

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Canadiana

HERODOTI HISTORiar.

T. V. P. II.

ADNOTATIONES

AD LIB. III. ET IV.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM TERTIUM.

CAP. I. Lin. 11. ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ) Servo *Aldinum*, in cuius codice supra βουλῆς hinc calami errore natum testantur *Arch. Vind. et Theo.* Solet scrip'tor hanc in consiliis vocem frequentare. Loca notavit *Portus*. Συμβουλῇ sicubi conspiciatur, dubiae fidei est, uti VI. 109. et I. 157. Alibi mssti damnant mutantque, quemadmodum *Medic. Pass. Ask.* VII. 15. VIII. 101. et 102. Non nescio, in *Platone*, *Xenophonte*, *Demosthene*, *Dinarcho*, multisque aliis συμβουλῇ sese legentibus obferre, sed eos nunc moror nihil. **WESS.** — *Commode* l. 5. ἐκ βουλῆς, consilio hominis; nunc, variandi caussa, τῇ συμβουλίῃ, suasu eiusdem. Structura orationis sic intelligenda, ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ Καμβύσεα, κελεύων αὐτὸν αἰτέειν etc. Caeterum I. 157, 12. apud Nostrum in συμβουλῆς consentiunt omnes. **S.**

12. ἵνα ἢ δοῦς ἀνιῶτο, ἢ μὴ δοῦς) Ista scribens et vicina, [l. 15.] οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι, meminerat forsan *Euripidis* in *Iphig. Aul.* 56. Tyndarei sollicitudine distractum in diversa animum, quum tot nobilissimi filiam ambirent proci: Δοῦναί τε, μὴ δοῦναι τε, τῆς τύχης ὅπως ἄλυσαι ἄθραυστα: ista vulgatae vocis ἄριστα correctio, a nullis Codicibus, ut equidem arbitror, expectanda, debetur ingenio *Ti. Hemsterhusii*, locum explanantis ad *Hesych.* in ἄθραυστα. *Euripides* illic suum imitabatur *Aeschylum* *Suppl.* vs. 385. ἀμνηχανῶ - - Δράσαι τε, μὴ δράσαι τε, καὶ τύχην ἐλεῖν. **VALCK.**

19. μεγάλη τε καὶ εὐειδής) Glossator *S. Germani*: Εὐειδής [Εὐειδής] οὕτως φασὶν ἀδόκιμον εἶναι τὸ ὄνομα· ἀλλ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν Ἀπομνημ. Γ. (p. 783. E.) Ἡρόδοτος Α'. δις καὶ τρίς, καὶ *Herodot. T. V. P. II.* **A 2**

ἀπειράκις οἱ Κωμικοί. Qui inprobabant, litem de differente usu τοῦ καλοῦ, εὐμόρφου et εὐειδοῦς in Ammonio et Thoma M. spectarunt. Τέκνα εὐειδέα τε καὶ μεγάλα habet cap. 3. Ego vero speciosam Niteti formam non nego, miror tamen. Erat unica *Apriae filia*, quem ante hos XLIV. annos Amasis exstinxerat, fato functus, sicuti cap. 10. perscribitur, in auspiciis huius Persicae expeditionis. Consequens est, ut plures annis XL. quam in Cambysis amplexus veniret, numerarit. WESS. — Difficultatem levatum ivit *Larcher*, monens minime certum esse, ante XLIV. annos extinctum fuisse Apriem ab Amaside: initium regni Amasidis numerari ab eo tempore, quo galea ei imposita est, (II. 162.) praeterea regnante etiam Amaside, complures adhuc annos vixisse videri Apriem. S.

24. διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμ. οὐ μανθάνεις) *Ab Amasi deceptus esse nescis*, pro *te deceptum*. Quam lib. I. c. 5. recte converterat *Valla*, hic formam loquendi minus apte interpretabatur, Poëtis etiam Latinis notam; quorum ubi loca collegit *Io. Davies* ad *Ciceron. Tusc. IV. 15.* rectius, omisset ad mentem *Bentleii*. Optimi quique veterum, Tragici praesertim, amant verbis γνωριστικοῖς in istum sensum rectos adiungere casus participiorum. Pro οὐ μανθάνεις hic quoque scribi potuerat οὐ γινώσκεις vel οὐκ αἰσθάνη. De multis ista quadrant *Herodoteis*: *Soph. Antig. 538.* οὐδ' ἐμάνθανον Τρέφων δὲ ἄτα. *Aiac. 818.* ἔγνωκα μὲν δὴ Φωτὸς ἡπατημένη etc. *Pausan. II. p. 157.* ὡς ἔγνωσαν ἀπατῶμενοι. *VII. pag. 557.* ἐπεὶ ἀπατῶμενοι συνῆκαν. *Eurip. Med. 26.* ἐπεὶ πρὸς ἄνδρας ἥσθητ' ἡδίκημένη. *Xenophon Ἑλλ. VII. pag. 359, 41.* οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατῶμενοι. *Thucyd. II. 51.* ὁπότε τις αἰσθοίτο κάμων: vertit *Lucretius VI. 1229.* ubi se quisque videbat *Implicitum morbo*. Graecismus fuisset, ubi quis sentiebat morbo implicitus. *Virgilius*: Sensit medios delapsus in hostes. VALCK.

CAP. II. 1. οἰκειεῦνται Καμβύσεια) *Dinon* in Persicis, et *Lynceas Naucratis* in Aegyptiacis, τὴν Νειτῆτιν Κύρω πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσεια, apud *Athen. XIII. p. 560. f.* ubi quae narrata fuerant e *Ctesia*, de *Neitetide*, ad *Cambysen* missa, pleraque concinunt *Herodoteis*. In *Νειτῆτις*, *Νίτωκρῖς*, aliisque nominibus Aegyptiacum latere *Minervae* Νεῖτ vel Νηῖθ, vidit *Iablonskius*, monuitque plus semel. VALCK.

Ibid. Αἰγύπτιοι δὲ οἰκηῖνται Καμβύσεα) *Herodoti* haec manus: vide I. 4. et 94. Aegyptiorum de Cambysis matre Niteti opinionem, sicuti *Athenaeus* ostendit XIII. pag. 560., *Dino* in Persicis et *Lynceas* Naucratis Aegyptiacorum lib. III. amplexi fuerunt, quos *Polyaenus* Strateg. VIII. 29. sequitur. Nostri disputatio an valida sit, nunc quaerere omitto: adprobavit suo eam calculo *Ctesias*. WESS.

CAP. III. 12. Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω, καὶ τὼ θήσω, etc.) Non dissimiles minae, neque fugit *Berglerum*, Carthaginiensium, alio tamen gestu declaratae, in *Plutarchi* Timol. p. 240. E. Cambysis dictum, et haud paullo significantius, convenit *Platonico* in *Phaedon*. p. 90. c. ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω στρέφεται: et *Demosthen.* adv. *Aristogit.* I. p. 492. ὅταν τὸ δίκαιον -- ἡττᾶται τοῦ φθόνου, τότε ἄνω καὶ κάτω πάντα χερὶ νομίζειν ἐστράφθαι. Rursus περί Στεφ. p. 156. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὗς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκλῶν ἔλεγε. Quo ille de genere saepe plura, atque eius exemplo *Dio* uterque, *Aristides*, *Libanius* etc. Neque id mirum, popolare enim. WESS.

16. τὴν ἐπ' Αἴγυπτον στρατιήν) Apud *Athen.* XIII. pag. 560. F. tradidisse dicuntur *Dino*, et *Lynceas*, Καμβύσῃ ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ, [τὴν] ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Suum hic atque alibi recuperabit *Herodotus*, στρατιήν: cui exercitus dicitur στρατιή, expeditionem suscipere, στρατηίην ποιεῖσθαι, III. 39. V. 77. Ut *Herodotus*, στρατείαν et στρατιάν tanquam diversa semper distinxerunt *Thucydides*, *Xenophon*, ceterique scriptores antiqui. In his itaque corrigendis sequeretur iudicium *H. Stephani*, *Sylburgii*, *Hemsterhusii*, *Taylori*, *Marklandi*, *Ruhnkenii*. VALCK. — στρατιήν reposui, ut I. 206. WESS.

CAP. IV. 4. καὶ τὰ πολέμια ἄλκιμος) Possunt τὰ πολεμικά apud alios valere, saepe citra ius inculcata. *Herodotus* non admittet, nisi vi coactus, qui οὐδαμῶν ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους V. 78. et τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος eodem libro cap. 111. sive, uti ibi scriptus codex, τὰ πολεμῆια: tum ἄριστοι τὰ πολέμια VII. 9, 3. ἀγαθοὶ τὰ πολέμια VII. 238. πρῶτοι τὰ πολέμια IX. 57. sed manum couprimo. Confer ad *Diodor.* I. 54. et *Abreschii* Dilucid. *Thucyd.* p. 196. WESS.

11. ἀποστείλας τρεῖς ἡρεῖ) Bene *Arch.*; Τρεῖς ἡ Med. et alio-

rum turbat orationem, et Scriptoris morem, quò VI. 19. ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατίδαι: et V. 85. μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μὴ: tum III. 44. ἀπέπεμπε τεσσεράκοντα τριήρεσι. Accedat, quod Reiskius, V. Cl. admovit, στείλας πλείω ἐς Κέρκυραν III. 52. ex Med. in πλοῖον conversum. WESS.

13. καταμεθύσας γὰρ τοὺς φυλάκους) *Mactatis custodibus* Laurentius ex Cod. sui θύσας, consentiente Arch. Non arbitror ex vero. Commodius multo est vulgatum. Quod de *Cambyse* sequitur [l. 15.] καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν, exercuit doctissimum virum *Miscell. Lips. Vol. VIII. pag. 87.*, exercuit alios. Deficit κατὰ, quod orationem fulcire, etsi tacitum, debet, ut saepe numero. Simile in *Vindob. II. 121, 3.* WESS. — Conf. IV. 179, 9. S.

CAP. V. 2 seq. μέχρι οὐρανῶν τῶν Καδύτιος πόλιος, ἣ ἐστὶ Σύρων τῶν Παλαιστίνων) Articulum ἣ ante ἐστὶ Tac. *Perizonius Orig. Aegypt. cap. 23. p. 475.* nullo iure sustulit. Pingi debet aut ἣ ἐστὶ, sublato tono, aut γῆ ἐστὶ, quae *Iac. Gronovii* plausibilis divinatio. In Phoenice Sidon et Tyrus fere ultimae erant, II. 44. et 116. *Phoenicen* excipiebat Syria Palaestina, iuxta mediterranei maris litus ad Aegyptum usque protensa. Τῆς Συρίας τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλεῖται, scribit VII. 89. Paria his, ἀπὸ τῆς Φοινίκης, a Phoenice porrigitur propter hoc mare illud litus, παρὰ τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευταίαν, IV. 39. Sic de tractu regionis maritimo generatim: hic explanatur, quorum ditionis sit, distinctius. A Phoenice ad fines urbis Cadytis, (male μέχρι οὐρανῶν ad montes vertunt, quod *H. Stephan.* et *Gronovius* pulcre viderunt) Palaestinorum censebatur: hinc emporia ad mare, nam ἐπὶ iustum est, Ienysum usque, regis Arabis, τοῦ Ἀραβίου recte Arch. et Vind.; inde vero, ad Serbonidem lacum, omnia iterum Syrorum Palaestinorum. Haec, puto, aperta et vera sunt. Consequens videtur, ut Cadytis et Hierosolyma longe discrepent. Illa erat regionis maritimae, ac Philistaeae; haec a mari remotior, et mediterraneis montibus inposita, Iudaeae. Et quis Hierosolyma Κάδυτιν adpellavit? Sanctam aiunt ἡσιρκ sive ἡσιρκ fuisse nuncupatam viri eruditissimi, a quorum ego opinione olim non abhorruī, inde et Ἀτιρκ Κάδυτιν, formatam. Fac vero, Iudaeos San-

etiam religionis suae metropolin habuisse et vocasse, ut sane dixerunt, etiam-ne Philistaei et vicinorum alii, gentis Iudaicae osiores maximi? Qua porro dialecto **Καδύτις** Caduta, quum **Καδύτις** apud omnes sibilantem litteram servet constanter? Impulit ea res V. Cl. Thom. Hyde, ut **Καδύτις** superiore libro [II. 159, 7.] atque hinc **Καδύτις** corrigeret, ad *Itiner. Mundi Abr. Peritzol* pag. 19., callide quidem, sed contra tabulas. Atque haec de Cadytis situ paucis: qua in disputatione ex parte quadam consortes *Perizonium*, *Relandum*, et doctum iuvenem (dignum, si fata sivissent, vita prolixiore) *Isac. Toussaint*, Dissert. ante hos xxii. annos Franequerae scripta, de *Cadyti Herodotea*, habui. Anceps nunc et difficilis restat ex urbibus electio eius tractus, quibus *Scaligeri* et *Perizonii*, quippe in Arabiae mediterranea atque a mari retractor, *Cades Barnea* inseri non potest. *Gaza* Dissertationis *Toussaint* foret opportuna, modo nomen congrueret. *H. Relandi* Philistaeorum *Gath*, unde **Καδύτις** et **Καδύτις** nasci potuerit, non imprudenter huc advocata fuit. Mihi, quod in vetere formula, N. L. De *Ienyso* nihil quoque habeo constitutum, nisi ex trium dierum eam inter et Casium montem intervallo videri prope *Rhaphiam* fuisse. De *Serbonide palude* et *Typhone* demerso in eam videndus *Apollon. Rhod.* II. 1215. cum Criticis veteribus. WESS.

CAP. VII. 3. **σάξαντες ὕδατι**) Divinus hic *Arch.* liber est. **ἐλξαντες ὕδατι** quis intelligit? nec melius erit **ἐλπίσαντες ὕδατι**, quod *Pavii* extudit ingenium; namque **κατὰ δὴ τὰ εἰρημένα**, secundum ea, quae dicta sunt, spem istam, ut ne de *Codd.* dicam, excludunt. *Vasa* innuuntur *vinaeria*, quae aquâ stipabantur, ut sitientibus potum in Arabiae illis arenis praeberent: hoc **σάξαντες ὕδατι**, sive, ut proxime, [cap. 6, 11.] **πλήσαντες ὕδατος**. Cl. *Reiskius*, cui idem in opinionem incidit, ut verbo liquidis in rebus usus adpareret, ex *Clementis Alex. Paedag.* II. p. 219. **ἀποσεσχημένους τροφαῖς**, et *Athen.* VII. pag. 322. **τυρῶν τε σάξας**: tum *Polybii Excerpt.* pag. 1489. **σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα** adposuit, [Polyb. XII. 2, 5. nostrae ed.] neque oblitus, prorsus opportunum, **ἀγγεῖον ὕδατι σεσχημένον** *Luciani Deae Syr.* c. 48. *Adcedit Cercidae* versus in *Stobaei Serm.* IV. p. 54. **ἀνέρες, ὧν τὸ κῆαρ Παλῶν σέσκαται καὶ δυσεκνίπτω τρυγί.** Quibus omne
Herodot. T. V. P. II. B

luto, seu vino, uti opinor, Cor sordet atque faece non purgabili, ex versione summi Grotii. Nam αἵματι τε καὶ σαφὲν διασάττειν Galeni Protrept. pag. 5. praetereo. Neque enim in dubio res manet. Latina in fraudem alios ne induere pergant, correctione gaudebunt. WESS.

CAP. VIII. 7. κροκύδα) Corrigenti docto viro κροκίδα favent Arch. et Vindob., non certior usus. Κροκὺς est in Polluce, quin ipsa haec Herodotea ex Falckenburgii Codice. Κροκύδας reliquisse Hesychium vocum series monstrat. Κροκνυδίζειν in floccis legendis posuit Aretaeus: habet Aëtius lib. III. c. 161. περὶ κροκύνων. In Theophrasti Charact. c. 2. vetustissimi mssti ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκύδα. Hippocratis et Galeni libri variant, sicuti Foësius in Oeconomia docuit. Quae si satis non faciunt, observata Salmasio in Solin. p. 283. adcedere poterunt. WESS.

[8. λίθους ἑπτὰ. Norunt orientalium linguarum studiosi, ex hoc Herodoti loco cum aliis collato rationem reddidisse doctos viros, unde factum sit, ut in Hebraeorum sermone iusiurandum eo vocabulo insigniatur quod a septenário numero derivatum est. S.]

15. ὑποτρόχαλα, περιξυροῦντες) Περιτρόχαλα recipiet e codicibus Herodotus. vid. Diss. Herod. p. 100. Praebet illud Plutarch. T. II. p. 261. f. Περιτρόχαλα κείρεσθαι Athenis, quod ex Hesych. constat, σκαφίον dicebatur: ad Harpocr. in Σκαφίον notat H. Valesius. Plura dedit H. Iunius, de Coma c. 6. Potuerunt autem ista, κείρονται περιτρόχαλα τοὺς κροτάφους, commodè reddi περιξυροῦνται. Sed pro περιξυροῦντες, quae forma certe non est Ionica, fortasse cui scripsisse suo more videbitur Herodotus περίξ ξυρεῦντες τοὺς κροτάφους: mihi tamen vulgatum potius ex interpretamento videretur natum. VALCK.

Ibid. κείρονται δὲ περιτρόχαλα) Verum hoc praestant veteres schedae et sermonis consuetudo. Pollux de tonsurae generibus, II. 29. κουρᾶς δὲ εἶδη, κῆπος, - - περιτρόχαλα, ex Salmasii in Tertulliani Pall. p. 266. certa emendatione. Consentit Hesychius in Σκαφίον. Hinc Aristodemus tyrannus in Plutarchi T. II. p. 261. f. τὰς δὲ θηλείας (bene ita Salmas.) ἠνάγκαζε περιτρόχαλα κείρεσθαι, in orbem tonderi. Talis εὐείμων ille καὶ ἀποκαιράμενος τὴν κεφαλὴν περιτρόχαλα, in Prisci Excerpt. Legat. p. 45. Tales Franci περίτροχον κειρό-

μενοι, *Agathiae* lib. I. p. 11. c. Arabum olim idem tonsurae modulus, proptereaue *Ieremiae* c. ix, 25. קצוצי פאה *circumcisi capitis angulos*, seu in rotundum capitis comam adtonsi. Plura *Salmasii* Epist. de Coma p. 50. et *Vitringae* Commentarius in *Esaiæ* c. xv. p. 463. WESS.

17. Οὐροτάλ) Dedi *S. Bocharto* Phal. II. 19. p. 110. et *Reiskio* Miscell. Lips. T. VIII. p. 88. hanc ex codicibus (nisi 'Οροτάλ quis maluerit) scripturam: nam Οὐροτάλ ultimam ex sequente articulo sibi sociavit. Designantur duo totius Orientis praecipua numina, *Sol* et *Luna*. In Οὐροτάλ princeps syllaba manifesto Hebraeorum et Arabum ור, solem lumenque indicans, se prodit: defit enim praegnans caussa, ut 'Ολοτάλ cum *Pocockio* Specim. Hist. Arab. p. 107. formetur. Pars vocis extima in ambiguo haeret. *Reiskius* ור וטל *Urotal*, [vel *Orvetal*] h. e. *lux et umbra*. Qua quidem ratione sonus et litterae voci constant; [Arabum enim littera و respondet Hebraeorum ו.] haud scio an et Arabum atque Orientis Theologia. *Lux*, illorum in disciplina, boni origo; *umbra* et tenebrae, mali; ex bono et malo eidem numini cognomen impingere, incongrui quidpiam habet. Manet tamen suum specimen coniecturae. Aliam dabit *Io. Clericus* ad *Iobi* c. xxxi, 26. Mihi quoque suborta alia fuit, cuius in re ancipiti fidem prodigere nolo. *Luna*, sive *Coelestis Venus* Arabum, I. 131. 'Αλίττα perhibebatur; unde, nisi binominis fuerit, alterutrum vitiosum videri posset. Sed puto neutrum. 'Αλλάτ, quod ill. *Scaliger* ad Fragment. Graec. p. 27. iam pridem docuit, Arabum est הלאל *Halala*, *Alila*, sive *Luna* μηννοειδής et *crescens*. *Bochartus* plura. WESS.

CAP. IX. 12. ῥαψάμενον τῶν ὠμοβορέων etc.) Aldi et aliorum, etiam Arch. (e quo ἀψάμενον *Galeus*, longe errans, produxit,) potior lectio. Consui profecto prius coria ista bubula, ut canalem scorteum darent, debuerunt, quam variis ex partibus aptari inter se nectique. Non nego ῥάπτειν in Musis iterari, nec adspernantur tamen ἐς τὸν μηρὸν ἐνερῶς ῥάψατο II. 146. Amnis *Corys* Arabum Geographo ורני ורני, torrens *Core*. WESS.

15. τὸ ὕδωρ σώζωσι) Nihil in his quod offendat: parantur cisternae, ut aquam servant. Nonne quoque, ut potum sitientibus dent? Hoc postulant *Valla* et schedae, quae

ἵνα δεκόμεναι τὸ ὕδωρ ποτίζωσι, ut aquam recipientes potum praebeant. Lubens fateor, me Laurentio adsentiri, siquidem plenior ita surgit sententia. Nolui tamen orationi, ne videar modum excedere, inserere; [bene factum; videtur enim ποτίζωσι e scholio natum, quod ab homine profectum, qui σώζωσι τοὺς Πέρσας intellexerat.] qua formidine praepeditus non sum in revocata τριῶν voce [l. 17.] et ἰστρατοπεδεύετο. [CAP. X. l. 2.] Levia admodum sunt, quibus contra utramque pugnatur. Nam de locis tam arctis et difficilibus quod obponitur, ipse Vir Celeb. V. 116. profligavit. Ἐν Πηλουσίῳ στόματι, [Cap. 10, 1.] ad Pelusium ostium bene Valla. Στρατεύεσθαι praeterea et στρατοπεδεύεσθαι permiscetur V. 14. Sed quid multa? στρατοπεδεύεσθαι ἐν Πηλουσίῳ habetur II. 141. WESS.

CAP. X. 14. ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι) Hoc mihi quoque sincerius videtur ante vulgato ψεκάσι. Veteris erant Atticismi, Moeridi adnotatae formae: Ψακάς, Ψιάθος, Ψάλος, Σίαλον: eundem sonum in nonnullis alteri praetulerunt Iones. Numerum adfirmabit Aristides T. III. p. 567. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς (λαμπρῶ forte scribendum:) [immo bene habet λαμπρῶς] πολλάκις ὕεται, ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω: quod multo verius Herodoteis proximis, οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν: vid. Wesseling. ad Diodori I. p. 84. [P] Pluviâ irrigari vel humectari est ὕεσθαι. Recte restituit e msto Gronov. lib. II. c. 14. εἰ μήτε γε ὕεταιί σφι ἡ χώρα. Assyria ὕεται ὀλίγω, I. 193. hieme Scythia, IV. 50. ὕεται ταῦτα τῆς Λιβύης, IV. 198. In excerptis ex Indicis Ctesiae scribendum p. 655, 11. οὐχ ὕεται, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική: contra scribit Philostr. Indiam θαμὰ ὕεσθαι. Aelianus N. A. XV. c. 6. ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἥρος μέλιτι ὑγρῶ. VALCK.

Ibid. ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι) Sequor Med. etsi patroni ψεκάδι non desint; at scribi demiror, augeri sic magnitudinem miraculi, quod ubique observata eodem tempore fuerit lapsa ex aëre una gutta, et mox cessaverit, non geminando lapsu: eoque magis, quod venerint ex calamo viri eruditi. Vide hoc Aristidis in Aegypt. p. 339. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕεται· ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις: ubi si posterius πολλάκις tollatur, uti aequum est, nihil utique indicatur aliud, quam minutam subin-

de [at hac ipsa notione, subinde haud raro graecum πολλάκις usurpatur,] in superiore Aegypto pluviā cadere, sive, uti Aelian. de Anim. VI. 41. ῥαίνισι δέυνει λεπταῖς τὸν θεόν. Mitto νεφετὸν ψεκᾶδι λεπτῇ μεμιγμένον Plutarchi Socr. Gen. p. 596. c. et κατὰ νεφῶν ψεκᾶδας ὕεσθαι Heracliti Allegor. p. 466. WESS.

CAP. XI. 15. πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων) Male praepositionem ab Arch, et Vind. exilio tradi, supra I. 76. significatum est. Inmani autem barbariei, qua sanguinem humanum, vino mixtum, in pateris circumtulērunt, per ea est similis Apollodori Cassandrensis Tyranni in Diogeni T. II. [Excerpt. ex lib. XXII.] p. 563. ubi olim plura. WESS.

CAP. XII. 4. χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων etc.) Omnia ista, uncinis incincta, ex Grammatici scholio derivat Cl. Abreschius. Non audeo accedere. Abeunt minime ab abundantiore Nostri in scribendo more, habuitque suo Synesius in libro, tantum in regis Psammeniti nomine lapsus. Cur autem Aegyptiorum capita fuerint duriora, fragiliora Persarum, disputavit praeter alios Mercurialis Var. Lect. I. 21. WESS.

17. ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλὰς) Persae, quia σκιητροφέουσι, πῖλους τιάρας τε φορέοντες. Horum recordabatur forte Plato, quando de Leg. XII. p. 942. D. τὴν τῆς κεφαλῆς, inquiebat, καὶ ποδῶν δύναμιν μὴ διαφθείρειν, τῇ τῶν ἀλλοτρίων σκεπασμάτων περικαλυφῇ τὴν τῶν οἰκείων ἀπολλύντας πῖλων τε καὶ ὑποδημάτων γένεσιν καὶ φύσιν. Hoc in loco πῖλοι capitis sunt tegumenta: pedum involucria πῖλοι eidem Platoni dicuntur in Sympos. p. 220. B. quod Pollux adnotavit VII. 172. Platonis locum respicit Musonius Io. Stobaei p. 17, 53. Non protritā Graevius dedit ad Hesiodi Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 542. VALCK.

18. πῖλους τιάρας φορέοντες) Synesius πῖλους duntaxat, sed multa alia suo sermone mutans. Ego cum Gronov. sentio, cui Strabo ex parte adstipulatur, τιάρας περικείμενοι πλωτάς, de Persis XV. p. 1066. [p. 733. B. ed. Cas.] Iornandes Getic. cap. XI. de Diceno, nomen illis Pileatorum contradens, ut reor, qui opertis capitibus tiarīs, quos pileos alio nomine appellamus, litabant: quasi omnes pilei fuissent tiarae, quod secus habet. Mox ἰόντα εἶδον [L. 19.] ex schedis restitui, inhaerens vestigiis Auctoris, IX. 54. VI. 109. etc.

Confer Gronov. IV. 23. [ubi nihil quidem, quod huc faciat, reperitur.] WESS.

CAP. XIII. 3. ἀνά ποταμόν) *Cambyses navem Memphin versus misit.* Hic non requiritur articulus, recte etiam omissus IV. c. 14. ἔπλεον κατὰ ποταμόν - - ἐς θάλασσαν: hoc est secundo flumine navigare; illud, adverso. κατὰ ῥόον et ἀνά ῥόον similiter adhibentur. In iisdem formalis saepe requiritur articulus adiectus: de Euphrate, lib. I. c. 194. ἀνά τὸν ποταμόν, adverso flumine navigari nequit prae rapiditate. II. 96. in Nilo baris ἀνα μὲν τὸν ποταμόν οὐ δύναται πλέειν - - κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται. Lib. IV. c. 18. πλόον ἀνά τὸν Βερυσθεῖα. Secundo flumine vehi, κατὰ τὸν ποταμόν κατάπλεῦσαι, Thucyd. IV. c. 107. et Aeschini de Fals. Leg. p. 44, 30. et 38. Contra adverso Eridano navigare Luciano est ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἑριδανόν, T. II. p. 88. adverso Nilo, ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Νεῖλον, T. III. p. 536. In his similibusque verbo praefixa praepositio phrasin determinat. Sed qui Alexandria profecti nave petebant Aethiopiam, nisi fallor, Diodoro Siculo I. p. 200, 59. non κατὰ, sed ἀνά τὸν Νεῖλον πλέοντες dici debuerunt; prouti legitur p. 272, 55. et 300, 90. VALCK.

7. καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες) Opinor in his aliquid esse commissum. Apparet satis nautas indicari, eadem Mitylenaea navi vectos. Sed bene si Herodotum novi, non neglexit de numero eorum, debuit certe, addere. Studiose adscribit c. 14. Aegyptiorum ad bis mille supplicio fuisse destinatos ultimo de regionum iudicium sententia, et eorum quidem in vicem, qui cum navi Mitylenaea ad Memphin crudeliter fuerant absumti, denis singulorum loco computatis: obtruncati ergo ducenti sunt. Lege nunc καὶ διηκοσίους ἄνδρας etc. et ratio et oratio constabit. In τοὺς latent numerales ΗΗΣ notae διηκοσίων. Si [aliud exemplum vocis] κρεουργηδὸν desideretur, Eunapius in Aedes. p. 45. dabit. WESS. — Immerito τοὺς ἄνδρας sollicitasse videtur Vir doctissimus. Fuerint in navi ducenti homines: non nego. τοὺς ἄνδρας adiecto articulo scribens Herodotus, indicat, dilaniatos fuisse quotquot homines in ea fuerant. S.

9. χρόνῳ παρέστησαν) Laurentii Latina, obsessi aliquamdiu restiterunt, correxerat bene H. Stephanus, inconsulto spreus. Viam muniverat Scriptor. VI. 99. ἐνθαῦτα τούτους ἔπο-

κρόκεον - - - ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν, *donec etiam Carystii in deditionem venerunt*. Porro cap. ult. lib. VI. ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν: tum V. 56. παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι. Non addo aliunde plura. Lege notas Cl. Io. Taylori ad Demosthenis Androt. p. 244. et Abreschii Diluc. Thucyd. p. 328. WESS. — Quo magis mireris, nuper etiam virum doctum contendisse (in Actis philol. Lips.) haud dubie hic παρεστήσαντο legendum, provocantem ad illud III. 155, 12. οἱ πολέμιοι παραστήσονται. Non meminerat vir optimus, secundum aoristum huius verbi non minus, quam futurum medii, reciprocum vel passivum habere significatum. S.

CAP. XIV. 10. παρὰ τοὺς πατέρας) Servanda fuerat, opinor, altera lectio, κατὰ τοὺς πατέρας: *quum puellae plorantes illac praeteribant, ubi parentes erant collocati*. Κατὰ significat in talibus ex adverso, contra. Herod. p. 134, 7, [II. 121, 68.] ὡς δὴ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν. Rursus p. 195, 28. p. 364, 11. [III. 86, 3. VI. 101, 2. Conf. supra ad II. 158, 11.] Thucyd. VIII. 86. ἐπειδὴ ἐγένοντο πλείοντες κατ' Ἄργος. Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 5. κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο. Demosth. contr. Canon. p. 689, 12. παρέρχεται Κτησίας κατὰ τὸ Λεωκόριον: *mox iterum, ἡμῖν συμβαίνει - πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι*. VALCK. — Sic de his qui in acie stant ex adverso aliorum, Herod. IX. 27, 36. c. 46, 6 seq. et deinde saepius. S.

Ibid. παρήεσαν αἱ παρθένοι) Pingi potuerat παρῆσαν aut παρήϊσαν, de quo II. 163. At placuit scriptorum fidem sequi. Offerent sese ἤεσαν δρόμῳ III. 77. ἤεσαν ἐπὶ τὴν οἰκίην IX. 5. ubi ἤϊσαν tamen scripti. Etymologus p. 121, 42. καὶ ἐν συνθέσει ἀπῆειν καὶ παρῆειν καὶ ἐξῆειν· τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν - - - ἀπῆεσαν. [Vide Var. Lect.] Rediit praeterea [l. 11.] οἱ μὲν ἄλλοι πατέρες, quod ex scriptionis compendio vitiatum series postulat. Denique παρεξελθουσέων, [l. 13.] cui rarior usus, quo minus in sede illibatum haereret, nocuit. Τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἔωντόν μὲν παρεξελθεῖν, VI. 117. Sophocles Antig. 933. ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην. WESS.

22. τὸν παῖδα ἡγεόμενον ἐπὶ θάνατον) Tametsi bonae fidei Codd. sic velint, vereor, ut recte valeat. Vetus ἡγεόμενον rarum videtur, minime tamen genio sermonis pugnans: convenit συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας VI. 63.; usus respondet:

mox certe τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα [l. 37.] de eodem regio iuvene posuit: adcedit, lapsus leviter, *Aristoteles Rhetor.* II. 8. p. 78. διὸ καὶ Ἀμασις, ἐπὶ μὲν τῷ υἱεὶ ἀγομένῳ ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν, οὐκ ἔδάκρυσεν, ὥς φατιν, ad haec adludens. Quod si tamen ἡγεόμενον defendi debeat, refingi ἡγεόμενον τὴν ἐπὶ θάνατον poterit, ut dux eorum fuerit, qui fatale illud iter ingrediebantur. Τὴν ὁδὸν ἡγέοντο IX. 15. τὴν ἐπὶ θανάτῳ supra. [nescio an I. 109, 3. respiciat: sed vide ibi notata.] WESS. — Potuerat, si opus fuisset, ad VII. 223, 8. provocare, coll. l. 24. huius cap. S.

38. οὔτε ἀπέκλαυσας) Praecessit ἀνακλαύσας μέγα et sequetur. Nunc schedae aliud probant, idque commodum aeque: τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα, II. 121, 3. *Aeschylus Prometh.* 638. Ὡς ἀποκλαῦσαι καὶ ποδύρεσθαι τύχας. *Sophocles Oed. Tyr.* 1466. *Philoct.* 709. et frequentissime *Procopius*, sollers priscorum aemulator. WESS.

41. ἢν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν) Saepius omissum non requirerem, si codicibus abesset, ὥστε: a Codicibus adfirmatum haud sanequam repudiarem, quippe quod in eadem saepe soleat exprimere structura *Xenophon*, sicuti Ἀπομν. III. p. 448, 30. μείζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν: idem paucis dixit *Eurip.* *Hec.* 1114. κρείσσον ἢ φέρειν κακὰ: μείζον ἢ φέρειν, *Soph.* *Oed. Tyr.* 1302. In *Eumenid.* *Aeschyli* forte restitui poterit vs. 473. τὸ πρᾶγμα μείζον ἢ τιν' αἰεσθαι τόδε Βροτὸν δικάζειν. Quae primum occultaverat amorem, *Stratonicae* τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, in libello de *Dea Syria* p. 469. Censebat *Herodoti* *Psammenitus*, eam cladis esse domesticae gravitatem, quae fletu levare recusaret; quique adeo flenda pateretur leviora perpeßum: τὰ οἰκήα ἢν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν. Ista *Ios. Wasseus* commodum admovit *Thucydideis*, VIII. 75. μείζω ἢ κατὰ δάκρυα πεπονθότας. In *Stobaei Flor. Tit.* 121. p. 612. exstat illud *Bacchylidis*, μείζον ἢ πενθεῖν κακόν. Quae verbis exprimi nequeunt prae magnitudine, κρείσσον ἢ λέξαι λόγῳ *Τολμήματ'* *Eurip.* dixit *Supplic.* vs. 844. Illud Eiusdem apud *Strabon.* VIII. p. 563. B. [p. 366. ed. Cas.] Ἀρετὴν ἐχούσης μείζον ἢ λόγῳ φράσαι, et vicina suspicor equidem, ob historiam *Messenicam*, e *Cresphonte* petita. *Herodoteum* ὥστε vel ὡς in talibus occurrit in dicto *Simonidis Plutarch.* II. p. 15. c. apud *Philon.* *Iud.* p. 884. E. *Pausan.* I. p. 48. IV. p. 325. VALCK.

42. πένθος) πάθος melius. Eiusdem originis voces, (quales βάθος et βένθος,) atque a Grammaticis saepe permutatae, veterum tamen usu distinguuntur. Quod sequitur [l. 44.] Homereum ἐπὶ γήραος οὐδῶ, Plato, Lycurgus, et Hyperides adhibuerunt: vid. Io. Taylor V. Cl. in Or. Lycurgi p. 328. quem tamen oratorem p. 153, 5. ad normam Atticam scripsisse suspiceris, ἐπὶ γήρωος οὐδῶ, prouti Lysiam dedisse liquet ex Harpocr. in Ὀδός. Aeneum limen, χάλκεος οὐδὲς in oraculo dictum, Sophocli vocatur in Oed. Col. vs. 57. χαλκόπους οὐδός: neque enim οὐδός vulgari debuerat: vide vs. 1586. et Schol. Ὀδὸν adfirmant Suidas et Eustathius. VALCK.

45. καὶ ταῦτα ὥς ἀπενειχθέντα etc.) Procopius Bell. Vand. I. 6. ταῦτα ἐπεὶ ἀπενειχθέντα ὁ Φάραξ ἔγνω, et Belli Pers. II. 24. Id mirum accidit, tot membranas εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι prae se ferre: quae mihi spectasse regium videntur consilium; nam Cambysi plures adfuisse procerum, rerum cohaerentia patefacit. Sic, ipsis videri recte illa dicta, haud utique sine colore et specie veri. Certum praestant ἐπισπόμενος Καμβύση scripti libri, sicuti I. 91. indicatum. WESS. — In istis, Καὶ ταῦτα ὥς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, εὖ δοκέειν οἱ (sive σφι malis) εἰρῆσθαι ὥς δὲ λέγεται ὑπ' Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον, perspicua satis sententia est; sed in verborum structura insunt nonnulla, quae turbata videri possint, nisi Herodotei moris memineris. Ut a postremis verbis incipiam, de illa quidem loquendi formula ὥς δὲ λέγεται, δακρύειν μὲν (nempe λέγεται, vel λέγουσι) Κροῖσον, abunde dixi ad I. 58, 7. Tum vero in his quae procedunt, satis patet, ad infinitivum δοκέειν idem verbum λέγεται e sequentibus intelligi. Denique, quum planissime sic dicturus fuisset, Καὶ ταῦτα ὥς ἀπενειχθή, Et haec postquam relata sunt, potuerat pro verbo finito, quoniam reliqua oratio infinita est, infinitivum ponere; quemadmodum in tali oratione ἐπεὶ et huiusmodi particulae frequenter cum infinitivo construuntur; veluti III. 35, 10. et II. 32, 24. ubi conf. quae Wess. adnotavit. At nunc placuit auctori, cum particula ὥς, loco verbi finiti, aut loco infinitivi, participium construere, ut ταῦτα ὥς ἀπενειχθέντα idem valeat ac ταῦτα ὥς ἀπενειχθή. Similiter VI. 31, 5. ὥς ἐκάστην (νῆσον) αἰρέοντες οἱ βαρβαροί, ἐσαγήνεον τοὺς ἀνθρώπους: et VI. 79, 7. ὥς ἐκάστους ἐκκαλεύμενος

ὁ Κλεομένης, ἔκτεινε: ubi αἰρέοντες et ἐκκαλεύμενος idem valent ac ἤρεον et ἐξεκαλέετο. S.

CAP. XV. 5. ἣν δὲ καὶ ἡπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν) Nolui ἡπιστήθη movere, quantumvis Arch. ἐπιστήθη concinnius tinniat. Quaerunt, possit-ne ἡπιστήθη ex ἐπίσταμαι formari: negavit H. Stephanus: satis acerbe, etsi tectius, a Porto propterea in Lex. Ion. perstrictus. Accipe haec ex litteris Cl. Abreschii: H. Stephan. in *Collectione Verbor.*, quorum Themata sunt Anomala, audiendos esse negat, qui ab ἐπίσταμαι repetant ἡπιστήθη, quod tempus tantum sit τοῦ ἀπιστέομαι. Verum fallitur haud dubie vir doctus. Saepe eo utitur Plato: in *Convivio* p. 321. A. ἐπιστηθεῖς: Phaedr. p. 357. D. ἐπιστηθεῖ: III. Legg. p. 589. B. ἡπιστήθη: et ibid. C. [ubi ἡπιστήθησαν. Citantur autem paginae edit. Lugd. 1590.] Hactenus Vir amicissimus. Ego vero malletm ἡπιστήθη aut ἐπιστήθη μὴ πολυπρηγμονῶν, ex more supra I. 77. firmato. WESS. — De partic. ἣν in ed. Wess. temere pro εἰ posita dixi in *Var. Lect.* Iam verbum ἡπιστήθη idem Wesseling. cum Porto ab ἐπίσταμαι derivans, passiva notione accepit; quod vel inde adparet, quod πολυπρηγμονῶν in participio, quam πολυπρηγμονεῖν maluerit. conf. ad C. 1, 24. Eadem notione Valla acceperat, cuius versionem h. l. etiam Wess. cum aliis editoribus tenuit: Qui si compertus etiam fuisset non affectasse res novas. Portus vero, pariter quidem passive accipiens, impersonaliter dictum ἡπιστήθη existimavit: Si compertum fuisset, si constitisset, nihil eum novi curiose moliturum. At in omnibus quidem exemplis ab Abreschio e Platone productis ἡπιστήθη, ἐπιστηθεῖς etc. haud dubie activa notione ponuntur. Unde profectus Werferus (in *Act. Philol. Monac. T. I. p. 106.*) sic vertenda Herodoti verba monuit: Si autem scivisset non moliri res novas; opportune conferens ista ex VII. 29, 15. ἐπίστασο εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος, scito semper talis esse vir, scito te semper talem praestare. Et haec quidem utique commodissima ratio est expediendi hunc locum, si modo ad thema ἐπίσταμαι referendum sit istud ἡπιστήθη. At mihi, hoc verbum cum H. Steph. (cuius vide Thes. T. III. p. 140. b. et d.) ad thema ἀπιστέω referenti, persuasum est, obtinere hic illum graecae linguae idiomatismum, passim a Grammaticis notatum, quem supra in Adn. ad I. 68, 11. attigi: nempe ex duabus negationibus

alteram abundare. Scilicet εἰ ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν, idem est ac si dixisset, εἰ ἐπιστεύθη μὴ πολυπρηγμ. aut εἰ μὴ ἐπιστεύθη πολυπρ., si de illo creditum esset, non eum res novas moliri, aut, nisi creditum esset novas eum res moliri. Similima certe ratione apud Thucyd. I. 10. ἀπιστοίη μὴ γενέσθαι τὸν στόλον idem valet ac πιστεύοι μὴ γενέσθαι, aut μὴ πιστεύοι γενέσθαι: et apud eundem, II. 101. ἀπιστοῦντες αὐτὸν μὴ ἥξειν idem valet ac πιστεύοντες μὴ ἥξειν, aut μὴ πιστεύοντες ἥξειν. Similisque ratio illius dictionis apud Nostrum I. 68, 11. ὑπὸ ἀπιστίας μὴ γενέσθαι μηδαμῶ etc. S.

10. ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε τῷ Λίβυος etc.) Revocavi sollemnem formulam ἐν δὲ δὴ, quemadmodum II. 43.: tum Inaro, iuventibus schedis, non negavi ex patria nomen, quo c. 12. VII. 7. et in Thucydidis I. 103. insignitur, ubi Λίβυς, βασιλεὺς Λιβύων τῶν πρὸς Αἰγύπτῳ. In Ctesiae Excerpt. [c. 32.] p. 644. Ἰνάρου Αὐδίου ἀνδρὸς nunc ex prava, at dudum ab egregiis viris correcta, scriptura legi, Celeb. Dukerus tacitum non habuit. Veram Liban. T. I. p. 420. c. servavit etiam. Iustum itaque τῷ Λίβυος Ἰνάρῳ παιδὶ. Quod autem Persarum in more fuisse docetur, rebellantium regulorum liberis principatum non auferre, eius contrarium recentiores Persae, victis gentibus parcentes, nunquam regiae familiae, observarunt apud Agathiam lib. IV. p. 94. ed. Venet. WESS.

12. τῷ Ἀμυρταίου Πανσίρι) De Amyrtaeo II. 140. Confiunt his ex verbis viri eruditi, praeterque ceteros Ampl. Bouherius, Diss. Herod. c. 1. Herodotum vitam in tempora Darii Nothi, Persarum regis, prorogasse: descivisse enim Amyrtaeum anno eius secundo, regnumque tenuisse sex annos, ex Syncelli fide, Chronograph. p. 205. ed. Venet. At ea, quum opinionis ducem non testatus sit, fallax est. Ex Thucyde I. 110. Diodoro XI. 71. et Ctesiae Excerptis liquere videtur, circa Olymp. LXXIX. Inarum et Amyrtaeum Persarum excussisse iugum, certe utriusque defectionem bello Peloponnesiaco fuisse priorem. Tutatus fortasse se, cum in paludibus Aegypti latitans Amyrtaeus ad seditionem adigi difficulter posset, in id usque bellum fuit; Syncelli tamen auctoritas validius fulcrum desiderat. Stat meis a partibus H. Dodwellus, V. Cl. Annal. Thucyd. p. 99. WESS.

CAP. XVI. 5. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπιτελέα ἐγένετο) Ita

praestat augeri. Inferius c. 141. ταῦτά οἱ ποιεῖν ἐπιτέλεια: et ad I. 117. Sustuli quoque τὸν νέκυν, ex praecedentibus inconsulto repetitum. *Dio Chrysostomus* Corinth. p. 466. hinc orationem distinxit: quod Amasin autem ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ὑπολαβεῖν oratio ostendat, id manifesto claudicans, ὑποβαλεῖν doctissimus *Berglerus* recte instauravit. WESS.

10. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ) *Ioannes Chrysost.* iisdem paene verbis T. II. p. 54. B. θεὸς παρὰ Πέρσαις νομίζεται τὸ πῦρ. Alia plura *Brisson*. Regn. Pers. II. 14. et *Sam. Tenullius* Dissert. Histor. de Igne c. 9. p. 48. Quae Persis ignem deum cum obtrudunt, nimis stricte urgenda non sunt: ἱερὸν illis πῦρ erat, quem sacrum ignem mortuo rege et summo in luctu studiosissime exstinguebant apud *Diodorum* XVII. 114. quod citra impietatem et religionis contemptum fieri profecto non potuit, si ignis Deus esset. Neglexit hoc *Th. Hyde*, multa pro Persis disputans, de Relig. Pers. c. 1. et 6. abreptus tamen nimio gentis studio: nam ignis in ea natione cultum plus quam civilem fuisse, ex edicto regis Saporis in *Assemani* Orient. Biblioth. T. I. p. 191. liquet apertissime. At hoc nunc non agitur. Recte *Cl. Gronovius* in sequentibus οὐ δίκαιον εἶναι λέγοντες ex *Med.* admisit: postulant id ipsum alii; neque nocet hilum *Stobaeus*, orationem *Herodoti* inmutans. Adsunt praeter ea, quae vir *Celeb.* advocavit, similis structurae plura VI. 13. VII. 144. etc. WESS.

14. πῦρ θεῖον εἶναι) Qui requiritur articulus, vel e *Stobaeo* p. 614, 48. potuisset interseri: τὸ πῦρ θεῖον εἶναι ἔμψυχον: ut paulo ante, Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ, atque alibi passim articulo [qui tamen non citra exceptionem necessarius est] subiectum insignitur orationis. Paulo post tolerari nequit invectum a *Gronovio* φησὶν, pro σφί, vel σφιν, ut est apud *Stobaeum*. Verum in istis: οὕκων θεοῖσι νόμος οὐδαμῶς σφί ἐστι τὸν νέκυν διδόναι: pro τὸν v. suspicor olim fuisse scriptum, ἀνθ' (sive ἀνθρώπου) νέκυν, hominis cadaver: τὸν νέκυν venerat olim in mentem; nunc placet alterum. Superius paulo scripsit νεκρὸν ἀνθρώπου, et II. 90. muliebri cadaver dixit νεκρὸν γυναικὸς, II. 89. pueri, παιδίου νέκυν, I. 113. Saepius alibi loquitur ad eandem rationem, non secedens ab usu, quem alii quoque receperunt. Uxoris cadaver δάμαρτος νέκυν *Eurip.* dixit, Or. 1623. ἀνδρὸς νε-

πρὸν, *Soph. Electr.* 1488. τὸν Ἑκτορος νεκρὸν, *Athenaeus* XV. p. 688. D. Vid. *Platonis Gorgias* p. 524. c. *Eustath.* ad *Ἰλ.* 1. p. 682, 49. In *Herodoto* magis etiam adfirmabunt ἀνθρώπου νέκυν ista *Antonini* VI. 13. νεκρὸς οὗτος ἰχθύος, οὗτος δὲ νεκρὸς ὄρνιθος, ἢ χοίρου. VALCK. — At per se facile intelligebatur, de hominis hic agi cadavere. S.

17. οὐδαμῶς σφί ἐστι) *Mirror οὐδαμῶς φησὶν ἐστὶ amplexi ex Mediceo Cl. Virum*: nihil enim eius errore ineptius. Σφίσιν ille voluit, quorsum *Ask.* si praecedentis ultima admoveatur, ducit. Aegyptios autem vulgarem igneam θηρίον ἔμψυχον censuisse, non abhorret a vero: alioqui inter eorum numina ΦΘΑΣ sive *Vulcanus*, ignis et plerarumque artium inventor, apud *Diodorum* I. 12. et 13. Iunge *Nicandri Alexiph.* vs. 175. et *Plut. Sympos.* VII. 4. p. 703. WESS.

21. οὐκ Ἀμασις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν) *Cambysis insaniam, et popularem Aegyptiorum in hac tegenda contumelia sollicitudinem iure merito ridet Sinopensis Diogenis admirator, Dion Chrysost.* Or. 37. p. 466 seq. et praeter cetera, οἱ Αἰγύπτιοί τε, αἰτ, καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν, εἴτε αὐτὸς Ἀμασις ἦν, τύπος ἦν ἄναιμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. Hoc quoque stultissimum Regis facinus in libro *Historiarum* deperdito narraverat *Diodorus*, quod liquet ex *Eclog. de Virt. et Vitiis* p. 556. VALCK.

CAP. XVIII. 2 seq. ἐπίπλεος - - πάντων τῶν τετραπόδων) Sic *Acta Ap.* x, 12. De *Mensa* hac *Solis*, *Pausan.* VI. 26. et ibi *Kühnius*: at uberius multo *Aldus* in docta Praefatione, *Philostrati Latinae interpretationi* praefixa, *Hieronymi μνημονικὸν αἰμάρτημα* in ea mensa erudite et modeste castigans. Addo, *Libanium* *Orationi* *Antioch.* T. II. p. 385. hinc colorem dedisse. WESS. — Expendi meretur ratio qua in hunc *Herodoti* locum de *Solis mensa* commentatus est *Heeren*, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 378 et seqq. ubi alia nonnulla *Herodoto* memorata, tam erudite, quam ingeniose, pertractantur. S.

CAP. XIX. 4. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν) Usque dum isti veniunt: *Valla.* *Herodoteo more* (ἦσαν et ἀπήσαν alibi leguntur Ionice scripta:) scribendum μετῆσαν, vertendumque: dum ad istos arcessendos proficiscelantur. Infra c. 28. quem adduci iusserat *Apin*, μετῆσαν ἄξοντες. Atticum est

μετῆσαν: μετῆσαν Ionicum. *Ire quid petitur*, ἐλθεῖν ἐπὶ τι; Poëtis et in veteri lingua dicebatur μετὰ τι: hinc ista vis significandi haesit in μετελθεῖν, μετιέναι, μεθήκειν, similibusque. Eurip. Andr. 561. Οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμία Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων. Soph. Phil. 343. Ἡλθόν με νηὶ ποικιλοστόλῳ μέτα. Huius generis quaedam prostant ad Eurip. Phoen. p. 446. In Aristoph. Eq. 602. μετῆσαν στρώματα, *ibant petiturum stragula*, prout optime cepit L. Küsterus; qui domo aberat, ista scribens ad Aristoph. Eccles. 530. „Μετῆλθε: *Id est, accersitum venit: sic enim scribendum est pro μεθῆκε.*“ Vulgatum verbum iure tuetur Steph. Bergler. in Notis, quas unius P. Burmanni Sec. debemus munificentiae, ad literas elegantiores amplificandas atque in Belgio tutandas nati. VALCK.

Ibid. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν) Negligi haec non debuerant. Similia c. 28. οἱ μὲν δὲ μετῆσαν ἄξοντες. At utrobique oportuerat μετῆσαν, refinxique adeo. Refer huc c. 15. τὸν μὲν δὲ παῖδα εὗρον οἱ μετιόντες, ubi *arcessendi potestas potior*. Strabo XIV. p. 950. A. [p. 641. B. ed. Cas. Conf. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 135.] καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες αἰεὶ τινὰς ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας, *et semper aliunde arcessentes etc.* tum XV. p. 1501. B. [?] ἀναστρέψαι πάλιν ἀπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, *κελεῦσαι ἤκειν: arcessente eum, iussisse venire.* Vulgo isthic aliter. WESS.

7. οὐκ ἂν ποίειν ὅσια ἐπὶ τοῖς παῖδας etc.) Themistocles ad Iones οὐ ποίετε δίκαια ἐπὶ τοῖς πατέρας στρατευόμενοι, IX. 22. ex simili ratione. Iones Atheniensium erant coloni, Phoenicibus originem acceptam ferebant Poeni, filii ergo illorum; quemadmodum Atheniensium Iones: nec aliam ob causam Tyrus יְרֵיִץ, filia Sidonis, Esaiæ xxiii, 12. Maior patria colonias pro liberis putabat: unde apud Locros in Graecia tabulae foederis cum Italicis hoc exordio, ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα in Polybio; ad cuius Excerpt. p. 49. [lib. XII. cap. 10. nostrae edit.] egregie Henr. Valesius, et Fronto Ducaeus ad Io. Chrysost. T. II. p. 832. Statim ἐδεδώκεσαν [l. 12.] ob schedas et sequentia non recusavi. WESS.

CAP. XX. 3. τὰ τε λέγειν χρῆν) Medic. consentaneique non sibi constant. Vide inferius c. 65. et VII. 39. [et conf. Var. Lect. h. l.] χρῆναι Arch. et Vind. ex χρῆν καὶ natales

accepit. Recepi et ψέλα [l. 5.] sicuti c. 22. IV. 168. IX. 79. quia mssti iubent et Grammatici. Habet praeterea τὸν μύρον ἀλάβαστρον *Eustath.* in Homer. p. 946, 53. [Iliad. p. 923, 10. ed. Bas.] *Herodotum* nominatim non excitans: sed *Suidas* in Ἀήκυβος illi τὸν ἀλάβαστρον tribuit. [Sic et *Photius*, in Lexico haud ita pridem edito.] Haud scio an recte: quamquam si *Codd.* offerrent, pro legitimo procederet facile. Hoc addere iustum est, Persarum regibus placuisse hoc genus munera, aliis mittenda et dividenda, in *Xenophontis* Κυρ. Π. VIII. p. 209. WESS. — At nec ferendus h. l. ullo pacto videtur articulus, quem ad ἀλάβαστρον adiectum volunt grammatici, nec absente articulo cognosci potest utrum in masc. an in foem. genere vocabulum illud *Herodotus* usurparit. Quare suspicor, *Suidam* et *Photium*, non inspecto *Herodoto*, perperam interpretatos esse superioris alicuius Grammatici observationem, qui monuerat, non ἀλάβαστρον, ut Attici solent, sed ἀλάβαστρον scripsisse *Nostrum*. De duplici illa vocabuli forma vide *Brunck* ad *Aristoph.* Acharn. 1053. cuius monitum de Atticorum usu firmant ea quae a nobis ad *Athen.* V. 206. c. et VI. 268. a. adposita sunt. Eo minus autem opus fuerat de masculino genere, quod huic vocabulo *Herodotus* tribuerit, monere; quoniam illud Atticos etiam scriptores eodem genere frequentasse constat, velut *Aristoph.* l. c. et *Cratinus* apud *Athen.* VI. 268. a. S.

8. κάλλιστοι ἀνθρώπων πάντων) Ita-ne omnium, quotquot sunt, hominum? Displicet ista exaggeratio Cl. Corn. de *Pauw*, suspicanti Αἰθίοπων πάντων: de *Macrobiis* sermonem continuari, atque eos cunctos inter *Aethiopas* proceritate et elegantia formae eminuisse. At respuunt id auxilium membranae, quibuscum *Eustath.* facit: aversatur scriptor ipse, de *Aethiopibus* οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων, VII. 70. Differt id nonnihil; sed eum toties repetita, scribere se τὰ ἤκουσι, excusabit professio. WESS.

8 et seq. νόμοις δὲ καὶ ἄλλοις χρεᾶται etc.) His proxima si iungerentur in codicibus, κεχωρισμένοις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, voculas intermedias, αὐτοὺς καὶ, hanc certe, natam e syllaba sequenti, non desiderarem. *Aethiopes* isti Μακρόβιοι, Solensi *Bioni* in *Aethiopicis* Ἀθάνατοι dicti ap. *Athen.* XIII. p. 566. c. secundum *Herodotum* constituisse Regem nar-

rantur, cuius corporis proceritati fortitudo responderet, quo patre natus esset parum curantes. Huc pertinere suspicor fragmentum ex eiusdem *Bionis Aethiop.* lib. I. Αἰθίο-
 πες τοὺς βασιλέων πατέρας οὐκ ἐκφαίνουσιν, ἀλλ' ὡς ὄντας υἱοὺς
 Ἑλίου παραδιδόασιν. Ista vulgavit e Cod. msto Celeberr. Io.
Alberti in Append. ad Gloss. in N. F. p. 213. *Aethiopum*
 τὰς μὲν βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν εὐπρεπεστάτοις, τύχης ἡγού-
 μενοι δῶρα ἀμφοτέρω, τὴν τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, Dio-
 dor. Sic. lib. III. c. 9. ubi notat *P. Wess.* VALCK.

10 et seqq. τὸν ἂν τῶν ἀστῶν etc.) Nolo dissimulare, ele-
 gantiora mihi, quae *Arch.* et *Vindob.* subministrarunt,
 adparere. Loca κρίνωσι, hinc ablatum, post τὴν ἰσχὺν et τοῦ-
 τον βασιλεύειν tantum admitte; ecquid ad cultam et perfe-
 ctam desiderabitur sententiam? Sed qui me passim, ne
 quid audacius moveatur, et hic incessit timor. Adsumant
 ergo, quibus volupe est. Regum autem istam ex magnitu-
 dine et virium robore in Aethiopibus electionem, hinc
Aristoteles, *Bio*, *Nic. Damascenus* et *Strabo* derivarunt, de
 quibus ad *Diodori* III. 9. WESS.

CAP. XXII. 5. δολερούς μὲν τοὺς ἀνθρώπους etc.) *Plu-
 tarchus* de Malign. p. 863. D. ex Nostro Aethiopiū regem
 dixisse, ὡς δολερά μὲν τὰ χρώματα, (immo vero αἰεήματα ex
 Cl. Reiskii correctione,) δολερά δὲ τὰ εἴματα τῶν Περσέων ἐστί,
 perhibet. Iterum *Sympos.* II. p. 646. B. ὡς δολερά εἴματα καὶ
 χρίσματα, κατὰ τὴν βαρβάρου φωνήν. Quorum posterius non
 sine excusatione erit, prius, *Herodotum* cum adpellavit,
 nequaquam. Decepit doctum criminatorem memoria fal-
 lax. Convenit Aethiopico ex parte quadam dictum; in-
 tegrum Lacedaemoniis, de purpura et unguentis talia pro-
 fessis, debetur: cuius rei testem fero *Clementem Alex.*
Strom. I. p. 344. Post pauca [l. 11.] τρίτα δὲ, quod in Cod.
Bodleiano, recepi ex Cl. *Wasse* et *Gronovii* II. 22. iudicio.
 WESS. — Cf. II. 22, 14. 137, 14. I. 204, 10. etc. S.

[20. οὐδὲν θωνμάζειν etc. Spectavit hunc locum *Iulianus*,
 citatus a *Suida*, voce Ἡροδ. S.]

22. εἰ μὴ τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον) Adcessit penultim-
 um vocabulum ex schedis. [Adiecto nil opus fuisse, in
Var. Lect. monui.] Legisse *Laurentium* ἀνέφερον, dudum
P. Leopardus Emend. VII. 14. et *H. Stephanus* animadvert-
 runt. Utrum praestet, in ambiguo latet. Si vulgatum pro-

betur, plenum exhibit εἰ μὴ τὸν ἄρτον, sive, ut Aethiops, τὸν κόπρον, τῷ πόματι τῷδε ἀνέφρων, nisi panem, seu stercus ex Aethiopis contemptu, hoc potu miscerent. Et poterit, ubi advocata admittantur, sententia [claudicante quidem pede] procedere. Cultior-ne tamen et praestantior, si ἀνέφρων valeat, evadet? Absurdum in Aethiopis ore non erit sane, εἰ μὴ τῷ - - ἀνέφρων, nisi hoc se vini potu recrearent. Sic accessiones vocabulorum non desiderabuntur, et sermoni usus et ratio constabit. Dio Cassius LVI. p. 680. ὥστε μηδεὶα ἔτι τρόπον ἀνευχεῖν δυνήσῃναι: ut nullo modo vires recipere ac recreari possit. Tale Aeliani Hist. Animal. XIII. 12. ἀναφύοντες ἑαυτοὺς ἀνεδιώσκοντο. [Saepe sic Appianus, cuius testimonia in indice Graec. olim collegimus.] Non adiungo in re frequente plura. Quae quidem commentari, ut arbitrandi ius integrum omnibus maneret, cum maxime libuit. Mox τούτῳ γὰρ - - ἐσσεῦσθαι [l. 23.] pro vero posset censi. Vide tamen c. 106. WESS.

CAP. XXIII. 2. ἔτι μὲν ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν etc.) Sequor veteres editos et scriptos codices, adposita duntaxat ex his enclitica. In Medic. et similibus εἴκοσι, quod alias damnant, praepositionem, fortasse male pictam, absorbit: certe ad Medic. tutamen producta a Cl. Viro non admodum urgent. [Provocat ille ad II. 56, 4.] Meliora Portus subpeditabit abunde. Ecce Valer. Maximum VIII. 13. Ext. 5. Huius regis (Arganthonii) consummationem annorum minus admirabilem faciunt Aethiopes, quos Herodotus scribit centesimum et vigesimum annum transgredi. Scribit sane Herodotus, sed non tam laxe. WESS.

8. et seq. ἀθηνῆς δὲ τὸ ὕδωρ - - - χωρεῖν ἐς βυσσόν.) His superioribusque descriptis Cel. Boerhavius Element. Chem. T. I. 550. subdit: Ubinam talis aqua hodie? nusquam sane, et si semel haberi posset, daretur comparandae aquae cognitio. Sed neque natura talem hic nobis praebet, neque ars ulla parare potest, ne sollicitissima quidem et repetita destillatione. Quare credidi olim ista legens, quae pro verissimis habeo, quod ligna in Aethiopiae illa parte quam ponderosissima habeantur, aquae simul nostrarum respectu levissimae sint. Tum, positis in medio Asiae, Africae et Americae gravissimi ponderis lignis, non dubitabimus, addit, amplius, quin in illis telluris plagis ligna habeantur ponderosissima, in confirmationem eorum, quae Hero-

C

Herodot. T. V. P. II.

dotus narravit. Enimvero hodiernae observationes probant fere omnia MAGNI VIRI dicta etc. Prorsus pro Herodoto benigne et honorifice. Quam autem vellem exposita itidem illa fuisse, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. Herodotus, uti sequentia arguunt, de veritate rei addubitasse videtur. WESS. in *Addendis*.

16. ἐν πέδησι χρυσέῃσι δεδέσθαι) Hinc sua desumsit Dion Chrys. Or. 79. p. 664. B. Postquam dixisset, apud Aethiops τοὺς ἄνω aurum rem censi viliq̄simam, subdit ista: καὶ φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαίς: addendum omnino χρυσαῖς: [aut παχείαις in χρυσαῖς mutandum:] quod cur monere neglexerit Theod. Canter. Var. Lect. I. c. 5. caussae nihil erat. Auro sic abutebantur isti, quibus ὁ χαλκός, ut ait Herod. σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον. Notum Platonis illud in Euthydemo p. 304. B. Τὸ σπάνιον, ὃ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον δὲν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. In his, alia longe populo διὰ τὸ σπάνιον τίμια, alia sapientiae verae cultoribus. VALCK.

Ibid. ἐν πέδησι χρυσέῃσι etc.) Tetigerunt haec Aethiopum ex auro vincula plures veterum, a Theod. Cantero Var. Lect. I. 5. ad testimonium excitati. In Dione Chrysost., haec Herodotea aemulante, Or. LXXIX. pag. 664. B. καὶ φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαίς, scribi ἐν χρυσαῖς aut παχείαις χρυσοῦ omnino decuit, quod Steph. Berglerum, V. Cl., non fugit. Opportune Heliodor. Aethiop. IX. pag. 40. καὶ τὰ τε δέσμια ἀμείβειν καὶ χρυσᾷ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοψιν ὁ χρυσὸς νενόμισται. WESS.

CAP. XXIV. 2. αἱ λέγονται σκευάζεσθαι ἐκ ὑάλου) Ionum et Atticorum veterum adsuetudo ὕαλον praetulit. Docte T. Hemsterhusius ad Thom. Mag. voc. ὕαλος. [ὕαλος Atticorum esse, ait Thomas, ὕελος aliorum Graecorum. Ionum nulla ibi mentio, quos novimus plurimorum in vocabulorum usu ab usu Atticorum abhorruisse. Idem Thomas recte monuit, ἀλάβαστον absque ῥ Atticos dicere, ἀλάβαστρον alios Graecos: atqui, ἀλάβαστρον usurpasse Herodotum, supra c. 20, 5. vidimus.] Rem ipsam ad Diodori II. 15. examinaui, non praeterita Ctesiae iniqua et loliginis plena in Herodotum criminatione. Electrum sive succinum Th. Gatakerus fuisse, non ὕαλον vitrum, divinavit

ad Antonini Imp. IV. pag. 133., quam opinionem erudite nuper Celeb. Io. Matth. Gesnerus illuminavit, Commentar. Soc. Reg. Gotting. T. III. p. 92. De vitro utrique non refragor. Cum tamen Herodotus electrum, ex ultima advectum Europa, quod c. 115. huius libri manifestat, bene noverit, ad credendum erit difficile, ὑάλου vocabulo hic succinum indicasse. At fac intellexisse; unde in Aethiopibus tam uber electri copia, ut cippis ingentibus, intra cavum recepturis integra mortuorum cadavera, suffecerit, neque uni, sed generatim omnibus totius nationis? Veri ea fidem superiaciunt. Diodorum, Strabonem, Lucianum, narrationem memini, quamquam discordes, amplecti; quorum auctoritas, in Herodotum aut Ctesiam reditura, nullatenus iuvat. Mihi, si quid iusti fabulae inest, salis fossilis et εὐεργουῖ indoles et copia, ex Iobi Ludolfi Aethiopis ad Diodorum exposita, hac ὑάλῳ innui probabile manet. WESS. — Crystallum dici, addubitans quidem, suspicatur Heeren, in Ideen etc. T. II. p. 573. S.

6. περιῖττᾱσι στήλην ἐξ ὑάλου) Parum caute duci suo nimium fidit Diodorus, non inspecto volumine Herodoti, sententiam, prout illam Ctesias retulerat, enarrans lib. II. c. 15. ταριχεύσαντες τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον, ἰστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριούσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Tuitus est contra Ctesiam Historicum suum Wess. Suam forsitan ille χρυσὴν εἰκόνα, in quam primum incluserint cadaver, continxit ex Aegyptiacis Herodoti, in quibus legerat lib. II. cap. 86. ποιεῦντα ξύλινον τύπον ἀνθρώπου εἰδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργυνῶσι τὸν νεκρόν. VALCK.

10. καὶ ἔχει πάντα φανερά etc.) Haec τὴν στήλην sive cippum signant: nam si cum Laurentii Latinis ad mortui cadaver referas, absurdum erit ὁ νέκυσ - - - ὁμοίως αὐτῷ τῷ νέκυϊ: quibus etiam offensus Cl. de Pauw, ἔχει - - - ὁμοίως αὐτῷ ὁ νέκυσ coniecit, nimis confidenter. Quid si αὐτῷ τῷ νέκυϊ alienum nunc occupent locum, olim, uti in Cod. Remigii, εἰ μάλιστα αὐτῷ τῷ νέκυϊ προσήκοντες scripta? Loquendi formulam scriptor non renuet, quippe οἰχίσθαι ἀγγέλλοντα τοῖσι προσήκουσι τῷ νεκρῷ, IV. 14. At nihil decerno. WESS. — Hoc dicit Scriptor: columna omnia manifesta (s. conspicua) habet, sicut ipsum cadaver. Scilicet

mumiae Aegyptiacae nonnisi a parte anteriore conspici poterant, dorsum erat arculà tectum: cadaver Aethiopicum omni ex parte conspicuum erat; nam columna vitrea, quae illud circumdabat, omni ex parte diaphana erat, nec in postica parte parietem habebat. S.

CAP. XXV. 3. ὀργὴν ποιησάμενος, ἐστρατεύετο) Quandoquidem ὄρμητο στρατεύεσθαι, et similia frequenter occurrunt, non miror ὄρμην viro cuidam docto venisse in mentem: verum ὀργὴν ποιησάμενος idem est ac ὀργισθεὶς, iratus. Herodoti Xerxes, VII. 105. οὐκ ἐποίησατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. Thucydidi dicuntur Athenienses, IV. 124. ὀργὴν ποιοῦμενοι, (cap. 123. ὀργισθέντες:) εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ὄντες ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι. Huius simillimae Herodoto formae sunt loquendi; θάῤῥμα ποιοῦμενοι, mirati; λήθην ποιοῦμενος, oblitus; καταστροφὴν ἐποίησατο, debellavit; VIII. 74. I. 127. VI. 28. Ab his distant istae, Herodoto aliisque frequentatae, δεινὸν ποιεῖσθαι, μέγα, et συμφερεῖν ποιεῖσθαι: in quibus ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, et ποιεῖσθαι eidem usu inerviunt. VALCK.

6. ἐμμανὲς τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης) Sophocli praesertim adamatatum hoc quoque genus παραλληλισμῶν frequentat Herodotus, cuius attigere quaedam viri docti; illud etiam e lib. V. cap. 42. ἦν οὐ φρενήρης, ἀκρομανὲς τε. Iungit et III. 34. παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα. IX. 54. μαϊνόμενον καὶ οὐ φρενήρεα. Unum hoc satis est, e quo fiat de reliquis coniectura. De re eadem Soph. Antig. 498. Λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν. Conf. Electr. 474. Antiphon Or. III. pag. 117, 5. ἐσωφρόνου, καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. In talibus, ad exemplum Aeschyli, Sophocle multo parcior fuit Euripides. In Herodoto longe frequentiores istiusmodi, rei propemodum eiusdem, sub alio nomine repetitiones, quam apud Thucyd. et Xenoph.; invenientur tamen apud quosvis veteres; apud Oratores etiam; sed in certis tantum locutionibus, qualis est ista: φράσω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, Demosth. p. 196, 6. ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι, eidem restituenda p. 632, 116. VALCK.

8. τοὺς παρεόντας αὐτοῦ ταύτῃ etc.) Optime Arch.; aliorum αὐτοῦ, si tacuisset is, fuisset probum: sed est istud Herodoteum, ut I. 214. ostensum, et a Gronovio IV. 135. Haud quoque scio, repudiari-ne debeat, [l. 9.] π ο

θευόμενος ἐγένετο ἐν Θήβῃσι, ut toties repetitum στρατεύεσθαι vitetur. Nihil certe urget, cur mox ἐξανδραποδισαμένοις cum docto viro pingatur: adhaeret sequenti verbo, et recurrit aliàs. WESS.

21. ἕως μὲν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν etc.) Vertebat Seneca liberius III. de Ira c. 20. *Sustinebant famem primo tenerima frondium et cacumina arborum, tum coria igne mollita et quidquid necessitas cibum fecerat: postquam inter arenas radices quoque et herbae defecerant, apparuitque talium solitudo, decimum quemque sortiti, alimentum habuerant fame saevius. Sic loco animalium bene Gronovius, plaudente Herodoto et probante. Corruptissima sunt Libanii Declam. XIX. Tom. I. pag. 507. de Potidaeatis, semet ipsos, dum obsiderentur, depastis: οὐδὲ Καμβύσης εἰς τοσοῦτον ἢ κακῆϊον· ἐξ Αἰθιοπῶν ἐπανάγαγεν ἀρχόμενον τούτων τῶν κακῶν. Suspisor fuisse εἰς τοσοῦτον ἢ κακῆϊον ἐμάνη· ἐξ Αἰθ. ἐπαν. ἀρχομένων etc. Neque adeo Cambyses, atque illi, insaniit: abduxit ex Aethiopum finibus copias, cum malorum eiusmodi, h. e. ἀλληλοφραγίας, initium esset. WESS.*

30. οὕτω ἔπρηξε) Adeo cessit infelicitèr adversus Aethiopus suscepta expeditio. Nonnunquam utuntur in designanda calamitate verbo πρᾶξαι simpliciter posito, mali ominis voce κακῶς omissa. Postquam triste fatum narrasset Anacharsidis Herodotus, IV. 77. οὔτε μὲν, inquit, οὕτω δὴ ἔπρηξε. De Syracusanis navali praelio superatis Thucyd. VII. 24. κατὰ τὴν ναυμαχίην οὕτως ἐπεπράγεσαν. Demosth. pro Cor. pag. 172. εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἴμαρτο πρᾶξαι: ubi Schol. πρᾶξαι recte reddidit δυστυχῆσαι. VALCK.

CAP. XXVI. [4. εἰς Ὀάσιν πόλιν) Ὀασίς (sive Ἀῦσις, ut recte hodie apud Strab. lib. II. p. 150. n. et XVII. 791. A. pro vitioso olim Ἀνασίς editur) docente eodem Strabone generale nomen est, quo in Africae partibus ab occidente Aegypti sitis insigniuntur loca habitata, vastis undique arenis latisque tractibus aqua carentibus circumdata. Confer quae de eodem vocabulo ex lingua Coptica, et generatim de Oasibus Langlès Vir clar. commentatus est in Adpendice II. ad Voyage de Hornemann, T. II. p. 343. seqq. S.]

5. Σάμιαι τῆς Αἰσχρινῆς φυλῆς) Narrat apud Etymologum

pag. 160, 22. *Themistagoras*, cum colonis Samum profectos Proclum et Tembriona, facta cum Caribus societate, Samum in duas tribus divisisse; quarum unam de fluminis nomine Σχησίαν dixerint, alteram de nomine urbis Ἀστυπαλαίαν. Hoc unico loco *A. Berkelius* inductus, *evidentissimum* esse scribit ad *Steph. Byz.* in Ἀῤῥασις, in *Herodoto* reponi debere, Σάμιοι τῆς Σχησίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι, aut τῆς Σχησιονίης. Neutra coniectura probabilis videbitur. *Codex Etymologici* mstus Χήσιον et Χησίαν exhibet; quam sinceram esse scriptionem contendit, *Etymologi* locum docte pertractans, *Henr. Vaies.* in Exc. ex *Dionys. Halic.* p. 75. Una de duabus tribubus, ut a flumine Χησία, sic ab altero coloniae duce Tembrione Τεμβριωνία denominari potuit: sed hoc, litteras vulgatas propius accedens, aequè est incertum. Tribus, in quas populi quidam fuere descripti, si Atticas excipias, raro memorantur veteribus. VALCK.

Ibid. τῆς Αἰσχυριωνίης φυλῆς) *Berkelius* (in *Steph. Byz.* Ἀῤῥασις) scribi iubet τῆς Σχησίης, aut si forma vocabulī possit pati, Σχησιονίης, cuius emendationis auctorem fideiussoremque obtrudit *Themistagoram*, profitentem apud *Etymol.* pag. 160. duas Samiorum tribus *Schesiam* et *Astypalaeam* fuisse tantum. Verum *Themistagoras* non Samiis, aucta eorum civitate et copiis florente, negat plures tribus; de primis initiis, cum Graccorum coloni Caribus, insulam possidentibus, miscerentur, memoravit. Qua re *Aeschrioniae* tribui, etsi alibi vix proditae, nihil officit. Confer *Nicandri Alexiph.* vs. 151. et Scholia, et infra c. 39. Θηβέων cur redierit [l. 3. et 6.] non eget indicio. WESS.

7. κατὰ Ἑλλήνων γλῶτταν) Forsan articulum *Codices* agnoscent interiectum. κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν scribi solet ab *Herodoto*: p. 99, 16. 239, 5. [II. 30. et IV. 52.] sed κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν pag. 256, 34. p. 365, 25. [IV. 110. et VI. 98.] Vulgatur in *Aeliani* Var. Hist. IX. c. 16. αὐτὸ τοῦνομα (Μάρης) εἰς τὴν Ἑλλάδα, φασίν, ἱππομυγῆς δύναται. Ex *Scaligeri* Castig. in *Propert.* pag. 287. dudum recipi potuisset emendata lectio: εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν. *Scaligerana* semper digna sunt, quae consideratius exigantur a literatoribus. VALCK.

8. In Μακάρων νῆσοι, ob *Olympiodorum* et *Eustath.*, nominatim *Herodotum* adpellantes, non haesitavi: solent

ita de his insulis Graeci, in quibus Plato Menex. pag. 235. atque alii. Μακάρων tamen νῆσος Steph. Byz. sed convertuntur apud Suidam et Hesychium voces istae. WESS. — Equidem non dubitandum arbitror, νῆσος singulari numero scriptum reliquisse Herodotum. Vide Var. Lect. S.

13. λέγεται δὲ τὰδε ὑπ' αὐτέων Ἀμμωνίων) Delevi [καὶ] copulam [ante τὰδε]: nihil praecedit, quod eam aut requirit aut tueri potest. Displicuit et Cl. Pauw. [mihi visa est locum suum posse tueri.] Eleganter Seneca Quaest. Nat. II. 32. Aliquando Cambyses ad Ammonem misit exercitum: quem arena Austro mota et more nivis incidens texit, deinde obruit. WESS.

CAP. XXVII. [2. ὁ Ἄπις, τὸν Ἕλληνας Ἐπαφὸν καλέουσι. Iam dixerat lib. II. c. 153. conf. II. 38, 2. S.]

CAP. XXVIII. 2. οὐ λήσειν ἔφη αὐτὸν) Non clam se fore dicebat, si manu tractabilis venisset ad Aegyptios Deus. Χειροῆης, mansuetus, (τὰς χεῖρας προσφέροντα ὑπομένων, Xenophonti p. 438, 29.) movit mihi olim suspicionem, scriptum fuisse primum, ψάψειν ἔφη αὐτοῦ contrectaturum se Deum manu tractabilem: ista quum dixisset, ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἄπιν. Deinceps [l. 5 seqq.] tradit Herod. e quali vacca nasci crederetur sacer iste vitulus; non e tauro, sed divinitus conceptus, genitali lumine de coelo in vaccam delapso: Αἰγύπτιοι λέγουσι, σέλας ἐπὶ τὴν βροῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καὶ μιν ἐκ τούτου τίττειν τὸν Ἄπιν. Ob rariorem usum τοῦ Κατίσχειν excitat Herodoti verba Eustath. ad Iliad. α. pag. 100, 40. et Cl. Abresch. Dil. Thuc. p. 460. Signa, quibus Apis a cultoribus agnoscebatur, hic etiam enarrata, [l. 10 seqq.] variis disserendi praebuere materiem: videndus imprimis Iablonskius Panthei lib. IV. 2. quocum, ὑπὸ δὲ γλώσση κἀνθαρον, corrigit et Wesseling. Diss. Herod. p. 175. merito laudans illustris Galli coniecturam, pro λευκὸν τετράγωνον, corrigentis λευκὸν τι τρίγωνον. Apin Nili fuisse atque Aegypti foecunditatis symbolum Iablonski docuit: utrumque τρίγωνον illud expinxit. Aegypti figura traditur esse τρίγωνον et δελτωτὸν, Eratostheni Catast. cap. xx. Theoni ad Arati Phaen. vs. 235. De foecunditatis imagine Porphyrius Eusebii Praep. III. p. 98. D. σπορᾶ καὶ γένεσι (ἀπένειμαν) Φάλητα, καὶ τὸ Τρίγωνον σχῆμα, διὰ τὸ μόνιον τῆς θηλείας. VALCK.

7. ἐς γαστέρα ἄλλον βάλλεσθαι γόνον) Hoc probare se *Pa-
vio* non potuit: λαβέσθαι divinavit, forte animo volvens
Lucae Eu. c. 1, 31. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, quod ibi iu-
stissimum, neque istud hīc damnable. Adsolet aliās
ἀναιρέεσθαι illa in re usurpare: cum tamen βάλλεσθαι ἐς θυ-
μὸν probaverit, et *Codices* conspirent, dictioque absurdi
habeat nihil, cur mutanti obsequemur? WESS.

11. ἐὼν μέλας) Summo iure *Gronov.* ex *Med.*, cui plures
adsentiuntur, recepit; locumque, expulso inutili verbo,
instauravit. *Aelianum* de *Anim.* XI. 10. *Strabonem* et alios
adiungere dedignatus est. Restat λευκὸν τετράγωνον, quod
τὸ τρίγωνον sive *triquetrum* esse debet, si *Apidis* ex aere
figuræ, quarum frontibus triangulus inscriptus, non fal-
lunt. Vidi ipse tales, et conplures Comes *Caylus*, τρίγωνον
refingens, in *Recueil d'Antiquit.* T. I. p. 43. Porro de notis
sacri huius bovis *Plinius* VIII. *Hist. Nat.* cap. 46. Nodus
sub lingua, quem cantharum adpellant. Etiam *Porphyrus*
apud *Euseb.* Pr. *Euang.* III. 13. Ἡλίου δὲ σημεῖον, τὸ μέλαν
τοῦ σώματος, καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ κἀνθαρος. Qui *Herodotum*
studiose cum versaverint, utique hic ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κἀν-
θαρον invenisse censendi sunt: atque haec plausibilis con-
iectura *Iablonskii*, *Panth.* IV. 2. p. 183. WESS.

CAP. XXIX. 4. παίει τὸν μηρόν) E vulnere con-
tabuit et mortuus est tandem; ut *Apin* *Cambyses* occi-
disse dicitur *Plutarcho* de *Is. et Os.* §. 44. *Aeliano* *Var.*
Hist. VI. 8. Postea temporis insaniam *Cambysis* supera-
vit, sacro vitulo mactato, *Artaxerxes* *Ochus*; quem con-
temptum quum *asinum* dicaces vocarent *Aegyptii*, ὁ μέντοι
ὄνος οὗτος, inquebat, ὑμῶν κατεωχῆσεται τὸν βοῦν, atque ita
ἔθυσε τὸν βοῦν, narrante *Plutarcho* §. 31. e *Persicis* *Dinonis*,
e quibus, sicut alia plurima quae nobis aliunde non in-
notuissent, sua hausit *Aelianus* *Var.* IV. 8. conf. *Idem* de
Nat. An. X. 28. et *Maximus Tyr.* XXXV. §. 1. *Cambysis*
insanum facinus detestatus, utroque vir multo melior,
Darius *Hystaspis*, populari superstitione scienter usus,
Aegyptiorum sic sibi favorem conciliavit, ut illum unum
omnium Regum maxime coluerint et vivum et fato fun-
ctum, teste *Diodoro* *Sic.* I. 95. vid. *Polyaen.* VII. cap. x, 7.
VALCK.

5. τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται etc.) Multo hoc significantius

quam Medic. οὔτοι οἱ. Addunt auctoritatem schedae veteres. In sequentibus [l. 7.] secutus Arch. et Vind. sum [scil. delens γε ante Αἰγυπτ.] non oblitus γε in Poëtis bis saepe uno in versu collocari, quibus urguens adesse causa solet metri. Confer Cl. Valckenarium ad Tragici Phoeniss. vs. 557. pag. 209. WESS.

CAP. XXX. 5. τὸ τόξον μοῦνος - - ἐπὶ δύο δακτύλους εἴρυστε) Damnat haec, futilia arbitratus, Cl. de Pauw; neque enim arcui tam inflexibile robur, ut Persarum nemo intendere valuerit, adfuisse; aliud, modo verba, ut oportet, scribantur, indicari: Herodoti manum esse ὅσον τε ἐπὶ δύο δακτύλοις εἴρυσσε, h. e. ἐπείρυσσε, praepositione interpositis aliis a verbo distracta, duobus fere digitis, indice nempe et maximo, arcum tenderet. Quod ego commentum exagitare nolo. De ingente arcus rigore testatur rex Aethiops c. 22., vires eum tendendi haud obscure negans Persis: inest praeterea emendationi tale loquendi genus, cui par desidero. WESS.

12. τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψάύτει) Induit hoc, iterum iterumque hac in narratione repetitum, proverbii speciem. Aristaenetus lib. I. Ep. xi. καὶ τὸ λεγόμενον δὲ [f. δὴ] τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψάύειν τοῦ οὐρανοῦ. Aelianus Var. XII. 41. ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψάύτει, recte sic Faber et Perizonius. Parum discrepat Eunapii Vit. Aedesii p. 48. καὶ ἡ δόξα τῶν ἄστρον ἔψαυε: Libanii quoque, Tom. II. p. 115. B. καὶ πατήρων ἀρετὰ ψάύουσαι τῆς οὐρανόθεν ἀψίδος. Cultum utrumque, atque hoc de fonte manans, sicuti Horatianum, sublimi feriam sidera vertice. Vide Barth. in Statii Theb. III. 155. Mox [l. 14.] ἄρχη, cui schedae decus et auctoritatem conciliant, recuperavit locum, quem duobus istis ἐς Πέρσας cum Arch. et Vind. si recusaveris, non obluctabor. WESS. — Eodem hoc capite ter ista ἐς Πέρσας leguntur, lin. 5. 9. et 14. Si semel deleta velles, commodissime eis l. 9. carebimus. Sed nec ibi, nec ad l. 14. in Var. Lect. ex Arch. et Vind. quidpiam adnotatum est. Solummodo ad l. 5. notavit Wess. exulare ibi ab Arch. duas istas voces. S.

17. ἐπ' ἄγρην ἐξαγαγόντα) Redit ad Σμίρδιν, exeuntem, ἐξελαύνοντα. Malim tamen ἐξαγαγών, ut ad Prexaspem redeat. Quid sibi velit προσαγαγόντα, non video. Forte πρὸς ἀλιίαν ἀγαγόντα, ad piscationem. Haec vir doctissimus in Miscell.

Lipsiens. Verum enim vero προσαγαγόντα καταποντῶσαι cum Prexaspem signent, alium-ne praecedentia postulabunt? Adduxit infelicem Smerdin ad Rubrum mare, sive Persicum sinum, (nam is innuitur, uti I. 189. VI. 20.) Prexaspes, sed quo obtentu proditum non est. WESS.

CAP. XXXI. 9. εἶρετο τοὺς βασιληῖους δικαστὰς) In Scholiis ad *Lucian.* de Sacrif. T. I. p. 530. responsum exhibetur iudicum ad Regis quaestionem. De Regiis his iudiciis agens *Brissonius* de Regn. Pers. I. pag. 119. eosdem fuisse censuit apud Persas τοὺς περιχώρους δικαστὰς et τοὺς βασιλικούς, quos diversis his appellationibus distinguit *Aelian.* Var. lib. I. cap. 34. isthoc capite tribusque praecedentibus Persica tradens haud certe protrita: sed indices περιχώρους sive *Dinon*, seu alius, vocasse videtur, qui regionem peragrantes ius dicendo leviores forte controversias in pagis dirimebant; quales olim in Attica κατὰ δήμους δικασταὶ dicti, οἱ περιῶντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, teste *Aristotele* ap. *Harpocr.* et *Poll.* VIII. 100. In *Demosthenis* Or. contr. Timocratem lectum olim Κατὰ δήμους δικαστῆς, non inventum *Valesio*, restitui debet p. 463. §. 176. ubi vulgatur κατὰ νόμους δικ. VALCK. — Ex msstis verum ibi restituit *Reiske*, p. 735. S.

Ibid. βασιληῖους δικαστὰς) Interponi καλεομένους ex *Valla* et *Codd.* poterit, ubi necessitas, quam nullam video, urserit. Supra c. 14. et VII. 194. βασιληῖοι δικασταὶ tantum. Multa de illis *Barn. Brissonius*, Regn. Pers. I. 132. pag. 187. et docti interpretes ad *Aeliani* Var. Hist. I. cap. ult. et in *Hesychium*; quibus ex *Heliodori* Aethiop. VIII. p. 482. [c. 9. pag. 326. ed. *Coray.*] adstrui possunt: τοὺς τε δυνάστας Περσῶν, οἱ τὸ βουλευέσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν, καὶ δικάζειν καὶ τιμωρίας ὀρίζειν ἰσχὺν εἶχον. Adferunt enim illis amplius ornamentum. WESS.

12. ἢ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον) *Cl. Gronov.* iure ita. Firmatur casu *Sandocis*, quem regium iudicem *Darius*, ὅτι ἐπὶ χρήματι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in crucem tolli iussit, VII. 194. Scripsi μέχρι τούτου, sicuti cap. 21. Nam quae *Valla* et *Arch.* mox liberaliter offerunt, illis non utor. Cum *Al-dino* ἀνακείαται [l. 15.] secus habet: male *Stephanas* mutavit, quippe Ἰακὼν et genuinum, uti I. 14. et alias. WESS.

23. ἔγρημε τὴν ἐρωμένην) Nihil demuto. Atossam intelligit, indice Schol. *Luciani*, idque liquet ex cap. 88. huius *Musae*. Sororum *Cambysis* alteram, comitem in Aegyptum et deinceps uxorem, *Libanius* *Antioch.* pag. 345. et *Or.* XXXII. p. 668. d. *Meroën* indiget, haud scio unde eductus. WESS.

CAP. XXXII. 2. λέγεται λόγος) Placuit hoc ex membranis. Τῆς περὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος, II. 155. et cap. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ λεγόμενος, etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* et miraberis solum cod. *Med.* cum *Aldo* ἐκφέρεται exhibentem: nisi hic, ut saepe alias, diligentiam *Gronovii* effugit codicis scriptura. S.

15. Θρίδακα τὴν γυναικα περιτῖλαι) Remittimur ad explosum ἀποτείλας *Musae* *Primae* c. 123., ut περιτεῖλαι *Med.* stabiliatur. Error est scribarum, simplicem vocalem et diphthongum, ut saepissime in mssis, confundentium. Iam, quod [l. 17.] est in *Arch.* et *Vind.* ἡ δασεῖα ἡ Θρίδαξ ἐοῦσα, *Herodoteum* quodammodo redolet genium; prorsus autem, ubi δασείη foret. Verum multorum in similibus grassata licentia est. Θρίδαξ ex *Grammaticorum* decreto Ionum tantum est, Θριδακίνη *Atticorum*; cui docti viri non adsurgunt. Lege eorum *Animadversiones* ad *Thom. Mag.* Θριδακίνη. WESS.

17. ἡ δασεῖα εἶη καλλίων) Interpretamentum videtur, quod in Codd. inventum a *Galeo* et *Gronov.* καλλίων: ab *Herodoto* scriptum, κότερα περιτετλημένη ἡ Θρίδαξ, ἡ δασεῖα ἐοῦσα (hoc e Codd. reciperem), εἶη ἀμείνων καὶ τὸν Φάναι, δασεῖαν. Hoc in loco Ἀμείνων reddi potuit καλλίων, ut Ἀμεινον, κάλλιον *Hesychio*, non vice versa. Quam περιτετλημένη *Herod.* Θρίδακα ἀπολελεμμένην dixit *Epicharmus Athen.* II. p. 68. f. VALCK. — Cur vero ἀμείνων hic alteri praeferremus, equidem non exputo. *Epicharmus* de lactuca loquitur cuius cauli detractus cortex. S.

CAP. XXXIII. [5. ἐώθει. Vide *Adn.* ad II. 68, 25. S.]

5. τὴν ἱρὴν ἐνομάζουσί τινες) Vulgus nimirum et superstitiosi, quorum credulitatem et fraudes explodit *Cous* *Senex* in elegante commentario περὶ τῆς ἱερῆς νόσου, cuius ex pag. 308., disciplina certe, fluxit verissima sequens *Scriptoris* observatio. WESS.

CAP. XXXIV. 7. περὶ ἰμέο ποιῶνται) Rarior pro-

nominis flexio in Musis, obvia libro I. 126. VI. 86, 1. etc. uti σέο cap. 9. etc. Contra ea σεῦ et ἐμεῦ, quod hic in *Arch.* et *Vind.*, creberrima. Vir Cl. Corn. de Pauw in Praefatione galeata, *Phrynicho* praefixa, non dubitat, amanuenses errasse, et pro σέο et μέο scripsisse σεῦ et μεῦ: haec enim Dorica esse, non Ionica. *Etymologum* auctorem in Ἑμεῖο et *Phavorinum* in voce Ἐγών advocat hanc ad rem, non malos quidem, at non locupletes. Gravior multo *Apollonius Dyscolus* in Excerptis est et apud *Salmas.* in *Solin.* pag. 591., ubi Ἑμεῦ, κοινὴ Ἰώνων καὶ Δωριέων. ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον, ex *Homero*: cui *Pherecyden* et *Democritum* addit, quos omnes una cum *Herodoto* a scribis in his depravatos, etsi *Pavus* confidenter adserit, haud facile obtinebitur. Equidem non inprobo ἐμέο, sicubi *Codicum* adest auctoritas, nec ἐμεῦ. WESS.

9. Φιλοινίη - - - προσκείσθαι) Optime restituit *Gronovius*. *Herod.* I. 134. de Persis, οἶνω κάρτα προσκείσθαι. *Athen.* X. p. 433. B. Φίλοινός ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἔτοιμος - - - Νέστωρ προῖκετο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἶνῳ. Eandem respiciens historiam, sua tamen aliunde repetiit, *Seneca* de Ira III. 14. *Cambysen regem nimis deditum vino* (Φιλοινίη προσκείμενον) *Prexaspes unus ex carissimis monebat, ut parcius biberet; turpem esse dicens ebrietatem in Rege, quem oculi omnium auresque sequerentur.* Ex *Herodoto* historiam sumsisse *Seneca* videbatur *Io. Hartungo* *Locor. Memorab. Decur.* II. c. 2, 20. VALCK.

11. Νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι) Hoc mssti repositum volunt, [scil. Πέρσαι cum *Ald.* et *Steph.* omiserat *Gronov.* codice suo non satis diligenter (puto) h. l. inspecto.] estque opportunum. Post pauca [l. 16.] πρὸς τὸν πατέρα Κῦρον *Fragm. Paris.* ex Graecorum more. *Lucianus Tim.* cap. 42. οὐδὲν ἄρα ἦτε ὡς πρὸς Τίμωνα. *Plutarch.* *Solert. Anim.* p. 963. B. καὶ τοι τὸ μηδὲν ἐν τούτοις πρὸς ἐλέφαντα καὶ κόμηλον ὄντες. In quibus similibusque aliis πρὸς comparationi servit. Sed codex ille [verbum omittens] solitarius incedit. πρὸς τὸν πατ. τελέσαι Κῦρον *Reisk.* et *Abresch.* pro ὥστε τελέσαι accipiunt recte, ut ad patris exemplar perveniat, sive eum aequiparet. Namque ad patrem consummandum, quod pro *Laurentiano adaequandum Latina* [a *Gronovio*] acceperunt, obscurum et alienum est. WESS.

23. ἦσθι τε ταῦτα) ἀκούσας addendum omnino; quod perperam eiecerat e contextu Gronovius: istis auditis laetatus est. Verbis ἦδεσθαι, τέρπεσθαι, χαίρειν, quaeque his significatum habent contrarium, ἄχθεσθαι, λυπεῖσθαι, χαλεπῶς φέρειν, sic solent adiungi participia. Soph. Philoct. 879. ἦδομαι μὲν σ' εἰσιδών. vs. 673. οὐκ ἄχθεμαι σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον. Diphilus Athen. II. p. 47. B. τέρπομαι γυμνοῦς ὄρων τοὺς ὀξυπείνους. Lysias p. 153, 6. ἀκούων ἠχθόμεν. Aeschini, atque eo etiam adhibitum Demostheni, dictum Euripidis e Phoenice, Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνὴρ. Tyranni secundum Xenoph. in Hierone p. 531, 54. τοὺς ξένους δυνατωτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἦδονται. VALCK.

Ibid. ἦσθι τε ταῦτα ἀκούσας) Occupavit veterem sedem ἀκούσας. In Musis ἦσθι (neque Gronov. latuit, et Georg. Arnaldus Animadv. cap. 29. ursit vehementer) tertium sibi sociat casum, alibi quartum, imprudenter erudito iuvene negante. Menander in Legation. Excerpt. p. 135. ὡς ἦδεται καὶ αὐτὸς τὴν εἰρήνην: ubi τῇ εἰρήνῃ vir doctus. Sed Menandrum tuetur Aristophanes, Acharnensium principio ter ita locutus, et Scholia in 'Il. i. 77. WESS.

CAP. XXXV. 9. ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν) Apud Senecam de Ira III. 14. Cambyzes intendit arcum, et ipsum cor adolescentis (id enim se petere dixerat) figit, *re cissoque* (rectius scribetur, et respondebit aptius ad verbum Graecum, *re scissoque*) pectore haerens in ipso corde spiculum ostendit; ac respiciens patrem interrogavit, satis-ne certam haberet manum? At ille negavit Apollinem potuisse certius dimittere. Dixisse patrem refert Herod. Δέσποτα, οὐδ' ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλλεῖν. Subdit istis Philosophus: Dii illum male perdant, animo magis quam conditione mancipium: κακὸς κακῶς ὄλοιτο, τῇ ψυχῇ μᾶλλον δοῦλος ἢ τῇ τύχῃ. VALCK.

11. ἐνεόντα τὸν ὀϊστον) Nulla τὸν ἰὸν controversia turbasset, ni eam scripti movissent Codices. Τὸ βλήμα, cui supra locus, [l. 10.] H. Stephanus apud classicum auctorem exstare non arbitrabatur, Thes. T. I. p. 666., deposuit et Euripides in Suppl. vs. 330. et Philo Iud. de Exserat. pag. 952. E. Ceterum multis tragicam et furentem hanc Cambysis crudelitatem et turpem servilemque Prexaspis adulationem luminibus ornavit Seneca III. de Ira

c. 14. Ἐπίσποπα, quod sequitur, [l. 15.] *Hesychius* Glos-
sis inseruit, explicuitque *Clar. Io. Alberti* et *Cl. Salmasius*
ad *Achillem Tatium* Amor. Clitoph. p. 578. WESS.

20. ὁμοία τοῖσι πρώτοις) In tanta scribarum discordia,
promptus ad *Aldum*, haud iuste ab *H. Stephano* desertum;
reditus fuit: caussam ad superioris libri cap. 57. produxi.
Par sententia *Bergleri*. Fuit autem Persis in variis suppli-
ciorum generibus recepta et sollemnis viventium crude-
lissima defossio, *Nostro* indice VII. 114., quam quidem
ex *Abrahami*, filium divino iussu inmolaturi, exemplo
derivans *Th. Hyde* Reliq. Pers. cap. 2. p. 30., a vero lon-
ge deflectit. Quantum enim distant inmolare et humi sup-
plicii caussa defodere? Quin si aris mactatos inposuissent
Persae, nihil ad *Abrahamum*, quippe *Isacum* non in-
molantem, quod variis nationibus inopia olim suasit re-
ligio. WESS.

CAP. XXXVI. 3. καταλαμβάνει σεωυτόν.) Bene στι-
γμὴν pingunt *Pauw*, *Reiske*, *Abresch*, et ante eos *Valla*.
ἀγαθόν τοι ex *Reiskii* correctione, aut ἀγαθόν τι, ut mssti,
praestat. Notum est Latini poëtae *Triste lupus stabulis*. *No-*
ster διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον VII. 10, 7. et plenius III. 53.
φιλοτιμίη κτῆμα (aut χρῆμα, variant enim codices) σκαιόν.
Porro προμηθεῖη [l. 5.] dialecto debetur, uti II, 18. Scri-
ptor ipse I. 88. καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθεῖη εἶχε. *Euripi-*
des *Hecub.* 795., *Sophocles* *Philoct.* vs. 558. ubi προμηθείας
contra *Atticorum* poëtarum morem, de quo copiose et
docte *Valcken.* ad *Phoeniss.* p. 496. WESS.

12. ὡς χρηστῶς μὲν τὴν etc.) Ironia in ὅς χρηστῶς frige-
bat admodum: melius est in bonae fidei codicibus; qui quoque
[l. 14.] Ἀράξεα, uti I. 205. 210. 211. Male vero de iussu
κελεύων accipiunt; suasorem monitoremque requirit, sicuti
supra πολλὰ κελεύων et passim alia. WESS. — Mihi nec
aliena a *Cambysis* persona videbatur ironia, et commode
sibi mutuo respondere ista, ὅς χρηστῶς μὲν τὴν σεωυτοῦ -- et,
εὖ δὲ τῷ πατρὶ etc. denique καὶ ἀπὸ μὲν σεωυτόν ὤλεσας etc. S.

18 seq. ἀλλ' οὐ τι χαίρων) Ex diversis ista lectionibus
est genuina. Eadem verba legerat, e praecedentibus ex-
plenda, *Herodotus* in *Euripidis* *Oreste* vs. 1595. Supra I.
128. ἀλλ' οὐδ' ὧς ὁ Κῦρός γε χαίρησει. *T. Hemsterh.* in *Miscelt.*
Obs. VI. p. 343. Formula, inquit, loquendi, quamquam in

speciem lenior, gravem habet magnique mali comminationem. Nonnulla collegit D'Orvillius in Chariton. p. 641. Hic quoque [coll. l. 12.] dici potuerat: 'Αλλ' οὐ τι χαίρων ταῦτα τολμήσεις λέγειν, sive συμβουλεύειν. In Messenicis Pausan. pag. 332. egregius ille patriae defensor Theoclus: 'Αλλ' οὗτοι τὸν πάντα γε χρέον χαίροντες καρπώσεσθε τὰ Μεσσηνίων. Vera vatem praedixisse demonstravit Spartanis Epaminondas. VALCK. — Nihil ista formula certius. Sophocles Philoct. 1293. ἀλλ' οὐτι χαίρων, ἣν τόδ' ἐρβώθῃ βέλως. Oedip. Tyr. 372. ἀλλ' οὐτι χαίρων, δὲς γε πημονὰς ἐρεῖς. Euripid. Orest. 1593. etc. WESS.

20. ἰδεόμην ἐπιλαβέσθαι. Ταῦτα δὲ εἶπας etc.) Triumvorum in Med. et aliis defectus, absentiaque a Vallae libro vocabulorum ταῦτα οὐ εἶπας, esse quidpiam hic superflui manifestat. Si cum Gronovio adsentiri Medic. libebit, orationis habitus Cambysem, ira praecipitem, exprimet haud male. Eum adi. WESS. — Tenuerat quidem Gronovius in contextu tria illa verba: sed in Notis haud incommode monuit, nervosiorē esse istam brevitatē, ἐπεὶ τοι καὶ πάλαι - - ἰδεόμην. Εἶπας ἐλάμβανε etc. S.

33. οὐ καταπροιξέσθαι) Pro οὐκ ἀνατεῖ vel οὐκ ἀτιμωρητὶ, non impune, veteres etiam dixerunt οὐ προῖκα, Iones οὐ προῖκα, id est οὐκ ἀμισθί, vel οὐκ ἀζημίως: poena, τιμὴ, merces erat flagitiis debita. Hinc Ionica manavit forma loquendi, οὐ καταπροιξέσθαι, non impune laturum. Miror cur in notis ad Equites Arist. sub Casauboni nomine vulgatis, dicatur illud Atticis scriptoribus familiare verbum; quod apud nullum, quantum recorder, invenitur nisi Aristophanem. Quin imo plebs Attica duntaxat transsumsisse videtur in quotidianas iurandi formulas illud Οὔτοι καταπροιξέει. Non nisi a iurantibus adhibitum invenietur, ut tu istud, ita me Iupiter amet, non impune feceris, vel dixeris, οὔτοι καταπροιξέει τοῦτο δρῶν, aut λέγουσα ταυτί. vid. Arist. Vesp. 1357. Thesm. 573. Eq. 433. In eundem sensum apud Herodot. semper verbum iungitur participiis: lib. III. cap. 156. εὐ δὲ ἐμέ γε ὥδε λωβησάμενος καταπροιξεται: non sanequam impune feret quod me sic mutilavit: cf. V. 105. VII. 17. Participii loco, nominis pronominis-ve secundus casus accedens verbo vim indit irridendi, insultandi-ve, atque adeo etiam despiciatui habendi. Mulier indignabunda in Vespis Aristoph.

vs. 1387. οὗτοι, μὰ τὰ θεῶ, καταπρόϊξει Μυρτιάς. *Berglerus* interpretatur: *Ita me divae ament, ut tu non impune illuseris Myrtiae*, et in *Nub.* vs. 1242. *Scholiastes* ad *Eq.* 433. optime cepit, οὐ καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας: adferens in eam rem *Herodotea* quaedam, et iambum *Archilochi*, restituendum ex *Etymologo* p. 689, 3. Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπρόϊξεται: non ille me sic impune spreverit, infidus forte *Lycambes*. VALCK.

CAP. XXXVII. 4. ἐς δὲ δὴ καὶ τοῦ Ἡφ. τὸ ἱρόν) Longe hoc suavius ambizioso *Medic.* ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς etc. Cui enim bono dictionis illud principium? Geminum vulgato est ἐσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβ. τὸ ἱρόν, quod consequitur. De *Pataicis Phoeniciis* [l. 6.] egregie, post *Scaligerum* et *Bochartum*, *Stanleius* ad *Aeschyli* VII. contr. *Theb.* vs. 214. *In triremium* proris locatos *Noster* adseverat; ἐν ταῖς πρύμναις sive *puppibus* *Scholiastes*, nescio unde. An ἐν τῇσι πρύμνῃσι suo in *Codice* vidit? Id suspicari proclive foret, nisi plura eaque absona, uti alias patefiet, adscripsisset saepe. *Scholiasten Suidas* solito more excerpserit, fortasse et *Hesychius*. Uterque *Pataicos* in puppe navium ponit, acriter correptus a *Io. Swintono*, *Dissert. de Num. Samaritan. et Phoenic.* p. 60., ubi *Sidoniorum* in numo, modo vir doctus recte perspexerit, navis prora deos tutelares, sive *Pataicos*, ostentat. WESS.

8. ἐγὼ δὲ οἱ σημανέω) Mutari *Aldinum* haud debuerat. Ex *Medicei* scriptura [ὦδε σημ.] τῷδε σημανέω, illi declarabo, formavit *Abreschius*. Vide hoc I. 75. τὴν ἐγὼ - - - σημανέω: et IV. 99. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω. Alia non stipo. Id adiungere alienum non erit, πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησιν *Tob. Gutberlethum* de *Myst. Deor. Cabir.* cap. VI. p. 43. vertisse fortis sive robusti viri imaginem, caussa ex conparatione cum *Vulcano*, fabro, et propterea robusto admodum, sumta, tum quod *πυγμαῖοι* in *Graecis Ezechiel.* XXVII, 11. sint viri membris torosis. Verum *Vulcani* statuæ fuerint-ne ea, quam fingit, *Herodoti* aevo forma, quis docebit? nam *πυγμαῖοι* ex *Ezechiele* nihil ad istos homunciones. *Aquila*, doctus interpres, sed verbum verbo reddere suetus, גַּמְדִּים *Gammadim* *Prophetæ*, quia גַּמָּא cubitus, *πυγμαίου* fecit, secutique *Latini* sunt, praebita multis errandi ac cavillandi ansa. WESS. — Qui primus ὦδε pro ἐγὼ δὲ hīc scri-

psit, eum turbaverat δὲ particula, in posteriore orationis membro ex priore repetita; quae quidem hominem in *Herodoti* aliorumque graecorum scriptorum lectione paululum versatum morari non debebat. S.

CAP. XXXVIII. 5. εἰ γὰρ τις προθείη) Haec et seqq. suum in Florileg. recepit *Stobaeus* Tit. περὶ Φιλαυτίχης, pag. 190. Respicit, ut *Herodoti* plura. *Sophista* in Diss. περὶ Καλοῦ καὶ αἰσχροῦ, in *Fragm. Pythagor.* p. 715. docens. non eadem omnibus esse honesta atque turpia, sed omnia maiorum institutis iudicari, sicuti loquitur *Corn. Nepos*. Quibus ad-suevimus usu diuturno, natale solum, patriae leges, atque instituta maiorum, prae aliis pulchra videntur hominibus, ut naturae, sic receptarum consuetudinum tenacissimis. Vel hoc solum, *Herodoto* iudice, *Cambysen* argueret dementiae, quod Aegyptiorum sacris violatis religiosos ritus habuerit ludibrio. VALCK.

Ibid. εἰ γὰρ τις προθείη) Hoc locum merito tuetur, rei et sententiae unice congruens. Solent amanuenses utrumque modo litera auctius, brevius modo pingere, sed damno orationis. Exempla dabunt *Diodorus* I. 2., *Lysias* Orat. de Caed. *Erastosth.* p. 12. cum nota *Cl. Taylor*, et *Dionysius Halicarn.* Ant. X. p. 662. A. et quae ibi *Sylburgius*. Si quem tamen *Origenes*, *Stobaeus* et mssti aliorum trahant, utatur observatis *Gronovii*. Hoc addo, [l. 7.] ἄλλον γε δὴ ex *Origene* et *Arch.* pristinam in sedem rediisse. WESS. — *Gronovius*, quum προθείη lin. 5. cum superioribus editis recte tenuisset, in *Notis* mendosum προθείη absurdus homo absurda ratione defendit. ἀνθρώποισι, quod ead. lin. pro ἀνθρώποισι in nostrum irrepsisse exemplum perinvitus video, ne quis forte ex dialecto ita positum putet; typothetae erratum est, quod, ut passim alia nonnulla, et plura quidem quam par erat, non meos solum caligantes fefellerat oculos, sed etiam iunioris in corrigendis speciminibus typographicis socii animadversionem effugerat, gravioribus rebus intentam. S.

16. τοὺς καλεομένους Καλατίαις) *Hecataeus* nationis huius Indicae nomen eodem scribit modo apud *Steph. Byz.* in voce. At infra cap. 97. Καλαντίαι, sive ex msstis Καλλιστίαι. Gentes, parentes suos vorantes, produntur plures.

Conf. *Sextum Empiric. Hypotyp. III. 24. p. 184. cum Fabricii observatis. WESS.*

22. Νόμον πάντων βασιλέα φήσας) *Pindari* petitum e carmine perduto dictum primus e nostris scriptoribus adhibuit post *Herodotum* *Plato* *Gorgia* pag. 484. B. atque hinc etiam criminandi *Platonis* arripuit occasionem *Aristides* in altera orationum, quas opposuit *Gorgiae* T. III. pag. 89. Meminisse debuerat *Sophista*, saepius in *Politicis* de *Lege* graviter disputantem *Platonem* ista tamen *Pindari* nuspiam alibi laudasse, praeterquam in *Gorgia*; hic autem non e sua vel *Socratis* sententia loquentem *Philosophum*, adversarium, quem refutat, *Calliclem* ista facere dicentem; ut et alia, a quibus *Machiavellus* et *Hobbesius* non valde dissentirent. *Pindari* locus, e *Scholiis* aliquando supplendus ab Editore, in *Platone* sic mea poterit opinione partim ex *Aristide* restitui: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, ἄγει δικαίων τὸ βιαιότατον ὑπερτάτα χερί. Τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλῆος, ἐπεὶ ἀπριότας (nempe *Γηρυόνου* βόας ἀπήλασεν.) Quae dici possent in hanc sententiam locus non admittit. Suspisor illà *Calliclem* atque alios etiam abusos, omissis, quae *Poëta*, laudator aequi bonique, his adiecerat vicina. Priora *Pindari* verba, Νόμος πάντων βασιλεὺς, aut his paulo plura, forsan e *Platone* petita, adhibuerunt *Chrysippus*, *Plutarchus*, *Dion Chrys.*, *Clemens Alex.* et *Iamblichus*, quorum mihi loca haec scribenti versantur ob oculos. Verius *Pythagoreis* *Lex aeterna naturae*, sive *recta ratio*, dicebatur πατὴρ καὶ ἡγεμὼν τῶν γεγραμμένων νόμων: atque amplissimi nominis honore dignus *Βασιλεὺς*, νόμος iisdem vocabatur ἔμφυχος. Talem humanis *Legibus* superiorem in sua civitate desiderabat *Plato*, qui hinc in *Politico* p. 294. A. ἄριστον, αἶτ, οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλ' ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν, qualem isthoc dialogo, e fonte *Pythagorae* petito, describit; quippe qui posset, ubi res ita postularet, imitatus optimum universi Regem Deum, τὰ πεικῇ πρόσθεν ἡγεῖσθαι δίκης, ut loquitur *Euripides* in *Eclogis* *Stob. Grot.* p. 125. sive τῷ ἐπιεικῇ λεγομένῳ δικαίῳ τὴν αὐστηράν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθεῖσθαι: ut inquit *Sopater* in aureis illis de Magistratu bene administrando praeceptis, *Stob. Flor.* pag. 314. VALCK.

Ibid. Νόμον πάντων βασιλέα) *Poëtae* hoc scito nihil cele-

brius. *Plutarchus*, *Aristides*, *Clemens Alex.*, *Iamblichus*, et hoc de genere alii laudarunt frequenter. Eorum exscribere verba supersedeo: habent docti viri ad *Clement. Strom.* I. p. 427., *Io. Iac. Wetsten.* in *S. Iacobi Epist.* c. 2, 8. et *Io. Alberti* ad *Hesych.* Νόμος. Non omnium tamen, qui utuntur, idem sensus, idemque institutum. *Herodotus* intelligit mores longa adsuetudine valentes et dominantes, quantumvis pravos et inhumanos. *Pindarus*, si *Platonem* in *Gorg.* pag. 484. audimus, isto ὁ νόμος πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων voluit aliud, et quidem, aeterna lege immortales mortalesque constringi, cedereque adeo debiliores robustioribus, superioribus inferiores oportere. Refer huc elegantem *Abbatis Fragucrii* dissertationem, *Histor. Acad. Inscript.* T. III. pag. 165. WESS. — Consule *Heynii Pindarum*, Vol. III. P. 1. p. 76. et seqq. S.

CAP. XXXIX. 8. ξεινηίην Ἀμάσι - - συνεθήκατο) Sit-ne ξεινήη Ionici sermonis, haereo. Πρωχῆης, cum hac voce a viro Celeb. I. 80. compositae, ratio est diversior, sicuti εὐσβηίης, ἀληθῆης, στρατηίης et similium. Unquamne Φιλίη Ionum ore Φιλίην sonuit? Ξεινίην *Herodoti* Musae norunt duntaxat. Sed hoc, quum πολεμήϊα et ξυνήϊα (de quibus *Eustath.* in *Hom.* p. 253, 29.) [p. 177, 1 seq. ed. Bas.] poëtae non refugerint, urgere detrecto. Non placet ξεινηίην - - βασιλείῃ Φιλίην συνεθήκατο ex *Med.* et consortibus. *H. Stephanus*, nescio quo ex codice, Φιλίην Ἀμάσι - - συνεθήκατο dedit, glossam receptae vocis ξεινίης. *Mediceus* eadem, sed loco admisit alieno: Copulam si adiungas ex viri Cl. divinatione, decurret oratio utcunque, neque scopae erunt dissolutae. At quanto melius interpretamentum, tot a membranis damnatum, reciditur? *Herodotea* sunt, I. 27. καὶ οὕτω - - ἴασι ξεινίην συνεθήκατο. Rursum II. 181. φιλότῆτά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο, etc. WESS.

[14. χιλίους τοξότας. Videri potest numerus iusto minor, praesertim si conferas cap. 45, 16. Monuerant etiam *Reisk.* et *Larcher.* S.]

Ibid. ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντα) Callidum et iniquius *Polyaenus* describit I. 25, 1. ἰδοξὴν εἶναι στρατηγικόν, εἰ κατάγει κατὰ τῶν φίλων, ὥς εἰ ἀπαιτούμενα λαμβάνουσιν φιλοτέρους ἔξει· οὐδὲν δὲ λαβὼν, οὐκ ἂν οὐδ' ἀποδοῦναι δύνασθαι: sed verbis non usque quaque sanis. *Steph.*

Berglerus ex *Casauboni* coniecturis εἰ φέροι καὶ ἄγοι τὰ τῶν φίλων, ut *Herodoteis* congruant, adripit et defendit. *Lenior* et salubrior longe *H. Valesii* et *Masvicii* medicina est, εἰ κατάγοι καὶ τὰ τῶν etc. si amicorum bona suos in portus deveharet. Κατάγειν τὰ πλοῖα docte *Harpocratio* explicuit, κατάγειν τοὺς ἐμπόρους et τὰ τῶν πόλεων *Valesius* ad istius *Lexicon* p. 43. et *Dounaeus* *Praelect. Demosth.* p. 184. Ceterum fratres *Polycratis* idem *Polyaenus* *Sylosonta* et Παντάγνωστον nominat. WESS.

CAP. XL. 5. "Αμασις Πολυκράτει) Graecorum studiosissimus literas forte dederit *Amasis* in Graeciam: *Polycrates* *Amasi* *Pythagoram* epistolâ scriptâ commendasse traditur *Diogeni Laërt.* VIII. 3. Sed quam velut *Aegyptii* Regis ad *Biantem* scriptam exhibet *Plutarchus* in *Convivio* VII. Sap. pag. 151. B. illa aequè censeri poterit *Amasis* epistola, atque haec apud *Herodotum*, per τὸ ἐξ Αἰγύπτου νομβήτημα designata *Maximo Tyr.* XXXV. 2. in qua sic parum considerate fingitur loquens *Amasis*, ac si *Solonem* audiisset in aula *Croesi* verba facientem. Mihi, inquit *Amasis* *Herodoti*, nimia felicitas tua non placet, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὥς ἐστι φθονερόν. Eiusdem *Solon* I. 32. se dicit ἐπιστάμενον τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φθονερόν. In omnibus rebus ante fortunatum neminem se novisse narrat *Amasis*, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος: omnium finem respiciendum *Solon* monebat, πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς πρόρριζους ἀνέτρεψε. Qui *Solonis* illud cum *Croeso* colloquium, hanc etiam confinxit Epistolam, *Herodotus*; ab illis hoc nomine non facile reprehendendus, qui historiae cursum orationibus interiectis sibi libenter patiuntur ab historicis Graecis et Latinis interrumpi; quibus excipi prorsus hac in parte posset *Siciliensis* *Diodorus*, si per *Messenios* *Clëonin* et *Aristomenem*, *Nicolaum* et *Theodorum* *Syracusanos* liceret. VALCK.

Ibid. ὧδε λέγει) Nihil simplicius et per Orientem olim probatius hac in epistolis et regum edictis formula. Ὁροίτης Πολυκράτει ὧδε λέγει, cap. 122. huius Musae. *Xerxes* in *Thucyd.* I. 129. ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Πανσάνῃα. *Rabsaces* ad *Hierosolymitanos* II. Reg. cap. XVII, 31. יְשָׁנָה מִלְּמָרְכָּה, τὰδε λέγει βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, sicuti IX. 140. Μαρδόνιος τὰδε λέγει. Quam dictionis simplici-

tatem H. Steph. et G. Raphelius inlaudatam noluerunt. WESS.

8. τὸ θεῖον - - - ἐστὶ φθονερὸν) Veriorem huic sententiam Platonis opposuit atque egregia notavit Cl. *Wesseling*. supra p. 15. [ad I. 32, 6.] Istius modi Historicorum dicta minus etiam videbuntur invidiosa cogitanti, τὸ θεῖον Deum esse ultorem, φθόνον vindictam divinam, vulgo dictam νέμεσιν. Quos Deus sequitur ultor, superbis videtur diciturque φθονερός. Talis Croeso videri poterat, quando hunc ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη lib. I. c. 54. vid. finis libri IV. Permutantur in quibusdam ista duo locutionibus. Qui suspicionem amoliebantur arrogantiae, ut notum, οὐ νέμεσις dicebant, vel οὐ φθόνος: vid. *Iac. Elsner*. in *Iacobi Ep.* IV, 5. προσκυνῶ τὴν Νέμεσιν, sive τὴν Ἀδράστειαν, *Bergler*. ad *Alciph.* p. 139. et *D'Orvill.* in *Charit.* p. 532. Rarius illud *Sophoclis Philoct.* 775. Ἴδεν, δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον. Apud *Livium* V. 21. M. Furius Camillus dicitur precatus esse, ut si cui Deorum hominumque nimia sua fortuna populi-que Rom. videretur, ut eam invidiam lenire suo privato incommodo, quam minimo publico populi Rom. liceret. In eiusdem lib. X. c. 13. Q. Fabius Maximus se dicebat Fortunam ipsam vereri, ne cui Deorum nimia iam in se, et constantior, quam velint humanae res, videatur. *Diodor. Sic.* XIII. 21. προσκυνεῦντες τὴν Τύχην, μηδὲν ὑπὲρ ἀνθρώπων πράξῃτε. XI. 92. τὴν Τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι. Superbiae atque arrogantiae vindex in talibus vocatur non tantum ἡ Νέμεσις, ἢ Ἀδράστεια, ὁ Φθόνος, ἡ Τύχη, sed et ἡ Δίκη, ὁ Θεός, sive τὸ θεῖον. *Aristidi* T. II. ed. *Iebb.* p. 436. Νέμεσις καὶ Δίκη dicuntur οὐκ ἔωσαι μείζω τῆς φύσεως φρονεῖν, (supra hominis fortunam se efferre:) ἀλλὰ ῥαδίως μικροῦς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι. Id ipsum ὁ θεός facere dicitur *Iasoni Thessalo Xenophontis*, Ἑλλ. VI. p. 350, 9. Conf. *Kyr. Παιδ.* V. p. 70, 29. Ἀναβ. VI. p. 223, 5. *Nicias* in *Thucyd.* VII. 77. εἴ τω θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχερῶντως ἥδη τετιμωρήμεθα. vid. *Herodot.* VIII. 13. VALCK.

11. ἡ εὐτυχίων τὰ πάντα) Paulo post ista sic scripta recte leguntur, et c. 45. Hic in aliis etiam invenietur Codicibus ἡ εὐτυχίειν τὰ π. quod praebent *Stobaeus* p. 583, 14. et *Epistolarum Gr.* Editio quae nomen praefert *Cuicij*, tum margo *Steph.* et *Valla*. Perverse *Reiskius* corrigere tentabat μὴ εὐτυχείων. *Herodotus*, *Homerum* suum imitatus,

scripsit: βούλομαι - - - τὸ μὲν τι εὐτυχέειν τῶν πραγμάτων, - - - ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Huius quidem in istius modi locutionibus vocolae μάλλον, et magis, omissae exempla, saepius e Graecis et Latinis scriptoribus accumulata, non requirent Herodoti lectores: hic tamen, quod fatendum est, μάλλον verbo βούλεσθαι saepius adiecit; neque loci recordor, in quo supplendum illud reliquerit: nam generis est paulo diversi lib. IX. c. 29. ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέραις, ἢ περ Ἀθηναίους: quale hoc Plauti Rud. IV. 4, 70. Tacita bona est mulier semper quam loquens; quaeque dedit ad Livii lib. V. c. 21. I. F. Gronovius. VALCK.

Ibid. ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα) Verissime Stobaeus et scripti codices: vulgata stare non potest, nisi si οὐκ aut μὴ εὐτυχεῶν, quae et docti viri correctio, pingatur. Rem vidit Cl. Pauw. Quod autem [l. 13.] ex Medic. in hanc Amasidis epistolam inmigraverat, ὅστις ἕτερος οὐ κακῶς, miror placere potuisse, quippe sententiae hic nullius, et multo magis cavillationes, ad εἰς τέλος vellicandum sparsas. Ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν huius libri c. 125. inconcussum manet, et εἰς τέλος κακῶς ἐτελεύτησε πρόβριζος futile et nulli rei habebitur? Εἰς τέλος, tandem, aut παντελῶς, tritum satis. Conf. ad Diodori III. 40. p. 207. WESS.

CAP. XLI. 3. τὴν ψυχὴν ἀσηθείη) Non puto, ἀσθῆναι [quod Gronovio placuerat,] τὴν ψυχὴν dixisse Graecorum quempiam. Ἀσῶν et ἀσῶσθαι saepe Hippocrates de fastidio et tristitia: ἀνιάται καὶ ἀσῶται παρὰ καιρὸν, Morbi Sacr. p. 209. quae repetuntur, sed hinc sumta, in Fragmento περὶ Μανίας p. 1286. Theognis vs. 659. [665. ed. Brunck.] Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα: ne crucia mentem difficilibus. Iterum versu 983. [967. ed. Br.] ὅταν τὸν θυμὸν ἀσηθῇς, ubi tristi fueris animo. Debentur Theognidis haec Georg. Arnaldo Animadv. c. xxix. p. 161. quem vide. WESS.

5. σμαράγδου μὲν λίθου ἰοῦσα) Plinius, de gemma Nat. Hist. XXXVII. c. 1. Sardonychem eam gemmam fuisse constat: ostenduntque Romae, si credimus, in Concordiae delubro, cornu aureo Augusti dono inclusam. Sequitur Solinus, uti solet, c. 33. sed, quod Salmasius et Bochartus docuerunt, errantem. Herodotum hac aemulatur in re Pausanias VIII. 14. p. 629. et Tzetzes Chil. VII. Hist. 121. recte Theodorum Teleclis filium perhibentes, qui Rhoeci filius aliis; uti Dio-

doro extremo libro primo. P. *Leopardus* Emend. X. 25. bene de veterum hoc dissensu. WESS.

Ibid. ἔργον Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους) In msto Galei, patris nomen perverse scribitur: *Teleclēm* duobus in locis *Pausanias* adfirmabit lib. X. [c. 38.] p. 896. et VIII. [c. 14.] p. 629. ubi haec respicit Herodotea: Θεοδώρου δὲ ἔργον ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λίθου τῆς σμαράγδου σφραγίς, ἣν Πολυκράτης ὁ Σάμου τυραννήσας ἐφόρει τε τὰ μάλιστα, καὶ ἐπ' αὐτῆς (lege αὐτῇ) περισσωσ δὴ τι ἠγάλλετο. *Rhoecus* istis in locis *Pausaniae* memoratus, amicus *Theodori*, filiis suis indidisse videtur nomina *Teleclis* et *Theodori*: atque hos esse suspicor *Diodoro* lib. I. c. 98. aliisque memoratos: vid. P. *Wessel.* ad *Diod.* et *Franc. Iunius* in *Catal. Artif.* p. 210. VALCK.

CAP. XLII. 3. ἡξίου μιν Πολυκ.) Excidisse μὲν iusta *Reiskii* suspicio foret, si φέρων δὴ mssti ignorarent. [In *Animadverss.* editis nihil ad hunc locum *Reiskius* adnotavit.] *Valla* liberius χωρήσαντος δὲ οἱ τοῦτου a ianitore permissus expressit: nam συγχωρήσαντος δὲ οἱ τοῦ πυλουργοῦ in schedis offendisse, si quidem nullum in *Arch.* et *Vind.* talis scripturae vestigium, ad credendum difficile est. Χωρεῖν et προχωρεῖν de feliciore successu *Musae* amant, V. 62. VII. 10, 2. VIII. 102. etc. WESS.

12. μέγα ποιούμενος ταῦτα) Rapitur animus in partes, hoccine retineat, an *Arch. Vind.* μεγάλα ποιούμενος, cui IX. 110., ipsis dissentientibus, locus est. Dedit II. 121, 4. τὴν κεφαλὴν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα. Habet *Polyaenus* VII. 10, 8. p. 629. καὶ μεγάλα ἀναγελάσας. Ποῦτα Ἰλ. ν'. 282. ἐν δὲ τε οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει. Tum *Euripid.* *Androm.* vs. 188. οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα. Quae dictionem satis adfirmant. Egit Cl. d'Orvillius super eadem ad *Chariton.* lib. VII. p. 595. WESS. — Variare orationem amat *Noster*: quare facile credas, placuisse nunc ei μέγα in sing. cum plurali ταῦτα construere. Praeterea credibilis est, μέγα hic a nonnullis in μεγάλα mutatum esse, quam vicissim. S.

19. οἷα καταλελάβηκε) Unā literā verbum auctius hic non spernerem: τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελάβηκε, quae facienti qualia sibi accidissent: exempla praebet *Portus* in εε. Alibi λελάβηκε et καταλελάβηκε recte leguntur apud *Herod.* III. c. 65. VIII. 122. IX. 59. [nunc 60.] Flexus est

Ionius. *Pherecydes Laërt.* I. 122. νοῦσός με καταλελάβηκε. προστελάβηκας habet *Eusebius Stobaei*, p. 309, 48. ubi γενόμενος mutandum est in πενόμενος. Λελάβημαι frustra quaeras in *Euripidis Bacchis*, designatis in *Bibl. Coislin.* p. 482. *Archimedes* in *Arenarii* fine, [qui Ψαμμίτης graece inscriptus] τοῖς μεταλελαβηκότεσιν opponit τοὺς μὴ κεκοινηκότας τῶν μαθημάτων, quibus veracissima sua decreta negat εὐπίστα φανησεῖσθαι: sic enim scribendum est pro φανήσκειν, ut λαμψεῖσθαι pro λαμψεῖν ὃ δὴ, in *Ocello Lucano Stobaei*, *Ecl.* p. 45, vs. 2. **VALCK.** — Apud *Stobaeum*, neglecta dialecti ratione, λήψεσθαι edidit *Heeren* T. I. P. I. p. 424. ut est in ed. *Galei* p. 514. S.

Ibid. οἷα καταλελαβήκεε) *Stabiliunt* κεχωρήκεε, ἀναβεβήκεε, ἐξευρήκεε, et innumera alia, de quorum apud *Ionas* flexione *Etymologus* p. 386, 28. Mox [l. 20.] εἰς Αἴγυπτον ἐπέθηκε, videlicet τὴν ἐπιστολὴν, aut τὰ γράμματα. Sic enim plenius alii. *Thucydides* I. 129. εἰς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀνεπέτιβει αὐτῷ. Vide *Suidam* in Ἐπιθείς et Ἐπιθήσειν, et ad lib. V. 95. **WESS.** — Qui in proxime praecedentibus, πάντα, τὰ ποιήσαντά μιν, voculam τὰ superfluum esse et ex πάντα temere repetitam existimavit *Benedictus*, non vidit τὰ ionico more pro ἃ poni; quae si abesset vocula, luxata foret oratio. S.

20. γράψας δὲ εἰς Αἴγυπτον ἐπέθηκε) *Reddi debet: tradidit epistolam in Aegyptum perferendam, sive traditam misit in Aegyptum.* Commodum *Harpocraton* in Ἐπιθέτους ἑορτάς λέγειν, inquit, ἦν εἰθισμένον, Ἐπέθηκεν ἐπιστολὴν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, *Cratinum* excitans testem et *Demosth.* pro *Chrysippo*: postrema *Suidas* et *Etymol.* omiserunt. In *Demostheneis* illud non invenerat *H. Vales.* olim lectum p. 542, 41. οὐ τὰς ἐπιστολάς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς (ego et frater:) ἀπέδωκαμεν: nam dubium erit nemini, quin ex *Harp.* corrigendum sit ἃς ἡμεῖς ἐπέθήκαμεν, [sic recte ed. *Reisk.* p. 915.] quas nos tibi in *Bosporum* deferendas dederamus. Supra p. 540, 11. venit εἰς τὸν Βόσπορον *Phormio* ἔχων ἐπιστολάς, ἃς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενευκεῖν τῷ παιδί τῷ ἐμῷ, παραχειμάζοντι ἐκεῖ. *Contractam loquendi formam Pausanias* explicuit IV. p. 334. ubi heroum optimi consilia proditorum inter Graecos exemplar *Aristocrates* ἐγγράψας βιβλίῳ καὶ τὸ βιβλίον ἐπιθείς τῶν οἰκετῶν fidissimo πρὸς Ἀνάξανδρον ἀπέστειλεν εἰς

Σπάρτην: paulo post scribendum putem τὰ ἀντεπισταλμένα, quae dici quoque possent ἀντεπιτεθειμένα. Vid. Harpocr. in Ἀντεπιτίβησιν et notas ad Thom. Mag. in Ἐπέθηκά τινι ἐπιστολήν. VALCK.

CAP. XLIII. 8. τοῦδε εἶνεκα) τοῦδε δὲ εἶνεκα Abreschius, neque inconmode. [Vide Var. Lect. et conf. VIII. 85, 11.] Synesius Epist. XLVI., Amasidis institutum haud probans, id laudat, quod Polycratis calamitati, si ea amicitiae renuntiationem antevertisset, lacrymas non fuisset negaturus, κήρυκα πέμψας τὴν Φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν, ὅτι καὶν ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν ἀπόδοσιν. WESS.

CAP. XLV. 2. ὑπὲρ Πολυκράτους) Non intercedo, quo minus haec deleantur; quamquam tales περιστολογίαι in Musis geminae conplures. Ἐν Κερπάτῳ [l. 4.] Laurentius in Carpathio mari rectissime: nihil certe est cur ἐν Κερπαθίῳ reperisse eum putemus cum Corn. de Pauv. Tritum dicendi genus viri Cl. Perizonius, Gronovius, Dukerus abunde declararunt. Ecce tibi hoc Diogenis Laërtii I. 31. χρόνῳ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις - - τοῦ τρίτου εὐρεθέντος ὑπὸ τῶν ἀλίων, h. e. in mari, quod Athenas alluit, περὶ τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν scripsit sect. 31. Strabo de Caesar Augusta II. p. 246. B. [p. 162. D. ed. Cas.] ἦν ἔφαμεν ἐν τῷ Ἰβήρῳ ἰσχύσθαι: ubi vir magnus ἐπὶ τῷ, scriptore in praecedentibus praecunte. At idem I. p. 64. c. [p. 58. A. ed. Cas.] εὔτε γὰρ ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσιν τινες Αἰθίοπες, mare nostrum sive mediterraneum non accolunt Aethiopes. Sed manum, quod dici solet, de tabula. WESS. — Conf. ad II. 165. 7. notata. S.

14. Πολυκράτης παραττήσασθαι) laxius est, ad expellendum. Thucydidis καὶ πολιορκία παρεστῆσαντο Schol. recte explicant ἐδούλωσαν, I. 98. et 124. Suidas in Παρίστημι ex Procopio, ut opinor, ὧν τὰ μὲν βία ἤρει, τὰ δὲ ὁμολογία παρίστατο. Is certe Bell. Vand. I. 5. ἐπεὶ οὐδὲ βία, οὐδὲ ὁμολογία - - παραττήσασθαι εἰς τε ἦσαν. Ige Schol. in Sophoclis Oedip. Colon. vs. 909. et Cl. Wasse Addend. Thucydid. p. 667. WESS. — Conf. III. 13, 9. S.

20. ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι) Vallam, cuius Latina durant, [si eum redeuntibus aliis prodidissent,] legisse hic προίωσι aut προσάγωσι, suspicatur doctus vir in litteris ad me, neutro contentus, ut nec vulgato. De Laurentio omnia alia pronuntiare debco; in schedis Arch. discrepantia nulla, nulla

in *Vind.* quibus *Vallam* simillimas versasse constat. Προδιδῶσι πρὸς τοὺς etc. idem est, ac *inita proditione transfugiant*. [Conf. V. 113, 3 et 5.] Congruit ἐβουλεύαντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας, VI. 100. et de Thespiensibus αὐτέων ἐκλελειπότων ἐς τὴν Πελοπόννησον: quibus citra talem ellipsin tenax gratia non perseverabit. Mox [L. 21.] *Suida* duce et genio sermonis αὐτοῖσι νεωσοίκοισι amplecti libuit. Vide ad *Librum superiorem* c. 46. WESS.

CAP. XLVI. 4. τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα) Nervos *Laconico* dicto *Med.*, prorsus sine auxiliatore, incidit, proptereaue vituperium, non laudem meritis. Si *Plutarcho* fides, responderunt Samiis Lacones, τὰ μὲν πρῶτα ἐπιλελάθαμεν, τὰ δὲ ὕστερα οὐ συνήκαμεν, διὰ τὸ τὰ πρῶτα ἐπιλελάσθαι, *Laconic. Apophthegm.* p. 232. D.; quorum postrema *Spartanam* fortassis breviloquentiam dedecorant, reliqua pondus addunt atque auctoritatem scripturae *Codicum Arch.* et *Vind.* defenduntque probantem. WESS.

7. τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι) Quod aliunde *Steph.* [in ora] enotarat, e *Med.* recepit *Gronov.* Melior meo iudicio vetus est lectio: τὸν (id est τοῦτον) ἀλφίτων δέεσθαι, aut, quod hic praetulerim, τόνδε: nempe δεκτικῶς, huncce, quem digito monstrabant, saccum inanem, farina indigere, atque adeo tacendo dicentes: Ὡς ἀλφίτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. Illud τόνδε et τουτονὶ sic in primis comoedia frequentat. In *Aristoph. Nub.* vs. 1145. τουτονὶ πρῶτον λαβέ: *Bergler.* istum saccum farinae prius accipe. *Schol.* θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. Vulgatur in *Av.* 443. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἔλκειν, μήτ' ὀρύττειν. *Xo.* Οὐτί που τὸν, οὐδαμῶς. Quibus non est ignota comoediae petulantia, Τόνδ' οὐδ. scribendum esse fatebuntur. Neque in *Comicis* tantum *Tragicisque*, sed et in *Oratoribus* et *Historicis* multa pendent ab actione animo repraesentanda. Exemplo sit notum illud, quod perhibent *statuae monumenti Sardanapali* inscriptum: Ἐσθίε, πῖνε, παῖζε, ὡς τᾶλλα τοῦτου οὐκ ἄξια: apud *Athen.* XII. p. 530. c. qui ad τοῦτου recte scribit, τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν: cetera huius non facio, digitorum crepitus nimirum: quae leguntur alibi, istius τοῦτου sunt interpretamenta: vid. ill. *Bouhier Diss. sur Sardanapale* p. 384. *Ista* prostant in *Append. Vatic. Prov.* p. 312. τὸ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἀγαλλμα, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας, πεποιήται ὥστ' ἀναποληχρῶν

τοῖς δακτύλοις: corrigo: ὥς τινὰ ἀποτελοῦν ἦχον τοῖς δακτύλοις. [At vide *Suidam* in Σαρδαναπ. et in Ἀναποληκοῦν, quod ipsum quidem verbum cum sua interpretatione in *Küsteriana* *Suidae* editione temere praetermissum est: tum confer *Hesychium* voc. Ἀπελήκησεν et Ἀπολάκημα: intelligesque nimis violentam et arbitrariam esse emendationem a Viro doctissimo propositam, satisque fuisse ὥστ' ἂν ἀποληκοῦν corrigere, coll. *H. Steph.* Thes. voc. Λακεῖν.] Eadem hac opera in *Schol.* ad *Arist.* *Ran.* vs. 944. γρύξαντας οὐδὲ τουτί: emendari poterit, εἰκὸς αὐτὸν ἀποκρετοῦντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ, οὐδὲ τουτί: vulgatur ἀπρακτοῦντα. *VALCK.* — In nostra ad h. l. *Var. Lect.* sunt nonnulla parum accurate posita. Primum monere debueram, τὸν θύλακον iam ab *H. Steph.* in ora fuisse adnotatum. Tum imprudenti exciderat, ut scriberem „ἀλφίτων“ delevit *Schaeff.* pro eo quod volueram debueramque „θύλακον, inde a *Gronov.* vulgatum, denuo abiecit *Schaeff.* Denique magis distincte docere debueram, nostrum cod. *F.* tenere quidem θύλακον δὲ φέροντες, sed dein dare ἔφασαν τὸν θύλακα ἀλφίτων δεῖσθαι: atque ita fortasse ipse *Herodotus*, variare amans verborum formas, scripserat; a recto casu ὁ θύλαξ. *S.*

9. τῷ θυλάκῳ περιεργάσθαι) Frustra *H. Stephanus* ad haec adhaesit, mutila arbitratus. *Diogenes*, luxum *Socrati* exprobrans, περιεργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ καὶ τῷ σκιμπίῳ, nimium fuisse aiebat in parva domo et lectulo, apud *Aelian.* *Var.* IV. 11. Non alia *Iaconum* sententia. *Samii* panarium, et vacuum quidem, in medium collocarant: addiderant, τὸν θύλακον ἀλφίτων δεῖσθαι. Id *Spartani* dictum nimiae loquacitatis damnant: satis enim fuisse ostensum panarium. Res manifesta ex *Sexto Empir.* est lib. II. adv. *Mathemat.* [§. 23.] p. 293. ubi *Chiorum* legatus, cum alius in petendo ob multum loquentiae frumento repulsam *Lacedaemone* tulisset, κενὸν θύλακον porrigens, insuper ἀλφίτων αὐτὸν δεῖσθαι, prorsus ut *Samii*, adiungit. At illi oratorem reprehendunt ὡς ἀδελίσχην, tanquam nimis garrulum. ἀποχρώντως γὰρ κενὸς δειχθεὶς ὁ θύλακος ἐσήμηνε τὴν τῶν Χίων αἰτησιν. Sic *Sextus.* *WESS.* — Nempe sic utique *Sextus*, respiciens quidem (ut videtur) hunc *Herodoti* locum, sed fallente memoria *Chiis* tribuens quod ille de *Samiis* narrat, interpretatus est *Spartanorum* responsum; at prorsus

contra Herodoti mentem. Quemadmodum apud *Aelian.* l. c. Σωκράτην περιειργάσθαι οἰκιδίῳ καὶ σκιμποδίῳ καὶ βλαύταις, non significat Socrati satis fuisse habere domunculam et lectulum et blautas; sed in hoc nimium fuisse Socratem et supervacanea fecisse, (adeoque τρυφῆσαι, delicatulum fuisse) quod domunculâ, lectulo et blautis usus sit, quibus rebus carere potuerat et supersedere debuerat: sic τῷ θύλακῳ περιειργάσθαι (scil. αὐτοῦς) non significat satis fuisse ostensum panarium, aut (ut H. Steph. latine vertit) illos panario supervacuam orationem adiecisse; debuisse contentos esse panarium seu saccum ostendere; sed e contrario, panario supersedere illos potuisse, non opus illis panario fuisse. Et hoc ipsum quidem responsum duobus modis intelligi potest: uno modo, ut dixerint Spartani, rem supervacaneam fecisse Samios quod panarium monstrassent; nempe, satis fuisse verbis exponere quid vellent: quam in partem Schneider accepit in Lexic. voc. Περιειργάζομαι. At haec quidem interpretatio parum apta videtur ubi hoc Samiis exprobrant Spartani, quod nimis multa verba faciant: itaque altero modo accipiendum fuerit responsum, panario (nempe hoc vocabulo, panarium sive saccus) supersedere eos potuisse, in hoc illos nimios (nimis loquaces) fuisse: quum enim panarium ipsum coram monstrassent, satis fuisse dicere, σιτίων δέεται; nil opus fuisse adiecto vocabulo ὁ θύλακος. Satis caeteroquin constat, ad ineptiam usque adfectasse Spartanos breviloquentiae gloriolam. S.

CAP. XLVII. 4. οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι) Recte restituit Gronov. pro οὐκ τι e Med. cui plures forte Codd. suffragabuntur. Vellem praeterea praeberent: οὐκ οὕτω τιμωρῆς δεομένοισι Σαμίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι, non adeo Samiis, ut vindictae sumendae cupidis auxiliarentur, quam ut ipsi vindicarent iniuriam sibi illatam. Apud Plutarch. [de Malign. Herod.] T. II. p. 859. c. dixisse feruntur Lacedaemonii, ὡς οὐ βοηθοῦντες, οὐδ' ἐλευθεροῦντες, ἀλλὰ τιμωρούμενοι Σαμίους στρατεύσαντο. Auxilium alteri ferre in iniuria propulsanda dicitur τιμωρεῖν, ἀμύνειν, et ἀρῆγειν [τινί]: sed τιμωρεῖσθαι, τίσασθαι, ἀμύνεσθαι, et ἀλέξασθαι, [τινὰ] significant sibi illatam vindicare [in altero.] Illud Herodoti haud tritissimum, οὐκ οὕτω --- ὡς βουλόμενοι, quantillum fuisset Gronovio, lectoribus commendasse simillimis aliquot locis designatis e

p. 206, 24. p. 350, 15. [III. 120, 18. VI. 61, 3.] et p. 368, 46. [VI. 108, 14.] οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω, ὥς βουλόμενοι. VALCK.

10. καὶ ζώων ἐνυφασμένων) Haec redarguunt *Pliniana* Hist. Nat. VIII. 48. *Plurimis vero liciis texere, quae Polymita appellant, Alexandria instituit: magis etiam Is. Vossii coniecturas de Iudaeis Alexandrinis, talis ὑφαντικῆς auctoribus, et monstra fabulosaque animalia, cuiusmodi erant Cherubini et Seraphini, ut scribit, intextentibus; ad Catull. p. 196. Ars enim in Aegypto Alexandria multo vetustior, et, quae Iudaeis adfricantur, sine locuplete teste. Verum ista huius non sunt temporis et loci. Meliora Plinii de thorace Amasidis, Minervae sacro, lib. XIX. cap. 1. [sect. 2, 2.] et Aelian. Nat. An. IX. 17. in quo Ἀμασιν ex ἄσμασιν praeclare Trillerus extudit. WESS. — Ζῶα in pictura, textura, et sculptura, non sola animalia dici, sed cuiuslibet generis figuras et imagines, iam saepius monuimus. Vide ad I. 70, 5. et ad I. 205, 11. S.*

CAP. XLVIII. 6. παῖδας τριηκοσίους etc.) Inmanem hanc crudelitatem *Plinius* Nat. Hist. IX. 25. et *Diogenes* l. 95. obliti non sunt; de nobilium numero puerorum nihil. *Plutarchus* et mssti in trecentis acquiescunt, a quibus nihil dissentio. WESS. — Conf. *Valck.* ad c. 49. 7. S.

[13. ἐργόντων Κερειθίων) Nil variant, quod sciam, libri: sed fere non dubito τῶν Κερειθ. scripsisse *Herodotum*. S.]

19. ἐς τοῦτο δέ οἱ ἐγένετο) Literis duabus repetitis legirim: ἐς τοῦτο τόδε σφι ἐγένετο, ἐς ὃ οἱ Κερειθιοὶ, τῶν παίδων οἱ φύλακοι, οἴχονται. Si correctioni favent codices, ut favere videtur ms. *Arch.* tantilla forte non displicebit. VALCK.

Ibid. ἐς τοῦτο δέ τόδε ἐγένετο) Vulgata ἐς τοῦτο δέ οἱ excusatione caret: τοῦτο δέ σφι, ne sententia labaret, *Reiskius* reposuit; ego msstos sequor *Arch.* et *Vind.* diversas codicum scripturas edentes. Quod autem [CAP. XLIX. 2.] φίλα ἦν iidem mssti mutatum ierunt, non laudo. *Herodotea* sunt φίλα ποιέσθαι, εἰρηναῖά οἱ ἦν, et consimilia. WESS.

CAP. XLIX. 5. εἰσὶ ἀλλήλοισι διὰ φρεσὶ ἐόντες ἰωῦτοισι) Praeferunt haec insoliti quidpiam. Est, cui placet ἐόντες οἱ ὦτοὶ h. e. αὐτοὶ, quamvis iidem sint, quippe ex Corinthiorum metropoli et eius propago, me non invidente. *Herodotus* II. 7. ἔστι εὐρέα Αἴγυπτος ἰοῦσα ὑπὲρ. Iterum IV. 46. ἀλλὰ φερίοικε ἐόντες πάντες ἕως ἰπποτοξέται:

tum V. 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει. Alia prudens negligo. De tempore deductae in Corcyram coloniae, non eadem omnium opinio. Eusebium si sequi consultum fuerit, Olymp. xviii. a Corinthiis occupata est: cuius quidem sententiam dum ill. Scaliger testimonio Diodori V. 16. stabilire voluit, a vero aberravit. Pityusae isthic initia describuntur, nulla Corcyrae. Strabo VI. p. 414. [p. 269. d. ed. Cas.] Echecratem, Corcyrae conditorem, comitem Archiae, colonos Syracusas deducendi, adiungit sub Olymp. xi.; Timaeus vero in Scholiis Apollonii Rh. IV. 1216. sexcentis ab eversa Troia annis constitutam ait; gravissime, modo Critici verba eius bene expresserint, lapsus: foret enim his ex calculis colonia Cypselo et Periandro posterior. Ut ut fuit, 'si Echecrates, coloniae auctor, aut ira percitus aut ignominia notatus, Corintho excessit, quod Timaeus significat; certa manent, quae de Corcyraeorum et Corinthiorum inimicitiiis hic produntur. Adde antiquissimum totà Graeciā navale praelium hos inter pugnatum apud Thucydidem I. 13. WESS.

Ibid. εἰςὶ ἀλλήλοισι etc.) Nota quidem graeca locutio, διάφοροι ἐτύγχανον ἔοντες: sed nondum exputo, quid sibi velint ista: εἰςὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἔοντες ἐωϋτοῖσι. Ponuntur ab Herodoto valde vicina, ἔστι - - ἐοῦσα, ἦν - - ἐὼν, et similia; sed de rebus tamen diversis: p. 237, 15. 20. 268, 26. 278, 5. [IV. 46. IV. 147. et 175.] Lib. VI. c. 52. de Eurysthene et Procle, τούτους, inquit, ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἔόντας, λέγουσι διαφοροὺς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζῆς αὐτέων ἀλλήλοισι. Ad istam rationem si hic legeretur, νῦν δὲ αἰεὶ, ἐπεὶ τε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰςὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἔοντες ἐωϋτοῖσι συγγενέες, vel ὁμογενέες, vel simile quid, nihil hic esset impediti: nam revera Corcyraei cum Corinthiis eiusdem fuere generis atque originis partivipes, Corinthiorum quippe coloni; sed, quae maioribus suis debebant, habentes neglectui, opibus etiam elati, marique potentes, ab antiquissimis usque temporibus in sua viscera saevientes bella gessere cum Corinthiis, vicinis Atheniensibus discordiam fomentibus, dum suas inter se vires colliderent, utilissima. VALCK. — Vide Var. Lect. et conf. III. 108, 4 seq. et Adn. ad I. 122, 4. S.

7. ἐπ' ἐκτομῇ) Sardes misit τῶν πρώτων Κερκυραίων τοὺς

παῖδας. Cap. 48. dicitur eum in finem misisse παῖδας τριακοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων: ubi rectius τριακοσίους videtur legisse *Plutarch.* II. p. 859. f. Hic et in seqq. narrata *Diogenes Laërt.* adtigit I. 94. et 95. ubi notat *Menagius.* VALCK.

CAP. L. 6. Προκλῆς) Sic omnes. Th. Gale ex *Arch.* Πατροκλῆς eruit, deceptus linea, qua προκλῆς in codice ornatur: habet eandem Περίανδρος, et, quae propria dicuntur, nomina. *Diogenes* I. 100. et *Athenaeus* XIII. p. 589. f. tyranni nomen parili modo scribunt; *Pausaniae* II. 28. Πατροκλῆς est, frequentissima utriusque tituli ex conpendiariae scriptionis lege conmutatione. WESS.

16. τέλος δέ μιν περιβύμῳς ἐχόμενος) Quod edebatur περὶ θυμῷ ἐχόμενος docti viri per tmesin dissectum censuerunt: mihi περιέχεσθαι creberrime se in Musis obfert, nusquam, quod quidem recorder, tali usu. Περιβύμῳς dabit *Aeschylus* Choëph. 58. Περιβύμῳς (quod in *Arch.*) ἔχων *Noster* II. 162. et ὄργῃ ἐχόμενος I. 141. etiam *Procopius* Bell. Goth. I. 10. qui quoque c. 7. καὶ θυμῷ πολλῷ ἤδη ἐχόμενος, et c. 18. θυμῷ μεγάλῳ ἐχόμενος: tum, quod paulo audacius, cap. ult. θυμῷ τε πολλῷ καὶ κραυγῇ ἐχόμενοι. WESS. — Cum περιβύμῳς stare ἐχόμενος non potest: ἔχων oportebat, ut II. 162, 25. Itaque tenenda longe plurimorum codicum scriptura περὶ θυμῷ, quemadmodum apud Poëtam *Iliad.* v. 119. ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι: et ibid. 206. τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολάβη: sive cum *Schaeff.* περί retracto accentu pingere malueris, περί θυμῷ ἐχόμενος, ut περί idem ac περισσῶς valeat, quomodo talibus in locis apud Poëtam scribere doctiores Editores consuerunt. S.

CAP. LI. 14. ἀπελαυνόμενος ἂν ἦτε) Eleganter ἂν ἦτε *CL.* Reiskius. Quid si ἂν istud παραπληρωματικὸν sit, ut profecto paullo superius est? [De usu particulae ἂν cum indicativo, in re quae subinde fit, vel identidem fieri solet, vide *Herman.* Adn. 236. ad *Viger.* et, quem is laudat, *Brunck.* ad *Sophoc.* Philoct. 290. Caeterum conf. *Var. Lect.* ad h. l.] Porro ἐπ' ἐτέρην τῶν ἐταίρων vitiose scriptum *Cl.* de Pauw censetur: nam sodalium, inquit, aedes si adiisset *Lycophron*, non recepissent eum, quia *Periandri* erat filius, sed quoniam amicus et sodalis: praestare ἐπ' ἐτέρην τῶν ἐταίρων. Sic ille, argute magis, opinor, quam solide. Sodalium, τῶν ἐταίρων, abesse non potest mentio. Ceterum a *Periandri* edicto *Oedipi* verba

ap. Sophoclem Oed. Tyr. 347. μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν
τινα, non abirent multum, ni uberiores ea quae sequun-
tur, sanctionem conplecterentur. WESS.

CAP. LII. 16. εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνει) *Hesychius*: Ἐναντιότης, ἔρις καὶ Ἐναντίοι, ἀλλήλοισι ἐρίζοντες: hoc si verum est, ἐναντίοις hic scribi potuit pro ἐρίζουσιν: εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐναντίοις ἐγεγόνει, ἐξ ἧς ὑποψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις. Suum sic tegit irati crudele facinus Periander, qui uxorem Melissam interfecerat, ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ, ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα ἔγκυον οὔσαν, ut scribit *Diog. Laërt.* I. 94. Quid Periandrum crudelem reddiderit narrat *Parthen.* περὶ Ἑρωτ. Παθῆμ. c. 17. VALCK.

Ibid. ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνει) Fuit qui ἐν οἰκίοις emendaret: neque enim αὐτοῖσι, si ad ἀγαθὰ referatur, consistere posse. Hoc verum quidem. At ἐν αὐτοῖσι, modo tacitum πρήγμασι intelligatur, bene procedit. *Reiskio* ἐν αὐτοῖσι, aut αὐτοῖσι idem est atque ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, si quae calamitas nobismet ipsis contigit. WESS. — *Reiskius*, in editis *Animadv.* adsentiens *Wesselingio*, ἐν αὐτοῖσι his in rebus, hoc in negotio interpretatur. Mihi prior eiusdem interpretatio probata est; ita tamen ut ἐν αὐτοῖσι intelligam apud nos, in familia nostra. IV. 97, 19. habemus ἐωυτοῦ εἵνεκεν idem valens ac ἐμεωυτοῦ. conf. *Var. Lect.* VII. 28, 5. Pro ἐωυτ. vel ἐαντ. vero haud raro nudum αὐτ. ponitur: sic II. 143, 19. αὐτοῦς valet ἐωυτούς: et II. 162, 25. αὐτῷ i. q. ἐωυτῷ. Atque etiam III. 85, 5. αὐτῶν haud obscure notione ἡμῶν positum videtur. S.

19. ὅσω φθονέεσθαι κρέσσον etc.) In celebri hoc et passim cunctis probato dicto si qui ex *Stobaeo* ὅσον praeoptaverint, non repugnabo. Brevius κρέσσων οἰκτιρμῶν φθόνος *Pindarus* extr. ode I. Pyth. WESS.

30. ἐόντα αἰτιώτατον) Perbrevis exstat apud *Diogen. Laërt.* I. 100. epistola Dorica, velut a *Periandro* scripta ad socerum *Proctem*, cuius pars sic vulgari debuerat: Ἀμῖν μὲν ἀκούσιον τᾷς δάμαρτος τὸ ἄγος τὸ δὲ ἐκὼν, τῷ παιδὶ ἦν ἀπὸ θυμοῦ με ποιήσας, ἀδικεῖς. ἢ ὦν, παῦσον τὰν ἀπῆνεϊαν τῷ παιδὸς, ἢ ἐγὼ τὸ ἀμυνοῦμαι. Pro τοῖ Dorismus τὸ, id est σὲ, postulabat. Uxor is cadaver *Epidaurum* ad *Proctem* misisse videri posset e *Pausania* *Periander*, qui *Melissae* quoque μνημα prope *Epidaurum* invenit II. [28.] p. 177. VALCK.

CAP. LIII. 6. οὐκ ἐνεώρῃ) Tot schedis obluctari temerarium censeo, eoque magis, quod dictio *Herodoti* genium spiret. Εἰ γὰρ ἐν ὧρων τοῦτο ἐν ὑμῖν scripsit lib. VIII. c. 140, 2. et I. 38. οὔτε ἄλλο - - - παριδὼν τοι. Ex *Medic.* οὐκ ὧρῃ finxit docte οὐ νόον ὧρῃ *Reiskius*, quo uti non licet. **WESS.** — Frequenter verbo ἐνεώρῃν utitur *Noster*; sed constanter ita, ut accusativus aliquis verbo iungatur. Quare nudum οὐκ ἐνεώρῃ utique videri poterat nimis abrupte hic positum: at nimirum e praecedd. intelligendum, οὐκ ἐνεώρῃ αὐτὸν δυνατὸν ὄντα τὰ πράγματα ἐτεώρῃν. *S.*

6. τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων) Nomen iuveni, quod hic signatum non est, *Nobil. Palmerius* Exercit. p. 15. ex *Aristotelis* Politic. lib. V. 12. Gordium, cuius filius *Psammetichus* Periandro successerit, indidit. Verum Gordius ille, sive *Gorgias* potius, Periandrum non agnovit patrem, sed fratrem, utpote *Cypselo* progenitus. *Plutarcho* utor teste et auctore, Conviv. vii. Sapient. p. 160. **WESS.**

[8. ἀνακρίσιος) Commodius utique ἀποκρίσιος videri poterat, quod offerebant codices nonnulli: sed speciem hoc habet emendationis e librarii alicuius ingenio adlatae. *S.*]

14. ἡ αὐτὸς σφε ἀπελθὼν ἔχειν) Illa σφεῖα saepe dixit *Herod.* forsā et hic, ἡ αὐτὸς σφεα ἀπελθὼν, ubi poni quoque potuit tanquam de exule κατελθὼν. Duo memorarat puella, τὴν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσεῖν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφωρῆθέντα, imperium, et bona paterna, quae sic in Attico quoque foro dicebantur. **VALCK.** — Σφεῖ, ut μιν, valet αὐτὸν, αὐτήν, αὐτό: itaque h. l. ad οἶκον referri potest, et cap. 52, 18. ad συμφερέν. Sed non solum singularis numeri est id pronomen, verum etiam pluralis, ut apud *Poëtam*, *Iliad* λ'. 111. et τ'. 265. *S.*

15. φιλοτιμία κτῆμα σκαλέον.) Nihil verius: at *Periandri* *Lycophron* non φιλότιμος, sed erat φιλόνηκος et pernix. Quandoquidem tamen nimia φιλοτιμία et φιλονεικία vitia sunt adlinia, sic ut saepe iungantur φιλότιμος ἄγαν καὶ φιλόνηκος, quin dici nonnunquam videtur veteribus φιλοτιμία, quae propria potius adpellatione vocanda esset φιλονεικία, nihil et hic novandum censerem: si scripti libri vulgatae lectioni concinunt. Hanc praefert et *Stobaeus* Tit. xxiii. p. 190. ubi sequentes quoque leguntur *Herodoteae* *Periandrines* egregiae sententiae, nisi fallor, e poë-

tis expressae. Primam harum Sophocli debet *Herodotus*, postremam, τυραννὶς χρεῖμα σφαλερόν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι, forsā *Euripidi*. *Euripidea Stobaei* p. 343. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται Δεινοῖς ἐρῶσιν, ἧς φυλακτέον περὶ: sic scripta retulit *Grotius* in *Floril.* p. 185. ut οἷς pro ἧς posuerit. Πέρι commutetur in περ, id est πάτερ, frequens in fine senariorum *Euripidae*. Locum sincerum praestabo, sic a me dudum emendatum:

Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
δεινῶς ἐρῶσιν, οὗς φυλακτέον, πάτερ.

Regnum undique petitur misere amantium insidiis, quae, mi pater, praecavendae sunt. VALCK.

16. Μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ) Melior hic ordo et probatior. *Sophocles* in *Stob. Serm.* IV. p. 54. κακοῖς ὅταν θέλῳσιν ἰᾶσθαι κακὰ. *Apollon. Rh.* IV. 1081. σχεδόθεν δὲ κακῷ κακὸν - - ἀκαιομένη. *Appian.* I. *Bell. Civ.* p. 601. Σύλλας κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος. [Similiter *Idem*, *Civil.* IV. c. 11. ἀτυχήματι τὸ ἀτύχημα ἰωμένη.] *Libanium*, *Io. Chrysostomum*, *Palladium*, *Proclum*, ipsumque *Thucydid.* V. 65. etsi alia ordinatione usum, nunc omitto. Qui quidem cum κακῷ articulum negent, nec hic necessarius erit. Vid. *Duker.* ad *Thucydidem* et *Vincent. Riccardum* ad *S. Procli Or.* XVII. p. 506. Προτιθέασι, quod sequitur, dialectus, et ἀπέβαλον *Stobaeus*, mssti, atque usus rata habent. WESS.

28. Περιάνδρος ἐστέλλετο εἰς τὴν Κέρκ.) Male *Laurentius Perriander* *Corcyram* ipse veniebat, iuvenis *Corinthum*. Conatus et consilium itineris indicantur, quo de more ad I. 68. Nex *Lycophronis*, ni fallat *Schol. Thucydid.* I. 13. ansam dedit certamini *Corinthiorum* et *Corcyraeorum* navali, quo nullum tota Graecia prius. Si *Thucydidem* audimus ipsum, pugna ista cclx. ante finem belli *Peloponnesiaci* annis pugnata fuit. Age, amputentur anni cclx. a *Period. Iul. Ann.* 4310. quo bellum istud terminatum fuit, et praelium in annum eiusdem *Periodi* 4050. incidet: at eo *Cypselus*, *Periandri* pater, necdum *Corintho*, *Bacchiadis* obpressis, potitus erat. Itaque errat *Scholias*tes. Probe memini, *Ampl. Bouherium* in cclx. *Thucydidis* annis vitium animadvertisse *Dissert. Herodot.* c. xv. atque ex cclx. annos fecisse clx., unde consequens esset, ut *naumachia* contingerit *An. Per. Iul.* 4150. quo, si *Diogeni Laërtio* et *Euse-*

bio credimus. Periander rebus humanis dudum exemptus erat. At hinc ab eo. Satis est, egregie a *Thucydide* firmari, inimicitias Corcyraeorum et Corinthiorum citissime ortas et propagatas fuisse, quo de superius. WESS. — Verbum στελλέσθαι subinde quidem latine redditur proficisci, iter facere; nec vero id satis adcurate. ἐπτάλη quidem profectus est significat; sed στέλλεται, ad iter se instruit; et ἐστέλλετο, ad iter se instruebat, proficisci parabat. S.

CAP. LIV. 4. ὑπερέβησαν) Reliqui sua in sede, haud inconmodum ἐπέβησαν Arch. et Vind. arbitratus. Sic IX. 69. ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος. [ὑπερέβησαν significat, ultra illam turrem eos iam penetrasse.] Cur mox ἀπηλάθηνσαν et ἐπισπόμενοι, quod Portus coniiciendo adsecutus fuerat, reformaverim, significatum saepe antea est. WESS. — ἐπισπόμενοι quidem unice verum est, at ἀπηλάθηνσαν non deterius quam ἀπηλάθηνσαν. vide Var. Lect. c. 46, 1. et Adnot. ad I. 168, 7. S.

CAP. LV. 7. αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην) Quae sequuntur, δῆμον γὰρ τούτου ἦν, huius enim erat oppidi civis, in ipsius Codice perverse scripta rectius non attigisset in libello de Dial. Gregorius, quem Corinthum vocant. Δῆμον siue demum dicamus, seu oppidum, siue curiam, singula Ciceronis adfirmari possunt auctoritate. Non apud Athenienses tantum, sed et alibi pagi vel oppida minora dicebantur δῆμοι: neque tamen promiscue de quibusvis ista fuit adhibita appellatio; nihil minus. Quando e pagis diversis, vel minoribus oppidis, cives, seu sponte, aut etiam inviti coaluerant in unam civitatem; tum dicebantur isti pagi δῆμοι, et singulorum cives, in suam singuli veluti curiam transscripti, curiales et δημόται. Singula ista oppida sua sibi sacra habuerunt non tantum, sed et suos Magistratus, suum δῆμον, siue popularem regiminis formam. Ea de re forte dicam aliquando explicatius in *Diatribae de demis Attices*; in quibus eandem nominis rationem fuisse iudico, atque alibi locorum; et in hac ipsa Pitana, uno e minoribus oppidis Laconicis, duro Spartanae civitatis imperio parentibus. Erat Archias Herodoti demo Pitana, et Lacedaemonius. Videtur autem illo familiariter usus Herodotus, et, ut saepe humana fuit passus, propterea hanc avi huius Archiae collaudandi captasse occasionem: fecit

idem in aliis. Verum hac etiam in parte a *Thucydide* diversissimi ἡ Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἦν ἐπιεικής, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς συνηδομένη, ut vere civis eius iudicabat *Dionysius*. VALCK.

8. δήμου γὰρ τούτου ἦν) Nulla status his foret controversia, ni mssti et G. *Corinthus* dissentirent. Schedae *Vind.* et *Arch.* longius, me iudice, aberrant: in *Corintho*, ut passim editur, est, quod inprobo. *Aldus* vulgaverat Anno MDXII. αὐτὸς μὲν ἐπὶ τόνους συνεγερόμην δήμου τοῦ ἦν, ἀντὶ οὗ ἦν, vitiose citra dubium. Si scripseris, αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγερόμην, δήμου τοῦ ἦν, videbitur *Herodotum*. Ita *Corinthus* certe opinatus est. Verum uberius hoc doctissimus iuvenis *Gisb. Koen*, cui *Corinthi* de Dialectis *Eclogas*, culte tractatas, brevi debemus, examinabit. De *Pitanae* δήμῳ ad *Eurotam* *Laconico Gronov.* et *Io. Meursius* *Miscell. Lac.* IV. 9. WESS.

12. ὑπὸ Σαμίων εὔ.) Malui msstos plures sequi. Fateor, publice contumulatos bene (εὔ) plerumque fuisse sepultos; an semper, ignoro. Sane εὔ publicae sepulturae amplius quoddam decus addit. Vocula ipsa saepe orationem terminat in *Herodoto*, cap. 82. monitore *Gronov.*, in *Perictiones* *Fragm. ap. Stob.* pag. 488. ἀνδάνει ταῖς γιγνομέναισιν εὔ. Ego vero non ambigo, quin ταφῆναι *Noster* nationis et dialecti consuetudine exaraverit. Conf. *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. WESS. — Adde *Adn.* ad I. 130, 8. et ad II. 121, 11. S.

CAP. LVI. 5. λόγος ὥρμηται, λέγεται) Apte nexa haec non sunt: saltem λέγεται γὰρ etc. Praestaret ὥρμηται λέγεσθαι, *Πολυκράτεια* etc. Sic adsolet enim. Ὁ λόγος ὅδε ὥρμηται λέγεσθαι: IV. 16. Iterum VI. 86, 4. Statim μόλιβδον, *Ael. Dionysio* ap. *Eustath.* in *Homer.* pag. 1340, 30. [p. 1469, 20. ed. Bas.] obtemperans, amplexus sum. Vid. ad *Diodorum* lib. II. [c. 10.] pag. 125. WESS. — Quacausa λέγεται γὰρ maluerit *Vir* doctissimus, non video: immo prorsus ab hoc loco aliena foret haec particula. Nec vero ad λόγος ὥρμηται quidquam desideratur: sic sane et φάτις ὥρμηται ait, VII. 189, 7. fama exiit, emanavit, fertur. Caeterum moneo, esse h. l. plenam locutionem, qua aliàs ellipticà usum esse vidimus *Nostrum*: quod si enim contuleris loca a nobis in *Adn.* ad I. 58, 7. adlata, intel-

liges, ex more Nostri citra sententiae damnum omitti h. l. verbum λέγεται potuisse; quod ipsum verbum, si vel ab uno vetere codice abesset, equidem arbitrarer temere in reliquos codices invasisse e scholio, quo olim aliquis adnotasset, λόγος ὀρθῶς idem ac λέγεται valere. S.

8 seq. ταύτην πρώτην στρατηίην etc.) Egregius, nimius tamen, Medic. est in Λακεδαιμόνιοι Δωριεῖς. Postremum satis fuerat. Alia prave mutat. Vagum et generale nimis, (quod et G. Arnaldus Animadv. cap. 29. vidit:) ubi πρώτην induxeris, sententiae nascitur genus. Primam fuisse signat, ut eiusmodi in Asiam expeditionum initia constarent. Finxi praeterea στρατηίην ex coniectura, quam perpetuus Scriptoris mos certissimam praestat. Praeivit quaedam ex parte Editor Genevensis. WESS.

Ibid. ταύτην πρώτην - - - Λακεδαιμόνιοι Δωριεῖς) Istam primam expeditionem in Asiam dicuntur suscepisse, ταύτην πρώτην στρατηίην: sic enim scripserat: perperam Gronovium obliterasse vocem πρώτην, monuerat G. Arnaldus Anim. pag. 162. Precibus Ionum Asiaticorum excitati iam ante Spartani rebus se miscuerant Asiaticis, Herod. I. cap. 152. sed haec prima illorum erat στρατεία, vel ἔξοδος, in Asiam. Imitator Herodoti Pausanias de primo loquens bello Messenico, IV. [5.] p. 292. ταύτην, inquit, Λακεδαιμόνιοι πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο. Scientem historiae Graecae neminem sanequam offenderent alibi Λακεδαιμόνιοι Δωριεῖς: sed hoc in loco Lacedaemonios e proximis notissimos nemo requireret, si Δωριεῖς in Codicum nominarentur contextu, voce Λακεδαιμόνιοι in marginem reiecta. Alia longe res est in his Atheniensis Euphemi apud Thucyd. VI. 82. Imperio recusamus esse subditi ἡμεῖς, (Ἀθηναῖοι,) Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Δωριεῦσι, respondentis ad ista Syracusani Hermocratis, cap. 80. ἐπιβουλεύμεθα μὲν ὑπὸ Ἴώνων, αἰεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων. Apud Pausan. VII. pag. 537. bellis Persicis Achaei Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουσιν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Hoc nominis honore superbi praesertim Heraclidae Spartani se libenter Δωριεῖας nuncupabant; Asiaticos non tantum, sed Athenienses vel in primis per contemptum Ἴωνας: vid. Thucydides p. 323, 72. 426, 51. 450, 46. 482, 21. 483, 66. 520, 56. Propter ista horumque similia, plerique tanquam Herodotea hic etiam utrumque censebunt retinendum. VALCK.

CAP. LVII. 5. καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον) Quod Corinthus hinc adfert κατ' ἀρχὰς νησιωτέων etc. unde acceperit, iuxta cum illis scio, qui ignorant: est quoque inutile. Siphniorum metalla et pecuniae veterem abundantiam, (nam seriore aevo nihil illis tenuius,) ex Nostro, Suida et Phavorino in luce S. Bochartus posuit de Phoenic. Colon. lib. I. 14.; quibus accedere Pausanias, Siphniorum apud Delphos thesaurum atque opes memorans lib. X. 11. pag. 823., obportune potuerat. WESS.

11. εἰ αὐτοῖσι) In Gregorii de Dialectis libro msto legitur: ὡς αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ etc. Si qui forte Codd. adfirmarent, illud ὡς considerari mereretur; pro πῶς, quomodo, Tragicis aliisque frequens. Siphniis datum oraculum soli debemus, opinor, Herodoto, quo iubentur φράσασθαι ξυλινόν τε λόχον, κήρυκά τ' ἐρυθρόν. Huius ξυλίνου λόχου fieri potest, ut Themistocles fuerit recordatus, dum Delphici vatis τεῖχος ξυλινον civibus illé suis utiliter interpretabatur: φράζεσθαι, in oraculis verbum usitatissimum, significans animo considerare, saepius etiam notat considerata cavere, φυλάξασθαι. Apud Plutarch. T. I. pag. 597. c. et T. II. pag. 399. b. φράξο δὴ Σπάρτη, - - Μὴ σέθεν ἀρτίποδος βλάβη χωλῇ βασιλείᾳ. Vates Diopithes in Xenoph. Έλλ. III. p. 289, 6. εἶπεν ὡς Ἀπόλλωνος χρησμὸς εἶη, φυλάξασθαι τὴν χωλὴν βασιλείαν: utrumque iunxit in Agesilao Plutarch. I. p. 612. E. εἶλοντο χωλὸν καὶ πεπηρωμένον, ὃ παντὸς μᾶλλον αὐτοὺς ἐδίδασκε φράζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ δαιμόνιον. Deo Delphico rectius obsecundassent Spartani; nam egregius Imperator Agesilaus immoderato in Thebanos odio suaque dominandi cupidine patriam pessumdedit. VALCK.

CAP. LVIII. 6. αἱ νῆες ἦσαν μιληγεφείες) Grammaticis si fides manet, ἱακὸν erit τὸ νέες ex Vindob.; in Musis, quod supra admonitum, mira valet inconstantia, nullā scriptoris culpā. Naves μιλοπαῖροι Homeri versibus celebrantur: μιληγεφείας qui adpellarit, novi neminem. Eustathius de conpositis ex ἀλείφω huiusmodi, διὰ δὲ τοῦ φ, μόνον τὸ ἰῶτα ἔχουσιν· οἷον ἄν η λ ι φ ῆς ν α ῦς, ἢ μὴ ἀλ ι φ εῖ σ α πί σ σ η, καὶ π ι σ σ α λ ι φ ῆς, ἢ πε π ι σ σ ω μέ ν η: in Odyss. p. 1561, 8. [p. 260, 45. ed. Bas.] Paria Etymolog. p. 61, 5.; quodrum quidem ex scito μιληγεφείες levi opera fingentur. Mihi Arch. μιληγεφείες vehementer blandiuntur. Ξηραλοιφεῖν, μυραλοιφεῖν suppetias ferunt. WESS.

CAP. LIX. 2. Ὅδρεάν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ) Praeclara Arch. et Vind. laus ex instaurata insula. Θυρέη, Thyrea, in mediterraneis Argolidis et Laconicae finibus, in numero insularum locum capessivit nunquam, neque potuit. Venit in ditionem ea post acre certamen, de quo I. 82., Spartanorum; a quibus humanissime Aeginetis exulibus contributa fuit colenda et habitanda, Pausania auctore lib. II. c. 29. et 38. Nihil proinde iuris in eam Hermionensibus. Contra ea, ut Cl. Askeu belle animadvertit, Hydrea insula e regione Hermiones in sinu Saronico situm habebat, eodem Pausania Corinth. cap. 34. p. 192. testificante. Est quidem in Steph. Byz. Ὅδρεά, νῆσος πρὸς τῇ Τροιζῆνι, sed stabilit insulae posituram: vicinae enim Hermione et Troezen; unde et Samii pecunia redemptam Troezeniis certa lege tradiderunt. Atque hinc fortassis πρὸς τῇ Τροιζῆνι in Stephano, quoniam eius in civitatis potestatem devenerat. WESS.

5. Ζακυνθίους ἐξελοῦντες) Omnes ita. Herodoto solemnita sunt ἐξελῶντες, ἐξελῶν, ἐλῶν, IV. 148. V. 63. IX. 89., ad quam formam et hic ἐξελῶντες scripsisse, credibile est. Eadem Jo. Pierisoni sententia ad Moerid. pag. 146. WESS. — Potuerat ἐξελῶντες scribere, sed et ἐξελοῦντες probum. Vide nostram Var. Lect. S.

8. τῆς Δικτύνης) Sic omnes, etiam Valla. Δικτύνην, Dictynnam, creberrime alii, ut notum omnibus, scribunt. In numis Cretensium apud Mediobarbum ΔΙΚΤΙΝΑ: in Cornuto Nat. Deor. c. 34. [pag. 230. ed. Gal.] Δίκτυνα et Δίκτυνα. Multa de ea Diodorus V. 76. et ill. Spanhemius ad Callim. Hymn. in Dian. vs. 205. WESS.

10. καπρίους ἔχ. τὰς πρώτας) Prororum insignia, capros, arietes, tauros, apros, leones, viri longe doctissimi, Scaliger, D. Heinsius, Stanleius, ea ornarunt eruditionis copia, ut tacere consultum sit. Accedat Iungermannus ad Polluc. I. 83. Nam Κυπρίους Arch. et Vind., nisi lapsus offendentis fuerit calami, non intelligo. WESS.

12. ἔγκοτον ἔχοντες) H. Stephani praeiudicio, Prolegom. Edit. Secundae, ἐν κότον ἔχοντες scribendum ubique: solum verum esse κότον ἐνέχων ex lib. I. c. 18., quod per tmesin, ut Herodoti plura, disiunctum ἐν κότον ἔχων prae-buerit; ἔγκοτον praeterea in adiectivis locum semper ha-

bere. Ego vero bene reminiscens ἔγκοτον στύγος *Aeschyli* Choëph. vs. 391. et *Homeri* κότον ἔχειν, Ἰλ. α. 82., in viri doctissimi iudicio non acquiesco. Vetant Scholiastes, *Timaeus*, et *Suidas*, et Scriptor ipsemet; siquidem VIII. 29. τουτέων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον: et IX. 109. ταύτη οὐκ ἔχε ἔγκοτον: in quibus tmesi nulla occasio. WESS.

CAP. LX. 2. οὐρεός τε ὑψηλοῦ ἐς πεντ.) *Gronovium*, semper in *Medic.* proclivem, nihil hic demutasse, [scil. non abiecisce vocab. ὄρυγμα, vulgo olim post ὑψηλοῦ insertum.] mirum accidit. Verissima sunt, quae amplectimur. ὄρυγμα ex insecutis insertum imprudenter fuit. Iustum praeterea τούτου τὸ ὄρ. ex schedis, videlicet montis; nec alia Cl. Reiskii suspicio. WESS. — Vide nostram *Var. Lect. S.*

6. διὰ παντός δὲ αὐτεῦ) Fossa erat ἀμφίστομος, duplici instructa ore. Quare διὰ παντός non aliud vult, ac per eundem montem et iuxta priorem fossam [sive in illius medio] excavatam fuisse alteram, quae aquae ductus vicem praeberet. Prior hominibus transitum dabat, ut, si quid aquae ductui labis fieret, sarciretur: unde et latior et celsior altera erat: nam τριπλοῦν *Vallae* et Codicum manifesto aberrat. Mecum faciunt Cl. de *Paulo* et *Reiskius*. Ὁρώρυκται, etsi ὠρύκται II. 158., possessionem recepit: illud enim et cap. 186. Musae primae, atque alias. Placuit quoque ὀχετευόμενον διὰ σωλ. ex codicum consensione. WESS.

CAP. LXI. 4. τῶν οἰκίων μελεδωνόν) Servari οἰκηίων μελ. potuerat, ni Scriptori placuisset prius. Μελεδωνόν τῶν οἰκίων cap. 63. et ἐπίτροπον τῶν οἰκίων cap. 65. fuisse Magum scribit. Mitto perpetuam in his librariorum aberrationem. Conf. I. 109. Recte *Manasses* in *Annalibus*, Οἱ τῶν δωμαίων φύλακες τῶν βασιλείων Μάγοι, de his fratribus. WESS.

13. ὁ μάγος Πατιζείθης) Notabile *Pass.* codicis ex *Dionysio Milesio* Scholion ob diversam nominis Magi scripturam. Κατιζείθης *Zonarae* ex *Herodoto*, sed corrupte. Alii longius abeunt, de quibus *Ian. Rutgersius* *Var. Lect. I.* 8. et III. 10. *Vallae* Latina, tanquam ambigua, *Stephanus* olim in *Voc. Herodoti* Recensione castigavit. Et erant sane, tametsi quadam tenus congrua *Arch.*, non bona. WESS.

16. προερέοντα - - ὡς Σ. ἀκουστέα εἶη) Quando paulo legitur inferius, οἱ κήρυκες προηγόρευον ταῦτα, lectio *Cod. Arch.*

abiici debuerat a Galeo, non tentari. [Scil. pro mendoso *προελθόντες*, quod Arch. hic habet, „forte *προσελθόντας*“ adnotaverat Gal.] De praecone praesertim frequentata *προειπεῖν*, *προαγορεύειν*, *προερεῖν*, significant proclamando edicere vel denuntiare. *Προειπεῖν* quum forte legeretur in Attica lege Demosth. contr. Macart. p. 607, 83. in errorem induxit S. Petitum in Legg. Att. pag. 623. Scribi debuerat: *προειπεῖν τῷ κτείναντι*: et apud eundem Dem. p. 647, 98. *ὀνομαστὶ μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασι*. Doctis notum est quid in Attico foro diceretur *πρόρησις* et *προαγόρευσις*. Herodoti Magus edici iussit exercitui, ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἶη. Sophoclis est in Elect. 340. τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα. Istam quidem scribendi formam Noster alibi, quantum memini, non adhibuit; qua Thucyd. utitur et I. 86. οὗς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστὶν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, - ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει. Illa Tragicis, Comicis, Platoni, ceterisque Atticis est multo usitatior forma, qua docet amabilis ille morum magister in Xenoph. Ἀπεμν. II. p. 430, 27. *quo modo θεραπευτέον τοὺς θεοὺς, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, τὴν πόλιν ὠφελητέον*. Ab utraque distant Herodoteum, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι, et similia. VALCK.

CAP. LXII. 4. ἐν Ἀγβατάνοισι) Stephanus Byz. haec Herodoti ista in Voce advocans, sic iubet; Laurentius in suis invenit schedis. At nullum gravius urget imperium, quam Scriptoris, cap. 64. urbem non aliter exarantis. Adde lib. I. c. 98. Quae autem Syriae illa *Ecbatana* sive *Agbatana*, decernere non stricte queo. Memorat Iosephus Vit. cap. 12. p. 6. *Ἐκβάταν* in Galilaeae tractu, sed male habita et vitiosa, quod Spanhemius et Relandus viderunt. In Plinii Hist. Nat. V. 19. de Carmelo, et in monte oppidum eodem nomine, quondam *Ecbatana* dictum. Id huc pertinere, probabile est. WESS. — De hoc Syriae oppido consulendus omnino Hyde, Relig. Vet. Pers. pag. 541. S.

10. οὕτω μοι) Perplacet: Οὕτω μοι διεπρήξατο τό τει προσίθῃκα πρῆγμῃ; ita-ne mihi rem executus es, quam tibi iniunxeram? Sic ista dum vertebat Valla, οὕτω se reperisse demonstrat in suo Cod. enotatum a Galeo ex Arch. Vallae versio, hominis ut erant tum tempora perdocti, centies

minus cogitate fuit a correctoribus interpolata. Quid in suis invenerit Zonaras, decerni nequit. Quod infra legitur, [l. 13 seq.] οὐ - - - τι - - - ἢ μέγα ἢ σμικρὸν, (conf. pag. 327, 4.) [V. 106, 14.] significans nihil prorsus, frequentatur apud Oratores etiam Atticos. VALCK.

18. νεώτερον κακὸν ἀναβλάστη) νεώτερον κακὸν qui dixerit, novi neminem: novi qui κακὸν vel κακά ἀναβλαστειν et ἀναφύεσθαι eodem sensu posuerint; plurimos autem, qui πρὸ κακὸν per εὐφημισμὸν scripserint νεώτερον: ut adeo, si κακὸν omitteretur in Codicibus, ex interpretamento fluxisse videretur. Pausan. IV. p. 367. οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων - - ἐγένετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον: idem illud sic adhibuere Herod. V. 19. 35. et 93. VIII. 142. Thucyd. p. 85, 34. Euripid. Rheso vs. 590. Aristoph. Ἐκκλ. 338. Λέγειν τι νεώτερον est in Eurip. Or. 1331. ut in Platonis Protag. pag. 310. μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐδὲν γ', ἢ δ' ὅς, εἰ μὴ ἀγαθὰ γε. Insidiis alteri structis res novas moliri, νεώτερα βουλευσάι dicitur Herodoto I. 210. cuius est in lib. VIII. c. 21. ἦν τι καταλαμβάνη νεώτερον τὸν πεζόν. Huius vice Thucyd. VII. 64. dum scribit, εἰ ξυμβήσεται τι ἄλλο, secundum Schol. εὐφημότατα ἠνίξαστο τὴν ἥταν. Solâ quoque voculâ τὶ mala quaevis bellica designantur in Eurip. Phoen. 642. καὶν τί σοι πόλις γένηται. VALCK.

Ibid. νεώτερον ἀναβλαστήσει) Quod in verbo ausus sum, schedae excusabunt; excusabunt etiam κακὸν in exsilium actum, a Vindob. et Valba merito proscriptum. Νεώτερόν τι ποιῆν habet V. 19. et aliâs, expressum κακὸν non desiderans. Immo vero plura credo in hac vicinia mutationem subiisse, fuisseque primitus, uti Codd. praeeunt, νῦν ὧν μοι μεταδιώξας τὸν κήρυκα ἐξετάζειν παρ' ὅτεν etc. Convenit Scriptoris elegantiae, qua inferius cap. 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι. Sunt, quae iuvare possunt, et alia. Hoc celare iniustum foret, glossatorem S. Germani ἐτάζειν hic reperisse. Sic enim Ἐτάζειν τὸ ἐξετάζειν, Ἡρόδοτος Γ'. WESS.

CAP. LXIII. 6. αὐτὸς τοι Σμέρδις) Vere libri veteres: labat ceteroqui oratio, quod Reiskium non latuit. Ἐς ὅψιν, postulanti bus msstis, cur recusarem, nihil erat. ἔρχεσθαι εἰς ὅψιν praebebit Diodorus, φαίνεσθαι εἰς ὅψιν alii, quos in re nota non fatigabo. Vide tamen VII. 6. WESS.

17. ὁ ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος) Recurrit c. 67.

et IX. 94. Singulare et rarum Pollux habuit: itaque plures, tanquam emblemata, ornandae orationi inseruerunt. Tale Iamblichi ἵνα μὴ καὶ ἐτέρω τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεῦσθαι ὀνόματος apud Phot. Biblioth. p. 248. [ed. Rothom.] Procopio, aemulatori Herodoteo, mire arrisit: οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἤξιωσεν, Bell. Goth. I. 1. et Bell. Pers. I. 25., tum Vandal. I. 11. etc. WESS.

CAP. LXIV. 8. τῇ ἀπάσῃ συμφερεῖ) Corrigitur τῇ ἀπαντεώσῃ occurrente: verum ἀπάσῃ, summā totāque, recte erit, sicuti docti norunt monentque. [Iterum c. 65 extr. ἀπέκλαιε πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ περὶ ξίφιν. Conf. Lexicon nostrum Polyb. voce Πᾶς, num. 3.] Maiorem movet litem [l. 11.] τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης, sive, ut Gronov. in Latinis, *fungus vaginae gladii*. Est-ne summa an ima vaginae pars? Eustathius et Grammaticorum plures prius optant et τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους interpretantur: quibus favet Portus. Contra Pavius, quod capulus sit obtusior et ad vulnus inferendum ineptior, μύκητι esse illud ferrum, quod in ima parte mucronem ambit et ipsius est mucronis theca. Satis speciose. Mihi forma gladii apud Persas et Graecorum priscos non explorata est cognita, potior tamen Criticorum caussa. Similitudo μύκητος, *fungi*, manubrio gladii propior est, quam extimae vaginae. Nicandri praeterea Alexiph. vs. 103. μύκης ὅθι κάππεσεν ἄρπης vaginae extrema indicare nequeunt; bene Schol. μύκης κυρίως τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην. Eadem Etymolog. p. 594., leviter in prima voce vitiosus: minime vero Plutarchi de Flumin. p. 63. ἐξίπτειν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης: illis enim nihil ad hanc rem clarius. WESS.

11. τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης) Eustathio, ubi excitat Herodotea, in Ἰλ. β'. pag. 219, 27. μύκης minus accurate fuisse dicitur ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. Cautius Zonaras Ann. IV. pag. 127. D. ipsa transscripsit Herodoti verba, τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἐξίπτει. Recte, credo, definitur ab aliis τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην τοῦ ξίφους: fungo namque cadente Cambysis acinaces vagina fuit nudatus. Loca Grammaticorum collegit Abr. Berckel. ad Steph. voc. Μυκῆναι. Huius non meminerat historiae interpretes Pausaniae, quem huc respexisse minime dubito l. [c. 28.] p. 70. Λέγεται καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων αὐτόματα ἐπιβεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀν-

θρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. Nihil sanequam fecit ista res ad Atheniensium gloriam: τί γὰρ Καμβύση καὶ Ἀθηναίους ἦν πρῆγμα; [Perspecte ista Pausaniae graeca sic gallice reddidit nuperus doctus Interpres: et l'exemple le plus célèbre en ce genre est celui du sabre de Cambyse.] Illud vero mirabile, quod Cambysi, idem evenisse Annibali secundum Pausan. VIII. pag. 623. Poenum deceperat Iupiter Ammon nomine Λιβύσης: Cambysen Latona, nomine Ἐμβατόνων. Figura ex ambiguo coelestibus istis valde fuit adamata. VALCK. — De vi vocab. μύκης videndus omnino Schneider, Animadv. in Nicandri Alexiph. vs. 103. et quos ille laudavit auctores; quibus adiiciendum Hecataei fragmentum, ex Scholiis Venetis ad Iliad. XV. 302. a Creuzero prolatum in Historicor. Graec. antiquiss. Fragm. pag. 77. S.

14. ὥς οἱ καὶ ῥίη ἔδοξε τετύφθαι) Laurentius male vertit. Palmerius, quem ducem Gronov. habuit, melius, Exercitat. p. 16., non neglectis Syriae Ecbatanis. Non repeto caussas, quibus Ἀγβάτανα ex msstis restitui. [Vide supra, ad cap. 62, 4.] Iosephum Antiq. XI. 2, 2., Cambysis obitum Damasci contigisse scribentem, miror, nec minus Ctesiam, qui Babylone. WESS. — Ad καὶ ῥίη intelligi πληγῇ, vix opus fuerit ut moneatur Herodoti lector. S.

CAP. LXV. 16. ὑπεραιρημένου) Sive cum Reiskio scribendum ὑπαραιρημένου, seu ὑπεξαιρημένου, Smerde submoto, vel sublato: hoc praebet lib. VII. c. 8. §. 3. Portus in Ἀραιρημένος nostrum illud non attigit. VALCK.

Ibid. ὑπαραιρημένου) Gronovii coniecturam firmat Pass. codex. Παραιρημένου, ut plures schedae hic et cap. 126., praesidium ex Demosthenis Philipp. II. p. 46. et eius Scholiaste, quem Suidas descripsit, [item ex Polyb. I. 9, 6.] nancisci posset, nisi vulgatum dialecto congrueret aptius. WESS.

[27. οἰκηώτατων) In nostro exemplo ante ηῖ iota operarum errore irrepsisse, non est quod moneam. De vocali antepenultimae syllabae notare debeo, editos quidem libros omnes ω longum tenere; recte illos quidem hactenus, quoniam ob divulsam in duas vocales diphthongum η praecedat brevis syllaba. Codex vero ms. F. (nescio an consentientibus aliis) et h. l. et V. 5, 8. breve ο habet, ne is

quidem male, nempe omissis utrobique super η (quo pacto ille constanter diphthongum η pingit,) punctis diaereticis. At altero loco, V. 5, 8. editi omnes ante Schaeff. et Borh. οἰκηϊότατ. praeferunt, brevi σ utentes, simul tamen diphthongo in duas syllabas distracta. S.]

35. ἀπαιρεθῆναι) Membranae hoc desiderant, scriptore consentiente. Paulo ante, δέισας μὴ ἀπαιρεθῆω τὴν ἀρχήν. Rursus I. 69. ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων. Denique III. 126. ὑπὸ Μήδων ἀπαραιρημένους τὴν ἀρχήν. WESS.

40. μὴ ἀναστωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχήν) Et hoc, iisdem postulantibus, iustum est. Vide c. 75. Diras, quas rex inprecatur, ex saxo Aphrodisiensi illustravit Gronovius: geminae Teiorum sunt in Antiq. Asiatic. p. 98. Edm. Chishull; longe vero dirius in Israëlitas, ni saperent, carmen Deuteron. xxviii, 16. etc. WESS.

41. τὰ ἐναντία τούτοις ἀέεμαι) Ista Sophoclis: Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὐχεμαι θεοῖς Μὴ τ' ἄρστον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι, τινὰ Μὴ τ' εὖν γυναικῶν παῖδας: ex Oed. Tyr. 277. forte respexit Herod. qui lib. VI. c. 139. hanc Pelasgis memorat in Lemno divinitus inflictam poenam: οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναικῆς τε καὶ ποίμνια ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ περ τοῦ. conf. Philostr. Vit. Apollon. III. 20. In veteribus imprecationum formulis ista talia leguntur saepenumero; in recentioribus etiam absurdissima. VALCK.

CAP. LXVI. 2. κατήρεικόν τε) Superfluum τε, leniter in το mutatum, dabit κατηρείκοντο: quod, si vel omnes Codices alterum praeferrent, harum rerum peritis sincerum videbitur. In Regis non optimi, Regis tamen, luctu Persarum procures obsecundabant consuetudini, lugentiumque sibi personam induebant: πάντες τὰ τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον ταῦτα κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀσθόνως διεχρίωντο: non aliis vestes illi diripiebant, non κατεῖχον, sive κατήρεικον, sed κατηρείκοντο, suas discindebant. Praeterea praebet id ipsum, hinc enotatum probabiliter. Hesychius: Κατηρείκει. το, κατεσχίζοντο. κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους est apud Pollucem VII. 50. ex interpretamento Xenophontei καταρήξασθαι: sicut ap. Diodor. Sic. T. I. p. 83, 34. ad Κατεῖρήττετο Codd. scholion adiciunt καὶ ἐσχ. sive κατεσχίζοντο. Vir D. in Miscell. Obs. Nov. T. I. p. 75. ad Hesychium comparans Aeschyli locum e Pers. vs. 557. in Herodoto tamen κατήρει-

κον scribendum credidit. Quid differant περιρρήξαι τὴν ἐσθῆτα et περιρρήξασθαι Praeceptores mei docuerunt in *Miscell. Obs. V. 3. p. 64. et ad Diodor. Sic. T. II. p. 186.* Quibus ista fuerint explorata, nec non cura scribendi Herodotea; hi minime dubitabunt, quin verum sit κατηρείκοντο, inprimis Aeschylea considerantes, ubi Persides in publico luctu: Πολλὰ δ' ἀπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας Κατερείκόμεναι, διαμυδαλέοις Δάκρυσι κόλπους Τέγγουσ' ἄλγους μετέχουσαι: quae fortasse respexit *Herod.* et, ubi de eodem, de quo *Aeschylus*, luctu loquitur lib. VIII. c. 98. τοὺς καθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλῆτω. *Xenophontis Tigranes* Κυρ. Παιδ. III. p. 38, 26. περιεσπασατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξατο, quod recte tuetur *H. Steph. Diodorus I. 72. de Aegyptiis, Rege, inquit, mortuo omnes κοινὸν ἀνηροῦντο πένθος, καὶ τὰς ἐσθῆτας κατερρήττοντο. Herodotus in horum locorum primo ponere quoque potuisset κατηρείξαντο, pro κατερρήξαντο. Ἐρείκειν a Grammaticis redditur σχίζειν et ῥηγνύειν: vid. *Hesych.* in Ἐρείκει et in Διήρικον: neque tantum ἐρείκειν, sed et ἐρείξαι usu fuisse receptum monstrant *Aristophanis κατερείξαι* in *Vesp. vs. 647. et Hesychii Διαρείξας.* Ex eodem discimus, τὰ κατερρωγόντα ἱμάτια alicubi fuisse dicta Κατερίκτα. Apud *Hephaestion. p. 34. Καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας,* cum Editore legit *Wesseling. ad Herod. p. 124. n. 38. [ad II. 42, 27.] VALCK.**

Ibid. κατηρείκοντο) Aldinum κατερείκόν τε *Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 205. p. 563. κατήρεικον, Gronovius ex Med. κατήρικον* refinxit. Nihil verius admissio. *Hesychius,* hoc fortassis e loco, κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο. Forma verbi unice quadrat. Vetus poëta in *Enchirid. Hephaestionis p. 34. καττύπτεσθε κόραι καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας* (sic *Io. Corn. de Pauw egregie*): *Aeschylus Pers. vs. 537. πολλαὶ δ' ἀπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερείκόμεναι:* quo Tragici versu in *Miscellan. Observ. Nov. T. I. p. 72. usus etiam vir doctus est. WESS.*

4. ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον) *Multa Foësius Oecon. p. 603. Opportune vero Galenus in Hippocr. Aphorism. p. 323. postquam γάγγραιναν medicorum, aliis Graecorum σφακέλον dici monuisset, οὕτω γοῦν μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὸν μηρὸν εἰρηκέναι τοῦ Καμβύσου σφακελίζεσθαι, sed memoria lapsus. De Miltiade ad eum modum VI. 136. Adde Cononem Narr.*

χνῆνι. ipsumque *Galenum* p. 546. ubi Herodoteis adsimilia. WESS.

[5. ἀπῆνεικε Καμβύσεια) Possis ἢ νοῦτος supplere cum Porto, aut τὸ κακόν: sive τὸ ἰστέον σφακελίταν καὶ ὁ μῆρὸς σαπίεις. Caeterum conf. VI. 27, 6. S.]

11. ἵνα οἱ ἐκπολεμῶθῃ πᾶν τὸ Περσικόν) Gronovii Latina, ut sic ab eo omne nomen Persicum ad hostilem iram concitaretur, non sunt bona: Vallae praestantiora, [ut sic omne illi nomen Persicum redderetur hostile,] et propterea restituta. Notissima verbi potestas est, spreta saepe. Noster V. 73. ἡπιστάτο γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους - ἐκπεπολεμῶσθαι. Iosephus B. Iud. VII. 10, 2. οὗ γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπεπολεμῶσθαι τοὺς Ἰουδαίους. Confer doctissimos Ammonii, Moeridis et Thom. Mag. in Πεπολέμωται commentatores. Mox [l. 14.] μὴ μιν ex scriptis malui: eadem Reiskii divinatio. WESS. — Nos non poenitet μὴ μὲν revocasse. Vide Var. Lect. S.

13. βασιλέα ἀνεστεῶτα) In sacris frequens, ἀνέστη (Ὅρ) βασιλεὺς, his in libris non puto reperiri; nisi si forte quis ad vitam crederetur revocatus: quo modo legitur supra c. 62. ὁ ὦν saepe dicitur κατεστῶς, Herodoto κατεστεῶς. ἐνεστεῶς de Rege, quasi τῷ θρόνῳ ἐνεστεῶς, lib. I. c. 120. σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλέως, ἐόντος πολιτήω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος. Hic itaque legi non nolim ἐνεστεῶτα: et pro ἀνιστάμενος infra c. 67. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν, ingressus imperium. VALCK. — Possit tamen ἀνεστεῶτα idem ac ἐπανιστεῶτα valere: atque etiam ipsum ἀνεστέασι c. 62, 16. de insurrectione intelligi fortasse poterit. S.

CAP. LXVII. 5. μῆνας ἐπτά τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύση etc.) Ordo confusior turbas civit. Bene Abreschius τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύση τῆς πληρώτιος ἐς τὰ etc. Alibi ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτια πλήρεα VII. 20. Reiskius corrigebat ἐς τῶν ὀκτῶ ἐτίων τὴν πλήρωσιν, sine plausu. WESS.

10. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν) Hoc dederat, offeruntque schedae. ἐκέχρηστό σφι - αὐτίκα ἐνισταμένοισι ἐς τὰς τυρηνίδας II. 147. et VI. 59. ἐπεὰν - ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς. Atque hic non obliviscor Alexandrinor. Interpretum et Paulli Apostol. Epist. ad Roman. xv, 12. καὶ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἰθύνων, quod multum discrepat, et alius est indolis. WESS.

CAP. LXVIII. 5. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσίων) Sic ista recte Zonaras interpretatur Ann. IV. p. 127. E. Ὅτ᾽

νης ἦν γένει καὶ πλούτῳ Περσῶν τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλος. Dedit et ad initium somnii *Luciani Hemsterhusius*, quae vix ab alio poterant exspectari. *Thucydidae* locum, huius imitator frequens, forsitan et hunc *Herodoti*, respexit scriptor *Epist. Phalaridis* Ep. xxi. ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν: ubi paulo post corrigendum censeo, τυραννοκτόνοι Φαλάριδος ἀκούειν, pro ἀκουσθῆναι. VALCK.

Ibid. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων) *Abbas Geinozius* ex conjectura ὁμοιος, quod in *Arch.* Idem Lipsiae expressit *Io. Friderichus* in *Magophonia*. At perinde est. Ὅμοια, ὁμοίως, ὁμοιος frequentantur in talibus. *Pausanias* I. 9. p. 22. καὶ Μακεδόνων ὁμοίως τοῖς ἀρίστοις ἦγεν ἐν τιμῇ. Lege *T. Hemsterhusio* observata ad *Luciani Somn.* c. 2. Scripsi ὑπόπτεισε, [l. 4.] ne semper in his dialecti ratio contemneretur. WESS. — Ubi adverbio locus est, ibi plerumque ὁμοῖα pro ὁμοίως utitur *Noster*: sed adverbio hic locus nullus, quia nullum adest adiectivum aut verbum, quo illud referatur. S.

12. παρ' αὐτὴν τὴν θυγ.). *Clariss. Gronov.*, quia *Med.* παρ' αὐτὸν, nescire se scribit an quid lateat. Latet omnino nihil, nisi error amanuensium, *Med.* et huic nationi non insuetus: quamquam melius, opinor, ut *Arch.*, παρὰ ταύτην τὴν θυγατέρα. WESS.

23. τῶν συγκατημένων γυναικῶν) Committit hanc dictionem vir *Celeb.* cum Latino stare in lupanari, non iniuriā *D'Orvillio* ad *Chariton.* lib. V. 9. p. 489. inprobante. In gynaeceis Medorum et Persarum plures morabantur feminae, quod ex reginae *Estherae* historia atque aliunde cognitissimum: hae iuxtim sedebant, pensa trahentes aut texentes, quemadmodum eas inter *Sardanapallus* in *Diodori* II. 23. *Aldinum ὠνθρωπος* rediit in veterem possessionem. WESS. — κατῆσθαι etiam de artifice vel opifice selulario dici, in officina sua sedente, supra vidimus II. 86, 1. S.

CAP. LXIX. 10. ἄφασσον αὐτοῦ τὰ ὦτα) *Suidas* Ἀφάττων, ψηλαφῶν Ἡρόδοτος: quod *Steph. Berglerus* in ἄφασσον, ψηλάφησον non inconsulte transmutat. Spectavit utique grammaticus haec *Nostri*, in consequentibus verbi sibilantem literam semper geminantis. Eadem aliis consuetudo: de *Hippocrate* liquido *Erotianus* et in eum *Eusta-*

chius p. 50. WESS. — Vide Erotiani Glossar. ed. Franz. p. 168 seq. et conf. nostram Var. Lect. ad h. l. Libris obtemperans ἄφασον revocavi. Videtur ab ἀφάσσω futurum ἀφάσω formatum fuisse. Sic quidem et παραφᾶται (nisi rectius παραφάσαι) et ἐταφάτασθαι et ἐταφάτας habes apud Galen. in Explan. voc. Hippocr. p. 558. et 474. Conf. Foësi Oecon. p. 485. S.

16. ἐπίλαμπτος δὲ) Capitalis instauratio. Suidas, Scholiastes, Phavorinus, et hoc de genere alii, nugantur, [ἐπίλαμπτος scribentes,] κατὰδῆλος et καταφανής ex Ionum more, ut adseverant, interpretati. Nihil futilius. Qui communiter Graecis ἐπίληπτός, uti Antigono Caryst. c. 45. is Ionum lingua ἐπίλαμπτος, cuiusmodi et καταλαμπτός III. 127. Viderunt verum et in clarissima posuerunt luce Cl. Küsterus et Alberti ad Ἐπίληπτος Hesychii. WESS.

Ibid. ἐπίλαμπτος) Tolletur, ut opinor, menda vetus e codicibus. ἐπίλαμπτος δὲ ἀφάσσουσα ἔσται restituit e Codd. Parisinis L. Küster. ad Hesych. ubi Ἐπίληπτος redditur καταφανής. Attice diceretur: αὐτὴ δὲ ληψῆῃ vel φωραβῆῃ vel ἀλῶ ψηλαφῶσα, sive ψάγουσα deprehendatur: solent ista, sicut alia huius generis, adiungi participiis. Eiusdem formae, cuius est ἐπίλαμπτος, pro φοιβόληπτος positum φοιβόλαμπτος legitur in Herod. IV. 15. Sunt autem Ionici flexus istius verbi aliunde notissimi: constanter in Alexandrino Codice Vet. Test. λήμψεσθαι, λημψῆναι, et similia scripta reperiri monuit et alibi Io. Ern. Grabijs et in Proleg. ad Vol. I. c. 2. §. 7. Vid. Küster. Praef. ad Ed. N. T. Io. Millii p. 9. Sed a quibusvis Graecis literam μ. superfluum in multis, tum verbis tum nominibus, praesertim propriis, labialibus emolliendis praefigi tametsi constet, saepenumero tamen tentantur a correctoribus minime corrigenda. VALCK.

20. Ἡ ὧν δὲ Φαιδύμη) Paucis interiectis orationem interruptam solemnibus oculis redorsus non necesse quidem habebat Herod. iterum nobis narrare, quo patre sata esset Phaedyne; sed sic studet ille suaviloquus narrationes suas in animos insinuare legentium, ut addere malit superflua, quam obscurus esse verborum aliquot parsimonia: addidit itaque, αὕτη ἡ τοῦ Ὀτάνιου θυγάτηρ. Utilis istius luxuriae, qua sua ipsius explanat Noster, centum
Herodot. T. V. P. II.

forte possent exempla proferri. Hoc eo dico, ne quis olim ista talia intempestive obiiciat hîc illic voculam velut Scholion proscribenti. Quod paulo post [l. 26.] legitur diversi generis, *μαθοῦσα οὐ χαλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως*: pleonasmus est, aliis etiam istius ferme aetatis scriptoribus optimis satis usitatus: *Antiphontis* est, *οὐκ ἐλάσσω, ἀλλὰ πολὺ μείζω*, p. 118, 24. *Lysiae*, *οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων*, p. 319. *Isaei*, *οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα*, p. 67, 4. VALCK.

22. *ἐπεὶ τε αὐτῇ μέρος ἐγένετο*) Graecus interpret *Estherae* cap. 2, 12. *καὶ ὅταν ἡ καιρὸς κορασίῳ εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα*: quae versio non est, sed expositio. Hebraea ita, *וַיָּבֹא לְמַלְכָּא לְבוֹא לְרַגְלָהּ*, et quum veniret ordo, τὸ μέρος, *puellae*, ut ad regem accederet. Gemina sunt atque eadem de re. WESS.

CAP. LXX. 5. τοῦ Ὀτάνεω) Tametsi Ὀτάνεος sequenti redeat capite, Gronovium sequi ausus non sum. Ὀτάνη vocandi casu c. 72. ἀπὸ Ὀτάνεω et τῷ Ὀτάνῃ c. 84. Multa in talibus admissa sunt; Ὑστάσπεος et Ὑστάσπεω pari variatione, quamquam Ὑστάσπεω apud *Agathiam*. Quem vero [l. 7.] Ἰνταφέρνηα plerique scribunt, is *Arch.* et *Vallae* semper Ἰνταφέρνης sicuti Ἀρταφέρνης pluribus in *Codd.* V. 25. et *Aeschyli Pers.* vs. 780. Paulo ante τοῦτον, τῷ legitimum est. WESS.

7. εἰσάγεται Ἰνταφέρνηα) Introducit? quo tandem introducebat? Idem fere significari debet, quod in proximis dicitur *προσεταιρίσασθαι*, *conspirationis sibi socium adsciscere vel conciliare*. Corrigendum ἐπάγεται, parat sibi *στασιώτην*, vel in partes suas adlicit. Hariolor id ipsum in Codicibus adservari, sicut in suo *Zonaras* invenit, qui *Ann.* IV. p. 128. B. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς καὶ ἐτέρους *προσεταιρίσασθαι*, καὶ Ὀτάνης μὲν ἐπάγεται Ἰνταφέρνην. vid. *Andr. Dounaei*, viri Graece perdocti, *Praelect. in Demosth. Philipp.* p. 99. VALCK. — Nil mutant libri, nec opus erat sollicitare vulgatum. S.

[9 seq. παραγίνεται εἰς τὰ Σοῦσα - - ἐκ Περσέων ἡκων) Nempe *Susa* urbs, licet caput quodammodo Persici regni, et regia prae caeteris sedes, tamen non in Perside proprie dicta, sed in Cissiis sita erat. conf. c. 91, 20. S.]

CAP. LXXI. 6. καὶ αὖ τοῦτου εἵνεκεν ἡκω) Invexit iterum Vir Cl. manifestam Codicis corruptelam. Venerat in urbem Regiam *Darius* αὐτοῦ τοῦτου εἵνεκεν, ob id ip-

sum, sive solius istius rei gratia. Pausan. I. p. 54. πολλοῖς, αὐτῶν τούτων εἵνεκα, ἐς λόγους ἦλθον. Thucyd. p. 544, 6. ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο: et p. 91, 19. Xenoph. p. 326, 26. αὐτὸ τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν: elegantiore usum Iac. Perizon. intellexit in Aeliani Var. Hist. II. 29. Videtur idem, neque est tamen, pervenustum illud Iovis Lucianei T. I. p. 210. Ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἀπλοῖκός, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς ἐστι. VALCK. — Ex Medic. αὖ τούτου si valeret, vis et vigor sermonis Darii flaccesceret. Scriptor ipse lib. II. c. 3. καὶ ἐς Ἡλιούπολιν αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμεν: aliàs etiam, et quis non? WESS.

20. μάλιστα μὲν νυν ὀφείλετε) Non indigemus *Vindob. ὠφείλετε*: idem est vulgatum et Ἰακόν. *Verti debetis* haud convenit, sed *debebatis*, ut olim *Valla*: languet alioquin inpetus Darii. Βαλλόμενοι rectissime expedit *Cl. Gronovius*. [Nec vero spernendum βαλλόμενοι, quod offert ms. F.] In *Libanii Declam. II. p. 204. D. καὶ ὁ μὲν ἀφ' ἐαυτοῦ βαλλόμενος, ἔπραττε τὸ τερπνόν. Notat Morellus ex mssis ἐφ' ἐαυτοῦ et λαβόμενος ac βουλόμενος, quorum ultima corruptelae, verissimum prius, et imprudenter ab eo spretum. WESS.*

23. ὅτι ἦν ὑπερπίση ἢ νῦν ἡμέρη) Non placet ὑπερπίση. Multo cultius et suavius *Arch. ἦνπερ πίση*: nec muto tamen quod displicet, ne nimium novator censear. Nemo tamen erit, quin ἀλλά σφεας αὐτὸς ἐγὼ ex schedis restitutum adprobet. WESS. — Equidem, cur ἦνπερ πίση alteri praeferatur, nihil admodum video caussae. S.

[24. οὐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος ἔσται) Latine ista converti quasi esset φθὰς ἐμεῖ, quemadmodum φθάνω cum accus. casu constructum habemus VII. 161, 2. et alibi. Graeca rectius ad verbum *Valla* expressit: *non alium occupaturum ut me apud Magum accuset. S.*

CAP. LXXII. 18. ἐνθα γὰρ τι δεῖ ψεῦδες etc.) Laxissima haec de mendacio professio, verumque fallaciloquentiae suscitabulum. Genio Ulyssis interroganti Neoptolemo, Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ ὅντα τὰ ψευδῆ λέγειν; responsum, Οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδες φέρει, conveniebat belle in *Sophoclis Philoct. vs. 107. Discrepant nonnihil Heliodori Aeth. I. p. 50. Καλὸν γὰρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδες, ὅταν ὠφελούην τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας: neque enim mendacium adprobat, sed fictum, citra alterius ius et*

detrimentum, sermonem, quem *falsiloquium* nova voce appellant. Utrumque scriptoris locum enotaverat Steph. Berglerus; nec praeterierat in doctis de Mendacio et Verit. libris Nicol. Abramus, longe plura adensus, lib. I. 17. p. 465. WESS.

22. οἱ δ' ἀληθίζονται, ἵνα τι etc.) Verius hoc. Quae sequuntur, optime Gronovius inlustravit. At illa οὕτω ὡν ταῦτα ἀσκέοντες intacta miror. Qui mentiuntur et qui veraces sunt, eadem-ne exercent? Utrique, si Nostro creditur, lucrum spectant, in loquendo longe dissimiles. Cohærebit oratio aptior, modo cum Valla et Arch. οὕτω οὐ ταῦτα ἀσκέοντες, probetur. WESS.

29. δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἑὼν πολέμιος) Pro hoste habeatur: verbi corrector Reiskius quae sunt huius generis paulo rariora non habebat in numerato. [In editis *Animadverss.* silentio hunc locum Reiskius praeteriit.] Δεικνύσθω ἑὼν, sive dicatur φανερός γενέσθω πολέμιος ὑπάρχων, seu ἐνδηλος, eodem sententia recidit: pateat illum nobis hostem esse; atque adeo tanquam talis confodiatur, συγκεντέσθω, quod verbum infra legitur, ubi obviis interfectis, ut scribit Iustinus, ad Magos perveniunt: intelligitur itaque id ipsum, quod suo more Vir D. exprimi volebat. In Lysiae p. 90. φανερός ἐστὶ ποιησάμενος, patet eum fecisse, Marklandus interpretatur; communivit exemplis aliquot Io. Taylor, Vir Cl. Euripides Bacch. vs. 47. αὐτῷ θεὸς γεγώς ἐνδείξομαι. Andocid. p. 31, 34. ἐνδείκνυται - - ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξίων. Herod. II. 119. ἐπαίστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος. Xenoph. Ἑλλ. III. p. 291, 36. μάλα ἀχθειςθέντες φανεροὶ ἐγέναντο. et II. p. 275, 14. Thucyd. II. 64. μὴ ἐνδηλοὶ ἔστω τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι. Soph. Trach. 679. ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα κακὸν μέγ' ἐκπράξασα. In Xenoph. Κυρ. Ἀν. V. p. 211, 8. si Codex scriptus praeferret ἡξιούν Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δεικνυσθαι, τῷ εὖνους εἶναι: ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. VALCK.

Ibid. δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἑὼν πολ.) Varie tentantur haec. Est cui διακνύσθω, confodiatur, lanietur, non magna molitione, unice placet. Alius δεικνύσθω ἐνθαῦτα νεκρός, ἑὼν πολέμιος, interimatur, quippe hostis, praeoptat. Quorum equidem institutum sequi non audeo. Dictio rarior est, signatissima tamen. Δεικνύσθω πολέμιος, aut, si velis, ex Arch.

διαδεικνύσθω ostendatur sive manifestus hostis sit, eaque, quae in hostem licet, patiatur: ὑπὸ τραυμάτων νεκρὸν δείξας est in Diodori Excerptis, aliud in Libanii Epist. cix. quorum tamen utrumque diversius abit. WESS. — Compositum verbum, alibi frequentatum Nostro, et hic pariter a codd. nonnullis oblatum, receptum me voluisse, in Var. Lect. significavi. S.

CAP. LXXIII. 3. κάλλιον παρέξει) Optime Gronovius. Ex Aldino Corn. de Pauw idem aut etiam παρέχει formaverat. Mox ὅτε γε ἀρχ. ex schedis, ut Reiskius divinarat, potius est visum: habet particula suam sibi in talibus vim et elegantiam, qua de Cl. Valckenar. ad Tragicis Phoeniss. p. 209. WESS.

12. ἄλλοθι ἰόντας ἢ ἐπὶ τὸν) Si, quod sentio, dicere liceat, et quid ni? multo Gobryae sententia et ardor incenditur, ubi ἀλλ' ἰόντας ἐπὶ τὸν μάγον ἰθέως, sed in magum statim et recta pergentes, probabitur. Secutus hoc Valla est, et praeferunt membranae. [Eo etiam probabilior haec scriptura, quo minus commode ἄλλοθι hic ponatur, ubi ἀλλόσε aut ἄλλη requirebatur.] Mox ταῦτα αἶνεον postulabat sermonis et Scriptoris usus: τὴν Δαρείου πάντες αἶνεον γνώμην, c. 76. et IV. 80. ὁ δὲ Ὀκτομασάδης κατακτείνει ταῦτα. WESS.

CAP. LXXIV. 5. μεῦνος ἠπίστατος) Supra c. 61. noverat fraudator Magus, τὸν Σμέρδιδας θάνατον - - ὡς ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι Περσέων: et apud Zonaram p. 127. v. dicitur γνοῦς ὁ Κατιζείθης (Πατιζείθης) ὡς ὀλίγοις ὁ ἐκείνου θάνατος ἔγνωσται. Prae paucis istis unicus Prexaspes ea de re planissime erat persuasus, quippe qui iussus Cyri Smerdin remotis arbitris e vita sustulisset. Collectanea Io. Iac. Wetstenii, ad Euang. Ioann. xvii, 3. ὅλη τῷ θυλάκῳ excussa, digna sunt quae considerentur. VALCK.

7. ἰόντα ἐν αἶνῃ μεγίστῃ) Futile est Arch. ἐν αἰτίῃ, quod et Valla in suo cod. legerat. Prexaspes, πιστότατος ἰὼν ἐν Πέρσῃσι, sicuti mox perhibetur, non flagrabat invidia et odio, sed omnium laudibus ferebatur, quippe maximo in honore. De Themistocle, ὡς εἶη ἐν αἶνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, lib. VIII. 112. Arrian. Indic. c. 27. τῶν ἐν αἶνῃ - - ὧν Μακεδόνων. Atque hoc quidem extra periculum. Quod succedit [l. 9.] πίστι τε λαβόντες καὶ ὀρκίοισι, Gronovio se non probavit, contra ex Med. πίστις τε, siquidem λαβιῶν πίστι ferri nequeat.

Scriptor tamen ipse lib. IX. 105. [IX. 106, 23.] *πίστι καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι*: quomodo ὀρκίοις δεινοτάτοις καταλαβών *Procopius* Bell. Goth. I. 11. Hist. Arc. c. 2. et *Zosimus* ex certissima *Sylburgii* emendatione lib. IV. c. 26. Fac vero *πίστι λαβόντες* eadem in re inportune, quod ego quidem non largior, necti, non-ne utroque in sermone verbum; uni rei aptum, pluribus iungitur? Tetigit hanc figuram *Scholias* ad *Sophocl. Electr.* vs. 438. Quid porro *πίστις τε λαβόντες, καὶ ὀρκίοισι*; unde pendebit posterius? Succurrit *Cl. Abresch* Diluc. Thucyd. p. 425. ὀρκίοισι, mutata distinctione, sequenti ὑπισχνεύμενοι adstruens, quod, si *πίστις τε λαβόντες* valere debeat, certissimum auxilium. WESS. — Vocab. ὀρκίοισι ad προσεκτέωντο retulerat *Gronov.* Compositum utique καταλαβόντες malles, si modo vel unus codex offerret. S.

12. ὑποσχομένου) Interpretamentum genuino locum cedit ὑποδεκόμενου, quod in tribus inventum Codd. e *Galeo* iam constitit. Si mox praebent et ἀνέγνωσαν, hinc quoque deturbabitur ἀνέπεισαν, quod saepius sede, quam occupat, non sua deiectionem iri, monstrat *Diss. Herod.* p. 40. 41. *Zonaras*, καταθεμένου δ' ἐκείνου ποιήσῃν ταῦτα, προσεπῆγον: hoc posuit pro προσέφερον *Herodoti*, cuius ille vestigia solius persequitur in his enarrandis; sicut in aliis *Xenophontea*. VALCK. — ποιήσῃν, quod l. 15. pro ποιήσῃν nostro in exemplo exaratum indignabundus video, ne quis forte ex dialecti ratione ita scriptum putet: typothetae errori et correctoris festinationi, quem nimis urget typographi ardor, originem debet. Mox etiam πύργον et ἀγορεύσαι, pro πύργον et ἀγορεύσαι, neminem turbabunt. S.

CAP. LXXV. 4. τῶν μὲν τοι ἐκεῖνοι προσεδ.) Multis non sine ratione displicuit infelix τὶ: aut eraserunt, aut τε esse voluerunt. *Abreschius* μὲν τοι, addicentibus schedis, e quibus post nonnulla [l. 6.] ὡς ἐς τοῦτον κατέβη, ad hunc, *Cyrum* nempe. Non me fugit, neutrum τοῦτο locum capessere c. 82. sed vicit Codd. imperium. WESS.

CAP. LXXVI. 2. αὐτίκα ἐπιχειρεῖν) Litem his moveo nullam. Notabile *Arch. ἐπιρρέειν*, *Herodoto* in confluyente plurium multitudine non insuetum IX. 37. Tale *Theocriti Idyll.* XV. 59. σπεύδωμες ὄχλος πολὺς ἄρμιν ἐπιρρεῖ. De invadendi inpetu, qualis horum in magos principum, non reminiscor. WESS.

6. εἰδίδεσαν αὐτοῖσι σφισι λόγους) Mire blanditur Arch. et Vind. αὐτίς, ut iterum rem secum reputarint, quo modo IV. 102. et superiore libro c. 162. Abstini a mutatione, arbitrio aliis relicto. Aldum [l. 8.] μὴ δέ οἱ δέοντων publicantem H. Stephanus in Recensu Voc. Herod. comiter in viam reduxit. Vide infra c. 127. WESS.

8. ὑπερβαλέσθαι) Si teritur usu, quam vim hic tempus haberet futurum non exputo. ὑπερβαλέσθαι hinc excitat, et sequentia, καὶ μὴ οἰδούντων τῶν πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι, Eustathius ad Od. β'. p. 90, 43. [p. 1441. sub fin. ed. Rom.] verum minus apte τὸ ὑπερβάλλεσθαι hic interpretabatur per διατρίβειν. Voluit Otanes opportunitatem expectare rei gerendae, ὑπερβάλλεσθαι, quod frequentius dicitur ἐπιτίθεσθαι, secundum Ammonium significans, τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον αἰετὸν τῶν πράξεων, neque censuit consilium, quod ceperant, exsequendum, dum res adeo essent turbidae. Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρηγμασι nimirum, hic non est insidiari, sed res aggredi: τοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν ἁδυνάταις ἐπιτίθεσθαι πράγμασιν, Isocratis est ad Philipp. p. 90. A. et Xenoph. Ἀπομν. III. p. 453, 29. Longino περὶ Ὑψ. XV. 6. ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος dicitur Euripides; Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάτοις, ibid. §. 11. Ἐπιτίθεσθαι τῇ ποιήσει dixit Eupolis, in luculenta parte parabasis, ut puto, quam nobis servavit Stobaeus Floril. p. 53. Nihil vetat illinc duo tres-ve decerptos trochaicos hic ponere scriptos emendatius, quam vulgo solent, aut etiam leguntur in Exc. Grotii p. 31. Ἦν δέ τις τῶν ἐνθάδ' ἀστῶν, μηδὲ ἐν χεῖρον φρονῶν, συνεπιθῆται τῇ ποιήσει, πάννυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν, Μαίνεταιί τε καὶ παρρεῖ τῶν φρονῶν, τῷ σῷ λόγῳ. Cetera fortasse non cadent in controversiam: ad παρρεῖ Hesychius comparetur, et Theocriti ὁ πάραρος τῆνος, ex Eid. XV. 8. Schol. ὁ ἀνάρμοστος, καὶ μάταιος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρήρων ἵππων: imo τῶν παρηόρων. VALCK. — De verbo ὑπερβαλ. vide Var. Lect. Nec vero spernendum ὑπερβαλλέσθαι, quod habet F. in praes. temp. Sic sane et συμβαλλέειν et συμβαλλέσθαι utitur Noster, inserta vocali ante verbi terminationem: nec obstat quod paulo post idem codex in ὑπερβάλλεσθαι cum aliis consentit. S.

CAP. LXXVII. 5. θείῃ πομπῇ χρωμένους) Laurentius pompa. Instinctum et divinum impulsus scriptor voluit, uti lib. I. 62. IV. 152. Aeschylus Agam. 757. πομπῇ Διὸς

ξενίου. Apud Suidam in Ἀναλώθησαν scriptor incertus θηρίον αὐτοῖς πομπῇ κρείττονι ἐντυγχάνει: quo de loco *Abreschius* ad *Aeschylum* lib. I. 23. WESS.

CAP. LXXVIII. 17. θέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας) *Nimis sollicite quaesivit Portus*, [Lexic. ion. voc. θύρα] utrum αὐτοῦ an αὐτῶ, in quod pronior est, scriptum fuerit olim. Neutrum locum habuit; *thalami fores* signantur. Bene *Kühnius* auxilio *Nostri* defendit *Diogen. Laërt.* II. 105. ἀλλὰ τὸ θύριον προστιθεὶς μετέιχε Σωκράτους. Iungere potuerat ex *Lysiae* Or. de Caede *Eratosthen.* p. 8. Ed. *Britan.* [p. 14. ed. Reisk.] ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιοῦσα προστίθῃσι τὴν θύραν. Atque hoc hactenus. Mox [l. 18.] *Codd.* discors voluntas ambiguum τὸ συνεσπίπτουσι efficit, quod *Zonaras*, haec describendo imitatus, praetulit, et prior eo *Plutarch.* T. II. p. 50. E. WESS. — Conf. *Polyb.* IV. 71, 12. et Indicem nostrum *Graecitatis Appiani.* S.

Ibid. προσθεῖναι τὰς θύρας) His commodum usus *Ioach. Kühnius* aliis non intellectum explicuit *Diogen. Laërt.* II. 105. eo nomine laudatus *Küster* ad *Arist.* Ἑκκλ. 420. E neutro *Pollux* enotasset X. 25. sed προσθεῖναι (τὰς πύλας) invenerat apud *Thucyd.* IV. 67. Ad illud *Lysiae* (Or. I. p. 8.) προστίθῃσι τὴν θύραν - - καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται, comparat *Salmasius* hoc *Petronii* e cap. 94. adduxit repente ostium cellae, - - exemitque raptim clavem. *Lucian.* de Paras. T. II. p. 878. τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθῃσι. *Pausan.* II. p. 195. ἀναπεπταμέναις ἔχοντες - - προσέθεσαν τὰς θύρας. Adducere ostium Graece dicebatur συναγαγεῖν τὴν θύραν: opponere ianuam, vel adponere (si tamen hoc Romanis fuit in usu,) προσθεῖναι. VALCK.

25. Δαρεῖός δὲ πειθόμενος) Vel coecus videat, πυθόμενος consistere hac in vicinia non posse. Laudo *Io. Friderichum*, illud in *Magophonia* secutum. Non male, etsi laxius, *Iustinus* I. 9. Quorum alterum *Gobryas* medium amplexus, cunctantibus sociis, ne ipsum pro mago transfoderent, quia res obscuro loco gerebatur, vel per suum corpus adigi mago ferrum iussit. Consimilia alii, omnes uno ex fonte. WESS.

CAP. LXXIX. 5. ἔθειν ἔξω) Quod narrationem voce ἔξω auxerim, excusabunt schedae et rerum series. Certe ἔθειν ἔξω principes, cum foras se proriperent, ut populo, quid Magis factum fuisset, ostentarent. WESS.

16. Μαγοφόνια) Optime Gronovius ex Med. addicentibus aliis. Postulabat regula, praescripta lib. I. c. 148. et Agathias lib. II. p. 47. A. Utrique Io. Friderichus paruit. WESS.

CAP. LXXX. 1. ἐκ τὸς πέντε ἡμερέων) ἐν τὸς πέντε ἡμ. nimis est angustum, nihilque certe finit. Sequor scriptorum fidem. WESS.

4. ἐλέχθησαν δ' ὧν) Nihilominus: οὐδὲν ἦσσαν ab aliis adhibetur in talibus; aut etiam in fine periodi, ἐλέχθησαν δέ diceretur, vel ἐλέχθησαν δ' ὁμως. Sed ita solet Herodotus, praesertim ubi rem narrat minus credibilem, vel incertam: IV. 5. ἐμοὶ μὲν οὐ πιττὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὧν. IV. 82. ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθὲς λέγων ἔχω σαφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὧν. Qui Herodotum tanquam fabulatorem traducunt, suam quisque Helenam mirati, saepe minus attendunt ad minutas istas loquendi formulas; quas diligenter expressit Pausanias, fabulis, quas enarrat, minime fidem adhibens. VALCK. — De ista coniuratorum deliberatione conf. Heeren Ideen über die Politik etc. T. I. p. 465 seq. et Creuzer Historische Kunst der Griechen, p. 108. quorum hic quidem totam illam disputationem ex fabulosa fama relata esse a Scriptore nostro censet; ille vero, quamvis color disputationis et totum genus tractandi propositam quaestionem e medio Graecorum more desunitus sit, rem tamen ipsam et argumentorum summam non utique pro conficta habendam esse iudicat. S.

7. μούναρχον μουνον) Ad exemplum scripsit Homeri, ut erat Ὀμηρικώτατος Herodotus. Qualia saepius attigerat, multa collegit Homerea huius generis Eustath. ad Od. τ'. p. 699. [p. 1867. ed. Rom.] Eustathii commentariis usus Henr. Stephanus diligentissime in Append. de Dial. Att. nonnulla dedit p. 87. In sermone quoque quotidiano vis nativa saepius in compositis negligebatur: huc pertinent ζώπυρα πυρός, IV. Maccab. VIII, 12. Βουκέλια βεῶν, Ioëlis I. 18. σαρχοφαι, οὔσι σάρκας Diodori Sic. V. 39. Nonnihil hinc distant ista eiusdem Diodori, σαρχοφαγεῖν ἀνθρώπους· θρεμματοτροφεῖν ἀγέλας βοσκημάτων· σιδηροφορεῖν πελέκεις. VALCK. — At vide I'ar. Lect. S.

10. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρημένον) Scribi quoque potuit κατηρτυμένον vel κατηρητισμένον. [Nil hic variant libri. V. 106,

29. ex uno *Arch.* καταρτίσω pro aliorum καταρτήσω recepit *Wess.*] Quae hinc sequuntur Otanis Herodotei descripsit *Stobaeus* p. 345. *Herodotus* de tribus rerum publicarum speciebus, quae populi, quae paucorum, quae unius potestate regerentur, ut loquitur *Quinctilianus*, ea facit Otanem, Megabyzum, Dariumque dicentes, quae pro singulis dici posse viderentur, aut ab aliis dicta meminisset. VALCK.

Ibid. Κῶς δ' ἂν εἴη χρεῖμα etc.) Elegans, sed communis de tyrannide disquisitio, nihil cedens Euripideis in *Suppl.* vs. 428. Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει Ὅπου τὸ μὲν, et quae succedunt. Iustissimum mox τῇ ἔξῃσσι ἀνευθύνῳ etc. De Romanorum dictatore ap. *Dionysium Antiq.* VI. p. 370. ὅς ἀνευθύνῳ χρώμενος ἐξουσίᾳ καὶ βουλὴν καὶ δῆμον ἀναγκάσει: et in *Suidae* Ἀνεύθυνος, nam ad dictatorem fragmentum pertinere, credibile fit. Statim σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν [l. 12.] Herodoteum videri, *Stobaeus* et mssti ostendunt. [conf. ad I. 21, 4. notata.] Ceterum haec disputatio in oculis *Plutarchi* fuit T. II. p. 826. E. WESS. — De Otanis ista disputatione confer lib. VI. c. 43. S.

14. Φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται) Facilitatem Cl. Viri minor. Vidit verum; tenere, *Herodoto* saltem reddere, noluit. [Nempe *Aldinum* ἐνεμφύεται consulto se tenuisse ait *Gronov.*] Invidia insita plerisque mortalium est, et acquiritur amplior. Alia in re *Eusebius* apud *Stob.* Serm. XLI. p. 270. ὅπως μὴ - - ὀλιγωρίῃ καὶ ἀνασκησίῃ ἀρετῆς ψυχαῖς τῶν κατὰ πόλιν ἐμφύῃ. Insolentiam autem, sive ὕβριν, tyrannidis suscitabulum et fomentum haberi, *Sophocles* *Oed. Tyr.* vs. 883. Ὑβρις φυτεύει τύραννον, ὕβρις κ. λ., ne alios adnumerem, testimonio est, ususque firmat. WESS.

22. διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκεσθαι) Saepe de librariorum Editorumque perverso iudicio querela iteratur. Nunc insigne licentiae specimen, ut *Plautinum* usurpem, specitur. *Aldus*, *Camerarius*, *Stobaeus* et schedae habebant ἄριστον ἐνδέκεσθαι, de suo *H. Steph.* admensus est ἡγέεται. Quanto lenius et elegantius *Arch.* ἄριστος ἐνδ. sine inutili fulcimento? Porro [l. 25.] plures mssti ἄχθεται ἅτε θωπεῖαν, cui *Aldus* ἡγούμενος adstruxit. Additamentis nunc locus nullus. Cui enim bono? Eccum aliud: *Stobaei* et *Arch.* ἅτε θωπεῖαν itidem in θωπεῖαν inperite flexerunt. Habet in more *Herodotus* ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ, et hoc de genere alia, struere; uti

II. 103. et 175. Θῶψ *assensator blandus est*; cuius et λόγῳ θῶπες, ex Euripidis Syleo, Philoni Iud. adv. Flacc. p. 979. E. et Legat. ad Cai. p. 1015. D. θῶπες καὶ ἀπατηλοὶ Procopio Bell. Pers. II. 30. Rem ipsam si velis, consentiet Dio Chrysost. Or. VI. p. 97. Denique κτείνει ἀκρίτους [l. 27.] sincerum Codices praestant. Culta profecto sunt quae simili in disquisitione conduxit Theophylactus Παιδ. Βασιλικῆς c. 2. et 9. WESS.

28. ἰσονομίην) Erunt fortasse, qui Stobaei ἰσοτιμίην eligent, Herodoto vetante. Otanes ὁ Πέρσησι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, c. 83. et Maeandrius ad Samios ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω c. 142. In populari statu laudatur iuris inter omnes aequabilitas. Euripid. Suppl. 455. ὅ, τ' ἀθρήνης, Ὁ πλούσιός τε τὴν οἶκον ἴσῃν ἔχει: et Hyperides ex versione Rutilii Lupi lib. II. de Figur. Sentent. p. 7. Non simile est vivere in aequa civitate, ubi ius legibus valeat: et devenire sub unius tyranni imperium, ubi singularis libido dominatur. Livii memorabilia lib. II. c. 3. non exscribo. Praeclare erudita sunt quae Valckenarius noster super hac ἰσότητι ad Tragici Phocniss. vs. 541. p. 199. WESS.

CAP. LXXXI. 4. τὰ δὲ - - ἄνωγε φέρειν) Quia praecessit τὰ μὲν - - τυραννίδα παύων, maluit Cl. Pauw ἀνώγων φέρειν. Qui si in msstis ἄνωγε κελεύων φέρειν latere novisset, sibi fuisset haud dubie gratulatus. Id ego arbitrio legentium trado, non utique prorsus futile, neque vulgato detraho. De plebis multitudine, δῆμος συνοίκημα ἀχαριτώτατον, VII. 157. Apud Suidam οὐδὲν ὑβριστικώτερον ὄχλου: quo prior affirmari huius loci scriptio videbatur; at praestantior nova. Ipse Grammaticus in Ὑβριστότερος testem adpellat Xenophontem Κυρ. Παιδ. V. p. 147. c. WESS.

9. τῷ δὲ οὐ γινώσκῃ ἐνι) Celeb. viri adnotationem confusio-rem animadverto. Aldus et Camerarius id. quod legitur, vulgaverunt: a Stephano est οὐδὲ γινώσκ. De plebis in administrandis rebus inscitiā non dissimilia Euripides Suppl. vs. 417. Aeschines, Δῆμος γὰρ, ἀχάριστον, ἀψίκορον, ὠμόν, βάσκανον, ἀπαίδευτον, Dial. III. 17. Non addo alia elogia, sed haud efficacem καλὸν inter et αἰκήϊον [l. 11.] oppositionem haberi. WESS.

10 seq. οὔτε εἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον) Sic scripta commodam vix admittunt interpretationem. Saepius

opponuntur εἰδέναι, sive νοῆσαι, et διδασχθῆναι: ut ap. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 14. ἢ αὐτὸς νοήσας ἢ διδασχθεὶς ὑπὸ του. Soph. Oed. Tyr. 714. Pausan. V. pag. 410. ἐξευρόντα αὐτὸν, ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδασχθέντα: sicut ap. Platonem plus semel. Archytas Stobaei pag. 270, 8. Δεῖ ἢ μαθόντα παρ' ἄλλου ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα - - ἐπιστάμονα γενέσθαι. Eadem Archytae et plura dedit Iamblichus in suis Περὶ τῆς κοινῆς Μαθηματικῆς Ἐπιστήμης. Huc pertinet et nobile Hesiodi dictum Ἑργ. καὶ Ἡμ. vs. 291. quod interpretantur Cicero pro A. Cluent. c. 31. atque ita Livius XXII. 29. Eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum eum, qui bene monenti obediat: qui nec ipse consulere, nec alteri parere sciat, eum extremi ingenii esse. In postremam classem populus Megabyzo videretur reiiciendus, ὃς οὔτε ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκὴϊον, qui nihil pulcri honestique novit, aut ab aliis edoctus, aut a se ipse quod sit proprium. Literis aliquot, quae male fuerant repetitae, reiectis, sic ista capienda iudico; atque οἶδε οὐδὲν οἰκὴϊον, idem esse ac οὐδὲν οἶδεν οἰκοθεν, id est ἐξ αὐτοῦ. Quando tamen tres quatuorve iunguntur interdum negationes, ne litera pereat, forsitan erit qui hic scribi malit: οὔτε οἶδε καλὸν, οὐδ' οὐδὲν οἰκ. advocato Platone in Theaet. pag. 180. Α. ἥττον αὐτοῖς ἐνὶ ἡ τὸ μηδὲν μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδὲν. VALCK. — Οἰκὴϊον equidem cum Corayo apud Larch. ad h. l. pro καθῆκον et πρέπον accepi. Citavit ille locum ex Isocratis Orat. ad Philipp. T. I. pag. 236. sub fin. (§. v. p. 320. ed. Auger.) Alia loca dabit Lexicon nostrum Polyb. p. 401. S.

12. χειμάρρῳ ποταμῷ ἵκελος) Ὁ δῆμος ὡθεὶ ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου. Talis Populus illis omnibus videri debuit, quibus inconsulta concionum innotuerat Graeciae temeritas, Oratoribus in primis quotidie concionem habentibus, aut agentibus cum populo; qui ad iudicandum impetu temerario ductis saepe cedendum, atque ex Antigone Sophoclis (vs. 727.) didicerant, παραρρείθροισι χειμάρροισι ὅσα Δένδρων ὑπέρκει κλῶνας ὡς ἐκσώζεται. Cicero Herodoteis instar erit commentarii in Or. pro Cn. Plancio, toto cap. 4. et ibid. cap. 6. Illae, inquit, undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant. Sicut isto loco, ter alibi Cicero, pro L. Murena c. 17. de Provinc. Con-

sul. c. 16. pro Milone cap. 2., insignem locum respexit, qui *Camerarium* et *Abramum* non latuit, *Demosthenis* contr. Aesch. Falsae Legat. p. 229. [p. 583. ed. Reisk.] ubi videri voluit non ipse dicere, quid sibi de superbis dominis videretur, sed suam ipsius sententiam artificiose Philippo contribuit, quem osiores Atticae libertatis docerent: ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὅχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἀπάντων, καὶ ἀσυνθετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κύμα ὡς ἂν τύχοι κινούμενον, κ. τ. λ. sic ista, partim ab aliis adiutus, legenda censeo. Praeter ceteros, *Demosthenis* locum expresserunt oratores suo aevo nobilissimi, *Aristides* T. III. p. 78. et *Dion Chrys.* Or. III. p. 44. c. Eiusdem quoque meminerat *S. Ioannes Chrys.* Oper. T. III. pag. 50. v. De multis unicum ponam incerti *Comici* dictum ex *Dione Chrys.* p. 368. δῆμος ἄστακτον κακὸν, Καὶ, θαλάσση πάνθ' ὅμοιον, ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται. VALCK.

CAP. LXXXII. 7. πολλῶ τοῦτο προσέχειν) Cave τοῦτον melius opineris. Adsolent in similibus ita. Δῆμος, ἀχάριστον, *Aeschines*, videlicet χρεῖμα. Mox καὶ ἐν τούτῳ διέοξε ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον, i. e. *Monarchia*, [l. 17 seq.] et c. 83. ὡς ἡ μοναρχίη κράτιστον, τὸν τῷ τοῦτο περιστέλλειν. Quae continuo succedunt [l. 10.] σιγῶτό τε ἂν etc. morari *H. Stephanum* non debuerant. In monarchia semper tectiora in hostes consilia, et expeditiora; quae multitudini committuntur, plenae rimarum, hac atque illac perfluunt, uti *Comicus*. Vide *S. Pufendorfium* I. N. et *Gent.* VII. 5. WESS.

13. αὐτὸς γὰρ ἕκαστος) Noxium αὐτῶν γὰρ *Stobaei* etiam margini *Gesnerus* adlevit. Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος est VIII. 10. et c. 123. αὐτὸς ἕκαστος δευτέρως ἄριστος γενέσθαι. Eum in modum *Aeneas Tactic.* c. 4., levi macula spurcus, ὡς πρὸς φίλους αὐτοῦς ἕκαστος δοκῶν ὑστερον παραγίγισθαι. Quid dederit, cuilibet adparet; sequens quoque multitudinis numerus molestus recordato *Sallustiani* coepere se quisque magis extollere et lib. VII. 144. non erit. WESS.

22. συγκρύψαντες ποιῶσι) Hoc ne idem ac *mutuo se occultant*? [quo modo *Valla* hunc locum reddidit.] Non opinor. Obtegunt fortassis furta. rapinas, flagitia, technasque. Saltem occultantes faciunt. At aliud voluit, a *Stobaeo*, mssis, qui nunc durant, antiquiore, fideliter cu-

stoditum: συγκύψαντες ποιῶσι, in idem incumbentes et consentientes faciunt; uti VII. 145. εἰ συγκύψαντες τῷτὸ πρήτσοιεν πάντες. Aristophanes Equit. vs. 850. τῷτὸ δ' εἰς ἓν ἐστὶ συγκεκυφός: ubi Critici bene, ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συνπνέουσι. Venit hoc quoque in ingeniosam Cl. Abreschii coniecturam. Quod apud eundem autem Stobensem προστάτις τοῦ δήμου, fuit olim προστάτης, quo Plato in demonstratione, ὡς μεταβαίνει τύραννις ἐκ δημοκρατίας, saepius utitur lib. VIII. Rep. p. 566. WESS. — In nostra Var. Lect. ubi συγκρύψ. Arch. posuit typotheta, debuerat συγκρίψ. Arch. S.

24. ἐκ δὲ αὐτῶν) Scripserat forsā: ἐκ δὲ αὐτῶν δὲ θωῦμάζεται αὐτός δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωῦμαζόμενος δὲ αὐτὸν ἄν' ἄν' ἐφάνη μύναρχος ἑὼν. Ut praepositio ἀνά a verbo ἐφάνη, vucula ἄν interiecta, per tmesin usitatam Herodoto fuerit seiuncta: ἐκ τῶνδε significaret postea, noto praepositionis usu, de quo dedit egregia perdoctus Theologus Io. Pearsonus in Vind. Ignat. p. 372. VALCK.

CAP. LXXXIII. 6. ἦτοι κλήρω γε λαχόντων) Si-ve sorte sortiamur Latina; quae metuo ut ex Graecis bona sint. Hoc Aeschylī vide, Eumēn. vs. 33. ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται: eant sorte lecti. Rursus VII. contr. Theb. vs. 128. Philo Iud. Constit. Princip. pag. 722. Οὐ τρίνυν προσήκει δεσπότης --- ἀποφαίνειν τοὺς κλήρω λαχόντας. Iam sorte legi plures, ut regnarent, haud poterant, verū unus duntaxat, Otane liquido significante. Quidni ergo ex Arch. et Vind. κλήρω γε λαχόντα sorte adeptum probamus? Ita IV. 94. τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεὶ σφῶν αὐτέων ἀποπέμπουσι. Aeschylus VII. contr. Theb. vs. 55. ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος. At hoc alii viderint. Quae in msstis turbantur statim, ex generis et numeri enallage, satis obvia et proposita ad Diodori II. 19., natales acceperunt. Placet ἢ ἄλλη τινὶ μηχανῇ, ex formula cui saepe repetitum Lysiae μήτε τέχνη, μήτε μηχανῇ μηδεμίᾳ concinit. WESS. — Recte fecere qui λαχόντα adoptarunt. Quod vero in Var. Lect. dixi, nec male habere vulgatum olim λαχόντων, id imprudenti exciderat. κλήρω λαγχάνειν numquam, quod sciam, significat sorte inter se contendere: sed κλήρω λαγχάνει is cui aliquid sorte obvenit, qui sorte designatur vel eligitur. S.

14. ἐκ τοῦ μέσου καθῆστο) Simillimum lib. I. cap. 46.

[c. 45 extr. quem ad locum vide quae notavimus.] κατῆστο, ἐκατέατο et κατήμενος Ionum sunt. Dictio ipsa non vult ex medio abire alio sessum, sed e medio secedere, et partium esse neutrarum; qui usus opportunius alibi valebit. [IV. 118, 9. VIII. 22, 9. 73, 16.] Elegans est Arch. et Vind. [l. 16.] καὶ οὔτε ἄρχεται, πλὴν τοσαῦτα. Nec cultum minus, cui suus supra locus, ἐπ' ᾧ τε -- ἄρχεσθαι. [l. 10 seq.] At manum abstineo. WESS.

CAP. LXXXIV. 6. τὴν πᾶσαν δωρεὴν etc.) Haec recurrunt extremo hoc libro. Cuiusmodi autem dona fuerint, docte Barn. Brissonius Regn. Pers. I. 144. examinavit. Medicam vestem, Acanthiis honoris ergo a Xerxe datam, lib. VII. c. 116. habet. WESS.

[9. Vitiosum ἐξαίρεται quo pacto irrepserit, non exputo. Corrige quaeso ἐξαίρετα, ut habent libri omnes. S.]

11. ἄνευ ἐσαγγελέος) Expressit hunc locum Scriptor libelli de Syr. Dea p. 472. ubi Rex ad Combabum: ἀπίξεται παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέξξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἦν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι: hanc proceres Herodotei constituerant exceptionem, ἣν μὴ τυγχάνη εὐδων μετὰ γυναικὶς βασιλεύς. VALCK. — Conf. ad I. 114, 8. notata. S.

14. ἐβούλευσαν τοιόνδε) Sermonis studiosissimo hic quidem certe syllaba debet restitui, quam describentis praetermisit incuria: ἐβουλεύσαντο τοιόνδε, re inter se deliberata constituerunt. Ponitur enim pro βουλευσαμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς, vel συνεθήκοντο, prout legitur cap. 86. Iustinus: pactique inter se sunt, ut, --- cuius equus inter solis ortum hinnitum primus edidisset, is rex esset. In his convenisse Ctesiae videtur cum Herodoto: forsan ex Hellanico, multum diversa traduntur in Scholiis ad Aeschyli Pers. vs. 776. VALCK. — De usu verbi βουλεύειν apud Nostrum vide notata ad I. 73, 20. Videnturque hic ex scholio libri nonnulli ἐβουλεύσαντο posuisse. conf. paulo ante, l. 10. S.

Ibid. ἐβουλεύσαντο τοιόνδε) Hoc utilius et genio linguae congruentius in constitutione de regno, sicuti et paullo superius. Conf. I. 73. VIII. 101. Videntur autem matutinum legisse tempus, quod solem orientem Persae venerarentur. Εἶναι γὰρ αὐτοῖς νόμον τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἐκάστη ἡμέρᾳ, in Procopii Bell. Pers. I. cap. 3. WESS.

CAP. LXXXV. 9. Εἰ - - - ἐν τούτῳ τοί ἐστι) Sententiam expressit Zonaras p. 129. A. θάρρει, ὡς δέσποτα, ἔφη, ὡς σὴ ἔσται ἡ βασιλεία. Apud Iustinum, Dario de regno sollicito equi custos ait, si ea res victoriam moraretur, nihil negotii superesse. Ad Herodoti formam loquendi, εἰ ἐν τούτῳ τοί ἐστι ἡ βασιλεία εἶναι, ἢ μὴ, proximum accedit hoc Eurip. Iphig. Taur. 1057. τᾶμ' ἐν ὑμῖν ἐστίν, ἢ καλῶς ἔχειν, ἢ μὴ δὲν εἶναι. Herod. VI. 109. ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ, ἢ καταδουλώσαι Ἀθῆνας, ἢ ἐλευθ. Paulo plenius Andocides de Myst. p. 6, 18. ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὄντινα βούλοιτο Ἀθηναίων Φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὄντινα δὲ μὴ βούλοιτο λέγειν ὅτι οὐκ ἦν. Lysias pag. 20. ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ, πότερον χρεὶ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. VALCK.

13. ὦρε μηχανᾶσθαι καὶ μὴ etc.) Sumtum fortasse ex nobili Bacchylidae, Οὐχ ἔδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς. Sicuti ὡς - - - ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστὶ ad Proverbii modulum, Νῦν γάρ ἐστ' ἀγὼν, aut πλησίον ὁ ἀγὼν: de quibus nunc nihil, nisi culte a magno viro, Is. Casaubono, explicita esse ad Suetonii Neron. cap. 45. WESS.

20. ἐγχερίπτων τῇ Θηλέῃ) Arch. ἐγχερίπτων non sprevimus ad superioris Musae c. 60. [ubi vide notata ad l. 8.] Portus τῇ Θηλέῃ habet in Ἐγχερίπτειν ex coniectura, sed bona: nam Θηλέην amat dialectus I. 192. II. 41. III. 102. VII. 58., neque aut Eustathio in Hom. p. 546, 42. [pag. 414, 46. ed. Bas.] aut G. Corintho latuit. WESS.

CAP. LXXXVI. 1. Ἀμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ οἱ εἰς) Postero die ubi primum illuxit sex illi etc. Zonaras: ἔωθεν δὲ τῶν ἐπτά παραγενομένων: dare quoque debuerat τῶν εἰς, sed alterum posuit, eorum immemor quae de Otane legerat olim in excerpto praetermissa: Platonem mirarer, cur de Leg. III. pag. 695. d. scripsisset, πάλιν εἰς Πέρσας εἰλεῖν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἐπτά: dare potuerat διὰ Δαρείου αὐτοῦ ἐβδόμου: dederat forte καὶ τῶν εἰς. [At similiter Noster quoque c. 84, 4. ἦν ἐς ἄλλον τινὰ τῶν ἐπτά etc.] In ista formula legitur infra lib. IX. cap. 44. ἄμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ. Codices si variant, vix constitui poterit, utrum dederit Noster. Ad Diodori Sic. XIII. 18. τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, vid. Wesselingius. Aliorum in his fuere locutiones, ὡς ἡμέρα vel ὡς ἕως ὑπέφαινε: prima luce, primo luci, et ubi primum dilucularet: vid. Gellius Noct. Att. II. 29.

p. 200. 201. ibique Io. Fr. Gronov. et VII. c. 1. ubi noctis legitur extremo, priusquam dilucularet: ὄρθρου βαθείας: tempus memorat Plato ἀπ' ὄρθρου μέχρη περ ἂν ὁ ἥλιος ἀνίτχη, Leg. XII. p. 951. D. VALCK.

Ibid. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφασκούσῃ) Sic ἅμα ἡμέρῃ διαφασκούσῃ lib. IX. 44. et ἥλιος ἐπιφάνσκων doctus Iobi interpres c. xxxi, 26. Apud alios ἡμέρας ὑποφωσκούσης, aut τῇ ἐπιφωσκούσῃ Matth. c. xxviii, 1. nec concordi ubique scriptura, de qua ad Diodori XIII. 18. Quod praeterea in Codd. [l. 2.] παρήϊσαν ἐπὶ τῶν, id vulgato concedit nihil. Ἦκειν ἐπ' ἵππου IX. 43., Sophocl. Oedip. Col. 505. Αἰτναίᾳς ἐπὶ πώλῳ βεβῶσα. Talia, urbem albis equis introiit, in Neron. Suetonii, et poëtae per medias in equis itque reditque vias. Plura Cl. Burmannus ad Ovidii Art. Am. lib. I. 214. WESS.

8. ἐτελέωσέ μιν) Laurentius compotem voti fecit. Quod nunc in Latinis, [eum inaugurarunt,] debetur viro celeberrimo. Simile Auctoris Epist. ad Hebr. c. 2, 10. τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελεειῶσαι Th. Beza recte accepit. Statim, e msstis quae exsulant ὡς βασιλῆα, si consensus foret, possent illic relinqui: solemnibus certe principum προφύνησις accessione illa non egebat. At vide Polyaen. VII. 9. et Valer. Maxim. VII. 5. Ext. 2. WESS.

CAP. LXXXVII. 5. ἔχει αὐτὴν κρύψας) Recte cepit Zonaras, cui dicitur Oebares τὴν χεῖρα κρύπτειν ἐν τῇ ἀναξυρίδι. Κρύψας ἔχει ponitur pro κρύπτει, vel ἔκρυπεν, in Euripidis Danaë vs. 40. Hec. vs. 1012. πέπλων ἐντὸς ἧ κρύψας ἔχεις; Hesiodus Ἔργ. καὶ Ἡμ. vs. 42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. Pausan. V. pag. 408. ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. X. pag. 852. ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτόν. Sed in his tamen ἔχειν suam quoque vim exserit; in multis huius generis non item, de quibus ad Phoen. vs. 712. VALCK. — De praeterito periphrastico conf. not. ad I. 37, 7. De scriptura ἔχοι, quam adoptavimus, dictum in Var. Lect. ad h. l. S.

9. Φριμάξασθαι τε καὶ χρεμετίσαι) Eadem verba retinuit Zonaras. Φριμάξασθαι hinc enotatum in Gloss. Herod. et Suida redditur per φρυάξασθαι, quod usitatus erat de equo; cum alterum eximie de hirco diceretur. VALCK.

CAP. LXXXVIII. 1 et seqq. Δαρειὸς τε δὴ ὁ Ὑστάσπεις etc.) Cl. Abreschius Δαρειὸς γὰρ δὴ, Darius quidem certe. Herodot. T. V. P. II.

Arabes, quum omnis Asia a Cyro et Cambyse domaretur, aut illi domandi in conatu essent, illorum in ditionem non venerunt, *Diodoro* lib. II. c. 1. concordante. Atque illud est, quod olim Deus O. M. Ismaëli et posteris recepit *Genes.* c. xvi, 11. 12.; cuius illi fructum promissi uberrimum abstulerunt habentque, liberi, sui iuris, ἀδούλωτοι. Prorsus eximie eruditi *Britanni* et cum cura super ea nationis libertate *Tom.* XVII. p. 829. *Historiae Catholicae Ed. Belg.* [T. XVI. ed. Germ. §. 334.] *WESS.*

7 et seqq. Γάμους τε τοὺς πρώτους ἐγάμει Πέρσῃσι etc.) Quatuor hic memorat uxores *Darii*; duas, praeter illas, alibi: vere tamen, opinor, scriptum fuit *Iustino* I. 10. *Principio regni Cyri Regis filiam in matrimonium recepit, regalibus nuptiis regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reversum videretur.* De duabus unius tantum meminit *Atossae*; cuius, prae ceteris uxoribus, altera etiam *Cyri* filia, mulieris in aula *Darii* potentissimae, praecipua semper habita fuit ratio; quod variis documentis demonstrat *Herodotus*, et VII. c. 3. ἡ Ἀρσασα, inquit, εἶχε τὸ πᾶν κράτος, regnum obtinebat *Atossa*. Ibid. cap. 2. traditur, antequam pervenisset ad imperium *Darius*, ex filia *Gobryae* tres suscepisse filios; Rex factus *Persarum*, ex *Atossa* quatuor. Hoc loco motus *Schol.* ad *Aeschyli Pers.* 719., Ἡρόδοτος, αἶτ, ζ' Φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι: addens, Ἑλλάνικος δὲ ἰά. Atqui totidem ille apud *Herod.* reperire potuisset, quin imo XII, in transcurso plerosque memoratos, *Darii* filios. Praeter pellices, sex habuit *Darius* uxores legitimas, atque ex his singulis liberos etiam mares procreavit; praeterquam ex *Otanis* filia *Phaedyma*, quae Magi fraudem patefecerat. Ex *Gobryae* filia tres suscepit filios *Darius*: natus maximus fuit Ἀρταβάζανης; (VII. 2.) memoratur et Ἀριαβίγνης, VII. 97. Tertiū nomen non memini me legere: sed suspicor matris olim factam mentionem VII. 68. quae si iusta suspicio, fuerit is Ἀρσαμένης: et certe *Plutarcho* aliisque filius ex uxore *Darii* prima vocatur Ἀριαμένης. vid. ad *Iustinum* notata II. 10. Ex *Atossa* *Cyri* filia, praeter *Xerxen* *Darii* successorem, nati fuerunt *Μασίστης*, Ἀχαιμένης, et, fratribus minus nobilitatus, Ὑστάρσπης. vid. *Herod.* VII. 82. 97. et 64. Ex *Artystone*, altera *Cyri* filia, quam virginem du-

xit uxorem, (Atossam iam ante habuerant frater Cambysis, et Magus Smerdis:) Ἀρσάμης et Γωβρύης, VII. 69. et 72. Ex *Parmy*, Cyri nepte, filia Smerdis, unicus memoratur natus Ἀριόμαρδος, VII. 78. Tandem VII. 224. ex *Phratagyne*, filia fratris Artanis, nati dicuntur Ἀβροκόμης et Ὑπεράνης. Postrema duo nomina hoc equidem miror, quod inter centena forte Persica *Herodoti*, praeter *Phaedymae* nomen, sola sunt planissime Graeca. Adtigit illa *Hemsterhusius* ad initium *Xenoph. Ephes.* Quid *Iac. Palmerius* velit in *Exercit.* pag. 58. non satis liquet. In historia Persica recentiori non sane miror nomina Persarum Graeca, neque adeo *Abrocomam* sive *Acrocomam* satrapam, prout *Isocrati* dicitur pag. 69. v. sed in *Darii* filiorum nominibus flexus Graecos mirabar ut inexpectatos. VALCK. — Quod l. 8. ἐγάμει Πέρσησι scribitur, ἐν Πέρσησι malebam: sed videtur dativus ille casus a vocab. πρώτους pendere, nuptias quae Persis primae, i. e. nobilissimae erant. S.

14. δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο) Apostoli ad *Ephes.* III, 16. δυνάμει κραταιοῦσθαι, et *Aristidis* T. I. pag. 526. δυνάμει ἐμπίπλασθαι μετὰ κουφότητος, cum his composuit *Abreschius*. Ego vero [paullo post] meis ex libris atque Aldo τύπον ποιησάμενος λίθινον malui, opinatus aliorum λίθον ex scripturae esse compendio. Belle χρυσεῖους τύπους, τύπους λιθοκαλῆτους, et χρυσεῖων ξράνων τύπους *Euripidis* et aliorum novi, τύπον λίθον nequaquam. De *Darii* equo iucunde *Oppianus*, *Cyneget.* I. 254. et ibi *Rittershusius*. Nam, quod *Thom. Hyde* *Relig. Pers.* cap. 25. omnem de equo narrationem ex Persarum vocabulo, sed male expresso, *Gheshtasp*, i. e. factus equo, propagatum pertendit, a vero abhorret. WESS.

CAP. LXXXIX. 1. ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι) In sequentibus viginti recensentur istae satrapiae, quaeque singulis subiectae fuerint regiones; singulorum enim imperio plures suberant, exceptis praefectis Ciliciae atque Indiae. Videant homines eruditi, quo pacto haec *Herodoti* cum aliis possint in concordiam redigi; a quibus longius etiam distat, quod, undecunque tandem repetitum, duobus in locis *Plato* tradidit; quorum locorum alter notus fuit *Brissonio* de *Regn. Pers.* I. p. 148. c *Leg.* lib. III. p. 695. c. Δαρεῖος βασιλέως οὐκ ἦν υἱός, παιδεία τε οὐ διατρυφώσῃ τιθραμμένος· ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἔβδεμεν, διείλετο ἰππῶν

μέρη τεμόμενος: quarum partium singulas, regiones amplissimas, singulis e sex coniurationis sociis regendas attribuerit: hoc Platonem voluisse liquet ex ipsius Epist. VII. p. 332. A. ubi Siciliensem Dionysium, qui paene *nemini se credebat*, (Cicero Tusc. V. 20.) neque uxoribus nec filiabus, hac etiam parte multo fuisse scribit deteriorem Dario, ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἕκαστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις. Verbosa, quam suo more scribit in hunc locum, adnotatione parum extricat H. Steph. recte per *Medum et Eunuchum* eundem intelligens; in cuius nomine quantum fuerit variatum, docuit Iac. Nic. Loënsis Miscell. Epiphyll. I. cap. 21. Prior Platonis locus atque integra ista disputatio Κύρου παιδεία fuit opposita Xenophontis, quem virum optimum, ut et alios e Socratis palaestra, oderat Plato. VALCK. — Fortasse imperii Persici distributionem, quae posteriori tempore obtinuit, cum illa priore, quae a Dario instituta est, permutavit philosophus. S.

[6. καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας, ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα τὰ ἑκαστέρῳ νέμων. Prorsus contra satis manifestam auctoris mentem, ne quid asperius dicam, verba ista gallicus Interpres accepit, sic convertens: *et quelquefois, omettant ceux qui étoient voisins, il mettoit dans un même département, des peuples éloignés l'un de l'autre*. Cuius tamen vestigia, quod mirari subiit, secutus est perspicacissimus Heeren, in *Ideen* etc. T. I. p. 186. S.]

9. Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον). Refingitur τάλαντου a docto viro. Contra lib. I. 51. τὰ δὲ ἄλλα - - σταθμὸν διτάλαντα: et ἔλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. Aelianus Var. Hist. X. 17. Θεμιστρκλέα τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν. Atque ita solent Graeci Latinique, docente summo viro Io. Fr. Gronovio de Pecun. Vet. lib. I. cap. 6. Iam sive Εὐβοϊκὸν seu Εὐβοϊκὸν probetur, parum referet; illud Steph. Byz., hoc Polybius, Strabo, Appianus, maluerunt. Maioris momenti minae sunt septuaginta Euboicae in talento Babylonio: aliter Aelianus Var. I. 22., Atticas minas septuaginta et duas illi talento tribuens: in primis autem, siquidem hoc auctore doctissimus De la Barre Histor. Acad.

Inscription. T. VI. pag. 355. ἐβδομήκοντα καὶ δύο μνέας *Herodoto* operosa reddit disputatione; cui calculum addere nondum audeo. Arcent auctaria schedae veteres, conspiciatque *Pollux* IX. 86., minis septuaginta talentum *Babylonium* aequiparans: dubiae praeterea fidei *Aeliani* locus est, et acriter oppugnatus a *Willebrodo Snellio* de Re Nummar. pag. 41. Quin si fides illi constet, Atticas minas conplectitur duntaxat. Conf. *Panelium* de Cistophoris pag. 110. etc. WESS. — *Reizius*, inter Εὐβοϊδᾶς et ἐβδομήκοντα stellulâ interpositâ indicans nonnihil ibi omissum se iudicare, in inferiore libri ora, ubi summa rerum capita adnotantur, haec posuit: *Babylonicum talentum LXXVIII. minarum Euboicarum*: qui quam sit rationem in ea computatione secutus, nec novi equidem, nec nunc inquirere vacat. S.

16. Δαρεῖος μὲν ἦν ἀπὸ πηλῆος) Signatissima ea sunt et aliorum commentationibus frequenter ornatus intexta caussa, *Dionis Chrysostomi*, *Libanii*, *Iuliani*, *Themistii*, quorum loca *Spanhem.* ad *Iuliani* Or. I. p. 9. et *Davisius* in *Maximi Tyr.* Diss. IV. p. 508. antestati illustrarunt docte. Commodum minus de tributo, a *Dario* primum descripto et instituto, hic et a *Polyaeno* VII. {10, 3. traditum, censeri posset; siquidem Magi ἀτελεῖν στρατηγῆς καὶ φόρου in triennium Persis tribuerunt c. 67. huius Musae. At bene habet: nam tributum continuum hic loci, posteriore [altero loco, (c. 67.) illud,] quod in tempus et belli usum ac doni instar erat, tangi per bene amicus meus *Herm. Venema* Dissert. ad *Danielis* Vaticinia p. 161. animadvertit. De *Strabone* lib. XV. p. 1068. [pag. 735. ed. Cas.] tributorum (τοῦ φόρου) in Persis primordia *Artaxerxi Longimano* asserente, consulto taceo. WESS.

17. δεσπότης· Κῦρος δὲ πατήρ) Adtiguit postrema *Wess.* ad *Diodori* T. I. p. 275. T. II. pag. 553. Reliqua transscripsit etiam *Eustathius*, Homerea tractans de Rege dicta, πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν, Od. β'. 57. ubi leguntur et ista: Κῦρος δὲ πατήρ, - - ὅτι ἥπιος, καὶ ἀγαθὰ σφισιν ἐμνηχανήσατο: quae lectionem adfirmant, a *Gronovio* non absurde mutatam. Praestantem bellica virtute virum, *Philopoemenem*, *Messenii* vere nuncupabant πλέον τι ἢ πάντος τοῦ Ἑλληνικοῦ πατέρα, apud *Pausan.* VIII. pag. 704. *Herodoti* meminit agens de

Rege *Dion Chrys.* p. 5. c. etc. opponens πατέρα ἐν δεσπότῃν, quae appellatio Graecis semper visa fuit invidiosa: alibi *Dio* respicit et τὸν κάπηλον *Darium*: vid. *Io. Dāvisius* in *Max. Tyr.* p. 508. De *Dario*, istiusmodi quoque καπήλων osor acerrimus, longe iudicabat aliter *Plato* *Epist.* VII. p. 332. B. ἔδειξε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίνεσθαι: hic titulus quam sit amplus et magnificus docebit *Platonis Politicus*. VALCK.

19. ὅτι ἥπιός τε) *Erat* elucubrantis in animo *Homeri* cum, ex *Odyssea*, πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν, quo nihil in laudem praeclarius dici de rege potest, egregie *Sopatro* apud *Stobaeum* *Serm.* XLIV. p. 312. monstrante. Dabit conplura alia doctissimus *Gatakerus* ad *Antonini* lib. I. 9. p. 11. Ceterum ἀγαθά σφι τὰ ἐμνηχανήσατο *Medic.* et consentaneorum, tinnit scabrum et radit aures. Suavius multo et ad sententiam gravius ἀγαθά σφι πάντα, quomodo *Ald.* et plures. WESS.

CAP. XC. 3. Μιλυέων) *Arch.* optime et mox [l. 10.] *Μαριανδυνῶν*. Sic veteres nuncupant omnes, ac *Scriptor* ipse, illos I. 173., hos I. 28. VII. 72. Reduxi quoque [l. 6.] *Λασονίων* nomen, quoniam ita VII. 77. In *Cabaliis* sive *Cabalensibus*, qui eadem septimā Musā Καβηλέες, nulla haesitatio; incolis quippe regionis *Cabaliae* apud *Plinium*, seu Καβαλίδος, in *Stephano Byz.* ex *Strabone* cum *L. Holstenii* observatis. Qui vero [l. 7.] *Hygennenses*, *Autenenses*, *Augenenses*, talis enim in schedis discordia, frustratā quaesivi operā. Placuerāt *Lycaoniae* regio *Obigene*, cui fidere non libet. Eccum tamen *Plinii* *Hist. Nat.* V. 32. verba: Attingit *Galatia* et *Pamphyliae* *Cabalia* et *Milyas*. - - Item *Lycaoniae* partem *Obigenen*. *Valckenarii* elegans hariolatio consideranda est. WESS.

6 seq. Καβαλίων καὶ Ὑγενέων) Coniecturam ponam, quam ante aliquot annos cum *Wesselingio* communicavi, quaeque etiam nunc videtur probabilis. Quandoquidem Ὑγενείες, sive Ὑτενείες, quos hic in suo Codice *Stephanus* invenisse videtur, aliunde sunt ignoti, suspicor, litteras KAIYTENNEΩΝ, in KAEYTMENΩΝ esse transmutandas, et scriptum antiquitus fuisse: Λασονίων τῶν (hoc facile potuit elidi:) καὶ Καβηλέων καλευμένων. Fundus coniecturae locus est *Herodoti*, *Xerxis* copias recensentis lib. VII.

cap. 77. Καβηλέες δὲ οἱ Μήονες, Λασόνιοι δὲ καλούμενοι. Sed et haec et quae sequuntur Geographica praestiterit intacta viro summo reliquisse. VALCK.

15. ἐς τὴν Φρουρέουσαν ἵππον) Omnia videntur plana. Laurentii, in ea Ciliciae regione, quae equos producebat, respondent Arch. et Vind. Cilicia fuit optimorum equorum alitrix, ut vicina Cappadocia. Φορέουσα ἵππος notare potest τὰς Φοράδας, sicuti Gregor. Nazianzenus et Basilius M. appellant. Tum τῆς Κιλικίης χώρας praestaret; quod ego in re dubia adfirmare non sustineo. WESS. — Mihi haud dubie vitiosa scriptura Φορέουσαν videtur, commodissima autem et unice vera Φρουρέουσαν, quam a Viro praestantissimo sollicitatam nollem. S.

CAP. XCI. 2. ἐπ' οὖροισι) Docte hanc scripturam defendit Th. Pinedo ad Ποσίδειον Stephani, et participium impersonale ἀρξάμενον Georg. Raphelius verbis Lucae Evang. cap. xxiv, 47. WESS. — Istud participium ἀρξάμενον contulit Larcher cum δέον, ἐξόν, παρόν, ἐνδεχόμενον: quorum tamen non prorsus eadem ratio est. S.

10. ἐκεκοσμέατο) Mutari non debuerat. Sic lib. I. 100. et IX. 30. ἐπὶ τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, pro quo κατὰ ἔθνη κεκοσμημένοι ἦσαν VII. 212., fortasse ex scholio. Κεκοσμέατο est in Arriani Indicis pag. 321. Praeoptavi quoque προσήϊε ob Ionicam speciem et verbi in Musis frequentiam. De pecuniae proventu ex Moeridis lacu, II. 149. Cetera Gronovius optime expedit. WESS.

12. τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων) In alio scriptore viderentur ista lectoris emblemata: in Herodoto caute versandum est: vid. lib. II. c. 149. Diodor. I. 52. τὴν ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρὸσοδον ἔδωκε (Rex Aegypti, atque Aegyptiorum ad exemplum Persa:) τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν: hinc ratio liquet exceptionis hoc in loco. VALCK.

17. Σατταγῦνδαι) Gentem non novi: nomen ita exaratum ex mssis placuit; nam Med. et Arch. una in littera aberrarunt. Aparytas frustra quaerendo vestigavi. Gardarii et Dadicae recurrunt VII. 66. neque aliis sunt ignoti. WESS.

CAP. XCII. 4. Παρικανίων) Ad eum modum Steph. in Παρικίῃ, et alii, cum Nostro VII. 86. Sunt autem hi

Paricanii ab illis diversi, qui *Aethiopibus* iunguntur cap. 94. *Orthocorybantii* [l. 5.] an *Orthocorybantes* rectius pingantur decernere haud valeo. Παυσίκαι, [l. 6.] si Is. *Vossii* non fallit coniectura, Παυσίκαι erunt. Eum vide ad *Melam* III. 5. WESS. — De *Caspiis* conf. mox ad cap. 93. 9. notanda. De *Paricaniiis* facile equidem *Rennello*, clarissimo Viro, adsentior, in *Geogr. System of Herodotus* pag. 270. Παρητακηνοὶ h. l. corrigenti, collato *Nostro* I. 101., *Stephano Byz.* in Παράτακα, aliisque auctoribus a *Cellario* *Geogr. Ant. T. II.* p. 808. citatis. Dissentit quidem *Larcher* in *Indice geogr. ad Herod.* p. 419. S.

9. μέχρι Αἰγλῶν) *Steph. Byz.* Αἴγιοι, ἔθνος Μηδικόν: quam nationem eandem atque *Aeglorum* suspicabatur *Luc. Holstenius*, et ante eum *Ortelius*. ΑΙΓΔΩΝ, quomodo *Valla* et *Arch.*, et ΑΙΓΔΩΝ vocabulum idem: error est alterutra in scriptione, incertum qua. Habet lib. VII. 72. Αἰγύων in hac vicinia gentem, quae Αἰγνέων et Αἰγνες *Arch.* Eadem Αἰβύες, et *Bactris* contermina, cap. 86. eiusdem libri. Qua quidem in discordia, cum auxilii spes aliunde deficiat, ἐπέχειν consultum est. WESS.

CAP. XCIII. 4. Σαγαρτίων καὶ Σαραγγέων etc.) *Sagartii* memorantur a *Steph. Byz.*, *Ptolemaeo* et *Nostro* I. 125. VII. 85., tuenturque nomen suum. *Sarangaë*, Σαράγγαι, Σαραγγέων VII. 67., unde Σαραγγαίων absurde finxerunt, quo lapsu voces Ἀθηναίων, Θεβαίων, locum Ἀθηνέων, Θεβέων, invaserunt. De *Mycis* [l. 5.] nulla deinceps haesitatio: adstipulantur *Holstenio* et *Berkelio*, titulum nationis *Ethnicographi* praescripto instaurantibus, schediae veteres et VII. 68. WESS.

[9. Κάσπιοι. *Caspii*, ad *Caspium* puta mare habitantes, supra nominati sunt, cap. 92, 6. iidemque iterum lib. VII. cap. 67, 1. memorantur. Nunc qui h. l. iterumque VII. 86, 6. eodem nomine insigniuntur, (si vera scriptura est, quam utrobique libri tenent omnes) hos ab illis diversos esse adparet. At exspectare debebamus, adiectà quadem notà hos, quos *Indorum* vicinos fuisse intelligi par est, distincturum fuisse *Herodotum* ab alteris illis *Caspiis*. Quod quoniam non factum, nec apud alios scriptores reperitur *Caspiorum* in illo terrae tractu mentio, ex coniectura corrigere scripturam et h. l. et

VII. 86, 6. tentarunt. Et *Reizius* quidem *Κασπίων* corrigens, *Stephani Byz.* auctoritatem (ut ipse in Praef. ad suum *Herodotum* p. xvii. docet) secutus est, qui ex *Herodoti libro tertio* *Κάσπερον* urbem *Parthorum* memorat, *Indiae finitimam*. Quod nomen quum nusquam alibi apud *Herodotum* legatur, sedes illius haec fuisse videri debebat. „Una dubitatio est: (inquit idem *REIZIUS*) quod *Herodotus* non urbis hîc meminit, sed gentis; et, quum *Stephanus* dicat etiam gentem *Κασπίους* nominari, alium is eius rei testem laudat, non eundem *Herodotum*.“ Itaque „audacius fortasse quam par erat se fecisse, *Κασπίων* corrigentem,“ ipse vir doctus profitetur: pro cuius quidem causa hoc dici poterat, nihil impedire quo minus credamus, in *Epitome Stephani*, quae sola ad nos pervenit, locum istum (quod in plurimis aliis factum constat) non nihil turbatum esse; ab ipso *Stephano* nomen *Κάσπεροι* non minus ex *Herodoto*, quam ex *Dionysio*, fuisse citatum. Aliam rationem secutus doctissimus perspicacissimusque *Rennell*, in *Geographical System of Herodotus* pag. 502. (laudatus hoc nomine a *Larchero* in *Tabula Geogr. ad Herod.* pag. 99 seq.) quoniam cum *Sacis* iungitur hic populus, *Κάσσιοι* corrigendum censet, eius regionis incolas intelligens quae *Κασία χώρα* apud *Ptolemaeum* *Geogr.* lib. VI. cap. 15. nominatur. Caeterum nou opus est ut moneam, quum in hac parte *Historiarum Herodoti*, tum in aliis ubi de geographicis rebus agitur, praeter *Larcheri Indicem Geographicum*, cum fructu consuli posse idem laudatissimum *Rennelli* opus, e quo multa passim *Larcherus* (tam in *Notis ad Herodotum*, quam *Tomo VIII.* quo *Index Geographicus* continetur) excerpserit, nobis quidem, ne nimium augeatur huius operis moles, praetermittenda. S.]

CAP. XCIV. [1. *Παρικανιοὶ δὲ, καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας*) Alios *Paricanios*, cap. 92, 4. memoratos, videri *Parretacenos* esse, supra monuimus. *Paricanii*, qui hic cum *Aethiopibus Asiaticis* componuntur, iidem lib. VII. c. 68. componuntur cum *Utiis et Mycis*, quos *Erythraei maris* accolae fuisse ex superiori cap. 93, 5. intelligitur: quare et hos haud procul ab illo terrae tractu sedes habuisse probabile est. *Larcherus* in *Not.* ad h. l. *Aethiopas Asiaticos* adfirmat *Colchos* esse, prorsus contra *Herodoti* usum men-

temque, qui *Colchos* suo semper nomine nominat, (ut II. 104, et III. 97, 15.) eosque ne coloniam quidem Aethiopum, sed Aegyptiorum facit, denique qui mox diserte docet, (III. 97, 15.) *Colchis* tributi nomine nihil fuisse imperatum, sed de *donis* quinto quoque anno adferendis pactos illos esse cum rege. Hoc igitur gratis sumto, idem vir doctus *Paricanios*, qui hic nominantur, Colchis finitimos statuit, inter Caucasum et Pontum Euxinum habitantes. Conf. Steph. Byz. in Παρικάνη, Plin. Hist. Nat. VI. xvi, 18. et Pomp. Melam I. 2. ibi ab Holstenio citatum. S.]

3 seqq. Ματινοῖσι etc.) Adsolent ad hoc vocabulum et ad *Saspies*, tanquam ad scopulum offendere scribae. Vide lib. I. cap. 189. et 110. Μοσσύνοικοι Ask. et lib. VII. 78. codicum plurium, haud male. Μόσσυνες, gentili dialecto, *turres*; quas quoniam incolebant, inde nomen in Diodori lib. XIV. 30. Μάρδοισι ex Is. Vossii ad Melam lib. I. c. 2. correctione Μαρσί. Certe Μάρες apud Stephanum Mossynocorum perhibentur vicini, suntque infra lib. VII. 79. nec longe ab illa viri docti divinatione mssiti distant. WESS.

[10. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους) Ad omnes ceteros vertit Gronov. incertà sententiā; cuius versionem tenuit Wess. Idem vero Gronov. in Notis, par caeteris omnibus. Nos, pro ratione aliorum omnium, posuimus: rectius fuerit, prae reliquis omnibus. conf. II. 35, 3. et VIII. 44, 2. Nescio an eandem sententiam in animo Valla habuerit, super caeteros omnes scribens. Manifeste vero contra auctoris sententiam Larcherus: Ils payoient autant d'impôts que tous les autres ensemble. S.]

CAP. XCV. [3. γίνεται τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα) Id est, 9540 talenta, nempe Euboica: qui numerus quum minime congruat cum his quae proxime sequuntur; si modo iustus est numerus 14560, quo paullo post universa tributorum summa indicatur, vera fuerit codicis Arch. scriptura, ὀγδῶκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ εἰνακισχίλια exhibens, id est, 9880, qui numerus alioqui ex docti cuiusdam viri emendatione adscriptus videri poterat. Certe, si de summa 14560 (l. 8 seq.) detrahas 4680, (ex l. 5 seq.) restant 9880. Alteri autem numero 4680 recte constat ratio; quandoquidem 360 talenta ramentorum auri, pro ratione tredecupla, quam ipse Scriptor

indicat, conficiunt 4680 argenti talenta Euboica. Sed ipsam illam 14560 talentorum summam, sive alterum numerum 9880 talentorum, quo pacto collegerit Noster, id vero haud satis adparet. In unum collectis numeris omnibus, qui in recensu tributorum ex XIX. praefecturis redeuntium diserte indicantur, prodit summa 7740 talentorum Babyloniorum; quae, pro ratione 60 ad 70, quam cap. 89, 11. docuit auctor, conficiunt Euboica talenta 9050; quibus si adieceris 4680 ex India redeuntia, habebis summam 13710. Denique his 13710 si adieceris 240 fere talenta, quae ex Moeride lacu (cap. 91, 11. coll. cum II. 149 extr.) redibant, conficiuntur 13950 talenta. Itaque. nisi in numero 14560 (sub finem huius cap.) erratum fuerit, intelligi par est, aut in superiorum numerorum particularium aliquo sive aliquibus peccatum fuisse, aut 610 illa talenta, quae complendae summae 14560 desunt, ad reliquam summam adiectam esse tamquam pretium frumenti, ab Aegyptiis eorumque finitimis ad alenda centum et viginti hominum millia conferendi, de quo cap. 91, 13 seqq. De verbo *γίνεται*, quod in locum vulgati olim *εἶναι* substitui, dictum in *Var. Lect.* ubi simul monui, videri istud ex *εἶη* corruptum. Similiter *Benedictus* in *Act. Sem. Phil. Lips.* haud incommode *εἶη αὖ* legendum corrigit, quo significetur (coll. l. 9.) incerti quiddam in definienda hac summa inesse. S.]

4. *τρισκαίδεκάσσιον*) Auri ad argentum ratio varia, pro minore aut maiore eius abundantia. Quae hic *τρισκαίδεκάσσιος*, ea aetate Platonis in Hipparch. p. 231. n. duodecupla sive *δωδεκάσσιος*. Menandri Comici aevo decupla, *δεκαπλάσιος*, ap. Polluc. IX. 76. Adtiguit hanc rem *Car. Arbutnotius* *Tabul. Antiq. Numm. c. 6.* Est quoque in *comparatione talenti Babylonici et Euboici*, et utriusque inter se iusta proportionem, anceps disputatio et difficilis, iam olim ab egregio viro *Guil. Budaeo* de *Asse* lib. IV. p. 87. prudenter instituta, et nuper a *Cl. de la Barre* *Histor. Acad. Inscript. T. VI. p. 355.* docte iterata. WESS.

[9. τὸ δ' ἔτι τούτων ἔλαττον ἀπαιεῖς) Obscurius dictum: id quod his (sive, in his) minus est, omittens. Quid velit, satis adparet, omittere se minorem numerum unitatum, qui huic summae deest ad veram summam complendam. S.]

CAP. XCVII. 4. δῶρα δὲ ἀγίνεον) Futile ἀγίεον superstitiosae Florentini Codicis admirationi, oculos clarissimi viri nimium praestinguenti, debetur. Nolo factum traducere, miror tamen, cum toties totiesque ἀγινέειν et ἀπαγινέειν in hac tributi descriptione deponantur. Sequentia exscripsit *Eustath.* ad *Odyss.* p. 1386, 8. [Od. p. 13, 14. ed. Bas.] WESS.

9. σπέρματι μὲν χρέωνται) Paucis, ut solet ὁ πάνυ, lectionis vulgatae monstravit absurditatem in *Dissert. Herod.* p. 174. et 175. monuitque consuetudinem respici memoratam c. 38. qua solebant, τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας κατασιτέεσθαι, pro σπέρματι docte corrigens ἔργματι. Cogitanti mihi H saepius in Π mutatum a librariis, venerat in mentem σήματι (id est τάφῳ) μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ, τῷ καὶ οἱ Καλατίαι Ἰνδοὶ, οἰκήματα δὲ ἔκتهνται κατὰ γαίαν. Potuit utraque domus simul conmode memorari. Vid. *Diodor.* T. I. p. 60, vs. 69. [lib. I. c. 51.] Mos ipse vix alibi narratur, ubi hac in re dissimillimae variarum gentium recensentur consuetudines *Nicolao Damasceno Stobaei, Diodoro Sic., Plutarcho, Ciceroni, ceterisque;* quo scilicet hi Indi atque Aethiopes, secundum *Herodotum*, viva parentum suorum erant sepulcra, quorum illi cadavera visceribus suis ingesta condebant, et ἔμφυχοι τάφοι dici possent *Γοργιάζοντι.* vid. erudita collectanea *Th. Gatakeri* ad *M. Antonin.* IV. 21. et *Iac. Tollius* ad *Longin.* III. 6. Ad hanc consuetudinem accedebat prope illa *Massagetarum* ap. *Herod.* lib. I. c. ult. atque hinc *Anonymo* memorata, cuius dissertationibus inter *Pythagoreorum* reliquias locum non dederim, p. 713. *Μασσαγέται τῶς γονέας* (non quosvis:) κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι, in liberorum visceribus conditum esse, honestissimum videtur sepulcrum. Conf. *Herod.* III. 99. VALCK.

Ibid. σπέρματι μὲν χρέωνται - - - οἱ Καλαντίαι) Superius c. 38. Καλατίαι, veriore titulo. Quod autem hic de semine, σπέρματι, quo eodem Aethiopes et Indi Calatiae utebantur, expediri non potest. Nusquam quidquam Scriptor illo de semine. Contra prodit, Indos istos τοὺς γονέας κατέσθιεν, parentes suos vorare. Idem hi Aethiopes, uti verba requirunt, si factitarint, σπέρματι insinuata est penitissime labes, nec melius leniusve, nisi erro, detergenda,

quam ἔργματι μὲν χρ. eodem facinore defunguntur, quo Indi Calatiae, scribendo. Ita secum non pugnabit Herodotus et sermo procedet recte. Ἔργματα καλὰ sunt in Perictionae fragmento ap. Stobaeum p. 487. Euripides Orest. vs. 160. Ὡς μέλεος, ἐχθίστων θεόθεν ἔργμάτων. WESS. — Ut operosa et longius adscita, sic parum utilis, haec doctissimorum duumvirorum disputatio. τὸ ἐν Αἰθιοπία γιγνόμενον σπέρμα memoratur Athenaeo III. 110. e. Polluci VI. 73. Hesychio in Ὀρίνδην: intelligiturque sive oryza, sive milii quoddam genus, Nostro iterum paulo post (c. 100.) memoratum. Confer Denon, Voyage en Egypte, p. 75. aliosque Itineratores. S.

13. διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου) Plinius hoc ex loco in tributi vicem regibus Persidis e materie eius (ebeni) centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse Aethiopas; quibus, nisi memoriae ludibrium debuerit, longe minorem phalarum se numerum invenisse, declarat. Idem lib. VIII. 3. quae Iuba cornua appellat, Herodotus tanto antiquior, et consuetudo melius, dentes. Conf. ad Diodor. II. 19. WESS.

15. ἐτάξαντο ἐς τὴν δωρεάν) Sic ex Scriptis. Colchi ipsi [se] ad donationem ordinarunt. Fert ita mos in ultronea tributi et donorum collatione. Ipse post pauca, οὕτοι ὧν δῶρα τὰ ἐτάξαντο: et c. 13. καὶ φόρον τε ἐτάξαντο. Rursus lib. IV. 35. ἀντὶ τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον: tum c. 165. eiusdem Melpomenes. WESS.

18. τοῦ Καυκάσιος) Agnoscit Steph. Byz. Alioqui Κάυκας mons ille aut Καυκάσιος lib. I. 203. Quod ex Aldo venerat ἐς ἐμεῦ, pro ἐς ἐμὲ, id bene lib. I. 66. (ubi idem olim) decurtarat H. Steph., hic praetervidit. ἐς ἐμὲ genius sermonis flāgitat, et usus lib. IV. 125. V. 45. etc. WESS.

22. πάρεξ τοῦ φόρου) Arabes ἀτελεῖς sive a tributo erant immunes, cap. 91. Par et memoratarum paullo ante nationum conditio. Dona ferebant ultro, nullum tributum. Consequens est, ut πάρεξ τοῦ φόρου eas non spectet. sed descriptum aliis et imperatum tributum. Geminum dabit c. 117. WESS.

CAP. XCVIII. 2. κομίζουσι, cui in Med. et sequacibus locus negatur, exulare potest, Gronovio probe admonente: satis autem est τοῖσδε κτίωνται. WESS. — Quo pacto, salvā orationis structurā, abesse verbum κομίζουσι h. l. possit, non video equidem. S.

11. ἐκ πλοίων καλαμίνων ὀρμεύμενοι) Displacuit semper ultimum vocabulum: nam quid? insiliebant-ne ex navigiis Indi in pisces magno inpetu, ut manibus deprehensos raperent? Id dicendum, si vulgato vigor adsit. Coniiciebam ὀρμευόμενοι. Apud Hesych. Ὀρμευτής est ἄλιεϋς, hamo pisces captans, formatus utique ex ὀρμεύω. Video nunc simile in opinionem Cl. Pavii venisse, scribentis ὀρμιώμενοι, ex ὀρμιᾶ, sive linea hamoque, unde ὀρμιόμοροι. Foret sane alterutrum ad sententiam utile, Indosque ex navigiis hamo piscibus exhiberet insidiantes. At deest verbo auctoritatis usus; favet analogia. Pro vulgato *Abreschius* ad Thucyd. p. 297. *Naves ex arundinis in India internodiis non neglexit Diodor. II. 17.* WESS. — ἐκ πλ. καλ. ὀρμεύμενοι commode habere videtur, nil aliud significans, nisi navibus arundineis ad capiendos pisces exeuntes; perinde sive hamo, sive retibus, illis insidiarentur. De *Indica arundine*, cuius singula internodia navigiorum vicem, si credimus, (ut *Plinius* ait) praestant, conferri *Theophrastus* potest, *Hist. Plant. IV. 12.* *Strabo* lib. XV. p. 710 seq. ed. Cas. hisque prior *Ctesias*, *Indic. c. 6.* qui tantam eius crassitiem esse narrat, quantam duorum hominum ulnae vix complecti possint; cuius verba ad *Plin. XVI. xxxv. 65.* adposuit *Harduin. S.*

13. ἐσθήτα φλοῖν) Ex libro [latine reddidit] vir Cl. spreto *Salmasiano* ex *phleo*, quod verius multo. Atticis φλέως, Ionibus φλοῦς, herba palustris, scirpi instar, auctore *Polluce* X. 178. Ἐσθῆς φλοῖνη, scirpea sive ex *phleo*, etiam *Pausan.* lib. VIII. c. 22. p. 641. Conf. ad *Solin.* p. 702. et *Bod. a Stapel* in *Theophr.* lib. IV. [c. xl.] *Hist. Plant.* p. 463. Articulum ῆν ultima praecedentis syllaba in codicibus quibusdam devoravit, quae crebra omissionum causa. WESS. — *Herodoti* hunc locum respexit *Niebuhr*, *Itinerar. T. II.* p. 70. ubi vid. Tab. aen. xii. fig. C. S.

CAP. XCIX. 3. Παδαῖοι) *Broukhusius* alique dudum viderunt, huc respexisse *Tibullum* IV. 1, 144. *Impia nec saevis celebrans convivia mensis; Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.* Gentis nomen, auctoritate *Tibulli* satis munitum, restituendum videtur *Nicolao Damasc.* ap. *Stob.* p. 105, 31. hinc in *Excerptis N. Cragii* et *H. Valesii* p. 514. similiter scriptum: ἐν Παιδαλίοις Ἰνδικῶ ἔθνεϊ οὐχ ὁ θύων,

ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατέρχεται τῶν ἱερῶν αἰτεῖται
 δ' αἰεὶ παρὰ θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δικαιοσύνης. Corrigebam ἐν Πα-
 δαίοις: nam inhumana gentis consuetudo nihil impedit,
 quo minus solam a Diis virtutem, sive iustitiam, expeten-
 dam esse censuerint. VALCK.

Ibid. καλέονται δὲ Παδαῖοι) Haesitat Cl. Salmasius an for-
 san Πανδαῖοι *Pandaei* sit legendum, ad Solin. p. 700. quasi
 a *Pandaea*, Herculis filia, de qua *Arrian.* Indic. c. 9. genus
 duxerint. Sed de gentis nomine nihil dubitandum. *Tibul-*
lus, quod vir summus fatetur, hinc lib. iv. l. 145.

Impia nec saevis celebrans convivia mensis

Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.

ubi *Pandaeus* metri modulum depravabit. Quod et *Cella-*
rium V. Cl. Geogr. Ant. lib. III. 23. p. 872. observasse con-
 perior. Νομαίοισι ex *Steph.* marginē Herodoteum dictio-
 nis colorem ostentare, norunt omnes. Unde accesserit,
 ignoro. WESS. — In vetere libro scripturam νομαίοισι
 reperisse *Stephanum*, nostri libri declarant. S.

7. ἄπαρνος ἐστὶ μὴ μὲν νοσείν) Hic forte legendum suspi-
 cabatur Vir Clar. μὴ μὴν, vereor ut uspiam illud invenia-
 tur in talibus: ἢ μὴν in iurandis frequentat et *Herod.* Quod
 hoc uno loco *Reisk.* dimisit intactum, saepe sollicitavit,
 velut in his II. 179. χρεῖν ὁμόσαι, μὴ μὲν ἐκόντα ἐλθεῖν: III. 66.
 ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτείνει Σμέρδιν: V. 106. θεοὺς ἐπόμενυμι μὴ
 μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι. Sana nunc videbuntur, quae suis
 singula locis censebantur vitiosa: amat hanc etiam vo-
 culam μὲν traicere in alium locum *Herodotus*. VALCK.

CAP. C. 2. κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον) Gentis Indicae
 nomen praebet *Nicol. Damasc.* apud *Stob.* p. 66, 38. Ἀρίτενοι
 τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι: τὰ δὲ κεράμεια τῶν χρηστηρίων ἐν
 χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι. *Nic. Cragii*, *Conr. Gesnerum* se-
 quuti, corrigit errorem *Henr. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 74.
 et τὰ κεράμεια τῶν χρηστηρίων, (aliis dicta τῶν σκευῶν τὰ κερά-
 μεια,) recte interpretatur: conf. I. G. *Graevius* in *Hesiodi*
Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 402. Dudum ante *Vales. Nicolai* locum iam
 explicuerat *Casaub.* in *Athen.* p. 20. [?] vid. *Leopardus Em.*
 XIII. c. 6. VALCK. — De vocab. χρηστήριον conf. *Athen.*
 V. 204. f. et quae ad *Athen.* III. 114. d. adnotavimus. S.

[4 seq. αὐτοῖσι ἐστὶ ὅσον κίχχρος τὸ μέγαθος etc.) Vide supra
 c. 97, 9. ibique notata. S.]

CAP. CI. 4 seqq. ἡ γονή - - - μέλαινα, κατὰπερ τὸ χρῶμα) *Aristoteles* hanc assertionem falsi, neque sine ratione, coarguit *Hist. Anim.* III. 22. p. 82. et *Generat. Animal.* II. 2. p. 207. Causa Indorum Aethiopumque nigredinis *Onesicritum* et *Theodecten* sollicitos habuit ap. *Strabonem* XV. p. 1019. [pag. 695 seq. ed. Cas.] non infulse decernentem, in utero κατὰ σπερματικὴν διάθεσιν tales fieri, quales sunt qui genuerunt. Sed haec erudite *Cl. Bern. Sigef. Albinus* *Dissert. de Colore Aethiop.* p. 10. *WESS.* — *Conf. Soemmering, vom Neger*, p. 59. laudatum *Heerenio* in *Ideen etc.* T. I. p. 416. S.

CAP. CII. 3. κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν) Copula [quae olim ante τῶν inserta erat] nexum et seriem sermonis conturbabat. Scripsisse, *Corn. de Pauw* coniectura est, κατοικημένοι μετὰ τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἱ etc. *habitantes cum aliis Indis*, qui *Bactriorum* more vivunt; nam Indos, aurum colligentes, ex istis fuisse, qui *Bactriorum* moribus utebantur. Atque haec tolerari utcunque potuerant, nisi καὶ, fide msti, bonam eiurasset copiam. πρὸς ἄρκτου - - - κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἱ etc. *versus septemtrionem* - - - *incolentes aliorum Indorum*, qui etc. Tale IV. 7. πρὸς βορῆν - - ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρας, *ad boream eorum qui superioris regionis incolae sunt.* *Caspatyro* (Κασπάπυρος *Steph. Byz.*) opportunior opera lib. IV. c. 44. veniet. *WESS.* — Vide ibi notata. S.

[6. ἐρημία. *Desertum Cobi.* *Conf. Heeren Ideen über die Politik etc.* T. I. p. 390. et 116. S.]

13. εἰσὶ δὲ καὶ εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοὶ) Sequi si libuerit *Arch. et Vind.*, οὗτοι ex pristina scriptura eradentes, nihil erit, quod molestiam creabit. Similes nostris quantum ad formam designantur. Ut nunc est, καὶ εἶδος αὐτοῖσι etc. maluit *Cl. Reiskius*, cui *Dio Chrysost.*, Nostri vestigia premeus, *Or. XXXV.* p. 436. v. favet, οὗτοι δὲ εἰσι ἀλωπέκων μείζονες· τᾶλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ' ὑμῖν. Quae *Strabo* XV. p. 1032. [p. 705. extr. et seq. ed. Cas.] et *Arrianus* *Indic.* c. 15. de formicis ex *Nearcho* et *Megasthene* referunt, prudens negligo. Omnes videntur, ut vere *Arrianus*, ἀκοὴν ἀφηγέσθαι, nec ipsas vidisse. Habet ex *Busbequii* *Epist.* IV. magnus *Thuanus* lib. XXIII. p. 461. animal, cui *formicae Indicae* nomen ex quadam similitudine inpositum, quod ad stabiliendam hanc rem *Nobil. Palmerius* *Exercit.* in

Graec. Auct. p. 16. aptissimum censuit. WESS. — De scriptura quam secuti sumus, videsis quae in *Var. Lect.* monuimus. Ad rem quod spectat: si vera fabula, (cuius ingeniosam interpretationem ex Comitibus *Velthemii* coniectura *Heeren* loco cit. p. 392. refert) fuerint istae bestiae de vulpino genere; quae ob vitae quidem genus conferri utcumque cum formicis, atque inde nomen etiam potuerunt invenire: quod vero de corporis specie simillima formicis hīc narratur, ea quidem fabula nescio cuius ex errore manavit. Intelligi par est, hoc voluisse *Herodotum*, debuisse certe, vulpibus similes esse illas bestias. Animal esse canis mediocris magnitudine, mordax et saevum, ex *Busbequo Thuanus* scribit. *Nearchus* apud *Arrianum*, vivum quidem animal se non vidisse profitetur, pelles vero multas (δορὰς αὐτῶν πολλὰς) in Macedonum castra adlatas. S.

21. δυνατώτεραι πολλόν) *Gronovio* et meliorum Codicum conspirationi, etsi multiplex πολλόν inter et πολλῶ conversio, obniti recusavi. Editur lib. VII. 7. Αἴγυπτοι πᾶσαν πολλῶ δουλετέρην ποιήσας, invitis membranis, πολλόν ostentantibus. Sed talium messis uberrima. De camelis taceo. Animal ex *Herodoto* doctissimi viri *Conr. Gesnerus*, *Bochartus*, *Shaw* atque alii illustrarunt. WESS.

CAP. CIII. 4 seqq. κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι etc.) *Aelianus*, quando de Nat. Anim. X. 3. Ἡρόδοτος, inquit, λέγει, τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηρούς, καὶ μέντοι καὶ γόνατα τσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράσθαι αὐταῖς: dubites ἄρθρα legerit, an αἰδοῖα: quae sic non *Herodoto* tantum, sed etiam *Aeliano* frequentius, quam aliis ἄρθρα, vocantur, de animalibus loquenti, lib. I. 17. III. 47. VI. 27. IX. 48. ad quorum locorum primum nonnulla notat *Trillerus*. Secundum *Solonis* tabulam, ὡς ὁ ἄξων φησὶν, *Lucian.* T. II. p. 358. obtruncare licebat Athenis mocchum, quem *Plautus* vocat (*Bacchid.* IV. 8, 77.) manifestarium, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχοντα. *Petit.* in *Legg. Att.* p. 463. VALCK. — Ἄρθρα de genitalibus Noster usurpavit III. 87, 4. IV. 2, 4. De camelo consuluisse iuvabit quae ad *Aelian.* X. 3. huc spectantia *Schneiderus* adnotavit. S.

CAP. CIV. [7. ὑπερτίλας, μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσεως) Distinctionem vulgo post ὑπερτίλας nullam interponentes. *Herodot.* T. V. P. II. H

iuncta ista intellexerunt ὑπερτείλας μέχρις οὗ etc. Quae quum sic Vallae convertisset, eo usque effervescens dum tempus est a foro discedendi; verbum ὑπερτείλας rectius expressurus Gronovius, in hunc modum interpretatus est, eousque capitibus imminens dum tempus est etc. quo nihil non modo a Scriptoris mente alienius, sed et per se nihil absurdius dici poterat; quandoquidem tempus quo a fore disceditur, meridiei licet proximum, tamen antemeridianum intelligitur. Quo magis mirari subit, versionem istam non modo a Wesselingio, perparco in corrigendis Gronovii vel Vallae latinis, esse servatam, verum a Larchero etiam fideliter his verbis expressam, ils l'ont à plomb sur la tête jusqu'à l'heure etc. Satis vero adparet, ὑπερτείλας referri ad θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιος, ardentissimus est sol ex quo ortus est, sive, ex quo ad aliquam coeli altitudinem pervenit, usque versus medium diem. Ὑπερέλλοντες ἀνατέλλοντες, Hesychius. Rursus idem, consentiente Suida, Ὑπερέλλων ὑπερανάτελλον, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἀστρων. S.]

[10. ἐν ὕδατι λόγος αὐτοῦς ἐστι βρέχεσθαι) Intelligunt vulgo cum Valla, dicuntur illi tum in aqua se abluere; sive madefacere, ut Gronov. Ego de vehementiore sudore accepi, quemadmodum gallice dicimus nager dans l'eau. Sane latinum vocabulum sudor satis manifeste ipsum graecum ὕδωρ est. S.]

14. ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον) Quod scriptus offert liber, ἐπὶ μᾶλλον, damnabile non est. Haud dissimili in negotio lib. IV. 181. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὼν ἐς τὸ θερμόν: etiam I. 94. Phercydes ap. Diogenem I. 122. τῇδε νοῦσῳ πιεζόμενός ἐπὶ μᾶλλον. Pulcre propterea Cl. Reimaruss caussam infitatur esse, cur Dionis Cass. lib. LXVII. p. 507. Ed. Nov. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρὶν ἐνεωτέρουν abeant in ἔτι μᾶλλον. WESS.

CAP. CV. 9. καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους) Inest his ingrati quidpiam ob sequentia. Cl. de Pauw, καὶ παραλύεσθαι, ἐπελκομένους καὶ οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους, et deficere attractos aliquando duos pariter, levi mutatione. Maius est molimen docti viri in Miscell. Lipsiensibus Vol. VII. p. 93. Mihi copula non placet, proscripta in Arch. et inducta. [Eandem delendam censuit Reisk. aut scribendum ἀπειπεῖν καὶ παραλ. Possis tamen, ut saepe alias, etiam, cum vi intensiva, vel adeo, intelligere.] Tum dubium est, debeat-ne παραλύεσθαι de virium resolutione, an vinculorum,

sumi. Quorum in posterius saepe declivis fui. Mares cameli erant *σειρηφόροι*, *funales*: in pernici cursu cum feminis pares haud essent. *attracti exsolvebantur*, sed *οὐκ ἑμὲν ἀμφοτέρω*, non ambo pariter, prior fortasse dexter, tum sinister, aut contra. Hoc si valeat, cessabit fortasse difficultas. Certius est, *διδόναι μαλακὸν* [quod l. 11. ex Med. adsciverat Gron.] pugnare sermonis genio et ex schedarum macula venisse. *Hemsterhusium* fugere hoc ad Comici *Plutum* non potuit: cuius monito adiungenda *Elsneri* observata *Schediasm. Critic. p. 10*. Praestat praeterea *οὕτω Ἰνδοὶ* aut *οἱ Ἰνδοὶ* ex *Aldo* et aliis. Sic c. 109. *οὕτω κτῶνται Ἀράβιοι*. WESS. — In istis, *παιχλεύεσθαι ἐπιλαχμένους* etc. si nihil mutandum, et ego nunc in eam partem inclino, quae *Wesselingio* probabilior visa erat. Similiter *ἐπέλκειν ἵππον* ex τοῦ βραχίονος, V. 12, 12 et 22. et *ἐπέλκειν τὰς οὐράς*, III. 113, 6. At rursus alibi *ἐπιλαχμένους* dicit Noster eosdem atque τοὺς ὑπολειπομένους, qui in agmine pone manent, qui *segnius sequuntur*, *moratores*, IV. 205, 19. quae notio opportuna huic loco foret, si negans particula abesset. Aliam rationem secutus doctissimus *Coray*, in *Larcheri* Notis, verba ista in hunc sensum interpretatur: *Les chameaux mâles se sépareroient des femelles (resteroient en arrière), s'ils n'étoient point tirés ensemble et à coté d'elles*. S.

11. *ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν*) Virum Clar. notavit T. *Hemsterh.* ad Schol. in *Arist. Plut.* vs. 488. ubi haec *Herodoti* commodum admovit Grammaticus *Aristophaneis*, *μαλακὸν δ' ἐνδῶσθε μηδέν*. Similia quaedam collegere L. *Küster.* et in *Schediasm. Crit.* se longe doctiorum satis superbus censor *Iac. Elsnerus*. Quid haec sibi velint non est obscurum; *femellas* nempe *camelorum desiderio pullorum*, a quibus fuerant *abstractae*, *gradu currere concitatissimo*, *maribus sua quoque natura velociores*. Sed mihi non plane liquet, quid in proximis dixerit de duobus maribus *funariis*: *σειρηφόρους* fuisse novimus ex cap. 102. ubi *insidens femellae habebat Indus σειρηφόρον ἐκατέρωθεν ἔρσενά παρέλκειν*. VALCK.

14. *ἔρυσσόμενος*) Omissum hoc verbum non requirerem. Hic satis erat dixisse: *ἄλλος δὲ σπανιώτερος ἐν τῇ χώρῃ*. *Flumina* etiam erant *aurifera*: cap. 106. *χρυσὸς ἀπλετος αὐτόθι ἐστὶ, ὁ μὲν ἔρυσσόμενος, ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ πεταμῶν, ὁ δὲ ἄρπαζόμενος*. Haec *Is. Casaubonus*, quaeque participium

ὄρυσσόμενος sequuntur, αἱ δ' ἐσχατιαὶ κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλιστα ἔλαχον, adhibuit in *Athen.* VI. c. 4. [cap. 23. nostrae ed.] ad ista p. 233. D. ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει: quae, ni fallor, *Posidonii* verba, *Eustathio* etiam excitata ad *Od.* 8. p. 153, 42. Celtarum, quos vocabant, flumina potissimum spectant. Eidem *Posidonio* sua hac de re debet *Diodorus Siculus* V. 27. ut pleraque, quae de Hispanis, Gallis, et finitimis populis nobis tradidit. Hunc quoque fontem *Diodori*, praeter ceteros, aperuit eruditio *Wesselingii*. VALCK.

CAP. CVI. [3. τοῦτο μὲν γὰρ) His respondent ista, Πρὸς δ' αὖ μεσαμβρίας, initio capitis seq. S.]

12 seqq. εἴρια -- προφέροντα -- ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν) Nihil verius. Idem ingenii remigio *Pavii* adsecutus fuit. Larga de hoc arborum genere *Palmerii* disputatio (*Exerc.* in *Gr. Script.* p. 18.) plantam, gossypii feracem, excludit, arborem gossampinam praeferens *Plinii*. Quae *Bellonius* *Observ.* II. 6. *Prosp. Alpinus* de *Plant. Aegypt.* c. 18. et popularis meus *Io. Veslingius* *Observ.* in *Alpin.* c. 18. ea disputanti adsentiunt cum *Bod. a Stapel* ad *Theophrast.* *Hist. Plant.* lib. V. c. 9. p. 427. WESS.

CAP. CVII. 6. εὐπετέως) Solam itaque myrrham sibi comparabant χαλεπῶς et σὺν πόνῳ; haec enim apud nostrum opponuntur τῷ εὐπετέως. Cur ergo de illa tacet, multis enarrans quomodo colligerent λιβανωτὸν, κασσίην, κιννάμωμον, λήδανον; sic ut dici potius debuisset videantur ταῦτα πάντα nacti οὐκ εὐπετέως, vel δυσπετέως: postremum praebet *Cod. Arch.* teste *Galeo*. VALCK.

5 seq. πάντα, πλὴν τῆς σμύρνης, εὐπετέως κτέωνται) Velle haec videntur, myrrham difficulter comparari, de qua et eius colligendi modo, in aliis aromatibus studiose occupatus, nihil scriptor. Thus, casiam, cinnamomum non sine periculo Arabes sibi quaerebant, in ledano fortassis non tantum discriminis et laboris. Quis ergo εὐπετέως de omnibus? *Cl. de Pauw* πλὴν hic ait includere; non, ut plerumque semper, excludere: verti debuisset, praeter myrrham illa omnia facile parant Arabes: non unam enim myrrham, sed omnia illa aromata in promptu et parato esse. Mihi dubius voculae talis usus, praestabilisque *Arch.* δυσπετέως, difficulter, censetur. Myrrha sine magna collige-

batur aerumna, reliqua δυσπερίως, periculoso opere; quod in thure, casia et cinnamomo certum ipse praestat. *Styracem* autem ad serpentes fugandas, in odoriferis silvis frequentissimas, Arabes urere Nostri exemplo *Plinius* Hist. Nat. XII. 17. *Serpentes* habet *Musa* secunda c. 75. et *Diodorus* III. 47. WESS.

CAP. CVIII. 7. ἀνιερὰ) Quae cutem pungunt aut etiam animum, dicuntur ἀνιερὰ, molesta. *Muscae*, *crabrones*, *pulices*, atque id genus animalcula hominibus sunt ἀνιερὰ. ἀνιερὸν εἰσιν αἱ μυῖαι. *Leaenae*, *viperæ*, de quibus acturus est, me iudice, dici vix possunt ἀνιερὰ. Non de nihilo est, quod legitur in cod. *Arch.* ἀνιερὰ, parum distans ab ἀνικτα. Corrigendum arbitror: ὅσα δὲ σχέτλια, καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. Non ferae tantum istiusmodi, sed ferinis etiam moribus populi, saepe dicuntur ἄμικτοι. *Aristogiton*, ὅθις ἢ σκορπίος dictus *Demostheni*, vocatur eidem ἄμικτος, p. 489, 74. *Centauros*, Θῆρας, *Sophocles* vocat ἄμικτον στρατὸν, *Trach.* vs. 1111. Obponuntur ap. *Herod.* ὅσα ψυχῇ τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα. VALCK.

8. ὁ λαγὼς) Quae de lepore tradit, ex *Athen.* IX. p. 400. f. et *Eustath.* in *Hom. Iliad.* μ'. p. 869, 16. et aliunde, hunc in modum videntur integranda: ὁ λαγὼς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὀρένθους καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δὲ τι πολυγόνον ἐστὶ ἐπικυῖσκειται τε μεῦνον πάντων θηρίων καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλόν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν γῆσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δὲ ἐπαναίρεται. Mitto reliqua, quae vulgatis procul dubio sunt meliora. Formam Ionicam λαγὼς dat *Codex Arch.* λαγῶ legitur et alibi apud Nostrum. *Λαγὼς*, ὁ Ἴων, *Phrynichus* p. 78. *Eustath.* in *Iliad.* ζ'. p. 1372, 47. *H. Stephan.* App. de *Dial. Att.* p. 148, 149, 195. Postremum ἐπαναίρεται est ex *Eustathio*, qui illud explicat: ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ τελευτήροις κυήμασι σπριματικῶς συλλαμβάνεται. *Herodotea* comparans cum *Plinianis* *Salmasius* in *Solin.* p. 285. praeferre videtur ἐπαναίρεται, quod *Athenaei* praebet editum exemplar. Ἀναμίσθαι *Herodoteum* est: lib. VI. c. 69. ad *Demaratum* mater: ἡ - - σὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναίρειομαι: id est συλλαμβάνω. vid. *Cl. Abresch* ad lib. *Cattierii* p. 66. *Lepus* vero, quae super priores foetus alium adhuc concipit, ἐπαναίρεται. Idem est paulo ante Ἐπικυῖσκειται: adiecto τε formam praetuli mediam vul-

gatae in *Athenaeo* et *Eust.* ἐπικυΐσκει τε. *Memineram*, his apud *Herodotum* legi κυΐσκεσθαι, lib. II. c. 93. pisces ἐπεὶ ἂν ἐσὶν οἷστρος κυΐσκεσθαι. IV. 30. ἐπεὶ ἂν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τοῖς ἵππους: quin etiam ἐπικυΐσκεται apud *Clementem Alex.* reperriri *Paedag.* II. p. 223, 17. de leporis agentem salacitate: ὀχεύει πᾶσαν τὴν ὥραν ὁ λαγώς - - - κυεῖ δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐπικυΐσκεται ὀχεύεται καὶ τίκτει· τεκοῦσα δὲ εὐθύς ὀχεύεται ὑφ' οὗ ἂν τύχῃ λαγωῦ, καὶ συλλαμβάνει πάλιν ἔτι θηλαζομένη. Paria de lepore tradiderunt *Xenophon* *Cyneg.* p. 572, 33. *Aristoteles* de *Gen. Anim.* IV. 5. *Aelianus* de *Nat. An.* II. 12. Ex *Theone* partim, ad *Arati Phaenom.* vs. 338. sic redintegrari poterit cap. 34. *Cataster. Eratosthenis*: Λαγώς ἐστὶν ἐν τῇ καλ. κυνηγίᾳ εὖ τεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ζώου καὶ τὴν πολυγονίαν - - - μόνον γὰρ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ μὲν τίκτει, τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ χειρὶ. VALCK.

9. οὕτω δὲ τι πολύγονόν ἐστι) *Praeclare mssti*, nam *insititium* τὸ vitiabat sermonem. Πολύγονος *Arch.* relinquo. *Oppianus* fin. *Cyneget.* III. Ἐξοχα γὰρ τόδε Φῦλον ὅς' ἄπλετος ἔτρεφεν αἰῶ Πολύγονον τελέθει, et reliqua hoc ex fonte artis luminibus culte colorata. *Ἐπικυΐσκει τε Athenaei* et *Eustath.* nihil, me iudice, melius. Usus utrique auctoritatem dat. Placet etiam impense ἀναγίγεται, rediturum lib. VI. 69. Possem hic *Olearii* lapsum ad *Philostr.* *Icon.* p. 772. et *Steph. Monachii* in *Barnab. Epistol.* p. 813. perstringere. Sed cui bono? WESS.

13 seqq. ἡ δὲ δὴ λέαινα etc.) *Herodotea de Leaena*, semel in vita unicum catulum pariente, hinc attigerunt *Antigonus Caryst.* c. 25. et *A. Gellius* *Noct. Att.* XIII. 7. hic quidem, quam *Plinius* vocat, deliram fabulam refutans *Homeri* et *Aristotelis* auctoritate: gravioribus testibus advocatis quidquid in eam rem dici posset praecepit *Sam. Bochartus* P. I. *Hieroz.* lib. III. c. 2. VALCK. — *Parisiis* ter eodem anno peperisse leaenam legimus in *Menagerie du Museum d'Histoire Naturelle*, Fasc. 2. et primum quidem abortum fecisse, iterum vero tres peperisse mares, denique tertio duas femellas. S.

19 seq. ἐπικυνέεται καταγράφων) *Blanditur ἐπικυνέεται*, tot codicibus protectum, ex quo *Aeschyl.* *Suppl.* 565. εἰσκινουμένη βέλει βουκόλου πτεροέντος. Sed locum illi, quoniam in dubio, sit-ne vulgatum, Ionum more, ex ἐπικυΐσθαι,

non concessi; certe καταγράφων optime tum adhaerescet, etsi et sua venus in Arch. καταγράφων. Hoc considerent, quibus volupe fuerit. De eiecto leaenae utero falsa omnia, et dudum a Philosopho explosa Hist. Anim. VI. 31. Adoptavit tamen Basilus M. Homil. IX. in Hexaëm. p. 85. B., et ita quidem, ut hanc de providentia, animalibus timidae indolis, ferocioribus, leporibus et ceteris, disquisitionem suam fecerit. Vide ibi Front. Ducaeum. WESS.

Ibid. ἐπικνέεται καταγράφων) Mihi sincera videtur lectio Cod. Arch. ἐσικνέεται καταγράφων, unguibus obstantia lacerando penetrat. Si nuspiam etiam alibi legeretur illud καταγράφειν (de altero ἐσικνέεται non contenderim:) suo se tamen colore hic facilius multo tueretur, quam in Troad. Euripidis vs. 1251. ex origine parum distans significatu a verbis usitatoribus, καταμύσσειν, et καταξάινειν. Spinās, quibus adversarium Croesus laceratum perdidit, κνάφον vocat Herodotus I. 92. Tribulis lacerare, Plato dixit ἐπ' ἀσπλάθων κνάπτειν, de Rep. X. p. 616. A. Contulit Tib. Hemsterh. ad Hesych. p. 1359, diversas etiam verbi memorans lectiones. Ex eodem disci potest T. Hemsterhusio in Misc. Obs. V. p. 21. verba τάφειν et θάπτειν non nisi forma differre: par est in similibus ratio, ut et in Γνάφειν et Γνάπτειν, Κνάφειν et Κνάπτειν. Dedit in iisdem Miscell. multa d'Orvillius, IX. p. 118. et seqq. quae, si Grammaticus tractaretur, examinari mererentur. Recte Herodianus Eustathii: ἐκ τοῦ Κνάω λέγει καὶ τὸ Κνάπτειν γίνεσθαι. VALCK. — Conf. Var. Lect. S.

CAP. CIX. 5. εἰ ἐγίνοντο) Cl. Reisk. εἰ διεγίνοντο, h. e. εἰ διέτελλον, si perseverarent. WESS.

Ibid. οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα) Hunc, ut puto, locum Aristides alludebat T. III. p. 521. εἰ μὴ τῇ κακίᾳ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῖς πονηρεύμασιν ἀσβένειαν καὶ ἀνανδρίαν ὁ θεὸς προσῆψεν, ἅπαντ' ἂν ἀοίκηθ' ὑπ' αὐτῶν ἦν, ὥσπερ Ἡρόδοτος περὶ τῶν ὄφεων ἔφη. Ichneumon nisi crocodilorum ova contereret, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμὸν, scribit Diodorus Sic. T. I. p. 97, 54. [lib. I. c. 87.] huc etiam respiciens, quod vicina manifestant. Quae sequuntur Herodoti [de serpentibus] citat Aelian. de Nat. An. XV. 16. conf. l. 24. VALCK.

10. διεσβίβει τὴν μήτριν) Nec haec superioribus fide, etsi veterum plures adsciverint, antecellunt. Culti versus sunt, ex Herodoteis ficti et politi, Nicandri Ther. 130 seqq.

praesertim, ἐπεὶ διὰ μητρὸς ἀραιὴν Γαστέρ' ἀναβρώσαντες, ἀμήτορες ἐξεγένοντο. Memini *Galenum Theriac. ad Pison. pag. 461. γαστέρ' ἀναρρήξαντες* legere, sed ex glossa, quam *Herodotus* et Critici in *Euripidis Orest. vs. 479. iugulant. 'Αμήτορες* viperæ simili de caussa *Philostrato Vit. Apoll. II. 14. p. 66.,* ubi *Olearius* bene multa. Statim χρῆμα τῶν τέκνων cum *Galeo* praeoptavi: posuit saepe antea nec refugiant in animalibus, ut superius c. 105. 'Αλίας στραβήλου τέκνον *Sophocles ap. Athen. III. p. 86. WESS.*

13. πολλόν τι χρῆμα τῶν ὀφίων) τῶν τέκνων e Codicibus reciperem: avium pulli, νεοσσοὶ Poëtis, ad imitationem *Homeri*, saepe τέκνα dicuntur: quod exemplis excitatis *Rittershusius* et *Gatakerus* ostenderunt. Vid. quae notat, primum literarum nostrarum decus, *Io. Alberti ad Hesychii Γύρινον.* Contra liberi parentum dicuntur νεοσσοί. Suo more *Plato* venuste ἀκυρολογεῖ, de *Rep. VIII. pag. 548. A. [ed. H. Steph.]* Propria Graecis erat in his forma patronymica in δεύς: λύκον τέκνα, Λυκιδεῖς dicebantur: *Theocritus V. 38. θρέψαι δὴ λυκιδεῖς. τέκνα λαγωῦ, Λαγυδεῖς.* Reperiuntur et *Λεοντιδεῖς Πιθηκιδεῖς 'Αλωπεκιδεῖς Χηνιδεῖς Περιδικιδεῖς 'Ιερακιδεῖς Περιστεριδεῖς*: quae causae nihil erat, cum in Lexicis omitterentur pleraque. VALCK.

CAP. CX. 6. τῇσι νυκτερίσι) Syllabâ ex πτερωτὰ repetitâ legerim: τὰ, τῇσι νυκτερίσι προσείμελα μάλιστα, καὶ τέττιγε δεινόν, καὶ ἐστὶν ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα. Dabunt saltem Codd. τέττιγε, sicuti IV, 183. in Cod. *Arch.* et apud *Eustathium* ad *Dionysii Perieg. vs. 180. legitur, τετρίγασσι, κατὰπερ αἱ νυκτερίδες.* Alter sonus τρύζειν, turturis est: νυκτερίς τρίζει. *Eustath. in Iliad. β'. p. 173, 44. ἔστι Τρίζειν τὸ λεπτόν ἢχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας τὸ μέντοι Τρύζειν, ἀφ' οὗ ἡ τρυγὼν, τραχυφωνότερόν ἐστι.* Quae collegerat, omnia dedit *Io. Iac. Wetstenius* in *Ev. Marci ix, 18. VALCK.*

7. καὶ τέττιγε δεινόν) Similiter lib. IV. 183. scripti Codices. *Homerus Odys. ω. 5. τὰ δὲ τρίζουσαι ἔποντο, ὧς δ' ἄγε νυκτερίδες - - Τρίζουσαι ποτέονται:* ubi plura *Eustathius.* Ex Nostro *Plinius*, tanquam fabulose narratum, item casiam circa paludes propugnante unguibus diro *vespertilionum* genere, aligerisque serpentibus, *Hist. Nat. XII. 19. Scripsi perpetuo κασίην* iussu schedarum, quomodo lib. II. 86., alii sibilantem geminare maluerunt, ex dubia vocis *Phoenicum*

ἡγ' ἔρ pronuntiatione. In *Heliodori* X. p. 494. εὐλλου τε τοῦ θυώδους καὶ κάδας καὶ κινναμώμου mentio: rectius *Vat. Pal. et Vind.* καὶ κασσίας. *Κινναμώμου Vind.* WESS.

CAP. CXI. 7. τὰ ἡμεῖς ὑπὸ Φοινίκων μαθόντες) Dum alium vellicat, in turpem ipse errorem induitur *Plinius* Nat. Hist. XII. 19. *Cinnamomum et casias fabulose narravit antiquitas, princeps-ve Herodotus, avium nidis, et privatim phoenicis, in quo situ Liber Pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Nihil *Herodotus* de ave phoenice, sed de *Phoenicibus*. Intactum id non dimisit *Salmas.* in *Solin.* p. 283. Habet narratio multum fabulosa, a *Phoenicibus* ad *Graecos* propagati, inque ipsis *Sinensium* finibus diu probati, bene ex *Garzia ab Horto* lib. I. *Arom.* cap. 15. enotante *Barthio* ad *Statii Theb.* VI. 61. WESS. — Conf. *Heeren Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 864. et seqq. et, quos ille laudat, *Thunberg*, in *Anmerkungen über den Zimmt*, in *Actis Acad. Suec.* et *Beckmann* ad *Antigon.* de *Mirabil.* p. 84 seqq. S.

CAP. CXII. 1. τὸ Ἀράβιαι καλέουσι λάδανον) Vere scribit. Ἰνδῶν, *Ladân*, illis dicitur. Vid. *Ol. Celsii Hierobotan.* Parte I. pag. 284. Iustum, fatente *Cl. Gronovio*, ἔτι τούτου θωῦμαστίατερον, quomodo supra de cinnamomo ἔτι τούτων θωῦμαστότερον συλλέγουσι. Vellem praeterea [l. 3.] τῶν αἰγῶν καὶ τῶν τράγων schedae darent aut alterutrum abesset. Prius *Salmasius*, *Pavius*, *Reiskius* decreverunt, habentque consensum *Dioscoridis* lib. I. c. 128. τὰ φύλλα - - - νιμόμεναι αἱ αἶγες καὶ τράγοι - - - ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι. Alioqui minore molimine τῶν τε τράγων, ex coniectura egregii iuvenis *Mein. Tydemanni*. WESS. — Quidni vero *hircos* τράγους τῶν αἰγῶν dicere *Herodotus* potuerit? Nam ex ipsius usu series naturalis verborum in hunc modum concipienda est, ἐν τοῖσι πώγωνι τῶν τραγῶν τῶν αἰγῶν. Similiter quidem et germanice *geisbock* dicimus, et ὁ τράγος αἰγῶν vel τῶν αἰγῶν est in graeca versione *Danielis prophetae* cap. 8. vs. 5, 8. et 21. S.

CAP. CXIII. 1. Ταῦτα μὲν θυωμάτων πέρι) Non potui ab hoc instaurando temperare, siquidem membranae viam muniunt et lones volunt. Dictum supra II. 86. Ad sequens ἀπόζει δὲ etc. alludit *Lucian.* *Dea Syr.* c. 30. et nominatim II. *Ver. Hist.* c. 5., quod et *Diodoro* in animo fuit lib. III. 46. WESS.

1 seq. ἀπόζει - - - τῆς Ἀραβίης θρασπέσιον ὡς ἡδύ) Paria dabit de Arabia Felice, utriusque Nostri Schultensii deliciis, Diodorus Sic. III. 46. ubi vid. Wess. n. 59. Alexander Sophista apud Philostr. p. 575. οὐδὲ φύλλον Ἀράβιον ἐκβαλεῖς, οὐδὲ κάρφος ἀπορρίψεις οὐδὲν ἐκεῖ φυεῖν, τοσοῦτον ἢ περὶ τοὺς ἰδρωτάς εὐτυχεῖ. VALCK.

5. οὐράς - τριῶν πηχέων οὐκ ἐλάσσονας) Multimodis hoc praeferendum dictionis habitus suadet, et, cui suo haec adumbrare libuit sermone, Aelianus Hist. An. X. 4. Sic enim, τὰς μὲν αὐτῶν οὐράς ἔχειν μηκίστας, ὡς εἶναι μετρήσαντες καὶ τριῶν πηχέων οὐκ ἐλάσσονας. Addit continuo, ἄσπεροῦν εἰ ἐὼν τις ἐπισύρειν, ἐλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως, nitide omnia adfirmans, quae ex codicibus Herodoto redierunt. Eadem viderat Abreschius felice coniectura. Pensemus nunc operam, et Aeliano vicem reddamus: τοὺς νομέας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν, οὗπερ ἂν - - τῶν ἀμαξίδων scribit de plostellis et pastorum sollertia, quam librarii foedarunt. Voluit ὑπεράνω τῶν. Callidos esse pastores in caudis ovium super plostellis, ne tractae per aspreta convulnerentur, componendis. WESS.

Ibid. τριπλήχεας) τριπλήχεων vulgabatur ante Gronovium: τριῶν πηχέων, genuinum praebent Valla, margo Steph. Cod. Arch. et Aelianus Nat. An. X. 4. de ovibus Arabicis enarrans Herodoto tradita. — In proximis forsitan etiam Codices variabunt in ἐπήει: ego quidem literas transponendas arbitror, ut scribatur: τὰς εἴτις ἐπείη σφι ἀπέλκειν, vel ἐπέλκειν potius: quas caudas si quis illas siverit per terram trahere. Aelianus: ἄσπερ εἰ ἐὼν τις ἐπισύρειν, ἐλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως παρατριβομένης πρὸς τὸ δάπεδον. VALCK.

CAP. CXIV. 1. Ἀποκλιναμένης) Ἀπὸ κλιναμένης Reisk. maluerat: et [l. 3.] οἰκεομενέων Schurzfleischius. WESS. — Non incommodè Reiskius. Haud dubie verum quidem est ἀποκλιναμένης cap. 104, 12. sed ibi alia ratio. S.

[4. καὶ δένδρεα πάντα ἄγρια) Nempe ἀμφιλαφία φέρει. Conf. Hesych. et Suid. in voce, et Apollon. Rhod. II. 735. S.]

CAP CXV: 1. ἰσχατιαὶ εἰσι) Non moveo; neque infitior, [quod Gronov. adnotavit,] ἰσχατιαὶς convenire posse agris et minoribus regionum partibus, quod docte, ut solet, Hemsterhusius in Timon. Luciani cap. 30. stabilivit. Verum propterea haud spernitur in ultimis terrae habitabilis tra-

etibus. En tibi ex cap. 106. αἱ δ' ἰσχατιαὶ κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον. Rursus cap. 116. αἱ δὲ ὦν ἰσχατιαὶ οἴκασιν etc. Mitto quod statim in oculos incurret legenti, et alia. WESS.

4 seqq. Ἡριδανὸν τινα καλέεσθαι etc.) *Electrum*, sive *succinum*, auditione acceperat in ultimo septemtrione erui ad flumen, cui *Eridano* nomen, atque hinc in Graeciae et Asiae oras importari. Id recipere se negat, quoniam amnis titulus Graecum quid redoleat: haud quidem imprudenter, in illa ultimae Europae tum caligine. Nec male tamen mercatores, sive Phoenices illi, seu aliunde fuerint, de amne. In ore illis erat flumen *Rhodaune*, quod *Vistulae* haud longe *Gedano* miscetur: succini isthic esse uberem copiam, quae in Prussiae maritimis adhuc dum redundat. Fluvii, varie pronuntiatum nomen, dedit Ἡριδανόν, terminatione Graeca, non natalibus. Id fugere solertissimum potuit. Egrege viri eruditissimi *Ph. Cluverius* Germ. Antiq. lib. III. 34. p. 654.: *Io. M. Gesnerus* de Electro T. III. Comment. S. R. Goetting. p. 88. et *Th. S. Baierus* de Eridano T. VII. Comment. Acad. Petropol. p. 550., cui in amne *Duna*, qui *Marciani Heracleotae* sit *Ρούδων*, non adstipulor: ad eum enim succini proventus nullus. De *stanno* [l. 7.] iidem mercatores multa, falsa minime, sed comodi sui causa obscurius. Hinc *Nostri* et plurium olim in *Cassiteridibus* sive *Stannariis* insulis hallucinatio. Inspice *Diodorum* lib. V. 38. p. 361. WESS. — Conf. De la Nauze, in Act. Acad. Inscr. T. XXXVI. p. 66. S.

8. ὁ Ἡριδανός) Auctor an lector adiecerit decerni non poterit: satis certe notum erat e proximis nomen *Eridani*: in quo veterum adtiguit errores, *Herodotea* citans paulo aliter scripta quam vulgantur, *I. P. Maussac.* in Diss. Crit. [Harpocrati adiecta] p. 402. Non nescio quo pacto possit hac in sede defendi ὁ Ἡριδανός: sed satis erat dixisse: τοῦτο μὲν γὰρ αὐτὸ κατηγορεῖ τὸ ὄνομα, ὡς ἔστι Ἑλληνικόν, καὶ οὕτι (sive, quod praetulerim, καὶ οὐκ) βαρβαρικόν: ubi deterior mihi videtur Codicum lectio *βάρβαρον*, quod alteri *Gronovius* antetulit lib. VIII. c. 19. monitorum magni Patris sui semper immemor, dum tractabat *Herodotum*. Ἑλληνικά et βαρβαρικά apud *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 331, 1. apud *Theopompum Longini* π. Ὑψ. XI. II. 5. et apud quosvis alios frequenter opponuntur. VALCK.

10. το ὅτι οὐδενὸς αὐτόπτεω) Nulla hic causae opus est dictione. Scriptorem qui norunt, formulam probabunt cupide. οὐ βάρβαρον repudiabunt fortasse, tametsi eius in usu varietur. Conf. doctos *Thomae M.* explanatores et *H. Stephan.* in *Criton. Platon.* p. 52. Inutile certe οὔτε erat, melius ex *Reiskii* correctione οὐ γε. WESS.

Ibid. οὔτε δὲ) Quando praecesserat τοῦτο μὲν, partim quidem, sequi debebat usitato more τοῦτο δὲ, partim vero: hoc, vel absque Codicibus mea opinione restituendum, praebet *Codex Arch.* Το ὅτι οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκούσαι τοῦτο μελετῶν, etc. Postremum, si sincerum est, idem propemodum significabit ac πρῆσθαι δὲ σπαιδῇ πάνυ ἐβλήσας, quod ego reponendum arbitror in *Pausaniae* IV. p. 282. med. [princ. cap. 2.] pro vulgatis π. δέ που δὴ πάνυ ἐθ. Neque tamen μελετῶν sic adhibitum recordor; et με λέγειν *codex Arch.* μοι λέγοντος praebet *cod. Eton.* pro μελετῶν. Venit in mentem haec scribenti haerens in eadem voce vitium apud *Isocratem*: ista leguntur in *Archidamo* pag. 122. E. ὅπως δὲ ταῦ δικαίου χρηὴ ποιῆσθαι τι προυργιάτερον, (τὸ συμφέρον,) οὐδεὶς ἂν μελετῶν πείσειεν: non aliter nuper *Londini* vulgarunt, Vol. II. p. 27. Nemo monitus dubitabit, quin castigatissimus orator dederit: οὐδεὶς ἂν με λέγων πείσειεν, nemo verbis mihi persuaserit. *Isocrat.* p. 354. c. ταῦτ' - - οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. *Aristoph.* *Lys.* vs. 1231. ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων. Apud *Aristidem* T. III. pag. 313. *Themistocles* τὸν Εὐρυβιάδην ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων: *Eurybiadem quum minus quam vellet moveret*, *Cornel. Nep. Themist.* c. 4. VALCK.

[12. ὅπως θάλασσα ἐστὶ τὰ ἐπέκεινα τῆς Εὐρώπης) Quum *Vallae* versionem, quomodo se habeat mare ad illam *Europae* partem, tenuisset *Wess.* cum *Gronovio*; perspecte *Schaeferus* ad *Bosii* *Ellips. Graec.* pag. 289. monuit: „Verte, „mare esse ultra *Europam*. Aliter interpres; cuius ratio- „nem miror *Larchero* probatam esse.“ Confer *Nostrum* IV. 45, 3. S.]

CAP. CXVI. [1. Πρὸς δὲ ἄρκτου τῆς Εὐρώπης) Tenendum est hoc loco id, quod ex IV. 42. et 45. discimus, *Europam* ex *Herodoti* ratione secundum totam *Asiam* superne porrigi, universamque *Asiae* (quam nos vocamus) partem septentrionalem comprehendere. S.]

4. λέγεται ὑπ' ἐκ τῶν γρυπῶν ἀρπάζειν etc.) *Arimaspos assidue circa metalla cum gryphis bellantes*, aurum, mira cupiditate, et feris custodientibus, et illis rapientibus, ex *Herodoto* tacitos noluit *Plinius* Nat. Hist. VII. 2. Si ὑπὲρ τῶν γρυπῶν valeat, ut in honore fuit, nihil simile *Herodotus*. Fama ferebat ultra *Arimaspos χρυσοφύλακας* esse γρύπας lib. IV. 13. et 27. At aurum ὑπὲρ τῶν γρυπῶν quis assequetur? Liquidum et clarum ὑπ' ἐκ dant mssti, quod scriptor Ὀμηρικώτατος Poëtae exemplo *Iliad.* π'. 353. *Odyss.* λ'. 37. etc. deposuit. WESS.

CAP. CXVII. 3. Χορασμίων, ἐν οὐρεσι ἐόντων) *Florentiae, Romae* atque alibi festinantes scribarum oculi haec inconsulte transilierunt. In vocibus ἐν οὐρεσι ἐόντων citra dubium error, cui detergendo doctorum cura subvenit, successu diverso. Cl. de Pauw ἐν οὐρεσι ἐόντων etc. facillima medela, sed quae planitiem montibus inponit, monte incinctam tantum. *Reiskio* in elegante *Schediasm.* de *Sail Ol Aram Aicorani* p. 7. visum verius ἐν κρᾶτεί ἐόντων Χορασμίων, cum sui iuris *Chorasmii* erant ipsi etc. tum de *Sarangensibus* nonnulla et *Thamanaeis*, quae secundis curis inprobabit ipse. *Abreschio* superiora *Dilucid.* *Thuc.* p. 75. consideranti nimiae sunt correctionis, leniora multo, si mutata distinctione, pro αὐτῶν scribatur αὐτονόμων, hoc modo, τοῦτο τὸ πεδίον ἦν μὲν κατε Χορ. ἐν οὐρεσι, ἐόντων Χορ. τε αὐτονόμων καὶ etc. Qua ratione *Chorasmii* planis ex locis in montana deducuntur, nolente, ni fallor, *Herodoto*; et novantur, quae salva linqui debuerant. Quantum ego quidem perspicio, haec mens et sententia Scriptoris: planitiem illam, monte inclusam, olim *Chorasmiorum* fuisse, sitam ipsorum in finibus et *Hyrcaniorum* ac *Parthorum*: postea vero *Persarum* ditionis. Finge ergo mecum τοῦτο τὸ -- ἦν μὲν κατε Χορασμίων, ἐν οὐροισι ἐόντων Χορασμίων τε αὐτέων καὶ etc. et oratio et ratio nihil sibi desiderabit. Plura non adiungo; hoc tamen, *Vallam* ἐν οὐρεσι invenisse, cuius in finibus Latina [in ed. *Wess.*] receperunt, glossis *Stephani Gronovii*que expulsis. Amnis autem [L. 8.] Ἄκης, an Ἄκισ, vero nomine fuerit, ignoro. Sculus *Acis* ex *Theocrito* nihil iuvat. [Est quidem etiam apud *Hesychium* Ἄκισ, *Asiæ flumen*: forsitan ex hoc *Herodoti* loco.] De consensu Cl. *Valckenarii*. quem his dudum scriptis animad-

verto, laetor. WESS. — Quod in *Var. Lect.* dixi, pro ἐόντων Χορασμίων, in cod. *Paris. C.* ἐὸν Χορασμ. legi, id *Georgiades* noster ex hoc codice adnotavit, qui ex cod. *Paris. A.* h. l. nihil excerpserat. Eandem vero scripturam ἐὸν Χορασμ. *Larcherus*, qui codicem nostrum *Par. C.* non excussit, ex *Paris. A.* laudavit; simul monens, in eodem codice (non in *Pc.*) οὐροισι inter lineas scribi, in codd. *Pb.* et *Pd.* vero easdem quatuor vel quinque voces omitti, quae codici *Med.* eiusque sociis desunt. S.

Ibid. ἐν οὐρεσι ἐόντων) Voce ἐόντων in duas ἐὸν τῶν distracta, locum, qui videbatur difficillimus, leni molimine facilem me puto reddidisse, vere emendando: ἐν οὐροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, καὶ Ὑρκανίων, καὶ Πάρθων, sensu planissimo: *Planities ista Chorasmiorum quidem erat olim; in finibus sita et ipsorum Chorasmiorum, et Hyrcaniorum, et Parthorum, et Sarangarum, (sive Drangarum:) et Thamanaeorum: sed, a quo tempore penes Persas est imperium, nunc in ditione Regis est.* In οὐροισι, finibus, et in ἐὸν adfirmandis tempus non teram; nam, ut ominor, utrumque satis certum illis ipsis videbitur, quibus hic locus gravioris erat mendae suspectus. Vulgavit ante hos annos ferme XII. Lipsiae *Clar. Reiskius* doctam *Dissertationem de Arabum Epocha vetustissima*, in qua hunc quoque tractans *Herodoti* locum pro ἐν οὐρεσι ἐόντων corrigere tentabat ἐν κράτει ἐόντων, eo tempore quo adhuc sui iuris essent et hi ipsi Chorasmici et caeterae vicinae ipsis gentes: sic ille. In eundem sensum lenius fore remedium videbatur *Clar. Abreschio*, *Diluc. Thuc.* p. 76. si mutata distinctione pro αὐτῶν scriberetur αὐτενόμων, hoc modo: ἦν μὲν ποτε Χορ. ἐν οὐρεσι, ἐόντων Χορασμίων τε αὐτενόμων, καὶ etc. Si verum, ut est, ἐν οὐροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, necesse non erit, ut istae refutentur virorum eruditorum coniecturae. Duo hic tradit *Herodotus*: primum, in quarum gentium finibus ista sita fuerit planities, quinque gentibus contermina: praeterea docet, in quorum illa fuerit olim ditione, quorumque esset imperio suo tempore subiecta: ἦν μὲν ποτε Χορασμίων - - - (νῦν δὲ) ἔστι τοῦ βασιλέως: olim quidem erat Chorasmiorum, nunc vero Regis est, sive Regis in ditione, vel sub Rege, ἔστι ὑπὸ τῷ βασιλεῖ, vel ὑπὸ τὸν βασιλέα: permutantur enim ista inter se. Sicut autem *Herodotus*, sic

loquuntur passim Graeci Latinique; praesertim in foederum formulis: ex. gr. *Livius* XXIX. 12. *ut Parthini - - Romanorum essent; Atintania - - Macedoni accederet.* *Thucyd.* VIII. 18. ὁπόσῃν χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει - - βασιλέως ἔστω: cap. 37. utraque foederis forma displicebat *Lichae* c. 43. *tertia* vid. c. 58. Apud *Xenoph.* Ἑλλ. IV. pag. 313, 36. dicebat *Dercyllidas*, ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἢ ἐξ ἀρχῆς βασιλέως ἐστὶ, καὶ Τῆμνος καὶ Αἰγαί εἰσι (sic legerim:) - - οὐχ ὑπήκοα ὄντα βασιλέως. Graeca libertate pacis indignae conditiones, ab *Antalcida* concitore denominatae, ferebant τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις βασιλέως εἶναι: insularum tres solas, ut fuerant olim, εἶναι Ἀθηναίων, *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 322, 1. Hanc formulae partem, ab *Artaxerxe* praescriptae, suo iure notabat *Isocrates* *Paneg.* p. 68. E. p. 78. B. *Panathen.* pag. 254. F. De multis unius succedat locus *Dionis Chrys.* p. 324. ult. si quis quaerat, τίνος ἐστὶν ἡ νῆτος: ἢ, τίνος ἡ *Καρία*; φήσουςι Ῥοδίων ἂν δὲ ἄλλως ἐρωτᾷς, τευτὶ τὸ χωρίον; ἢ τὸν ἀγρόν; δῆλον ὅτι πεύστη τοῦ δεσπότου τὸ ἔνομα. Ceterum Asiaticae gentes, hic *Herodoto* commemoratae, aliunde satis innotuerunt, tum temporis obscura Graecis nomina, *Parthi*, *Hyrcaei*, et *Chorasmii*. Χερσάτμιοι etiam memorantur *Herod.* III. 95. VII. 66. *Hecataeo* in Asiae periegesi ap. *Athen.* II. p. 70. B. Πάσης πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χερσάτμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὐρεα: horum partem *Stephanus* excitat *Byz.* in voc. Χερσασμίνη: ubi quae censebantur eiusdem esse *Hecataei*, verba sunt *Herodoti* his vicina, quae suo nunc poterunt restitui parenti. Meminit et *Chorasmiorum* in *Macrobio* *Lucian.* III. p. 210. ubi nomen scribitur prima producta, sicut in *Dionysii* *Periegesi*: vid. *Cellarii* *Geogr. Ant.* III. c. 21, 18. Multo sunt minus noti *Σαράγγαι* et *Θαμαναῖοι*: et in his variant etiam Codices. *Σαφαγγαίων* καὶ *Θωμανίων* legit in suis *Valla*; *Σαφαγγίων* καὶ *Θωμανίων*, *Gronovius* ex *Med.* Supra legitur III. 95. *Σαφαγγίων* καὶ *Θωμαναίων*: infra VII. 67. *Σαράγγαι*: hinc Ionica sit flexione *Σαφαγγίων*. Demamus primam nomini litteram, Ἀράγγαι nulli sunt, sed noti satis *Δράγγαι*. Veri valde videtur simile, barbaricum unius gentis nomen a Graecis diversimode fuisse pronunciatum, *Σδράγγας*, *Δράγγας*, *Σαράγγας*: quod et suspicatus est *Fabricius* ad *Isidor.* *Charac.* Pro καὶ *Θαμανίων* si qui Codd. darent καὶ *μανίων*,

cuivis facile Καρμανίων nomen hic subnasceretur: sed hariolationum desino; postremas, si nimis forte displicent, earum prima peritis redemisse iudicabor. VALCK. — Herodoti hunc locum tractans Mannert in Geogr. Graecor. et Romanor. T. V. pag. 8 seqq. veterem scripturam ἐν οὐρεσι ἑόντων recte habere nec ulla indigere emendatione contendit: caeterum planitiem montibus cinctam, de qua hic agitur, Indiae regionem Caschmir intelligit, fluviumque Acen sive Acin [l. 8.] eum esse censet, quem Arcesinen vocant rerum Alexandri Scriptores, ab oriente in Indum influentem, hodie Tschunab vel Tschinab nominatum. Multo probabilior eorum sententia, qui planitiem, quam dicit Herodotus, ab oriente Caspii maris longe ab Indo remotam statuentes, Acen vel Acin amnem, quem ille vocat, eundem atque Oxum esse autumant. Sic quidem Sainte-Croix in Examen des Historiens d'Alexandre pag. 714. in eandem partem inclinante Barbier du Bocage ibid. p. 829 seq. sic item Heeren in Ideen etc. p. 907. praeunte (quem ibidem laudat) Gatterero. S.

[9. διαλελαμμένος πενταχοῦ] Quum πανταχοῦ olim nullo aut perincommodo sensu legeretur, mireris nemini in mentem venisse scripturam unice veram, quam felicibus auspiciis codex Paris. C. nobis servavit. Vallae versionem, per multas ambages errantem, Wess. et Gronov. tenuere: per singulas undique intercisiones ductus ac distributus. Videtur idem interpretes in suo codice vitiosum διαλελαμμένος, quod cum Aldo libri nonnulli praeferunt, reperisse, idque pro διεληλαμμένος (a themate διελαύνω) accepisse. Recte vero Henr. Stephanus διαλελαμμένος, a verbo διαλαμβάνω, dedit. Conf. Var. Lect. S.]

CAP. CXVIII. 6. ἔσθον εἶναι παρὰ βασιλέα) Haud percipio, quorsum docti viri animadversio, qua εἶναι non aliud ac ἔέναι, tendat. Non nescio in Codd. utrumque saepe permutari; at hic εἶναι naturalem usum deponere non poterit. Rem supra c. 84. commemoravit. WESS.

CAP. CXIX. 6. ὡς οὐ συγκειμένοισι) Non absurdam profecto dat lectionem Codex Arch. ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι: si plures dant οὐ σὺν κείνοισι dignum illud quod paulo spectetur consideratius: σὺν τινὶ et ἄνευ τινός, interdum notant conscio et inscio. VALCK.

Ibid. ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι) Ex coniectura σὺν κείνοις olim; cui auctoritatem *Arch.* liber et *Valla* conciliant. τὰ συγκείμενα, τὸ συγκείμενον, in pactis conventis teruntur; sed οὐ συγκειμένοις ποιῆσαι, non ex compacto agere, haud recordor. Μοχ καὶ τοὺς παῖδας [non τὸν παῖδα,] dedisse scriptorem, clarius, quam cum sudum est. Sequitur enim continuo τὸν ἄνδρα τε καὶ τὰ τέκνα ἐγκαταλιπούσα, ne plura advocem. WESS.

[10. ἔδῃσε τὴν ἐπὶ θανάτῳ) τὴν - - δέσιν intellige. Vide Adnot. ad I. 109, 2. S.]

12. κλαίσκε ἄν καὶ ὠδύρετο) Incommoda mihi visa fuerat ἄν particula, et ἄνωδύρετο placuerat. Tuentur voculam codices, ut liquet ex Dissertatione Herodotea p. 144. et praebent κλαίσκε ἄν καὶ ὠδύρεσκετο. VALCK.

Ibid. κλαίσκε καὶ ὠδύρεσκετο) Inconmodum ἄν *Abreschius* ὦν corrigit, ego inductum ex *Arch. Vind.* malo. ὠδύρεσκετο, sicuti ποιέσκετο lib. VII. 119., ostentat speciem *Herodoto* olim frequentissimam, nunc rariorem. Vid. *Ety-molog.* pag. 624. fin. Quod *Galeus* autem ex schedis *Arch.* καὶ ὠδύρεσκε, id illae non norunt. WESS. — Particulam ἄν, a *Wess.* Reiz. et *Borh.* abiectam, restitui cum *Schaefero*. Utitur illa et alibi *Noster* eodem modo in actione idemtidem repetita; veluti III. 148, 5. et 9. omninoque passim eam adhibet, ubi abundare videri poterat, ut I. 196, 15, 18. et 21. S.

25 seqq. Ἡ δ' ἀμείβετο etc.) Cum memorabili mulieris responso comparavit et *Sophoclea* ex *Antigone* vs. 924. celeberr. *Wesseling.* Diss. *Herod.* pag. 176. In continuis quatuor versibus tanta cum *Herodoteis* est similitudo, ut alter alterius velut interpres censi queat, et, ut equidem putō, *Sophoclea Herodotus* dederit ad verbum propemodum expressa. Non me praeterit, homines eruditos et *Iac. Tollium* in *Fortuitis* c. 4. sic statuere, ut *Herodotea* potius videri deberet *Sophocles* imitatus: ego vero, quod pace fiat illorum, aliter censeo; et, cur id adeo in animum induxerim, habeo rationes forte non adspernandas, quae hic commode non possunt explicari. Qui *Longino* dicitur Ὀμηρικώτατος, XIII. 7. *Herodotus*, *Homerum*, quem *Polemo* (*Laert.* IV. 20.) vocabat *Tragicum*, *Homereae* certe magnificentiae proximum *Sophoclem* habuit in deliciis. Verum, haec ut unde sint *Herodot.* T. V. P. II.

ducta liqueat, singula ponam seorsim: *Sophocles*: Πόσις μὲν ἂν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν. *Herodotus*: Ἀνὴρ μὲν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι. *Soph*: Καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου Φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἡμπλακον. *Herod*: Καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτ' ἀποβαίνομι. *Soph*: Μητὸς δ' ἐν ἄδου καὶ πατὸς κεκευθότιν, Οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτέ. *Herod*: Πατὸς δὲ καὶ μητὸς οὐκ ἔτι μεν ζώντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. *Postiores duo versus*, quales minus sincere scriptos legerat apud *Clem. Alex.* p. 747. velut ex deperdito dramate petitos *Grotius* posuit in *Excerptis* pag. 153. Levem errorem correxit *Gatakerus* *Adversar.* cap. x. Novator *Sophoclis* pro κεκρύφθαι vel κρυφθῆναι adhibuit τὸ κεκευθέναι: haec est ratio, cur insolentius, genuinum tamen, κεκευθότιν, in alia fuerit mutatum. *Sophocles* *Oed. Tyr.* vs. 977. Θανῶν Κεύθει κάτω δὴ γῆς. *Scholiasta*: Κεύθει, ἀντὶ τοῦ κεύθεται, κρύπτεται καὶ ἐν Ἀντιγόῃ, Μητὸς δ' ἐν ἄδου καὶ πατὸς κεκευθότιν. Ab *Antigones* autem *Sophocleae*, et *Intaphernis* uxoris *Herodoteae* iudicio non valde dissidet illud *Abauchae* *Scythae*, qui, uxore liberisque tenellis post se relictis, aegrotantem amicum ex incendio servavit, narrante *Toxari Luciano* T. II. p. 565. [*Toxar.* s. *Amicit.* c. 61.] rogatusque causam, ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὐθις ποιήσεσθαι μοι ῥάδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι· φίλον δὲ οὐκ ἂν εὔροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος *Γυνδάνης* ἐστὶ. **VALCK.**

28. οὐκ ἔτι μεν ζώντων) *Clementem Alex.* *Strom.* lib. VI. p. 747. et *Plut.* περὶ Φιλαδ. p. 481. E. οὐκ ἔτι μεν ἐόντων, quem in modum supra cap. 65. et saepe alii, invenisse, plura ni mutassent, putares. *Persicae matronae* dictum cum *Sophocleo* *Antig.* vs. 925., velut hinc derivato, comparavit operosius *Iac. Tollius* *Fortuit.* cap. 4. Quae his autem apta et nexa, non ex mulieris oratione, sed narratoris esse videntur, etsi discrepet librariorum iudicium. *Tollius*, feminae tribuens, ἐξέλεξα τοῦτον, fratrem videlicet, emendabat, cui non accedo. **WESS.**

CAP. CXX. 3. Ὁροίτης) *Satrapae* nomen unius litterae discrimen apud alios, Ὁρόντην adpellantes, habet: ex *Nostri* exemplo instauratur a *P. Victorio* in *Cicærone* *Var. Lect.* II. 4. et *Io. Davisio* ubique ad *Maximum Tyr.* *Diss.* V. p. 511., non sine ratione; modo hoc ex fonte, sicuti *Aelian.* *Hist. An.* VIII. 11., hauserint; quae quidem

dubia res Cel. *Hemsterhusio* ad *Luciani* *Contempl.* cap. 14. WESS.

[9. νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ) Conf. c. 126, 6. *Nempe* *Bithyniae* erat praefectus. S.]

12. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;) Simili saepe in formula multitudinis numerus, qui tot in msstis, probatur: post pauca cap. 125. ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιούμενος εἶχε, quo *Procopius* modo *Bell. Pers.* I. 7. καὶ τοὺς περιέντας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεῖται, et lib. II. 5. eiusdem belli. Tale ἐν συμμαχων λόγῳ, *Musae* VIII. 68. et alia ap. *Portum*. Nec diversum de *Gelimere*, ultimo *Vandalorum* rege, καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἦκων, *Procopii* *Bell. Vand.* lib. I. 7. WESS.

Ibid. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;) Minus adtendenti blandiri posset lectio Codicum ἀνδρῶν: mihi genuinum videtur vulgatum ἀνδρός. Viri quidem praestantes εἶναι dicuntur ἐν λόγῳ: (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόγῳ restituerem in *Euripidis* *Rheso* vs. 149.) quique nullo sunt numero, οὗτ' ἐν λόγῳ οὗτ' ἐν ἀριθμῷ. Verum εἶναι ἐν ἀνδρῶν λόγῳ hoc sensu vereor ut Graecis fuerit in usu. Nisi fallor, σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ; tantundem est ac σὺ γὰρ ἀνὴρ; tu-ne vir fortis, vel egregius censereris? sive σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς μοῖρα vel μέρει; *Platoni* in *Menex.* pag. 249. dicitur civitas bello defunctis ἐν κληρονόμου καὶ υἱός μοῖρα καθεστηκυῖα. ἐν πολέμῳ μοῖρα, *Demosth.* pag. 412, 92. Tanquam privatae sortis hominem degere, ἐν ιδιώτου μέρει διαγίνειν, *Isocrat.* *Euag.* p. 193. c. *Eusebius* *Stobaei* pag. 567, 9. ὁδε μὲν καὶ ὁδε ἄρχουσιν καὶ τιτιμέαται τὸ δ' ἐμὸν ἐν ιδιωτίῳ λόγῳ καὶ ἀτίμῳ. Eadem est *Herodoti* forma scribendi. VALCK.

20. δι' ὃν τινὰ κακῶς ἤκουσε) Stat *H. Stephani* fides, ab omni in posterum suspicione immunis. [Nempe hoc ex ms. notaverat *Stephanus* in marg. de quo in *Var. Lect.* monere debueram.] Certe commodissimum, agnoscente *Gronovio*, quod rediit. *Cl. Reiskio* διὰ τινὰ idem prorsus ac δι' ὃν τινὰ propter quem, ob veterum exempla, *Miscell. Lips.* Vol. IX. pag. 312. sedulo conducta, quibus uti nunc non licet. WESS.

CAP. CXXI. 5. καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τηϊόν) Aetas hominis hinc constituta manet. Amores et Polycratis familiaritatem non persequor. Multa *P. Baelius* post alios in *Lerico*, verum copiosior, quam res postulabat, in scri-

ptorum dissensu ventilando. Vixit Musarum, Veneris Bacchique corculum Cyro, Cambyse et Dario, Persarum regibus: haec discrepantiae origo. Ipsa autem commemoratio haec *Herodoti*, verborum seriem et structuram si consideres, implicatio atque ex interpositis parenthesisbus paullo inpediior est: hinc variae coniecturae et mutationes, quas doctis auctoribus relinquo. Pendent omnia ex οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι. WESS.

CAP. CXXII. [1. Αἰτίαι μὲν δὴ αὗται διφάσαι etc.] Aliam caussam saevitiae, quam in Polycratem Oroetes exercuit, ex *Diodori Sic. Excerptis de Virt. et Vit.* (T. II. ed. Wess. p. 557.) adnotavit *Larcher. S.*

5. Μύρσόν τὸν Γύγεω) Genus-ne *Myrsus*: ex Gyge, Lydorum rege, derivarit, non habeo, etsi veri specie defectum non sit, dicere. Nomen Lydum esse, Myrsi et Myrsili, Lydiae regum tituli lib. I. 7. nitide declarant. Recurret homo lib. V. 122., ubi mendose et contra fidem Codicum huc usque Μύρσης. WESS.

8. πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσίου) De Minoë fatentur *Thucyd.* I. 4., *Diodorus* IV. 60. V. 54. et ibidem nominati. Minoëm inter et Polycratem tamen plures *Θαλασσοκράτοῦντας* *Africanus* et *Eusebius* in *Chronicis* recensuerunt, a summis viris *Casaubono* in *Polyb.* p. 192. [ed. Gron.] et *Seldeno* de *Mari Clauso* lib. I. 10. ordine digestos et temporibus divisos. Sed hic reges et tyranni nominantur. Nam aut Democratici aut Aristocratici formulâ imperii gubernabantur fere Graeci illi, penes quos dominium marinum toties, ut ap. *Eusebium* et *Africanum* traditur, variabatur, bene *Seldenus*: vere quoque *Scatiger*, ἀνθρώπων γένεσιν [l. 10.] esse tempus historicum, et opponi τῇ μυθικῇ, lib. III. Can. Isagog. pag. 278. Aliis ἀνθρώπινη γένεα et ἀνθρώπειος spatium vitae humanae xxx. annorum aut etiam pauciorum, uti *Artemidoro*, *Porphyrioque*, quos *Berglerus*, huc non pertinentes, advocavit. WESS.

11. Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτος,) Hiabat sermo, nunc lenissime labens. Πρῶτος ob praecedentia placuit. Quod de *Ἰόνια* sequitur, [l. 12.] ridiculum *Cl. de Pauw* et plane absonum est. Non ea enim fuisse Polycratem potentia, ut Ioniam posset Persarum regi eripere: imperium maris et insularum animo agitasse, id hic innui; repetendum ex

superioribus et considerandum ac si θαλάσσης Ἰωνίης foret. Sic vir doctus. Verum ut amantes sibi somnia fingunt, haud aliter ambitiosi. Polycrates mari, quod Ioniam adspersit, iam dominabatur in Musae huius cap. 39. Crevit habendi cupido, et hominem in perniciem detruxit, vana se spe lactantem. WESS.

Ibid. Πολυκράτης μονός) Quomodo tandem solus? quum tam multi memorentur in historia veteri θαλασσοκράτορες. Vallae vetus et vera lectio fuit iterum a correctoribus oblitterata: vertebat Valla: Primus, inquam, extitit ex eo genere, quod humanum vocatur, (opposite ad heroicum:) qui multam conciperet spem Ioniae atque insulis dominandi. Legit itaque, quod ex Arch. Cod. dedit Galeus: Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτα (vel πρῶτος) ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξαιν: quod, mea quidem sententia, paene significat idem atque illud de eodem Polycrate paulo ante dictum Herodoto: πρῶτος - - - Ἑλλήνων δὲ θαλασσοκρατεῖν ἐπευκλήθη. Thucydidi dicitur insulas sibi subiecisse Polycrates ναυτικῷ ἰσχύων, I. 13. Straboni, fuisse δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλασσοκρατῆσαι, XIV. pag. 945. B. [p. 637. D. ed. Cas.] Qui maris tenuere mediterranei partem Graeci, superbo θαλασσοκρατούντων insignes titulo, in aliquot insulas Aegaei maris exercebant imperium, sic satis interdum violentum; nam obniti quidem noverant dominationem affectantibus, sed moderate imperandi artem ignorabant Graeci. Insulas, quarum imperium et τὸ θαλασσοκρατεῖν, per contemptum νητύδρια Thessalus vocabat Iason apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 340, 8. Nobis ista nunc nota sunt, quae forsitan ignorassemus, absque Casauboni fuisset in Polybium commentario p. 97. qui pag. 192. et seqq. sequutus Eusebii ductum populos θαλασσοκράτορας recensuit, huius Herodotei tum forte loci non memor; nam, quod de Minoë tradit Noster, enotavit e libro IV. c. 60. Diodori Siculi. idem illud de Minoë ter quaterve tradentis alibi. VALCK.

CAP. CXXIII. 3. Μαϊάνδριον Μαϊανδρίου) Restituit e Med. Gron. accedunt Arch. et Valla: et saepius in c. 142. et seqq. Herodoto dicitur Μαϊάνδριος. Praeter Perizon. [ad Aeliani Var. XII. 53.] vid. Hemsterh. ad Luciani p. 478, 510. [ad Necyomant. c. 16. et Contempl. c. 14.] Patris nomen filio fuit inditum, more minus inter Graccos usitato:

Persas id ipsum fecisse nonnunquam, Herodotei demonstrant Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνηος, et Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. In duobus Demosthenis locis pag. 144, 98. et p. 744, 191. quinque memorantur patribus cognomines, Cephistophon, Cleon, ipse Demosthenes, Hippocrates, Diophanes, omnes eiusdem aetatis Attici: hoc aevo multo fuit illud usitatus quam olim. VALCK.

8. λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων) *Amphoras complures complens plumbo, summas operiens auro et argento*, Gortynios dum callide ludificabatur Annibal, ut a Graecis alia, hoc forte ceperat ex Herodoto consilium; nam Graece Poenum scientem nonnihil etiam temporis tribuisse literis constat. Ut Polycratem Oroites, catos illos Athenienses non immeritos deceperunt Egestaei apud Thucyd. VI. 46. Diodor. XII. 83. Polyæn. VI. 21. Fraus dissimilis, qua Syracusanus Pythius bonum illum equitem Romanum circumvenit, Ciceroni venuste narratur, de Off. III. 14. VALCK.

[11. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας) *Alligatas arcas vertunt: commodius obligatas dixissent. Obsignatas equidem, (hoc enim me voluisse, non obsignatus, quisque videt) ad sensum magis, quam ad verbum, reddidi. Commode Larcherus ex Eustathio ad Odys. θ'. 447. adnotavit, priusquam claves fuissent inventae, arcas et fores, quas tuto clausas voluere veteres, loris fuisse colligatas, eisque nodis fuisse constrictas, quos nemo alius facile solvere posset: καὶ δύναται (ait Eustath. pag. 319, 9. ed. Bas.) καὶ εἰς παροιμίαν κεῖσθαι ὁ τοῦ Ὀδυσσέως δεσμός ἐπὶ τῶν σφραγισμένων ἀσφαλῶς. De eodem more Reiskius etiam ad hunc Nostri locum monuerat. S.]*

CAP. CXXIV. 6. παντοῖη ἐγένετο [placuit ἐγένετο ex ms.] μὴ ἀποδηῆσαι τὸν Πολυκρ.) Cl. Reiskius τὸ μὴ ἀποδηῆσαι. Explicatur phrasis lib. VII. 10, 3. τότε παντοῖοι ἐγένοντο Σκύβαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Iam quod Polycratis filiae per quietem obiectum dicitur somnium, id ipsum vidisse tyrannum et recitasse, cum Persarum regis iussu in crucem tolleretur, Philo Iud. prodidit apud Euseb. Pr. Evang. lib. VIII. 13., alios fortasse secutus. Vid. Mangeium Oper. Philon. T. II. p. 639. WESS.

Ibid. παντοῖη ἐγένετο μὴ etc.) In Xenophonteis semel, ut puto,

reperietur: ἐν παντὶ ἦσαν, μὴ etc. pag. 334, 8. Hinc diversum illud Herodoti significat in omnes se formas vertebat, obsecrans Polycratem, domo ne abiret: δεομένη namque subaudiendum, additum ab Aeliano Nat. An. XV. 21. πανταῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιβέσθαι τῷ ζῳῷ: quod saepe facit, Herodotum imitabatur Aelianus, cuius ista sunt VII. p. 385, 2. [c. 10, 34.] πανταῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Neutrum horum Portus adtigit. Quocunque vehementiore mentis motu subito concitati, terrore praesertim, seu metu, dicuntur πανταῖοι γενέσθαι. Uxorem metuens Xerxes Herod. IX. 108. παντοῖς ἐγένετο, in omnes se formas vertebat, ut ne dare cogeretur quod amata sibi petierat Artaynte. Vid. Luciani T. I. pag. 268. p. 725. T. II. p. 358. et p. 578, 78. ubi reperias πανταῖος ὅπ' εὐφροσύνης γενομένους. VALCK.

8. ἐπεφημίζετο) Gronovio, compositum hoc proscribenti, satis, puto, faceret Eustath. in Iliad. α'. p. 28, 27. [pag. 21, 48. ed. Bas.] Σημεῖωσαι δὲ ὅτι τὸ παρ' Ἡερδότη ἐπιφημίζεσθαι, οὐ ταυτὴν ἐστὶ τῷ ἐπευφημεῖν· ἀλλὰ μαντική λέξις ἐστὶ, δηλοῦσα προφορὰν τινὰ μαντείας δι' ἀναμνήσεως ἐνυπνίου. Quorum quidem recordatio si animum non subiisset, aderat Hesychii Ἐπιφημίσμασιν, οἰωνίσμασιν, potuerantque in promptu esse Thucydidis et Iosephi verba, a Grammatico explicata. At homines sumus, et specie deludimur. Tu vide Albertium ad Lexicographum. Restitui πεντηκόντερον, scriptore praeunte. WESS.

CAP. CXXV. 5. καὶ τὴν τέχνην ἀσκέοντα) Minimi refert, utrum eligatur: [ἀσκ. an ἐπασκ.] parendum tamen Codicum imperio. Ἀσκέων πεντήκοντα IX. 52. pro quo ἐπασκήσας VI. 92. ἀσκεῖν χρηστότητα Eurip. Suppl. 872., κακότητα ἀσκεῖν Aeschyl. Prometh. 1064. Superius [lin. 4.] Κροτανίτην ἄνδρα, ἡτρώον τ' etc. fortasse voluit, ut c. 122. Μύρρον - - ἄνδρα Λυδὸν, nisi scribenti in oculis fuerit Homeri Ἠτρώος γὰρ ἄνδρ. [Iliad. λ'. 514.] WESS.

8. ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συνηκουσίων) Horum corruerat sensum Valla, qui eiectam a Gronovio reperit et in suo Cod. vocem τυράννοι. Per Syracusanorum Tyrannos, quorum μεγαλοπρέπεια cum illa posset Polycratis Samii componi, nullos, ut puto, designare potuit Herodotus, nisi nobilissimum illud par fratrum, Gelonem, et Hieronem; nam pri-

mus etiam Hiero paulo ante iam illuc abierat, quam historiam suam conderet Herodotus; quo tempore Syracusis imperium fuit penes suum dominum, Populum. Utrumque cum excellenti viro Pisistrato comparans Plutarchus de Sera Num. Vind. p. 551. r. Gelonem, inquit, novimus, et Hieronem, Sicilienses, et Pisistratum, ὅτι πονηρία κησάμενοι τυραννίδας, ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ παρὰ νόμῳ ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες, ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημοφελεῖς ἄρχοντες. Gelo certe, libertatis amantissimis civibus post obitum etiam desideratus, clementiae fuit et moderationis, et prope modum Regis qualem fingeant in umbra Philosophi, verum exemplar; civibus dictus εὐεργέτης, καὶ σωτὴρ, καὶ βασιλεύς, Diodor. XI. 26. Ad illum non aequiparandus frater Hiero, eruditorum istius aevi hominum studiosissimus cultor, Simonidis, Pindari, Bacchylidis, Aeschyli, ceterorumque, (Aelian. Var. IV. 15.) eo dignus vel inprimis fuit Herodoto visus, qui huius laudis ornaretur titulo. Sed his longe recentioris secundi Hieronis, (cum primo saepe confusi,) sub Romanorum umbra Regis fortunatissimi, mihi multo notior est μεγαλοπρέπεια. VALCK. — μεγαλοπρεπείην tenent libri omnes, sicut I. 139, 4. Unus Borh. μεγαλοπρεπήην suo arbitrio edidit. Subintelligendum κατὰ vel ἐς μεγαλοπ. facile patet. S.

11. οὐκ ἄξιός ἀπηνήσιος etc.) Tentata haec varie sunt, frustra quoque successu: explicatione indigent, nulla correctione. Significatur, Polycratem, postquam indigno modo qui narretur, fuisset ab Oroeta occisus, in crucem sublatum. Modus supplicii, quem negat relatu dignum Herodotus, aliquod sine dubio crudelitatis insigne exemplum habuit. Solebant Persae cruci suffigendis capita amputare, ut Histiaeο VI. 30. et Leonidae VII. 238., aut pellem detrahare; qua fortasse excoriatione, ut multum in tollendis iis, quorum corpora in propatulo postea ponebant, abusi etiam fuerunt in Polycrate. De Bagapate Ctesias Eclog. Pers. cap. 58. τὸ δὲρμα περιαιρεθεὶς ἀνεσταυρώθη. Haec magnus Casaubonus, atque, ut opinor, verissime, Exercit. XVI. ad Annal. Baronii p. 541. WESS.

CAP. CXXVI. 3. καὶ τῶν Μάγων τὴν βασιλείην) Hic iterum, si non fuisset interpolata, Vallae versio, post Cambysis obitum, occupato a Magis regno, demonstrasset atten-

denti, καὶ in κατὰ debere transmutari: μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσῃ θάνατον κατὰ τῶν Μάγων τὴν βασιληίην. Necessary correctionem esse sciens historiae Persicae nemo diffitebitur: vid. Herod. III. 61. et 67. Per septem menses Medus ille Smerdis regnavit cum fratre fraudis architecto: κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ evenerunt hic narrata. Ut passim ab aliis, κατὰ sic etiam adhibetur ab Herodoto I. 67. κατὰ τὸν κατὰ Κρεῖσσον χρόνον, καὶ τὴν Ἀναξανδρίδῃ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληίην ἐν Λακεδαιμόνι. vid. P. Leopard. Em. XI. c. 5. [καὶ τῶν M. tenent scripti omnes: κατὰ recepere Borh. et Schaeef.] Paulo post, ut legit Valla, scribendum: ὁ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ [pro olim vulgato ἀρχῇ] κατὰ μὲν ἔκτεινε etc. adfirmant illud Cod. Arch. et Herod. infra c. 150. ἐν ὧσιν ὅ, τε Μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἑπτά ἐπανεστήσαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ. VALCK.

4. ὠφέλει μὲν οὐδὲν Πέρσας) Coniiciendo adtigerunt Pavius et Reiskius. Post pauca c. 127. de Oroeta ὃς ὠφέλησε μὲν καὶ οὐδὲν. Succedit ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ, suum sibi incommodum habens; neque enim bene adhaerescit antea positis. Equidem proclivior sum in Vallae et Arch. ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ, in illa post Cambysis fata rerum conturbatione. Vide adnotationes Galei, quibus Cl. Schurtzfleischius calculum addidit. WESS.

[6. Μισροβάτεια etc. Conf. cap. 120. S.]

10. καὶ τινὰ ἀγγαρήϊον Δαρείου) Exquisitius hoc est quam pro scribarum ingenio. Ἀγγελικφόρους in Musis ignorat nemo. Ἀγγαρήϊος Persarum voce idem. Testes ἀγγαροί, toties apud alios obvii, tum ἀγγαρεύειν, docte illustratum a Vinc. Riccardo ad Homil. Procli XVIII. p. 523. et Balh. Stolbergio Exercit. Ling. Gr. p. 152. Herodotus Ionica specie ἀγγαρήϊον extulit, quando de Persarum vehiculari cursu τοῦτο τὸ δράμμα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον lib. VIII. c. 98. liquido docens, in regum nunciis, sive pedibus seu curru eant, voci sedem esse. WESS.

11. κτείνει μὲν) κτείνει [nescio utrum κτείνει, an κτεῖνε, voluerit] μὲν iustissime docti viri, Pauw, Reiske, Abresch. Proximum ἀποκτείνας δὲ μὲν ita postulat. WESS. — Commodum utique foret μὲν, commodum etiam κτεῖνε aoristo tempore, sic dein ἠφάνισε: sed in vulgatum consentiunt libri omnes. S.

12. ὑπείσας) Bis terve reperitur apud Nostrum ὑπείς, p. 63, 41. p. 180, 12. [lib. I. c. 156. et III. 52.] et hoc loco praebet idem Arch. Si vel plures darent, servandum tamen rarius illud Ionicum iudicarem ὑπείσας. Ut hic ἄνδρας οἱ ὑπείσας, sic legitur VI. 103. νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. Formam, Grammaticis ferme ignotam, ut Iones, sic veteres etiam adhibuerunt Attici: ἀφείσα, ἀφείσαν, est in Thucyd. V. 81. et alibi. VALCK. — Aequae ionicum ὑπείς est, et ὑπείσας: sed ὑπείς τῆς ὀργῆς locis citatis, a verbo ὑφίημι, remitto; at ὑπείσας vel ὑφείσας ab ἔω, colloco. S.

CAP. CXXVII. 5. οὐκ ἐδόκει πέμπειν) In his requiritur vocula, quae in vicinis est superflua. Scripsisse adeo Nostrum arbitror: στρατὸν ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐδόκει οἱ πέμπειν, ὅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμαίων: neque enim οἰδεόντων, si plures dant Codices, alteri οἰδαινόντων postponerem: legitur et III. 76. μηδὲ, οἰδεόντων τῶν πρηγμαίων, ἐπιτίθεσθαι. Platonis imago non multum distat, πόλιν et ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν memorantis, de Rep. II. p. 372. E. de Leg. II. p. 691. E. VALCK. — At nec ullo incommodo subintelligi dativus οἱ ad ἐδόκει potest, et peropportuna eidem voculae sedes deinde est, rebus ei (id est, rebus eius) nondum satis tranquillis. Caeterum, intercidisse in codicum aliquo οἱ ante οἰδεόντων, nemini mirum videbitur. S.

Ibid. ὅτε οἱ οἰδεόντων etc.) Praeivit Scriptor, Thaliae c. 76. μηδὲ οἰδεόντων τῶν πρηγμαίων. Aldus ibi, ut hic Pass. οἱ δειντων, quod ipsum in Suidae Ἰθὺ fuit; ubi Kiisterus, quum οἰδεόντων debuisset, rescripsit hoc ex loco οἰδαινόντων, oblitus H. Stephanum dudum in Recens. Voc. Herod. verum tenuisse. Οἰδαινέιν in irae fermento Procopius Bell. Pers. I. 21. et Vand. I. 4. Μοχ μεγάλην τὴν ἰσχὺν non sollicito. WESS.

CAP. CXXVIII. 5. παλλομένων δὲ λαγχάνει) In his etiam fuit erratum. Idem saepe dicitur κληρουμένων δὲ λαγχάνει: nam, quod Ionice πάλλειν et πάλλεσθαι, vulgo κληροῦν dicebatur et κληροῦσθαι: quae duo sane differunt significandi dote. Sive praefectus sortitioni, seu sortes in aliorum gratiam coniiciens in galeam, sitellam, vel urnam, a concussione πάλλειν κλήρους, et πάλλειν dicebatur simpliciter, vulgo κληροῦν. Πάλλεσθαι et κληροῦσθαι, qui sortiebantur, sive rem inter se sorti committebant. Quem ex his tangebatur sors, sive, cuius sorte nomen excidebat, is λαχεῖν dicebatur, vel

κλήρω λαχεῖν [III. 83, 6.], *Herodoto* πάλω λαχεῖν, [IV. 94, 5. 153, 5.] et *Aeschilo* Sept. c. Theb. vs. 55. Κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλω λαχὼν Ἑκάστος αὐτῶν. In *Soph. Elect.* vs. 711. agonistas Brabeutae Κλήροις ἔπληαν. Hoc activo verbo Κληρεῦν est et *Aristophani Eccles.* 678. Contra *Callim. Hymn. in Iov.* vs. 64. ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε Πήλασθαι, *Homerus Iliad.* ὁ. 191. Ἦτοι ἐγὼν ἔλαχον πολλὴν ἄλλα ναιέμεν αἰεὶ Παλλομένων. Hoc et κληρουμένων λαγχάνει, *Xenoph.* p. 22, 28. *Lysiae* p. 105. *Demosthenes* p. 322, 22. κληρουμένων πρῶτος αἰρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχεν. Turpe mendum, ut alia non pauca, reliquerunt in *Harpocrat.* Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονόμων: corrige κληρουμένων. *H. Valesius*, vir summus, κληρούντων dum scribebat, Attici forte moris non recordabatur. VALCK. — Immo recte, si quid video, emendavit *Valesius*. S.

14. εἰ ἐνδεξαίετο ἀπόστασιν) Misellum εἴ οἱ placere [*Gronovio* et *Porto*] non potuit, quoniam ἐνδεξαίετο ex ἐνδείχεσθαι repetitum iverunt. Fac Ionum more ab ἐνδείξασθαι descendere, et vocolae tuta erit statio. *Diodori* sunt, καὶ μὴ βάρεβρον ὁμότητα πρὸς ὁμοεβνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι, lib. XIII. 27. et in *Excerpt. T. II.* p. 651. μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνδείξατο. Nobile *Paulli* est *Apost.* Ἀλέξανδρος πολλά μοι κακὰ ἐνδείξατο II. *Tim.* IV, 14. Alia prudens negligo. Artibus autem *Bagaei* ad *Oroetem* pessumdandum conveniunt *Macro- nis technae* in *Acl. Sciano* ap. *Dionem Cass.* et *Olympii* sive *Honorii Imp.* in *Stilicone* opprimendo ap. *Zosimum*. WESS. — Facile equidem patiar εἴ οἱ ἐνδεξ. restitui. S.

[20. μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς) Vertunt vulgo cum *Valla*, lanceas deposuerunt. An submiserunt ei lanceas, aut tradiderunt? Nescio an militaris formula sit μεθίεναι τὴν αἰχμὴν, cuius vim mihi haud satis liquere profiteor. S.]

CAP. CXXIX. 5. ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων) De *Dario*, καταπιστὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγισίοις, τοῦ ἀστράγαλου ἐκχωρήσαντος *Dio Chrysost.* Or. XIV. p. 231. ex *Herodoto*, dissensu exiguo, iterato Or. LXXVII. p. 652. πείντι ἀπὸ τοῦ ἵππου μεταχωρήσας ὁ ἀστράγαλος: maior est in medici nomine, quem *Δημοδόκον*, incertum sua-ne an aliorum culpa, adpellat. Fieri potuit, ut *Δημοδόκος*, quo de *Aristoteles Eth.* ad *Nicom.* VII. 8. in *Oratoris* animo fuerit. In *Himerii Eclog.* p. 71. ed. *H. Steph.* Δημοκίδης ὁ Κροτωνιάτης,

etiam ap. Photium Biblioth. p. 1142. ubi Sophistae verba Hoeschelii adiumento correctiora leguntur. WESS.

8. στρεβλοῦντες καὶ βιάμενοι) Haec et vicina obversabantur Dioni Chrys. Or. XIV. p. 231. B. et LXXVII. p. 652. D. et 653. ubi chirurgi εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας *Darium* ἐνέβαλον, ἔλκοντες καὶ βιάζόμενοι τὸ ἄρθρον: tum tangit laudabile Democedis facinus, invidos Medicos Aegyptios e praesentissimo liberantis periculo, narratum Herodoto c. 132. Bis in Dione medicus Crotoniata dicitur Δημοδόκος, qui fuit Δημοκίδης, et Democedes etiam vocatur Timaeo ap. Athen. XII. p. 522. B. et Aeliano Var. Hist. VIII. 17. VALCK.

11. ἀγρυπνήσι εἶχετο) Suidas male [qui ἀγρυπνίῃ συνέχετο.] Herodotea ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι IV. 131. IX. 97. et ἀμφιβολίῃ ἐχόμενος V. 74. Aeliani Var. XIII. 35. Φαλαγγίων κνήσας ἐχόμενος, Luciani Scyth. c. 2. τῷ λοιμῷ ἐχόμενος, abunde Grammaticum redarguunt. Dignum magis consideratione [l. 12.] παρακούσας - - τὴν τέχνην, studiosissime in Lexica, ut ἀκούειν et παρακούειν, contra compositionis indolem, idem habeatur, receptum. Consilio non favebit Herodotus, si, quod schedae offerunt, οἷα δὲ παρακούσας dederit, tantum indicans, oscitanter et negligenter hominem Sardibus pridem audientem Dario nunc tandem Democedis artem indicasse. WESS. — Verba οἷα δὲ facile suspiceris ex glossa a nonnemine fuisse adiecta: quae sive adsint, sive absint, perinde constabit verbo παρακούειν notio obiter audiendi, quam ei Vir doctus vindicavit. Denique ad ἀγγέλλει τῷ Δαρείῳ utique intelligi debet τὴν τέχνην τοῦ Δημοκίδεος, et potest ad παρακούσας subintelligi περὶ αὐτῆς: sed et nihil impedire videtur, quo minus iuncta intelligamus παρακούσας τὴν Δημοκίδεος τέχνην, et dein cogitemus ἀγγέλλει αὐτήν. S.

CAP. CXXX. 4. κατεφάνη - - τεχνάζειν ἐπιστάμενος) Vallae Latina, visus Dario fuit notitiam artis perite didicisse, mala sunt, damnataque ab H. Stephano Thes. T. III. p. 1437. Suidae interprete, et Reiskio. Dolos et strophas noverat Democedes, ut artis medicae peritiam dissimularet. Id τεχνάζειν. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὀρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, dissimulandi artibus utentem, infra lib. VI. 1. WESS. — Vallae versionem quum Gronovius tenuisset, cum hac Wesselingius permixtavit, sed tamen visus fuit Dario dissimulandi artes bene nosse: frigida (ut dicam quod sentio) sententiâ. Nempe me-

mor Vir doctissimus usitatae verbi φαίνεσθαι et similium constructionis cum participio loco infinitivi, (de qua etiam ex professo Valckenarius ad c. 1, 24. huius libri monuit,) iuncta intellexit ista κατεφάνη ἐπιστάμενος, rursusque illa, ἐπιστάμενος τεχνάζειν. Sed ex praemissa Darii interrogatione, (l. 2.) τέχνην εἰ ἐπίσταίτο, perspicuum videtur intelligi h. l. debere, ἐπιστάμενος αὐτήν, scil. τὴν τέχνην, adeoque hoc dici: *adparuit Dario, dissimulare hominem, cum quidem calleret artem; sive, quod eodem redit, adparuit Dario, callere eum artem, sed dissimulare.* Poterat Herodotus scribere ἐφάνη - - τεχνάζων, ἐπιστάμενος: sed, ne duo participia absque coniunctiva concurrerent particula, alterum verbum in infinitivo posuit, cui perinde hic locus erat. In eandem nobiscum sententiam Larcherus monuit, ἐπιστάμενος hic accipiendum quasi esset καίπερ ἐπιστάμενος. S.

8. Φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην) Praeferrem, si Codices subministrarent, Φλαύρως ἔχειν τῆς τέχνης: quo modo saepe loquuntur veteres. μακαρίως ἔχεις Φρενῶν· Θράκης παρόδου χερσίμως ἔχειν· οὕτως εὐνοίας ἔχων· αὐχμηρῶς εἶχε τοῦ προσώπου· οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. Horum primum est Dionysii Tyr. ap. Stobaeum p. 531, 14. Postremum Platonis ita transtulit Latine Cicero: *cum ignorem quam sit doctus, quam vir bonus?* Tusc. V. 12. VALCK. — Tenent vulgatum libri omnes: et perinde sane (κατὰ) τὴν τέχνην, atque τῆς τέχνης (ένεκα) dicere licuit Herodoto. S.

[9. ὥς οἱ ἐπέτρεψε: sc. ἑαυτὸν, aut τὸ πρᾶγμα. S.]

10. καὶ ἥπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων) Series rerum msstis adstipulatur. Aegyptii medici regem diu torserant, et continuatis aerumnis somno prohibuerant. Democedes lenibus post acria illorum usus medicamentis Darii insomniam discutit, reddita sanitate. Valla verum perspexit, nactus Morelli ad Dion. Chrys. p. 72. et aliorum calculum. ἥπια φάρμακα Poëtae Iliad. δ'. 218. et ἥπια ἀκίσματα Aeschyli Prometh. vs. 481. loquendi genus adfirmant. Hier. Mercurialis Var. Lect. lib. IV. 5. intacta non reliquit Herodotea. WESS. — Suum Herodoto restitutum iri, καὶ ἥπια μετὰ τὰ, monstrat Diss. Herod. p. 81. Sic Laurentium legisse monuerat, qui primus, ni fallor, omnium exactius expendere coepit monumenta veterum, Graeca praesertim, P. Leopardus Emend. VII. c. 14. VALCK.

19. ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἐκάστη) *Stephani ὑποκύπτουσα* probarunt *Ampl. Cuperus Ep. ad Graev. Syllog. Burman. T. II. p. 690. Pavius, Geinozius*; merito inprobante *Gronovio*, sed vulgatum, in quod codices magna consensione conspirant, infeliciter explicante. [Nempe vertendum censuit, *unaquaeque pectus subverberans.*] Indiget locus interpunctione, bene a *Cl. Reiskio* picta, et ex *Arch. τὴν θήκην, arcâ* sive *repositorio aureorum numorum*. Donarunt regiae mulieres *Democedem* stateribus, cumulatim adeo in phiala coacervatis, ut plures deciderent. Singulae τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην *arcam*, ut numos phiala eruerent, concusserunt et subverberarunt: id ὑποτύπτειν *II. 136. VI. 119.* habetque iunctum utrobique sibi, quo quid egeritur, instrumentum, etiam in *Comici Avih. vs. 1145.* ubi *Hemsterhusius* praeclare. Lege mecum, Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἐκάστη Φιάλη τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἔδωρέετο τὸν Δημοκῆδεα οὕτω δὴ τι δαψιλῆϊ δωρεῇ, ὥς etc. Earum unaquaeque phiala thecam (sive auri arcam) concutiendo eruens *Democedem* tam luculento munere donavit, ut servus - - - et plana via erit. *Tzetzes*, laxius explanatione usus, χρυσαῖς Φιάλαις τὸν ἐπέχεον ἐκείνῳ, *Democedi*, *Chil. III. p. 314. WESS.*

Ibid. ὑποτύπτουσα etc.) Tentamina prostant *H. Stephani, Palmerii, Gronovii, Reiskii.* Qui hic Theologica potissimum tractat iuvenis *Gallus Io. le Febvre* hunc in sensum accipiebat *Herodotea: chacune d'elles vidant une fiole pleine d'or dans une caisse, la donnèrent à Democède avec la caisse.* Reliquis mea quoque succedat coniectura, τὸν χρυσὸν tantum scribentis pro τοῦ χρυσοῦ. *Herodoti* verba; ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἐκάστη Φιάλη, τὸν χρυσὸν σὺν θήκῃ ἔδωρέετο τὸν Δημοκῆδεα, sic interpretor: earum autem singulae phiala eruentes, (aureos stateras, ex arca videlicet:) auro et phiala donabant *Democeden*: atque ita verum me reperisse arbitror: probe tamen sciens veritatis saepe nos decipi simulacris. Primum egestos ex arca stateras continens phiala, auri erat θήκη. Deinde, τὸν χρυσὸν - - ἔδωρέετο τὸν Δημοκῆδεα, qua ante structura, δωρεῇ μιν Δαρεῖος π. χ. δύο ζεύγη. [At ibi ζεύγεσι et usus Graeci sermonis et librorum consensus postulavit.] Quid tandem sit Ὑποτύπτειν ante hos 50 annos *Küsterum* docuit venerandus ille nobis *Hemsterhuisius*: vid. ad *Aristoph. Av. vs. 1145.* *Küsterus* dedit et *Berglerus* *Herodotea* ex

lib. II. c. 136. ubi κοντῷ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην notat conto in paludem immisso egerentes quod adhaerebat luti: omisere locum Herod. VI. 119. (p. 370, 37. ed. Gron.) ὑποτύπας ταύτῳ ἀντλέει. Aristophanis anseres, latis pedibus usi veluti palis, ὥσπερ ἄμεις, lutum eruentes, ὑποτύπτοντες, in pelves ἐνέβαλον. Similiter uxores Darii quaeque dicuntur ὑποτύπτουσα Φιάλη, tanquam palis usae phialis: nec mirum; phialarum enim ampla quidem erat capacitas, sed lata figura palarum instar: vocem idcirco Hebraeam פִּיָּי, qua palae designantur, Φιάλας interpretantur Numer. iv, 14. In Homero Φιάλην exponunt χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβετώδες: vid. Athen. XI. p. 468. E. p. 501. A. Eustath. ad Iliad. ψ. p. 1412, 30. et Wetsten. ad Ioannis Apoc. 5, 8. Vas sive poculum ἐκπέταλον amplum est, atque expansum instar folii vel laminae: Athen. XI. p. 485. E. 494. E. 496. A. et Harpocrat. in voc. Τριπτῆρα. Istarum itaque Darii uxorum unaquaeque donabat Democeden (fortasse regio more προπιπωκυῖα) λαβοῦσα πλήρη χρυσίων [μεσόμφαλόν γε] Φιάλην: sic apud Athen. XI. p. 502. A. scribendus est Theopompi Com. tetrameter, ex Althaea sumtus. VALCK.

[Theopompi apud Athen. fragmentum iam nil moror; ad quod consuli possunt quae a Casaubono, a Porsono, et a nobis adnotata sunt; Animadv. ad Athen. T. VI. p. 297 seq. Hoc unum moneo, nescire me consulto - ne χρυσίων scripserit Valck. pro eo quod apud Athen. olim vulgatum erat χρυσέων. Caeterum rectissime hunc Herodoti locum expeditisse idem Vir doctissimus mihi visus est; nisi quod nil opus fuit, τοῦ χρυσοῦ ibi contra et sermonis usum et librorum consensum in τὸν χρυσὸν mutare, quum percommode intelligi possit δαψιλῆϊ δωρεῇ τοῦ χρυσοῦ. Quod vero Θήκην idem Vir doctus ipsam illam phialam interpretatur, qua et hauriebatur aurum et cui illud impositum donabatur Democedi; similiter apud Athen. IV. 4. p. 129. d. e. est ὑελυῖς πίναξ, ἐν Θήκῃ κατακειμένος ἀργυρεῖ, vitrea patina super repositorio argenteo: et ibid. c. 5. p. 130. c. d. bellaria in canistris ex ebore tectis - - dono dabantur hospitibus αὐταῖς ταῖς ἰδίαις τῶν πεμμάτων Θήκαις, unā cum thecis, quibus quodque bellariorum genus impositum erat. Et, Φιάλην (phialam, pateram) planius aliquod vas et latius esse, super quo aliud (v. gr. poculum) possit reponi, ex exleui Athenaeo

et ex Polluc. VI. 95. observavit *Wytttenbach* in Annotatt. ad Selecta principum Historiocr. p. 374 seq. conf. *Xenoph.* Cyrop. I. 3, 8 seq. *Wesselingii* ratio, quoad sententiae summam parum a *Valckenarii* interpretatione discrepans, nititur illa quidem codicis *Arch.* auctoritate; sed vereor ne τὴν θήκην ibi (pro vulgato σὺν θήκῃ) ex scribae ingenio profectum sit, non e vetusto exemplari derivatum. Sane in duobus aliis *Herodoti* locis, ubi verbum ὑποτύπτω eadem notione usurpatur, itemque in tertio ex *Aristoph.* prolato, nullum nomen in accusativo casu positum conspicitur, nec illo opus esse videtur: aurum vero simul cum theca (σὺν θήκῃ) dono datum esse *Democedi*, ex his quae continuo sequuntur intelligitur. *Reiskius* duas voces σὺν θήκῃ in unam συνθήκην contrahendas censuerat, χρυσοῦ συνθήκην auri acervum intelligens. *Toupius* Emend. in *Suid.* (ad voc. Χρυσίς) P. III. p. 575 seq. ista τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ, violenter utique, in εἰς τὴν χρυσοθήκην mutans, provocavit ad illud apud Nostrum ὑποτύπτοντες εἰς λίμνην, auri arcam χρυσοθήκην intelligens. τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ tenens *Werfer*, et haec ipsa verba iuncta intelligens, (in *Act. Philol. Monac. T. I. p. 108 seqq.*) θήκην χρυσοῦ nil aliud nisi auri arcam vel crumenam significare contendit, idque ex *Herodot.* IX. 83, 3. adparere existimat, ubi tamen nihil impedit quo minus θήκας illas, quemadmodum hoc loco, phialas s. pateras intelligamus, collato praesertim ibid. cap. 80, 6. *Benedictus* nuper (in *Act. Sem. Philol. Lips. II. 2. p. 296 seq.*) unice veram lectionem esse ὑποκύνπτουσα iudicans, quam nonnullos bonae notae codices ait exhibere, nescivit Vir doctus nullo in vetere libro reperiri istam scripturam, nonnisi ex coniectura propositam ab *H. Stephano* sub finem Praefationis ad Lectorem quae editioni Graeco-latinae praemissa est. S.]

CAP. CXXXI. 2. πατρὶ συνέιχετο ἐν Κρότωνι) Insulsum δ; damnavit *Gronovius*, nec induxit, *Reiskio* merito demirante. Tolerari non debuit. Simile erit *Homeri Iliad.* ζ. 396. τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἑκτορι, si ad structuram animus se verterit; et VI. 12. τῇ παρεούσῃ (δουλήν) συνέχεσθαι, conflictari. *WESS.* — At *Homericus* quidem ille locus cum hoc nihil prorsus commune habet. δουλήν συνέχεσθαι latine commodius forsitan reddetur, premi servitute, ut apud *Polyt.* πολέμοις, λιμῶ συνέχεσθαι. S.

8. Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέαν) Polycratem non miror de male quaesitis adeo munificum in medico fuisse remunerando; sed mirarer equidem Aeginetarum, atque istius temporis Atheniensium munificentiam; nisi suspicarer, ut alibi numeros, hic summam quoque pecuniae nimium ab Herodoto amplificatam. Dum opibus etiam Atheniensium civitas erat potentissima, legatis in diem, Aristophanis aevo, duae dabantur drachmae: vid. Arist. Acharn. vs. 66. Centum drachmae unam duntaxat minam conficiunt, quales minas centum annuas dedissent Democedi: huc adde, medicis vix ullam tum publicitus datam fuisse mercedem. Pluti versus est 408. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει; Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἐστ', οὔθ' ἡ τέχνη. Sed ante bella Persica cuperem equidem edoceri, unde tanta fuerit in Atheniensium aerario pecuniae vis, ut peregrino Medico annum adsignare commode potuerint salarium talentum et minas quadraginta, sive, secundum nostram putandi rationem, tria millia Carolinorum. Illud adeo, vix credibile, si verum est, oportet iste Democedes ad rem valde fuerit attentus, qui minas, ad centum, viginti tantum adiicienti Tyranno suam maluerit operam addicere, quam Atheniensibus in libera civitate. Quibus exploratae sunt Atheniensium opes diversis temporum articulis, Herodotea mecum, credo, mirabuntur. VALCK.

13. Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο) Voluit-ne Arch. librarius ἰητροὶ ἐλέγοντο, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα εὐφημίζοντο? Sententia non erit mala, fortasse etiam nonnullis speciosa, mihi tamen ex critici interpretamento nata. Democedes et Crotoniatae Medici plura scholae Italicae videntur debuisse: Pythagoras, artis non inperitus, tum temporis Crotone docebat. Milo, Democedis socer, testis erit c. 157. Ut taceam illustrem in Pythagorae rebus memoriam Democedis apud Iamblichum Vit. Pyth. c. 35. Conf. Dan. Clericum Hist. Medic. lib. II. 2. p. 79. WESS.

CAP. CXXXIII. 3. ἔφιν φῶμα) Generalius Athen. XII. 4. [c. 22.] p. 522. B. τὸν μαστὲν ἀλγύτασα. Vomicae morbum φῶμα explicat Plin. Nat. Hist. VII. c. 50. eadem spectans, quae Plutarchus de Iasone Pheraeo T. II. p. 89. c. ἔπαισε τῷ ξίφει τὸ φῶμα καὶ διεῖλεν οὕτως, ὥστε σωθῆναι τὸν ἄν-
Herodot. T. V. P. II. K

Φρωπον - - τοῦ Φύματος βαγέντος. Sed tyranno profuit ruptum tuber, Atossae inconmodum auxit. WESS.

8. ἐξορκοῖ μιν) Vide VI. 74. WESS. — Scilicet ibi pariter ἐξορκοῖ, non ἐξορκεῖ. Conf. vero et IV. 154, 14 et 15. S.

9. ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα) Aliàs monui, [ad I. 10, 12.] necesse non videri, ἐς αἰσχύνην scribi. Sustuli nunc codicum imperio praepositionem. Euripid. Hecub. 1241. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρεῖ Πρᾶγμα. Plato Menex. p. 247. Α. ἡ νίκη αἰσχύνην φέρεῖ. WESS. — Vide quae in Var. Lect. notavimus. S.

Ibid. ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα) Restituit etiam Gronov. I. 10. παρὰ βαρβαροῖσι καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνόν, ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρεῖ. Quam ex Med. Cod. praepositionem ἐς adiecit, illam merito non necessariam iudicabat, quo humaniorem in Herodoto poliendo successorem ne optasse quidem tacitis votis potuit Gronovius. Thucyd. I. 5. οὐκ ἔχοντός πο αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον. Aelian. Var. I. 21. οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν αἰσχύνην φέροντων. Quae habent vel adferunt ignominiam, dicuntur αἰσχύνην ἔχοντα, vel φέροντα: in his valde dubitari potest an locum suum ἐς possit tueri. Saepenumero quidem iisdem verbis ἔχειν et φέρειν adiicitur ab Herodoto praepositio; sed in diversissimis loquendi formis, in quibus illa significant spectare vel pertinere. II. 52. τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὀμηρον ἔχοντα. IX. 42. τὸν χρησμόν, τὸν Μαρδ. εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν. IX. 32. οὐκ ἐς γυμνικούς ἀλλ' ἐς ἀρήϊους ἀγῶνας φέρον τὸ - - μαντήϊον. VIII. 137. ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Talia, Herodoto frequentata, parcius alibi reperiuntur, praeterquam apud eius imitatores, quos inter eminet, in his etiam adhibendis, Pausanias: huius VIII. p. 701. legitur φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ἄσμα, et X. p. 842. Lib. I. p. 104. τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες. II. p. 133. τὸ ἐπίγραμμα ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχε. V. p. 380. ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα. V. p. 417. ista ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα. p. 427. τῆς ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὐμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν. Cum postremis comparari potest hoc, diversum tamen, Antiphontis Or. IV. p. 119, 7. τὰ ἔχνη τῆς ὑπονοίας εἰς τοῦτον φέροντα: et p. 120, 8. τὰ ἔχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα. Haec ad manum non erant G. Arnaldo scribenti Var. Coniect. p. 210. et p. 416. Monstret mihi quis in Herodoto vel aliis scriptoribus optimis, τὰ εἰς διελίαν,

vel βλασφηημίαν, vel εἰς ὄνειδος φέροντα, fatebor etiam dici potuisse τὰ εἰς αἰσχύνην φέροντα: scd, quae diversi sunt generis mihi non incognita, quod nimis fit frequenter, permisceri nolim. VALCK. — Nihil referre videtur (quemadmodum ad I. 10, 12. *Wesselingius* monuit) addatur εἰς ad αἰσχύνην, an auferatur: ac possis latine etiam perinde reddere, quae ad contumeliam pertinent. Conf. quem in *Var. Lect.* laudavi *Markl.* ad *Eurip.* *Suppl.* vs. 295. S.

CAP. CXXXIV. 15 seqq. αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι etc.) Ex *Democrito* habet *Stob.* *Serm.* CXV. p. 592. Αὐξανομένου γὰρ τοῦ σώματος, συναύξονται φρένες· γηράσκοντος δὲ συγγηράσκουσι etc., quae his ita respondent, ut eodem fonte manarint. Saepe opinatus sum, perperam *Democriti* nomen fragmento apud *Stobaeum* adpingi, debuisse enim *Herodoti*. Nunc, cum ambo eiusdem fuerint temporis et aequales, philosopho et medico dictum, utriusque sententiis bene congruens, nolo auferre. *Galen*i similem apud *Eustathium* [ad *Odyss.* β'. p. 98, 31.] professionem non miror, quippe τὴν κρᾶσιν, sive corporis temperamentum, humanam animam arbitrati. Nec *Aristotelicum*, *Polit.* lib. II. c. 7. Ἔστι γὰρ, ὥσπερ καὶ σώματος, καὶ διανοίας γῆρας. Notae Philosophi sunt de mente humana fluctuationes. Bene observavit *Hier. Mercurialis* *Var. Lect.* lib. IV. 3. tolerari utcunque ea posse, si de operationibus animae, quatenus ex instrumentis corporis pendent, accipiantur. Mihi sese probavit hoc *Heraclidæ Pont.* *Allegor.* p. 485. ὅσεν ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποθβίνει, τοσούτον ἡ τῆς διανοίας αὐξεται ἰῶσις. WESS.

Ibid. αὐξανομένῳ γὰρ etc.) Sub nomine *Democriti* *Herodotea* legi apud *Stobaeum* monitum fuit in *Diss. Herod. Wess.* p. 177. Suo tributa parenti prostant in *Scholiis* ad *Hom. Od.* β'. 315. Dixisse fertur *Antipater Tarsensis* lib. II. de anima, secundum decreta *Stoicorum*: ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ, καὶ πάλιν συμμεικνύται. Traditur hoc in *Scholiis Homeri Leidensis* ad *Iliad.* λ'. 115. [et in *Venetis Scholiis a Villosino* editis.] quod neque ex *Eustathio* constat, nec *Diogene Lærtio*, neque aliunde forsitan didicissemus. Verborum sententia neque *Democrito* disconvenit: cum corpore, ait *Lucret.* III. 447. Crescere sentimus pariterque senescere mentem. - - - Post ubi iam validis quassatu'st viribus aevi Corpus, et oblusis ceciderunt viribus artus; Claudicat inge-

nium, delirat linguaque mensque: γηράσκοντι δὲ συγγερᾶσκουσι (καὶ αἱ φρένες,) καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται. Quintilianus in re diversa, Inst. Or. X. 5. Necesse est, inquit, ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retundatur. Quod, ut puto, sumserat ex Herodoto Livius VI. 23. L. Furium facit iuvenibus bella data, dictitantem, (Herod. νῦν γὰρ ἂν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἰς ἡλικίην. cf. Homer. Iliad. χ'. 71.) et cum corporibus vigere et deflorescere animos. Petebant ista Camillum: is exactae iam aetatis erat; sed vegetum ingenium in vivido pectore vigeat. Tales fuere semper, et sunt etiam nunc, de quibus idem dici queat, quod scribit Livius de M. Furio Camillo. Materiae, quam tractabat, ubique memor Longinus π. 7. sect. ix. sub fin. magnifice, γῆρας, ait, διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὁμῶς Ὀμήρου, Odysseae conditoris, atque in illa similis ἡλίῳ καταδυομένῳ. Moriens Cyrus Xenophontis Κυρ. Παιδ. VIII. p. 138. de se ipse testabatur: τοῦμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ἡσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερόν γενόμενον: quae libenter adhibet Ciceronis Cato maior de Sen. c. ix. Qui fertur esse Xenophon, quando secedit a Xenophonteis ex historia Graeca ad verbum describendis, frigidus Agesilai laudator et sophista, p. 86. ed. Hutchins. Δοκεῖ δ' ἔμοιγε καὶ τόδε μόνος ἀνθρώπων ἐπιδείξαι, ὅτι ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς βίωμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν. Qui libellum istum olim tamquam Xenophonteum adhibuere, vel videntur adhibuisse, horum mihi testimonia, plerorumque opinor, sunt in numero. VALCK. — Xenophonti libellum istum contra Valck. vindicavit Weiske, Opp. Xenoph. Vol. IV. p. 404 seqq. S. 19. ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆς δετῆς) Posteriora ad eum modum certatim formarunt docti viri, et recte: rei indoles et msssti testantur, nec minus, iustum videri, quod insuper mutatum. Infra lib. IV. 117. Darius γέφυραν ζεύξας -- διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἡπειρον. De ancillis Atticis, [l. 25 seq.] ab Atossa sibi expetitis, et belli Persici origine, Aelian. Hist. An. XI. 27. Claudianum credo lib. II. in Eutrop. vs. 200. ad eas alluisse: Felices -- quibus Argivae, pulchraeque ministrant Thessalides, famulas et quae meruere Lacaeas. WESS. CAP. CXXXV. 1. καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίησεν) Solens Homerum imitatur Iliad. τ'. 242.

Αὐτὸν ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἦν, τετέλεστο δὲ ἔργον.

Quod dudum animadvertentem *Eustathium* p. 1182, 30. [p. 1248 extr. et seq. ed. Bas.] operae est audire. Τοῦτο δὲ ὁμοίον ἐστὶ τῷ ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον ἅπερ Ἡρόδοτος ζηλώσας Φησί· ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίησε. Nolo dicere, Thesalonicensem praesulem msstis ad amussim convenire, id solum, cessare post haec fluctuationes de veriore sententiae scriptura debere. Patronum Cl. *Valckenarius* suae opinionis allegare Cod. Ask. potest. WESS.

Ibid. καὶ ἅμα τ' ἔπος ἔφα) Vulgabatur ante Gronov. καὶ ἅμα ἔπος τ' εἶπε. In aliis Codd. nec reperitur εἶπε, neque ἔφα. Hoc, Doricum, ferri nequit: sed Herodotea sunt, ἔφατο, ἐφάμην, φάμενος: extra γὰρ illa quidem rarissima, nisi quod *Aelianus* in *Var. Historia* ἔφατο, II. 2. et frequenter adhibuerit alibi. *Herodotum* itaque scripsisse suspicor: ταῦτα εἶπε· ἅμα τε ἔπος ἔφατο καὶ ἔργον ἐποίησε: ista dixit, et simul atque dixisset, rem aggrediebatur: sive, nec dicta res morata, ut loquitur *Iustinus* II. 3. Solet et *Notster* ita loqui p. 47, 2. [lib. I. c. 112.] ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε, - καὶ ἀπεδείκνυε. p. 269, 41. [IV. 150.] ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα καὶ ἐδείκνυε. cf. p. 461, 41. [VIII. 5.] Homereum illud, ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον, in sermone quotidiano dicebatur de re dicto paene citius confecta, ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον, *Zenob.* I. Prov. 77. Quando ad ἔργον adiecit *Herod.* ἐποίησε, putem et ἔπος ἔφατο non spernendum; praesertim ubi membrana *Flor.* ἔφα ostentat. In *Euripidis* *Bacch.* vs. 1080. Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν καὶ γαῖαν ἐστήριξε Φῶς: hoc tempus (non ἐστήριξε) poscit usus *Euripidis* et ratio locutionis: vid. *Electr.* vs. 788. *Plutarch.* T. II. p. 782. c. *Chariton* VII. p. 122. *Ex. Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in *Iov.* vs. 87. et 92. *Homerus* *Iliad.* τ'. 242. Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἦν, τίτλιστο δὲ ἔργον. Est sane sublime dictum, quidquid disputent viri docti, notum illud: εἶπεν ὁ θεός, γένεσθω, καὶ ἐγένετο. VALCK.

[13. συμβαλέσθαι ex *Pc.* me adscivisse dixi in *Var. Lect.* Sic vero etiam in *Pa.* *Pb.* et *Pd.* scribi diserte *Larcherus* monuit, quibus e codicibus nihil h. l. enotavit is qui nostri caussa illos excussit. S.]

16. δέισας μὴ εὖ ἐκπειρῶτο) Tametsi εὖ *Euripideo* *Phoeniss.* vs. 998. ὡς εὖ πατρός ἐξεῖλον φόβον, κλέψας λόγους, comparatur, claudicabit sermo. *Stephan.* μὴ ἰ ἐκπειρ. coniecit, minime εὐστόχως. *Pavius* μὴ οὐ, *Reiskius* μὴ εὖ, lenissima me-

dicina. Quae autem his iugata adhaerent, [οὐ τι ἐπιδράμων πάντα etc.] suum ex Codicibus recuperarunt colorem. Indicant, Democedem non cupide involantem donata accepisse cuncta, sicuti iidem perspexerunt optime. Nam Latina, nihil omnium offendens oblata sibi accepit, iure damnantur. Verbum ἐπιτρέχειν significatum requerit. Aristides T. II. p. 401. ed. Iebb. εἴ σοι περὶ παίδων εὐχομένῳ, τῶν θεῶν εἴποι τις, ὡς ἔσονται μὲν - - - οὐκ ἂν δέξαιο; οἶμαι μὲν καὶ ἐπιδράμοις: imo vero cupide accurreres et arriperes. Cuius ego loci indicinam Abreschio, verissime addenti, Io. Chrysostomo in deliciis illud ipsum fuisse, debeo. Vide Nostrum lib. VIII. 32. WESS. — Vitiosum εὖ ἐκπειρώτο, ex Aldina ed. propagatum, tenere Wess. non debuerat. εὖ pingendum, idem ac οὖ valens, optime Reiskius monuerat: quum vero sit enclitica vocula, recte μὴ εὖ Reizius edidit, et sic Schaef. et Borh. Miror nihil ad h. l. ex msstis prolatum reperiri: in nostro quidem cod. F. sic scriptum μὴ εὐ nec spiritu adiecto, nec accentu. εὖ vero ex Ms. Paris. A. adnotavit Larcher. Verbo ἐπιτρέχειν, arripiendi, sibi vindicandi notione, cum dat. casu usus est Appian. Punic. c. 94. S.

22. τούτῳ ταῦτα) Non intercedam, si qui cum Reiskio ταῦτα pinxerit. WESS. — In editis Animadverss. vulgatum ταῦτα non sollicitavit Reisk. Conf. supra, l. 3 seq. S.

CAP. CXXXVI. 1. Καταβάντες δὲ οὗτοι) οὕτω mallem ex msstis, quippe venustius. [Quum dederint hoc Pass. Ask. et F., videtur idem legi in Med. seq. non advertisse Gronov.] Γαυλὸν μέγαν [lin. 3.] neglectui habere, ut Grammaticorum quorundam socordia ne occultetur, nequeo. Etymologus p. 222, 28. λέγεται δὲ καὶ τριήρης γαυλός, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὡς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ιστοριῶν. In Msto Traiectino, διὰ τὸ κοῖλον καὶ πλεῖστα δέχεσθαι. Cyrilli Lexic. Ms. eadem, indicio Cl. Alberti ad Hesychii Γαυλός. Splendidae sunt nugae, quod Gronovium non fugit. Γαυλός et ὀλκός eadem navis, nempe oneraria, minor trireme. Vox est Phoenicum lib. VIII. 92. ex ḡ gol, gaul, ob curvam rotunditatem, auctore S. Bocharto. WESS.

8. ἐκ ῥηστῶνης τῆς Δημοκίδεος) Vulgata ἐκ Κρηστῶνης nullis defendi machinis potest: nam nulla unquam in Italia urbs Crestone. Habet τὴν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πέλιν lib. I. 57. quae utrum Italica fuerit, disputavimus uberius. At

demus dubia in re eam Italiae, huc sane referetur perperam, siquidem in mediterranea regione sedem occupans Corton est sive Cortona, modo ne fallat Dionysius Halicarn. Quid porro ἐκ Κρηστώνης τῆς Δημοκίδεος? neque enim Crestonaeus domo et origine Democedes, verum Crotoniates. Atque, haec virum Celeb. [Gronovium] nihil esse morata, merito demiror. Retinuit Vallae Latina, ibi Aristophilides Tarentinorum rex, et ipse Crotoniensis, ad ipsius Graeca οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Laurentii liber ἐκ Κρότωνος, sicuti Vind. et Arch. Quae quidem si adiuves, et ὁ ἐκ Κρότωνος reponas, tolerabilis, sed durior erit sententia: Ibi vero, qui ex Crotone Democedis, Aristophilides. Nec liquet aliunde, Aristophiliden, Tarentinorum regem, Crotone natales accepisse. Mihi cum locus hic novationem effugere nequeat, blanditur cum maxime editum ἐκ ῥηστώνης, ex indulgentia, ῥαθυμία, facilitateque Democedis, Tarentino regi in exarmanda navi et Persis vincendis nimium concedentis. Addunt novanti consensum Ms. Ask. et eruditissimi viri Hemsterhusius, Geinozius, Valckenarius. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. S.

Ibid. ἐκ Κρηστώνης) Mihi quoque dudum venerat in mentem ἐκ ῥηστώνης: quod viros insignes adsequutos coniectura liquet ex Wess. Diss. Herod. p. 31. Memineram olim in Herodoto vulgatum εἰς Σάβας, pro εἰς Ἄβας, et contrario vitio scribi εἰς Ἰνδοὺς, et εἰς Κῶλον, ubi εἰς Σινδοὺς et εἰς Σκῶλον exhibebit Editio Wesselingi, cui hanc correctionem adfirmandam relinquo. Multa mihi quidem in mundo sunt, quibus usus varii vocis ῥαστώνη possent adfirmari; perpauca tamen ad sententiam apte respondentia, quam hic locus me iudice postulat. VALCK. — Quidni vero, ῥηστώνην facilitatem et indulgentiam intelligentes, vocab. Δημοκίδεος pro genitivo obiecti, quem dicunt grammatici, acciperemus? Sic fecerit istud Tarentinorum rex indulgentiā in Democedem, scilicet, quo ei gratificaretur, et faciliorem ei redderet fugam. Corayus quidem, Vir doctissimus, apud Larcherum, ἐκ ῥηστώνης τοῦ Δημοκ. interpretatur ἐκ ῥαδιουργίας, ἐκ τέχνης, ἐκ σοφίσματος τοῦ Δημ. S.

CAP. CXXXVII. 6. τοῖσι σκυτάλοις) Constat librariorum dissensus. Glossator mstus σκυτάλοις, editus ab Aldo stat, quod levis momenti. Athenaeus de Persis et

Democede paria ferme, sed alio ex fonte lib. XII. 4. [c. 22.] p. 522. Quod Persae autem ad Crotoniatas, πῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει; in Latinis bona non sunt. [Tenuerat illa tamen *Wess.* cum *Gronov.* sic concepta: *An ex usu erit vobis hanc iniuriam regi Dario intulisse?*] Verti debuerant, *an regi Dario sufficiet hanc a vobis iniuriam perpeti?* Cui eorum dicto pondus ex mstis accedet καὶ πῶς ταῦτα etc. [Et ego illam καὶ particulam lubens adiici patiar, quod a *Schaeff.* factum laudo.] Mentem quiritantium *Pavius*, *Reiskius*, *Abreschius* perceperunt. Scriptor ipse lib. VIII. 70. οὐκ ἐξέχρησέ σοι ἡ ἡμέρη, satis illis dies non erat. *WESS.*

[11. ἣν ἀπέλησθε ἡμέας) *Perperam Valla*: si nos dimiseritis. Melius *Gronov.* si nos spoliaveritis: quae intacta reliquit *Wess.* Equidem cum *H. Stephano* αὐτὸν vel τοῦτον subintelligendum putavi, quem etiam *Larch.* secutus est. *S.*]

CAP. CXXXVIII. 8. ἣν δὲ αὐτὸν σόλος μέγας) Fuit, cui ἣν δὲ αὐτῶν idem ac si propter haec. Equidem oblitus haud sum observationis *Th. Bezae* in *Epist. ad Rom.* VI, 4. et *Hugonis Grotii* ad *Hebr.* 1, 2. de simili praepositionis usu, parum profecto stabili et certo. Potior *Codicum* auctoritas, quae et ex *Ionum* sermone μόνους et μάλιστα δὲ tuebitur. Negligi hic non debet, *Apuleio Florid.* p. 351. auctore, *Pythagoram*, *Cambysis* olim captivum, a quodam *Gillo Crotoniensium principe* recipratum. *Gillus*, *Philosophi liberator*, non alius atque hic videtur. Respondet aetas; nec officit, quod *Crotoniensium princeps* audiat, multum. Quid enim, si duplicem, ut plures olim, habuerit patriam, et exsul *Crotone* consederit aliquantisper? Consentiunt, etsi discordes in *Pythagorae* vita et tempore, magni viri *R. Bentley* *Diss. de Epist. Phalarid.* p. 70. et *H. Dodwell* *Exercit. de aetate Pythag.* p. 250. *WESS.*

CAP. CXXXIX. 6. οἱ δὲ, στρατευόμενοι) *Auxi* ex *Arch.* hiulcam orationem: idem *Th. Galeus* tentavit, tacito *schedarum* nomine, unde *Cel.* viri adsensum auferre non potuit; et viam tamen muniverat *Valla*. Cognitissimum ex hoc et superiore libro, multos mercaturae caussa, alios militatum, in *Aegyptum* ivisse, haud paucos, ut regionis et *Nili* amnis indolem explorarent. *WESS.*

Ibid. στρατευόμενοι) Quando vertit *Valla*, partim negotiandi, partim militandi gratia, legisse videtur, quod et in Codd. invenisse *Galeus*, οἱ δὲ στρατευόμενοι. Insolenter vulgata corrigens [*Gronovius*], praeterquam ex inviolatae, quem vocat, bonitatis codice, hic tamen ista variis modis pertractat. [Scil. οἱ δὲ ex *Galei* coniect. profectum existimans, proposuit ipse ἢ στρατ. aut στρατευόμενοι δὲ οἵτινες, καὶ αὐτῆς etc.] κατ' ἐμπορίην, στρατευομένοις, non esset etiam absurda lectio: posset et alicui incidere κατ' ἐμπορίην στραγγευόμενοι. Mihi correctoris esse videtur illud οἱ δὲ, et στρατευόμενοι male iam olim a librario repetitum, cuius vox ista paulo ante descripta adhuc inhaereret memoriae: nam hoc aevo cui tandem sponte sua Graeci militatum venissent in Aegyptum? Persis? milite quidem Graeco Persae recentioris aevi libenter utebantur; de Cambysis tempore nihil tale constat. VALCK. — Etiam IV. 28, 7. pro στρατεύονται alius vir doctus στραγγεύονται (morari) legendum suspicatus erat. Quidni vero credibile sit, *Ionas* nonnullos in exercitu fuisse Cambysis? De mercatoribus Graecis, in Aegypto versantibus, conf. lib. II. c. 178. S.

7. Συλοσῶν ὁ Αἰάκειος) Recte: nam filius Sylosontis *Aeaces* vocatur VI. c. 13. Αἰάκης - - παῖς Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκειος. [conf. II. 182, 9.] Sami tyrannus ille patri successerat Sylosonti, de quo multis hic agens *Herod.* illud non tradit, acerbum in subditos exercuisse imperium: πικρῶς ἤρξεν, inquit *Strabo* XIV. p. 945. D. [p. 638. c. ed. Cas.] ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις: et *Zenob.* III. Prov. 90. Uterque senarium nobis servavit Ionici cuiusdam Poëtae suavissimum: Ἐκπῆσι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη, cuius auctor respexisse potius videtur *Herodoto* narrata cap. 149. Antiquiora tempora spectat, tyrannidem nempe Polycratis, *Anaximenis* quae fertur *Epistola* apud *Laërt.* II. 5. ad *Pythagoram* scripta, Εὐβουλότερος εἰς ἡμῶν, μεταναστάς ἐκ Σάμου εἰς Κρότωνα· ἐνθάδε εἰρηνεύεις· οἱ δὲ Αἰάκειος παῖδες [ἄλλοις τὰ] κακὰ ἔρδουσι: uncis a me inclusa quomodo sananda sint, non liquet: scribi potuit ἄλγιστα κακὰ, vel μέγιστα: quod alicui primum forsitan incidat, ἀλλήλους, vel ἄλλος ἄλλον, illi se non probaret, qui in obtinenda tyrannide Polycrati fratres Sylosontem et Pantagnostum adiutores fuisse didicisset ex *Polyaeno* I. cap. 23, 2. Hi tres, nisi fallor, sunt οἱ Αἰάκειος

παῖδες in *Anaximenes* epistola; in qua hoc tamen liquet, pro ἐπέχοι, scribendum ἔτι ἔχοι κῶς ἀν οὖν Ἀναξίμενης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογεῖν. VALCK. — Corruptarum apud Laertium vocum ἄλλοις τὰ, in quibus haeserat Vir longe doctissimus, tam certa fuerit, quam obvia, emendatio, ἀνοιστὰ, intolerabilia mala. Permutatione literarum N et ΛA nil frequentius. conf. Var. Lect. ad II. 41, 24. et Adnot. ad I. 90, 12. S.

10. λαβὼν χλανίδα - - πὺρρὴν) Eruditiss. Reiskius *Tυρίην*, Tyriā infectam purpurā, nullā necessitate. Tzetzes Chil. III. p. 312. Babylone Darium a Sylosonte amiculum inpetrasse errans scribit, ἐκ Συλοσῶντος δὲ λαβὼν δῶρον πὺρρὰν χλαμύδα: neque id ex vero: *laena* fuit, non *chlamys*. At eius opinionis consortes habuit Suidam in *Χλαμύς* et Append. Prov. Vatic. p. 281. WESS.

13. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος) Hic maiori iure, quam supra cap. 127. ex perversa scriptione Med. Cod. ἐπιθυμέου, poni potuerat ἐπεθύμει, commendatum a vicino ὠνέετο. Cambysis satelles chlamydem ἐπεθύμει ὠνέεσθαι. Herodotus in istum sensum scribit simpliciter ὠνέετο, sicuti I. 69. χρυσὸν ὠνέοντο Lacedaemonii, quod aurum Croesus ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτήνην. vid. Clar. Wesseling. ad p. 34. n. 12. [ad I. 68, 26:] Mirum hic toties cur dicatur χλανίς, quae fuerit χλαμύς: voces librariis frequenter inter se permutantur. Graecis, ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ ἐσθῆτι, instar proverbii adhibebatur ἢ Συλοσῶντος χλαμύς, Diogenian. Centur. V. Prov. 14. Aeliano Var. Hist. IV. 5. dicitur Darius accepisse Sylosontis ἱμάτιον: sic, ut notum, eximie *pallium* vocabant: initio I. de Rep. Plato, καί μου, inquit, ἔπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος τοῦ ἱματίου. Lucian. T. III. p. 255. Terent. Phorm. V. 6, 23. puer ad me accurrit Mida: Pone adprehendit pallio. VALCK.

17. δεῖ γενέσθαι πάντως τοι.) Aldinam et tot Codicum distinctionem aspernari temerarium. ἄλλως δίδόναι, gratis donare, ponitur contra χρήματος πωλεῖν. Dicit Syloson gratis se, si prorsus ita fieri oporteat, amiculum illi dare. WESS.

CAP. CXL. 2. εὐνήβην recepi, (ut alia ad lib. II. 18, 8.) simplicitatem quandam et facilitatem in donando intelligens, non stultitiam. Iunxisse Demosthenem φιλανθρώπιαν καὶ εὐήθειαν indicavit Thom. M. verissime: sic Or. in Timocr. p. 451. πραότητα καὶ εὐήθειαν habet Fals. Leg. p. 213.

alia ex Erotico missa facio. Vide Galen. in Hippocr. Progn. p. 154. et doctissimos Viros Wasse et Duker. ad Thucyd. III. 83. WESS.

5. ὡς τοῦτον τὸν ἄνδρα) Quinimo ἐς τοῦτον: alterum illud ab Herodoto scriptum, quod unus Codex virum Clar. docuit, mihi ne decem quidem persuaderent: *regnum in aliquem devolutum* dicitur περιελθεῖν, aliisve verbis eiusdem potestatis, εἰς τινά, nunquam πρὸς τινά, neque adeo etiam ὡς in talibus locum invenit: vid. notata in lib. I. c. 120. et II. 135. VALCK.

10. λέγει πρὸς ἑωῦτόν) Dubitavi, sequeretur-ne msstos plures, an in vulgato acquiescerem. Si fastui Persico, quae Pavii suspicio, posterius respondeat accuratius, maneat in possessione: mihi conspirans tot codicum concordia non sine laude censetur. [Valet idem πρὸς αὐτόν, atque πρὸς ἑωυτόν, quod e schol. invectum videtur, ut saepe alibi. conf. ad II. 162, 25. et ad III. 52, 16.] Omni autem dubio caret [l. 11.] ὃ ἐγὼ προαιδεῦμαι, iam supra non sine plausu lib. I. 61. tractatum. Reiskius reponebat, οὐ ἐγὼ προεδέημαι, quo ego viro unquam habuerim opus, istam damnaturus fortasse operam. [et damnavit in editis Animadverss. laudans ibi Wesselingium.] Syloson autem cum Darium, νεωπὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα, convenerit, colloquium congruet principio Olymp. LXV. WESS.

12. ἢ τις ἢ οὐδεὶς κω) Recte suam ex Med. formam recepit venustum illud, ἢ τις ἢ οὐδεὶς, nullum, vel ferme neminem significans. Proverbio dicebatur, εἰς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνὴρ. Cyrus Xenoph. Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 12. τούτων τῶν περιστηκότων ἢ τινὰ ἢ οὐδένα οἶδα: ista sollicitantis H. Stephani conatus, hominis Graece perdocti, monstrat formulae rarissimum usum. Advocato etiam Aristide (T. I. p. 285.) loca Xenophontis et Herod. comparavit G. Canter. Nov. Lect. VII. c. 6. Aeliano sophistae hoc adeo visum fuit elegans, ut quater minimum adhibuerit de Nat. An. V. 50. VI. 58., ἴσασιν Αἰγυπτίων ἢ τις ἢ οὐδεὶς. VII. 8., θαυμάζει τις (ἢ τις) ἢ οὐδεὶς: et XIV. 26. Ad tantilla quoque Congr. Gesnerum adtendisse, indicant doctissimi viri Prolegomena. VALCK.

28. ἀνασώσάμενός μοι δὲ τὴν etc.) Paene adsentior δὲ negligentibus Codicibus: quisque sine eo Sylosontis intel-

ligit desiderium: facit insuper eius absentia petitionem quodam modo significantiorem. Ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχήν, τὴν πατρίδα, et hoc de genere plura, Herodoti studiosum fugere non possunt. Darii munificentiam Valerius Maxim. laudavit lib. V. c. 2. WESS. — Abest etiam δός Fragm. Paris: ac sane satis erat id quod paullo post legitur, ταύτην μοι δός. S.

CAP. CXXI. [5. ἔστειλε τὴν στρατιήν. Parum commode, fere ut Valla, in Latinis scripsi *exercitumque contraxit*. Debueram, *traicere exercitum paravit*, vel *traiecit exercitum*: quam in sententiam Larcher, *il fit embarquer ses troupes*, provocans ad Euripid. Iphig. Aul. 661. et Aeschyl. Pers. 176. Conf. ad III. 53, 28. notata. S.]

CAP. CXXII. 2. ἐπιτροπαίην -- λαβὼν τὴν ἀρχήν) Suum hoc esse, libro IV. c. 147. docet Noster, ubi ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιλείην. Mox [l. 6.] βωμὸν et τέμενος exemplo Homeri iunxit Iliad. 9, 48. Vallae τέμενος *fanum*, si Livii lib. X. 37. modo, non absurde. *Aream arae aut templo undique circumdatam* designat Pausanias lib. VI. c. 6. p. 467. τέμενος, τε ἀποτεμνομένους οἰκοδομήσασθαι νεών. Iosephus quoque Bell. Iud. I. 21, 2. et marmor Aphrodisiense in Antiq. Asiat. Ed. Chishul p. 154, Philo Iud. Leg. c. 1. p. 1014. Et quis non? WESS.

11. τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσω) Voluerunt-ne Arch. et Vind. ἐγὼ τὰ αὐτῷ πέλας etc. Si ita, non sequor. Maeandrius bene; pariterque Xerxes, αὐτὸς δὲ, τὰ ἐκείνοις ἐπιπλήσει, ταῦτα οὐ ποιήσειν lib. VII. c. 136. WESS.

17. γέρεα ἐμεωῦτῳ γενέσθαι) Aldinum ἐμεωῦτῳ γεγενῆσθαι Vir. Cel., etsi Florentiae nihil enotavit, praeoptat: causas dant adnotationes, minus, ut, quod sentio, profitear, validas. Equidem ex mssis excerptum non animadverto, [vide tamen nostram Var. Lect.] Stephanoque mutanti adstipulor. Valde autem miror, in ἱερωσύνην coniurasse plerosque. Saltem ἱερωσύνην, quod in Arch. et Vind.; nam Herodotus ἱερωσύνην, ut lib. IV. 161., maluit. Porro ἐπαγγέλλετο, [l. 23.] et τῶν δὲ τις videlicet Σαμίων, eiusdem sunt. Vide II. 137. VI. 75. WESS.

19. ἱερωσύνην) Per tot Edd. non debuerat hoc propagari: ἱερωσύνην scribunt vulgo Graeci; ἱερωσύνην suo more dedit Herod. In centenis nominibus ο μικρόν praecedit istam ter-

minationem; in perpaucis ω μέγα: sed in his paucis est ἱερῶσύνη. Utraque scriptio certa nititur ratione: *sacerdos ἱερῶμενος* et *ἱερωμένη* dicebatur, *Dei Deaeve sacerdos*, ἱεῖσθαι θεῶ. VALCK.

CAP. CXLIII. 12. ἐβουλέατο εἶναι ἐλευθεροί) Non detrectabant Samii libertatem, sed talem, quae pactio esset servitutis. Cl. de Pauw hariolabatur, ἐβουλέατο εἶναι ἀνελεύθεροι, *nolebant carere libertate: ἀνελεύθερον, libertatis esse expertem*: Glossas Labbei, ἀνελεύθερος, *illiberatus, inliber, offerre; inliberum, Tyranno parere; hoc iugum Samios recusasse*. Posterius admitto, cetera minime. Glossae nihil ad hanc rem, quarum *inliber* idem atque *illiberalis*. WESS.

CAP. CXLIV. 2. Vere οὐ τέ τίς σοι cum D'Orvillio ad Chariton. III. 8. pag. 721. divinavit Cl. de Pauw. Mox [l. 4.] minimi refert, utrum στασιῶται an στρατιῶται probentur: erant omnes eiusdem factionis, Maeandrii ἐπικούροι c. 146. WESS.

CAP. CXLV. 1. ὑπομαργότερος) *Petulantior et propemodum vecors*. Cleomenem Spartanum, insania correptum, ἑόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον proponit lib. VI. 75., similique ornat titulo Cambysem huius Musae c. 29. Talis Cestius ὑπομαργότερος, bello Perusino domum incendens et in flammam se praecipitans Appiano Bell. Civil. lib. V. [c. 48.] p. 1112. Suidae ὑπερμαργότερος in Μάργος, et voce ipsa, [cum interpretatione] ὑπερμακινόμενος, indignante H. Stephano de Dialect. pag. 40. neque inmerito. WESS.

11. δῆσας γοργύρης ἡξίαςας) Cum praecesserit ἐν τῇ γοργύρῃ ἰδέδeto, non carebit sua venere δῆσαι γοργύρη ex scriptis. Sed Gronovium laudo [δῆσας e msto adsciscentem.] Fabulabantur olim Gorgyram, Acherontis uxorem. Porphyrus ap. Stob. Ecl. Phys. lib. I. p. 119. Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργῶς φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν ᾧδου. Quae tituli indigetatio philosophica et arcessita longius est. Carcerem inferorum subterraneum, δισμωτήριον ὑπόγειον Glossae Herodoti, cognominis auctores spectarunt unice. WESS.

CAP. CXLVI. 8. παθόντες οἱ Πέρσαι, προτιμπικρανίσθαι) *Moratur Codicum discordia*. Si Arch. et Vind. παθόντες οἱ Π. κακῶς πάρος, ἐμπικρανίσθαι, attentionem mereatur, mens erit, *malum ante perpessos Persas, exacerba-*

tiore in Samios fore animo; uti ἐμπικραίνόμενος Ἀθηναίοισι Hippias, lib. V. c. 62. γυναικείως ἐμπικραίνόμενος Eusebius Stobaei Serm. XLIV. pag. 310. Talis Fulvia, Ciceronis amputato capiti, καὶ ἐμπικραναμένη οἱ καὶ ἐμπτύσασα in Dionis Cass. lib. XLVII. p. 378. Quae quidem schedis illis, et κακῶς mordicus tenentibus, patrocina buntur; eoque amplius, quod προσεμπικρανέεσθαι nimium explicet. At haec Galei et Codicum caussa. Censebunt haud dubie alii πάρος ex προδὲς esse progenitum. WESS. — Conf. quae in Var. Lect. monita sunt. S.

18. τοὺς διαφοροφευμένους) Qui sellas attulerant, Valla. Verius Scholiastes, φορείοις φορευμένους, Hesychio et Suida sequentibus. Etymologus p. 279. Ἡ ῥωδιανὸς τοὺς Πέρσας φορείοις φερόμενους διαφοροφευμένους. Scripserat, uti bene Cl. Alberti, Ἡ ῥόδοτος τοὺς etc. Error compendiariae debetur scripturae, saepius recurrens. Persarum locupletiores sellis sive lecticis gestabantur, succollantibus διαφοφόροις ap. Athen. lib. XI. 2. [c. 8.] p. 514. Considebant ipsi θρόνους θέμενοι, cap. 145. Kühnius plura ad Aelian. Var. IV. 12. WESS.

CAP. CXLVIII. 5. ἐξέσμων) Vallae non intellectum, utpote rarius, hinc exceptum Ἐξέσμων, ἔσμηχον, Hesychius interpretatur. Herodot. II. 37. ἐκ χαλκίων ποτηρίων πίνουσι διασμέοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν: hoc vulgo erat σμήχειν τὰ ἐκπώματα, Clem. Alex. Paed. III. p. 268, 23. smegmate abstergere. Athen. IX. p. 409. c. ἐχρῶντο εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτάς καὶ σμήγματι ἀπορύψας [σμήγματι, ἀπορρύψας] χάριν. Vallam suspicor IX. c. 109. [IX. 110, 11.] σμέεται invenisse, sinceram lectionem, sed illic adiuvandam interpretatione conmoda. VALCK. — Quod h. l. in Graecis nostris ὁ μὲν posuit typhetha, οἱ μὲν illum debuisse, sicut etiam exemplar praeferebat, cuivis in oculis incurrit. S.

7. ἐς τὰ οἰκία) Sic decuit; nec minus ἀπεθώμαζε, in Musis (quod Portus ostendit) creberrimum, mssti iubent potiores. Mox ὁ δὲ ὦν, sicuti et paullo superius, Cl. Abreschius. WESS.

13. ἄλλοισι διδοῦς) Opinor διαδιδούς voluisse Arch. scribam, quo hac eadem in re usus Plutarchus est. Mox εὐρήσεται τιμωρίην Stephanus male punitum aut multatum iri: nihil hic de poena; Cleomenes animadvertens, Maeandrium

largitionibus sibi auxilium parare, ad Ephoros rem refert. Τιμωρίην εὐρίσκεισθαι ex Thucydide verissime Portus explanavit. WESS.

Ibid. εὐρήσεται τιμωρίην) Cleomenes in Apophthegm. Lacon. *Plutarchi* p. 224. A. ἔλαβε μὲν οὐδὲν, εὐλαβούμενος δὲ, μὴ ἑτέροις τισὶ τῶν ἀστῶν διαδῶ, παρευθεὶς ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους - - ἔφη, etc. quae sumpta sunt ex hoc *Herodoti* loco; cuius sententiam et *Valla* et versionis antiquae correctores pervertunt; adsequutus est *Aem. Portus* in Τιμωρίῃ. Idem erat in usu loquendi τιμωρεῖν, ac βοηθεῖν: τιμωρία, ac βοήθεια. Ut iam ante Spartam Samii venerant exules auxilia petitum (*Herodot.* III. 46.) sic et Maeandrius ope Lacedaemoniorum Samum se sperabat recuperaturum; Cleomenes, quem ille donis frustra fuerat aggressus, facile tamen intelligebat, in donis Maeandrii repellendis alios se minus fore constantes; atque eo dicitur *Herodoto* μαθὼν, ὡς ἄλλοισι δίδουσι τῶν ἀστῶν εὐρήσεται τιμωρίην, id est, τιμωρεὺς vel βοηθοὺς ἐτοιμάσεται, aliis civium illa largiendo auxilia sibi comparaturum. Auxiliares, notā formā loquendi, Graecis et Latinis dicuntur auxilia; ut servitia, servi; legati, legationes; remiges, remigium *Livio*; exules, φυγή *Thucydidi*: sibi parare, ἐτοιμάσασθαι, frequentissime licet dicatur εὐρίσθαι, hoc saepe tamen pessime fuit conversum. Unum nunc tantum ponam locum *Thucyd.* I. 53. ἐλθόντες Potidaeatae ἐς τὴν Λακεδαιμόνα μετὰ Κορινθίων ἔπρασσον, ὅπως ἐτοιμάσαιντο τιμωρίαν, ἣν δέη, id est ὅπως εὐρίαιντο (εὐρόμην multo est usitatius quam εὐράμην) βοήθειαν, ut auxilia sibi compararent: mox idem ἐξ Ἀθηναίων, ait, οὐδὲν εὕροντο ἐπιτήδειον: pro ἐκ, παρὰ saepius huic verbo iungitur. VALCK.

14. τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον) Legitur apud *Plutarchum* l. c. τὸν ξένον ἑαυτοῦ Σάμιον: monitus nemo Graece sciens dubitabit, quin vere correxerim, τὸν ξένον ἑᾶν τὸν Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπάρτιατῶν κακὸν γενέσθαι. Illud ἑᾶν, etiam simpliciter positum, saepe significat *missum facere*: iam vero quis tandem negaret in *Plutarchi* verbis articulum requiri? Cleomenis autem fuisse Maeandrium ξένον eximie sic dictum, neque ex hac liquet historia, nec aliunde; quin abhorret ab omni verisimilitudine, Spartiatæ quippe Regis, Samii tyranni cuiusdam ministrum; quem, ut erat, *servum*

suum fratrisque vocabat Syloson; *Herod.* c. 140. VALCK.

17. ἐξεκέρυξαν Μαιάνδριον) Lenius est ἀπέπεμπον *Arch.*, sed Scholion, Galeo observante, quale et *Etonensis* Codicis. *Plutarchus*, Nostrum describens, *Lacon.* *Apophtheg.* pag. 224. Α. οἱ δὲ ὑπακούσαντες ἐξεκέρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας, i. e. edicto publice proposito civitate et *Peloponneso* eiecerunt. Tales πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι *Athenienses* tyrannorum et *Spartanorum* decretis ap. *Lysiam* c. *Eratosth.* cap. 23. et paullo ante ὅτι ἐξεκέρυχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως. WESS.

Ibid. ἐξεκέρυξαν) *Plutarchus*, οἱ δὲ, inquit, ὑπακούσαντες ἐξεκέρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας: legerat-ne in hac etiam historia, *Platoni* frequentatum, αὐθημερόν? *Laërt.* II. 43. ἐπιδημήσαντα αὐθημερόν ἐξεκέρυξαν. Ista reperitur doctissimi *Galei* nota: „Εξεκέρυξαν) *Cod. Arch.* ἀπέπεμπον. *Cod. Eton.* ἐξώθησαν. Haec autem glossemata sunt.“ ἐξώθησαν forma prodit: sed ipsis etiam monachis notissimum ἐξεκέρυξαν quis tandem et quamobrem fuisset interpretatus per ἀπέπεμπον? Postremum illud invenit in suo quoque *Cod. Valla*; vertit enim *ablegarunt*; atque ita verbum Ἀποπέμπειν conversum viderat in *Lexico veteri Lat. Gr.* quod scriptum adhibuit in hac adornanda versione; *Glossarium* vocant *Philoxeni*. Si vel in aliis non observatum fuisset *Codicibus*, mihi tamen ἀπέπεμπον videretur *Herodoteum*; huiusque interpretamentum ἐξεκέρυξαν, et ἐξέωσαν, vel ἐξώθησαν. Ionum more, dirissima quaevis emollientium lenitate verborum, in re molesta satis erat *Herodoto* verbum ἀπέπεμπον adhibuisse. Qui cum uxore faciebant divortium, vulgo dicebantur illam exigere (ἐξάγειν *Athenis* etiam notabat. *expellere*;) ἐκβάλλειν: *Athenienses* rem per se satis invidiosam tegebant verbis ἀποπέμπειν et ἐκπέμπειν, *emittendi* vel *dimittendi*. *Demosth.* vel alius c. *Neaer.* pag. 733, 81. iratus ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον, non reddens dotem peccabat in hanc legem, εἰάν ἀποπέμψη τὴν γυναῖκα, ἀποδίδουαι τὴν προῖκα: pag. 738, 129. τὴν ἄνθρωπον ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας, *Lysias* p. 286. *Hipponicus*, ἐξέπεμψεν αὐτοῦ γυναῖκα. *Isaeus* de *Pyrri* haer. pag. 41, 28. Res ipsa ἐκπομπὴ dicta et ἀπέπεμψις. *Antipho* *Stobaei* p. 422, 1. χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί. Uxoris repudium, Ἐξισις, emissio, dicitur *Herodoto* V. 40. Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Ἐξισις ἀπόπεμψιν δηλαῶς γυναικὸς, ἥτοι

διαζύγιον, *Eustath.* in *Od.* κ'. p. 410, 5. et φ'. pag. 746, 22. Tandem et hoc considerari velim, in civitatibus bene moratis illos praesertim ἐκκεκηρύχθαι, qui graviorum censebantur criminum rei, atque adeo digni hac publica contumelia, qua praeconis voce regione exterminabantur: Arthmium Zeliten Athenienses ἐξεκήρυξαν, Socratis accusatorem Heracleotae; alios alii; Spartanis satis est Maeandrium ἀποπέμπειν. VALCK.

CAP. CXLIX. 1. σαγηνεύσαντες) σαγηνεύσαι *Herodoti* sermonis *Strabo* X. p. 687., [pag. 448. A. ed. Cas.] leviter, ut aliàs adparebit, lapsus, agnoscit; nitidissime explicitum lib. VI. c. 31. In *Samo*, *viris vacua*, dissensus exstat *Geographi* lib. XIV. p. 945. [pag. 638. c. ed. Cas.] WESS.

Ibid. Σάμον σαγηνεύσαντες) *Morem Persarum*, minus dextre *Brissonio* explicitum de *Regn. Pers.* III. p. 432. *Herodotus* enarrat lib. VI. c. 31. ubi ex insulis Chio, Lesbo, Tenedo, ἐταγνήνευον τοὺς ἀνθρώπους. Mirabar quod scribit *Strabo* X. p. 687. B. [p. 448. A. ed. Cas.] de Eretria, τὴν μὲν οὖν ἀρχαίαν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους: neque enim hoc de Eretriensibus, quod memini, tradidit alibi *Herod.* nec certe suo loco VI. 102. Sed legerat ista *Strabo* *Platonis* de *Legib.* libro III. pag. 698. D. nunciatum, ὥς οὐδείς Ἑρετριέων αὐτὸν ἀποπεφηνῶς εἶη, συνάψαντες γὰρ τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἑρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δατίδος. *Platonis*, vel alterius, habet epigramma *Diogenes Luërt.* III. 35. in Eretrienses τοὺς σαγηνεύοντας, quibus in *Asiam* traductis in *Cissia* *Darius* clementer sedes adsignavit. Eretrienses illos *Apollonius* aiebat *Philostrati* I. 23. ἰχθίων πάθει περὶ τὴν ἄλῳσιν χρῆσασθαι, σαγηνευθῆναι γὰρ καὶ ἀλῶναι πάντας. De captis Eretriensibus id ipsum adhibuerunt *Aristides* T. I. p. 215. et 385. et *Maximus Tyr.* XXXIX. 6. ubi Ἑρετρία σαγηνεύεται a *Dan.* *Heinsio* verti non debebat, Eretria obsidetur; sed, velut everriculo capiuntur Eretrienses, nullo scilicet sexus aut aetatis facto discrimine. Longius aberravit a vero interpretes *Aeliani* de *Nat. An.* XV. cap. 5 extr. Quod his acciderat, sibi notius, vicini magis disseminarunt Athenienses, a Persis illata Graecis mala pro ingenio suo cupide amplificantes. VALCK.

Herodot. T. V. P. II.

L

CAP. CL. 2. Βαβυλώνιοι ἀπέεστησαν.) Interea temporis, dum sub nomine fratris Cambysis latitans Magus Smerdis rerum potiretur, defectionem a Persis iam fuerant Babyloniorum viri principes meditati, οἱ κορυφαῖοι *Herodoto* III. 159. Despiciatui, ni fallor, habebant imperantem, propter ipsius inusitatam lenitatem; quippe qui imperium ingressus (III. 67.) προεῖπε ἀτελείην εἶναι στρατιῇς καὶ φόρου ἐπ' ἕτεα τρία. In hac turbatione rerum, dum libertas insolita misceret adsueta iugo civitates Orientis, animos sibi sumentes, simul atque Darius esset admotus regno, videntur omnia sibi clam Persas parasse Babylonii, quae ad oppugnationem diu tolerandam arcendamque essent necessaria; *clam* dico Persas; nam ταῦτα ποιεῦντες ἐλάμβανον. Hoc tandem tempore ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέεστησαν, *palam defecere*: quo tandem tempore? dum classis in gratiam Sylosontis Samum versus proficisceretur: hanc vero classem misit Darius, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχων: vid. p. 214, 26, 47. [c. 140, 12. 141, 1.] Circa haec itaque tempora, una tantum *Herodoto* Babyloniorum a Persis memoratur defectio. Differunt utique *bellum aperte gerere*, et *agitare in animo bellum*, sive *tacitis animis iram ad bellandum concipere*: norunt suum sibi vexatum Philologi θυμομαχεῖν. Atque haec eo dixi, ut labefactarem optimo viro *Georg. Raphaelio* disputata, in terra מִרְתָּם duarum rebellionum, *Ierem.* 50, 21. hinc explicanda *Herodoto* potissimum auctore nitenti. Quanto rectius duas defectiones, alteram a Dario, a Xerxe alteram, *Ieremiae* vati praedictas censeat vir *Clar.* et honorifici nominis titulo dignus *Herm. noster Venema.* VALCK.

6: ἐκ τοῦ ἐμφανέος) Nemini tantopere haec placuit dictio quam *Procopio*, creberrime utenti, lib. I. Bel. Goth. 1. 11. 12. etc. *Pausan.* IX. 1. ἐκ μὲν γε ἐμφανοῦς πόλεμος - οὐκ ἦν συνεστηκώς. Sequentia [lin. 7.] τὰς μητέρας ἐξελόντες *Laurentius* *matres expellunt*, ἐξελῶντες opinatus. *Reiskius* eadem verborum sententia ἐξελόντες ex prisco ἐξέλω, unde ἐξελάω fluxerit. Mihi Latina *Gronovii* optima sunt: ἐξελόντες propaginem τοῦ ἐξαιρεῖν, quae his cohaerent, monstrant. *Selegerunt matres Babylonii*; praeter quas quisque unam sibi mulierem προσεξαίρετο, et quidem ἐκ τῶν ἐωυτοῦ οἰκίων, ex illis quas domi aiebat. Nam sic ex schedis praestat. Elegit autem σιτοποιὸν,

quale mulierum olim officium. Vide VII. 187. et hoc Polyxenae, *προβείς* [*προσθείς*] δ' ἀνάγκην σιτοποιοῖν ἐν δόμοις, ex *Tragici Hecuba*, vs. 563. WESS. — Sic μητέρες intelliguntur *matres familias*, sive ex uxoribus illae quibus liberi erant nati; γυναῖκα vero non ex uxoribus unam, sed e reliquis mulieribus, nempe ex ancillis, intelligemus. Secus quidem *Larcher*, et rectius: de toutes les femmes - - - chaque homme, independamment de sa mere, ne se reserva que celle qu'il aimoit le plus de toutes celles de sa maison. Conf. c. 159, 8 seqq. S.

CAP. CLIII. 1. Μεγαβύζου τούτου, ὅς) Singularis et sine socio *Med.* est. Vetus scriptura confirmatur extremo hoc libro, saepeque aliàs. [*Medicei* scripturam τοῦ ὅς veram iudicaverat *Reiz.* in *Prosodiae Graecae Parte I.* p. 8. Idem tamen τούτου ὅς tenuit in *Herodoti* editione.] Statim ἡμιόνων ἡ μίη [l. 4.] unicam Zopyro σιτεφόρον mulam relinquit; quod in locuplete Persa tenue nimis et vix credibile. Sustuli propterea articulum, magna msstorum conspiratione iugulatum. Mularum partus in Italia et Babylone portentum erat; in Africa, Cappadocia, aliisque orbis tractibus minime: quae pariebat, animal sui generis erat, ut *Plinius* ex *Theophrasto* *Hist. Nat.* lib. VIII. 44. Inspice *Sam. Bocharti Hieroz.* lib. II. 20. WESS.

6. εἶδε τὸ βρέφος) Sequitur Poëtam. Scholiastes *San-Germanensis*: βρέφος ἐπὶ ἀλόγου ζώου, Ἡρόδοτος Γ'. ὁ Ποιητής βρέφος ἡμίονον κύνευσαν Ἰλ. Ψ'. 266. Sequitur eundem *Oppian.* *Halieut.* V. 464. σκύμνος ἀεζήθεις ὀλίγον βρέφος, ubi felix memoria *Rittershusium* destituit. βρέφος ἐλάφου, seu ἐλέφαντος potius, *Aelian.* *Hist. An.* XI. 25. [Conf. *VALLER.* ad III. 109, 13.] Ἀπείπας τοῖσι δούλοισι [ead. lin.] illaudatum esse non debet: servis Zopyrus taciturnitatem iniungere, non temere omnibus, qui pullum viderant, potuit. Ἰδεῖντι ex laxiore venit interpretamento. WESS.

Ibid. τοῖσι ἰδεῖντι) Corrector antiquae versionis e *Valla* δούλοισι rectius obtulisset lectoribus, adfirmatum a *Cod. Arch.* quodque si plures praeferunt, *Herodoto* fortasse restituetur. Quod sequitur *Babylonii* dictum, [l. 8.] urbem expugnatum iri, quando parerent mularum, Zopyro videbatur ominousum, nec sine numine prolatum, σὺν γὰρ θεῷ ἐκτείνον τιπτεῖν. [l. 11.] Idem illud *Herodoto* dicitur IX. 90. κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιούντος, forte fortuna, Deo rem dirigente: ἔκ τινος δαι-

μοδίου συντυχίας Iamblichō Vit. Pyth. §. 115. Nam secundum veteres providae Dei curae suberat etiam quae Fors dicebatur, sive *Fortuna*, Τύχη. Herod. p. 225, 1. [lib. IV. c. 8. extr.] p. 320, 21. [V. 3. et 92, 56.] arridebat puerulus θεῖη τύχη, *forte quadam divinitus* Livio l. 4. ubi vid. I. F. Gronov. Graecis in eundem teruntur usum formulae κατὰ θεόν, κατὰ θεῖον, κατὰ δαίμονα, κατὰ τύχην. Postremum dederat corrector in Cod. Cantab. Lucae Ev. x, 31. pro κατὰ συγκυρίαν, *forte fortuna*, quam inhumano Deus obtulerat sacrificulo: κατὰ δαίμονα. Herod. l. 3. κατὰ τύχην τινα καὶ δαίμονα, Demosth. p. 652, 31. κατὰ θεῖον, Aristoph. Eq. vs. 147. non sine numine, Berglerus. κατὰ θεόν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος, est in Platonis Euthyd. pag. 272. E. σὺν θεῷ prae aliis frequentat Dei reverentissimus Xenophon; an et in hunc aliquibi sensum adhibeat nunc non commemini. VALCK.

CAP. CLIV. 6. αἱ ἀγαθοεργίαι) Ita dederat. Infra cap. 160. Ζωπύρου δὲ οὐδεὶς ἀγαθοεργίην Περσέων ὑπερεβάλετο. Licham τῶν ἀγαθοεργῶν Spartanorum laudavit lib. I. 67. Mox [l. 7.] Reisk. ἄλλω μὲν ὦν οὐκ. Mihi ἄλλω μὲν νυν οὐκ, ex schedis, longe est potius. WESS.

7. Ἄλλω μὲν οὐκ ἐφράζετο etc.) Quum et nexus orationis illam requirat, et duo saltem Codices subministrent, vculam suam recipiet Herod. ex aliis praeterea Codd. quod ex Diss. constat Herod. p. 103. Ἄλλω μὲν νυν οὐκ ἐφράζετο ἔργω δυνατόν εἶναι μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι. Prorsus ista perverterat Valla, non animadverso, quantum ab ἐφράζε signifi- candi virtute distaret ἐφράζετο. Diversa Portus bene disparavit. φράζεσθαι notat considerare, vel animadvertere, Grammaticis vulgo redditum σκοπεῖν, Eustathio, βουλευτικῶς σκέπτεσθαι. Poëtis illud usitatum est quibusvis; non item Scriptoribus orationis solutae, nisi Ionica utentibus Dialecto. φράσασθαι et φρασθῆναι, ἐπιφράσασθαι, ἐπιφρασθῆναι, et καταφρασθῆναι, in eundem paene sensum adhibentur Herodoto; cuius illud etiam venustum est quod sequitur [lin. 10.] ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος. Contra l. 118., θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεῦμην, apud filiam male me audire moleste ferebam; est enim idem ac χαλεπῶς ἔφην. (ἀπιστε- ρημένος Xenoph. pag. 286, 30.) Apud elegantiores occur- runt similes locutiones: ἐν εὐμαρεῖ, in facili, et non in fa- cili, οὐκ ἐν εὐμαρεῖ: hoc in Theseo posuit Eurip. illud in Iph.

Aul. vs. 969. ἐν ἀσφαλεῖ, Hec. 980. οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ, Hippol. vs. 785. *Thucydidea ἐν ἀσφαλεῖ et ἐν ἐπικινδύνῳ in tuto et in periculo vertit Nepos. Theocrito XXII. vs. 212. iam olim restitui: Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμισδόμεν οὐκ ἐν ἐλαφρῷ. VALCK.*

8. δυνατὸς εἶναι μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι) Recte de Prexaspe cap. 66. τὸν υἱὸν ἀπολωλέκειναι αὐτοχειρίῃ, et cap. 74. αὐτοχειρίῃ μιν ἀπολέσας, qui suis manibus Smerdin obtruncarat. Verum urbem αὐτοχειρίῃ aut αὐτοχειρίην ποιῆσαι quis in ea occupanda scripsit unquam? Noster I. 106. καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποίησαντο: et magno numero alii. Merito consentiunt scriptis libris viri docti. WESS.

CAP. CLV. 1. βαρέως ἦνεκε) Formam verbi Ionicam Herodoti agnoscent studiosi, nec minus ἔκ τε τοῦ Θρόνου πηδήσας Vind. et Eustathii: id sane commendare se potest et compositi auctoritatem deprimere, si quae necessitas. Plutarchi τῶν παιδίων τὸ πρεσβύτερον ἀποπηδήσαν -- ἀπὸ τοῦ τέγους -- ἔρριπεν ἑαυτόν, T. II. pag. 823. A. recepto accedit. [Equidem, quid huc faciat Plutarchi locus, non video.] Quam vero magnus Poëtae explanator in οὐκ ἔστι οὗτος [lin. 5.] adumbrationem Odyss. ζ. 201. animadvertit, arcessita videtur. WESS.

7. δεινὸν τι ποιεύμενος) Vertamus ista in aliam phrasin idem significantem: αἰσχροὺς ἡγούμενος vel χαλεπὸν, εἰ Ἀσσύριοι Περσῶν καταγελάσουσι. Rogo, non illos vulgarum lectionum semper defensores, sed genii sermonis peritos, atque utentes in his libertate moderata Criticos; an hic dici possit αἰσχροὺς τι ἡγούμενος vel τιθέμενος? Qui negabunt, eandem hic esse rationem fatebuntur, literamque π sequentem hic atque alibi peperisse minus commodum illud τι. Δεινὸν vel δεινὰ ποιήσασθαι, sequente vel infinitivo, vel εἰ, Herodoto frequentissimum, invenitur apud quosvis scriptores Atticos; horum loca quibus fuerint ad manum, negabunt et illud, in Thucydide recte scribi οἱ Ἀθηναῖς δεινὰ ἐποίουν, p. 343, 29. in Luciano δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι, T. II. p. 542, 21. ἐποιοῦντο et ἐποιεῖτο requirit usus. VALCK. — Voculam τι, inmerito puto suspectam Viro docto, communi consensu libri tenent omnes. Quod de legitimo usu verbi ποιεῖσθαι in ista dictione eiusque similibus ab Eodem monetur, verissimum est illud quidem: nec tamen idcirco utique corrupta et haud cunctanter cor-

rigenda pronunciare audeam ea veterum loca, ubi in activam verbi formam libri omnes consentiunt, veluti illa a Viro doctissimo citata ex *Thucyd.* lib. V. c. 42. et ex *Luciani* *Toxari* s. de *Amicitia* c. 33. Quo etiam referendum quod apud Nostrum consentientibus libris legitur II. 121, 96. *δεινὰ ποιεῖν*. S.

[12. οἱ πολέμιοι παραστήσονται) Vide Adnot. ad III. 13, 9. ubi pag. 13. l. 8. me invito in nonnullis huius editionis exemplis *κατεστήσαντο* pro *παρεστήσαντο* positum est. S.]

15. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;) Videbatur olim Codicum *ἐξάμβλωσας* patronum habere *Aristophan.* *Nub.* vs. 137. καὶ φρεντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην: at parum iuvat. Ridetur a Comico Socrates eiusque mater ob cogitationem quasi per abortum mente expulsam. Darius vero *motam* Zopyro rationem exprobrat, stultitiae causam. Ἐξάμβλωσαι τῶν φρενῶν in animi et sapientiae abortu, audacius dictum. Vulgati translatio receptior. *Suidas* in *Καταχόρδησεν*: Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε: quae *Cleomenem* fortasse tangunt, derivata ex *Theopompi* *Epitoma* *Herodoti*, ut dicam alias. Noster lib. VI. 12. οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου. Iterum ap. *Suid.* οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν. Vide et Ἐκπλεύσειν. Tales dictionum e re nautica figurae in maritimis civitatibus, qualis *Ioniae* potior pars et *Attica*, nunc *Britannorum* et *Belgarum*, creberrimae. Conf. lib. V. 92, 6. *WESS.* — Nescio quid sit quod ex V. 92, 6. tamquam huc pertinens spectaverit *Vir doctissimus*, nisi forte verba ista, V. 92, 111. παραπληγῆτε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωνον. S.

Ibid. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;) *Sanum-ne te credis esse, (Terentiana sunt) qui facie foede deformata sic te ipse laceraveris?* Prima forte specie minus attento placere poterat *Galeo* laudata Codicum lectio *ἐξάμβλωσας*. Suum etiam solus facile tueretur Noster VI. 12. ubi de se Iones ipsi παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου: hi quidem, a teneris adsueti mari, personae convenienter loquuti; de *Dario*, quem sic facit hoc tempore loquentem, dubitari potest. Ab *Herodoto* mutuatus, de *Spartiatâ Cleomene* dixit *Pausan.* in *Lacon.* p. 211. ult. ἐξώρμει τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ: ubi vid. *Kühn.* *Suidas* duo servavit incerti fragmenta, in Ἐκπλεύσαντες, ἔξω γενομένοι. Οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν εἶτα

ἐνεαὶ ἐγένοντο etc. Demosth. de Falsa Legat. p. 244. ἔξω δ' ἀν-
τῆς οὕτα - - ἡ γυνή. Cicero de Div. II. 55. a mente atque a se
ipse discessit, ἐξέστη. vid. Tusc. III. 5. et IV. 36. iratos (ira
furor brevis est:) proprie dicimus exisse de potestate, id est - -
de mente. Ex mente avolare propius accedit ad Herodoteum
enavigare. Theocritus II. 19. Θεότυλι δειλαία, πᾶ τὰς Φρένας
ἐκπεπότησαι; quis te malus abstulit error? Idem Eid. XI. 72.
ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾶ τὰς Φρένας ἐκπεπότησαι; O Corydon,
Corydon, quae te dementia cepit? Virgil. Ecl. II. 69. In his
memini cum me paene decepisset Homericum, in Od. σ'.
326. σὺ γέ τις Φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Herodoteum ἐξέ-
πλωσας τῶν Φρενῶν forte cui moveat suspicionem in Theocrito
scribendum: πᾶ τὰς Φρενὸς ἐκπεπότησαι; ego vulgatum re-
tinuerim. Eurip. Electr. 175. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλοι, θυ-
μὸν - - ἐκπεπότημαι. VALCK.

[16. ἥν μὴ τῶν σῶν δεήσῃ) Monuit vir doctus, (non
commemini quis,) perperam vulgo ista verti, nisi tu tuis
desis; nude oportuisse nisi tu desis: nempe τὰ σὰ idem
valere ac σὺ, quemadmodum τὰ ὑμέτερον VIII. 140. 11.
monente ibi Valckenario, idem valet ac ὑμεῖς. Quomiam
vero ad τὰ σὰ intelligitur μέρη, possis latine ad verbum
reddere, nisi tuae defuerint partes. S.]

22. τῆς οὐδεμὴν ἔσται ὥρη) Ad huius scribendi normam
idem esset, τῆς μηδεμὴν ὥρην ἔξεις, aut οὐδεμὴν ὥρην ποιήσῃαι.
Rem parvi pendere, vel nihili, sic dicebatur Ionice. ὦρη, et
veteribus Atticis ὥρα, curam notabat: veteres dico, neque
enim apud alios illud invenietur, et ne apud horum qui-
dem imitatores elegantiores Aristiden aut Lucianum; nam
non sunt, non certe videntur esse, Luciani libelli de
Astrologia et de Syria Dea, in quibus etiam occurrit illud
Ionicum T. II. pag. 572. et T. III. pag. 466. vid. P. Leopard.
Em. VI. c. 21. Bergler. ad Alciphr. p. 112. Theocritus IX.
20. ἔχω δέ τοι οὐτόσον ὥραν χεῖματες. Soph. Oed. Col. vs. 377.
[al. 399. Br. 386.] Putas-ne ἐμοῦ θιούς ὦραν τιν' ἔξιν. Ib. vs.
292. [al. 304. Br. 300.] Ἡ Φροντίδ' ἔξιν. Correctionis eget
vers. 270. [al. 282. et 277. ed. Brunck. qui Valckenarii nu-
tum secutus, ὥραν pro μοῖραν correxit, et τῶν θιῶν pro τοῦς
θιούς.] Saepius a librariis depravatum latet hinc factum
Πολυωρεῖν. Contrarium dicitur ὀλιγώρως ἔχειν Isaeo, Lysiae,
ceterisque; ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιῆσθαι, Thucydidi p. 240, 77. Athe-

nis dum dirissime pestis grassabatur p. 131, 83. [II. 52.] ὑπερβιάζομένου τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι - ἐς ὀλιγωρίαν ἐτραύποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων. Lucretius expressit VI. 1274. Nec iam religio, Divum nec numina magni Pendebantur; enim praesens dolor exsuperabat: nec mirum; nam et in tali calamitate Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. VALCK.

27. διαλιπὼν εἴκοσι ἡμέρας) Haud scio an διαλείπειν msstorum edito posterius sit: quae consequuntur illi favent. Hoc certius, κατὰ τὰς Χαλδαίων Scriptoris fuisse. Quid enim Chalcidenses ad Babylonem? Adfines Babylo-niis Chaldaei, hinc portae nomen. Fons erroris ex librorum, Χαλκιδέας et Χαλδαίους permiscendum, turpi licentia; qua de querelae Rutgers. Var. V. 6., Voss. ad Catull. p. 210., Alberti in Hesych. Βούδιος, Küster. ad Iamblich. Vit. Pythag. p. 128., tum in Diodor. T. I. p. 664. Optime eorum lapsum Casaubonus, Pavius, Reiskius adnotarunt. WESS.

39. τὰ δὲ ποιεῖν) Quorsum τὰ δὲ illud? an ad ipsius αὐτομολίαν; verum eius in consortionem Persae non venerunt. Scripsisse τὰ δὲ ἔγωγε arbitror, aut cum Abreschio τὰ δὲ ποιεῖν, quae ut fiant, res requireret. Sic bene Zopyri oratio pergit, et unius est mutatio aut accessio litterae. Formulam illustrat Hemsterhus. ad Luciani Timon. cap. 43. WESS. — In nostra Var. Lect. ad h. l. pro „commenda-“, verat Valck.“ scribi debuerat „commendaverat Wess. „cum Valck.“ S.

Ibid. τὰ δὲ ποιεῖν) Hic unicam saltem liceat adicere lineolam, ut legatur τὰ δὲ ἔγωγε ποιεῖν. τὸ δ' ἐνθεῦτεν ἐμοί τε καὶ Πέρσησι μελήσει τὰ δὲ ποιεῖν. VALCK.

CAP. CLVI. 1. ἐπιστρεφόμενος, ὡς δὴ etc.) Postrema vocula notat scilicet; viris doctis saepe neglecta fraudi fuit. Veterum interpreti attendendum est et ad minutissimas fibrillas, quippe quae suam singulae vim indant orationis membris. De Zopyro Polyaeus VII. 12. ἦκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθάν. VALCK.

2. ὀρέοντες cur redierit, dictum II. 148. WESS.

4. ὀλίγον τι παρακλίναντες) Portae valvarum alteram aliquantulum aperientes; ut adulterae in Comici Eip. 981. καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλινάσαι - - παρακλύπτουσι. Solet hoc et ἀνακλίνειν, Poëtae Iliad. 6. 752. exemplo, in foribus patefaciendis versari, ut in Vit. Hom. c. 33. Mox [l. 8.] τὰ κοινὰ τῶν

Βαβυλωνίων, magistratus, Valla; curiam Portus, exiguo discrimine. Senatus populusque Babyloniorum innuitur. WESS.

8. ἐπ' αὐτὰ) Scribi malim, καταστὰς δὲ ἐς αὐτὰ, id est ἐς μέσον αὐτῶν, stans in concilio vel curia Babyloniorum. Dicuntur enim deduxisse Zopyrum ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων. Ciceroni sic usurpantur commune Milyadum, commune Siciliae etc. ut Graecis τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Θετταλῶν etc. commune concilium Asiae, Gellio Noct. Att. II. 6. Commune Graeciae concilium, τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων, ab Amphictyonum concilio probe distinguendum, variis fuit in urbibus, dum pro re communi bella gerebant. Recentioris est aevi illud nobile συνέδριον Ἀχαικόν, et τὸ Αἰτωλικόν. Rarius est in talibus κοινὸν βουλευτήριον, quod habet Demosthen. p. 151. et 152. Secundum Herod. I. 170. prudentis consilii Thales fuit Ionibus auctor, quo suadebat, ut Iones constituerent ἐν βουλευτήριον. VALCK. — Ut hic καταστὰς ἐπ' αὐτὰ, scil. τὰ κοινὰ, simillima ratione VIII. 79, 5. αἰτστάς ἐπὶ τὸ συνέδριον. Nempe στάς et καταστὰς non solum significant stans, sed et constitutus, productus, introductus; ἐπὶ vero est ex adverso, contra, coram. Conf. ad IV. 72, 25. notata. S.

CAP. CLVII. [14. ἐπιλεξάμενος τῶν Βαβυλωνίων) Intellige ὅσους ἐχρῆν, ὅσους ἐβούλετο, aut tale quidpiam. S.]

17. εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες) Ultimum noli redundans arbitrari. Miltiadem, Paro reducem, ἔσχον ἐν στόμασι Athenienses, non utique laudantes, lib. VI. c. 136. Ἐγκαιμῆνας ἡμέρας [l. 18.] alii explicent. Sequor quod mssti liberaliter offerunt neque scriptori displicet. WESS.

20. πάντα δὴ ἣν ἐν ταῖσι etc.) Dictionem istam uberri-
me docti viri Des. Heraldus in Martial. lib. I. Epigr. 69.,
Berglerus ad Alciphron. lib. II. p. 236. et illorum copiis ad-
iutus Io. Iac. Wetsten. in S. Paulli I. ad Corinth. xv. 26.
explanarunt. [Praepositionem ἐν, quam quidem nullo in-
commodo tenent libri omnes, abesse maluit Valck. ad VII.
156. conf. Herman. ad Viger. Adn. 95. num. x.] Στρα-
τάρχης munitus Herodoti est praesidio lib. VIII. 44.
Mediceo nihil illic novante, tum Aeschyli ap. Athen. I.
pag. 11. καὶ ταξιάρχης, καὶ στρατάρχης, καὶ λόχους Ἐτα-
ξ, (optime postrema Valcken. ad Phoeniss. vs. 549.) et
Philonis Iud. contr. Flacc. pag. 981. Pindarus Isthm. Od. V.

30. στρατάρχον habet et στραταρχίας Philo in Fragm. T. II. pag. 644. Στρατιάρχην tamen maluit Basilius Seleuc. Mirac. S. Theclae lib. II. 4. Diversior vocabuli origo hanc peperit variationem. WESS.

CAP. CLIX. 4. ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον) Berosus, Cyrum τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι ap. Ioseph. c. Apion. I. c. 20. adfirmans, in errore haerebit, si τείχη moenia, quae urbem incingebant stupendi operis, signavit. Possunt alioqui τείχη τὰ ἔξω τῆς πόλεως, arces extra urbem munitiores, iussu Cyri disiectas, indicare. Ex Xenophonte et Herodoto adparet, Babylonios victoris Cyri clementiae debuisse multa; acerbiolem, ob rebellionis consilium, expertos esse Darium, paullatimque urbem, sed lento gradu, devenisse in perniciem, toties divino impulsu ab Esaiā, Ieremia et Prophetarum aliis, in oraculis propositam. Erudita sunt et digna cognitu Cl. Camp. Vitrinae observata in Iesaiā c. XIII, 19. p. 419. WESS.

12. γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι) Quod si usus τὴν γυναῖκα poneret, quemadmodum τὴν ἵππον pro equitatu, in Florent. et aliorum scripturam ire fortasse possem: at is deficit. Haud vero scio, an prorsus inconcinnum Arch. ὥστε πέντε μυριάδες τὸ κεφαλ. sit. Solent enim ita: Lysias Or. Parent. c. 7. Xerxes ἔστειλε πέντε μυριάδας στρατιάν. Simile Iosephi Bell. Iud. IV. XI, 3. πᾶσα δὲ στρατιὰ μυριάδες τρεῖς ἀνδρῶν: nec discrepat Epist. ad Hebr. c. XII, 22. ἀλλὰ προσελήλυθατε -- καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει: ubi μυριάδων qui legunt, ut Spencerus in Origine, caussa cadunt. Vid. lib. VII. contr. Cels. p. 714. et lib. IV. περὶ Ἀρχ. p. 183. WESS. — Non solum non inconcinnam, sed propemodum unice veram mihi videri illam codicis Arch. scripturam, in Var. Lect. significavi. S.

CAP. CLX. 6. γνώμην τήνδε) Dictum celebre et praeclarum, sed varie habitum. Polyaeus lib. VII. 12. consentit Nostro. Plutarchus Apophthegm. p. 173. ἑκατὸν Βαβυλῶνας, Lucianus Iov. Trag. c. 53. μυρίας: totidem Codex Proverbior. Vaticanus apud Schottum ad Zenob. Cent. IV. 9. Ita crevit eundo. WESS.

Ibid. γνώμην τήνδε) Veri nominis Rege dignam sententiam ad mentem expressit Herodoti Polyaeus VII. 12. ubi capta Babylone Darius ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθίγγατο· ἀλλ’

οὐδὲ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβουλόμην ἂν, ἐφ' ᾧτε ὅρᾳν τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον. Comica licentiâ Iupiter in fine Iovis Trag. Lucianei T. II. p. 701. egregium illud de Zopyro Darii dictum collaudans, Talem, inquit, ego quoque mallet unum habere defensorem, qualis est Damis, ἡ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν. Quae de diversis dicta legerat Dariis Plutarchus, ut opinor, olim eodem in loco adnotata, postea veluti de uno eodemque Zopyro prolata, (hinc saepius erravit:) deposuit in Apophthegm. p. 173. A. Illud de granis mali granati, quot numero Megabyzos, sive milites egregios atque imperatores, sibi Darius optabat, reperitur apud Herod. IV. 143. Tot Zopyros, sive viros consilio praestantes, non desiderasset Darius. VALCK.

. 13. ὃς ἐν Αἰγύπτῳ etc.) Sub Olymp. LXXX., regis Artaxerxis tempore; quod Thucyd. lib. I. 109. et Diodorus lib. XI. c. 74. et 76. docent. Idem Megabyzus Polym. c. 82. inter Xerxis duces. Filius Zopyrus Xerxe rege virili erat aetate lib. IV. 43. Fugisse Athenas, damnata Artaxerxis obedientia, non multis ab Atheniensium in Aegypto clade et inpetrata abeundi a Megabyzo venia annis videtur: hinc illi cum Atheniensibus amicitiae consociatio. Lege Ctesiam, Excerpt. c. 42. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUARTUM.

CAP. I. [Lin. 1 seq. ἐγένετο ἐπὶ Σκύθας αὐτοῦ Δαρείου ἑλκσις) Vulgatum olim αὐτοῦ *Valla* non expressit: ipse *Darius* posuit *Gronov.* similiterque *Larcher*, *Darius marcha en personne.* At ipse etiam ad oppugnandam Babylonem erat profectus: quare dirimendam illam vocem esse iudicavi. Aliam nunc iterum expeditionem suscepit, nempe in *Seythas*; quam iam olim animo agitaverat. S.]

6. ὑπῆρξαν ἀδικίης) Docte et large hoc de genere *Valcken.* ad *Phoeniss.* Tragici p. 533. Verba Historici ex interpositis pluribus videntur turbatiora, considerata aptandaque ὑπῆρξαν ἀδικίης, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, ut structura procedat. Rem lib. I. 103. et 105. exposuit. *WESS.*

16. ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους) Longa exspectatione virorum fessae - - servis ad custodiam pecorum relictis nubunt: *Iustinus* II. 5. Sicuti mulieres παρὰ ἄνδρας, sic viri φοιτᾶν dicuntur *Herodoto* παρὰ γυναῖκας. Huius generis collegit *Herodotea Clar. Gronov.* ad p. 130, 5. [Vide *Adnot.* ad II. 115, 18.] Quae hinc tamen distent, similia quaedam leguntur apud alios: *Ischomachus* apud *Xenoph.* *Oecon.* p. 487, 17. Uxor, inquit, vix annos nata quindecim ἦλθε πρὸς ἐμέ. Irata marito *Iuno* noluit φοιτᾶν εἰς τὸ αὐτὸ, ut scribit *Plutarch.* *Eusebii Praep.* III. p. 85. d. *Pausan.* X. p. 868. γυναικῶν ὁπόσας εἰς τὸ αὐτὸ Ἑρακλῆα ἀφικέσθαι λέγουσιν. *VALCK.*

CAP. II. 1. Τοὺς δὲ δούλους - - πάντας τυφλοῦσι) Grammatici *Aristophanis* μολγούς interpretantur τυφλοῦς, finguntque *Scythicam* ex *Herodoto* nationem, his eius verbis ad *Equit.* vs. 957. abusive. *Plutarchus* alludit T. II. p. 440. Α. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, (*Scythae*), ὥς φησιν Ἑρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυ-

φλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς: quorum ultima sine dubio sunt corrupta. *Guil. Canterus* Nov. Lect. lib. IV. 25. ὅπως παραμένωσιν aut ὅπως γάλα δονῶσιν reponit: posterius a *Turnebo* probatum non mihi iniustum videtur, si quidem ita [apud *Nostrum*] post pauca. *WESS*.

7. φυσσεωμένας) Scribi malim, φυσσεωμένης τῆς ἵππου, ex *Athen.* IX. p. 399. c. ob vocem εὐβαρ haec citante. *Leopardus* adtigit *Em.* VI. c. 20. Proxima, mihi quidem satis obscura, respicit *Plutarch.* T. II. p. 440. A. Ὁ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολείπων τεχνῶν μάθησιν, ἀρετῆς δὲ ἀναιρῶν, τὸναντίον ἔειπε τοῖς Σκύθαις ποιεῖν ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς. Quae prostant in *Plut.* diversae lectiones, *Turnebi* sunt et *Vulcobii* pleraeque conjecturae; hic melior illa videtur *G. Canteri* Nov. Lect. IV. c. 25. corrigentis, ὅπως παραμένωσιν αὐτοῖς. *VALCK.* — Eandem apud *Plutarchum* emendationem probavit *Wyttenbach*, eumque laudans *Hutten*, T. IX. p. 389. De scriptura, quam ex *Athenaeo* laudavit *Valck.* vide quae in *Var. Lect.* monuimus; et adi, si vacat, *Animadverss.* nostras ad *Athen.* T. V. p. 209. Quod de genitalibus equarum sufflari solitis, quo facilius lac emulgeri patiantur, narrat *Scriptor*, simile quid in australi Africae promontorio vaccis fieri, quae, postquam ademptus illis vitulus est, lac dare recusant, narrat *Kolb* in *Capite Bonae Spei* hodierno, (*Norimberg.* 1719.) p. 460. S.

9. περιστίζαντες κατὰ τὰ ἀγγήια τοὺς τυφλοὺς) In diversissima describentium opinione, περιστήσαντες, inventum ab *H. Stephano* ex msstis, omnium planissimum: ad mulctralia coecos collocantes. Tale alia in re lib. II. 121. καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήια, ἐν τοῖσι τὰ χεῖματα ἐνῆν, στήσαι. *Aldinum* περιστήξαντες et aliorum περιστίζαντες idem, sed confusis pro more vocalibus. Qui prius circumpositos verterunt, in errore haeserunt; aliud requiritur, et περιστήκω dubiae est sanitatis. *Περυστίζαντες Gronovius* varie explicat: *conpungentes ad vasa* non intelligo. Valere si debet, non aliud fuerit ac περικυκλῶσαντες, circumdantes et collocantes, et quidem ex περιστίζειν ob *Hesychium*. [Nisi pro περιστίζαι apud *Hesych.* et *Suid.* περιστίζαι legendum: ut cum *Küstero* doctus *Hesychii* editor suspicatus est.] luvat ad speciem περιστίζει καὶ τούτοις τὸ τεῖχος lib. IV. 202. *Reiskius* ex π-

ριστίζειν arcessit, in orbem ponendi notione, originatione usus et exemplis, mihi admodum dubiis, ad Imp. Constantini Porphyrog. Cerimon. p. 150. WESS. — Iterum idem REISKIUS in Animadvv. editis ad hunc locum: „περιστί-
„ξαντες, ait, idem est atque περιστήσαντες, ut in Notis ad
„Constantini Cephalae Anthologiam p. 274. demon-
stravi.“ S.

14. οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομαῖδες) Quid hīc adeo sibi velint ista, nondum exputo; nam fuerunt et secundum Herodotum Scythae Ἀροτῆρες dicti, et saepe distinguuntur Scythae Νομαῖδες, et Γεωργοί. VALCK. — Nempe nonnisi nomades (i. e. pastores) Scythae excaecant servos: agro colendo caeci parum habiles erant futuri. S.

CAP. III. 8. ἀντικατιζόμενοι) Quoniam infestiores experitur Aldinum ἀντικατιζέμενοι plures, etsi ex ἰζῶ propagari potuerit, et similis haud pauca formae exstent in Musis, illud ex Vind. praetuli, recursurum lib. V. 1. Ἀντικατιέμενοι ex Medic. futuri potestate non quadrat. Ali-
bi ἀντίοι ἰζοντο τοῖς κατιοῦσι lib. VI. 77. IX. 26. De fossa, qua regionis aditum servi intersepserunt, nonnulla Ampl. Bouherius Diss. Herodot c. 6. minus accurata. [item Vos-
sius ad Melam p. 803.] Vide huius libri c. 20. et 28. et Imp. Constantinum Porphyrog. qui terra oppletam suo fuisse tempore testatur, de Administr. Imper. c. 42. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam „ἀντικατιζέμενοι Ald.“ pos-
tum video, quum oportuisset „ἀντικατιζέμενοι Ald.“ S.

15. λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου etc.) Polyænum et Iusti-
num non sollicito. Culte Claudianus in Eutrop. lib. I. vs. 506. - - non est iaculis hastisque petendus Conscia succum-
bent audito verberare terga, Ut Scythia etc. ubi bene Clave-
rius. Similes Turxanthi in rebelles minae ap. Menandrum Eclog. Legat. p. 137. Ed. Hoesch. εἶγε τὴν κατ' ἐμὲ ἱππείαν ἐσαρβήσουσι μάστιγα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύγονται τῆς γῆς. Sic ea scribenda ex monitu magni Vale-
sii. WESS.

18. μάστιγας ἀντὶ ὅπλων) Eustath. haec respicit ad Dionys. vs. 364. Nostri vestigia sequutus est Trogus, Iustin. II. 5. Admonentur Scythae - - verbera in aciem non tela adferenda, omissoque ferro, virgas ac flagella ceteraque servilis metus pa-
randa instrumenta. Probato (Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίησαν

ἐπιτελεία: Herod.) omnes consilio, instructi sicut praeceptum erat, - inopinantibus verbera intentant. Sed Herodoti Scythae [c. 5, 1. et 7, 4.] fatebantur, νεώτατον ἀπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον: secundum Iustin. II. c. 1. inter Scythas atque Aegyptios de generis fuit vetustate contentio. VALCK.

CAP. V. 1. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι) Emendabat Cor. de Pauw Οἱ δὲ Σκύθαι, oblitus Herodoteae consuetudinis, copiose a Porto in Ὡς Lex. Ion., ne Stephanum de Dialect. p. 138. advocem, declarata. [conf. Adn. ad I. 58, 7. et ad III. 56, 5.] Numerant Scythae a Targitao, primo nationis suae rege, mille annos ad Darii expeditionem c. 7. Illa anno Per. Iul. 4206. congruit. Consequitur, ut gentis in Israëlitarum ex Aegypto abitum primordia incurrant circiter. WESS.

8. Λειπόξαι) Sit-ne hoc an Νιτόξαι) [aut Λιπόξαι) verius, dicere non habeo: barbara mihi, forsitan et aliis sunt. Prorsus autem credibile fit, Colaxem Scytham Valer. Flaccum lib. VI. 48. hinc adscivisse, uti et Vossio visum. Mox ἐς γῆν τὴν Σκυθ. [lin. 12.] non male schedae veteres. [Nempe sic Arch. et Vind. quod in Var. Lect. adnotare neglexi.] Memini antea ostendere, Scriptorem in similibus hunc morem plerumque sequi. Conf. c. 8. et 99. WESS.

16. τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι) Nimum hoc videtur. Sedarum ἀπαλλάττεσθαι non displiceret. modo καιομένῳ τοῦ χρυσοῦ scripsissent. Certius manet, κατασβῆναι Herodoti fuisse. Aurea illa ποτήματα, coelo lapsa, adeuntibus regiis iuvenibus ardoris speciem prae buerunt et flammae: prodigio perculsi abeunt: tertio accedenti cessat flamma, extinguiturque. Haec clara. Καταστῆναι si velis, oportet liquesfacta diffluerint prius: ubi tum aratri, iugi, securis, phialae figura? WESS.

Ibid. τοὺς μὲν δὲ καιομένον τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι) ἀπαλλάττεσθαι codd. mssti, teste Galeo; Valla: ambobus ab ardenti auro summotis: legisse videtur Valla, scripsisse autem Herod. τοὺς μὲν δὲ καιομένου τοῦ χρυσοῦ ἀπαλλάττεσθαι: et mox, τρίτῳ δὲ, τῷ νεωτάτῳ, ἐπιθόντι κατασβῆναι. VALCK. — Mihi ἀπαλλάττεσθαι ex scholio, quod parum aptum erat huic loco, natum, minimeque sollicitanda videtur vulgata scriptura. Etiam Valla ἀπώσασθαι legisse, et structuram verborum recte in hunc modum accepisse videtur, ut τὸν χρυ-

τὸν καίόμενον intelligeret esse subiectum (quod vocamus) orationis: nempe, *aurum ardens illos submovit, repulit, absterruit; accedente vero tertio extinctum erat.* Reiskius τοὺς μὲν δὴ καίόμενον τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι legendum coniecerat. S.

CAP. VI. 5. τοὺς βασιλῆας) Ingeniose Io. le Febvre corrigebat τοῦ βασιλῆος. Dixerat Herod. ἀπὸ μὲν δὲ Δειποξάϊος γεγενῆσθαι τούτους τῶν Σκυθῶν, οἱ Αὐχάται γένος καλέονται: a medio fratrum ortos, οἱ Κατίαιοί τε καὶ Τράσπιδες καλέονται: tandem addiderat, secundum istam haud aspernandam lectionem, ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτέρου αὐτέων, τοῦ βασιλῆος, (Regis videlicet, cui maiores natu fratres ut digniori regiam concesserant dignitatem:) οἱ καλέονται Παραλάται, nempe γεγενῆσθαι τούτους τῶν Σκυθῶν, οἱ καλ. Παρ. Saepenumero sic loqui solet Noster. VALCK. — Vero est similis, fuisse primitus τοὺς βασιλῆους, *regios Scythas*, de quibus c. 56. Nam gentis reges non a Colaxaë, sed ab Herculis filio *Scythia* genus derivarunt, c. 10. Non fugit hoc Cl. de Pauw sollertiam, WESS.

6. Σκολότους) Is. Vossius Σκολοπίτους, ob Iustini II. 4. *regium iuvenem Scolopitum*; Reiskius Σκότους. Iustini codices in regii iuvenis nomine variant, conspirant Herodoti. Qui Scotos ante Christi natales memorarit, nemo est. Senecae et Flori in Spartiani Hadriano verba qua lite agitentur, quis ignorat? Additur, Σκύθας δὲ Ἕλληνες οὐνόμασαν, non utique ob tituli Graecam originem, quae nulla: sed quod Graeci, qui in coloniis Ponticis inter eos degebant, cum admirabilem illorum in sagittando industriam et artem cernerent, *sagittariosque* audirent dici *Scythas*, id cognominis toti nationi contribuerint. Durat adhuc vocabulum in Scythicae originis linguis, docte a Theoph. Sig. Bayero Diss. de Origine Scyth. T. I. Comment. Acad. Petropol. p. 391. illustratum. WESS.

CAP. VII. 6. θυσίῃσι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος) Scytharum regna tria erant, quorum in maximo fatale aurum sollicitè asservabatur: curam reges inpendebant ipsi. Singulis tamen annis et festo quidem die ex sacrario efferebatur: id periculum eius ostendit, qui festo die aurum habens sub dio dormiret. Quae si, uti opinor, intendit, μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος, *reges arcessunt quotannis*, videlicet in suum quisque regnum. Cete-

roqui θυσίῃσι μεγάλῃσι μετέρχονται fuisset satis, uti ἐπεί τί με λιτῇσι μετέρχεαι lib. VI. 69. *Hesychium* iunge in Μετέρχομαι. WESS. — Hanc viri docti interpretationem secutus est *Larcher*. At, quo pacto propter adiectas voces ἀνά πᾶν ἔτος verbum μετέρχονται debeat arcessendi notione accipi, profiteor me minime percepisse. Nec apud *Hesychium* quidquam reperitur, quod pro ista militet sententia: nam Μετέρχομαι ille non aliter interpretatur nisi, ἱκανῶς ἱκετεύω (ni forsā ἱκάνω ἱκετεύω scripsit:) ἱλάσσομαι ἱπείσέρχομαι. Tenui equidem eam sententiam, quam idem *Wesselingius* in latina versione ex *Gronoviana* tenuerat, his verbis expressam, placantesque magnis sacrificiis adeunt quotannis: quam in sententiam *Valla* etiam: placaturque (id aurum) maioribus hostiis, et aditur quotannis solenniter. Quid sit vero quod his subiicit *Herodotus*, de eo qui aurum illud habens obdormiverit sub dio, mihi haud satis liquet. Istud, δίδεσθαι δέ οἱ διὰ τοῦτο, non eam ob cassam intelligebat *Larcher*, quod annum hunc ille non esset transacturus; sed propter hoc ipsum periculum dari praemium illud ei, qui aurum hoc recte custodivisset, sibi que cavisset ne sub dio obdormisceret. S.

. 14 seq. τὰ δὲ κατ' ὑπερθε πρὸς βορῆν etc.) Frustra in his corrigendis sudatur: alius νεμόντων ὑπεροίκων, nimis officiose: alius τῶν ὑπερβορέων τῆς χώρας, etsi de Hyperboreis, ut infra testificabitur, nihil dicerent Scythae. Defit nihil omnino. Nectenda sunt πρὸς βορῆν ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων, quemadmodum τὰ πρὸς βορῆν τῆς ἡπείρου, aliaque lib. III. 102. Περὰ κεχυμένα explicantur infra c. 31. WESS.

CAP. VIII. [5 seq. Γερύονα δὲ οἰκίειν, ἔξω τοῦ Πόντου κατοικημένον, τὴν οἱ Ἕλληνες λέγουσι Ἐρύθειαν νῆσον) Si vera ubique scriptura, debuerunt ista verba ἔξω τ. Π. κατοικ. commatibus utrimque intercipi, sicut a plerisque Editoribus factum. Et in κατοικημένον consentiunt quidem libri, nisi quod nonnulli Paris. mendose κατοικημένου (non κατοικημένου, ut perperam in nostra Var. Lect. expressum) praeferunt. At parum commode haec ita posita debent videri, οἰκίειν - κατοικημένον, habitare - habitantem: videndumque ne sic scripserit *Herodotus*, Γερύονα δὲ οἰκίειν ἔξω τ. Π. κατοικημένην τὴν οἱ Ἕλληνες etc. Dicunt, Geryonem habitasse insulam illam extra Pontum sitam etc. Quem-

admodum, ubi de urbe agitur, κατοικήται vel οἰκηται saepe idem valet atque κέεται, sita est; (veluti I. 142, 11. coll. cum vs. 10. I. 193, 11. et alibi;) sic insula extra Pontum sita perinde ἔξω τοῦ Πόντου κατοικημένη dici potuerit. S.]

7. τοῖσι ἔξω Ἑρακλ. στηλέων) Inutile ἐπὶ codicum voluntate induxi; feci quoque satis Bouherio et Clerico, viris praeclaris, τοῖσι ἔσω corrigentibus, ad lib. II. 33. [ubi vide quae a Wess. notata sunt.] Erythiae situm longe a Gadibus et Oceano removet Hecataeus, (in Arrian. Ἀναβ. II. 16.) Scylax et Aristoteles ob Epigramma, vitiosum admodum et variantibus coniecturis vexatum a Salmasio, Is. Vossio, Bouherio, cuius super eo Epistola in illustr. Scipion. Maffei Gall. Antiq. p. 162. In Oceano iteratur error lib. II. c. 23. WESS. — Vide Vossium ad Melam, III. 6. p. 809 seq. S.

Ibid. τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἑρακλ. στηλ.) Equidem illud ἐπὶ librario contribuerim, cuius oculus describentis aberravit ad vicina. Forsan quis Codex scriptus voce carebit, quae mea sententia hac in sede ferri nequit. Recte quoque Valla dederat: Gades, quae sunt extra columnas Herculis in Oceano. Ne scilicet egregium illud omitteretur, corrector voculam ad his interiecit. [Nempe extra ad columnas posuit Gronov. in versione lat.] Non insulae duntaxat extra fretum Herculeum sitae, sed terra quoque continens Europae et Africae, quae hoc freto magis versus Occidentem vergeret, fuisse dicuntur extra columnas Herculis; etiam Herodotus ἔξω Ἑρακληϊῶν στηλέων: quales Cynesii Celtaeque lib. II. c. 33. ubi notat Wess. Memorat Herodot. IV. 196. Λιβύης χώρον τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἑρακληϊῶν στηλέων κατοικημένους. Insulam Κέρνην ἔξω οὖσαν τῶν Ἑρακλειῶν στηλῶν dixerat Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 32. emendatus ad Diodori Sic. T. I. p. 222. Idem saepe dicitur de Tartesso, etiam in Append. Vatic. I. Prov. 35. Conf. Herod. IV. 152. Praebent id ipsum formae loquendi proverbiales, Isocrat. Panathen. p. 285. et Aristid. in Aegypt. T. III. p. 597. πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων φήσει τις ἐπισκώπτων εἶναι σοι τὸν νοῦν; Extra orbem terrarum circumfusam Oceano insulam Gades dicebat P. Scipio Livii XXVIII. 32. Herodotus Ἐρύθειαν, quam Geryones scilicet incoluerit, insulam fuisse scribit πρὸς Γηδείροις τοῖσι ἔξω Ἑρακληϊῶν στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ. De Erythia, Gadibus, et vera Geryonis in Epiro sede, cuius eximias boves Hercules

abegerit Graecus, a Phoenicio, qui columnas erexit, diversissimus, pro eruditione sua *Sam.* egit *Bochartus Geogr. Sacr. Part. II. lib. I. c. 34. VALCK.*

12. καταλαβεῖν γὰρ αὐτόν) Prout in versione *Valla* collocavit, vir Doctus ad ordinis ista nativi necessitatem redacta voluit. Dissidet ab huius iudicio *Herodotus*, qui centies minimum ex isto naturali situ verba distraxit, seu ut illa confusa rerum accommodaret perturbationi, sive ut suo singula loco posita gratius aures acciderent; ut adeo mirum sit, qui *Herodotum* triverint ista talia velle mutata. Ubi *Longino Sect. 22. §. 1.* Ὑπέρβατον esse dicitur λέξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις, καὶ οἶον-εἰ χαρακτηρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος, verborum ordinis commutati primum ponit exemplum *Herodotea Phocaeënsis Dionysii* verba e *lib. VI. c. 11.* Quae consueto scribendi more sequi debebat, ratio *Herodoto* sic saepissime reliquis praemittitur. *VALCK.*

CAP. IX. 5. Ἐχιδνὴν διφύεια) *Eustathius* ad *Periegesin* [vs. 510.] non nominat διφύεια, adquiescens in μιξοπαρθένῳ Ἐχιδνᾷ: [μιγείς ἐχίδνη μιξοπ. scribit *Eustath.* non ἐχιδνῇ. De accentu cf. *Var. Lect.*] scripti Codices mordicus istud tenent omnes, *Herodoteae* abundantiae congruens. Tale *Libanii* de *Chirone*, *Achillis* nutritore, καὶ κενταύρου σῶμα διφύεις καὶ τροφέα μιξάνθρωπον καὶ τροφὴν ἐξηγριωμένην, in *Basilico T. II. p. 108.* Pertinet huc ex marmore *Farnesiano* apud *Donium Class. I. p. 34.* ΟΥΤΩ ΔΕ, *Hercules*, ΕΠΙ ΣΚΥΘΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣ ΑΡΑ . . . ΜΑΧΑΙ ΕΝΙΚΑΣΕ ΤΑ ΔΕ ΘΥΓΑΤΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΧΙΔΝΑ ΤΙΟΤΣ ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ ΕΘΕΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΘΑΝ. Sic scribenda, quae a *Sponio*, *Donio*, *Muratorio* mendose publicata. In plerisque utor consensu magni viri *Th. Reinesii*, *Inscript. Cl. IV. 12. p. 349.* et quod nunc conperio, *Ed. Corsini*, cuius eruditus in *Lapidem* commentarius exstat. Quod ille autem mancum ΑΡΑ . . . aut, ut in *Blanchini* schedis, ΑΡΑΣΑΤ . . , ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ pingit, non laudo. Quis docuit *Echidnae* patrem fuisse *Agathyrsum*? Latet verum regis nomen; cetera de *Echidna*, *Agathyrso* et *Scytha*, eius et *Herculis* filiis, ab *Herodoto* abesse non debuerunt. *WESS.*

Ibid. Ἐχιδνὴν διφύεια) Coniecturam nonneminis, [is fuerat ipse *Valckenarius*, ad *Euripid. Phoeniss. vs. 1030.*]

vocem διφυέα proscribentis, Eustathio praetermissam ad Dionys. vs. 310. suo iure reiecit Wesseling. in Diss. Herod. pag. 25. Et certe Sphingis memor eruditulus μιξοπαρθένον aequè addere potuerat ad Herodotea, εὑρεῖν ἐν ἀντρω τινὰ Ἐχιδνάν (cur non ἐχιδνὴν scriberetur aut Ἐχιδνήν?) διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων εἶναι γυναικὸς, τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιός. Cecropem ad eandem rationem crediderunt dictum διφυῆ: atque equis commissos permixtosque Centauros, Διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν, Soph. Trach. 1110. Herodoteae memor fabulae Diodorus filio patrem supponit lib. II. 43. μυθολογοῦσι Σκύβαι γηγενῇ παρ' αὐτοῖς γενέσθαι παρθένον, ταύτην δ' ἔχειν τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυναικεῖα· τὰ δὲ κατώτερα ἐχιδνῆς· ταύτη δὲ Δία μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύβην ὀνομα. Mela II. 1. Basilidis ab Hercule et Echidna generis principia sunt. Herodotus c. 10. a Scytha Herculis filio γενέσθαι αἰτ' τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. Plus semel οἱ καλεόμενοι Βασιλήιοι Σκύβαι memorantur. VALCK. — Quod ἐχιδνὴν potius, quam Ἐχιδνάν, scribendum Vir doctissimus censuit; non recordatus erat, puto, etiam θαλάσσαν et γέφυραν, et similia, dicere Nostrum, non θαλάσσην aut γεφύρην. S.

17. ἐπεὶ γένωνται τρόφεις) Homeri κῶμα τρόφι tractans Eustath. in Od. γ'. p. 128, 17. attulit et Herodotea. Τρόφεις in istis redduntur τέλειοι ἄνδρες: ipse mox Herod. interpretatur, ἐπεὶ ἀνδρωθέντας ἰδῆαι τοὺς παῖδας. Platonis est in Menex. T. II. p. 249. A. ἐπειδὴν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν. Bionis Eid. II. 14. ἦν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθης. Herodoteum propius accedit Μωσῆς μέγας γενόμενος, Ep. ad Hebr. xi, 24. μέγας ὢν in Aristoph. Nub. 69. Andocidis p. 16, 38. Τρόφεις est μέγας et παχύς. Hesych.: Τροφιοῦται, παχύνεται. Τρέφειν proprie notabat comprimere, condensare; caseus, lac condensatum et pressum, τροφαλῖς. γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, scribit Aelian. Nat. An. XVI. 32. Theocrit. XXV. 106. τρέφει πύονα τυρέν. In Galeni gloss. Τρόφεις redditur εὐτροφος, παχύς: apud Hesych. εὖ τετραμμένος. Nostro loco Τρόφεις sunt ἀνατετραμμένοι. VALCK.

24. κατὰ τὰδε ζωννύμενον) Viri docti, quibus ζωστήρι, τῷδε ὧδε καταζων. blandiebatur, hoc in posterum praeferent. Non dissimile se dabit c. 76. huius Musae. Omnia hic Hercules δεικτικῶς, tum in arcu, tum balteo. Porro dedecus editorum priorum ἐντελλομαι detergi. WESS.

CAP. X. 9. τῆς ἐπιστολῆς μεμν.) Suum recipit. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρῆτου lib. VI. 50. Sophocles Aiac. 793. Πέμπει με σοὶ φέροντα τάς γ' ἐπιστολάς Τιῦκρος φυλάσσειν. Iterum Trachin. vs. 500. ὡς λόγων τ' ἐπιστολάς φέρης. Alia consulto ob copias Stanleii ad Aeschyli Prometh. principium missa facio. WESS.

18. τὸ δὴ μοῦνον μηχανήσασθαι etc.) Schedarum vestigia premo; ac vicem Stephani, iniuria taxati, doleo. Mira Codices conspiratione τὸ repraesentant, et illi ex restituto dica nascetur? Cl. viri de his iudicium respice et mirare. Mihi Vallae Latina conmoda erunt, modo μοῦνον semineo genere, ut in scriptis lib. VII. 225. [VII. 224, 14.] putetur. Τὸ δὴ, id, quod supra deposuit, matrem solam Scythae F. parasse atque excogitasse. WESS. — Adverbium fuerit μόνον, non foeminei generis nomen adiectivum. Nec VII. 224, 14. μούνου, quod ibi mssti dedere, foeminei generis est, sed ad τέκνου legitime refertur. S.

CAP. XI. 3. πιασθέντας) Hanc ego formam [quae olim hic obtinuerat] si hic et alibi Codices adfirmarent, altera non mutarem: Attice quidem πίζειν, Dorice per α scribebatur et Ionice. τράπειν, στράφειν, τάμνειν, Dorica non tantum sunt, sed et Ionica. VALCK. — Damnat h. l. formam istam proborum quorumque codicum consensus, nec alibi eadem usquam apud Nostrum recurrit. S.

[4. διαβάντες ποταμὸν Ἀράξια) Araxen fluvium h. l. vix alium intelligi posse, quam eum qui aliàs nomine Rha et Wolga celebratur, in Adnot. ad I. 202. p. 202. significavi. S.]

11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶη. μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν) πρῆγμα εἶη, opus ac utile fore. Sic lib. I. 79. εὕρισκε πρῆγμα οἱ εἶναι ἐλαύνειν: et VII. 12. πάγχι εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι. Sequentia noluit intacta Abreschius Diluc. Thucyd. p. 488. cui πρῆγμα εἶναι et δεόμενον idem. Herodoto δεόμενος est rogitans lib. IX. 110. et saepe aliàs. Gronovii emendatio longe abit, et criminationem habet in inmerentem Stephanum atrocem. Scripsi ex ea librorum discordia, quod plurimum nititur consensu, in verborum sententia haesitans. Quod si δεόμενον aut δεόμενα exsularet, nihil moraretur. Videlicet abeundum esse, neque contra plures periclitandum. At vetant membranae. Ergo-ne διομένου

formandum, ut ex superiore δήμου pendeat, aut δεομένων cum Reiskio? Fieri potest: nam ad absolutam non temere structuram vergo. Verum haec doctiores viderint. WESS. — Non videtur sollicitandum δεόμενον: quin potius complere hoc verbum dictionem ellipticam videtur, qua locis a Wess. citatis et l. 207, 9. utitur Herodotus. Quando enim πρῆγμα ἔστι sequente infinitivo significat opus et utile est hoc facere, vix alia ratione obtinere hanc vim dictio illa potest, nisi subintelligendo πρῆγμα ἔστι δεόμενον, res indiget, res postulat, ut hoc fiat. Ita scripturam codicum tenendo, non indigebit hic locus speciosa alioqui Valckenarii emendatione. S.

Ibid. μηδὲ πρὸ πολλοῦ δεόμενα κινδ.) Procul dubio mendosa variis sunt coniecturis tentata; quibus nova succedat, non illa quidem verax, fortasse tamen ad veritatis investigationem profutura: nemo diffitebitur, opinor, ἀπαλλάσσεισθαι πρῆγμα εἶη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς οὐδὲν [invito viro docto excidisse vox οὐδὲν videtur, cui ob praecedens μηδὲ vix erat hic locus:] δέον μένοντας κινδυνεύειν, ita rem esse comparatam, ut optimum videretur excedere regione, neque manendo atque adversus exercitum numerosum pugnando frustra se obicere periculo. VALCK. — Vide superiorem Adnotationem. S.

19. κακὰ ἐπίδοξα) Laurentii mala evidentia peccant. Futura sunt, quaeque expectantur. Antiphon, Ἐξαπολογ. p. 120. ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία. Lycurgus c. Leocrat. p. 148. μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι. Ex Herodoto plura Portus, Alberti in Hesych. et fortasse ad lib. VI. 12. WESS. — Ibi quidem nihil a viro docto adnotatum. S.

Ibid. κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνει) Non sane sunt mala evidentia; sed ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν, quot calamitates ex patria profugis probabiliter supervenirent. Vim verbi καταλαμβάνειν in malis sitam, quae nos subito corripunt et opprimunt, explicuit Tib. Hemsterh. ad Luciani Somn. §. 12. Τὰ προσδόκιμα dicuntur et Ἐπίδοξα. Quae tanquam futura probabiliter possunt expectari, ἐπίδοξα ὄντα γενέσθαι vel γενήσεσθαι. Postremum pro γενήσεσθαι restituendum est Lycurgo c. Leocr. p. 148, 42. διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν, μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι γενήσεσθαι. Antiphon, ἐπίδοξον ὄντα παθεῖν ἐπε μείζω, p. 115, 22. vid. et p. 120, 12. Aeschines Orator

p. 77, 19. frequentat in primis *Isocrates*. Apud *Athen.* I. p. 17. B. ex *Eustathio* sic supplenda sunt *Apionis* verba: εὐελπιν εἶναι τῷ γάμῳ, ἐπίδοξον ὄντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν. [Quin potius interpretationis caussa ab *Eustathio* adiecta sunt posteriora verba, et βασιλείαν scribendum.] *Herod.* I. 89. τὰδε τοι ἐξ αὐτέων ἐπίδοξα γενέσθαι. VI. 12. πολλὰ ἐπίδοξοι τῶν τούτο πείσεσθαι εἰσί. In Gloss. *Herod.* Ἐπίδοξος redditur προσδόκιμος: hunc etiam usum attigerunt *Ammon.* *Phryn.* *Thomas.* VALCK. — In καταλαμβάνει nihil hic, quod sciam, variant libri: sed et mihi cum Viro docto videtur καταλαμβάνειν scripsisse *Herodotus*, ac fortasse ἐπίδοξά ἴστι καταλαμβάνειν scripserat. S.

24. καὶ σφῶν) Praemissam his voculam non spernerem si legeretur: τῇ καὶ σφῶν ἔτι δῆλός ἐστι ὁ τάφος, qua parte regionis eorum etiam adhuc exstat sepulcrum. Forsan quis vocem malit *Herodoteam*, quae facilius a syllaba potuit absorberi proxima, ἵνα καὶ σφῶν, ubi. VALCK.

CAP. XII. 3. ἔστι δὲ Πορθμῆϊα Κιμμέρια) Vici nomen fuit ad Maeotidis ostium. *Stephan. Byz.* Πορθμία, κώμη ἐπὶ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Auctor *Peripli Ponti Euxini*, ab *Is. Vossio* vulgatus, modo Πορθμίον, modo Πορθμίτιδα κώμην, τὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Μαιώτιδος λίμνης p. 141. et 147. Atque optime hoc ampl. *Bouherius* *Diss. Herodot.* c. 18. p. 199. in eo nimius, quod ex *Stephano* Nostrum corrigit. Πορθμῆϊα Ionibus placuerunt. Forte et χώρῳ *Arch.* et *Vind.* opportuna erit statio. [ubi nunc χώρῳ.] Idem certe *Peripli* scriptor Κιμμερίδα πόλιν, ἀπὸ Κιμμερίων βαρβάρων κεκλημένην memoravit. WESS. — In *Arch.* et *Vind.* est καὶ τῷ χώρῳ: sed in nostro *Pd.* nude καὶ χώρῳ. S.

7. πόλις Ἑλλάς οἰκίσται) Non longe absum ab οἰκῆται aut οἰκίεται, quod in *Vind.* et *Eustath.* Sollemne *Herodoto*, sicuti lib. I. 193. adscriptum. Ἀμαρτόντες τῆς ὁδοῦ [l. 9.] suspectum citra caussam fuit. Spectantur, quae cum cura fuerunt perscripta lib. I. c. 103. Statim [lin. 11.] ἐς τὸ si scriba *Arch.* voluit, patronus non deerit lib. II. 157. Ceteroqui perpetua in ἐς ὁ et ἐς οὗ conmutatio, sicuti IV. 160. 166. etc. WESS. — Latinis nostris interserenda h. l. verba, donec Mediam sunt ingressi. S.

13. τραφέντες) Vulgata deterior est lectio *Arch.* στραφέντες: melior videretur, si qui darent Codd. ἰκτραφέντες. De

recta via *deflectere* passim dicitur ἐκτρέπεσθαι, etiam *Herodoto* II. 80. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτρέπονται: VI. 34. ἐκτρέπονται ἐπ' Ἀθηνέων: et huius imitatori *Pausaniae*, p. 106. ἐκτραπέντα ἐκ τῆς ὁδοῦ: p. 107. p. 714. ὀλίγον τῆς εὐθείας ἐκτραπέουσιν ἐς δεξιὰ. Abunde multa convexit *Wetstenius* in Ep. I. ad *Tim.* 1, 5. Lenius aures accidit ἐκτραπέντες quam ἐκτραφθέντες: et leniora saepius Ionum more consecatur Noster; verum tamen in his formas Iones usurparunt asperiores, ut et veteres Attici. *Herodoto* frequentantur συλλεχθῆναι· καταλεχθέντα· ἀπαλλαχθέντες· (vid. ad *Eukip. Phoen.* nota p. 357.) et similia: adhibentur et κατεστράφθσαν· ἐπιτραφθέντων· θαφθῆναι· ἀρπαχθείς· κλεφθέντων· συμμιχθέντων. Forma lenior in his adamata fuit recentioribus Atticis. VALCK. — Conf. ad I. 130, 8. notata. S.

14. λεγόμενος λόγος εἴρηται) Eum in modum c. 77. ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον: et lib. II. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ — λεγόμενος: tum c. 48. WESS. — Ad verbum εἴρηται, quod adiicitur, intelligendum pronomen μοι, a me exposita, relata est narratio. S.

CAP. XIII. 1. Ἀριστεύς ὁ Κανστροβίου) Patrem *Aristeae* Proconnesii *Calistrobium* vertit *Valla*, codicis scriptura deceptus. *Tzetzes* Chil. II. et VII. et *Suidas* rectius. WESS.

2. ποιέων ἔπεα) Τὰ νῦν ὑπ' Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλῆται, c. 14. Insulsi, quod condidisse credebatur ille praestigiator, poëmatis enarrat etiam argumentum *Pausanias* I. p. 58. qui meminit eiusdem lib. V. p. 392. Hoc veluti fonte *Scythica Herodotum* non pauca derivasse suspicari licet ex istis, quae dedit ex hoc fabulatore *Gellius* Noct. Att. IX. 5. *Franc. Portus* haud absurde putabat ad lacunam explendam intersertos huius carminis aliquot versus *Longino* π. 7. sect. 7. Ante *Meursium* et *I. A. Fabricium* accurate suo more de *Aristea*, magnus iam egerat *Vossius* de Hist. Gr. IV. c. 2. VALCK.

10. ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσῃ) Hyperboreos *Aristeas* pertinere aiebat ἐπὶ θάλασσαν, [l. 5 seq.] mare illud nullo titulo ornans. Voluit fortasse septemtrionale; quo nomine *Herodotus* aut mediterraneum aut Pontum Euxinum signat c. 37. et 42. [nempe respectu Asiae minoris et Aegypti.] Quae porro νοτίῃ θάλασσα? Nostro non aliud, quam quod aliis rubrum mare, dictis locis, ac lib. II. 158. *Cimmerios* vero,

etsi de eorum sede discordia ingens, quis ad Oceanum orientis locavit? Si Caspium intelligas aut Pontum, habita Oceani septemtrionalis ratione, usus inpediet. Fabulator Aristeeas in his ineptus tenetur. WESS. — Fabulatorem novimus hominem: sed quidni ei licuerit Pontum Euxinum respectu sedium quae olim Cimmeriorum fuerint *australe mare* nominare? S.

CAP. XIV. 1 et seqq. Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριστείας etc.) Hinc orsus quae sequuntur in c. 14. et 15. descripsit Origenes III. contr. Cels. p. 125. et 126. ubi prostant nonnulla melius scripta quam in Edd. vulgantur Herodoti; qualia sunt vs. 14. et 21. τῷ νέκυϊ: [l. 7. et 13. At vide Nostrum IX. 22 extr. et 23, 4, 6. et 8.] (mendosum ἀγγελλέοντα Parisiis in Ed. splendida Orig. non debuerat iterari:) vs. 16. τεθνεώς: [l. 8.] et ἀμφισβασίας, et vs. 20. ἀμφισβασίην: [l. 9. et 12.] tum vs. 28. [c. xv. 1.] τὰδε δὲ οἶδα, pro τὰδε. Porro vs. 34. [xv, 6.] ἐς τὴν χώραν, quod praebet etiam mstus: et vs. 40. [xv, 11.] καὶ τὸν μὲν, εἰπόντα ταῦτα. Herodotum sequutus fabulam de Aristeeas Tzetzes enarrat Hist. Chil. II. vs. 724 - 735. et ex Origene repetitam, quod e Pindari mentione liquet, Aeneas Gazaeus in Theophr. p. 77. Qui, sicut Aristeeas, post mortem revixisse crederentur, plures commemorantur apud veteres. Luculenta quaedam ex historia Graeca recentiori producit exempla, quaeque alibi non temere reperiās, Proclus in ista parte commentarii in lib. X. de Rep. Platonis, quam ex msto Flor. Alex. Morus evulgavit in notis ad Ev. Ioann. xi, 39., prodidit, occasione venustae Platonis de Ere Pamphylio fabulae narratae p. 614. cuius similem de Thespesio Solensi dabit Plutarch. T. II. pag. 563. De Mare quodam fabulabantur, ὅτι τρεῖς ἀποθανόντων ἀνεβίω τρεῖς, Aelian. Var. Hist. IX. 16. VALCK.

2. ὁ ταῦτα εἶπας, εἴρηται) Manuscriptorum ὁ ταῦτα ποιήσας, εἴρηκα, a Scriptoris more non abludit. Mox c. 16. ἐν τοῖσι ἔπεισι ποίων Aristeeas. Tale, ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλει ποιήσας, lib. V. 95. Plura ad lib. II. 65. WESS. — Paullo ante, ποίων ἔπεια dixerat, cap. 13, 2. Quum extremo cap. 12. εἴρηται dixerit; facile credas, variandi causa h. l. εἴρηκα ei placuisse. S.

9. ἐς ἀμφισβασίας) Error calami [in ms. Med.) ἀμφισβασίας dedit. Suidae si fides, ἀγχιβατῶν et ἀγχιβασίην lones

dixerunt, inque illis *Heraclitus*. Musae istud non norunt, quarum in scriptis Codd. λόγων ἀμφισβασίη lib. VIII. 81., et ἀμφισβατέων lib. IX. 73., unde auctoritas *Origenis*, quod enotatum, ἀμφισβατέειν. Placuit [L. 10.] ἐξ Ἀρτακίης πόλιος. *Apollon. Rhod.* I. 957. κρήνη ὑπ' Ἀρτακίῃ, ubi Schol. [At ibi Ἀρτακίη est gentile adiectivum.] Ceterum *Tzetzes* Chil. II. 726. aut mendosus est, aut historiam vitiavit, *Aristeam* ex *Herodoto* εἰς χαλκεῖον deducens; tum Κλείσας δ' εὐθέως ὁ χαλκεὺς ἐκεῖνο τὸ χαλκεῖον. Stabit, ubi κναφεὺς et κναφεῖον scriptum fuerit, versui modulus. WESS.

CAP. XV. 3. καὶ τριηκοσίοισι) Non dicit, ad suum aevum tot abiisse annos: nam stolide *Tzetzes* Ἐφ' Ἡροδότου γέγονε καὶ πάλιν ἀνεφάνη, acsi eius tempore *Aristeas*, evolutis illis annis, adparuisset. Multa *G. Io. Vossius* de *Aristeae* coniecta in *Olymp.* I. aetate, quae his adversantur. Sive enim maiorem, seu mindrem ex msstorum dissensu annorum numerum adoptaveris, superabit primam Olympiadem. *Strabo*, *Tatianus*, *Eustathius*, quos *Meursius*, *Fabricius*, viri Cl., excitarunt, Homero priorem et praeceptorem ex quorundam traditione perhibent: Nostro, modo ratio temporis ducatur, fere consentiente. Iunge *H. Dodavelli* Diss. III. de Cycl. p. 130. disputationem. WESS.

18. παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι) *Iuxta aram*, τῷ βωμῷ, (cuius solius antea mentio, statuæ nulla,) *Valla*. Verum *Laurentio* schedae reluctantur cunctae, suo Marte *aram* ex praemissis formanti. Videntur *Metapontini* *Aristeae* statuam et aliam *Apollini* cum ara dedicasse: huc *Arch.* περίξ αὐτῶν, circum utramque statuam, vergit. Rediit illud, ad rem per necessarium. *Lauros* autem, *aram* et imagines circumstantes, ex aere fuisse, *Athenaei* indicio lib. XIII. p. 605. c. novimus. WESS. — Vide Adnotationem continuo sequentem. S.

18 et seq. περί δὲ αὐτὸν) In Codicibus inventum praestat, περίξ δὲ αὐτὸν δάφναι ἑσταῖσι: quia nempe *Herodoteum* est. IV. 79. τὴν περίξ λευκοῦ λίθου Σφίγγες -- ἑστασαν: rursus τὴν περίξ c. 52. porro c. 180. περίξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι: c. 152. περίξ αὐτὸ pro αὐτοῦ recte dedit *Gron.* III. 158. περίξ τὸ τεῖχος, quod alibi dicit κύκλῳ τοῦ τείχεος. VALCK. — Recte laudatur περίξ: et plerumque quidem cum quarto casu praepositionem hanc construit *Noster*, ut in exemplis

a Valck. prolatis, quibus item unum aut alterum adiici poterat; sed nonnumquam etiam cum genitivo; quem non modo IV. 152, 17. et II. 91, 6. praefereunt plerique codices, verum etiam I. 179, 15. ad unum omnes in περίξ τοῦ τείχεος consentiunt. Nec tamen opus fuerit, ut cum Wess. περίξ αὐτῶν h. l. vulgato αὐτὸν praeferatur, quod percommode ad τὸν Ἀριστέω ἀνδριάντα referri posse videtur. S.

CAP. XVI. 2. οὐδεὶς οἶδε ἀτρεκέως ὅ τι τὸ etc.) Litem schedae τῷ ἀτρεκέως intentant, satis ceteroqui frequentato: quod offerunt, redibit lib. V. 9. Iure quoque ὡς, cui suus olim locus post ὀτρεκέως, in exsilium agunt. Aldinum porro et scriptorum quorundam οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, [l. 4.] Celeb. Gronovius non male explicuit ratumque voluit, [nempe intelligens, οὐδενὸς αὐτόπτεω ἐδύνατο πυθίσθαι.] oblitus οὐδὲ γὰρ οὐδὲ virtutem addere orationi. Lucianus Q. Scrib. Hist. c. 51. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἰκεῖνοι χερυτόν: tum Nigrin. c. 6. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν αἰτῶν εἴμαι θέμις: ubi Hemsterh. plura. WESS.

4. οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ) Ista lectio Medicea nullo se pacto poterit tueri: quae ante obtinebat, nihil habet illa quod Herodoti lectorem offendere debuisset, quem scripsisse puto: οὐδενὸς γὰρ δὴ, αὐτόπτεω εἰδέναι Φαμένου, δύναμαι πυθίσθαι: οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, (τοῦ πέρι (sic Arch.) ὀλίγω πρότερον τούτων μνήμην ἐποιεύμην,) οὐδὲ οὗτος πρωτύτερον Ἰσσηδόνων -- ἔφησε ἀπικέσθαι. Quorum primum his concinit e lib. III. cap. 115. οὐδενὸς αὐτόπτεω γενεμένου δύναμαι ἀκοῦσαι. Herodoti miror Editorem offensum eadem negandi vocula sic repetita, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης: ad quae cum parenthesi quaedam interiecisset, suo more posuit iterum οὐδὲ οὗτος etc. Homero frequentatum illud οὐδὲ γὰρ οὐδὲ auferri non debuerat τῷ Ὀμηρικωτάτῳ. In Platonis legitur Soph. p. 251. ε. μηδὲνι μηδὲν (μηδὲ) μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδὲν: in Theaet. pag. 180. A. περαινὶς οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν. VALCK.

9. ἀκοῇ ἐξικέσθαι) Perperam vox prior proscribitur; quam si noluisset, ὅσον ἡμεῖς ἱστορεῦντες ἐπὶ μακρότατον αἰεὶ τ' ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι scripsisset sine dubio, ut cap. 192. et II. 35. Quid multa? Ὅσον καὶ ἐγὼ δυνατός εἰμι ἐπὶ μακρότατον ἐξικέσθαι ἀκοῇ posuit ipse lib. I. c. 171. WESS.

CAP. XVII. 5. Ἀλαζώνες καλεῖνται) Praecipue

Stephani Byz. monitum et Codices cap. 52. amplector. Sic in Ἀλαζών Ethnicographus, ὁξύνεται διὰ τὸ ἐπιθετικὸν καὶ φυλάττει τὸ ὦ πρὸς ἀντιδιαστολήν. Ex Homero Iliad. β'. 856. sumserunt Ἀλιζώνας librarii, quibus comoda in Poëta sedes, non hic. Multa Strabo XII. pag. 827., [p. 550. v. ed. Cas.] primo adspectu Vallae et Arch. favens, sed re curatius introspecta minime. Verba ibi haerent in mendo, lenissima Holstenii ad Stephanum medicina sanitati reddita. WESS. — Vide quae in Var. Lect. notavimus, ubi in fine προ ἀλαζών, ἀλαζώνος, scriptum oportebat ἀλαζών, ἀλαζόνος: nempe sic scribitur declinaturque appellativum nomen; a quo ut distinguatur proprium populi nomen, non modo ὦ in obliquis casibus hoc retinet, sed et accentum retrahit, ut fere fit in propriis nominibus quae eandem cum appellativis formam habent. Cuius moris memor quisquis vulgatam apud Stephanum Byz. scripturam curatius expenderit, mecum puto fatebitur, non Ἀλαζών, sed Ἀλάζων, nec ὁξύνεται, sed παροξύνεται scripsisse Ethnicographum. S.

7. κρόμμυα καὶ σκόροδα) Iungunt Alexandrini Interp. τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόροδα Numer. xi, 5. In Geoponieis lib. XII. 30. crebra τὰ σκόροδα, etiam apud alios Graeciae latentis scriptores in Du Cangii Glossario. Quod nunc cernitur, Herodoti et veterum est: cf. lib. II. 125. WESS.

11. τὸ πρὸς βορρῆν ἄνεμον, ἔρημος etc.) Nullus dubitavi ita ex scriptoris adsuetudine refingere et hic et deinceps. Ecce tibi ex cap. 20. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατ' ὑπερθε - - ἔρημος ἐστὶ ἀνθρώπων: et cap. 185. τὸ πρὸς νότον - - ἔρημος - - καὶ ἄξυλός ἐστι χώρα: tum c. 191. τὸ πρὸς ἐσπέρας ὀρεινὴ τε καὶ ἄρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης. Pauca haec de multis. [cf. c. 18, 6. et 8.] Consentit de Neurorum situ Scymnus Chius, optime adiutus ab Is. Vossio ad Peripl. Pont. Euxin. p. 135. edita Gronov. WESS. — De accentu vocis ἐρήμος dictum in Var. Lect. h. l. et ad I. 117, 18. alibique. Ante Reizium recte Portus monuerat, ex veterum Atticorum Ionumque more ἐρήμος, ὁμοῖος, ἐτοῖμος, hoc tono scribi: conf. Koën et quos ille laudat ad Gregor. de Dialect. pag. 21. nuperae editionis: et sic optimi quique mssti, atque in posterioribus Herodoti Musis etiam ed. Wess. cum aliis, v. gr. VIII. 51, 6. IX. 58, 2. et 5. Est autem ἐρήμος ex Nostri usu non mi-

nus foeminini quam masculini generis; qua ratione etiam τὴν ἑρῆμον dicit c. 18, 10. et alibi. S.

CAP. XVIII. [2. πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη) De hac *Hylaea* (quasi dicas *Sylvestri Scythia*) conf. cap. 19. 54. 55. et 76. S.]

Ibid. ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνθρωποι οἰκεῖν Σκύθαι) Causae nihil, opinor, adferri poterit, cur hi soli dicerentur ἄνθρωποι Σκύθαι γεωργοί. Ut correctionem meam minus etiam peritis adprobem, ponam primum in *Philostrato* vulgata de *Vit. Apollon.* VII. c. 2. Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, οἱ Κότυν ἀποκτείναντες τὸν Θραῦκα, ἀνθρωπίῳ μὲν ἦσθην ἄμφω. Corrigendum absque ulla dubitatione Αἰνίῳ μὲν ἦσθην ἄμφω: erant quidem ambo *Aenii*, sive ex urbe *Aeno* orti: librarii crediderunt esse vocem ἀνθρωπίῳ in ἄνω usitato more scribendi contractam. Similis hoc in loco *Herodoti* peperit errorem ratio: ἄνοι in ἄνω transmutandum arbitror atque adeo legendum ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκεῖν Σκύθαι Γεωργοί: abhinc longius a mari remoti *Scythae* habitant *Georgi*. Proxime praecedunt, διαβάντι τὸν Βορυσθένα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη: com-
mode succedunt emendata, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκεῖν Σκύθαι Γεωργοί. Sic loqui solet: II. 7. ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι: cap. 155. ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω. Ad istam rationem ἡ ἄνω Ἀσία et ἡ κάτω memorantur; *Herodoto* τῆς Ἀσίας τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς. Mari vicini, οἱ κάτω, et οἰκεῖν κάτω dicuntur; ἄνω οἰκεῖν et οἱ ἄνω, qui a mari sunt remotiores: eiusdem gentis atque urbis distinguuntur οἱ ἄνω et οἱ κάτω. Similia quaevis ad istam rationem sunt intelligenda: *Thucyd.* II. 83. οἱ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Ἀκαρναῖες: cap. 98. τὴν ἄνω Μακεδονίαν: I. 137. μετὰ τῶν κάτω Περσῶν τινες πορεύεσθαι ἄνω: VIII. 5. *Dario* στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω: II. 100. ἀπὸ τῶν ἄνω συμμάχων. Distinguit *Diodorus* Sic. τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὴν μετέγειον, et τοὺς ἄνω τόπους, XX. 59. πόλεις τὰς ἄνω et πλησίον θαλάσσης opponit *Xenophon.* Κυρ. Παιδ. VII. p. 106, 28. et alibi: *Philostrato* memoratur *Vit. Apoll.* V. 24. ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ἡ ἄνω. *Smyrnaei* οἱ ἄνω et οἱ ἐπὶ θαλάττῃ, de *Vit. Sophist.* pag. 551. Praeter alios pagus fuit *Attices* eiusdem nominis duplex, teste *Harpocr.* Λαμπτρῶν, αἱ μὲν παρὰ λίαν, αἱ δὲ κατὰ δύπερθε: illinc ortus quis in *Aristophanis Amphiarao* Λαμπτρὸς ἔγωγε τῶν κάτω. *Herodotea* propius accedit finis libri

quinti Pausaniae: οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Σάνη πόλει: contrarium κάτω οἰκεῖν praebet Thucyd. I. 7. ὅσοι ὄντες οὐ θαλάσσιοι κάτω ὤκουν: quod ibi sequitur, καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνωκισμένοι εἰσὶ, non debebat tentari; idem significans ac ἄνω οἰκοῦσι, atque adeo ἀπὸ θαλάσσης: hinc explicandum ἀνωκίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνεῦντα, VIII. 31. et Aristoph. Pace vs. 206. In Pausan. X. pag. 838. scripserim: ἀνωκίσαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου. VALCK. — Si ἀπὸ δὲ ταύτης ad terram desertam referretur paullo ante memoratam, non incommode nunc dictum videri deberet, proxime post hanc homines habitare, nempe Scythas agricolas: idque decepit librarios qui ἄνθρωποι ex ἄνω fecerunt. Quae in Periplo Ponti Euxini, ad quem in Var. Lect. provocavi, leguntur, ea ex Scymni Chii senariis in solutam orationem translata esse constat. Versiculi huc spectantes supersunt in Scymni Fragmento, quod ad calcem Notarum L. Holstenii in Stephanum Byz. editum est, et in Hudsoni Geogr. Minor. Vol. II. repetitum; sunt autem huiusmodi, pag. 49. ed. Huds. pag. 378. apud Holstenium:

Πρὸς ἀνατολὰς δ' ἐκβάντι τὸν Βορυσθῆνιν
τοὺς τὴν λεγομένην Ὑβλαν οἰκοῦντας Σκύθας
εἶναι δὲ Γεωργεὺς ἐχόμενους τούτων ἄνω.

Et haec quidem ex Ephoro refert Scymnus: esse autem ex Herodoteo fonte hausta adparet. Ὑβλαν vero quum in illo terrarum tractu nemo noverit, haud dubie medius istorum versiculorum (partim cum Is. Vossio, ad Periopl. pag. 135.) in hunc modum fuerit corrigendus;

τὴν λεγομένην Ὑλαιαν οἰκοῦντας Σκύθας. S.

3. οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι) Male mssti ὑπὸ τῷ Ὑπάνι. Posita urbs πρὸς τῷ Ὑπάνιδι fuit in Dionis Chrys. Borysth. p. 437. et apud Scymnum; [p. 376. apud Holst. p. 46. ed. Huds.] prave quoque cap. 53. huius Musae. WESS. — Recte ἐπὶ Ald. et edd. omnes cum plerisque msstis. S.

[8 seq. πλόον - - ἡμερέων ἑνδεκα) ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον. ait cap. 53, 20. S.]

9. ἥδη κατύπερθε τούτων ἔρημός ἐστι) Indueret pristinum colorem, deformior antea, oratio, modo ἥδε δὴ scriberetur. Talem suo tempore Scymnus consideravit, talem schædæ. WESS. — In contextu sic edidit Wess. ἥδη δὲ κατύπερθε τούτων ἔρημός ἐστι, et sic etiam posteriores editores.

Antea edebatur ἥδε δὲ κατύπερθε τούτων ἡ ἔρημός ἐστι, et sic ms. F. nisi quod ἐρήμος hoc accentu scribit. Nos Arch. Vind. et nostrum Pc. sumus secuti. Particulae ἥδη commodior locus est l. 12. ubi eam etiam libri omnes agnoscunt. conf. ad c. 99, 7. Quando ἥδε δὲ se malle Wess. significavit, puto ἡ δὲ δὴ voluerat. Scymnus continuo post versiculos supra adpositos sic pergit: ἔπειτα πάλιν ἔρημον ἐπὶ πολλὸν τόπον. S.

10. Ἀνδροφάγοι) De *Androphagis* cap. 106. uberiora. Adde observata his de locis Th. S. Bayero Comment. Acad. Petrop. T. XI. p. 337. WESS.

CAP. XX. 2. τὰ καλούμενα Βασιλήϊά ἐστι) Sic regionem Scytharum regionum, βασιληϊάν, adpellat: nam H. Stephanus explicans regias domos longe erravit. Res ex sequentibus et cap. 56. constat. WESS. — Conf. c. 6, 5. ibique notata. S.

7. Μαϊήτιδος) Nomen paludis Maeotidis Ionicum cum mox mutatum Codices eunt, pravum urgent institutum, iam c. 3. inceptum. Recte Μαϊήτις, I. 104., et hac Musa creberrime. Dabunt mssti τῆς Ἰστιαϊήτιδος, quae aliis Ἰστιαϊώτιδος, lib. VIII. 23. Statim [l. 8. pro τὰ δὲ αὐτ.] Cl. Reiskius τοὶ δὲ αὐτῶν, h. e. τινές. WESS.

CAP. XXI. 2. ἡ μὲν πρώτη τῶν λαξίων); Hesychio haec erant ob oculos, λαξίων, λήξεων, κληρώσεων. Suidae λαξίον, [λαξίον hoc accentu scribunt Suidae editt. vett.] μίξιν, μερισμόν, vitiosum, et ex Glossis Herodoti, quales manu exaratas possideo, derivatum est: λῆξιν scripserat Criticus. [non μίξιν.] Inspice eruditissimi P. Leopardi Emend. lib. VII. 16., Laxios Vallae lenissime, sicuti decet, corrigentis. Et Laxios tamen, tanquam Scythicam nationem, Thesaurο suo addit Abr. Ortelius. Nollem Bayerus, vir doctissimus, Historiarum patrem erroris postulasset. quo Lazios, gentem Scythicam, in adpellativum converterit nomen. Nimmium indulsit suspicaci ingenio. Lazos seu Lazios senior novit aetas, neque eo loci, quem scriptor signat, sed ad Phasim amnem apud Procopium Bell. Pers. lib. II. Immo vero ipse verborum ordo, quod attendenti liquidum. docto viro refragatur. Perpende dicta eius Comment. Acad. Petrop. T. I. pag. 421. Scripsi autem [l. 6.] schedarum iussu ὑπερικήρουσι δὲ τοῦ τέων. Postulabat sermonis indoles, qua c. 13. Ἰσσηδόνων ὑπερικήειν Ἀριμάσπους: et cap. 37. τοῦ

τέων δ' ὑπερκεύουσιν -- Μῆδοι. WESS. — De scriptura penacuta λάξιν (l. 6.) vide *Var. Lect.* et conf. IV. 114, 21. S.

[6. Βουδῖνοι) De *Budinis* conf. c. 108. et 123. S.]

CAP. XXII. 4. Θυσσαγέται) Ut hīc, sic infra c. 123. atque hinc *Stephanus Byz.* VALCK.

7. Ἰῦρκαί) In his equidem similibusque obscurioribus iudicium sequeretur *Pintiani*, ex *Herodoto* *Melam* corrigentis I. c. 19, 140. *Thyssagetae Iurcaeque vastas sylvas occupant alunturque venando; ζῶουσι ἀπὸ Θήρης*, *Herod.* Pro sua pietate bonus *A. Schottus* hinc quoque *Turcas* expulsos esse laetabatur. Non alibi fortasse Ἰῦρκαί nisi cum *Thyssagetis* etiam *Plinio* memorantur *Hist. Nat.* VI. c. 7. VALCK.

[8. λοχᾶ, scil. ὁ θηρῶν: adsumendus nominativus participii ex praecedente nomine Θήρης. conf. ad I. 132, 5. et II. 47, 16. S.]

14. τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τετραμμένον) Scholion veram pesum dedit vocem. Fuit olim πρὸς τὴν ἡῶ ἀποκλίναντι, uti paullo antea ἀποκλίναντι μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἀνεμον, et statim διεξελθόντι δὲ καὶ -- οἰκέουσι. Atque hoc manuscripti profitentur, qui, si τὸ erasissent etiam, me ad restitutionem adegissent. [Si impediret τὸ, posset ex ms. F. τῷ adscisci: quo tamen nil opus esse videtur. De ἀποκλίνοντι, quod nos praetulimus, dictum in *Var. Lect.*] In praecedentibus [l. 12.] ἀσύνδετον non laudo: melius καὶ ἐπιβάς schedarum. WESS. — Nec tamen coniunctivam adsciverat particulam doctissimus Editor. S.

CAP. XXIII. 5. τῆς τρηχέης χῶρον πολλόν) Offendunt ad πολλόν τῆς χῶρης, substituto πολλήν. [Scilicet quum olim legeretur τῆς τρηχέης χῶρης πολλόν, adnotaverat *Reiskius*: „πολλήν amant Attici dicere: nescio tamen an sic scripserit *Herodotus*.“] Codices iustius: [quos secutus est *Wess.*] tum quoque ἐκ γενεῆς. [quod et ipsum ex *Arch.* et *Vind.* recepit *Wess.* consentientibus puto nostris *Pa. Pc. Pd.*] *S. Ioannis* *Evang.* cap. ix, 1. τυφλὸν ἐκ γενετῆς non nescio, neque ἐκ γενετῆς κωφὸν *Sexti Empirici* lib. XI. p. 733., nedum *Hesiodi* *Theog.* vs. 271. Nostri diversior ratio, qua huius *Musae* [immo *Musae III.*] cap. 33. καὶ γὰρ τινὰ ἐκ γενεῆς νοῦσον μεγ. λέγεται ἔχειν. De calvis istis [Φαλακροῖς, lin. 6.] et caussa calvitii *Zenobius* *Cent.* V. 25. εἰσι δὲ Φαλακροὶ διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, οὗ πίνουσι, καὶ αὐτοὶ καὶ

αἱ γυναῖκες αὐτῶν ex scripto ; [vide ibi Andr. Schotti Adnot.] quod, absurdum minime, unde acceperit, non vacat quærere. WESS.

6. Φαλακροὶ ἐκ γενετῆς) Et feminis et maribus nuda sunt capita, Mela I. 19 extr. de iisdem Argippaeis : verum adeoque quod scribit Plinius Hist. Nat. VI. c. 13. capillus iuxta feminis virisque in probro existimatur : a duce suo secedentem Solinum reprehendit Salmas. p. 209. De Myconiis quid tradiderint veteres, e Stephano notum in voc. Μύκονες. Quae de hac gente praeterea dedit Mela, derivavit omnia ex Herodoto : His iustissimi mores ; nemora pro domibus ; alimenta baccae : - - sacri itaque habentur ; adeoque ipsos nemo de tam feris gentibus violat, ut aliis etiam ad eos confugisse pro asylo sit : postrema de his paene conversa : [l. 21 seqq.] τούτους οὐδεὶς ἀδικεῖ ἀνθρώπων· ἱσοὶ γὰρ λέγονται εἶναι. - - ὃς ὃι ἂν κατὰ φύσιν ἐς τούτους, ὕπ' οὐδενός ἀδικεῖται. Eadem Plinius expressit. Sacris autem his inviolatisque sive Scythis, seu Scytharum vicinis, iustitiae cultoribus atque humanitatis, eximie congruunt quae in laudem Scytharum occasione loci Homerei prodidit Strabo VII. pag. 455. B. p. 460. D. [p. 296. D. et 300. D. ed. Cas.] quaeque habet Iustinus II. 2. Continentia illis morum quoque iustitiam edidit, nihil alienum concupiscentibus. - - Plus in illis proficit vitiorum ignorantia, quam in his (Graecis) cognitio virtutis. VALCK.

[10. ποντικὸν μὲν οὖνομα τῷ δένδρῳ) Si corylum intelligit, cuius fructus avellana sylvestris veteribus vulgo nux Pontica dicebatur ; mireris quid sit quod succum e fructu expressum l. 14. nigrum dicat. Quid sit vero quod Mannert, Vir doctus, Geogr. Graecor. et Romanor. T. IV. pag. 110. quaerat, arbor-ne Pontica intelligi cedrus Siberica debeat, ipse viderit. Idem, paullo ante, γένεια μέγαν, ingentia membra virilia intelligens, miror unde id arripuerit inventum. γένειον Noster VI. 117, 12. barbam dixit : at h. l. recte mentum vulgo interpretantur. S.]

12. τοῦτο ἐπεὶ γένηται πέπον) Planissima lectio Casauboni, τοῦτον, ἐπεὶ γένηται πέπων, σακκιδύουσι foret, si membranae addicerent. At, saepe sequius genus Herodotum amplecti, notum est. Vide magni viri Animadv. lib. II. 16. WESS. — Casauboni Animadversionem habes T. II. nostrae ed. Athenaei, p. 386. In vulgato autem τούτο, et in Herodot. T. V. P. II.

πέπον, nil variant libri, nec apud Herodot. nec apud Athen. Itaque mutare nefas. S.

13. σακκέουσι) σακκέουσι Suidae offertur etiam ab Aelio Dionysio ap. Eustath. ad Homer. pag. 940, 18. [p. 914, 11. ed. Bas.] estque ex priscorum more, quo σάκος et σακεύειν praeferebant, in Moeride, Thoma M. et aliis. Σακκεύειν tamen, uti Codices, Glossator San-Germanensis. De suspitione defectus, quam vir doctus in Miscell. Lipsiens. movit, nihil, nisi historicos non omnia minutatim persequi, dico: nihil quoque, cur παλάθας [lin. 16.] reddiderim. Suidas hinc hausit, seu potius ex Lexico Herodoteo, cuius L. Küsterus inmemor sincera Grammatici incrustavit. WESS.

Ibid. σακκέουσι ἱματίοις) Tentare non ausim. ἡθάνιουσ venerat alicui in mentem. Sicut ἡθμόν, ἡθάνιον inter pocula quoque recenset Athen. Secundum Etymologum erat Ἡθμός καὶ Ἡθάνιον, ἐργαλεῖον διατετρημένον πολλαῖς ὀπαῖς, δι' οὗ τὸ ὑγρὸν εἰώθασι διακρίνειν τῶν παχυτέρων: sic ista pag. 422, 34. codex exhibet scriptus, ubi paulo post pro Ἐργωνᾶ ponendum, ἐν Ἐργων ᾠ, operum libro primo. Haec respiciens Suidas habet: Σακεύουσι, τὸ ὑλίζουσι, παρ' Ἡροδότῃ: percolant. Ex Aelio Dionysio praebet eandem scriptionem Eustath. in Ἰλ. v. p. 914, 10. ab Attico σάκος, pro vulgari σάκκος, derivante Σακεύειν Herodoti. Σακέειν et σακίζειν veteres, recentiores dixisse videntur σακκεῖν et σακκίζειν, saccare: vid. Salmas. in Solin. pag. 209. A. quique explicat vicina Casaub. in Athen. II. cap. 16. VALCK. — Miratus sum Heerenium Virum doctissimum, σακκέουσι ἱματίοις interpretantem in saccos infundunt, in Ideen etc. T. I. pag. 900. S.

16. παλάθας) Ad hunc modum eximenda voci litera est superflua. Παλάθας Auctor Glossarii Herod. hic recte interpretatur τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. Quae sic massae vulgo dicerentur docuit Wesseling. ad Diodori T. II. pag. 212. [ad lib. XVII. c. 67.] VALCK.

20. πῖλῳ στεγνῷ λευκῷ) Pro pileo, tegmen malleum coactile ex lana, quemadmodum c. 73. Erotianus, Πίλοι καλοῦνται παρὰ Λάκῳσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. Explicuit, monente Foesio, Hippocratea de tegumento curruum Scythicorum, αὗται δὲ πῖλοις περιπεφραγμένοι, muniti sunt coactilibus ex lana, Lib. de Aëre, Aq. p. 291. [sect. 93. ed. Coray, quem ad locum vide docti Editoris notata.]

Additur continuo [apud Hippocr.] *currus fabrefactos ὥσπερ οἰκήματα* esse, et ταῦτα δὲ καὶ στενὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς χιόνα καὶ τὰ πνεύματα: in Latinis, ipsique in angustum coarctati adversus omnes aquarum, nivis ac ventorum iniurias; quae rei non conveniunt. Στενὰ doctissimos homines in errorem induerunt: στεγνὰ, firma contra eas iniurias, reliquerat Hippocrates. Sed hoc occupavit Hemsterhusius noster ad Comici Plutum. [p. 369.] WESS. — Suum ibi Hippocrati restituere non neglexit doctissimus Coray. S.

24. τὰς διαφορὰς διαιρέοντες) Quia finitimorum dirimebant controversias velut arbitri, non absurde quis suspicabatur, Ionicum διαιτέοντες in usitatius illud fuisse demutatum: sed, qui litigantes dirimit, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν, Polluci VIII. 8. διαιρεῖν τὰ ἀμφίλογα dicitur Xenophonti p. 538, 26. et Aristoph. Ran. vs. 1152. VALCK.

25. καταφεύγων καταφύγη) Optime hoc suam in sedem, modo iniquior afuisset criminatio, restitutum. Th. Galeus vere φεύγων ex Arch. enotavit, neque id futile prorsus. Homer. Ἰλ. ξ'. 81. ὃς φεύγων προφύγη κακόν. Herodotus V. 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει. WESS. — Vera videtur lectio Arch. ὃς ἂν φεύγων καταφύγη etc. Plinius Hist. Nat. VI. 13. Sacros haberi narrant inviolatosque, - - - nec ipsos modo, sed illos etiam qui ad eos perfugerint. VALCK.

26. Ἀργιππαῖος) Gentis nomen examinavit Salmasius ad Solin. pag. 147., attigerunt alii ap. Gronovium. Schedae Arch. et Vind. vulgato dicam scribunt, pariterque Ὀργιμπεῖος in Zenobii Cent. V. 25., quem non extrico. WESS. — Ἀργιμπαῖος scribendum existimasse Salmasium in Plinianis pag. 209. memoravit h. l. Gronovius: et „Ante eum (inquit) „Turnebus in Notis ad Ciceron. de l'ato pag. 64. ex „Mela, Arimphaei; prout etiam agnovit Grotius ad Mar„cian. Capellam p. 214. - - - Sed unus omnia Mediceus.“ — qui nempe cum edd. et aliis msstis in Ἀργιππαῖος consentit. Calmucas, quos hodie vocamus, cum Heerenio (Ideen T. I. p. 920.) et aliis viris doctis intelligi par est. S.

CAP. XXIV. 1. πολλὴ περιφάνεια τῆς χώρας non prospectus est regionis, [ut habet Gron. cum Valla;] sed certae eius notitia. Quo usu Isaeus Or. de Apollodori Haerel. pag. 66. [ed. Reisk. pag. 167.] WESS. — Eodem fere pertinet ille usus huius vocabuli, cuius plura exempla in Lexico

Polyb. pag. 270. et seq. num. 1. collecta dedimus. Possis eodem referre Polyb. VI. 43, 7. Ipse Scriptor noster optimus sui interpres est: Μέχρι μὲν δὴ τούτων, ait initio cap. seq., γινώσκεται, nempe ἡ χώρα. conf. cap. 26 extr. S.

CAP. XXV. 4. καὶ οὐδεὶς σφεα ὑπερβαίνει) Manifestus mutantium schedarum hic lapsus, [σφείας scribentium, quod arripuit Gron.] dignus contemptu. Stolidior earumdem audacia [l. 6.] contra αἰγίποδας ἄνδρας. Nihil prosunt Cyrenaei τετριποβάται lib. V. 77., multoque minus equi ἰπποβάται Strabonis lib. VIII. p. 595. Quid enim in illis insolens? et cur sibi οὐ πιστὰ profiteretur? Non inepte quidem rem putarunt ridiculam, homines capripedes; [capricornos intelligunt viri docti:] ea enim novandi videtur caussa fuisse: verum his in fabellis suum cuique relinquendum. De similibus naturae, fictis tamen, portentis Strabo lib. I. p. 73. [p. 43. ed. Cas.] WESS. — Capripedes homines figurate dictos existimavit Larcher, qui abrupta montium haud secus atque caprae conscendunt. S.

CAP. XXVI. 7. τὴν δὲ κεφαλὴν etc.) Aut diversa confudit Plato, aut alium habuit quem sequeretur auctorem, in Euthyd. pag. 299. E. ista scribens: θαυμασιώτερόν γε ἔστι ὅτι καὶ πίνουσιν (οἱ Σκύθαι) ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα καθορῶσι, τὴν ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Secundum Herod. IV. cap. 65. non parentum aut amicorum craniis utebantur Scythae tanquam poculis, sed hostium quos interfecissent, aut inimicorum saltem; Issedones soli parentum suorum crania deaurata custodiebant, et velut ἀγάλματα venerabantur, postquam cadaverum carnes cum alia commixtas comedissent: qua de re Davisius egit ad Ciceron. Tuscul. I. 48. p. 118. Platonis forte non recordabatur Salmas. in Solin. p. 192. Strabo quoque Scytharum fecit mentionem τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων, VII. p. 458. A. et pag. 460. B. [pag. 238 extr. et 300. B. ed. Cas.] Apud Livium XXIII. 24. Galli Boii caput ducis (Postumii) praecisum ovantes templo --- intulere: purgato inde capite, ut mos iis est, calviam auro caelavere: idque sacrum vas iis erat, quo solennibus libarent; poculumque idem sacerdoti esse ac templi antistitibus. VALCK.

8. ἐκκαθήραντες κατὰ χρυσοῦσι) Per incommodum ὀποχρυσοῦσι inaurandi significatione. Iunxit Artemidorus Onir.

lib. I. 52. ἵνα ἀπαργυρωθῇ καὶ ἀποχρυσωθῇ de servo, qui aere venditur. Verum mssti praestant. Tale lib. II. 150. καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην. Gemina in re in Fragm. Pythagor. p. 715. τὸ δ' ὅστέον χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας, πίνει ἐξ αὐτοῦ: et Noster IV. 65. ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ: ubi in scriptis καταχρυσώσας. Mela Herodotea de Issedonibus [quos Essedonas ille nominat, II. 1.] ad hunc modum: capita ubi fabre expolivere, auro vincta pro poculis gerunt; ἀγάλμα, ut apud Homerum et alios, supellectilem intelligens, haud profecto inficete: ἄτε ἀγάλματι χρέωνται tale postulat. Is. Vossius aliter ad Pomponium. Τὰ γενέσια [lin. 11.] Glossae San-German. non neglexerunt, optime declarata ab Ammonio. Non sunt natalitia, quae in Vallae Latinis erant. WESS. — Ammonius de Vocum Differentia, p. 34 seq. Τὰ μὲν Γενέθλια τάσσεται ἐπὶ τῶν ζώντων. . . . Γενέσια δὲ ἐπὶ τῶν τεθνηκότων, ἐν ᾗ ἕκαστος ἡμέρᾳ τετελεύτηκε. *S.*
CAP. XXVII. [3. χρυσοφύλακας Γρύπας. Conf. III. 116. *S.*]

5 seq. Σκυθιστὶ Ἀριμασπὺς etc.) Proxime sequentia, Ἀριμα γὰρ ἔν, primus, opinor, sic corrigenda censuit Io. Hartungus Thes. Crit. T. II. p. 636. Ἀρι μὲν γὰρ ἔν (l. τὸ ἔν) καλέουσι Σκύθαι, Μασπὸς δὲ τὸν ὀφθαλμόν: prout legisse videtur in suis Codd., quos habuit plures, Eustathius: vid. ad Dionys. Perieg. vs. 31. Idem ferme probavit G. Sopingius ad Hesych. in Ἀριμάπους: ubi docta prostat adnotatio Cl. nostri Albertii. De Arimaspiis quae huc spectent e Tzetze dedit et Gellio Stanleius ad Aeschyli Prom. vs. 803., memorantis τὸν μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπὸν ἵπποβάμονα. Cyclopes unoculi μονῶπες dicuntur, μονόμματοι, et μονόγληνοι. In Reges Macedoniae, Philippum Amyntae, et Antigonum, qui fuerunt ἑτερόφθαλμοι, frigida leguntur hic illic atque insulsa Graeculorum dicteria; hoc in Philippum Aristidis apud Philostratum de Vit. Soph. pag. 584., quo τοὺς Ἀριμασποὺς (τοὺς μονομμάτους) ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου. VALCK.

6. Ἀριμα γὰρ ἔν καλέουσι Σκύθαι etc.) Eustath. in Dionys. Arimaspos ex Herodoto et caussam nominis explicans, ἀρὶ μὲν γὰρ τὸ ἔν Σκυθιστὶ, μασπὸς δὲ, ὁ ὀφθαλμός: nec multum diversa Schol. in Aeschyli Pometh. vs. 804. Quae quidem hoc fonte si fluxerunt, turbidus admodum erit. Ea mens Io. Hartungi Decur. I. c. 2. pag. 636., Herodotea

ex *Eustathio* reformantis. Consilium non laudo neque institutum, Codicum conspiratione damnatum: eoque minus, siquidem, observante *Io. Georg. Wachtero*, in reliquis *Scythici sermonis*, *Spu oculus*, *arim* unus. Abit ergo in spongiam *Eustathii*, unde unde arcessita, origination. Vide docti Viri Praefat. Glossar. Germ. Sect. XIII. et Cl. *Alberti* ad *Hesych.* Ἀριμάπους. [quorum tamen doctissimorum virorum uterque multum abest ut rem, de qua agitur, ad liquidum perduxerit.] WESS.

CAP. XXVIII. 5. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται etc.) *Genuinum*, his infregit *Taurus Philosophus* apud *A. Gellium* XVII. 8. *Tametsi*, inquit, *Herodotus* *historiarum scriptor*, contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem, scribit, mare *Bosporicum*, quod et *Cimmerium* appellatur, etc. Nihil enim, quantumvis *Gellii* simia *Macrobius*, paria, criminosis atque alienius. Philosopho, si non habuit perspecta quae sub extimo *Septemtrione* homines experiuntur, *Virgiliana* recordari consultum fuerat, *Georgic.* III. 360., *Senecae Herc. Fur.* vs. 536. quaeque *Strabo* lib. VII. p. 472. [pag. 307. ed. Cas.] Statim [lin. 8.] πέρην ἐς τοὺς Σινδοὺς non fallace coniectura *L. Holstenius* ad *Σινδοὺς Stephani*. *Indi* longe hinc disparati, vicini vero et trans *Bosporum Sindi*. *Scriptio*nis peccatum est: posterior articuli littera deglutiit sequentem, uti τῆς Ἰνδικῆς vice *Σινδικῆς* c. 86., et ἐς Κῶλον loco ἐς Σκῶλον lib. IX. 15. Contra huius *Musae* c. 33. τοὺς Σούρους *Arch.*, ubi τοὺς οὐρούς oportuerat. Habet, quae huc pertinent, iusto circumspectior, *Vir Cl. Freret*, *Comment. Acad. Inscript.* T. VI. p. 363. Ego, re extra dubium posita, restitui. WESS.

5. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται) Graecis hoc videbatur incredibile, qui mare ferme tantum experti noverant medium, τὴν ἔσω θάλασσαν, quique didicerant in scholis, omne mare esse incongelabile. *Philosophus* itaque *Taurus*, *Gellii* *Noct. Att.* XVII. 8. *Herodotus*, inquit, *historiarum scriptor* contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem scripsit, mare *Bosporicum*, quod et *Cimmerium* appellat, earumque partium mare omne, quod *Scythicum* dicitur, id gelu constringi et consistere. Sic exhibet *Gelliana* *Macrobius* *Saturn.* VII. c. 12. pag. 621. quae his ille subdit, e *Plutarcho* suspicor transsumta. Praeter flumina, *Macotin*, et *Bosporum*, et *Ponti*

partem, *brumali rigore durare recte statuit et Mela l. c. 19.* Ubi Herodotea dat *Eustath. in Dionys. vs. 669.* hinc scribendum *πηλὸν οὐ ποιήσεις.* Lectorum his ἀπιστία *Diodorus Sic.* occurrit lib. III. cap. 34. conf. V. 25. ubi Gallorum gelu durata flumina καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἀμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται: quae sicut et priora forsitan apta videbuntur adfirmando verbo στρατεύονται in *Herodoti* proximis, [lin. 7.] in glacie στρατεύονται καὶ τὰς ἀμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τοὺς Σινδοὺς: nam *Indi*, quos hinc inauditos efflinxit *Hutchinsonus*, in *Sindos* recte transmutati sunt; ut et infra pro τῆς Ἰνδικῆς vere corrigunt viri Docti Σινδικῆς. Mihi videbatur in istis στρατεύονται minus sincerum: ἀμαξεύονται, vel ἱππεύονται, vel simile quid, nobis isto videretur accommodatius. VALCK. — Suo periculo στραγγεῦσθαι scribi iusserat TOUP Emend. in *Suid.* P. III. ad voc. Στραγγεῦειν, quod vertit *super glaciem otiantur.* Conf. *Valckenar.* ad III. 159, 6. qui de verborum illorum etiam alibi permutatione iam egerat in *Animadv.* ad *Ammonium* lib. II. c. 15. Sed nulla hic novatione opus est. Verbo στρατεύεσθαι et per se commodus hic locus est, et firmant illud adiecta verba ἀμάξας ἐπελαύνουσι, quae hostilem incursionem haud obscure significare videntur. S.

[12. ἐν τῷ τὴν μὲν ὥρα ἰήν) *Vallae* versionem, quum tempus pluendi est, tenuit *Wess.* cum *Gronovio*: in eademque sententiam *Larcher* accepit, ut ἐν τῷ intelligatur ἐν ᾧ χειμῶνι, qua in hyeme, quum sit pluendi tempus, nihil ibi pluit quod sit alicuius momenti. τὴν ὥρα ἰήν vernum tempus interpretatus est *Portus*, cui *Schneider* in *Lexic. crit.* accedit. Sic ἐν τῷ fuerit ἐν ᾧ χωρίῳ intelligendum. S.]

13. ὅων οὐκ ἀνίει) *Portus*, vulgati ὅον patronus, adscivit *Θεῶν*. Iustum est, quod cernitur. Nota sunt, et superius adhibita, Διὸς ὕσαντος, Θεοῦ ὕσαντος. *Appianus Alex.* [diligens *Herodotei* styli aemulator] *Bell. Civil.* lib. II. p. 740. [c. 36.] αἰμά τε γὰρ ἔδοξεν ὁ Θεὸς ὕσαι. [conf. eundem ib. c. 149.] *Herodot.* III. 117. τὸν μὲν χειμῶνα ὕει εἴς ὁ Θεός. WESS.

16. ὡς τέρας θωυμάζεται) Quod vulgo legebatur, ὡς τέρας νινόμεσται θωυμάζεσθαι, nimium est. Suadet Scriptoris mos et verborum ordo, pro vero putandum esse ὡς τέρας θωυμάζεται, uti *Paris. B.*, et νινόμεσται venisse ex

glossa : et eo quidem magis, quod iuncta verba sententiam simplicissimam inquinant. Libuit Codici obedire in re manifesta. WESS. — De Codicum scriptura, et illius praesertim quem notà *Paris. B.* vir doctissimus insignivit, vide quae in *Var. Lect.* docuimus. Idem verbum *νερόμισται*, paucis interiectis *l. 18.* repetitum, paullo diversa notione usurpavit Scriptor, quem morem etiam passim alibi apud eundem observavimus. Priore loco, *νερόμισται θανυμάζεσθαι* significat *solent tamquam portentum mirari*; posteriore loco, *τέρας νερόμισται*, pro *portento habetur*. Uterque verbi usus, ut apud alios, sic apud Nostrum, frequens. S.

CAP. XXIX. 1. τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον) Egregii hic *Med.* et sequaces, laudoque *Gronovium* inpenso; ex *Eustathio* addens, κόλον Ionum esse et κυριολεκτεῖσθαι in arietibus et bubus, cornibus defectis, ad *Iliad.* π'. pag. 1049, 17. [pag. 1062, 30. ed. Bas.] Opportune *Hippocrates* de *Scytharum* curribus: τὰς δὲ ἀμάξας ἔλκουσι ζεύγεα -- βοῶν κέρως ἄτερ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος. de *Aër. Aq.* et *Loc.* pag. 291. — Ad hunc *Herodoti* locum *Wesselingi*que Notam provocare debueram in *Adnot.* ad II. 46, 11 seq. ubi p. 263. emendationem sane quam probabilem *Schaeferi*, οἱ κόλοι pro vulgato οἱ αἰπόλοι, laudavi. S.

Ibid. τὸ κόλον) Hanc etiam Codici debemus *Med.* lectionem. *Homeri* versui *Od.* δ'. 85. subiecta sic fortasse legit in suo Cod. *Eustath.* ὀρθῶς εἰρημένον· ἐν τοῖσι θερμοῖσι γὰρ ταχὺ παραγίνεται τὰ κέρα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύει κέρα τὰ κτήνεα τὴν ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύει μόγις: nisi quod in excerpando φύοντα omiserit: φύει legit et *Valla*. Sua *Strabonem* VII. pag. 471. c. [pag. 307. A. ed. Cas.] *Herodoto* debere monstrant *Herodotea* quaedam e vicinis quae adhibet verba, ἅπαντα δ' ἡ χώρα δυσχείμερός ἐστι. VALCK.

2. μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ γνώμῃ) Iidem codd. qui κόλον paulo ante recte dederunt, hic μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ γν. non πανι, ut opinor, gratiā. Exempli lib. I. 86. adposita, [Adn. ad I. 86, 28 seq.] ad quae amandamur, non faciunt satis; neque *Tragicorum*, ὃ τέκνον μοι *Eurip.* *Iphig.* Aul. 613. et ὃ τροφεὺς ἐμοὶ *Sophocl.* *Aiac.* 874., quippe alius naturae. WESS.

CAP. XXX. 3. ἐν τῇ Ἠλείῃ πάσῃ) Quod hinc didicerat, suo quoque tempore verum deprehendit *Pausan.* *Eliac.* priori p. 384. θανυμάσαι δ' ἂν τις -- καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑπερ-

ορίᾳ, καὶ οὐκ ἐντὸς τῆς χώρης, αἱ ἵπποι σφίσιν ἐκύϊσκον ἐκ τῶν ὄνων· καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον: idem narrat p. 396. Vel ex his liquet, voculam τευ [l. 6.] male eiectam Herodoteis, φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἑλεῖοι, ἐκ κατάρης τευ εὐ γίνεσθαι σφι ἡμιόνους, quam legere Pausan. et Eustath. ad Dionys. vs. 409. ἐκ τινὸς κατάρης, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. VALCK.

6. ἐκ κατάρης τευ) Optime Stephan. ex schedis, quibuscum plures consentiunt. Pausanias hoc ipso de negotio, καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον, Eliac. Prior. c. 5. Auctor inprecationis Oenomaus apud Plutarchum T. II. p. 303. b. cuius ἐνόδους ἵππους non intelligo, nisi ἐνθόρους, ut in Nicandri Ther. vs. 99. reliquerit. Adde Antigon. Carystium Hist. Mir. c. 13. Mutari praeterea προσή non debuerat, cuius in talibus certa statio: ἐπεὰν --- προσή ὁ τεταγμένος χρόνος, lib. II. 41. WESS.

CAP. XXXI. [2. Σκύθαι λέγουσι. Requirebam οἱ Σκύθαι: sed articulum, quod sciam, ignorant libri omnes. Caeterum de plumis, quas dixere Scythae, conf. c. 7. extr. S.]

10. εἰκάζοντας τὴν χιόνα) Comparantes nivem, avium plumis, dum depluit, quodam modo adsimilem. Plinius propterea regionem Pterophoron lib. IV. Hist. Nat. c. 12. hoc terrae in tractu memorat. Iucundum est Arnobii lib. II. p. 105. ex parili figura: Potestis --- scientissime monstrare, quid nivem in plumeas subaperiat crustulas. Eiusdemque elegantiae כצמר של הנה, qui nivem instar carminatae lanae dat, in Psalm. cxlvii, 16. Conf. La Cerdam in Virgili Georg. I. 397. WESS. — Inde ab H. Stephano orationem in hunc modum distinguebant, τὰ ὦν πτερὰ, εἰκάζοντας τὴν χιόνα, τοὺς Σκύθας --- δοκίω λέγειν: et sic ed. Wess. et seqq. Nos distinctionem ita mutavimus, ut intelligeretur naturalis structura sermonis haecce, τὰ οὖν πτερὰ δοκίω τοὺς Σκύθας λέγειν τὴν χιόνα, εἰκάζοντας, nempe εἰκάζοντας τὴν χιόνα τοῖς πτεροῖς, vel εἰκάζοντας τὰ πτερὰ καὶ τὴν χιόνα: coll. IX. 34, 1 seq. Puto, plumas Scythas nivem dixisse, nivem cum plumis conferentes. S.

CAP. XXXII. 1. οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι) Damnatum οὐδὲν [post λέγουσι], cui praesidia non desunt, in exilio relinquo. De Hyperboreis circumspice Herodotus. Larga super illis doctissimorum virorum Gedoyne, Banerü, Freretü, in Commentar. Academiae Inscript. disquisitiones.

Posterioris coniectura, [quam *De Brosse*s etiam secutus est in *Mem. sur l'Oracle de Dedone*, Acad. des Inscr. T. XXXV. p. 113 seq.] dictos ita videri, quoniam ultra montem *Boram* incolebant, blanditur primo obtutu. *Livius* lib. XLV, 19. in Macedoniae et Paeoniae finibus *Boram* locat; sed solus, *Diodoro Siculo* T. II. p. 664. mons iste ex *Polybio* Βέρρος est, Nostro lib. VIII. 138. Βέρμιος, et veriore titulo. Ita perit mons et quod illi inaedicatur. Quod autem ad *Diodori*, lib. II. c. 47. opinabar, *Hyperboreos* Graecae fuisse originis, ex coloniis ad Ponti oram borealem deductis, necdum displicet. Graeci ritus, cultus Apollinis Delii, vestigia sermonis in nominibus propriis, huc ducunt. Mecum sentit *Th. Sig. Bayerus* Diss. de Hyperboreis T. XI. Comment. Acad. Petropol. p. 334. etc. WESS.

[5 - 7. Ἄλλ' Ἡσιόδῳ μὲν ἐστὶ περὶ Ὑπερβορέων - - - Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε) „Mihi interdum visus sum in istis „verbis annotationem legere veteris Grammatici, non *Herodoti*.“ Sic *Frid. Aug. Wolfius*, Prolegom. ad *Homer.* p. CLVII. Quum vero multa talia observata, ad veterum Poëtarum scripta spectantia, narrationi suae interserere amet Scriptor noster, vereor ne non satis caussae sit cur totam illam ῥῆσιν cum Clarissimo Viro suspectam habeamus. S.]

CAP. XXXIII. 2. ἰσὰ ἐνδεδεμένα ἐν καλᾷ πυρῶν) In Codicum dissensu utrum praestat, ἐνδεδεμένα, an ἐνδεδεμένα? Animose pro priore vir *Celeb.* refragatori iratior, consistit. Ἐνδεδεμένα tamen probantem plures adjuvant manu exarati, optimeque conspirantes libri: nec nocent sacra occultata in fascibus mergitum, quae *Servii* de his verba in *Aeneid.* XI. 532. nedum αἰθρια στέφει *Cratini* apud *Hesychium* et *Suidam*. Super haec sermonis succurrit usus, et librariorum, voces istas temere miscentium, mos. Offerunt *Pausaniae* Codd. lib. X. 30. λίθου σφραγιῶν ἐνδεδεμένην χρυσῶ, ubi *Sylburgius* ἐνδεδεμένην, bene: firmat *Diodorus*, δακτυλίους ἐνδεδεμένους λίθοις describens lib. XIX. 94. Mihi, non diffitebor enim, placet posterius. Sacra ipsa optime *Salmasius* in *Solin.* p. 147. illustravit. WESS.

Ibid. ἰσὰ ἐνδεδεμένα etc.) Restituetur, opinor, hinc et infra vetus Codicum atque Edd. lectio, ἐνδεδεμένα. Suam quisque sequutus Editionem, *Salmasius* in *Solin.* p. 208.

habet ἐνδεδυμένα: ἐνδεδεμένα Spanhem. in Callim. p. 493, 495. qui recte mea quoque sententia frugum primitias intelligit spicarum fascibus illigatas. VALCK.

[5 seq. ἐπὶ τὸν Ἀδρίην) Monuit Danville, in Mem. de l'Acad. des Inscr. T. XXXV. p. 589. quo tempore boreales Europae partes nondum satis cognitae Graecis fuissent, etiam regiones supra mare Adriaticum sitas Hyperboreis solitas esse adtribui. S.]

7. πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι) Callimachus Hymn. in Del. vs. 284. gemina: diversa Pausanias lib. I. c. 31. ex ambitiosis Atheniensium narrationibus. Verum his inmorari intempestivum: Ezech. enim Spanhemius, Vir ill. et egregius, ad Poëtae Cyrenaei versum molientibus plura otium dedit. WESS.

7 et seqq. πρώτους Δωδωναίους) Quae de Hyperboreis apud veteres legerat Eruditiss. Ez. Spanhemius, digesta protulit in Callim. p. 489. 495. et seqq. Quando de his canens sacris in Delum delatis Callimachus Hymn. in Del. vs. 283 et seqq. solius paene videtur Herodoti persequutus vestigia, unius adferam cum his collatos versus aliquot Callimachi. Sacra scribit Herod. πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι. Callimachus, ἃ Δωδώνηθε Πελαργοὶ Τηλόθεν ἐκβαίνοντα (καταβαίνειν Herod.) πολὺ πρώτιστα δέχονται. Herod. ἀπὸ δὲ τούτων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιά κώλπον καὶ διαπορεύεσθαι εἰς Εὐβοίαν. Callim. Δεύτερον ἱερὸν ἄστν καὶ οὐρεα Μηλίδος αἴης ἔρχονται· κείθεν δὲ διαπλώουσιν Ἀβάντων εἰς ἀγαθὸν πεδίον Ἀηλάντιον. Sequentia Herodoti sic contraxit in pauca Callim. οὐδ' ἔτι μακρόν· Ὁ πλὸς Εὐβοίην· ἐπεὶ σέο γείτονες ὄρμοι. Tum duas memorat Noster puellas, quae primae sacra detulerint ex Hyperboreis in Delum, quibuscum illi velut virginum custodes miserint τῶν ἀστῶν ἄνδρας πέντε πομπούς. Callim. Πρῶταί τοι ταῦτ' ἔνιεναν ἀπὸ ξανθῶν Ἀριμασπῶν, - - - Θυγατέρες Βορέαο, καὶ ἄρσινες οἱ τέτ' ἄριστοι Ἡθίων. Quod addit, οὐδ' οἱ γε παλμπιτὲς οἴκαδ' ἵκοντο. dixerat Herod. τοῖσι Ὑπερβόρεισι τοὺς ἀποπεμφθέντας ὁπίσω εὐκ ἀπονοστήειν. Plura supersunt ex eodem fonte petita. Ceterum huius ne honoris essent expertes, fabulam Athenienses videntur comменти, quam nobis Pausan. narrat in Atticis p. 77. sacra ex Hyperboreis [per Scythas in urbem Sinopen, indeque] per Graecos ad Prasias fuisse perlata, φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων εἰς Πρασιὰς· Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς εἰς Δῆλον

ἀγοντας. Situm autem pagum in Attices orientali latere paene ex adversa Euboeae liquet e *Thucyd.* VIII. c. 95. VALCK. — Videndum vero, ne, quae *Pausanias* narrat, non pugnent ea cum *Herodoteis*; sed pertineant ad id quod. insequente tempore fieri solitum esse ipse Scriptor noster paulo post tradit, l. 18 seqq. ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορείοισι etc. S.

[10. τὸ δ' ἀπὸ ταύτης ἐκλιπεῖν Ἄνδρον) *Vallae* latina, ab hac vero reliquisse *Andrum*, tenuit *Wess.* cum superioribus Editoribus. Recte vero *Reiskius* monuit: „*Praeteritam* esse „*Andrum* significat, neque sacra illuc delata: sed recto „itinere a *Carysto* ad *Tenum* perlata, quamvis *Andrus* his „urbibus esset media interiecta.“ S.]

[14 seq. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε etc.) De pleonasmo verbi εἶναι supra dictum, ad I. 153, 19. p. 159. Similiter apud *Platonem* verbo ὀνομάζω saepiuscule iungi alterum εἶναι, monuit *Schneider* ad *Apolog. Socrat.* quae sub *Xenophontis* nomine fertur §. 13. S.]

23. τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκῆπτειν, κελεύοντας) Sunt, quibus τοῖς πλησιοχώροις, siquidem ἐπισκῆπτειν in *Musis* tertium sibi nectit casum, allubescit. *Abreschius* verborum ordinem struit, κελεύοντας ἐπισκῆπτειν τοὺς πλησιοχώρους προπέμπειν. *Επισκῆπτειν* *Hesychio* auctore esse πρόνοεσθαι: rogare itaque et monere, ut contermini sacra ulterius deducant. Certum est προπέμπειν σφέα, videlicet ἱερά, de quibus proxime. WESS. — Miratus sum, nihil ad h. l. de constructione verbi ἐπισκῆπτειν a *Reiskio* in *Animadv.* adnotatum reperiri. Consultius fortasse facturus eram, si vulgatam scripturam, utut suspectam, constanti tamen librorum consensu comprobata, tenuissem. S.

27. τὰς Θρησας) Dederat Θρησας, uti *Sophocles Antig.* vs. 595. Θρησσαις πνοαῖς, et *Valer. Flacc.* II. 132. Carasque toris inducere *Thressas*. Aliorum Θρηκίας vel Θρηκίας firmare Θρηκίη τε Σάμος *Homeri* et Θρηκίας ξένος *Euripidis* posset, si quae necessitas. WESS.

29. ἐχούσας τὰ ἱερά) Mallem ex luculento Codicum iudicio θυούσας τὰ ἱερά: siquidem, quidquid in contrarium disputatur, ἐχούσας τὰ ἱερά scriptoris sententia respuit. WESS. — At, quo pacto scripturam hanc respuat Scriptoris sententia, id quidem nullo pacto me perspicere

profiteor. De ipsius verbi ἐχούσας h. l. significato dubitari nonnihil potest. Quum sit notio verbi ἔχειν latissime patens, possit illud hīc idem significare ac ἄγειν vel ἐπιτελεῖν, aut ἔρδειν: quam in partem *sacra faciunt* in versione posui. Sed rectius, puto, ἐχούσας τὰ ἱερά in eandem fere sententiam intelligemus atque Φερούσας τὰ ἱερά l. 14. nempe *sacra manu tenentes* et in pompa gestantes. Quam in partem haud incommode Gronovius ait: „Nempe non secus ac „Athenis in sacris nonnullis Κανηφόραι, [Κανηφόροι virgines,] „sic apud Hyperboreos et Paeonas et Thracas Καλαμηφόραι.“ — immo Καλαμηφόροι γυναῖκες. S.

CAP. XXXIV. 1. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι) Atque adeo quas Delii vocabant Ὑπερόχην et Λαοδίκην. Hic ab Herodoto secedunt Callimachus et Pausanias: hic quidem nupturas Deliorum puellas tradit comae dedicasse primitias nobilioribus illis Hecaërgae atque Opidi: collato Herod. c. 35. Pausaniae locum in Att. p. 104. primus emendavit P. Leopard. Em. lib. X. c. 24. iam tum suspicatus apud Herod. restituendum nomen Ἐκαέργην: idem aliis postea venit in mentem, probatum in primis Spanhemio de his puellis more suo docte notanti p. 503 et 504. Duabus tertiam adiungens, [vs. 292.] forsā ut versum impleret, Callimachus, his istum honorem a Deliis canit virginibus attributum; pueros vero Deliorum primam dedicasse lanuginem iuvenibus Hyperboreis, qui venerant olim puellarum comites: [vs. 296 seqq.] Ἦτοι Δηλιάδες μὲν, ὅτ' εὐκλῆς ὑμέναιος Ἦθεα κουράων μωμύσσεται, ἦλικα χαίτην Παρθενικαῖς· παῖδες δὲ θέρους τὸ πρῶτον ἰούλων Ἄρσενες ἡθέουσιν ἀπαρχόμενοι Φερεύουσιν: venustos versus ita legendos e Cod. nisto docuit Clar. noster Ruhnken. in Epist. Crit. II. p. 55. [p. 165. ed. sec.] VALCK.

3. πρὸ γάμου) Male Valla haec verba inter vertendum (nam schedis eius afuisse non puto) neglexit: adesse enim ea oportet. De Megarensium puellis Pausanias solere ad Iphinoës tumulum inferias προσφέρειν πρὸ γάμου καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν τριχῶν, καθὰ καὶ τῇ Ἐκαέργῃ καὶ Ὀπιδι (sic optime Camerarius) αἱ θυγατέρες ποτὲ ἀπικαίραντο αἱ Δηλίων, lib. I. c. 43. p. 104. Callimachus H. in Del. vs. 296. illud ipsum requirit. Porro οἱ δὲ παῖδες [lin. 4.] redierunt, ne αἱ μὲν solitariae starent. WESS.

CAP. XXXV. 1. καὶ τὴν Ἄργην) Bene inpetum Ἐκείργην corrigentium repressit vir Celeb.; cui, si Λαοδίκης [lin. 4.] se probare potuisset nomen, amplior laus. Quanto equidem magis in his occupor, multa labantis humani ingenii et iudicii argumenta animadverto. Supra c. 33. Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην integram et illibatam *Florentiae* reliquerunt, et hic calami lapsus barbari quiddam cognomini Λαοδόκης adasperget? [Operarum errore Λαοδύκης est in nostra *Var. Lect.* ubi Λαοδόκης debuerant.] Cur tandem? Omnia profecto, quae de Hyperboreis prodita litteris, Graecam eorum sapiunt originem. Addo, *Clementem Alexandr.* Protrept. p. 39. Ὑπερόχην καὶ Λαοδίκην iunxisse, et Ἄργην praeoptatam esse ob consensionem tot manu exaratorum, ita et Ἄργης concorditer et ubique pingentium. WESS. — Ut in nomen Ἄργην vel Ἄργιν consentiunt *Herodotei* libri omnes, sic apud *Callimachum*, *Pausaniam* aliosque, constanter Ἐκείργη nominatur: unde *H. Stephanus* hanc scripturam ad *Herodoti* oram adnotavit, et sic apud *Herodotum* utique corrigendum cum *P. Leopardo Spanhemius* contendit. S.

3. κατὰ τοὺς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πορευομένας) Referri hoc ad τοὺς πομπούς, qui *Deliis Perpherees*, et *Hyperochen* et *Laodicen* debet. Citius quidem *Arge* et *Opis* in *Delum*, sed in comitatu *Apollinis* et *Dianae*, pervenerunt. WESS. — Miror satis-ne perceperim *Viri doctissimi* mentem. Videtur πορευομένας illas intelligere *Hyperochen* et *Laodicen*: at *Herodoti* verba inspicienti haud obscurum videri debebat, πορευομένας ad *Argen* et *Opin* referri. Deinde, ut κατὰ τοὺς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους de comitibus accipiamus, et grammatica ratio (nam μετὰ τῶν αὐτῶν etc. requireretur) et rerum expositarum nexus vetat. κατὰ τοὺς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρ. vulgo cum *Valla* intelligunt eorundem hominum aetate: quam etiam in sententiam *Larcher*, dans le même siècle. At mihi planum atque perspicuum videbatur, hoc *Herodotum* dicere, *Argen* et *Opin* ex *Hyperboreis Delum* pervenisse, itinere per eosdem populos facto, per quos *Hyperochen* et *Laodicen* iter fecisse supra c. 33. scripserat. Caeterum tam in Graecis nostris, quam in Latinis, orationem commodius in hunc modum distinctam velim, καὶ τὴν Ἄργην καὶ τὴν Ὀπιν, ἰούσας παρθένους, ἐξ Ὑπερ-

Βορέων κατὰ τοὺς αὐτοὺς etc. *Argen quoque atque Opin, virgines, ex Hyperboreis itinere etc. Nempe ἐκ Ὑπερβορέων ad περιφευομένας et ad ἐφικέσθαι refertur: εἰσας vero παρθένους ait illas, contra quam Hyperochen et Laodicem, quae prolem iam ediderant. S.*

5. τῇ Εἰλειθυίῃ) Non obliviscor *Hesychii Εἰληθυίας*, neque *Pausaniae Εἰληθυίας* lib. II. 5. a viris doctis cupide mutatas. Manet in *Callimacho* H. in Del. vs 132. κάλει μόνον Εἰλήθυϊαν, forte similem in modum formandum, quo H. in Iov. vs. 12. πεχρημένον Εἰλειθυίης. Potuit in peregrinae vocis origine sonus variare; passim tamen *Homerus, Diodorus, Pausanias* illi adstipulantur, cui primae datae. Quod autem *Cl. Reiskius* ἀντὶ ὠκυτόκιον [lin. 6.] ob acceleratum sive citum partum elegit, modo ὠκυτόκιον eo foret in usu, non spernerem. Belle novit, ὠκυτόκιον in medicamine ad inaturandum partum sedem sibi vindicare, cui inconmodus hic locus. WESS.

10. Ὡλήν ἀνήρ Λύκιος) Ne hoc quidem praetermisit *Callim.* Del. vs. 304. Οἱ μὲν ὑπαεῖδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος, Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὡλήν. De eodem mulier Delpha, quae civibus hymnum condidit, Boeo apud *Pausan.* lib. X. [c. 5.] p. 810. Ὡλήν θ' ὅς γένητο πρῶτος Φοῖβοιο προφάτας, Πρῶτός τ' ἀρχαίων ἐπέων τεκτὴναιτ' αἰοιδάν. De hymnis *Olenis* egerunt ill. *Spanhem.* ad *Call.* p. 509. et *I. A. Fabricius* *Bibl. Gr.* lib. I. c. 17. *Olene* recentior *Pamphus* Atheniensibus τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν, *Pausan.* VII. p. 577. eidem saepe laudatos, quos et suo seculo superstites a *Daducho* quodam Attico *Pausanias* accepisse se tradit legendos IX. p. 762. Sub *Orphei* nomine legit is hymnos, quos habemus superstites; atque in his merito versuum etiam miratur elegantiam. VALCK.

13. καὶ ἀγείροντας) Inprudenter ἐγείροντας *Th. Galeus.* Ἀγείρειν eorum est, qui *stipem* in speciem diis, reapse sibi, ut mos olim et nunc variis in locis, efflagitant. *Herodotus*, modo vitae *Homeri* auctor fuerit, c. 55. ἥοιτο δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σάμῳ -- ὅτε ἀγείροισεν ἐν τῇ ἐσρτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. *Abarim* Hyperboreum ἀγείροντα, et τὸν ἀγεσθέντα ab illo χρυσὸν τῷ θεῷ repraesentat *Iamblichus* *Vit. Pyth.* Sect. 91. et 141. Sed vide *Cl. Ruhnkenium* ad *Timaei* Λέξεις p. 6. [p. 9 seqq. ed. sec.] WESS.

CAP. XXXVI. 2 seq. οὐ λέγων, λέγων ὡς τὸν etc.) Ita solet. Mox c. 43. ἔλεγε, φάς τὰ etc. et V. 36. ἔφη λέγων: tum ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων lib. VI. 137. Coniectura *Dissertationis Herodoteae* ὡς τὸν ὁῖστὸς περιέφερε - - - οὐδὲν σιτεόμενον nondum displicet: ratam enim fabula habet, Abarim exhibens sagittâ circum omnem terram vectum; nihilque comedentem, ὁῖστῳ ἐποχούμενον, ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διαβαίνειν, in *Iamblichi Vit. Pythag.* c. 19. et 28. *Himerius Biblioth. Photii* p. 1131. de eodem, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν ἦλθεν ὁ Σκύθης ὑπὲρ τοῦ βέλους ὀχούμενος. Obstat suspicioni *Eustathius*; favet, quod olim scire non poteram, *Corn. de Pauw* ὡς τοῦτον ὁῖστὸς etc. legens, WESS. — At ipsum illud τὸν, pro αὐτὸν vel τοῦτον positum, ansam dedisse librariis videri debet, ut locum corrumperent, et ὁῖστὸς in ὁῖστὸν mutarent. S.

3. λέγων, ὡς τὸν ὁῖστὸν) Videri posset λέγων e praecedenti voce repetitum; neque tamen Homerica me latent, quibus uti poterunt vulgatae lectionis defensores. Vera mihi videtur *Wesselingii* correctio in *Diss. Herod.* posita p. 34. ὡς τὸν ὁῖστὸς περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν οὐδὲν σιτεόμενον. Praeter *Iamblichum*, insignem sane fabulatorem, de *Vit. Pyth. Sect.* 91. et 136. fabulam de *Abari* enarrat *Celsus* apud *Origenem* III. p. 129. vid. *H. Vales.* in notas *Mauss.* ad *Harpocr.* p. 206. VALCK.

4 seq. εἰ δὲ εἰσὶ τινες Ὑπερβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι.) Nonnihil immutata, tanquam σόφισμα repellit ridetque *Eratosthenes* in *Strabonis* lib. I. p. 106 seq. [p. 61 seq. ed. Cas.] VALCK. — *Eratosthenes* cavillo haec sugillans apud *Strab.* lib. I. p. 106. notatur propterea a *Casaubono*. Si Ὑπερβόρειοι sint, quod *Lycius Olen* apud *Pausaniam* prodidit, οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦντες βορέαν, consecutio bene habebit. *Strabo* *Hyperboreos τοὺς βορειοτάτους* explicat, sive maxime boreales, non illi, quos *Herodotus* sibi proposuit. WESS. — Videtur „non illos“ scribere voluisse *Vir doctissimus*. Nec tamen *Strabonis* illa interpretatio contraria esse videtur notioni quam de *Hyperboreis* informatam *Herodotus* habuerat. Caeterum apud eundem *Strab.* 1. c. pro vulgato λέγοι ἂν verissime γελοῖον corrigendum monuit *Tyrwhittus*, vir longe praestantissimus, cuius praematurum obitum etiam nunc, multos post annos, Graecae lugent Musae. S.

[6. περιόδους γράψαντες) Mox subiicit, ὡκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι, et dein οἷν τίς ἐστι ἐς γραφήν: quibus locis cunctis γράφειν non tam de scribendo, quam de pingendo accipiendum haud incommode Gronov. monuit. Videtur tamen utraque simul notio hic obtinere: iam antiquitus enim et pingebant aut in aere exsculpebant tabulas geographicas, et scripto illas explicabant. Nos describendi verbo utramque simul notionem comprehendi posse putavimus. S.]

9. ποιούντων ἴσιν) Lege Gronovii, docte haec illustrantis, observationes. De terrae figura Eratosthenes, haec Nostri innuens, ἔτι σφαιρείδης ἡ σύμπασα, οὐκ ὡς ἐκ τόρνου δὲ, in Strab. I. p. 85. [p. 48. D. ed. Cas.] ante quem non dissimilia Aristotel. Meteorol. II. 5. Quantum vero laboris et curae nostro aevo doctissimi et sollertissimi homines subierint, ut terrarum orbi sua figura et nobis constaret, multa solidaque eruditione V. Cl. Io. Lulofs c. 1. Introductionis ad Natur. et Mathem. Orbis terrae conspectum persecutus est. WESS.

[9. ποιούντων ἴσιν) ποιούντων Gronovius idem ac ποιήτωσαν valere existimavit, ut λεγόντων i. q. λέγέτωσαν et similia: cuius rationem probans Wesselingius, eiusdem interpretationem in Notis propositam, *Asiam quoque faciant Europae parem*, in latina versione adoptavit. Mihi ποιούντων nil aliud nisi genitivus participii absolute positus esse videbatur, ad superius γελῶ referendus: rideo quum illi *Asiam aequalem Europae faciunt*. S.]

CAP. XXXVII. [1. ἈΣΙΗΝ Πέρσαι οἰκίουσιν) Quisquis et argumentum huius et sequentis capitis attentius consideraverit, et loca contulerit ad quae in Var. Lect. provocavimus, hunc vix dubitaturum existimo, intercidis in Musarum exemplis, quae ad nos pervenerunt, primum verbum Ἀσίην, a quo initium suae descriptionis trium terrae universae partium fecisse Herodotum consentaneum est. Quin fortasse Ἀσίης τὸ μέσον Πέρσαι οἰκίουσιν scripserat, aut aliquid tale. Certe, in hac Asiae descriptione, a Perside veluti lineam ducit versus septentrionem: quem tractum quatuor habitare populos ait, Persas, Medos, Saspies, Colchos: dein, primum, regiones ab occidente illius tractus sitas enumerat, cap. 38. et 39. tum vero c. 40. ad eas, Herodot. T. V. P. II.

quae ab oriente sunt, progreditur, leviter quidem illas tangens, ac nonnisi *Indiam*, extremam versus orientem nominans, praetermissis interiectorum populorum nominibus. S.]

CAP. XXXVIII. 2. ἀπ' αὐτῆς) Praestaret ἀπ' αὐτέων, quod et Cl. *Pavio* in opinionem venit. Ἀπ' αὐτῆς spectare debeat Pontum, sive mare boreale, in quod Phasis evolvitur. Ab eo vero minime procedunt duae ἀκταί, orae sive peninsulae, uti docte Is. *Vossius* ad *Scylacem*. [p. 6 seq. ed. *Gron.*] Persis, quae orarum altera, a mari australi, quod et Erythraeum, porrigebatur occidentem versus; a Phasi altera sumebat originem, terminata partim ad Sigeum Troicum, tum ad promontorium Triopium, omnem complexa minorem, quam vocamus, *Asiam*. Quae clara cum sint in Scriptoris disputatione, propositum ἀπ' αὐτέων h. e. θαλασσίων, aut, si mavis, ἐθνέων, quae proxime memorabantur, non carere videtur ratione. WESS. — Vereor ne minime ex Scriptoris mente interpretatus ista sit Vir praestantissimus. Ἐνθ' εὖτεν δὲ, *Inde vero*, ait *Herodotus*, id est, ab illo inde terrarum tractu, qui per mediam *Asiam* a meridie ad septemtrionem porrigitur, (conf. paullo ante ad c. 37, 1. notata) quae est continens *Asiae* terra ac veluti meditullium: inde, inquam, versus occidentem, excurrunt ἀπ' αὐτῆς, ab hac continente *Asia*, ἀκταί διφάσαι, duae orae in mare porrectae, duae regiones ita in mare porrectae ut earum maior pars mari adluatur, adeoque duae veluti peninsulae. Harum una est *Asia minor*, in boreali parte a Phasi, in australi a Phoenicia in mare mediterraneum excurrrens. Altera ora, ac veluti peninsula, incipit a Perside, maiorque eius pars in australe sive Erythraeum mare excurrit, eoque circumluitur, minor quaedam pars mediterraneum mare attingit. S.

6. ἡ αὐτὴ αὐτὴ ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ κόλπου) Priorem *Asiae minoris* ἀκτὴν orsus a Phasi et tractu fuit boreali: alterius initium ab austro sinuque Myriandrico, porrectae ad Triopium: haec attendenti apertissima. [At non duas *Asiae minoris* ἀκτὰς memorat *Herodotus*: sed universam minorem *Asiam* satis perspicue unam eandemque ἀκτὴν dicit.] *Vossius* tamen ad *Scylac.* p. 7. ἀπὸ τοῦ Μαριανδυνῶν κόλπου, μέχρι τοῦ πρὸς Φοινίκην κειμένου: nec discrepat mul-

tum *Pavii* disputatio. Fefellit utrumque sinus corruptum nomen. *Sinus Mariandynus*, cui Sangarius amnis miscetur, apud *Plinium* Nat. Hist. lib. VI. 1. pars erat Ponti Euxini, adeoque ad boream Asiae, de qua sermo, ac nihil ad hanc descriptionem. Bene *Stephanus* Μυρίανδρος, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Φοινίκῃ. Additur τὸ κτητικόν, Μυριανδρικός κόλπος, hinc fortasse, cum sanitas loco manebat, repetitum. Quod ex scripto reposui, ab integritate propius abest, quam Μαριανδύων *Med.*; Μυριανδρηνῶν *Holstenii* et *Berkelii* rem patefacit, non veram vocis scripturam. WESS. — *Mariandynorum* nomen, alibi passim ab *Herodoto* memoratum, decepit librarios; quorum alii longius, propius alii aberrarunt a vero, quod nos restituere auctori non dubitavimus. *Myriandri* urbis, ad Issicum sinum sitae, (quem eundem etiam *Myriandricum sinum* adpellatum fuisse consentaneum est) plures auctores fecere mentionem, *Cellario* laudati *Geogr. Antiq.* lib. III. c. 12. p. m. 409. In latina versione nostra ferri poterit *Myriandrio* quod ibi legitur; sed ad graeci nominis normam *Myriandrico* scriptum volueram. S.

[8. τείνει τὰ ἐς Θάλασσαν μέχρι etc.) *Versus mare tendit usque* etc. Abundans ille τὰ articulus eodem modo positus est atque paullo ante, τὰ πρὸς νότον et τὰ πρὸς βορῆν. Quod mox ait, *triginta* illam terram *populos habitare*, horum plures sigillatim nominavit lib. I. c. 28. S.]

CAP. XXXIX. [1 et seqq. Ἡ δὲ δὴ ἐπέση: sc. ἀκτὴ. Vide paullo ante, ad c. 38, 2. *Alterà* hac orà et ingenti veluti peninsula Asiae, a Perside usque ad Phoenicen excurrente, quae maiori ex parte mari Erythraeo [id est, australi, c. 37, 2. et II. 158, 18.) cingitur. partim vero secundum nostrum (i. e. mediterraneum) mare porrigitur, inter Persidem et Phoenicen tres regiones continentur, *Assyria*, quo nomine simul *Babyloniam* ab *Herodoto* comprehendi supra ad I. 102, 10. vidimus, *Arabia*, et *Syria*. Haec ora, ait l. 4 seq. *desinit in sinum Arabicum*; nempe interrupta est illo isthmo, qui sinum Arabicum a mediterraneo mari seiungit. Addit autem (lin. 5.) εὐ λήγουσα εἰ μὴ νόμῳ. *Valla*, quasi λόγῳ pro νόμῳ legisset, ista verba cum sequentibus iungens, sic vertit: *etsi non desineret, nisi ob id quod Darius e Nilorivos in illum sinum induxit; ἀπροσδιόντως* omnino. *Portus*, νόμον quidem *divisionem* intelligens, tamen in eandem

fere cum *Valla* sententiam: cum (alioqui, seu naturali situ, in eum) non desinat, nisi divisione; id est, nisi propter illam divisionem quam *Darius* fecit, qua rivos ex *Nilo* in illum sinum deduxit. Aliter *Gronovius*: desinitque non desinens, nisi iure, in sinum *Arabicum* etc. cuius versionem intactam *Weselingius* reliquit, nec vel ipse vel *Valck.* vel *Reisk.* quidquam ad hunc locum notavit. Mireris tamen omnino quodnam illud *i*us sit, quo ista ora in *Arabicum* sinum desinat: magisque etiam *Larcherum* mireris, νόμον hīc legem interpretari non dubitantem: et aboutit, mais seulement en vertu d'une loi, au golfe Arabique: neque, quam qualemve legem hīc intelligere debeamus, explicantem. Atqui, quid sit quod verbis istis significatum voluerit *Herodotus*, satis ipse interpretatus esse videtur. De *Asiae* ora agitur: hanc revera non terminari in sinu *Arabico* ait: nempe, quo loco sinus *Arabicus* interiecto isthmo a mari *mediterraneo* seiungitur, ibi non desinit ora, sed pergit eadem ora ab altero sinus *Arabici* latere, et circum universam *Africam* continuatur; ita ut *Africa*, verum si quaeris, pars censi debet huius eiusdem alterius orae de qua agitur. In hunc quidem modum perspicue mentem suam ipse Scriptor noster cap. 41. explicare videtur. Itaque naturā quidem, et re ipsa, non desinit illa ora in sinu *Arabico*, sed νόμῳ desinit, id est, ex usu recepto, opinione, et usu loquendi, quo *Asiam* in isthmo illo terminari vulgo intelligimus dicimusque, atque inde *Africae* esse initium statuimus, quae tertia orbis terrarum pars vulgo haberi solet. Quare νόμῳ eādem fere notione hīc accipi debebit atque in illo pseudo-philosophorum nonnullorum dicto, honestum nihil φύσει esse, sed νόμῳ; valebitque νόμῳ idem ac τῷ νενομισμένῳ apud Nostrum II. 17, 7. IV. 45, 28. (Conf. *Heindorf* ad *Plat. Phaedr.* c. 13. p. 231. e.) De fossa, quam *Darius* ex *Nilo* in *Arabicum* sinum duxit, dictum est lib. II. c. 158. cuius fossae h. l. nonnisi obiter mentionem facit Scriptor; puto, quo clarius significet quem nam sinum *Arabicum* hīc dicat; quandoquidem alter sinus, qui *Persicus* vulgo nominatur, perinde etiam *Arabicus* sinus dici potuerit. S.]

CAP. XL. 2. καὶ Σαπειρώ) Passim in libris Σαπειρές. *Apollonii Rhod.* II. 397. et *Stephani Byz.* Σαπειρές nomine conveniunt, situs aliquantum discrepat. [Mireris

vero, in eodem argumento paulo ante (cap. 37, 4.) Σάσπειρες et Σασπείρων, praeferentem *Wess.* et nunc Σαπείρων tenentem. Conf. I. 104, 5. et Var. Lect. ad I. 110, 11.] In omni autem hac Herodotea disquisitione Ἐρυθρὴ θάλασσα varia est notione: modo Oceano australi, nunc sinui Persico aut etiam Arabico pro vario regionum habitu convenit; neque inconmode, cum sinus ambo mari isti iungantur et eius sint divergia et partes. Qui maritimam superioris Asiae Arabiaequae oram bene callent, non adhaerescunt. *WESS.* — Ἐρυθρὴν θάλασσαν universum mare vocat Noster quod Asiae a meridie est cum duobus sinibus, Persico et Arabico. Vide supra, ad c. 39, 1. S.

[5 seq. Ἀράξης ποταμὸς, ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα) Incredible est quo pacto *Vallae* versionem, qui contra solem orientem fluit, absque notatione intactam relinquere doctissimi Viri potuerint: quos etiam *Larcherus* secutus, qui prend son cours vers le soleil levant, scribit. *Herodoti* hunc *Araxen* ab oriente in Caspium mare influere, adeoque non contra solem fluere orientem, vel ex hoc ipso loco intelligi potuerat. Caeterum vide quae de *Herodoti* hoc *Araxe*, qui aliis *Jaxartes* est, ad I. 202, 16. monuimus. S.]

CAP. XLI. [1. Ἡ δὲ Λιβύη ἐν τῇ ἀκτῇ ἐτέρῃ ἐστὶ.) Vide ad cap. 39, 1 et seqq. notata. S.]

3. ἡ ἀκτὴ αὕτη στενὴ ἐστὶ) Vitio humani ingenii contingit, ut omnibus eadem raro placeant. Spectantur res diversis modis et variante animi inclinatione. Mihi, quod rediit, verissimum, alii aliud. Sequitur continuo, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ στενοῦ τούτου: ubi vero illud; verum ni fuerit vulgatum? Supra lib. II. c. 158. de eopse isthmo, τῇ ἰλαχιστόν ἐστι καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς βορείης θαλάσσης ὑπερβῆναι εἰς τὴν νοτίην, quod brevissimum et maxime compendiarium spatium, plane uti hic, *stadiorum mille*. Non excito *Plinium* lib. II. 68. quo hanc ipsam in rem usus est *Is. Casaubonus* ad *Strabon.* I. p. 114. [p. 65. ed. Cas.] neque dissimulo *Mediceum* αὕτη ἐστὶ ἢ ἐστὶ, iam est, qua est, nihil coloris ducere posse e c. 50. huius libri. Verum propere hinc discedo. *WESS.*

CAP. XLII. [4. μήκει μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρων παρῆκει ἢ Εὐρώπῃ) Parum adcurate *Larcher*: en sa longueur elle surpasse les deux autres parties: et sic iterum c. 45. *Debue-*

rat; en sa longueur elle s'étend le long des deux autres. Nempe quidquid terrarum ultra Caspium mare et Araxem fluvium est, quam nos septentrionalem Asiam nominare consuevimus, id ex Herodoti ratione Europae accensebatur. conf. c. 40, 4 seq. Quod adiicit, εὔρεος δὲ πέρι αὐδὲ συμβαλλέειν ἀξίη φαίνεται μοι εἶναι, Reizius, in argumento huius capitis, ne coniiicere quidem licet. At coniiicere, est συμβάλλεσθαι verbo medio: sententia Scriptoris videtur esse, ne dignam quidem iudico quae cum Asia atque Africa conferatur. Caeterum συμβαλλέειν fortasse, praesenti tempore, scripserat auctor: sicuti συμβαλλεόμενος I. 68, 16 et 21. et alibi, a ionico themate συμβαλλέω. S.]

6. δημοῖ ἐωυτὴν) Mirum ni scripserit, more veterum suoque, Λιβύη μὲν γὰρ δημοῖ ἐοῦσα περίρρυτος: id est ἐαυτὴν οὔσαν. In eundem sensum infra capienda ista: [in fine huius cap.] αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περίρρυτος ἐοῦσα. Δηλοῦν hac adhibetur structura Sophocli, Ai. vs. 471. δηλώσω - - - γεγώς. Antig. vs. 20. Τί δ' ἔστι; δημοῖς γὰρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. Ἐδήλωσε τῶν νόμων καταφρονῶν Alcibiades, Andocidi p. 30, 44. ἐδήλωσαν οὐ θελήσαντες, Pausan. III. p. 216. δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες, Herodot. VI. 21. VALCK. — Pronomen ἐωυτὴν communi consensu tuentur libri omnes; nec, cur sollicitetur, satis caussae subest: immo vero, quando in tali dictione abest pronomen, fuerit illud ad sententiam subintelligendum. S.

11. Φοίνικας ἀνδρας) Phoenices, ubi maritimam Syriae oram occupant, ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιτίθεσθαι scripsit lib. I. c. 1. An statim ex sinu Arabico, unde digressi erant, in Oceanum australem et Atlanticum, merito dubitatur. Quam vero Salomoni, Iudaeorum regi, in nobili navigatione ex eo sinu operam praestiterant I. Reg. ix, 27. eandem aliis et regi Aegyptio addixerunt, usu maritimae peregrinationis exercitati. His ergo debetur et regi Neconi Africa primum circumnavigata; quam multis post seculis Lusitani diversiore progressu feliciter cognoverunt mari ferme circumfluam. WESS.

CAP. XLIII. 1. Καρχηδόνιοι εἰσι οἱ λέγοντες) Ex hariolatione Cl. Pauw οἱ πλέοντες: Carthaginienses enim similibus defunctos navigationibus tentasse oras Africae, Atlantico mari adpersas: de Sataspe nihil eos novisse.

Quae docti viri coniectura habet, quo se commendet. Aliud Nic. Abramus, Phari Vet. Test. lib. III. p. 92. μετὰ δὲ Καρχηδόνισι ἐστὶ etc. sine commate legens vertensque, *postea quidem Carthaginienses, ut quidem ipsi dicunt: praestitisse nimirum se, quod Sataspes navigando haud absolverat.* Quae verbis istis indicari, dubito vehementer. Hannonem a Gadibus ad fines Arabiae circumvectum Plinius tradit lib. II. 67. an ante Herodoti aetatem, necdum certum. Et quid inpedi, cur Poeni inaudire de frustraneo Sataspis conatu nihil potuerint, Xerxi foederibus iuncti, et mercandi studio ad omnia, uti solent, circumspecti? Saepe praeterea narrationes Carthaginiensium advocantur in Libyae rebus c. 195. 196. WESS. — Post λέγοντες Vir doctissimus cum superioribus Editoribus nonnisi levissime incidens orationem, ab auctoris mente aberravit: et, quod mirari subiit, absurdam Gronovii versionem, *Secundo loco (Carthaginienses sunt qui dicunt) postquam Sataspes - - - Africam non circumnavigavit etc.* verbotenus repraesentavit. Nec vero melior Vallae erat interpretatio. Reizius, interposita post λέγοντες paullo fortiore distinctione, omnia plana reddidit. Sententia eadem, quam Pavius, referente Vesselingio, proposuerat; sed nulla in verbis novatione opus est. Postquam dixit, οὕτω μὲν αὐτῇ ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περιήντος τοῦ ὄψα, (conf. Valck. ad c. 42, 6.) in hunc modum pergit: Μετὰ δὲ, *Postea (post illam Phoenicum navigationem) Carthaginienses dicunt; scilicet, cognovisse se circumfluam esse Africam: nam (hoc suo nomine, non Carthaginiensium verbis, adiicit Herodotus) Sataspes quidem non circumnavigavit Africam, ad hoc licet missus. S.*

17. τῷ ὄντιμα Σολόεις) Sic scripserat lib. II. 32. Σολόεντα ἄκραν aut Λιβυκὸν ἀκρωτήριον Hanno et Scylax in Periplis, πύματον Σολόεντα Crinagoras in Epigrammate, de quo D'Orvillius ad Chariton. p. 424. et Reiskius in Anthol. p. 188. [Analect. Brunck. T. II. p. 145. num. XXI.] Ceterum memoria Posidonium decepit, ex Herodoto, a Dario missos τίλσαι τὸν περίπλουν Africae, asseverantem in Strabon. lib. II. p. 155. [p. 98. ed. Cas.] Tale hic nihil. WESS.

20. ἀπικόμενος παρὰ βασιλέα) ἐς βασιλέα quod nobis emsto Galeus obtulit, si dant plures, fortasse tanquam rarius probandum videretur; ἱ; aliquoties adhibuit in

talibus *Herod.* Ut verum tamen fatear, ne loci quidem unius recordor, in quo legatur ἀφικέσθαι εἰς τινά, cui plurima sunt ad manum, in quibus ἐλθεῖν et εἰσελθεῖν εἰς τινά. [conf. Reiz. de Prosod. p. 11. et 56 seq. ed. *Wolf.*] Paulo post [lin. 23.] duabus fortasse literis repetitis scribi commode posset; οἱ, ὅκως ὥς σφεας καταγοῖατο τῇ νηϊ, φεύγεσκον πρὸς τὰ οὐρεα. [At novationem nec res postulat, et mssti recusant.] Deinceps [lin. 25.] quia σίνεσθαι etiam frequentatur *Herodoto*, σίνειν non adhibetur ab antiquis, veram pae-ne lectionem coniectando fueram adsequutus, corrigens, αὐτοὶ δὲ ἀδικέειν οὐδὲν ἐπιόντες, memor *Herod.* V. c. 74. ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀγτικῆς. Itaque laetus excepi quam *Diss. Herod.* p. 167. subministravit Codicum lectionem, ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα: hoc aptius respondet ad πόλιας: χώρας ἐπελθεῖν et ἐπειῖναι χώρους adhibentur. VALCK.

24 seq. ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, πρόβατα etc.) Multum meo iudicio ex membranis potius, ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα: ipsos urbes ingressos nihil iniuriosum patrasse, pecora duntaxat inde accepisse. Plenior ita oratio, superfluo et insueto σίνοντες in posterum caritura. Utcunque ea super codicum lectione statuatur, non recusabitur iisdem e schedis [lin. 27.] αἴτιον τόδε ἔλεγε, eaussam hanc dicebat Sataspes: huius enim ad regem sermo. Caussam, quam Xerxi non probavit, dederunt venti, ex oriente ad constitutum isthic flantes, et navis praepedientes cursum ex probabili *Marshami* et *Palmerii* sententia. WESS.

27. αἴτιον τόδε ἔλέγετο) Hanc caussam afferebat, *Valla*: legit itaque αἴτιον τόδε ἔλεγε, nempe Sataspes. Sequens τὸ peperisse potuit ἐλέγετο. In proximis [lin. 28.] pro Ξέρξης δὲ οἱ οὐ συγγινώσκων, collatis *Vallae* Latinis, hunc *Xerxes* negans locutum vera, *Io. le Febvre* suspicabatur scribendum, Ξέρξης δὲ ὃν (pro αὐτὸν vel ἐκεῖνον) οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθεία: in iuvene praesertim huius seculi Gallo conatum laudo: οἱ minus in his commodum esse fatendum etiam illi, cui *Herodoteus* est exploratus usus verbi: συγγινόντες ἀδικῆσαι, συγγινόντες ποιεῖν σε δίκαια, et similia, dantur apud hunc plurima; a quibus illud distat lib. V. c. 91. συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς: in quibus etiam scribi potuisset οὐ ποιήσαντες ὀρθῶς, sub qua duplici structura idem significans adhibetur συνειδένα. *Diphili* versus est: Συνιδόθ

αὐτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ. *Quinctilian. Inst. Or. III. 6. Non sustineo esse conscius mihi dissimulanti.* *Sophocles:* Ἡ δεινὸν ἄρ' ἦν, ἠνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὦν Αὐτῷ συνείδῃ. *Herodoteo verbo Lysias p. 164. συνέγνωσαν αὐτοί σφισιν ὡς ἡδικοκότες.* VALCK. — At nec male dicitur quoque συγγινώσκειν τινί, *adsentiri alteri.* Sic quidem VII. 12, 10. συγγινώσμενός τοι, qui tibi *adsensurus est:* qua ex notione fluxit illa *ignoscendi.* S.

34. ἐκὼν ἐπιλήθομαι) *Arch. codex ἐπιλήσομαι, quod non deterius:* in re simili, cuius auctoris mentio posteris minus fuisset honorifica, considerate *Herod. I. 51. τῶν τις Δελφῶν, - - τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι.* Lib. II. c. 123. τῶν (Graecorum) ἐγὼ εἰδὼς τὰ εὐνόματα οὐ γράφω. Similiter in sacris arcano silentio tegendis *Pausan. II. p. 117. τὸν δὲ λόγον ἐπιστάμενος οὐ γράφω.* lib. I. p. 71. λεγόμενον καὶ ἄλλον λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. VALCK. — Ut hic, similiter III. 75, 5. ἐκὼν ἐπελήθετο: et τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο III. 147, 6. Absurdum τατίσχε, quod pro κατίσχε in nostrum se insinuavit exemplum, aequus facile corrigit Lector. S.

CAP. XLIV. [6. Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα) *Superest hodieque Scylacis Caryandensis Περίπλους τῆς θαλάσσης τῆς οἰκουμένης Εὐρώπης, καὶ Ἀσίας καὶ Λυβίας:* quod opus quidem iuniori cuidam Scylaci *Vossius et Dodwellus* tribuunt; sed eidem prisco itineratori, quem *Herodotus* hic nominat, post *Fabricium Biblioth. Graec. lib. IV. c. 2. sect. 6. merito* (ut videtur) vindicavit doctissimus *De Sainte-Croix* singulari commentatione in *Actis Acad. Inscript. T. XLII. p. 350. et seqq. inserta.* S.]

6 seq. ἐκ Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς) *Vitiosum Arch. Κατταπύρεν* accedit quodammodo ad *Hecataei ap. Steph. Κατπάπυρος.* [In scripturam *Κασπατ.* apud *Nostrum III. 102, 1. consentiebant libri omnes.*] Situs urbis et regionis *Pactyicae* certo non potest finiri. *Hecataei πόλις* erat *Γανδαρικὴ.* Gandarii in extimis Persarum locantur finibus, contermini Sogdis Bactriisque lib. III. 91. VII. 66. Quorum si *Caspatyrus* fuit, ab Indo, sicuti hic innuitur, afuisse non videtur. Excusari certe *H. Dodwellus* nequit, urbem Gangi adponens, ipsumque *Herodoti Indum Dissert. de Scylace c. 1. et Gangem* confundens. *Amnium* enim solus *Indus praeter Nilum*, ex priscorum sententia, *crocodilos alebat:* sic *Noster.* et. quem in examine

Dissert. *Dodwelli* optime *Iac. Gronovius* excitavit, *Arrianus* Ἀναβ. lib. VI. 1. cui testis accedere opportunus poterit *Pausanias* IV. 30. Iure propterea *Gronovius* pro *Indo* consistit. Nam *Th. Hyde* divinatio in *Argumento* c. 23. *Relig. Veter. Persar.* κατὰ ποταμόν, quo secundo *Scylax* et comites in mare devenerunt, *Hydaspem* signare, in *Zaradrum* influentem, qui se *Indo*, cuius ostia erant exploranda, miscet, dubiae admodum et fallacis est fidei. *WESS.* — De *Caspattyro* urbe et *Pactyica* regione consuli digna sunt quae commodè collegit disputavitque *Larcher* in *Indice Geographico* ad *Herodot.* p. 102. et 401 seqq. ubi *Rennelli* etiam *Viri* clariss. examinavit sententiam. *Heeren* in opere saepius laudato T. I. p. 389. et 405. urbem regionemque *Cabul* intelligit, Persiae finitimam; quem vero *Indum* fluvium hîc nominat *Herodotus*, *Gureum* intelligit (hodie *Kameh*) ab occidente in *Indum* proprie nominatum influentem. *S.*

14-16. οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης etc.) Recèptum antea οὗτος tueri se nequit: schedae melius. Sequentia habent quid scabri, et varie tentantur. Praetuli ex Codicibus ὁμοία παρεχομένη, videlicet Ἀσίη. Non quidem συντάξεως procedit ordo, cuius in hoc et aliis veterum ratio non semper ducitur: utut est, puto de scabritie non nihil deminutum. Maioris momenti coniectura *Ampl.* est *Bouherii*, fini huius periodi conplura ex secuturis [cap. 45. lin. 6 seqq.] nectentis, hunc in modum, ὁμοία παρεχομένη τῇ Λιβύῃ καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλος τε ὁ Αἰγύπτιος --- τὰ Κιμμέρια λέγουσι. De Asia haec, quod verissimum, cuncta scribi: ubi nunc sunt, orationis nexum scindere et turbare, cui, istis in hunc locum migrantibus, apta copulatio et adhaesio. Mihi; tametsi *Procopii* aevo eadem, quae in msstis et editis, series, inventum non videtur inconcinnum. Vide *Bouher.* Diss. *Herodot.* c. 18. p. 119. *WESS.* — Copiosius de hoc loco, et de ista praesertim scriptura παρεχομένη, in *Var. Lect.* disputavi; ubi in hoc ipso, quod codicum nonnullorum auctoritate a *Wess.* vulgatum est, acquievi. Et παρεχομένην quidem, quod olim vulgabatur, nullis utique machinis defendi potest: verum tamen illud ipsum etiam παρεχομένη, ad τὰ τῆς Ἀσίης relatum, nimis durum et insolens debet videri. Ac ne παρεχόμενα quidem, si vel maxime codex

aliquis hoc daret, satis placere posset: agitur enim hic non tam de rebus quas quaeque terra exhibet aut praeferret, quam de terrarum circuitu, et quousque quaeque porrigatur; nec ex professo commemoravit Scriptor res quas Asia pariter atque Libya gignet, nisi quod obiter crocodilorum mentionem fecit, quos Indum pariter atque Nilum alere dixit. Quare iterum iterumque relegenti mihi hunc locum perquam probabile videtur, sic scriptum oportuisse: *ὄτω καὶ τῆς Ἀσίας, πλὴν - - ἀνίσχοντα, τὰ ἄλλα ἀνέυρηται ἑμοῖά περ ἐχομένη τῇ Λιβύῃ*: ita Asiae - - reliqua explorata sunt, pariter certe atque contigua Libya. Nam, quod iam antea monuerat, (c. 39, 5. et 42, 6.) contiguam esse Asiae Libyam, id statim c. 45, 5. iterum urget, unam esse continuam terram; itaque nil caussae fuisse, cur tres, veluti distinctae et a se invicem seiunctae, terrae statuerentur. Qua notione *παρεχομένη τῇ Λιβύῃ* Reizius scripserit, non habeo dicere. Quod autem ad ista verba (c. 45, 6 seqq.) adtinet, *καὶ ἐνίσχυται αὐτῇ etc.* quae cum extremis huius capitis iuncta Buherius voluit; istud *αὐτῇ* non ad Asiam refertur, sed ad universam terram, quae quum una atque continua sit, (*γῆ μία ἰούσα*) mirum sibi videri ait Herodotus, cur tribus nominibus illa distinguatur, quasi tres essent terrae, Nilo et Phasi aut Tanai fluviiis determinatae; videturque hoc significare: quum tres, quae vulgo nominantur terrae partes, non sint interiecto mari usquequaque a se invicem seiunctae, debebat una continens universa terra censi; sin maiorum quorundam fluminum cursus satis caussae est cur terra in partes divisa statuatur, multo plures quam tres partes fuisse numerandas. S.

CAP. XLV. [3 seq. Quod ait, *μήκει - - παρ' ἀμφοτέρω παρήκουσα*, conf. c. 42, 4. ibique not. Tum de his, quae proxime insequuntur, *μὴν ἐύση γῆ etc.* vide modo ad c. 44, 14-16. notata. S.]

8. *Τάνειν ποταμόν τὸν Μαίητην*) Tanain Macetam explicant ut Phasin Colchum, quod ex hoc Macotarum tractu labatur. At discrepat caussa; Tanais influit in Macotin paludem, longe supra eam lacu erumpens. Fuit olim. quae eiusdem Bouherii suspicio, *τὴν Μαίητιν*, seu verius *καὶ τὴν Μαίητιν*. Vallae Latina huc vergunt, et liquidissime (quod vir

Ampl. non vidit) *Procopius* Bell. Goth. lib. IV. 6. *Herodotea* exscribens, οἱ δὲ Τάναϊν ποταμόν, καὶ Μαιῶτιν καὶ Πορθμ. Qui cum Μαιῶτιν adpellat, suo utitur more, ut Ionico Noster. Vide c. 20. WESS. — Potuit suo arbitrato *Procopius*, sicut et *Valla*, Maeotidem paludem hîc intelligere. At, quum in τὸν Μαιήτην consentiant libri, nihil profecto impedit quo minus intelligamus Maeoticum fluvium hîc dici *Tanaim*, (i. e. qui per Maeotarum fines decurrit) quemadmodum Νεῖλος ὁ Αἰγύπτιος nominatur, et Φάσις ὁ Κόλχος. S.

9. Πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια) De *Porthmiis Cimmeriis* vide supra c. 12. WESS.

11 seqq. ἐπὶ Λιβύης - - - γυναικὸς αὐτόχθονος) *Iovis* ex *Epapho* neptis *Isocrati* Laud. Busir. p. 223. Mox [lin. 13.] *Eustath.* ἀπὸ τῆς Προμηθ. μητρὸς: cui in Asia, *Promethei* matre, *Apollodorus* Bibl. I. 2, 3. et *Schol. Apollonii Rh.* I. 444. adstipulantur. *Herodoti* alia sententia, quæ et in *Stephani Byz.* Ἀσία. Est *Eustathius* in his paullo audacior, etiam [lin. 15.] ἐπὶ Ἀσίῳ, τοῦ Ἄτυος. [pro Κότυος, quod habet *Herodot.*] Fuit *Manis* filius *Atys* I. 94. quem praeter et *Cotyn* genuit, indice *Etymol.* in Ἀσίῳ, et, cuius auctoritas excellentior, *Dionysio Halic.* lib. I. Ant. R. p. 21. Vide *H. Vales.* ad *Nicol. Damasc.* p. 68. Utique imprudenter in *Eustathii* partes *Ampl. Bouherius* Diss. *Herod.* c. 5. transiit. WESS.

15 seq. ἐπὶ Ἀσίῳ, τοῦ Κότυος, τοῦ Μάνεω) Nôn alibi Κότυος fit apud *Herod.* mentio; quod nomen, in antiqua Ed. *Vallae* versionis omissum, primo quidem adpectu potius videtur Thracicum: Ἄτυς certo nomen est *Lydiacum*; praeter Regem, sic *Croesi* filium nominat *Herod.* et patrem ditissimi illius *Pythii*, tempore *Xerxis* nobilitati. Accedit ad haec, *Lydiaca* narrantem *Herodotum* lib. I. c. 94. (non sanequam ex *Xantho Lydo*, quod *Galeus* putabat; quippe qui οὔτε Τυρρηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς, δυνάστην Λυδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μηόνων εἰς Ἰταλίαν κατασχοῦσαν ἐπίσταται, teste *Dionys. Halic.* Ant. Rom. I. p. 22, 15.) *Herodotum*, inquam, non ut hic *Mani* filium dare Κότυν, sed Ἄτυν: ἐπὶ Ἄτυος, τοῦ Μάνεω, βασιλῆος. Tandem Ἀσίῳ, τοῦ Ἄτυος, hic legisse videtur *Eustathius*; cuius ista extant ad *Dionysii* *Perieg.* vs. 270. Ἡρόδοτος δὲ φησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπω-
νυμίας ἔχειν γυναικῶν. - - - Λυκόφρων δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ

Ἀσίῳ τοῦ Ἄττος καλεῖσθαι φησιν αὐτὴν ἅθ' οὗ καὶ ἐν Σάρδισι Φυλὴ τις καλεῖται Ἀσία; imo καλεῖται Ἀσιάς: sunt enim et postrema Herodoteis vicina: ἀπὸ τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι Φυλὴν κεκληῖσθαι Ἀσιάδα. Hoc minime cunctanter statuo, in his Eustathianis nomina Herodoti et Lycophronis esse transponenda: Herodotea sunt, quae tribuuntur Lycophroni; quae Herodoto, sunt sine dubio Lycophronis, quodque bene observavit accuratissimus Editor Ed. Twaites, ab ipso Eustathio huic, velut auctori, contributa ad vs. 620. ubi legitur etiam ἀπὸ Ἀσίῳ, τοῦ Ἄττος. Tandem pro Ἀσίῳ scribendum ut apud Herod. Ἀσίῳ. Forma vulgari dare quoque potuerat Ἀσίῳ: *Asias* enim, Ἀσίας, Ἀσίῳ, Ionice flectitur Ἀσίης, Ἀσίῳ. Atque ob has forte rationes videri posset hoc in loco Herodoti nomen Κόττες in illud Ἄττος convertendum. Ille tamen ego, qui toties in Herodoto levioribus de caussis forte suspicax perhibebor et novator, hic nihil novandum iudico servandumque Κόττες nomen. Primum *Asian Cotyis* filium dictum veteribus legerat Eustath. in Iliad. β'. p. 192, 51. τὸν μὲν Ἀσίαν Κόττος ἰστοροῦτιν υἱόν. Deinde multo plus habet ponderis auctoritas Dionysii Halic. Ant. Rom. I. p. 21. scribentis, Τυρρηνὸν dici quintum a Iove; Iovis enim filium *Manen* primum istius fuisse regionis Regem: ταύτου δὲ γεννηθῆναι Κόττην τῷ δὲ Κόττι δύο γενέσθαι παῖδας Ἀσίην καὶ Ἄττην ἐκ δὲ Ἄττος Λυδὸν Φῶναι καὶ Τυρρηνόν, quorum hic cum colonis in Italiam abierit; ille manserit regni paterni haeres: de Atyë, huiusque duobus filiis *Lydo Tyrrenoque* paria scribit Strabo V. p. 355. c. [p. 219. ed. Cas.] Utrumque dedit et Atyi filium Herodotus; solum quidem memorans duntaxat Τυρρηνόν, I. 94. sed et meminit Λυδοῦ τοῦ Ἄττος, I. 7. VII. 74. a quo Maeones traxerint *Lydorum* nomen. *Xanthus Lydus*, cui credendum potius in rebus patriis, quam Graecis recentioribus. Tyrrenum prorsus ignorans, Ἄττος παῖδας γενέσθαι λέγει Λυδὸν καὶ Τόρην-βον. Ut regionibus urbibusque dare possent conditores, nomina Graeci plurima sunt commenti. VAL. C. K. — Confer Creuzeri Fragm. Veterum Historicor. p. 155 seq. S.

17. ἄλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθείας Ἀσίης) Ista quidem verba, si sunt, ut esse videbuntur, Herodoti, signis saltem tanquam παρενθήκη sunt a vicinis separanda. Haec sola si dedisset, per *Asiam Promethei*, filiam, uxorem, an matrem

intellexisset, maneret incertum; sed paulo superius uxorem dixit Promethei, quam cum aliis matrem habuit *Lycophron*, Cass. vs. 1412. Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ 'πιμηθέως τοκάς. Schol. ἡ 'Ἀσία· 'Ἀσίας γὰρ καὶ 'Ιαπετοῦ Προμηθεὺς καὶ 'Επιμηθεὺς. vid. Doctiss. *Twaites* ad *Eustath.* l. c. et ad vs. 620. VALCK.

21. ἀπὸ τῆς *Tyrīnis*) Hoc verius ob lib. I. 2. et msstorum decretum. Non nego *Syriam* potuisse *Europam* dici. Quaeritur de *Herodoti* manu, cuius prudens de matronae nomine observatio. Notae sunt coniecturae *S. Bocharti*, super *Libyae*, *Asiae* et *Europae* titulis ex *Phoenicum* lingua elegantes, lib. IV. *Chanaan.* c. 33. WESS.

CAP. XLVI. 4. ἔχομεν προβαλέσθαι) Nulla hic comparatio: [nempe comparare in vers. lat. posuit *Gronovius*: rectius *Valla*, proferre.] negat se habere huius orae nationem, quam producat et in medio collocet: id προβαλέσθαι, quo modo manu exarati libri, e quibus si qui velint ἀνδρα λόγιμον οἶδαμεν λεγόμενον, non obluctabor. Nihil in Codicibus magis obvium, quam λόγιμον et λόγιον, λεγόμενον ac γενόμενον convertere, sicuti lib. II. 5. et IV. 13. [sed bene habet vulgatum.] De *Scytharum* sapientia multi nimis praeclare: σοφία prudens est sollertia, qualis lib. III. 127., qua semet bello temere lacescentes, veluti *Cyrum*, impunitos haud dimittebant; quaque, si nolint inveniri, deprehendi nequeant, quod *Dario* usu venit. Alioqui barbari moribus omnique disciplina; bene *Noster*, τὰ μὲν τοι ἄλλα οὐκ ἄγασμαι. WESS.

5. πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος) Olim vocula mihi πάρεξ sic visa fuerat transponenda, ut legeretur: οὔτε ἀνδρα λόγιμον οἶδαμεν γενόμενον ἐκ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος πάρεξ Ἀναχάρσιος. Quum vero consideratius ad vulgata haec exigerem *Eustathii* ad *Dionys.* vs. 669., ex *Herodoto* narrantis ὅτι ὁ Εὐξείνιος παρέχεται ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀναχάρσις, coepi animadvertere nihil in istis esse quod mutari deberet. Si scripsisset, πάρεξ Ἀναχάρσιος, καὶ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, figura hic obtineret, quam *Χιασμὸν* vocant *Grammatici*, multis explicitam *Eustathio* ad *Hom. Iliad.* γ'. 108. Οἴσσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἐτέρην δὲ μέλαιναν, Γῆ τε καὶ ἠελίῳ. Ista nativam haberent perspicuitatem sic scripta: οἴσσετε ἄρνε δύο, λευκὸν καὶ μέλαιναν, Ἡλίῳ καὶ Γῇ, ut sua sibi singula subiician-

tur velut ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ. Ad hanc normam *Herod.* hic primum duo ponit diversa; prius, οὔτε γὰρ ἕνως τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι (sic mssti) σοφίης περί: alterum, οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἶδαμεν λεγόμενον. Tum duo diversa sequuntur: prioris membri haec est exceptio, πᾶρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος: haec, alterius, πᾶρεξ Ἀναχάρσεως. Sunt mihi similes ad manum aliorum structurae. Ceterum his *Herodoti* vexandis occasionem arripuerunt viri Docti ex Ep. *Pauli* ad *Coloss.* 3, 11. Primus, credo, *Salmasius* abusus est in *Ossil. Ling. Hellen.* p. 359., cui se primus opposuit, amicus et admirator viri maximi, *Alex. Morus* in notis ad *Nov. Foed.* p. 231. et seqq. VALCK.

13. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου) Hic etiam haerebat olim alterius vice saepius a librariis scripta vox ἀρότου. [Nempe sic edd. ante Gron. cum nostro *Pb.*] Qualia de veteribus *Herod.*, de sui quoque temporis *Scythis* scribit *Strabo* VII. pag. 460. c. [p. 300. c. ed. Cas.] *Iustinus* II. 2. *Hominibus inter se nulli fines: neque enim agrum exercent; nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta et pecora semper pascentibus, et per incultas solitudines errare solitis: uxores liberosque secum in plaustis vehunt: Φερέοικαι ἴοντες Herodoto; saepe Straboni dicti Νομάδες καὶ Ἀμαξιοί, Melae* II. 1. ἀμαξόβιοι. Si Poëtae nomen sincere scriptum in *Strabon.* pag. 463. c. [p. 302. d. ed. Cas.] *Hesiodus* iam meminerat ἀπὸ ναις οἰκί' ἐχόντων. Apud *Philostr.* *Vit. Apoll.* VII. 26., scribendum utique, οἰκί' ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν πέπνυνται, possident, habent, pro πέπνυνται. Saepius in verbo πεπνῶσθαι erravit *Olearius*, et pag. 246. bonam lectionem perversa corruptit interpretatione. VALCK.

14. οἰκήματά τε σφι ἢ ἐπὶ ζευγέων) Nulla causa viro docto κτήματά τε refingendi. Φερέοικαι ἴοντες istis verbis explicatur liquidius. Mitto *multivagas* *Scytharum* domos ex *Seneca*, et eorundem *sutilem domum* apud *Valer. Flaccum.* *Accommodatum Aeschyli* *Prometh.* vs. 708. οἱ πλεῖστάς στέγας Πεδάρσοι ναιέουσ' ἐπ' εὐρύκλεις ἔχουσιν, et praeter cetera *Hippocratis* *Aer. Aq. et Loc.* p. 291. [§. 95. p. 86. ed. Coray.] ἵσταῦθα καὶ οἱ Σκυθαὶ διατεῖνται, Νομάδες δὲ καλεῖνται, ὅτι οὐκ ἔστι οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἀμάξαις οἰκεῖσι: quos *currus graphice* expingit deinde. WESS.

15. κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὔτοι ἄμαχοι;) Nullam nec in Eu-

ropa, neque in Asia gentem, ἔθνος, esse scribit Thucyd. II. 97. ὃ, τι δυνατόν Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Herodoto non adeo videbantur invicti propter corporum vires hominumque multitudinem, quam propter mores atque instituta: hac mente Ephorus ap. Strabon. VII. p. 463. et 464. [pag. 302 seq. ed. Cas.] ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ - - - πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύουσιν. Iustin. II. 3. Perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti mansere. - - - Gens et laboribus et bellis aspera; vires corporum immensae; nihil parare, quod amittere timeant. De Cyro Darioque narratis Iustino, quod ad rei summam attinet, satis concinit Herod.; quaeque de Sesostri in Europam usque narrantur expeditione, qui Scythas subegerit et Thraces, illa dubia satis fide nituntur. Vagi Scythae non poterant inveniri: hoc unum metuebat Mytilenaeus Coës apud Herodot. IV. 97. VALCK.

CAP. XLVII. 3. πεδιάς αὕτη, ποιῶδης τε) Optime Gronovius ex Medic., in quo si ἔνυδρος, quod alii praefecerunt, fuisset, nihil fortasse requireretur. Hippocrates [l. c. §. 92.] de Scytharum regione, πεδιάς ἐστὶ καὶ λειμακώδης καὶ ψιλή καὶ ἔνυδρος μέτρίως· ποταμοὶ γάρ εἰσι μεγάλοι, οἱ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων. Cuius λειμακώδης idem ac ποιῶδης, Galeno explanante. Hesychius; Λείμακες, νοτεροὶ καὶ ποιῶδεις (male antea πιῶδεις) τόποι, spectans Euripid. Iph. Aul. vs. 1544. Λειμακέστεροι in Suida nullo iure Küsterus mutat, quippe ex Coö sene apud Erotianum. Confer Sophoclem Philoct. 1449. Ego his non inmoror, εὐνυδρος reliquens ob lib. IX. c. 25. WESS.

7. Ἴστρος μὲν πεντάστομος) Paria Arrian. Ἀναβ. V. 3. et Scymnus. Nilus itidem πεντάστομος II. 10. Sed, quod huic evenit, ut minora et manu facta in censum ostia venirent, idem Istro: tantum Nilo minor, verba Melae II. 1, 56., totidem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, reliquis navigabilibus, effluit. Quod autem [lin. 9. pro Ὑπάκυρις] Vossius ad Melam II. 1, 26. [al. II. 1, 38.] καὶ Ὑπάκαρις reponit, non probo. Infra c. 55. et 56. scripti libri vulgatum stabiliunt. In Pomponio dissensus est; Plinii corruptus Παεγρις lib. II. 12. ad verum inclinat amnis nomen. WESS.

CAP. XLVIII. [4 seq. ποταμῶν καὶ ἄλλων) πολλῶν καὶ ἄλλων legendum videri coll. c. 50, 2. scripsi in

Var. Lect. Quum vero in vulgatum consentiant libri, nihil praeter necessitatem novandum, facileque ferendum vocab. ποταμῶν: sed oratio in hunc modum commodius distinguetur: κατὰ τοιόνδε μέγιστος γίνεται ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων, (sive ἐσδιδόντων malueris) εἰσὶ δὲ οἷδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιοῦντες. Διὰ μὲν γε τῆς Σκυθικῆς etc. Ob hoc Danubius maximus est: (scilicet) et alii in eum influunt amnes, et qui eum (prae caeteris) augent, hi sunt: sive, et hi, qui eum (prae caeteris) augent: quos nempe continuo deinde recenset. ποταμῶν καὶ ἄλλων - ἐκδιδόντων idem valet ac ποταμοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἐς αὐτὸν ἐκδιδόασιν: et ad illam μὲν particulam, in verbis his subintellectam, refertur ista δὲ quae consequitur, εἰσὶ δὲ οἷδε. S.]

6 seq. πέντε μὲν οἱ ῥέοντες) Coniecturas elegantes doctissimorum virorum, Valckenarii μόνοι ῥέοντες, Reiskii οἷδε ῥέοντες, laudare equidem, sequi non possum. WESS. — E tantum in O converso legerim, πέντε μόνοι ῥέοντες. Confluentes in Istrum fluvii erant longe plurimi; διὰ μὲν γε τῆς Σκυθικῆς πέντε μόνοι ῥέοντες, quos suis singulos designat nominibus. His recensitis multo plures enumerat aliunde ortos, qui in Istrum itidem confluxerint: haec est ratio, cur illi priores, αὐτιγενεῖς ποταμοὶ Σκυθικοὶ, esse dicantur πέντε μόνοι, quod vicinum etiam commendat μὲν γε. VALCK. — Perpensis omnibus momentis, si minus certa, at perquam probabilis videri debet Valckenarii emendatio. Sane in eodem orationis membro, paucis interiectis verbis, perincommode repetita videbitur μὲν particula, (vide tamen mox ad c. 49, 1 seq. notata.) nec articulo εἰ ante ῥέοντες satis opportunus hic locus: perapta vero ad id, quod hic agitur, vox μόνοι, et multo aptior quam quae aliis placuit μεγάλοι. S.

7. Πόρτα) Amnis Πόρτα in Arch. prave Τώρτα, nec Mela inde lib. I. 19, 87. Toreatas, quae Galei opinio, finxit: longe enim illi ab hoc fluvio. Nunc Pruth. Reliquorum titulos et cognomina, quibus nostro aevo adpellantur ista flumina, adscribere non vacat. Cupidi exposita (non sine differitate tamen) videbunt a Stukio ad Arriani Peripl. pag. 178., Bouherio Diss. Herodot. p. 204. et Bayero Comment. Acad. Petropolit. T. I. p. 409. WESS. — Locum hunc de fluvii in Istrum influentibus percommode tra-

Herodot. T. V. P. II. P

etavit *Mannert* in *Geogr. Graecor. et Romanor.* T. IV. p. 72 seq. tum illum de reliquis *Scythicis fluvii* c. 51. et seqq. idem *Vir doctus* ibid. p. 74 seqq. et *D'Anville* in *Commentatione Actis Acad. Reg. Inscript.* T. XXXV. p. 573. et seqq. inserta hoc titulo, *Examen critique d'Herodote sur ce qu'il rapporte de la Scythie.* S.

[10. πρὸς ἡῶ ῥέων) Vide ad I. 202, 16. notata pag. 203 seq. S.]

CAP. XLIX. [1 seq. ἐκ δὲ Ἀγαθύρων -- τῷ Ἰστρῷ ἐκ δὲ τοῦ Αἴμου etc. Prius membrum, Ἐκ δὲ Ἀγαθύρων -- τῷ Ἰστρῷ, commodius superiori cap. 48. iungetur, ut eodem capite commemorentur fluvii, qui a septemtrione et a laeva ripa in Istrum influunt; quum dein ab illis inde verbis, Ἐκ δὲ τοῦ Αἴμου etc., nominentur ii, qui a meridie fluunt, et a dextra ripa eidem miscentur. Quod si cap. 48, 6 seq. recte bis positum μὲν particulam statuas, intelligendum forsitan erit, priori μὲν, ubi ait διὰ μὲν γε τῆς Σκαυδικῆς, respondere illam δὲ, Ἐκ δὲ τοῦ Αἴμου: posteriori vero, ubi ait πέντε μὲν οἱ ῥέοντες, respondere ἐκ δὲ Ἀγαθύρων. De *Agathyrsis*, *Scytharum* finitimis, vide c. 102. 104. et 125. S.]

6. Νόης) Solus, quod quidem reminiscor, amnem *Valerius Flaccus* memoravit; *Alazonas* tamen propius illi, quam situs gentis patitur, adiungens, lib. VI. 100. *Hiberni qui terga Noae, gelidumque securi Eruit, et tota non audit Alazona ripa:* ubi *Heinsius* et *Burmamnus*. Mox μέσον σχίζων τὸν Αἴμον praestat. Nilus μέσσην Αἴγυπτον σχίζων lib. II. 17. et cap. 33. idem μέσσην τάμνων Λιβύην, et Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Verius quoque Τριβαλλικόν, [lin. 10.] quomodo *Isocrates*, *Demosthenes*, *Steph. Byz.*, alii. *WESS.* — De fluvio, qui *Scius* hic nominatur, (lin. 7.) vide *Var. Lect.* et *Mannert* *Geogr. Graecor. et Rom.* T. VII. pag. 10. quemque ille laudat *Gatterer* in *Comment. Soc. Goett.* Vol. IV. et VI. Verum nomen Οἷσκος fuisse facile adsentiaris *Larchero*, cuius ad hunc locum consulenda adnotatio. Mox *Alpis* nomine (lin. 13.) sunt qui *Rhenum* a *Nostro* indigitari non sine veri specie existiment. S.

16. πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας) Scripsit lib. II. 33. de *Cynesii*, (qui non alii ac *Cynetes*, *Stephano* auctore,) οἱ ἑσχατοὶ πρὸς δυσμέων οἰκοῦσι. Consimilia *Herodotis*, *Nostri* aemulus, οἱ ἐπὶ τοῖς ἑσχατοῖς οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες

ὀνομάζοντα ap. Steph. in Ἰβηρίᾳ. Festo Avieno quoque Populi Cynetum, Cyneticum iugum, in alte tumescenti ditis Europae extimo. Celtae quidem, sicuti ad lib. II. 53. monstratum, extra Herculis columnas in ultima Europae vergebant, sed non post Cynetas, quod Vallae Latina dant: sic sibi et rei Herodotus pugnaret. Μετὰ Κύνητας vertendum praeter Cynetas, sive exceptis illis, quemadmodum Poëtae Odys. λ'. 468. μετ' ἀμύμονα Πηλείων. [Possis vero eadem notione latinum post intelligere. Sic Noster infra c. 53, 2. μετὰ Ἰστρου post Istrum, i. e. excepto Istro.] Vide nunc et mirare stolidam Georgii Carletoni confidentiam, Κυνησίους sive Κύνητας in Britanniae Cantios convertentis, doctissimoque Cambdeno longa epistola obtrudentis, quae octogesima inter Camdenianas. Hi fructus nimii in patriam studii. WESS.

Ibid. ἐκ Κελτῶν, αἱ ἔσχατοι etc.) De his hoc uno loco si tantum egisset Herodotus, cadere forsitan posset in dubitationem, utrum hos, an Cynetas, ultimos Europae statuisset ad Occidentem incolas. Celtas ultimos collocasse, multis nuper allaboravit ostendere vir Erudit. in libello Gallice scripto, quo, praeter cetera, specimen exhibet errorum Lex. Geograph. Martinierii pag. 290. et seqq. atque in eadem fuisse videtur opinione ill. Spanhem. in Callim. pag. 436. Omissus Spanhemio alter Herodoti locus e lib. II. cap. 33., mea quidem sententia planissime monstrat, secundum Herodotum ultimos Cynetas, paene ultimos fuisse quos vocat Κελτούς. Illic agens de Istri fonte veluti profluentis ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρρήνης πόλιος, αἱ δὲ Κελταί, inquit, ὁμοῦρέουσι Κυνησίαισι (hoc legit Steph. Byz. Noster et hic dare potuit Κύνησι, αἱ) αἱ ἔσχατοι πρὸς δυσμίωσι οἰκεῖν τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατοικημένων. Vertit ista vir egregius: Celtae -- finitimi sunt Cynesiis, qui (qui Celtae, non qui Cynesii) ultimi etc. mihi quidem ista vis videtur. Cynetes sunt ultimi; Celtae ultimi μετὰ Κύνητας, id est exceptis Cynesiis, vel post Cynetas, omnium primos in ultima Hesperia. Avienus in Ora Marit. vs. 200., adjacent Populi Cynetum; tum Cyneticum iugum, (Qua sideralis lucis inclinatio est,) Alte tumescens ditis Europae extimum, In belluosi vergit Oceani salum. Docta dedit Is. Voss. ad Melae III. cap. 1. 51. Veritatem adfirmat memorabilis, quem comparavit Wess. in Diss.

Herod. p. 21., *Herodori* locus ap. *Steph. Byz.* in Ἰβηρίαι: quo Πρῶτον μὲν, αἰτ, οἱ ἐπὶ τοῖς ἑσχατοῖς (τῆς Ἰβηρίας) οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται (ut hic apud *Herod.* Κελτοὶ ἑσχατοὶ πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας) ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γληῖτες· μετὰ δὲ Ταρτήσιοι. Ex eiusdem *Herodori* lib. X. gestorum Herculis *Stephano* Γληῖτες memorantur, ἔθνος Ἰβηρικὸν μετὰ τοὺς Κύνητας. *Tartessiorum* vicini in *Philippicis Theopompi* eadem fuerant Γλητῶν adpellatione insigniti. Hinc liquet, *Cynetas* postremos *Europae* habitatores ad Occidentem fuisse secundum *Herodorum* ac *Herodotum*. VALCK.

CAP. L. 3 seq. ἐν πρὸς ἐν συμβάλλειν) Ut saepius in talibus omittuntur verba, potuisset omitti συμβάλλειν. Additur, ut hic, a *Phoenicida Comico* apud *Athen.* XIV. pag. 652. E. Omittitur *Thucydidi* pag. 163, 48. οὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος, ἐν πρὸς ἐν: quo loco proxima respicit *Herodoti*. In seqq. mihi quoque placet ἀποκρατέει: huic verbo subiecta citat *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. VALCK.

9. ὀλίγω τε μέζων τῆς etc.) Est, cui haec displicent: μέϊων sive ἕσσων fuisse, et scriptum quidem, ὅσος πέρ ἐστι, ἢ ὀλίγω γε, aut ὀλίγον τι μέϊων τῆς etc. aut paullo minor. Nihil ego novo. Pleraque omnia flumina hibernis imbribus solent intumescere: in Istro diversum quid observat, quippe hieme, qualis quantusque est, manente: paulllum tamen increscere, ex pauciore illic coelesti aqua. Haec Scriptor. [Ad verba ὅσος πέρ ἐστι ex proxime sequentibus intelligitur τῇ ἑωυτοῦ φύσει.] Elegans νιφετῷ δὲ πάντα χράται [lin. 10 seq.] explicuit *Hesychius*, Χράται, μολύνεται, verissime: idem enim ac χραίνεται, nunc omnia inficiuntur et sordent. Convenit, nec *Cl. Pavium* fugit, *Callimachi* venator *Epigr.* XXXIII. Στίβη καὶ νιφετῷ κεχρημένος, pruina et nunc madidus coloratusque. Nam κεχαρημένος *R. Bentleyi*, viri sagacissimi, praeter inventum non habet cur recepto excellentius putetur. Porro εἰ οὕτω ἀμφιλαφῆς rediit in stationem, unde ob similitudinem praecedens participium everterat. WESS. — Χρέεται, quod ex *Arch. Vind.* et *Pa.* pro olim vulgato χράται recepi, videri potest ortum debere pruritui prisci alicuius librarii, ionicas ubique formas Scriptori nostro obtrudere conantis: in communem quidem formam χράται libri omnes III. 78, 22. IV. 65, 5.

et 6. alibique consentiunt. Ita credi potest, hoc loco etiam *Hesychium* olim χρᾶται legisse, et huc spectasse interpretationem a *Wesselingio* laudatam. Nec tamen id satis certum: nec usquam alibi, quod sciam, hoc verbo ista notione usus est Noster. Quare videndum, ne, quemadmodum ait ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγω, sic insequentia verba similiter in hunc modum accipi debeant, νιφετῷ δὲ πάντα (i. e. κατὰ πάντα) χρέεται αὕτη ἡ γῆ, constanter nive utitur, nivem habet haec terra, i. e. constanter ibi nix obtinet. Caeterum conf. quae et ab *Hemsterh.* et ab *Ernest.* ad *Callimachi* σποδῆν κεχημένους αἰθῆ. *Hymn. in Dian.* vs. 69. notata sunt. S.

CAP. LI. 3. ἄρχεται δὲ ῥέων) *Herodotea* sunt, ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος -- ῥέει, lib. II. 17. Et cap. 33. Ἰστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος -- ῥέει. Tum huius libri c. 49. ὁ Ἰστρος ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν -- ῥέει δὲ --. Recte hinc mssti. *Amnis Tyres* sive *Tyras*, [qui hodie *Dniester* sive *Danaster*,] aliis, uti *Hesychio*, Τύρις: hinc accolae (qui Τυρήται, ut in *Arch.*, esse debebant) Τυρίται. Non neglexit hoc *Stephanus*. WESS.

CAP. LII. 4. Μήτηρ Ὑπάνιος) Hinc *Mela* II. cap. 1, 62. *Hypanis* ex grandi palude oritur, quam matrem eius accolae appellant: et *Eustath.* in *Dionys.* vs. 1143. Similiter *Herodotus* IV. 86. Μαιήτις, αἶτ, καλίζεται καὶ Μήτηρ τοῦ Πόντου. *Dionys.* *Perieg.* vs. 165. καλίουσι δὲ Μητέρα Πόντου. *Avienus* in *Descript. Orb.* vs. 245. *Scytha* -- matrem ponti cognominat undam: de Oceano idem in *Ora Marit.* vs. 595., hic parens nostri maris. *Plinius* *Hist. Nat.* VI. c. 7. *Macotin* *Temerinda* (*Scythae* vocant,) quod significat matrem maris: sua *Dionysium* et *Melam*, *Herodoto* debere non recordabatur vir *Doctiss.* *Iac. Nic. Loënsis* *Miscell. Epiphyll.* VI. c. 21. VALCK. — *Hypanin* *Graecis* olim dictum constat amnem, qui hodie *Bog*. S.

7. παρὸς αἰνῶς) *Hesych.* Αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλιπῶς. *Apolon.* *Rh.* III. 15. ὑπερφίαλος πέλει αἰνῶς: et vs. 480. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς Δειδῶ. *Scriptor* suum agnoscit, cum de *Scythica* regione αἰνῶς ἀξύλου ἰούσης post pauca c. 61. Bene ergo *Galeus*. De amne et amaro fonte *Iornandes* quaedam, sed imperite confusa, *Rer. Getic.* c. 5. *Danubius* autem ortus grandi palude, quasi ex mari profunditur. Melius paullo *Codices*

scripti, *Danaper* [sic Scriptor ille *Hypanin* permutaverit cum *Borysthene*, cui quidem *Hypanis* haud procul a mari miscetur.] et quasi ex matre, tum, sed ubi sit *Ponto* vicinior, parvum fontem suscipit, cui ex *Ampheo* cognomen est. Verius iidem *Exampheo*. Cetera lutulenta fluunt. Praeclare *Vitruvius* lib. VIII. 3. Nostri verba οὕτω δὴ τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ μεγ. [lin. 8.] varium tentantur in modum: *Pavius*, ὡς μεγάθει σμικρὴ ἐοῦσα κερνᾶ etc. non praeter *Herodoti* morem: *Reiskius*, οὐτ' ὀλίγον τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ etc. Neutri Codices addicunt, comparationis adverbium reticentes. WESS.

8. ἐκδίδοι γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ) Si firmant illam codices postremam vocem non reiecerim. Dicitur κρήνη οὕτω δὴ τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ, μεγάθει σμικρὴ ἐοῦσα, κερνᾶ τὸν Ὑπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοις μέγαν. Est qui uni litterae ἢ duas velit voces suppositas, ὥστε αὐτὴν μεγάθει: unum si saltem ὡς posuisset, potuerat exemplis illud *Herodoteis* tueri ex I. 163. προσφιλέες οὕτω δὴ τι -- ὡς -- -- ἐκέλευε. IV. 184. ὑψηλὸν οὕτω δὴ τι, -- ὡς οὐκ οἶα τε εἶναι ἰδέσθαι. Sed ut hic, loquitur etiam alibi: III. 120. νῆσον -- -- ὧδε δὴ τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν -- -- ἔσχε. IV. 28. δυσχείμερος χώρα οὕτω δὴ τι ἐστὶ ἐνθα -- οὐ ποιήσεις. [Et passim alibi particulam ὡς vel ὥστε, quam praecedenti οὕτω aut τοιοῦδε respondentem expectasses, omittere solet *Noster*, asyndeton amans; veluti III. 12, 9. I. 31, 6.] Nihil itaque novandum. Secundum *Herod.* Fons (*Exampeus*) adeo erat amarus; ut, quum exiguus esset, *Hypanin* flumen in paucis magnum vitaret amaritudinem suam miscendo: sic acceperim hoc loco τὸ κερνᾶ vel κερνῇ, quod ipse explicat infra c. 81. ἄποτον ποιεῖ. Ex *Herodoto* plures meminere: unius ponam *Melae* verba ex lib. II. c. 1. *Hypanis* non longe a mari ex parvo fonte, cui *Exampeo* cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque iam sui dissimilis et non dulcis hinc defluat. *Herodotea* contraxit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 1143. κρήνη ἐκδίδωσιν εἰς αὐτὴν (lege αὐτὸν) οὕτω πικρά, ὥστε κερνᾶ τὸν Ὑπανιν: horum partem quaeque praecedunt sub *Herodoti* nomine profert *Athen.* II. pag. 43. c. d. Rationem dat *Pausan.* IV. p. 371. [cap. 35 extr.] cur de hoc fonte narrata nemini debeant esse suspecta. Tandem de hoc fonte dicta cap. 81., excitat *Steph. Byz.* voc. Ὑπανις: ubi *Μητροδωρος* recte fuit in *Herodotum* conversus a *L. Holstenio*: contra *Herodotum* su-

spicor in Metrodorum convertendum apud Diogen. Laërt. X. 34. ubi Democrito puero Xerxes praeceptores Persas dicitur reliquisse, ut eius patri gratificaretur, *ἡνίκα ἔξενίσθη παρ' αὐτοῦ, κατὰ Φησὶ καὶ Ἡρόδοτος*: hic nihil de Democrito, eiusve patre; sed Μητροδώρος, Metrodorus, egerat etiam de Democrito, Epicuri sui doctore. VALCK.

CAP. LIII. 6 seq. Βορυσθένης ἰστὶ πολυαρχίστατος etc.) Quae de Borysthene [hodierno Danapri, Dnieper] sequuntur, Melam paene convertisse II. c. 1, 53. ab aliis monitum, et a Christ. Cellario Geogr. Ant. II. cap. 6, 10. Primum Borysthenes νομάς τε καλλίστας καὶ εὐ . . . ἰστάτας κτήνεσι παρέχεται. Mela, alit laetissima pabula: *εὐνομιδεστάτας*, quod dabant Editi, recte reiecit Gronov. deditque e Med. cod. spectabilem sane lectionem *εὐκομιδεστάτας*: cui praetulit a se excogitatum G. Arnaldus *εὐδοκιμεστάτας* in Anim. pag. 164. Veram nobis forte vocem dabunt Codices. Perplacent interim Latina Vallae: *pascua praebens amoenissima, et accommodatissima pecoribus*. Reperit in Glossario veteri, quod instum habuisse suspicor Laurentium: *Accommodatissimum, ἐπιτηδείστατον*: an et in Herodoteo suo codice legit *ἐπιτηδείστατας*? hoc equidem omnium iudicarem accommodatissimum. Notus etiam ille flexus antiquus nominum: apud Herodotum occurrunt *σπινδαίστερα* [I. 8.] et *ὕγιρστάται* p. 117, 6. [II. 77.] *ἀμορφιστάτην* recte dedit Gronov. p. 80, 5. [I. 196.] Ex Alcmane nobis *ἡδυμίστατον* servavit Etymol. p. 420, 50. Inter alia huius generis Democriteam habet formam *ἐπιτηδείστατον* Eustath. ad Hom. Od. β'. 89. VALCK.

8. *εὐκομιδεστάτας*) Bene Gronovius ex insto. Aldinum finxerat Pavius *εὐνομιδεστάτας*, e Med. *εὐδοκιμεστάτας* Georg. Arnaldus Animadv. c. 50., opera inutili. [Habet Hesychius *Εὐκομιδής*, interpretaturque *εὐκόμιστος*, id est *bene curatus*.] Revocavi καὶ πλείστους [I. 9.]: maxime [eximie] optimos et plurimos, ait, pisces flumen praeberē. Hesychius, Διακριδόν, ἰν διακρίσει ἄριστος, ex Homero, vere corrigentibus Kùlstero et Albertio. Diversius, τοῦτο δὲ διακριδόν Ζεὺς ἀνδράσι μέγιστον ὥπασεν κακὸν Simonidis apud Stob. LXXI. p. 436. WESS.

9. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολροῖσι) Mela: Turbidis aliis liquidissimus defluit; placidior quam ceteri, potarique pulcherrimus: πίνεσθαί τε ἡδιστὸς ἔστι: hoc saepius aliis, πίνιν. ἡδὺ πινῖν

ὑδωρ· οἶνος ἡδίων πιεῖν. Ubi prostant et alia hinc excerpta, legitur apud Eustath. in Dionys. vs. 311. πίνεσθαι ἡδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς: pro καλὸς scribendum καθαρός: hoc enim invenit ap. Herodot. et opponi noverat τοῖς θολεροῖς. Araxis unum ostium ῥέει διὰ καθαροῦ I. 202. Ideo Borysthenes pisces alebat optimos. Pausan. IV. [c. 34.] pag. 363. διάφοροι τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ἅτε ἐς ὑδωρ καθαρὸν: ubi mox meminit ποταμῶν τῶν θολερωτέρων. Quando componuntur καθαρὸν ὑδωρ, et ἦθος καθαρὸν, opponi solent ἦθη τεταραγμένα καὶ θολερά, velut apud Dion. Chrys. p. 402. D. et in Lysidis Epistola. Ioann. Chrysostomus T. II. p. 448. A. θολερά ρεύματα dixit, et καθαροὺς πηγὰς. VALCK.

12. ἄλλες τε ἐπὶ τῷ στομ.) Quod hinc didicerat, suo ipsius oculati testis adfirmat indicio Dion. Chrys. init. Orat. Borystheniticae p. 437. Κήτεά τε, inquit Herod. [lin. 13.] μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ Ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς τὰρίχευσιν. Alit, secundum Melam, magnos pisces, quibus et optimus sapor et nulla ossa sunt: comparat Salmas. in Solin. p. 187. D. Τάριχος Ἀντακαῖον bis memorat Antiphanes Athenaei; [lib. III. c. 88. p. 118. d.] apud quem in Lyncei senario scribendum Ὁ δ' Ἀντακαῖον μικρόν. [apud Athen. IV. 8. pag. 132. a. ubi equidem a librorum scriptura non recedendum iudicavi.] Vid. ad Hesych. notata in Ἀντακαῖοι. VALCK.

14. ἀντακαίους) Sint-ne antacaei husones, egregie a Comite Marsilio in opere Danubiali T. IV. pag. 31. expicti, quaerunt naturae scrutatores. Culta super eo sunt viri clar. Io. Matth. Gesneri observata in Act. Soc. Latin. Ienens. Vol. II. p. 20. WESS. — Acipenseris speciem alii intelligunt. S.

15. Μέχρι - - Γέρρον χώρου) Γέρρον verum unice. Sic cap. 56. οὐνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χώρος αὐτός, Γέρρος. Etiam Steph. Byz. WESS.

[16. ἐς τὸν (Γέρρον χώρον) τεσσαράκοντα ἡμερέων πλὺς ἐστὶ) Iam olim Scymnum Chium et Pomponium Melam eundem dierum numerum in suis Herodoti codicibus reperisse, in Var. Lect. monui. Reizius vero in Praefat. ad suam Herodoti editionem p. XXI. et seq. ex professo hunc locum examinans, collato cap. 18. et 71. cum his quae hoc ipso capite mox subiiciuntur, colligit, non potuisse Herodotum h. l. τεσσαράκοντα scribere, sed consentaneum esse,

ut eum intelligamus τεσσαρεσκαίδεκα scriptum reliquisse: atque sic ante Reizium iam *Bayerus*, de situ Scythiae agens in Commentar. Acad. Petrop. T. I. p. 411. et *Gatterer* in Isagoge in Histor. univ. synchron. P. II. p. 188. corrigendum censuerant. Consentit *Larcher* in Adnot. ad hunc locum, emendationem tamen in contextum recipere non ausus. *Mannerto*, ut nimius numerus XL., sic iusto minor numerus XIV. videtur, Geogr. Graec. et Rom. T. IV. pag. 76. *D'Anville*, in Comment. Acad. Inscript. T. XXXV. p. 577. quod ad numerum dierum adtinet ab Herodoto editum nihil definire praesumens, satis habuit monuisse, ob cataractas navigationi obstantes, non ultra octoginta leucarum francicarum spatium a mari, computatis cunctis fluvii ambagibus, navigabilem *Borysthenem* esse. S.]

19. τῶν γεωργῶν Σκυθίων) Supra, ἀρετῆρων Σκυθίων, νομάδων Σκυθίων, tum εἰ γεωργοὶ Σκύθαι: quae quidem deletum alterum articulum adprobant. In numero ἐπὶ δέκα ἡμερῶν aut hic, [lin. 20.] aut c. 18. ubi ἔνδεκα ἡμερῶν, menda haeret, cui nulla ex libris manu exaratis medicina. *Fontes Borysthenis* in Sendomirensi agro scaturire, *Matth. Miechovius*, *Stanislaus Sarnicius* et alii docuerunt. Conf. *Stukium* ad *Arrian. Peripl. Ponti* pag. 156., praetereaque *Paul. Piasecium Chron.* p. 45. WESS.

19. τῶν γεωργῶν τῶν Σκυθίων) Ex syllaba male repetita natum, delendum secundum illud τῶν. Minus bene ceperunt quae proxima praecedunt: [lin. 18.] ἀνθρώπων οὐδεὶς iungi non debuerant: interpungendum, δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων, οὐδεὶς ἔχει φράσαι: nam hinc distat, fluvii φράττει τὰς πηγὰς, quod ex ipsius sententia [l. 25.] οὐδεὶς poterat Ἑλλήνων. φαίνεται, inquit, ῥέων δι' ἐρήμου ἐς τῶν γεωργῶν Σκυθίων τὴν χώραν, qui iuxta hunc fluvium ἐπὶ δέκα ἡμερῶν πλέον νέμονται: supra IV. 18. memorantur aliquoties εἰ γεωργοὶ Σκύθαι, quos Graeci, *Olbiopolitae*, adpellent *Borysthenidas*; ubi pro δέκα ἡμερῶν legitur ἡμερῶν ἔνδεκα. Nunquam Herodoto dicuntur nisi εἰ γεωργοὶ Σκύθαι. [non οἱ γεωργοὶ οἱ Σκύθαι.] C. 55. *Hypacaris* dicitur διὰ μέσων τῶν Νομάδων Σκυθίων ῥέων. Aliis similiter saepius opponuntur εἰ Νομάδες Σκύθαι, et εἰ γεωργοὶ, *Nomades* et *Georgi*: sic enim vocandi sunt etiam Graecorum interpreti. *Mela* p. 125. *Panticapes Nomadas Georgosque* determinat. P. 131. *vagi Nomades pecorum pabula sequuntur*;

atque ut illa durant, ita diu statam sedem agunt: colunt Georgi exercentque agros. vid. Strabo VII. p. 478. c. et 479. v. [p. 311. ed. Cas.] ubi Georgi ἡμερώτεροί τε ἄμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι. VALCK. — At iidem, ἀροτῆρες, c. 17, 9. et 52, 11. S.

24. ἐς τὸ ὕτὸ ἔλος) Pulcre recorder τοῦ Αἰσῆπου τέλος Strabon. lib. XIII. p. 898. [pag. 602. ed. Cas.] distinctum ab eiusdem ἀρχῇ. Nihil tamen certius revocato, cui oculatus testis Dio Chrysostom. pondus addit, principio Orat. Borystheniticae. Herodot. VII. 127. ἐς τὸ ὕτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες: et lib. I. 202. Idem Chrysostomus de urbe Borysthene, κεῖται δὲ πρὸς τῷ Ὑπάνιδι — οὐ πολὺ ἄνωθεν τῆς Ἰππολάου καλουμένης ἄκρας, nitidissime veterem et suae aetatis habitum civitatis explanans, et, quod Th. Gale non insuper habuit, Ἰππόλεω ἄκρην Arch. Vallaeque. Videri certe Orator posset ab Herodoto omnem eam descriptionem mutuatus, nisi liquido constaret ἀπὸ τῆς αὐτοψίας rei ipsum notitiam habuisse: optime in Diatriba Casaubonus. WESS.

26. Ἰππολέων ἄκρη) Hippolai promontorium. Genuinam nominis formam Hippoleo Latina iam dederant Vallae, quae postea transiit in Ἰππολέων. Dionis Chrys. locus, Galeo citati, legitur p. 437. v. ubi ἡ Ἰππολάου καλουμένη ἄκρα dicitur esse τῆς χώρας ῥεῦ καὶ στερεὸν ὥσπερ ἔμβολον, περὶ δὲ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί: vocem posuit Herodoti, qui, τὸ μεταξὺ, inquit, τῶν ποταμῶν τουτέων, εἶδὲν ἔμβολον τῆς χώρας, Ἰππόλεω ἄκρη καλεῖται. Sequentia Dionis firmant ἔλος in vicinis restitutum in Diss. Herod. pag. 99. Ut Ἰππόλεως, εἰω, occurrunt et ap. Herod. Μενέλεως· Χαρίλεως· Ἀρκεσίλεως· Ἀναξίλεως: sed, qui saepius est ἀρχιρεὺς, cur semel [II. 37, 25.] ἀρχιέρεως diceretur? VALCK.

27. ἱρὸν Μητροῦς) Multa pro delubro Matris ex religioso Scytharum cultu Vir Celeb., oblitus Olbiopolitas Graecae fuisse originis, patriaeque religionis tenaces: ἱρὸν Δῆμητρος relinqui in sede potuerat. Vide c. 18., e quo ἐπὶ τῷ Ὑπάνι iustius erit. Sunt urbis incolae Βορυσθενεῖται c. 17. et 78. et seqq., quomodo et Arch., parum adritus, hoc loco. L. Holstenius ad Steph. idem optaverat. In Dionis Chrysost. Orat. Borysthen. saepe Βορυσθενεῖται, cuius dispar sermo. WESS.

27 seq. ὑπὸ τῷ Ὑπάνι) Versionis Vallae corrector [Gronov.] ad Hypanin; recte: sed tum scribi quoque debuit ἐπὶ τῷ Ὑπάνι: ut IV. 18. οἱ οἰκούντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι. Sub montem habitantes οἰκεῖν dicuntur ὑπ' ὄρει: qui flumen accolunt, ἐπὶ ποταμῷ, Herod. II. 108. apud quem in istum sensum occurrunt ἐπὶ τῷ Ἰστρῷ ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ ἐπὶ τῷ Μαρσύνῃ. Ubique reperientur similia: vulgatum in Pausan. p. 483. ὑπὸ τῷ Εὐρίπῳ, ἐπὶ τῷ Εὐρ. corrigit Graece perdoctus Fr. Sylburg. VALCK. — In Var. Lect. monere debueram ὑπὸ h. l. legi in ed. Vess. et superioribus, neque aliud e mssis adferri, eandemque scripturam in nostro etiam cod. F. obtinere; ἐπὶ vero primum in contextu (uti par erat) posuisse Reizium. Nihil autem permutatione istarum vocularum frequentius. S.

[29. τὰ ἀπὸ ταυτέων τῶν ποταμῶν) ἀπὸ idem fere hic sonat ac si dixisset τὰ περὶ τούτους τοὺς ποταμούς. Similiter IV, 195, 21. τὰ ἀπὸ τῆς νήσου -- οἰκότα ἐστὶ ἀληθινή. Sic fere etiam VII. 195, 7. τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξειω στρατιῆς. S.]

CAP. LIV. [2. Παντικᾶπης) Quem Panticapen hic memorat Herodotus, eum nullum esse, nec umquam fuisse, contendit D'Anville loco cit. p. 579. Etenim Samaram fluvium, quem Bayerus esse Panticapen Herodoti existimat, longe ultra Hylaeam utraque cataractas in Borysthenem influere. Danvillium Mannertus sequitur. Commode vero Larcher in Indice geographico monuit, fieri posse ut non nisi in indicando amnis illius cursu erraverit Herodotus. Caeterum ad ipsas doctorum Virorum super hoc argumentum disputationes, Lectorem remitto: neque nunc Hypacyrin, aut Gerrhum, aut Hyrgin sive Syrgin fluvios moror, CAP. LV. LVI. et LVII. memoratos, de quibus iidem laudati viri aliique Geographi consuli possunt. S.]

CAP. LVIII. 4. ἐπιχολωτάτη) Unde ἐπιχυλωτάτη [in ed. Gron.] venerit, indictum; forte ex Mediceo, si quidem in Ask. idem. Ex Fabri ἐυχλωτάτη retingitur ἐπιχλωτάτη. Poterat pari iure ἐπιχυλωτάτη, ob τομὰς ἐυχύλους, pascula succi plenissima in Clement. Alex. Paedag. I. p. 127. Ego vero addubito. Testatur, ex inspectis animalium visceribus, nam ut ἀνασχομένισι, aliorum abductis, corrigatur, causae nihil, prohibetque Suidas; testatur, inquam, ex apertis

[ἀνοιγομένοις] potuisse de herbarum certa qualitate cognosci. Succis plenissimae si designarentur, earum virtus ac bonitas ex boum palearibus, armorum crassitudine ac pinguedine spectari, citra sectionem aut alias in terras circumvectionem, abunde poterat. An ergo ἐπιχολωτάτη, bilis plenissima et ad eam generandam aptissima? Ἐπίχολος habuit hanc notionem, translata ad eos, quorum in pectore bilis intumescit: ὄργαῖς ἐπιχόλους Plutarch. dabit T. II. pag. 129. Talis Sophista Philagrus θερμότατος καὶ ἐπιχολώτατος Philostrato, Vit. Sophist. lib. II. 8. p. 578. Talis Pan, πρᾶος τὴν βίαν καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων, Icon. lib. II. p. 828. Insuper dubio vacat, herbas huius Ponticae orae mire amaras fuisse, ex Ovidio, cuius ap. Portum versus: [Tristia per vacuos horrent absinthia campos. Et alibi: Terraque de fructu, quam sit amara, docet.] praeterea varias regiones admodum biliosa generasse animalia. Aristoteles, quem mihi doctissimus Berglerus ostendit, in Naxo Πάντα τὰ τετράποδα tanta fellis copia instruit, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων. Hist. An. I. 17. p. 24. Atque haec efficiunt, ut Aldi et aliorum ἐπιχολωτάτη prorsus ne damnetur. Porti non dispar opinio, nec Reiskii olim in Miscell. Lipsiens., nunc ἐπιχυλωτάτη unice illi proba. WESS. — In editis postea Animadverss. locum hunc Reiskius intactum reliquit, puto quod in veteri scriptura, quam Wess. revocavit, adqueverit. S.

Ibid. ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων) In aliis est Editis ἐπιχολωτάτη. T. Fabro tribuitur εὐχιλωτάτη a Gronovio, cui placet ἐπιχυλωτάτη. Neutrum admittit accuratior scribendi modus; cum in χιλός prima producat, vox Fabro recte scribitur εὐχιλωτάτη, in Epist. I. pag. 47. In Herodis Attici priori inscriptione versus est 24. Ἡ ποίην χιλῶ εὐαλδέϊ χλωρὰ θέουσαν. Est mihi ad manum Ed. Herodoti Hervag. ad cuius oram vir doctus adscripsit, ἐπιχυλωτάτη videtur omnino legendum. Hoc rectum arbitror; aut, si quis ita mavelit, εὐχυλωτάτη, ut sic herbam dixerit, quae succum optimum praeberet. Vocem de oleribus aliisque fructibus medicus frequentat Siphnius Diphilus, cui opponuntur εὐχυλώτερος et κακοχυλώτερος apud Athen. II. p. 68. f. et corpori salubris malva dicitur εὐχυλος, p. 58. e. Proxima Herodoti, [lin. 5.] ἀνοιγομένοις δὲ τοῖσι κτήνεσι ἐστὶ σταθμάσασθαι, ὅτι

τοῦθ' οὕτως ἔχει, partim excitat Suidas in 'Ανοιγει, et 'Ανοιγο-
μένοις interpretatur σχιζομένοις. De Socrate Alcibiades in
Platonis Symp. p. 216. D. τὸ σχῆμα, inquit, Σειληνῶδες ἔξω-
θεν περιβέβληται - - - ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει σω-
φροσύνης: quae ex aliis eiusdem Symp. locis sunt explican-
da. VALCK. — At sic non explicavit Vir doctus, cur,
ad iudicandum quam sint εὔχυλοι herbae in illo terrae tra-
ctu, opus sit ut aperiantur pecora. Quare probabilior Wes-
selingii interpretatio; eoque magis, quod in primas voca-
buli literas ἐπιχ. libri omnes consentiunt, nec vero ullo
antiquitatis testimonio probari potest, vocabulum ἐπίχυ-
λος, idem atque εὔχυλος sonans, in usu graeci sermonis
fuisse. S.

CAP. LIX. 9. Ζεὺς ὀρθότατα - - - καλεῖται Παπαῖος)
Non aliam, opinor, ob rationem Iupiter videri potuit He-
rodoto Scythis rectissime dictus Παπαῖος, nisi quod credi-
derit hoc nomine Scythis etiam patrem fuisse designatum.
Homereum illud de Deorum Rege, πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Philosophis etiam merito perplacuit, et Platoni, et, quos
expressit Plato, Pythagoreis: Stobaei Diotogeni p. 332, 16.
summus Deus dicitur χραττός διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦεν καὶ
ἀγαθοδότης, ὅπως δὲ καὶ λέγεται ὑπὸ τῷ Ἰωνικῷ ποιητῇ, (sic
Timaeo quoque Locro dicitur in fine libelli:) ὥς κ' εἴη
πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. vide ap. eundem Sopater pag. 512,
46. Dio Chrys. p. 556. c. Certe nondum articulate fanti-
bus pueris Scythis sonus idem ac in Graecia primum ex-
cidit, utpote facillimus enunciatu. απ, πα, ταπα, qui-
bus syllabis Patrem a balbutientibus designari statuerunt
ab ultima hominum memoria Graeci. Recte grammaticus
Aristophanes tanquam eiusdem generis προφωνήσεις παρηνω-
διστράς consideravit voculas ἄππα, πάππα, μάμμα, τίττα,
ἄττα, similesque apud Eustath. ad Iliad ε'. p. 1159. [1118.
ed. Rom.] secundum quem ad Iliad. ε. p. 428. [565. ed. Rom.]
pater non tantum Πάπας, Παπίας, Πάτπας, sed et Πᾶς (imo
Πᾶ) dicebatur, ut mater Μᾶ [cf. Valck. ad Adoniaz. p. 582.]
Non vulgaria, linguarumque origines vestigantibus utilia,
notavit H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 225. et seqq. In
Aeschyli Suppl. legitur vs. 897. μᾶ, γᾶ: vs. 901. ὦ βᾶ γᾶ; παῖ
Ζεῦ. Scripserat in ora libri sui Scaliger: βᾶ, βασιλὺς, ut μᾶ,
μᾶτερ. De veteri atque inde ducto recentiorum usu Pear-

sonus egit in Vind. Ignat. p. 345. Nonnulla dederat Io. Rod. Wetsten. in Epist. Origenis ad Afric. Tandem ex Arriani docet Bithyniacis Eustath. in Iliad. ε. p. 429, 1. [pag. 565. ed. Rom.] Iovem Bithynis dictum Πάπαν: et ex his Herodoti, Scythis Παπαῖον. Attigere etiam Spanhem. ad Cal- lim. p. 129. et Wess. in Diodor. III. 58. VALCK.

10. Παπαῖος) Bithyni Iovem Πάπαν parili ratione invo- carunt, Arriano ap. Eustath. auctore. ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΙΟΥ in Lapide Persico, modo valeat Ampl. Cuperi (Epist. ad Lacro- zium IX. p. 29.) suspicio. Convenit, qui Nostri in animo fuit, Homeri Πάπας. Nullum profecto patris πρῶτον ἀνθρώποις ὄνομα, vere Sopater ap. Stobaeum: nullum tribui Deo ex- cellentius et grandius potuit. Haud annumero, quod no- bis Christianis quotidie ore teritur iteraturque. ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ, si non fallit arae inscriptio, in Indis iuxta amnem Hyphasidem, Philostr. Vit. Apoll. lib. II. 43. Ex Livii Andronici Odyssea, Pater noster Saturni filie, servavit Priscianus lib. VII. p. 741. WESS.

12. Ἀγρίμπασα) Lapidum epigrammata et Codicum nu- merus sic volunt. ΑΓΡΙΜΠΑΣΑ ex scripturae errore in Origene et Valla. Non repeto, quae viri doctissimi Sopin- gius, Kiisterus, Alberti ad Hesychium. Indicandae Io. Schef- feri hariolationes Upsaliae Antiq. c. 8. p. 98., quibus Ἀγρί- πασα sive Ἀγρὴ πασα secatur, ut tota terra sit et Germano- rum Hertha; et Ἀγρὴ fit Παγρὴ, quia Iupiter Papaeus, cuius uxor terra. Satis est indicium. In Scythico Neptuni titulo discordia amanuensium electionem moratur. Θαγι- μαράδας arripi, ubi libitum fuerit, ex illo potest dissen- su. WESS. — Qui etymologicas amat coniecturas, is largam seriem Scythicorum nominum, si minus usquequa- que certa ratione, ingeniose utique et erudite exposito- rum, reperiet in Commentatione inserta Additamentis ad Historiam Univers. ex Anglico sermone in Germanicum translata, Vol. III. p. 43 seqq. auctore F. W. Beer. S.

CAP. LX. 2. περὶ πάντα τὰ ἱερά) In Vallae Latinis apud omnia templa. Atqui nulla simulacra, nullas aras, neque templa Scythae, uti praescriptum, dedicabant, nisi uni Marti. Ἱερά non hic fana, sed res sacrae sacrorum- que ritus sunt, qui iidem quotiescunque inmolabant; non reticuit Laurentii peccatum Cl. Pauw. WESS. — Licet

templa et aedes diis consecratas non habuerint Scythae, possis tamen haud incommode cum *Larchero* τὰ ἐξὰ hic loca intelligere sacris faciundis destinata. S.

5. σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου) *Attracto capite loramenti*, recte nostras L. Bos interpretatur Obs. Crit. c. 2. Permutantur phrases, σπάσαι τὸν χαλινόν, et ἀνελκύσαι τὰς ἡνίας. *Funis extremitas*, τὸ ἄκρον τοῦ δεσμοῦ, *Herodoto est ἀρχὴ τοῦ στρόφου*. Euripides Hippol. vs. 772. Μουνυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς: *tortas funium extremitates* nuper explicuit vir eximius Ier. Marklandus, cuius Notas in Hippol. praeter cetera debemus elegantissimo Musgravio. ἀρχὴν σχοινίου dixit Diodor. Sic. I. pag. 109, 71. τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς, Lucian. T. III. p. 83. Optimo S. S. interpreti Marklando non poterat omitti *Lucaneum Act. Apost. x, 11.*, coelo demissum instar lintei σκαῦτος τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον. Plato de Rep. X. p. 616. c. κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα τῶν δεσμῶν αὐτοῦ τεταμένα. *Ista Lucae dimiserunt intacta Philologi*: multa tamen saepe disputantur, de quibus nemo dubitat. In proximis [lin. 7.] vera Petavii et Reiskii est coniectura, περὶ ὧν ἔβαλε, Codicum etiam auctoritate munita. VALCK.

7. βρόχω περὶ ὧν ἔβαλε) Nitet oratio Ionum consuetudine, qua περὶ ὧν ἔβαλε idem atque περιέβαλε, sicuti ἀπ' ὧν ἔβαψε ἐωϋτόν lib. II. 47. κατ' ὧν ἐπλάσσατο τὴν κεφαλὴν c. 85. et ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην c. 86. Plura Herodoti cultorem effugere nequeunt. Recte priscum περιὼν ἔβαλε eum in modum disiunxerunt Dion. Petavius, correcto quoque Vallae lapsu, ad Epiphanium p. 10. item Pavius et Reiskius. [conf. Gregor. Dial. Ion. §. 47. et ibi Koen.] Iam [lin. 9.] οὔτε κατευξάμενος nollem a Galeo vulgato praelatum: precum facta ante mentio est; οὔτε κατευξάμενος subdit, quoniam Graecorum in victimis constantissimum τὸ κατὰρξασθαι. Lege L. Küster. ad Comici Av. 960. et Valck. in Eurip. Phoen. vs. 576. Redibit similis verborum confusio c. 105. WESS.

CAP. LXI. 1. αἰνῶς ἀξύλου ἐύσης) Hinc Aelianus de Nat. An. XII. 34. Σκύθαι, ξύλων ἀπορία, ἅτινα αὐτὰν κατχύουσι, τοῖς αὐτῶν ἐστίοις ἔψουσι. Mela II. c. 1. sub fin. *Lignorum egentēs*, ignes ossibus alunt: ignes sacros intelligit Is. Voss. ex Herodoto et Aeliano: conf. Salmas. in Solin. pag. 186. Ubi mox [lin. 4.] λίβητας memorat ἰπιχωρίους, μάλιστα Λιτβίοις

κρητῆσι προσεικέλους: exspectabimus qui nos doceat, quales isti fuerint Λέσβιοι κρητῆρες, mihi etiam aliunde ignoti. In *Athenaico* quidem Poculorum catalogo Λέσβιον etiam invenitur; sed, qua hunc usum adfirmat, auctoritas *Hedyli*, illa hac in re nulla est: vid. *Casaub.* Anim. XI. cap. 11. VALCK. — *Athenaeum* vide lib. XI. cap. 71. nuperae editionis, et *Animadv.* in *Athen.* Vol. VI. p. 206. Quod paullo ante [lin. 1.] ait ὧδέ σφι --- ἐξεύρηται, alibi τοιόνδε pro ὧδε dicere adsuevit. S.

4. λέβητας ἐπιχωρίους) In *Erratis* vir *Celeb.* [Gronov.] ἐς λέβητας scribi iubet, quod festinanti excidisse opinor: ego praepositionem, utique inutilem, nusquam in schedis animadverti. Fecisset quoque operae pretium, si *Mediceo* Λεβίοισι quid indicetur, non celasset. Λέβια *Hesychii* nulli hic usui. *Lesbium*, genus vasis coelati, a *Lesbiis* inventum habet *Festus*; Λέσβιον ποτηρίου εἶδος *Athen.* lib. XI. p. 488. A. WESS. — Licet paullo post dicat Scriptor ἐς τούτους ἐσβάλλοντες, tamen et hic eidem praepositioni esse poterat locus. Itaque quum *Reizius*, *Gronovii* monito obtemperans, sic edidisset, ἔπειτα ἐσβάλλουσι, ἣν μὲν τύχῳσι ἔχοντες, ἐς λέβητας ἐπιχωρίους, eadem scriptura, me imprudente, in nostrum exemplum propagata est. Et in *Var. Lect.* adnotavi quidem, ἐς h. l. a nostro ms. F. abesse: nunc vero demum animadverto, nullo in codice voculam illam legi, recteque *Wesselingium* cum superioribus omnibus ἣν μὲν τύχῳσι ἔχοντες λέβητας ἐπιχωρίους edidisse; et sic in nostro contextu rescriptum velim, quemadmodum cautior *Schaeferus* etiam edidit, quum *Reizium* *Borheck* esset secutus. S.

8. ἐς τὰς γαστέρας) Sunt in *Aeliani* Nat. An. XII. 34. hinc derivata. In pellibus coquendi morem Arabes *Bedui*-nos probasse *Cl. Reiskius* significavit; *Scotos* olim etiam *Barnesius* ad *Euripid.* Cyclop. vs. 359., et hunc usque in diem *Tartarorum* plures *Ampl. Nic. Witsen* in *Tartariae* Descript. p. 659. WESS.

[14. τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχχνων ἀπαρχάμενος etc.) *Carnium* et viscerum prosicias deo oblatas ante se (nescio an. in ignem) proiicit. conf. III. 24, 13. Aliud est κατάρχεσθαι cap. 60, 9. quod fit priusquam mactatur victima; aliud nunc ἀπαρχεσθαι, mactatà et coctà victimà. S.]

15. τᾶλλα πρόβατα) Generale quadrupedum priscis no-

men. Πρόβατα, πάντα τὰ τετράποδα Ἡρόδοτος Δ'. Scholiastes *San-Germ.*, et *Iliad.* ξ'. 124., *Galenus in Hippocr.* περὶ Ἀφθρ. p. 589. et sic in *Musis* saepissime, ubi passim *oves* vertunt. WESS.

Ibid. καὶ τᾶλλα πρόβατα) Et alias oves, tum praecipue equos: ista dedit corrector antiquae versionis. Optime dederat *Valla*: immolant autem tum alia pecora, tum praecipue equos. Veteris usus et *Hippocratei* medicus immemor [*Gronovius*, medicam manum versioni *Vallae* adhibere parum felici subinde successu conatus,] haec quoque voluit mutata. Τὰ ἄλλα πρόβατα sunt, quae dicuntur in vicinia τὰ ἄλλα ἱερῆα, et τὰ ἄλλα τῶν κτηνίων, uti legit *Valla*, cui concinit *Cod. Arch.* Veteribus utique quaevis pecora, inter edendum etiam quatuor pedibus προβαίνοντα, πρόβατα dicebantur. Eam in rem haec etiam *Herodoti* advocat *Eustathius* in *Odyss.* κ'. pag. 384, 14. [pag. 1649. ed. Rom.] et multa tradit, aliunde ignota, ex *Aristophane* *Gramm.* ad *Iliad.* λ'. p. 828. [pag. 877. ed. Rom.] *Herodotus* VII. 171. λιμὸν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι. *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 556, 29. χρήματα καὶ πρόβατα διηρπάκασιν. vid. *Foesii Oecon. Hippocr.* voc. Πρόβατα, *Spanhem.* in *Call. Hymn. Apoll.* vs. 51. VALCK.

CAP. LXII. 2. τῷ δὲ Ἀρῆϊ ὧδε) Ex scriptis codicibus, quod vir doctus [*Reiskius*] voluit, interpunxi scripsique, τῷ δὲ Ἀρῆϊ ὧδε κατὰ νόμους etc. [Olim κατὰ νόμους prisco ritu intellexerat *Valla*.] Fuit *Scythia* in praefecturas descripta, quibus singulis suus νομάρχης c. 66. Hos per regionis tractus dispersa ἀρχῆα erant [curiae, comitia, loca ad quae populus conveniebat] et sarmentorum strues, mirae longitudinis et latitudinis, quarum neutram sollicito. Nonne tamen inconmodum et otiosum, [lin. 5.] tribus stadiis congeriem istam [altitudinem istius congeriei] fuisse minorem, adscribere? Quis tam alte eductum cumulum exspectare posset aut suspicari? Videtur omnino certus pedum cubitorumve modus, quo minorem illam exaggerationem scripserat, deficere. Sic *D. Petavius* ad *Epiphan.* p. 10. a quo non dissentio. Adde *Reiskii* de hac prodigiosa struice iudicium *Miscell. Lips. Vol. VIII.* pag. 105. WESS. — Suspiciari possis, ἔψες δὲ σταδίου ἔλαττον scripsisse *Herodotum*: sed et hoc incredibile, ad tantam fere altitudinem

Q

Herodot. T. V. P. II.

evectam esse immensam illam struem, in terra potissimum quae ligno carebat. Caeterum de cultu isto, quem ad Martem deum Herodotus refert, consuluisse iuvabit quae auctor Commentationis illius, quam supra ad cap. 59, 12. laudavi, §. 121. p. 72. disputavit. S.

2. κατὰ νόμους) Dum vertunt, prisco ritu [ut Valla,] vel legitimo ritu, [ut Gron.] ad eundem offendunt lapidem, ad quem saepius interpretes in rebus Aegyptiacis: multos indicavit errores Leopard. Em. VII. c. 18. Κατὰ νόμους scribi debet, et converti, in singulis nomis, sive praefecturis. Sunt nobis multo quidem notiores νομοί, praefecturae, in quas divisa fuit Aegyptus; neque tamen dubito quin hic Scythiae nomi designentur. Ut in Aegypto nomi suos habebant Praetores, quos Νομάρχας adpellant Graeci, sic se rem in Scythia habuisse vel ista demonstrant Herodoti c. 66. Ἀπ᾽ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ Νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἐαυτοῦ (sic lego:) νομῷ κερνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ' οὗ πίνουνσι τῶν Σκυθέων ὅσοις etc. Quae hic sequuntur ap. Herod. [lin. 4.] Φρυγῶν Φάκελοι συννεύονται, sine Scriptoris nomine leguntur in Etymologico M. pag. 599, 23. parenti suo tributa ap. Eustath. ad Iliad. η'. p. 566, 17. [pag. 689. ed. Rom.] ubi vocem Φάκελοι [Φάκελλοι scribens] litera onerat superflua. μέγαν Φάκελον ξύλων dixit Eurip. Cycl. vs. 241. Fasces virgarum, Φακέλους ῥάβδων, Herod. IV. 67. Φακέλους ὕλης ἀγρίας, Thucyd. ap. Ammon. in voc. Φάκελος. VALCK.

9. ὑπὸ τῶν χειμῶνων) Cl. Pavius ὑπὸ χιόνων. Receptum, ipsas nives suo ambitu complexum, probatius. Fortasse non deerunt, quibus [lin. 10.] ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ σηκοῦ blandietur. Ego Scholion censeo: mox iterum ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν Φρυγῶν. [At suspicari licet, vocabulum hoc ex posteriori loco in superiorem a nonnullis fuisse translatum. De voc. σηκός vide Valckenarii Animadv. ad Ammonium cap. 19.] Qui autem gladii olim Scythiis cultus, idem Hunnis. Ammianus lib. XXXI. 2. p. 673. Nec templum apud eos visitur aut delubrum - - -: sed gladius barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem - - - colunt: ubi docte et copiose Lindenbrog. et Vales. Id observo, καὶ δὴ καὶ τοῖς δ' [lin. 13.] acinaces, quos singulos in regionibus depositos plus venerabantur, quam ceteros suae nationis deos, monstrare. Quae, uti vera sunt, prohibent oninem verborum novationem. WESS.

10. ἀκινάκης) Martis bellive symbolum, Scythis cultum Ensem nihil habebant causae cur riderent Graeculi Romanique, rudes lapides et ligna male dedolata pro Deabus amplexantes; vide *Luciani* Iup. Trag. T. II. p. 690. *Brodae* Miscell. V. c. 6. *Melae* verba dedit *Salmas.* in *Solin.* p. 188. Apud *Suidam* [et *Etymologum* p. 48, 31.] ex *Herod.* proferitur Ὠκινάκης, et τὸν ὠκινάκην. ὁ ἀκινάκης contrahi potuit in ὠκινάκης: qualia sunt et apud Nostrum plurima. Paulo post [lin. 13.] *Vallam* legisse suspicabatur *Io. le Febvre*, καὶ δὴ καὶ τῷ δ' ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι: quae mihi quoque vulgatā multo melior videtur lectio. VALCK. — Vulgatam percommode *Wesselingius* defendit. S.

24. τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱερῆα) Per sane tritum in *Musis* ἀπέργειν, usu longe diverso. [pro communi ἀπείργειν.] *H. Stephan.* Thes. App. p. 484. „Ἀπείργω, ab ἔργω significante facio. Affertur ex *Herodoto* ἀπέρξαντες ἱερῆα ἄλλα, pro ubi cetera sollemnia confecerint.“ Amplius nihil. Neque ego prospicio, si menda desit, quae melior adsumi notio queat. Placuit *Cl. de Pauw* ex *Steph.* margine ἀπάρξαντες, quo ad ἐξάργματα veterum, cum particulae intersectorum corporibus desecabantur, relato, vertit, et dein alias victimas mutilantes abeunt: ad sententiam non male. Verum sermonis obstat consuetudo, qua ἀπαρξάμενοι τῶν ἱερῶν lib. III. 24. IV. 62. [voluerat puto *Vir doctus* „qua oportebat ἀπαρξάμενοι τῶν ἱερῶν, coll. III. 24, 13. IV. 61, 14.“] *Hom.* Od. Γ'. 446. Sunt et aliena ἐξάργματα, sicuti a Criticis explicantur ad *Apoll. Rh.* IV. 478. Equidem, si quid in voce maculae, ἀπαρξάντες h. e. ἀποκόψαντες, amputantes et mutilantes, praeferrem. Vid. *Iliad.* Π'. 116. et hoc *Synesii* *Provid.* pag. 118. B. Ἐφίσταται δὲ τις Σκύθης τὴν κεφαλὴν σπασάμενος, ὡς ἀπαρξάων τῆς ἀνθρώπου τὴν κεφαλὴν. At ea hario-latio. Iustum est κείται, [lin. 25.] siquidem κείται, et eius moduli alia pleraque, in his libris numerum dant pluralem. *Lucianus*, modo is auctor *Astrologiae* et *D. Syriae*, ab Ionum eo more descivit. Confer *Cl. Reitzium* ad *Deam Syriam* c. 32. WESS. — Non sollicitandum videtur ἀπέρξαντες, licet nunc longe diversa atque alias notione accipiendum hoc verbum. ἔρξα (sive a praes. ῥίζω, sive ἴδω, sive potius ab inusitato ἔργω derives, unde pract. med. ἔεργα) vim habet praeteriti temporis verbi ἴδω, et scōi

significat. Quare, ut θυσίας ἔρδειν est *sacra facere*, *victimās caedere*, I. 131, 7. coll. 132, 6. utque apud Hesychium Ἐρξον, θύσων, legimus; sic ἀπέρξαντες τὰ ἱρήια (praepositione ἀπὸ in compositione verbi ea notione accepta, de qua ad II. 40, 15. dictum) commode significabit postquam caedendarum reliquarum victimarum finem fecerunt. S.

CAP. LXIII. [1. ὑπὸ δὲ οὗτοι οὐδὲν νομίζουσι) *Valla*: *sues pro nihilo putant*. *Gronov*: *sues nihil morantur*. *Rectius H. Steph.* in ora: *suum nullus est illis usus*. Sic enim νομίζειν Nostro idem est atque χρῆσθαι, *uti*: et aliās quidem cum accusativo casu aut cum infinitivo construitur, sed et cum dativo casu, ut Φωνῇ νομίζουσι Σκυθικῇ, *sermone utuntur* *Scythico*, IV. 117, 1. S.]

CAP. LXIV. 7. καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς) *Bona sunt*, non infitiantē, qui ante mutaverat, *Reiskio*. *Legitimum praeterea ἐκσείει* *Codicum auctoritate*, tum maxime σαρκίσας, [lin. 8.] a quo vim, modis illatam variis, *Pollux* arcet: Ἡρόδοτος δὲ, Σαρκίσαι, τὸ τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν. Quae, cum *Grammaticus* omnium versetur manibus et *Iungermann*i exstet admonitio, latere potuisse, mirum accidit. *Aem. Portus* a veritate proxime afuit, ὀργάσας itidem [lin. 9.] ex futili ὀργίσας fingens. *Suidas*, Ὀργάσας, μαλάξας, ex *Glossis*, ut opinor, *Herodoteis*, unde gemina in *Lexie Timaeus*. Melius tamen schedarum ὀργήσας, unde originem ὀργίσας accepit, ex ὀργάω. *Ruhnkenius* ad *Timaeum* p. 130. praeclare. *Scythicum institutum* sic auctor inter *Fragm. Pythagorea* explicat p. 713. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὃς ἄνδρα κανῶν, ἐκδείρας τὰν κεφαλάν, τὸ μὲν κομίον πρὸ τοῦ ἵππου φορεῖ. Cui scriptori κομίον, qua forma προκόμιον alii, pars est pellis, capiti detractae, crinibus vestita, quae Nostro χειρόμακτρον, *mantile*. Atque haec paucis: nam ut doctorum in coniecturas grasser, nec libet, nec licet. Mutata *Vallae* et aliorum Latina sententiam habent sinceriores. **WESS.**

8. σαρκίσας βοὸς πλευρῇ) Perperam Latine vertunt, aut etiam tentant. Si quid novandum, scriberem, σαρκίνας: quod esset a σαρκῶν, sicut vicinum ὀργήσας ab ὀργῶν. Vide *Ruhnken.* ad *Tim.* p. 130. et *Wesseling.* *Diss. Herod.* p. 155. Horum loco frequentiora sunt ὀργάζειν et σαρκάζειν: hoc notat *carnem detrahēre*, et *Herodoteum verbum* (scriptum

ibidem quoque σαρκίσαι) Pollux exponit τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν, II. 253. Scythia bovis costa carne detracta corium manibus subigit, atque emollito utitur tanquam mantili: σαρκήσας βοὺς πλευρῇ διψεῖ τῇσι χερσὶ, ὀργήσας δὲ αὐτὸ ἅτε χειρόμακτρον ἔκτεται. Ἀποσχυρίζειν, pellem detrahēre, cum his comparat Salmas. in Solin. p. 827. VALCK.

CAP. LXV. 3. πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων) Haud inconcinnum τὸ ὑπερθεν Cl. de Pauw. [qua quidem novatione nil opus.] Calvam Scythae purgabant, ut poculum esset, non quod infra supercilia. Eadem tamen, ubi nihil mutes, sententia. Serra postquam absciderant quod infra supercilia, expurgabant capitis calvam: ἐκκαθαίρει non spectat proxima, sed κεφαλᾶς aut κεφαλῇ. Barbaram consuetudinem (ad Hunnos, Langobardos, Avars, Bulgaros tramissam) habet Strabo lib. VII. p. 460. [p. 300. ed. Cas.] atque alii, de quibus c. 26. WESS.

11: πόλεμον προσεθήκαντο) Vindob. προσθήκαντο venit in Abreschii coniecturam. Conveniret πένθος μέγα προσθήκαντο lib. VI, 21. nisi προσεθήκαντο plures illic schedae: par discordia in Thucydidis ἔχθραν οἱ προσεῖτο lib. VIII. 85. Laudo tamen. Mox hiulca esse verba, explendaque, οἱ δὲ οἱ συγχαίρουσι, ταύτην τὴν ἀνδραγαθίαν λεύσσοντες opinatur Reiskius. Quo semel admissio consilio, veterum commentariis inculcari plura possunt et prorsus arbitraria. Ego cum Gronovio facio. WESS. — Nempe, pro olim vulgato λέγεται, recte Gronov. λέγοντες ex msto recepit: nec turbare nos debet pluralis hic numerus, quamvis praecesserit singularis ἐπιλέγει, et ὡς οἱ. Sic enim frequenter Herodotus a sing. ad pluralem transit, et vicissim: quemadmodum paullo ante, ποιεῦσι δὲ ταῦτο - - καὶ ἦν ἐπικρατήσῃ. Multo autem commodius, me iudice, progreditur h. l. oratio deleta τὴν articulo, qui post ταύτην olim erat intersertus. S.

CAP. LXVI. 6. ὄνιδες δὲ σφι etc.) Mela fere convertit II. c. 1, 108. Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius; ceterum expertem esse caedis inter opprobria vel maximum. Qui plurimos interfecerunt, [lin. 8.] οὕτω σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ. Sequentia Melae verba tentat Salmas. in Solin. p. 192 seq. ad Herodotea accommodare, quibus bibisse dicuntur duobus poculis iunctis, quae combinata tenerent. Ita loquebantur Graeci, dicentes οἶνον,

σύντρεῖς, σύμπεντε: neque enim cum Criticorum infelicissimo Sam. Petito ad Legg. Att. p. 358 seq. sollicitarem Hyperidis verba apud Harpocrat. in Συμμορία' σύν πέντε καὶ ἑξ̄ τριηραρχοῦντες. Ego, inquit Demosth. contr. Mid. p. 362. ἐτριηράρχουν, ὅτε σύνδνο ἡμεν οἱ τριήραρχοι, quum bini communi sumtu triremem instruebamus. σύνδνο ἔδοξε χορηγεῖν, archonte Callia, secundum Aristot. in Schol. ad Arist. Ran. vs. 406. Machon Athenaei VIII. p. 337. D. καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδνο. Idem adhibent Plato T. III. p. 282. E. et Xenophon p. 222, 2. σύνδνο καὶ σύντρεῖς est apud Lucian. T. III. p. 506. et Iamblich. de Vit. Pyth. p. 82. Κατὰ δύο et κατὰ τρεῖς adhibentur eodem sensu. VALCK. — σύνδνο κύλικας ἔχοντες, iuncta bina pocula habentes interpretatus sum praeuntibus doctis viris. Nunc, perpensis aliorum auctorum locis a Valck. citatis, nil aliud dixisse Noster videtur, nisi bina pocula singuli habentes. S.

CAP. LXVII. 1 seq. μαντεύονται ῥάβδοις ἰτεῖνῃσι) Non nescio, quid pro vetere ἰτεῖνῃσι adferri queat. Placet msstos duces sequi. Ligna ἰτεῖνῃα habet Theophrastus Hist. Plant. lib. V. c. 4. et alibi. Vaticinandi Scythicum hoc genus ex Herodoto attigit Schol. Nicandri Ther. vs. 612. aliarum nationum ῥάβδομαντεία non neglecta. Fuit enim plurimis per orientis occidentisque plagas similis divinatio. De Chaldaeis Propheta Ezech. c. xxi, 21. ubi ill. Grotius erudite, et Ed. Pocockius Specim. Hist. Arab. p. 328. Adde, quae Casaubon. in Strabon. lib. XV. p. 1065. [p. 733. ed. Cas.] Lindenbrogius ad Ammian. lib. XXXI. 2. et Bulengerus Divinat. lib. III. 26.; et nihil desiderabis amplius. WESS.

7. Οἱ δὲ Ἐνάρες, οἱ ἀνδρόγυνοι) Nisi codices copulam induerent, scribi cum viro docto [Gronov.] οἱ καὶ ἀνδρ. potuerat. Ἐνάρες etiam lib. I. 105.; ubi Σηλέη eorum νοῦτος, cur hic ἀνδρόγυνοι effeminati et molles, clarissime exponit. Statim τρίχα [lin. 9.] bene habet, offertque virgulae divinatoriae, a Vallemontio et vulgi credula superstitione mire laudatae, quoddam genus. Credulitatis enim superstitiosae propagines laete semper surgunt, et ab radicibus everti renuunt. WESS.

7. καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι) Enaries, qui sunt androgyni; Valla: legit itaque, quod et H. Steph. animadvertit: Ἐνάρες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι: atque ita cepit ista Iac. Tollius ad Longin. p. 163. ubi multis pertractat Longino visum ἀμίμητον τὸ

τοῦ Ἡροδότου, θήλειαν νοῦτον, I. 105. adpellantis, ut opinor, quod Faber et Boileavius putabant designari, nempe τὰ γυναικεῖα: sive αἰμορροῖδας, forsan velut in mulieribus μηνιαίας. Hoc statis temporibus recurrente fluxu debilitati fiebant εὐνοῦχοι, et ἀνδρόγυνοι, sive ἡμιάρρενες, et, ut in gripho veteri dicuntur, ἄνδρες οὐκ ἄνδρες. VALCK. — Vide ad I. 105, 15. et 18. notata. S.

CAP. LXVIII. 9. διακλεαμμένος) Schol. in Aristoph. Ecclesiaz. vs. 1082. μέσος εἰλημμένος, bene, sicuti c. 94. *Iusiurandum per solium regis* hinc abiit multorum in conmentationes, etsi apud Scythas nullum. Ἰστίν, Vestam, regiosque Lares, [τὰς βασιληίας Ἰστίας, lin. 5.] in intimis regiae penetralibus coli solitos, deierantes adpellabant. Παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις sollemnis ea religio erat ap. Diodor. lib. V. 68. Scythae Vestam inter numina locarant, Ἰστίν τὴν Σκυθίων βασιλείαν dictitantes infr. c. 127. Vallae Latinis error debetur. WESS.

16. καταδήσωσι ἐπισηκῆται) Athenis atque alibi quorundam criminum in iudicio convictos manebat ὁ δεισμός. Variis enumeratis, ἄπατιν, inquit, Demosth. contr. Timocr. p. 453. οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεισμόν προλέγουσιν· ἐ δὲ σὸς λελῦσθαι δίδωσιν. Xenoph. Ἀπομν. I. p. 419, 5. κατὰ νόμον ἔξιπαι παρανείας ἐλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. Vel ista sola monstrant, qua figura loquendi Καταδῆσαι ponatur pro καταδικάσαι, convictum condemnare: sunt eximie iudicis ista, καταδικάσαι, et ἀπολῦσαι, absolvere. Antiphon frequenter opponit ἀπολῦσαι et καταλαβεῖν, p. 119, 34. p. 123, 43. 126, 37. ἀπολύσιμον et καταλήψιμον, 129, 4. Similiter apud Herodot. hic opponuntur, ἣν μὲν καταδήσωσιν ἐπισηκῆσαι - - - ἣν οἱ ἀπολύσωσι: atque ita lib. II. c. 174. ὅσοι μὲν αὐτὸν - - ἀπίλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, et ὅσοι δὲ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι. Reiskius utroque loco κατέδησαν scribendum opinabatur: si fori non habebat Graeci perspectam rationem, illud tamen noverat, καταδῆσαι et ἀπολῦσαι etiam in aliis rebus opponi velut contraria: in Magicis desigere καταδῆσαι, delixum liberare atque absolvere dicebatur ἀπολῦσαι: de captivis legerat adhibita ἐλευθεῖναι et καταδῆσαι. Si placebat adeo καταφῆσαι et κατέδησαν, cur non in vicinia scribebat etiam ἀποφῆσαι et ἀπίφησαν? Quae tandem isthaec est sincera quaevis incrustandi voluptas? Nonnunquam tamen con-

iecturas proposuit, quibus multa redimūt ineogitanter atque ita scripta, ut Doctorum hominum non satis illum reverentem esse adpareat. VALCK.

CAP. LXIX. 2. ἁμαξάν καμάρης) An hinc, Καμάρης, δέσμης, Hesychianum? Hoc si illud fonte manavit, de insolentiore structura nulla amplius querela: apta erunt et nexa πλήσωσι καμάρης Φρυγάνων fasce cremiorum. Haec Cl. Abreschius Dil. Thucyd. p. 243.; cui nullus refragarer, modo de vocis usu omnia essent liquida. Καμάρας in curribus novit Herodot. lib. I. 199. et ex eo Polux. Καμαρωτὸν ἄρμα Athenaeus lib. IV. 7. [p. 139. r. ubi, quae fornicata carpenta in lat. vers. nominavi, potueram cum Casaub. in Animadv. tectos currus dicere.] Quo de curruum genere erudita plura T. Hemsterhusius ad Comiei Plut. p. 369. ἀμάξης καμάρην longe vulgato praeferens: Hesychii καμάρα, quae vera magni viri emendatio, ἡ ἐπὶ τῆς ἀμάξης σκηνή per hic accommodata. Equidem, si quid mutandum, huc irem; quamquam, ut quod sentio, dicam, καμάρης vox, damnata a Codicibus, irreptitia videtur. Mox ἐμπεδήσαντες [lin. 3.] probum, et στομώσαντες idem ac φιμώσαντες, os obturantes, sicuti ad supplicium trahendis solebat. Conf. Schottum ad Append. Prov. Vatic. p. 273. WESS.

2. ἁμαξάν καμάρης) Dabit forsā olim Codex scriptus ἀμάξης καμάρην, quod placebat Hemsterhusio ad Schol. in Arist. Plut. p. 369. Quod vir Clar. ex Hesychio Καμάρης hic interpretatur δέσμης, ut dici censeatur ἁμαξάν sarmentorum impleta fasciculis; primum cuperem edoceri, quo modo fascis sarmentorum dici possit καμάρη Φρυγάνων; unius Hesychii perexigua est in talibus auctoritas; deinde qualis fascis ille fuerit ἀμαξοπλήθης? Sarmentorum fascēs Herodoto quoque sunt Φρυγάνων φακέλοι c. 62, 4. Φρυγάνων δέσμαι Hesychio, in Ἀγκαλίδες, ut alibi δέσμαι δραγμάτων. δέσμας δικανικῶν λόγων dixit Aristot. apud Dionys. Halic. T. II. p. 163. In proximis, [lin. 3.] ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας καὶ χεῖρας ὀπίσω δῆσαντες, variabunt forte Codd. utitur certe Valla eodem verbo, quo supra c. 60. in istis ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. Συμποδίσας redditur συνδήσας τοὺς πόδας in Schol. ad Aristoph. Ran. vs. 1560. συμποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν, Plato de Rep. X. p. 615. e. Sed Herodoteum est ἐμπεδήσαι,

pro πείδαις ἐνδῆσαι, compedibus constringere. VI. c. 23. Scythen Hippocrates πεδήσας - - ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε. *Homericum Aeschylus* aliique adhibuere. VALCK.

CAP. LXX. 1. "Ορκία δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε) Ubi de Scythis *Mela* II. c. 1, 112. *Sauciant se qui paciscuntur, exentumque sanguinem ubi permiscuere degustant*; illustrat *Is. Voss.* barbaris gentibus usitatum morem, duo tractans *Herodoti* loca, hunc quidem altero felicius; nam docte corrigit in his, τύψαντες ὀπίεατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος: sed minus bene interpretatur ista e lib. I. c. 74. ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων. Verae interpretationis vocis ὁμοχροίην, quam dedit ad *Aesch. Socrat.* [III. 15.] vir doctus [*Horreus*], auctor est *Mer. Casaubonus* in *Notis* ad istum *M. Antonini* [IX. 3.] locum, quem ultimum excitat: *Postquam brachiorum summam cutem secuerunt, mutuum sanguinem delingunt*: ad haec nostrum ille locum commodè comparat; sed ad *Antonini* sui ἀψικάρδιον aptius composuisset *Theocritea* ex *Eid.* I. 35. τὰ δ' οὐ φρενὸς ἄπτεται αὐτᾶς. *Eurip. Hec.* vs. 241. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυτέ μου. *Lucian. Nigrino* §. 36. ἄκρον μὲν ἐπιλίγδην ἄπτεται, βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγὴν· οὐ δὲ ἄπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας. Quod illic τὴν ὁμοχροίην, summam cutis superficiem, hic vocat *Herodotus* σμικρὸν τοῦ σώματος: ad quem praeter *Vossiana* conferri possunt verba *Posidonii* ap. *Athen.* II. p. 45. f. VALCK.

4. τύψαντες ὀπίεατι) Placet ὀπίεατι *Vossii* ad *Melam* lib. II. 1. et *Hemsterhusii* in *Polluc.* X. 141.; nam rescripta, valida minus sunt, nec vocabulo lucem adspargunt. Ὀπίας et ὀπήτιον servavit *Pollux*, ὕπιας quis tandem? *Lucianum* *Toxar.* c. 37. in ipsa re Nostro ferme consentire, praeter alios *Hutchinson* ad *Cyri Ἀναβ.* p. 127. non oblitus fuit. WESS.

CAP. LXXI. 7. ἀνήσου) Si darent *Cold.* formam restituerem ἀνήσου, quibusvis usitatam, etiam *Poëtis*, *Alexidi*, *Eubulo*, *Theocrito*, *Moscho*. Suos etiam mores dialecto saepe sequentes *Lacones* lenius tamen σ litterae θ supponebant; molles *Iones* non item, quantum memini, in talibus; nam ῥυσμός et similia diversi sunt generis. VALCK.
— Ἀνησον h. l. cum *Valckenario Schneiderus* in *Lexic. crit. anethum* interpretatur, quod aliàs ἀνηθον vel ἀνηρον. *Larcher*

cum *Valla*, cuius versionem *Wess.* tenuit, *anisum* intelligit, quod rectius ἄνισον: pro quo quidem apud *Athen.* IX. 371. d. ἄννησον scribit vetustissimus codex, quemadmodum apud *Nostrum* h. l. ἄννήσου dant mss. *Pass. F. Pa. Pc.* Quare optioni locus est: utriusque quidem plantae aromaticum semen. *S.*

11. τρίχας περικείρονται etc.) Transilierunt haec librarium oculi *Florentiae* atque alibi: occasionem dedit ἀποτάμνονται. Nollem βραχίονας περιτάμνονται explicitum de amputatis brachiis, ut omissorum caussa defenderetur. In *Scythico* luctu convulnerarunt et inciderunt brachia ad sanguinem eliciendum, quod περιτάμνεσθαι. Nihil aliud. Vide lib. VI. 59. *WESS.*

15. ἐς τοὺς πρότερον ἦλθεν) Additamento *Arnaldi* ὡς οἱ ἐς τοὺς πρ. carere possumus. Verti satius fuerat, illi vero eos comitantur, ad quos prius venerunt. Quod porro [lin. 18.] καὶ ἐν τοῖσι ταφαῖ εἰσι corrigit, laudare non debeo. Posuerat *Herodotus* in *Gerrhis* regum sepulcra, repetitionis ratio nulla: praesertim cum *Codd.* conmodi quid et opportuni repraesentent ἐν τε τοῖς ἔσχατα κατοικημένοισι - - - καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, inque ultima incolentibus adsunt - - - et illis in sepulchris. *Valla* id habuit, superioribus bene congruens. Non abludit ex lib. I. 104. τοῦτο δὲ παραμειβομένοισι, εἶναι ἐν τῇ Μηδικῇ. Vide et *Elsneri* Schediasma p. 55. *WESS.*

15. οἱ δὲ σφι ἔπονται, ἐς τοὺς πρ. ἦλθ.) Plures novi, qui ad haec adhaeserint; mihi non videntur obscura, neque adeo corrigenda. *Scythae* οἱ Βασιλῆιοι, Regum funera curantes, rite compositum cadaver curru devehebant ἐς ἄλλο ἔθνος. Ad quos primum venissent, hi soli τοὺς Βασιλῆίους sequuti, cadaver per singulas gentes circumductum, cum illis adeoque, *Gerrhos* usque prosequabantur: ταφαῖ τῶν βασιλῆων ἐν Γέρροις εἰσι: leguntur ista paulo superius. Quae verò sequuntur verba; ἐν Γέρροις ἔσχατα κατοικημένοις εἰσι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, illa mihi quoque videntur ut visa fuerunt mendosa *G. Arnaldo* Animadv. p. 164. Libenter auctori suo relinquimus vulgatorum explicationem, quam dedit *Iac. Elsner* in Schediasmate *Crit. c. vi.* Primum suspicor e proximis syllabis οἰσι male fuisse repetitum εἰσι, nisi natum sit ex τιθείσι: hoc, vel Ionico τιθείασι, suo loco reposito, nihil in his desiderarem, si sic scripta

legerentur alicubi, ἐν Γέροισι, ἔσχατα κατοικημένοισι τῶν ἰθύνων τῶν ἄρχουσιν, τίθειται (τὸν νέκυν nempe) ἐν τῇσι ταφῇσι. Aut fallor, aut sequentia talem poscere videntur lectionem. VALCK. — Equidem *Wesselingium* probo. S.

21. ῥιψὶ καταστεγάζουσι) *Laurentii pallis contegunt explōsit Portus et uberius Georg. Arnaldus Animadv. c. 50. Vide et lib. II. 96. et Dion. Chrys. Or. XIV. p. 219. ad haec Herodotea alludentem. Barbarus contumulandi mos, etsi Scythae, in sacra Christianorum transgressi, eum abdicarint, Theodoreto Or. ad Graec. IX. p. 129. teste, nondum plane in Tartariae Lithuaniaeque oris cessat. Vide Memor. Scyth. Bayeri. Comment. Acad. Petrop. T. III. p. 559. WESS.*

CAP. LXXII. [7. ἐξελόντες αὐτέων τὴν κσιλὴν, καὶ καθή-
ξαντες, ἐμπιπλάσι ἀχύρων etc. Haec planissime firmant ea
quae a nobis ad II. 86, 16-21. disputata sunt; ubi ad
hunc Nostri locum debueram provocare. S.]

9. ἀψίδος δὲ ἡμισυ ἐπὶ ξύλα δύο στήσαντες ἔπτιον) Delevi vo-
cem ἡμισυ, imprudenter ex praegressis iteratam. Interpun-
xi praeterea, καὶ τὸ ἕτερον - - - ἐπ' ἕτερα δύο, καταπήξαντες τρό-
πῳ τοιούτῳ πικρὰ ταῦτα: quippe artius nexa prius, quam res
desiderabat. Atque hic utor consensu *Pavii et Reiskii*. Mox
Abbas Melotus et Reiskius κατὰ μήκειαν [lin. 12.] per equorum
longitudinem, vere: requirit oratio hanc notationem, pro-
bantque *Ask. Schedae*. [quae commode etiam intersertum
dedere τὰ articulum.] Gemellum ferme νεκροῦ ἐκάστου παρελ-
τὴν ἀκάνθαν, quod sequetur. Dabit equi tale spectaculum,
ex ultima Tartaria transmissum, *Ampl. Nic. Witsen Descript. Tartar. p. 81. ostentaturque Leidae non dissimile*
in tabula. WESS.

[23 seq. κάτωθεν δὲ ὑπὲρ ἔχει) Turbata aut pendens videri
poterat orationis structura: ἐπὶ ἀν - - - διαλάσσει - - -, κά-
τωθεν δὲ ὑπὲρ ἔχει τοῦ ξύλου τούτου, τὸ ἐς τὸ ῥέμα πηγνύουσι. Quem
locum tractans *Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 112*
seqq. commode monuit, particulam δὲ hic similiter poni
atque alias γὰρ ponitur in propositione incidente et quo-
dammodo caussali. Nempe, nisi prorsus abundare statue-
ris δὲ particulam, sententia in hunc modum erit concipien-
da: postquam lignum - - - transfixerunt, quum infra emineat
pars huius ligni, hanc partem defigunt in foramen etc. Sic

istud τὸ valebit τοῦτο, sicut τὸν c. 36, 3. valet τοῦτον, et similia multa. S.]

24. ἐς τόρμον) Τόρμον Grammaticus [cujus glossae Herodoteae debentur] reddit τρῆμα. Vide clar. Wess. ad Diodor. lib. II. [c. 8.] p. 121. VALCK. — In plerisque quidem Glossarum exemplis Τόρνιον, et Τόρνος apud Suidam legi, monuit idem Wess. in Notis ad Gloss. Sed τόρμον tenent Herodotei libri omnes, firmitque Hesychius aliique auctores a Schneidero in Lexico crit. laudati. S.

25. ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἱππέας τοιούτους) περὶ τὸ σῆμα Reiskius; et sic Valla fortasse legit, sive potius περιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα etc. Codex scriptus si daret περίξ, una cum interpretamento κύκλῳ, commodè servari posset ἐπιστήσαντες. VALCK. — Malunt docti viri περιστήσαντες, aut τῷ σήματι, aut περὶ τὸ σῆμα, ut niteat oratio. Sed nitori nihil decedet, si verba consideres, στήσαντες δὲ κύκλῳ ἐπὶ τὸ σῆμα, quod Scriptor voluisse censendus est. WESS. — Utique sollicitari ἐπιστήσαντες non debet, quod proprie significat, statuerunt contra, adversus, coram; nempe ita equites illos statuerunt, ut omnes sepulcrum respicerent: ac possis cum Wess. intelligere ac si dixisset Herodotus, στήσαντες αὐτοὺς ἐπὶ τὸ σῆμα, quemadmodum VIII. 79, 5. ait στάς ἐπὶ τὸ συνέδριον, et καταστάς ἐπ' αὐτὰ (τὰ κεινὰ τῶν Ἡβυλωνίων) III. 156, 8. Sed ad ipsum verbum ἐπιστήσαντες facile etiam per se intelligitur τῷ σήματι aut ἐπὶ τὸ σῆμα, quum praesertim continuo adiiciat auctor κύκλῳ τὸ σῆμα, quod idem valet ac περίξ τὸ σῆμα: nam, ut, περίξ, sic et κύκλῳ cum accusativo casu construitur. cf. IV. 180, 14. scil. per ellipsin praepositionis περὶ, quemadmodum αἶμα cum dativo per ellipsin praepositionis σύν. S.

CAP. LXXIII. 3. ἐν αἰμάξῃσι) Μαλὲ ἐν αἰμάξῃ Medicus. WESS.

CAP. LXXIV. 1. Ἔστι δὲ σφι κάνναβις etc.) Antiquitus in his una vox alio forsitan ordine fuerit atque ita collocata: Ἔστι δὲ σφι κάνναβις αὐτομάτη φεομένη ἐν τῇ χώρῃ, - - - ταύτης (pro ταύτῃ) δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἡ καὶ σπειρομένη φύεται. Ad istam rationem appropinquatur τὰ αὐτόματα φύεται, et τὰ σπειρόμενα φύεται, lib. II. c. 94. Sequentia, [lin. 4.] καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊκες μὲν καὶ ἑλκυσσάται ποιῶνται τοῖσι λινέοις ὁμοιότατα, attigit Hesych. in Κάνναβις: ubi,

ἔστι δὲ φυτὸν τι λίνῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ αἱ Θερᾶσαι ἱμάτια ποιεῦσιν. [addit: Ἡρόδοτος. τοῦτο σπέρμα θυμιασιν. cf. cap. 75. init.] In Herodoteis incommodum esse μὲν sensit Reiskius: vox forsā intercudit. Fac in antiqua scriptum membrana: καὶ ἐξ αὐτῆς Θερῆι (σσαι γυναικῆϊον) κόσμον καὶ εἴματα ποιεῦνται: facile vox κόσμον in κες μὲν potuit deflecti. Ex proximis, αὐδ' ἂν, ἔστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη, λίνου ἢ κοινάβιος ἔστι: novissima Pollux excitat VII. 72. Conf. Casaubon. ad Laërt. III. 63. VALCK.

2. ταύτη δὲ πολλῶ) Non placet ταῦτα δὲ Arch. Docetur, *cannabim eatenus lino praestare, quod et crassior et maior sit, praetereaque sponte proveniat et sata*; quae utique in lino discrepant. Hesychii verba, leviter prava, huc spectare, docti homines monuerunt. Confer et Valckenarii observationem ad lib. II. 94. WESS. — ταύτη, hac parte, hactenus, nil profecto opus est ut cum Valk. in ταύτης mutetur: immo, quo pacto in istius locum repositum hoc Vir doctus voluerit, non exputo. S.

CAP. LXXV. 6. πυρίη) Male *thuribulum* Laurentius. Πυρίην *caldarium* sive *tepidarium* Latini vocant, docente magno viro ad Strabon. Lib. III. p. 232. [p. 154. c. ed. Cas.] *Fomentum* qui volet, cum eo facilis transactio. Amplior lis et difficultas [lin. 7.] in ἀγόμενοι τῇ πυρίῃ ὠφεύονται, quorum ultimum mirifice vexatur. Th. Galei ἐξικμᾶσθαι ἢ πυριασθῆναι alienissimum: ὠφεύσθαι aliud esse, norunt omnes: eiusdem ἰδρόονται haud praestabilius. Corn. de Pauw ὀρρόονται, ex ὀρρος. Norunt medici ὀρροῦσθαι, et Clemens Alex. ἐξορροῦσθαι, in lacte serescente: a quo ad sudorem incommodus transitus. Reiskius πυριῶνται; Heringa ἀφύονται, hauriunt; ὀριγνῶνται Abreschius, aut ῥωννύονται, corroborantur. Quorum quidem quid excellentius meliusve, non finio, arbitratus macula verbum non esse adpersum. In ἀγόμενοι haesito; ἀγαλλόμενοι, delectati, si foret, in expedito et plano, ut equidem opinor, omnia. Memorat Dio Chrysost. Or. XXXII. p. 378. c. apud barbarorum nonnullos μὴν γίνεσθαι περὶ τὴν δι' αἵματος θυμιασμένων τινῶν, lenem nasci ebrietatem ex suffitu rerum quarundam: tum gaudere, ridentes exsurgere, et omnia facere quae bene poti solent. Oratorem Scythas, qui laeti illo cannabis fomento et suffitu inconditum clamorem edebant, sive βοῶσι ὠφεύμενοι, uti lib. III.

117. respexisse puto. Forte tamen ἀγόμενοι, *mirantes et stupentes*, sanitatis est indubiae, siquidem cannabis semen, pollen et suffimen, stuporem et ebrietatis effectus gignere apta sunt. In Perside ac India hanc eius virtutem usu cognosci Engelb. Kaempferus Amoenit Exoticar. Fasc. III. p. 645. testificatur. Quare, quae his cohaerent, τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστὶ, superiora spectant et τὴν ἀτμίδα, Hesychiano κανναβισθῆναι explanata. WESS.

7. ἀγόμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται) Variis postremum, nemini, quem noverim, suspectum fuit ἀγόμενοι. Ἀγασθαι tamen vel ἀγασθῆναι, valde frequentatum veteribus, illis vereor ut ista fuerit adhibitum structura. Ceteris receptum in his scribendi morem sequitur Herod. IV. 46. τὰ μὲν τοι ἄλλα οὐκ ἄγμαι. VI. 76. ἀγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἑρασίνου, οὐ προδιδόντος τοὺς πολίτας. Verbum ὠρύονται diversimode corrigunt: ἰδρόνται, excogitatum Galeo, destituitur, opinor, auctoritate: [conf. tamen Hesych. in Κανναβισθῆναι.] nostro A. H. dubitanter venit in mentem ἄρύνται: [vide Adr. Heringae Obs. crit. c. 18. p. 151.] πυριῶνται, Reiskio; ὀριγνῶνται, Abreschio. Quando vera vel adinventata, vel adfirmata fuerit lectio, mea cum reliquis refutari poterit coniectura corrigentis ῥύπτονται, se abstergunt: hoc, me iudice, responderet verbo καθαίρονται, posito c. 74. θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τριῶδε: istum, quo funere poluti se purgarent, modum, huc usque exposuit; tandem reliquis subiecisse videtur Herod. huius ferme sententiae participium, . . . μιν τῇ πυρίῃ ῥύπτονται, istius vaporis fomento sudantes sudorem et sordes abstergunt; atque ita tanquam in cella sudatoria καθαίρονται, sicca veluti sudatione. τοῦτό σφι, addit Herodotus, ἀντὶ λουτροῦ ἐστὶ οὐ γὰρ δὴ λούνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Hoc itaque fuerit, quod nescio quis dixerit Κανναβισθῆναι. Hesychius in Κάνναβις, Herodoti facta mentione, ista scribit: Κανναβισθῆναι, πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι. Postremum illud de Graecorum etiam adhibebatur πυριᾶσει. Secundum Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 44. quae πυρίας usum prima introduxit, Medea senes ἐπυρία, suisque saepe fomentis vegetabat; sed Pelias πυριώμενος ἀπέθανε: prout illa codex exhibet scriptus. Daedalus qualis σπηλαίου Selinusiis fuerit architectus docet Diodor. Sic. IV. 78. in quo, naturalis ignis vapore commo-

dum introducto, fecerit utentes illo ἐξιδρωῦν λεληθότως. *Timaeus Athenaei* XII. p. 519. E. apud Sybaritas cellas in usu fuisse scribit sudatorias, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. VALCK. — At, cur sollicitaretur verbum ἀγύονταί, nulla prorsus caussa fuisse videtur. Et de ἀγάμενοι quoque cessare dubitatio debet: nec enim cum secundo solum aut quarto casu construitur hoc verbum, sed et cum tertio; ut apud *Xenoph.* *Cyrop.* II. 4, 9. et apud *Platonem* in *Sympos.* p. 318. Conf. *Zeune* ad *Xenoph.* l. c. et quem is laudat *Ruhnken.* ad *Timaei Lexic.* p. 8 seq. Quod si cui minus h. l. satis facit usitatio notio mirandi, probandi, laudandi; indicabit huic *Ruhnkenius* ibid. *Philonis* locum, ubi idem verbum ἄγασθαι ἐπὶ τινι cognati verbi ἀγάλλεσθαι notatione, laetandi exultandique, usurpatur. S.

10. κατασώχουσι) Glossator Σώχουσι, τρίβουσι, et *Suidas* ex eo, nimis licenter, ut solet saepe. *Nicander Ther.* vs. 696. Σῶχε διακνήσσι: ubi Critici διάσωχε καὶ τρίβε τῇ κνήστιδι εἰς μικρά, et paullo ante ἀνάσωχε τῇ κνήστιδι: adde vers. 590. *H. Stephano*, merito mirante *Abreschio*, κατασώχω suspectum fuit. Mox [lin. 12.] παχὺ ἐόν, καταπλ. abunde. Copula necessaria non erat. WESS.

CAP. LXXVI. [1 seq. Ξεινικῶσι δὲ νομαίοισι καὶ οὗτοι αἰνῶς χρεῖσθαι φεύγουσι, μή τι γε ὧν ἀλλήλων, Ἑλληνικῶσι δὲ καὶ ἥκιστα) Locum hunc, quem haud immerito *Reizius* (in *Hermanni Adnot.* 266. ad *Viger.*) difficilem dixerat, obiter attingens *Werferus* in *Act. Philolog. Monac.* T. I. p. 263 seq. „nihil erit, ait, cur difficiliorem dicas, si ad negativam particulam μή τι γε, χρεῖσθαι cogitaveris. Quippe φεύγειν in eorum verborum numerum, quae infinitivus, „negativa particula μή adiuncta, comitatur, referri debet. „De quo loquendi usu conf. *Herm. Observ. crit.* in *Aesch.* „et *Eur.* loc. p. 5 seq. et *Heindorf.* ad *Plat. Parmen.* p. 246. „atque ad *Soph.* p. 359.“ — Scilicet quoniam, sicut verba prohibendi, negandi et similia, (conf. *Adnot. nostram* ad II. 27, 3.) sic et fugiendi, abstinendi etc. notionem habentia, ita construuntur ut sequatur negans particula ad consequentem infinitivum alterius verbi pertinens: ubi ex aliarum linguarum genio negativae particulae nullus erat locus; inde facile intelligitur, cur hic post χρεῖσθαι φεύγουσι dicat *Herodotus* Ἑλληνικῶσι ἥκιστα, ubi in eam-

dem quidem sententiam ex nostri sermonis usu μάλιστα exspectasses. Nempe hoc vehementer cavent Scythae, ut minime instituta sequantur Graecorum: id est, vehementer et maxime abhorrent ab usu Graecanicorum institutorum. Sed indidem non dum satis patet quid sit quod dicat, μή τι γε ὦν ἀλλήλων. Illud quidem adparet, non posse μή τι γε h. l. usitata notione nedum, multo magis, aut multo minus, accipi. Ne quidem vertunt vulgo: ne quidem mutuo inter se, Valla; et sic fere Wess. cum Gron. At formulam μή τι γε nusquam alibi ista notione positam reperiēs. Similiter tamen Hermannus, et ipse hunc Herodoti locum in Vigeri editione secunda p. 804. leviter attingens, germanice vertit wirklich nicht einmal: at is veterem probat scripturam μή τοι γε ὦν, quam et equidem repositam velim. Sed, utcumque et de scribendi ratione et de vi huius formulae statueris, suspectum h. l. vocab. ἀλλήλων esse debet: pro quo sicut ἄλλων me maluisse in Var. Lect. significavi, sic et eundem Hermannum (cuius novissimam illam Vigeri editionem nunc primum mihi inspicere contigit) video ἄλλων legendum censere. Quo posito, hoc dicere Herodotus videtur: A peregrinorum institutorum usu vehementer abhorrent Scythae, utique quidem ab aliorum etiam populorum institutis, maxime vero Graecorum. Quod in Var. Lect. ubi monui codicem F. cum Arch. in μή τι γε consentire, adieci „nec aliud ex Paris. adnotatum:“ id dormitanti excidit, et indictum velim. Quoniam enim Parisienses codices, in usum nostrae editionis, cum ed. Wess. collati fuerunt; hoc ipso, quod h. l. nihil ex illis adnotatum est, declaratur consentire eos cum ed. Wess. S.

3. ὡς διέδεξαν Ἀνάχαρσις τε καὶ - - - Σκύλης) Credo voluisse, uti mss̄ti monstrant, διέδεξαν Ἀναχάρσι - - - Σκύλη. Neque enim Anacharsis et Scyles ostenderunt, Scythas ab aliarum nationum ritibus abhorrere; sed utrique, data necis caussa, Scythae patefecerunt, quo ipsi animo in cultus et rituum sint novatores. WESS. — Scripturam a Viro docto commendatam recepi cum Reiz. et aliis. Fortasse tamen eandem in sententiam teneri debuerat id quod olim vulgabatur, Ἀνάχαρσις τε καὶ - - - Σκύλης, ut exemplo fuere Anacharsis et Scylas. Quod autem in nostra Var. Lect. scribitur, Σκώλης legi in ed. Wess. id typothe-

tae errore commissum: Σκύλης habet ed. *Wess.* cum superioribus. Meum illud erratum, quod scripsi „puto et *Paris.* cum *Arch.* et *Vind.* consentire.“ Ex *Patisiensibus* enim codicibus iterum h. l. nullus ab ed. *Wess.* dissensus notatus est. S.

4. Τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις etc.) Τοῦτο μὲν, ob copiosiore narrationem, non habet suum τοῦτο δὲ, quo et caruit lib. II. 99. et in *Plutarchi* Consolat. p. 115. c. *WESS.* — Isti Τοῦτο δὲ respondent illa, Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτισι ὕπερον etc. initio cap. 78. Et in hoc quidem nihil inest difficultatis: sed in hac ipsa periodo consecutionem connexionemque orationis non expedio; nisi illa δὲ particula, quae post πλείων inde ab ed. *Med.* inserta legitur, aut deleatur, aut certe prorsus abundare statuatur. Quare, quum eam cum *Aldo* codices *Arch.* *Vind.* et *Pc.* ignorent, deletam velim; et nunc maxime animadverto, merito eam ab accuratissimo *Schaefero* abiectam esse. S.

5. ἀποδείξάμενος) Quod ἀποδείξάμενος mutatur, inprobo vehementer. Non iam dico, ἀποδείξασθαι ἔργα μεγάλα *Herodoti* sermone frequentari; id tantum, Anacharsin in Graecia plura prudentis viri argumenta et rerum inventarum, de quibus docti viri in *Diogen.* lib. I. 105., ostentasse. Simile est, sine caussa a *Stephano* sollicitatum, *Platonis* *Hipparch.* p. 228. B. ὅς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο. *WESS.* — Quis sit qui probam sollicitaverit scripturam, aut quid in ea nonnemo desideraverit, incompertum est mihi. S.

7. ἐς Κύζικον, καὶ, εὔρε γὰρ etc.) Interpunxi post καὶ, serie rerum expostulante. Confer *Abresch.* *Diluc. Thucyd.* p. 373. [et quae ad *Herodot.* I. 24, 17. notata sunt.] *Matris Idaeae cultum*, ni fallunt *Cyziceni* et poëtae, *Cyzici Argonautae* instituerunt, apud *Strabon.* lib. I. p. 76. [p. 45. ed. *Cas.*] Legi dignus est ill. Comes *Caylus*, *Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 199. *WESS.*

16 seq. τύμπανόν τε ἔχων) Inspice *Apollon.* *Rhod.* I. 1158. Sequens ἐκδησάμενος praeclare *H. Valesius* ad *Fragm. Polybii* p. 36. et *Gronovius* exposuerunt. [Vide *Polyb.* nostrum lib. XXII. 20. cum *Adnott.* T. VII. p. 469 seq.] Nihil tamen accommodatius *Clementis Alex.* *Protrept.* p. 20. conplu-
culis illis, sed mire opportunis: Πολλὰ ἀγαθὰ γίνετο τῷ
Herodot. T. V. P. II. R

τῶν Σκύθων βασιλεῖ, ὅστις ποτὲ ἦν. Ἀνάχαρσιν οὗτος, sic vere Steph. Berglerus; τὸν πολίτην τὸν ἑαυτοῦ, τὴν παρὰ Κυζικηνοῖς μητρὸς τῶν Θεῶν τελετὴν ἀπομιμούμενον - - - τύμπανόν τε ἐπικτυποῦντα καὶ κύμβαλον ἐπηχοῦντα, καὶ τοῦ τραχήλου τινα, οἷα Μηναγύρτην, ἐξηρητημένον, κατετόξευσεν. Sic, ex Herodoteis depromta, olim fuerunt; neque fugit eruditos Clementis interpretes, quos adire consultum erit. WESS.

[19. Σαυλίῳ) Ut Σαυλαίῳ Arch. et Vind. sic et Sauleo habet Valla; iterumque extr. cap. Saulei, et Sauleo. S.]

25. Ἰδανθύρσου) Scythicum nomen, etsi Gronovius ad Arrian. Indic. c. 5. aliud decreverit, videtur, modo in barbaricis valeat consensus, plurium auctoritate sic pingendum, etiam c. 127. Ἰδάνθυρσος certe Straboni et Plutarcho, nonnunquam Ἰδάθυρσος, Clementi Ἰδανθύρας, quo de Salmas. in Solin. p. 594. non bene. WESS.

27. εἰ ὧν ταύτης - - -, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών.) Formulam expressit, ut Herodotea amat, Pausanias lib. I. 6. p. 17. εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος - - -, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς κεκτημένος. Optime Gronovius ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ. [conf. Laërt. I. 102.] Perit enim Anacharsis manu fratris, patruus Idanthyrsi. Idem monuerat Stanleius Histor. Philosoph. Atque ad haec vellem animum advertissent Editores Histor. Catholicae T. V. p. 124. [T. IV. edit. Germ. p. 541.] ubi Stephanicam secuti editionem mira conminiscuntur. WESS. — ἴστω sciat interpretatus sum cum Gron. Videndum vero, ne, ut ἴσθι non modo scias significat, sed et sis, a verbo εἶμι, sic et ἴστω subinde dixerint Graeci pro eo quod alias, ἴστω, sit, fuerit. Valla h. l. constat posuit; Pausaniae interpres l. c. facile credi potest. S.

CAP. LXXVII. 8. πέπαισται) Cum praeter Eustathium tres manu descripti codices πέπαισται edant, professus in Diss. Herodotea fui, verum videri. Παίζων, qui per iocum quid praedunt, vidimus lib. II. 28. Sunt varia in Platone, Plutarcho et aliis, quae stabiliendo verbo pro sunt; ἄλλως sollicitatum nollem: idem esse ac μάτην docuit Cl. Perizonius ad Aeliani Var. lib. II. 13. WESS.

Ibid. ἄλλως πέπαισται ὑπ' αὐτῶν) Sic ex Eustath. et Codd. restitutum iri constat e Diss. Herod. Wess. p. 71. ubi satis illud πέπαισται communitum; inventum etiam Vallae monstrant eius Latina: aliter haec narratio ab ipsis

Graecis delusa est: quibus recte substituerunt: *temere ab ipsis Graecis ficta est*: hic *πέπλατται* inservire potuit interpretando Herodoteo *πέπαισται*. *Galeum* miror, cur *ἄλλως* voluerit in *ὅλως* mutatum. *Ἄλλως*, pro *μάτην*, quibusvis ferme fuit in usu, non veteribus tantum, quorum loca Clar. noster *Ruhnken.* exposuit in *Tim.* p. 144. [p. 199 ed. sec.] sed et Iudaeis Hellenistis. Ubi *Symmachus* dedit *διακινῆς*, interpretes *Alex. Iobi* xi, 12. habet *ἄλλως. κατὰ ἀλήθειαν* et *ἄλλως* opponuntur in IV. *Maccab.* v, 18. Vulgatum a *Schotto* in *App. Vatic. Prov. I. 3.* *Ἄδεις ἔχων* significare non potuit *μάτην λέγεις καὶ ληρεῖς*. Praefigatur vox *Ἄλλως*. *Ἄλλως ἄδεις ἔχων* purus putus est Atticismus, qualis in *ληρεῖς ἔχων* similibusque obtinet: eius loco *Ἄλλως ἄδεις* est apud *Zenobium*. In Scholiis ad *Aristoph. Eq.* vs. 436. scripserim: *Ἦν ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχουσι δοκῇ, καὶ μὴ ἄλλως τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν*. Vulgantur ibi ista: *καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τῆς τ. Κ.* Ex alio Cod. ad *ἄλλως, μάτην*: ad *χάριν, περὶ*, tanquam diversas lectiones, ni fallor, adscripserant. VALCK.

9-11. ὁ δ' ὦν ἀνὴρ etc.) Duplex epilogus, qui succedit, orationem dedecorat. Adsentior doctis viris *Pavio*, *Abreschio*, *Reiskio*, alterutrum ex scholio venisse, et fortasse priorem, ὁ δ' ὦν ἀνὴρ - - *διεφθάρη*. Melior sane cultiorque qui insequitur. VESS. — Immo vero meminerimus, verbosio rem subinde, quam opus erat, esse *Herodotum*, et veniam optimo candidoque viro concedamus. Sed, verum si quaerimus, ne recte quidem dicitur, esse hic duplicem epilogum. Nam priora verba, ὁ δ' ὦν ἀνὴρ, ὥστε πρότερον εἰρήθη, διεφθάρη, ad proxime praecedentia spectant; videnturque hi, qui a rege in Graeciam missum *Anacharsidem* dicebant, narrationem istam de illius obitu, et de causa caedis, pro fabulosa habuisse: contra quos contendit *Herodotus*, ipsorum narrationem temere fictam esse, vere obisse praedicto modo *Anacharsidem*. Deinde illis verbis. Οὗτος μὲν νυν οὕτω etc. (collato principio capitis LXXVI.) transitum sibi parat Scriptor ad alteram, quam promiserat, narrationem, de *Scylae* calamitate. S.

CAP. LXXVIII. 4. Ἰστρινῆς) *Passionei* Ἰστρινῆς littera augeri debet. Urbs Ἰστρία *Arriano*, cives Ἰστριανοὶ *Diodoro*, lib. XIX. 73. Ἰστρίη Ionibus, inde Ἰστρινεῖς ap.

Steph. Byz. [voc. Ἰστρος.] et supra lib. II. 33. [ex scriptura olim ibi vulgata,] tum ΙΣΤΡΗΝΩΝ numi apud *Vallantium*. WESS. — In *Var. Lect.* monere debueram, Ἰστρινῆς scribi in ed. *Wess.* et superioribus, scriptisque omnibus, excepto *Pass.* pariterque ex uxore istrina dare *Vallam*; veriore scripturam Ἰστρινῆς primum a *Reizio* fuisse receptam. S.

Ibid. ἐξ Ἰστρινῆς) Ἰστρίνης scribi poterat; sed scripserat, ni fallor, *Herod.* ἐξ Ἰστρινῆς δὲ γυναικός. Urbem ad os Istri sitam, ubi se in Pontum exonerat, Ἰστρον et Ἰστρίαν dixerunt: hinc fit secundum *Steph. Byz.* Ἰστριανός, καὶ κατὰ τὴν Ἰστρινῆς: hoc Ionicum et *Herodoti*, II. 33. τῇ Ἰστρινῆ τοὶ Μιλησίων οἰκεῖνσι ἄποικοι: ubi tamen spectabilem nobis optimi duo *Codd.* praebent scriptionem, τῇ Ἰστρίνῃ οἱ Μιλησίων οἰκεῖνσι ἄποικοι. Horum cum *Scythis* commercia vel solae *Hesychii* demonstrarent Ἰστριανίδες, *Holstenio* commodum memoratae. VALCK.

[20. λάβεσκε ἄν) Vide ad III. 119, 12. not. Similiter, ubi adiicit ἔχων δ' ἄν ταύτην ἡγόραζε, particula ἄν non ad ἔχων, sed ad ἡγόραζε fuerit referenda. S.]

28. ἐν Βορυσθένῃ) Quia Βορυσθευιτέων ἄστν et Βορυσθευιτέων πόλις, et c. 53. ἐπὶ τῷ Ὑπάνι Βορυσθευιταὶ κατοικησινται, malebat vir doctus ἐν Βορυσθευιταῖς, nec confidenter tamen; nihil vulgato verius. Urbs amni Borystheni erat ὁμώνυμος ap. *Strabon.* lib. VII. p. 470. [pag. 306. ed. *Cas.*] et *Stephan.* Hinc cap. 24. τῶν ἐκ Βορυσθένης τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων. WESS. — Eadem Olbiopolis et Olbia IV. 18. S.*

29. γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ) Plenius, ἔγημε καὶ ἡγάγετο ἐς αὐτὰ: ut lib. IX. 107. καὶ ἡγάγετο ἐς ἐωυτοῦ. *Lysias* de Caed. *Eratosthen.* c. 2. ἔδοξε μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἡγαγόμενῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Quales in omni sermone ellipses obviae. WESS.

Ibid. καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ) Intacta hic Latina *Val-lae* reliquerunt, quae sane minus tritae locutionis vim non explanant, significantis, et quam illic sumsit uxorem, in istas aedes deduxit. Inscriptionum *Herodis Attici*, quas *Salmas.* illuminavit, secundae vs. 5. de Regilla dicitur Romana puella: Γῆματο δ' ἐς Μαραθῶνα: quod ita vir summus interpretatur, ut ad minuta talia non satis attendisse videatur. Significant ista: in agrum Marathonium, seu Marathona venit, ut ibi nuberet *Herodi*. Mulier γῆμασθαι, vir

dicatur γῆμαι. De Scyle Herodotus: οἰκία τε ἰδίμῃτο ἐν Βορυσθένῃ, (tentari non debuerat:) καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίν: aedes sibi curavit in urbe construi Borysthenide, atque in istas aedes uxorem duxit indigenam. Ἀγεσθαι γυναῖκα quum idem vulgo notaret ac Γαμεῖν, novator Herodotus γαμεῖν ἐς οἰκία γυναῖκα dixit, quoniam plena phrasi dicebant et Graeci, domum uxorem ducere, ἄγεσθαι εἰς οἶκον. Lysias p. 4. γυναῖκα ἡγαγόμεν ἐς τὴν οἰκίαν. Pausanias IV. pag. 362. Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. Theodectes Trag. Stobaei pag. 422, 57., Ὅταν γὰρ ἄλογον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις: illud ἄγῃ magistris minus Atticum videretur; et est certe multo minus usitatum ἄγειν γυναῖκα, quam ἄγεσθαι, quod et vulgaris usus fuisse docet Eustath. ad Iliad. ξ'. pag. 954, 55. [p. 969. ed. Rom.] frequentatum Pausaniae, cui pro ἀνάγεσθαι restituit ἄγεσθαι Clar. Abresch. lib. VII. pag. 571. sicuti lib. X. p. 870., pro ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνων τῷ δαίμονι, vir amicissimus primum ἀγόμενος corrigebat, deinde dedit ἡγόμενος. Scribi quoque potuit ἀγαγόμενος, illic ἀγαγέσθαι, ut in Epigramm. IX. p. 751. [Anal. Brunck. T. II. p. 179.] Ἀμφιτέρων ἔτ' ἐμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα. VALCK.

CAP. LXXIX. 5. Διενύσω βακχεῖω τελετῶναι) Titulus Dionysi hic et deinceps βάκχειος, estque adeo Dionysio Bacchio initiari. Θεὸς βάκχειος Sophocl. Oed. Tyr. vs. 1124., δεσπότης βάκχειος, tum βάκχειος et βάκχιος in Euripid. Cycl. vs. 9. 38. etc. Plura L. Küsterus ad Comici Thesinoph. 997. Mox [lin. 6.] ὀλίγον τι, quomodo c. 81., adscisci posset, nisi in scriptis eadem ibi discordia, quae multis aliis in locis. Vide lib. VII. 115. et 259. WESS.

12. Θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον, ὅστις etc.) Valla vertit τούτο, ὅ, τι μαλίνεσθαι etc. refragantibus msstis. Scythae, non esse rationi consentaneum deum excogitare, qui homines in furorem agat, innuebant: τοῦτον ἐξευρίσκειν Θεόν, ὅστις μαλίνεσθαι etc. Bene poëta de Cupidine, Τίς Θεὸν εἶπεν ἴρωτα; Θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὀρώμεν Ἔργον. Florileg. lib. I. 27. [Anal. Brunck. T. III. p. 249.] WESS.

14. διεπρήστευσε) De famoso ἱπρήστευσε sive διπρήστευσε neque scio quid dicam aut coniectem. Exstant doctorum emendationes διεδρήστευσε, ἰδρήστευσε, διπρήσσειν, ἱπρήκτευσε, διεπρήσβευσε, partim alienae, partim auctoritate defectae, sola sermonis ex analogia arcessitae. Blandicba-

tur nonnihil Arch. διεπίστευσε - - - πρὸς τοὺς Σκύθας λέγων, *fidem fecit*, seu ut Valla, *indicium detulit Scythis dicens*. Sed amplius aliquid Scriptor voluisse videtur. Rediit in possessionem διεπρήστευσε. WESS.

Ibid. ἐπρήστευσε - - - πρὸς τοὺς Σκύθας) Nihil nos iuvat illud ἐπρήστευσε ex Med. Cod. positum, pro διεπρήστευσε. Varia viri docti excogitarunt: διεπρέσβευσε· διεδρήστευσε· διεπρήκτευσε: quorum primum, Galei, sententiam praebet minus accommodam; reliqua carent auctoritate: διέπρησσε vel διέδρη potuerant exemplis firmari. Pro διεπρήστευσε praebet Arch. Cod. διεπίστευσε. Si quis daret διέπεςσε, vel διέπιπτε τῶν τις Βορυσθενείτων πρὸς τοὺς Σκύθας, hoc reliquis omnibus anteponerem: debuit enim, dum portis occlusis sacris Rex Graecanicis operaretur, insciis custodibus urbe delator elabi: hoc Xenophonti saepius est διαπεσεῖν. Eadem, qua hic poneretur, structurā, Ἑλλ. IV. p. 304, 14., διαπεσεῖν βουλούμενοι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν: mox, παρέντι τοὺς διαπίπτοντας: quae, totidem literis scripta cum vicinis leguntur in Agesil. Encom. p. 35, 36. ed. Hutchins: rursus Ἑλλ. III. p. 285, 14. ἀπεχώρησαν, ἐν τῇ μάχῃ διαπεσόντες, ἀμελησάντων τῶν Βιθυνῶν. Hinc, et a se invicem, nonnihil diversa sunt διεκπεσεῖν et διεκπαίειν. VALCK. — διεδρήστευσε probans Schneider in Lexic. crit., quo auctoritatem aliquam inusitato verbo conciliaret, commode ad Hesychii Δρῆσται, δραπεταί, provocavit. ἄδρηστα ἀνδράποδα dixit Noster IV. 142, 6. S.

18. καὶ βακχεύει τε καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαιν.) Vel servari debuerat βακχεύει καὶ, vel, primo καὶ (ex κε nato) praetermisso scribi: βακχεύει τε καὶ ὑπὸ θεοῦ μαίνεται, Bacchi sacris operatur, Deique furit instinctu. Instinctus divino spiritu, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ, saepius ἐκ θεοῦ vel ἐκ θεῶν τοῦ κατέχεσθαι dicebatur: iunguntur et a Platōne κατέχεσθαι καὶ μαίνεσθαι. Dantur loquendi formae eiusdem ferme significatus. Διονύσω μαίνεσθαι et ἐκ Διονύσου: ἐξ Ἄρεος μαίνεσθαι· ἐξ Ἔρωτος· ἐκ Νυμφῶν. Verbis neutris ὑπὸ longe plurimis adiungitur; rarius verbo μαίνεσθαι. Lucian. Dial. Deor. XII. 1. ἐκείνη μέμνηεν ὑπὸ σοῦ. XVIII. 2. μεμνηότες ὑπὸ τοῦ πότου. VALCK.

21. ἐπὶ πύργον κἀτίσει) Dedit hoc Med. pro ἐκάτισι: alii forte Codices dabunt κατέισι, collocavit. Homericum καθῖσι, pro ἐκάτισι, Codices etiam praebent scripti Thucyd. p. 501, 95. [lib. VII. c. 82.] probatum Dukero, διαβαρὲς πρὸς μετώ-

ρὴν τι καθεῖσε τὴν στρατιάν. Euripides Phoen. vs. 1195. Ἐξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. VALCK.

CAP. LXXX. 4. ἐκ τῆς Τήρεω θυγατρὸς etc.) Vere scripti Codices: vere etiam ἐπανιστάτο Arch., Ionum more, pro ἐπανίσταντο. Agnovit hoc librariorum peccatum et correxit Portus; quem ducem, uti solet, sibi Editor Genevensis legit. Confer huius Musae c. 167. WESS.

Ibid. ἐκ τῆς Τήρεω) Docte Valla: ex filia Teris genitum; Vallam corrigens Gronovius, dum dat Terei, videri queat ipse potius reprehendendus; nam sicubi, hic certe, possunt adhiberi verba Thucydidis II. c. 29. Τηρεῖ, - - τῷ Πρόκην - - σχόντι γυναῖκα, προσῆκεν ὁ Τήρης οὗτος οὐδὲν οὐδὲ τῆς αὐτῆς Θράκης ἐγένοντο· ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ, - - ὁ Τηρεὺς, ὥκει· - - Τήρης δὲ, οὔτε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων, rex fuit Odrysarum. Fuerunt itaque, secundum Graecos, diversa nomina Teres et Tereus: alterius sunt generis Ἀχιλλεύς, Achilles; Περσεύς, Perses etc. Rex hic Thraciae Teres pater fuit Sitalcis. Ista duo Thraciae regum nomina nota sunt ex historia Graeca, etiam Philippica. Teris filius Sitalces bello Peloponnesiaco cum Atheniensibus iniit societatem: huius filium Σάδοκον, sive patri cognominem, Athenienses civitate donarunt. Hoc ubi tradit Aristoph. in Achar. vs. 145., vitiosissimum hoc prostat Scholion: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παραπέμποντα· ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δὲ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λίγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Postrema leguntur ap. Thucyd. p. 115. ult. Iam primum auferatur hinc in indicem relatus Symmachus, alibi saepius in his scholiis citatus: deinde sic ista me iudice sunt redintegrandae: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν πατέρα αὐτοῦ παραπίμποντες (patre insuper habito, filium civem fecere:) ἐλίγντο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δὲ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει, σύμμαχος Ἀθηναίους μέμνηται Θουκυδίδης· προστίθησι δὲ καὶ τὸ ὄνομα. VALCK.

14 seq. ταῦτα - - ἐπεκηρυκείτο.) Neglexit haec Valla. Qui Latina adposuit, [Gronov. cuius sunt illa, pacem firmabat,] notionem verbi ἐπεκηρυκείσθαι, in missis caduceatoribus obviam, et ab Ammonio indicatam, contempsit. Ad Valckenar. ad Grammaticum lib. I. c. 20. Statim [l. 16.]

ἀδελφεὸς Σιτάλκω, uti lib. VII. 137. ὑπὸ Σιτάλκω τοῦ Τήρ-
ρεω. Neque temere damno πεφευγῶς τοῦτον, tot schedis mu-
nitum. WESS.

CAP. LXXXI. [6. Ἑξαμπαῖος. Vide c. 52. S.]

9. ἄποτον ποιέει) Lenius hoc ob cap. 52. WESS. —
Nempe, quia ibi non diserte dixerat ἄποτον ποιεῖ. At,
quod ibi dicebat κερνᾷ τὸν Ὑπανιν, id, si sententiam spe-
ctas, idem atque ἄποτον ποιεῖ valet. Amat autem Herodo-
tus orationem infinitam ita continuare, ut nos, praeceun-
tibus probatis codicibus, edidimus. S.

11 seq. κρητῆρος, τὸν Πανσανίης etc.) *Atheneum Pausaniae*,
Cleombroti F., craterem ad os Ponti, inscriptumque illi
carmen, *Nymphis* habet in *Athenaei* lib. XII. pag. 536. et
Pet. Gyllius Bosp. Thrac. lib. III. 5. Tota autem haec mul-
titudinis Scythicae indicatio speciem praefert scriptoris
coniectantis ac nihil definientis. WESS.

[17. τοῦτον βουλόμενον εἰδέναι τὸ πλῆθος -- κελεύειν μὲν
πάντας Σκύθας) Vide quae in *Var. Lect.* super hoc loco
disputavimus. Si τοῦτον valet, non video equidem quo
pacto teneri commode potuerit κελεύειν μιν, ubi ex con-
iectura μὲν pro μιν posui, quemadmodum video etiam a
Reiskio praeceptum. Quod vero repetitum βουλόμενον
cum viris doctis adieci; sic solere *Herodotum* studiosus
quisque Lector frequentibus exemplis observaverit: unus
tamen mihi occurrit locus, ubi tali in orationis structura
verbum ante positum, dein post τούτους non repetitur,
c. 172, 18. Itaque non intercedam, si quis hic aut *omitten-*
dum praeceuntibus libris omnibus, aut certe *uncis includen-*
dum fuisse contendat. Etiam μιν fortasse non debuerat mu-
tari; quia post τοῦτον pluscula verba interiecta sunt. S.]

21. χρῆμα πολλὸν ἀρδίων) Certam praestant *Porti* emen-
dationem schedae, et *Camerarii* [videtur *Passionei* scribere
voluisse] lib. VI. 43. χρῆμα πολλὸν νεῶν. Simile *Comici*
ex *Pluto* χρῆμα πολὺ τεμαχῶν, [vs. 895.] et *Nostri* lib. I.
36. [ubi quidem non χρῆμα πολλόν, sed συνὸς χρῆμα μέγα.]
WESS. — Restituetur χρῆμα πολλόν ex codicibus, qui-
bus *Valla* concinit, [magnam vim aculeorum] et VI. c. 43.,
χρῆμα πολλόν νεῶν: sic et alibi loquitur *Herodotus*. ὕδατος
χρῆμα πολλόν dixit *Lucian.* de *Syr. Dea* [c. 13.] T. III. pag.
459. Συνὸς μέγιστον χρῆμα, *Soph. Meleagro*; θησαυροῦ χρῆμα
ἀμύθητον, *Philostratus*. VALCK.

21 seq. καὶ οἱ δόξαι - - ποιήσαντι ληπίσθαι) πηήτας insolentissimum est, et protectum minime. Nam auxilio quae arcessuntur, [ex I. 19, 9. et V. 109, 6.] ποιήσαντα postularent, qualia in Musis plura. WESS.

CAP. LXXXII. [6. βήματι non tam pedi interpretari debueram, quam vestigio pedis. S.]

CAP. LXXXIII. 4. ζευγνυσθαι τὸν Θηήκ. Βασπ.) Malo ex schedis Britannicis ζευγνῦναι, quod Scriptori tali in re tritissimum, lib. III. 89. 90. 134. VII. 56. Verius statim [lin. 6.] στρατηίην - - ποιέσθαι, nec fugit vulgatae menda Editorem Genev., etsi male tollentem. Error frequens et manifestus, de quo I. 205. atque alibi. WESS.

CAP. LXXXIV. 7. τοὺς ἐπιστεῶτας) Accedo Gronovio. [scil. duo verba ἐπὶ τούτων ex codicis auctoritate abiiicienti.] Persae omnes, quotquot militari aetate, ipso rege in hosticum abeunte, obstricti ut eum armati sequerentur videntur fuisse. Hinc rex iram, quasi insigne regium, in Oeobazum stipendia unius e filiis suum in solatium deprecantem, exercuit, et occisos tres in conspectu parentis abiecit, crudelis futurus, si omnes abduxisset, bene Seneca de Ira lib. III. 16. Hinc non dissimilis in Pythium Nerxis crudelitas, ab eodem Philosopho non praeterita, in Nostri lib. VII. 38. WESS. — Τοὺς ἐπιστεῶτας adstantes interpretatus sum cum Wess. et Gron. Sic I. 59, 6. λίβητες ἐπιστεῶτες, sunt adstantes, in propinquo stantes. Quod olim editum erat et a Schaef. revocatum est, τοὺς ἐπὶ τούτων ἐπιστεῶτας, id Valla parum prudenter praepositos filiis Oeobazi; multo rectius H. Stephanus, quorum id officium erat. Et τὸν ἐπιστεῶτα quidem τῆς διώρυχος fossae praefectum dixit Noster VII. 117, 2. conf. II. 148, 20. Sed, quorum hoc officium est, dicuntur potius Nostro οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι, aut τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήτσειν, ut VII. 39, 16. S.

CAP. LXXXV. 5. ἐξέμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ) Ex conjectura Pavii ἐπὶ τῷ ἱρῷ, in promontorio, seu vertice Cyanearum, sed incongrua. Elegantior Valckenarii, quam amplecti non possum. Tacet Scriptor de regis in continenter exscensu ac transitu in fanum, quod praeter morem minime. Τὸ ἱρὸν ad os Ponti erat, sive παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου in Philostrati I. Vit. Sophist. xxiv. 1. Ad idem os πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου Cyaneae, Strab. lib. VII. p. 492.

[pag. 319. D. ed. Cas. Conf. Nostrum mox cap. 87 extr.]
Ex Fano ingens aperiebatur Pontus, patebantque lustrantibus petrae Cyaneae ipsumque mare clarissime, conspicique in hunc possunt diem, docente *Pet. Gyllio Bosp. Thr. lib. III. 5. WESS.*

Ibid. ἐξόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱερῷ) Praeter ceteros accurate de templo Iovis Οὐρίου, quod ad os Ponti positum eximie dicebatur τὸ ἱερόν, agens *Clar. Io. Taylor* in Praefat. ad *Marmor Bospor.* Iovi Urio sacrum, Herodotea non omisit: meminit certe *Herod. c. 87.*, μέσσην ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱεροῦ. Nostro vero loco quomodo tandem, obsecro, sedisse diceretur in isto templo Darius, qui in navi sederet Ponti spectator? nam ἐσβάς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ ταῖς Κυανίας καλουμέναις ἐξόμενος δὲ ἐπὶ τῷ . . . ἐθνήετο τὸν Πόντον ὄντος ἀξιοθέητον: tandem cap. 86., admirando hoc satiatus spectaculo Darius ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν: hic Bosporum contemplabatur: pons autem iungebat eam partem Bospori, quae esset media Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱεροῦ. Quid itaque? hic navigans Darius, ut Pontum oculis perlustraret, sedisse videtur iuxta navis magistrum in puppi, qui locus Homero dicitur ἵκριον. Quid si scripserit itaque *Herod. ἐξόμενος ἐπὶ τῷ ἱκρίῳ, sedens in tabulato navis.* Νηῶν ἵκρια *Homero, Hesychio* sunt aliisque τὰ σανιδώματα τῶν πλοίων. vide *Io. Scheffer. de Mil. Nav. lib. II. c. 5. VALCK.*

7. τοῦ τὸ μὲν μήκους etc.) Constat pristina verbis sanitas. Ponti et longitudo et latitudo, antea deficiens, bene habet. Constat stadiorum numerus, reditque secum in gratiam *Herodotus.* Scripserat cap. 86. in latum patere stadiis ΜΜΜ ccc., quot utique ex trecentis et triginta orgyiarum millibus, quae illis aequantur, oriuntur; si quidem decem earum myriades mille efficiunt stadia, cap. 142. huius libri, et centum pares uni sunt stadio, lib. II. 149. Quae quidem nullum cum habeant dubium, merito cum *Pavio* stupemus, monitoris *Th. Galei* rationem non fuisse habitam, ac contra verum stadia cc. durasse. [Monuerat *Galeus*: „Cod. Arch. τμηχόσιοι, quod verum est; „et ex sequentibus confirmatur.“ Ceterum conf. *Var. Lect.*] Statim ὁ ἀνχὴν [lin. 11.] per appositionem, quam dicunt, deponitur; nec superfluous atque ex scholio *Abbati Melota* esse debuerat. τοῦ ποταμοῦ τὸν ἀνχίνα c. 89. et ἐπὶ τῷ ἀν-

χένι τῷ βοσπόρου cap. 118. videbimus. Olim similis in his *Maximi Tyr. Diss. VIII. 7.* appositio: οἱ ἐσπέριοι λίβυες οἰκοῦσι γῆν, αὐχένα στενὸν καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιβάλλαττον. Mutavit *D. Heinsius*, sequente, sed haesitante, *Davisio*, quem adi et Criticos ad *Sophocl. Oed. Col. vs. 688.* WESS. — Turbare l. 11. lectorem non nihil poterat quod τὸ articulus non ad proximum vocab. ὁ αὐχὴν, sed ad remotius refertur: ferendum id tamen hoc ipso, quod vocab. ὁ αὐχὴν velut in parenthesi interponitur. Porro idem τὸ articulus non ad ipsum per se στόμα, sed ad τὸ μῆκος τοῦ στόματος refertur: nec enim ipsum per se ostium maris Euxini *Bosporus* vocatur, sed τὸ μῆκος τοῦ στόματος, longitudo ostii, tota ostii continuatio, nempe universus meatus ab ostio Ponti Euxini usque ad Maeotidem paludem progrediens. Caeterum de usu vocabuli αὐχὴν conf. quae ad l. 72, 13. notata sunt. S.

CAP. LXXXVI. 3. νυχτὸς δὲ, ἐξκλισμυρίας) Harum omissio vocum [nonnullis in codd.] ex scribarum est sordidia. Stadiorum ex diurno nocturnoque navis cursu mire fallax computatio. *Aristidi* νῆς πανημερία θύουσα, et vento impulsa prospero, absolvit stadia mcc. *Or. Aegypt. pag. 360.* *Theophilus* in *Ptolemaei Geogr. lib. I. 9.* τὸν τῷ νυχθημέρου φορὸν πλοῦν, unius diei ac noctis secundam navigationem m. tantum stadiis equiparat. Receptior *Herodoti* ratio, siquidem ὡμολογημένον τοῦτο seu in confesso erat, navim secundo vento dcc. stadia una die conficere, *Marciano* in *Peripl. pag. 67.* indice, iustissime adiciente. arte augeri et huius neglectu minui eam cursus velocitatem posse. WESS.

[6. seq. ἑνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυίων) Potuerat *Herodotus* eandem in sententiam (nempe 1,110,000 org.) ἑνδεκα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ὀργ. scribere: sed neutiquam necesse est, ut cum *Larchero* in *Notis* ad h. l. et cum *Breigero*, in *Comment. de difficiliorib. Asiae Herodoteae pag. 38.* istum in modum mutetur constans librorum scriptura. Nec enim ambigua est vis huius scripturae: nec significat illa (ut hi sibi persuaserant) 110,100 orgyas. Hoc si voluisset auctor, scripturus erat ἑνδεκα μυριάδες ὀργυμίων καὶ ἑκατὸν ὀργυιαί, aut, praemisso (ut fere solet) minore numero, ἑκατὸν ὀργυαὶ καὶ ἑνδεκα μυριάδες ὀργυμίων. Quem-

admodum mox (lin. 12.) τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὄργυιέων, non sunt tricies mille et triginta orgyae, sed triginta tres myriades; sic ἑνδeka μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὄργυιέων, sunt centum et undecim myriades. S.]

10. ἐκ τῆς Σινδικῆς) Quod in Latinis olim e Scythica, inputatur Vallae iniuria: absunt haec et quae adhaerent principi versionis editioni, addita aut a Phoenice aut Heresbachio. [Immo leguntur ista, e Scythica, in Laurentianae versionis editionibus, Heresbachiana et Phoeniciana vetustioribus, in ea certe quae mihi nunc maxime sub oculis versatur, anno 1494. in lucem emissa.] Reposui, praepositâ literâ, quam articuli postrema, uti c. 28., degluttierat, τῆς Σινδικῆς. Qua quidem in parte audacior si censear, patroni Cl. viri aderunt P. Bertius de Agger. et Pontib. c. 2., Holstenius ad Steph., Is. Vossius, Gronovius, Berkelius, atque alii. WESS.

18. μήτηρ τοῦ Πόντου) Conmoda, et, quod sciam, nondum publicata haec Dionysii Byz. ex Anaplo Ponti: Μὲν δ' ὑπὲρ αὐτὸν, Pontum, ἀνακέχεται λίμνη Μαιῶτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν τοῦ Πόντου κατεφῆμις λόγος ἐκ παλαιᾶς μνήμης παραδεδομένος. ταύτης τὸ μὲν περίμετρον ἐστὶ δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας ποταμὸς Τάναϊς, ὅρος τῶν δυεῖν ἡπείρων: in quibus ambitus paludis nimius, uti Casauboni ad Strabon. lib. VII. 477. [p. 310. ed. Cas.] observatio patefaciet. Mater Ponti, Maeotis; quod huius gignatur aquis et incrementa capiat. Tzetzae ὡς μήτηρ καὶ μαιεύτρια γένους παντὸς ἰχθύων Chil. VIII. 773., quae et Hipparchi professio ap. Voss. ad Metam lib. I. 1. WESS.

CAP. LXXXVII. 4. στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτὸν) Si dedisset Med. ἐς αὐτὸν, significari posset: duas columnas illuc deportatas statuit, vel erexit: atque hoc cum aliis Herodoteis etiam comparari. Sed placet coniectura Gronovii, legentis ἐπ' αὐτῷ, ad Bosporum. Quod verò in eam rem excitat e lib. VII. cap. 226. ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, mallet omisisset: in honorem enim Leonidae Leo fuerat is erectus. Clem. Alex. Protr. pag. 32, 23., Ἀργύννου νεῶν Ἀφροδίτης ἵστασθαι ἐπ' Ἀργύννῳ τῷ ἐρωμένῳ. VALCK. — Ἐπ' αὐτῷ scripsi ex schedis, sicuti paullo supra [c. 86, 9.] ἐπὶ Θερμῶντι ποταμῷ. [Similiterque frequenter alias.] Si qui priscum ἐπ' αὐτοῦ servatum vult, utatur Pausaniae, de

quo supra, cratere, [vid. Adn. ad c. 81, 11 seq.] Μιᾶμ' ἀρε-
τῆς ἀνέθηκε - - - Πόντου ἐπ' Εὐξείνου, et consimilibus. WESS.

— Apud prosaicum tamen scriptorem praepositio ἐπὶ ista
notione cum genit. constructa aegre (puto) reperietur. S.

[4-6. ἐνταμὼν γράμματα, εἰς μὲν τὴν Ἀσσύρια, εἰς δὲ τὴν
Ἑλληνικὰ, ἔθνεα πάντα ὅσα περ ἦγε. *Litterae Assyriae*, eae-
dem quae *Babylonicae* et *Chaldaicae*. Assyriae enim et
Babyloniae nominibus pro synonymis uti Nostrum, ad
cap. 39, 4. et ad I. 192, 8. monuimus. Caeterum super
hoc loco consulendi viri docti, *Anquetil* in *Actis Acad. In-*
script. T. XXXI. p. 456. et *Heeren* *Commentat. Soc. Goett.*
T. XIII. p. 55 seq. Γράμματα quidem h. l. non potissimum
litteras sive *characteres* intelligi par est: sed idem valet
γράμματα atque ἐπιγραφή, *inscriptio*, quemadmodum mox
cap. 91, 4. et I. 187, 5. et 18. Et, sicut ibi ait Scriptor
γράμματα λέγοντα τὰδε, sic h. l. scribere potuerat γράμματα
- - - λέγοντα ἔθνεα πάντα, aut tale quidpiam: verum
etiam per adpositionem, quam loquendi formam et alias
amat Noster, absque vinculo iungi ista poterant γράμματα,
ἔθνεα, *insculpi* iussit *inscriptionem*, vel *titulum*, (scilicet) *po-*
pulos omnes; id est, *populorum omnium nomina*, et *co-*
piarum fortasse, quae e singulis aderant, *numerum*. S.]

[11. τῆς Ὀρθωσίης Ἀστειμίδος) De hac consuluisse iuvabit
quae *Fabricius* collegit ad *Sext. Empir. Pyrrh. Hypotyp.* III.
208. S.]

CAP. LXXXVIII. 5. ἰδωρήσατο πᾶσι δέκα) Unice
verum hoc. Tale Παντανίη δὲ πάντα δέκα ἐξαίρετη καὶ ἰδέθη
lib. IX. 80. et ὑπισχνέμενοι, τὰ πάντα οἱ μύρια δώσιν lib.
III. 74. *Pavus* a veritate proxime afuit, πᾶσι δέκα, videli-
cet *ταλάντοις*, *refingens*: *talenta* enim *aliena* sunt. Genus
hoc egregie magnus *Is. Casaubonius* ad *Strabon.* lib. III. pag.
252. [ad p. 155. ed. Cas.] et ad *Athen.* IV. 10. [cap. 25.
nostrae edit.] illustravit. Pessime *P. Bertius* de *Aggerib.* et
Pont. cap. 2. παισὶ δέκα [quod olim hic legebatur.] abstu-
lit orationi, coronā aureā virtutis ergo *Mandrocle*m et aliis
muneribus abs rege donatum ex male intellecto, quod se-
quetur, epigrammate iactans. Παισὶ et πᾶσι *conmutari* do-
cuit *Rigaltius* in *Artemidori* I. 47. II. 42. Ego vero [lin.
4.] iusuper ζῶα γραψάμενος habere non debui. Ecce tibi
Eustath. καὶ παρ' Ἡρόδοτῳ τὸ, καὶ ζῶα γραψάμενος, ἦγεν
ζωγραφήσας, ubi plura. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

3. *πᾶσι δέκα*) Revocabitur et hoc ex Codicibus. Verba Herodoti ex lib. I. cap. 50., *κτίνεα τὰ θύσιμα πάντα προσχίλια ἔθυσε*, Galeus commode contulit ad haec Parthenii π. Ἐρωτ. Παθμ. cap. IX. *πάντα ἑκατὸν ἐναγίσαντες αὐτῇ*. Omnia centena, Casaubonus interpretatur in Athen. IV. cap. 10. [pag. 144. F.] Homerea, quae collegit B. Martinus Var. Lect. III. 22., quaeque plura simillima videntur, sunt tamen diversa. VALCK.

7. *ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἡραῖον*) Vellicat Vallam ob Iunonis templum doctissimus Holstenius, ipsemet ab errore, si tamen eius sit, non immunis: nam Thraciae urbs Ἡραῖον, de qua Stephan. ex Nostri lib. IV., est in cap. 90. ubi Iunonis templum inprudenter Valla. Nec plane absolvo Pet. Gyllium, mire fluctuantem lib. II. Bosp. c. 13. Nobilissimum Iunonis Samiae templum, toties Herodoto lib. I. 70. III. 60. et aliis celebratum, indicatur: ipsa loquendi formula sapum requirit, non oppidum; *καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἡραῖον* recurret cap. 152. Pati autem possem, ut Ἀνδροκλῆς detracta priore littera pingeretur, ni mssti contra venirent omnes, et Tzetzes Chil. I. Hist. 31. WESS.

CAP. LXXXIX. [9. τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα] Eam Istri regionem quae proxime supra illum locum est ubi in duo ostia scinditur, *fauces fluvii* (sic enim hic commodius, quam *collum*, *αὐχένα* latine reddideris) vocat. conf. Adn. ad I. 72, 13. De loco ipso, quem hic designat Herodotus, vide Mannert Geogr. Graecor. et Rom. T. IV. pag. 220. S.]

CAP. XC. 1. Ὁ δὲ Τάραρος) Tearum Thraciae amnem Plinius habet. Ἐπὶ προχοῇσι Θεαίρου ἀεννάου ad eundem ex Epigrammate Simonidis clar. Reiskius refert ad Cephalae Anthol. p. 241. Citra dubitationem huic admovenda Libanii Orat. Antiochic. p. 346. A. Δαρείῳ μὲν οὖν ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνοντι Τάιναρος ἐν Θράκῃ ποταμὸς ἔδοξεν εἶναι κάλλιστος· καὶ στύλον ὃ Δαρεῖος στήσας, τοῦτο ἐνεγράφη [f. ἐνέγραψε] αὐτῷ, Τάιναρον εἶναι ποταμὸν κάλλιστον. Sic Fred. Morellus: quid Sophista reliquerit, Herodotea contendenti adfulget clarissime. WESS.

CAP. XCI. 11. ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ) Ambitiosioris iactantiae ut rex absolveretur, Nobil. Palmerius Exercit. p. 21. vocibus πάσης ἡπείρου nqn universam Asiam,

sed quam *minorem* vocamus, intelligit; quae mihi quidem explanatio non ridet. Dario pleraque omnis Asia dicto audiens erat, quam ἡπειρον lib. III. 134. advertimus. WESS.

CAP. XCII. 2. Ἀρτισκὸς sive Ἀρτησκός *amnis* non alius fortasse ac Hesiodi Theog. vs. 345. Ἄρδησκος: ubi ex suspitione Scholiastes, Ἀρδεῖσκος Σκυθίας *fluvius*. WESS.

CAP. XCIII. 2. Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας) Non indigemus Eustathiano ἀπαθανατίζοντας, a *Fabro* non provide arrepto. Simplex aequae ac compositum ea in re locum capessere *Diodoro* lib. I. 94. adscriptum est. Adde *L. Küsteri* Diatrib. Anti-Gronov. pag. 52. WESS. —. Quod mutatum volebat *T. Faber* ob ista praesertim *Eustath.* in *Dionys.* vs. 304. Ἡρόδοτος ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ, tucur non immerito *Gronov.* Explicuit utrumque de *Getis* adhibitum *Cel. Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 105. habet et ἀθανατισμὸν *Diodorus*, et rarissimum ἀθανατιζῶν *Philostratus*. VALCK.

5. Νιψαῖοι) *Confidentiam celeb. Gronovii*, qua Νιψαῖοι ex correctione *Holstenii*, fide *Stephani* et *Suidae* certissimi, exploduntur, [defendunturque Νιψαῖοι] demiror; cum *Vallae* et *Arch.*, quod ex *Galeo* cognitissimum erat. Codex ita praeferret. Mihi alia mens, *Stephani* auctoritatem, msstis stabilitam, non esse suggillandam opinato. Σκυρμιάδαι item videntur boni, liquido docentes, Σκυρμιάδαι, ἔθνος σὺν Γέταις, in *Stephano* olim fuisse. non Σκυρμιάδαι: cui suspitioni series in *Ethnicographo* litterarum robur addit. Utrumque amplexus sum. WESS.

CAP. XCIV. 5. Ζάλμοξιν δαίμονα) Male olim aberat postremum, siquidem pro *daemone* [pro *deo*] inter *Scythas* habitum *Lucianus*, *Clemens Alexandr.* atque alii testificantur. *Diogenes* VIII. 2. καὶ δεῦθεν Ζάμωξιν, ὃν Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος: quorum postrema, nisi cum *Steph. Monachio* ante Κρόνον posita primitus fuisse arbitraris, erroris *Diogenem* arguent. Recepi Ζάλμοξιν ex tanto Codicum consensu. *Porphyrus* Vit. *Pythag.* sect. 14. sic nuncupatum tradit ex pelle *ursina*, quae recens nato fuerit iniecta: nam talem *Thracēs* pellem Ζαλμὸν adpellare: unde iusta *Cl. Alberti* divinatio, in *Porphyrio* etiam Ζάλμοξιν fuisse. Accedit *Hesychii*, leviter discrepans, ex *Herodoto* scriptura, et in primoribus editis

Aeneae Gazaei, teste *Rittershusio*. Certissimum est, ab aliis nomen pingi aliter: hoc quaeritur, quomodo *Herodotus*; cuius scriptis membranis si fidere licet, id maluit, quod datum est. WESS. — *Herodotea de Zamolxide* respicit *Diogen. Laërt.* VIII. 2. a *Steph. le Moine* recte emendatus. Secundum *Iamblichum Vit. Pyth.* §. 173. *Zamolxis μέγιστος τῶν θεῶν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς*. *Herodoto cap. 94.* dicuntur *Getae οὐδέν τι ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι, εἰ μὴ τὸν σφέτερον*. VALCK.

4. Γεβελέϊζιν *Matth. Praetorius* in Orbe Gothico interpretatus est e lingua Lithuanica, qua *gyva-leysis* significat auctorem et quasi datorem quietis, sicuti eadem *Zemeluks* aut *Ziameluks* est deus terrae; haec *Th. S. Bayerus Origin. Sinicar.* pag. 283. in re lubrica et admodum incerta. WESS.

9. διαλαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου - - - τὰς χεῖρας) Codicum ἀποπεμπομένους, quidquid dicatur, tueri ac laudare haud possum. Planum est vetus, ac defensum abs *Abreschio* ad *Aristaenet.* p. 156. Πιπτεῦσι et ἀπειλεῦσι [l. 11. et 17.] Ionum dialectus adprobat. Superius διὰ πεντετηρίδος [lin. 4.] verissimum: *Clemens* quidem *Stromat. lib. IV. pag. 590. singulis annis, κατ' ἔτος*, legatum ad *Zalmoxin* lectum, sed aliunde memorat. *Laurentii* autem *navigium quinque remigum*, ex pravis Graecis progenitum, multos, neque indoctos homines, decepit, Latina magis quam Graeca lectitantes. WESS.

CAP. XCV. 9. ἦθεα βαθ' ὕτερα) *Valesius* indolem dictionis ad *Polybii Excerpt.* p. 23. patefecit. [Vide *Polybium* nostrum T. VII. p. 601. Adn. ad lib. XXVII. 10, 3. Conf. eundem *Polyb. VI. 24, 9.*] Saepe *Philo Iudaeus*: βαθεῖ δ' ὅμως ἦθει φησὶν αὐτοῖς, in prudente et gravi oratione, *Libro de Ioseph.* p. 550. E. et ἦθει βαρυτάτῳ, sive βαθυτάτῳ potius, φησὶν αὐτοῖς p. 558. B. tum ὠνήσομαί σε, βαθεῖ ἦθει φάναι, sic recte ex manu descripto *Mangeyus*, *Quod Omn. Pr. Lib.* p. 887. Iam οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ [pro ἀσθενεστῶ lin. 11.] unde *Eustath.* hauserit, an memoriae sit peccatum, adfirmare nequeo. Melius certe in tanta mssorum consensione vulgatum, ab *Aristide* olim, uti adscripta lib. I. 29. ostendunt, spectatum. WESS.

11. οὐ τῷ ἀσθενεστῶ σοφιστῇ) Tanquam *Herodotea* scripsit *Eustath.* in *Iliad.* δ. p. 365., ὁμιλήσαντα Ἑλλήνων οὐ

τῷ ἀσφωτάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ: atque ad ista, οὐ τῷ ἀτοφ-
 posuit, ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν τῷ πάνυ σεφῷ. Vocem ἀσφω-
 τάτῳ, nisi quis forte Codex dederit, neque in suo repo-
 risse videbitur. Pythagoras, Archyta iudice, non sordidus
 auctor Naturae verique, Horat. I. Carm. 28, 15. His non
 omissis, multa huius generis viri Docti collegerunt. Ne-
 mo forte frequentius hoc genere loquendi fuit usus quam
 Thucydides, cuius hoc primum est p. 5, 82. ἀνδρῶν οὐ τῶν
 ἀδυνωτάτων: sic vocat omnium potentissimos; nam in his
 μείζον ἢ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως, ut vere iudicat Her-
 mogenes pag. 567. Thucydidī Μήθυμναίων οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι
 memorantur p. 569, 14. quales Xenoph. pag. 349, 27. οὐκ
 ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει. Tritaei meminit Pausan. pag.
 656., τῶν οὐκ ἀδυνάτων ἐν Μεγάλῃ πόλει. Quod haec pro-
 ximum antecedit, [lin. 9.] ἤβια βελύτερον ἢ κατὰ Θρήικας,
 eleganter dictum; cuius simillima dantur apud Thucyd.
 Xenoph. Isocratem. VALCK.

[16. ἐν ᾧ δὲ ἐποίησεν etc.) ἐν ᾧ τόπῳ intellexi, scil. ἀνδρῶν,
 atque ita in Latinis interpretatus sum. Vereor autem ne
 minus recte quam alii cum Valla: Dum ea - - - ageret
 atque diceret, (agebat atque dicebat malles) interim sub-
 terraneum aedificium (conclave) struebat. S.]

20. τὸ κατάγειον οἶκημα) Ἀντρωῶδες τι χωρίον vocat Strabo
 VII. p. 457. A. [p. 298. ed. Cas.] ἄβατον τοῖς ἄλλοις (ὁ) κη-
 ταλαβόντα, ἐνταῦθα διχιστᾶσθαι, σπάνιον ἐντυγχάνοντα τοῖς ἱκτός.
 Narrat et alia quaedam de illo, ab Herodoteis diversa.
 VALCK.

CAP. XCVI. 5. πρότερον τὸν Ξάλμοξιν τοῦτον γινίσθαι
 Πυθαγόρῃ) Eadem Hellanici apud Suid. et Etymolog. doctri-
 na, neque spernenda. Cauta scriptoris de Zalmoxi, sive
 daemone seu homine, admonitio veterum religioni et phi-
 losophiae debetur, in primis praecipienti, nihil εἰς θεοὺς
 καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν· δεύτερον δὲ, εἰς τοὺς θεοὺς αἰσχρο-
 πούς: in Platonis Minoë p. 318. E. Hinc eiusdem Philosophi,
 τὰ μὲν οὖν δὴ τῶν ἀρχαίων περὶ μεθείσθω καὶ χαιρίτω, καὶ ὅπῃ
 θεοῖσι φίλον λεγέσθω ταύτη, in X. de Legib. p. 886. D. similes-
 que dictionum formulae, a doctissimo Berglero non negle-
 ctæ. Mox ὑπὸ Περσέων [lin. 7.] iustum est; accessio uberior
 ex scholio venit. WESS.

CAP. XCVII. 6. Κῶνις ὁ Ἐφεσίου) Recte, nec discre-
 Herodot. T. V. P. II. S

pat lib. V. 37. Tzetzen scriptura, qualis Arch. et Vallæ, in fraudem induit, cum Chil. III. 465. καὶ Κῶης Ὁρεξάνδρου, et brevi post Κῶης ὁ Ὁρεξάνδρου, aptato imprudenter nomini hominis articulo. Ὁρεξάνδρος nihili est, natum aberrantis calami ductu ex genuino Ἐρεξάνδρος. Qui quidem Coës, Dario asseverans, Scythicae regionis ἀρηρομένον esse οὐδὲν, novisse non videtur Scythas ἀροτήρας et γεωργούς, descriptos c. 17. et 18. Mox σὺ νυν, [ubi vulgo σὺ νῦν lin. 11.] ex Abreschii coniectura, verius. WESS.

10. ἀρηρομένον) Utpote rarissimum, in sua serie debuerat a Porto collocari, aequè ac Ἀραιρημένος. Formarum Homeri studiosus ne hanc quidem omissam voluit, quam legerat in Iliad. σ'. 548. Hinc Hesychio Ἀρηρομένη, redditum ἡροτρωμένη: quod et alibi posuit, Ἀνήροτον explicans μὴ ἡροτρωμένον. VALCK. — Ἀρηρόμενος antepenacutè scribitur in Schneideri Adpend. ad Lexic. crit. casu - ne, nescio, an auctoris consilio. S.

14. ἔσται ἀποδος ἡμῖν) Non refert multum, hoc retineas, an ἔστι ex manu exaratis libris: quamquam posterius paullo videtur significantius. Additamentum Arch. Herodoteae abundantiae praefert specimen, quo nunc non capior. Notabilius post pauca [lin. 18.] Φαίη τις ἂν με ἐωῦτοῦ εἴνεκεν, cuius praesidio vir doctus Miscell. Observ. Vol. III. p. 143. usum ἐωῦτοῦ et ἐαυτοῦ in prima etiam persona positi, adstruit. Non refragor, siquidem Sophocl. Aiac. vs. 1151. ita nitidissime et plures alii. Parum hic tamen locus proderit, in quo olim, testibus Vindob. schedis, ἂν με ἐμεωῦτοῦ, more Ionum. [At ex scholio hoc natum debet videri. conf. Adn. ad III. 52, 16.] Quod quidem saepius eule pronomen vexatum a librariis misere laceratumque fuit in fragmento philosophi apud Stobaeum Serm. I. p. 20. Statim [lin. 19.] ὥς παραμενέω [καταμενέω scribere puto, voluerat, quod commodè praefert Arch.] non prorsus damnable. WESS.

20. ἐς μέσον φέρω) Multo usitatius hoc est altero, quod e Med. promit Gronov. ἐς μέσον φήσω: hoc tamen, vix a librariis expectandum, si codices adfirmarent alii, vel potius φήσας, nemo iure repudiaret: ἰγὼ ἠνώμην - - - ἐς μέσον φήσας, αὐτὸς μέντοι ἔψομαι τοι, ego, palam animi mei sententia verbis explicata, nihilominus ipse te sequar. ἐς μέσον hic es-

set in concilio regio: ἐν Ἀργείοις μέσοις et similia prostant collecta D'Olivillio in Charit. p. 547. Ut Herod. VIII. c. 26. εἶπε ἐς πάντας τὰδε, sic saepe loquuntur Tragici. VALCK.

CAP. XCVIII. 3. τοὺς Ἰώνων τυράννους) Ostentant membranae, quod placere poterit. [Ἰωνας τυράννους.] Aderant tyranni ex Hellesponto, Chersoneso, Aeolide et Ionia, quos omnes rex si compellavit, Ionum praecipuam duxit rationem, gratia et auctoritate potiorum; nisi si patrii moris tenax Ionum titulo Graecos conprehenderit. Lege c. 137. 138. Neque negligere lorum istud, fastorum quoddam instar et ruditatis Persicae illo in genere argumentum. Similes usurpant *funiculos, nodis illigatos*, ad dierum et temporis notitiam barbarorum novi Orbis nonnulli, de quibus Nobilissimus Auctor *Originum Leg. Artium et Scientiarum* Tom. I. lib. III. p. 225. egregie. WESS.

CAP. XCIX. 1 et seq. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς etc.) Cum Auctor haec commentaretur, pictam Scythiae et Thraciae ob oculos tabulam habuit, cuius e mediterraneo tractu lapsum Istri atque ostia spectavit. Θάλασσαν Pontus est, utramque in regionem sese insinuans: hoc κόλπου ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης. Nam, quod vir maluit doctus, κόλπου ἀγομένου τῆς θαλάσσης ταύτης, superato maris huius sinu, nimum ab a scriptis Codicibus, et progressum itineris, quo de nihil hic, sistit. [Nec tamen satis adparet quid sit quod κόλπου ἀγομένου dicat. Larcher vertit: à l'endroit où finit le golfe de Thrace.] Mare ipsum, quatenus Scythiae et Tauricae oras adspersit, varie adpellat, modo in orientis, modo occidentis plagam diffusum. Quae vero adnectit, τὸ δὲ ἀπὸ Ἰστροῦ ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς Θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθ. χώρας ἐς μέγρησιν. Ἀπὸ Ἰστροῦ αὕτη ἦδη etc. dispuncta bene non sunt: voluisse puto. τὸ δὲ ἀπὸ Ἰστροῦ ἔρχ. σημανέων τὸ πρὸς Θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρας ἐς μέγρησιν ἀπὸ Ἰστροῦ αὕτη ἦδη etc. Res postulat Aldusque cum schedis Parisinis. Plura moveri non patior, nactus adstipulatorem virum clar. Corn. de Pauw. Certe πρὸς μισαμβρίην τι καὶ νότον, si spectatorem regionis ex Scythiae mediterraneae finibus detrectaveris, aberrabunt vehementer. Ab Istro enim versus Borysthenem et Carcinitin urbem septemtrio tendenti obiacet, non auster. WESS. — Mihi multo commodior uniceque vera visa est ea dispungendi ratio, quae

post ἐς μέτρησιν interpungitur: atque etiam, deleto post σημανέων commate, cum Schaefero post Τὸ δὲ ἀπὸ Ἰστρου incidi orationem, quo significarem, verbum σημανέων ad τὸ πρὸς Θάλα. referri, istud autem Τὸ δὲ ἀπὸ Ἰστρου per se stare, valereque *Inde ab Istro*; sicut c. 100, 1. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, *Inde a Taurica*. Istum τὸ articulum iam saepius eodem modo positum observavimus: (conf. Adn. ad I. 105, 4.) sive per pleonasmum ita dici statuas, sive per ellipsin κατὰ praepositionis, quemadmodum cap. 100, 6. τὰ κατύπερθε valet κατὰ τὰ κατύπερθε. S.

[7. αὕτη ἥδη ἀρχαία Σκυθική) *Haec est vetus Scythia*; nempe prisca Scytharum terra, priusquam illi, pulsus Cimmeriis, versus orientem limites suos promovissent. Quod si ἥδη particulam etiam exprimere volueris, dices, *Hinc iam incipit*. Sic ἥδη habes c. 100, 1. et 6. III. 5, 10. et saepius alibi. S.]

12. μέχρι Χερσονήσου τῆς Τρηχέης) *Stephano Byz. Chersonesus πόλις τῆς Ταυρικῆς*, ex Herodoteis; perperam, iudice *Holstenio*. Consequens erit ergo, ut Taurica, tanta hic diligentia et cura expicta, extra Chersonesum fuerit, quorum et erudita disquisitio docti viri, quae inter manus, vergit. Nullus equidem infitior, Tauros et Tauricae partem extra eam sese porrexisse. Fossam Scytharum servi, ut accessu heros prohiberent, a Tauricis montibus ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ad Maeotin duxerunt c. 3. Scythaeque ad Tauricam regionem pertinent c. 20. et 100. At Taurici illi montes ad extimum Carciniten sinum, ubi Isthmi Tauricae Chersonesi exordium, semet erigentes et iuxta eundem sinum longe in Pontum protensi ad urbem Chersonesum, quae ob situs aspreta τρηχέη, terminabantur. Haec Noster, nec diversa *Scylax* et *Arrianus* in *Periplus*. *Straboni* pars Chersonesi maioris ἀκρὰ μεγάλη, ἐφ' ἣ ἱδρύται πόλις, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη Χερρόνησος. Addit *Strabo*, peninsulae quoddam instar habuisse regionem, urbemque *Chersonesum*, ubi οἱ Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, incoluerint olim, eversam lib. VII. p. 474. [p. 308. ed. Cas.] Non repeto, *Stephani* iudicium et Herodotea hinc stabiliri. *WESS.* — At recte *Holstenius* observasse mihi videtur, non urbem *Chersonesum*, sed totam peninsulae hanc Χερσονήσον τὴν Τρηχέην καλουμένην dici; quam alii, quo ab aliis peninsulae

distinguatur, *Tauricam* aut *Scythicam Chersonesum* adpellant. Hanc igitur *ad mare, quod est Orientem versus*, pertinere ait; αὕτη ἐς θάλ. τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει. Nec enim de urbe, sed de regione, κατήκειν dici consentaneum est: et *Chersonesus urbs*, non in orientali, sed in occidentali peninsulae parte sita erat. Nam, quod *Larcherus* ait, esse *Chersonesum urbem* in occidentali quidem parte peninsulae, sed ab oriente *Scythiae*, id rem non conficit: etenim, quod mare hic τὴν πρὸς ἀνηλιώτην θάλατταν vocat, idem mare mox τὴν πρὸς τὴν ἡῶ dicit, ubi haud dubie illud mare, quod ab oriente *Chersonesi* peninsulae est, intelligitur; nempe *Maeotis palus*, quam haud multo minorem ipso *Ponto Euxino* esse, (c. 86 extr.) *Scriptor noster* existimaverat. S.

[16. παραπλήσια idem valet ac παραπλησίως, sicut ὁμοῖα persaepe idem atque ὁμοίως. S.]

19. γουνὸν) *Perrarum* in promontorio. Γουνὸς Ἀθηναίων, quorum ager minime uber, in oraculo apud *Criticos* ad *Euripid. Medeam* vs. 679. Est, cui ἐς τὸν πόντον de *Aegaeo* displicet mari, ἐς νότον, in austrum, reponenti. Dabit infra c. 177. ἀκτὴν προέχουσαν ἐς τὸν πόντον, in mare *Aegaeum*. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ lib. II. 97. Inprobant praeterea τὸν ἀπὸ Θωρικῶ, maluntque aut τὸ aut τῶν. *Valla* verterat, quod a tribu *Thorica*, videlicet iugum: substitutum in postrema editione, [Gronoviana,] quod magis in pontum, qui a *Thorico*; me etiam atque etiam mirante. Namque τὸν ἀπὸ Θωρικῶ manifeste ad γουνὸν pertinet Σουνιακὸν, quod iugum inter *Atticae pagos Thoricum et Anaphlystum* nonnihil artatum longe in *Aegaeum mare* prominet, prorsus ut *Taurica* in *Pontum Euxinum*, et *Iapygia* in primis, anguste inter sinum *Brundisinum* et *Tarentum* constricta. Quod [lin. 22.] reposui συμβαλέειν ratum Auctor habet lib. II. 10. WESS.

19. τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν) *Edoceri* cuperem, cur hoc *Attices* in altum excurrentis promontorium, γουνῶ, soli fertilis, hic honestaretur adpellatione; quum ab ea parte nunquam laudata sit *Attica*, sterilis in universum et ἀπρόγωγος, nihilque, quod quidem ego noverim, de *Sunio* dicatur, ad istius anguli τὸ γόνιμον καὶ κάρπιμον commendandum. *Angulus* non γωνία tantum, sed et γῶνος dici potuit: *Hesych.* Γῶνος, γωνία, ἀέκωτος: et fortasse Γουνὸς eidem

non γουνιαῖος sed γωνιαῖος τόπος fuerat dictus, *locus angularis*. Saepe memoratur Attices illud promontorium Orientale, Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν. Herodotea sic primum reddidit *Valla*, ut eadem quidem legisse videatur, sed ordine a vulgato nonnihil diverso collocata: τὸν γουνὲν τὸν Σουνιακὸν, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα: quo modo si legerentur in Codicibus, non displicerent. Neglexit in his *Herodotus* pagum Azeniensem, quem, raro veteribus memoratum, minoris fuisse constat momenti: hoc excepto, in Attices ad sinum Saronicum latere *demus* erat *Anaphlystus*, Sunio vicinus: Sunii promontorium nave flectentibus, sive super Sunium navigantibus, ab altero latere primus occurrebat ad sinistram pagus *Thoricus*. Quidquid ab *Anaphlysto* ad usque *Thoricum* terrarum magis in altum prominebat γουνὲν vocat Σουνιακὸν, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα. VALCK.

[Apud *Homerum* notum est γουνὲν vulgo intelligi τόπον γόνιμον καὶ κάρπμον: quam quidem notionem alienam prorsus ab hoc *Nostri* loco esse adparet. *Angulum* hīc significari, ex *Hesychii*, Γῶνος, γουνὸς, probabile videri poterat: qua notione vocab. istud, cum *Valckenario*, *Schneiderus* in *Lex. crit.* accipiendum h. l. censuit. Cur vero idem *Vir doctissimus* pro eodem adstruendo vocabuli usu etiam oraculum illud advocaverit, quod ab *Euripidis* vetere Interprete ad *Med.* 679. refertur, ubi est πρὶν γουνὲν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι, caussam equidem video nullam. Habet *Homerus* γουνὲν Ἀθηναίων ἱεράων, *Odyss.* λ'. 322. et *Pindarus* εἰν γουνοῖς Ἀθανᾶν, *Isthm.* IV. 42. Quibus in locis, perinde atque in eis ubi apud Poëtam γουνὸς ἀλωῆς nominatur, *foecundum solum* γουνὲν vulgo intelligunt. Atqui haud immerito tamen mirearis, quid sit quod *Attica*, cuius utique parum fertile solum fuisse constat, quamque κραναῆς alioqui Ἀθάναις nominare *Pindarus* solet, (*Olymp.* VII. 51. XIII. 52. *Nem.* VIII. 19.) ab eodem *Pindaro* aliisque *foecunditatis* nomine celebretur. Itaque videndum, ne pervulgata illa vocabuli γουνὸς interpretatio nonnisi ex etymologica coniectura a Grammaticis fuerit conficta, longeque diversam vim veteres auctores ei subiecerint. Scilicet, sicut κραναὴ regio dicitur, quae edita est, montana, multas eminentias habens: similiter fortasse etiam γουνὸς eminentiam, locum editum, vete-

nam sermone significaverit; quam in partem haud absurde olim *Pergerus*, vir doctus, illud γουνιαῖος τόπος accepit, quod apud *Hesychium* vulgo post vocem Γουνεῖσθαι legitur, ut sit locus editior, instar genu eminens. Quae quidem notio, sicut et huic *Herodoti* loco, et illis poëtarum locis apte convenit, ubi γουνός Ἀθηνῶν nominatur; sic nec male congruet istis *Homeri* locis, ubi γουνός ἄλωῆς dicitur, nempe *eminentia*, *altitudo*; quandoquidem *areas*, in quibus frumentum triturbabant veteres, editis in locis fuisse constat, quo facilius paleae a ventis discuterentur. Ista igitur notione vocabulum hoc usurpasse *Herodotus* videtur; quae ne ab *Etymologo* quidem neglecta est, apud quem p. 253, 5. haec ipsa verba leguntur. Λέγεται δὲ γουνός, ὁ ὑψηλὸς τόπος ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῷ σώματι γονάτων, ἃ ἔχει. S.]

[23. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω) Intellige τοῦτῳ ἐγὼ etc. quemadmodum et c. 81, 12. S.]

[27. πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοις ἔειπε ἡ Τχυρκή.) Idem hoc valet ac si dixisset, πολλὰ ἄλλα λέγω παρόμοια, οἷς ἔειπε ἡ Ταυρ. S.]

CAP. CI. 8 seq. ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια) In singulos dies stadia centum et quinquaginta lib. V. 53. dinumerantur: sed multiplex ex citatiore militarive gressu variatio, a magno viro ad *Strabon.* I. p. 61. [ad p. 55. ed. Cas.] adnotata. Mox [lin. 10.] πρὸς Codd. et sententiae iussu exterminavi: quae enim pro voce asserenda vir Clar., non urgent. WESS.

CAP. CIII. 2. θύουσι μὲν τῇ Παρθένῳ) Mutato leviter articulo fingeat praestantissimus *A. Kluitius*. θύουσι μὲν δὲ παρθένῳ. Nihil enim in anterioribus de virgine, mox demum memoranda. WESS. in *Addendis*. — At nec δὲ particulae hic erat locus, et percommode habet τῇ Παρθένῳ, nempe immolant ei numini, quam τὴν Παρθένον adpellant. Similiter *Strabo* lib. VII. p. 508. ed. Cas. non ante facta virginis mentione, de Chersoneso urbe loquens ait, ἐν ᾗ τὸ τῆς Παρθένου ἱερόν. Caeterum, *Tauros* istos reliquias fuisse *Cimmeriorum* a *Scythis* olim finibus suis pulsorum, probabile fecit *Gatterer* *Comment. Societ. Reg. Goetting.* Vol. XI. p. 140. probante *Heeren* in *Ideen* etc. T. I. p. 888. S.

4. καταξέμενοι) Nihil verius liquidiusque. Recurre ad *Hjb.* II. 45. et IV. 60. Firmat *Euripidis* *Iphigenia in Tauro*.

vs. 38. Θύω γάρ, ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει, ὅς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἑλλήν ἀνὴρ, κατ' ἄρχομαι μὲν etc. Quod sufficit. WESS.

Ibid. κατὰ ῥ' εὐξάμενοι) In Editis antiquis scriptum κατὰρξάμενοι. Qui aliter primus scribendum curavit, [vide *Var. Lect.*] tmesin hic sibi deprehendisse visus est, qualis nulla datur apud *Herodotum*, voculam etiam ῥα non adhibentem. Duplex fuit in Codicibus lectio καταρξάμενοι et κατεῦξάμενοι: ad quarum alteram doctum correctorem literis εὐ imposuisse suspicor αῖ, et utrumque recepit, ut solebant isti saepenumero, librarius: supra IV. 60. et alibi fuit in eodem verbo variatum. Nostro loco de Scythis Tauris, pro victimis advenas caedere solitis, ut ait *Mela*, scripserat procul dubio *Herod.* τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων - - καταρξάμενοι ῥοπαλῶ παίουσι τὴν κεφαλὴν: *auspicati* velut vectimam, *clava caput perculiunt*; non ut Graeci, qui cultro victimam immolationi designabant. Huic adfirmandae lectioni sufficiet vel unicus locus *Eurip.* *Iphig.* in *Taur.* vs. 1154. quod Taurorum Rex Thoas comites interrogat Iphigeniae sacerdotis, *utrum illa iam τῶν ξένων κατήρξατο, hospites sit auspicata.* In Graecorum sacris usitatissimum verbum de Indica gente *Nicol.* ponit *Damasc.* *Stobaei* p. 105. Sed, secundum *Herodoti* Tauros, non Scythicae fuit Iphigenia crudelitatis ministra, verum ipsa *Dea*, cui Graecos immolarent hospites: τὴν δὲ δαίμονα ταύτην, τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιδέειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι. *Hesiodus* in *Heroïnarum* catalogo non mactatam Iphigeniam dixerat; sed, *Diana* volente, Ἐκάτην εἶναι: hoc tradens *Pausan.* in *Atticis* c. 43. τούτοις, ait, Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, κ. τ. λ. Ceterum ista potissimum inhumana Taurorum crudelitas effecisse videtur, ut hoc praesertim nomine Scythae fuerint a Graecis in universum infamati. In diversis gentibus Scythicis tria potissimum obtinebant, quae prorsus abhorrerent ab humanissima Graecorum mansuetudine, τὸ ξενοθυτεῖν, τὸ ἀνθρωποφάγειν, καὶ τὸ, τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρᾶσθαι. vid. *Strabo* VII. p. 458. A et 460. B. [p. 298. D. et 300. B. ed. Cas.] et *Iacob. Elsn.* *Observ.* in *Ep.* ad *Coloss.* III, 11. VALCK.

17. ζῶσι δὲ ἅπ' ὁ ληΐης τε καὶ πολέμου) Tales Chaldaeorum, οἱ ληΐζόμενοι ζῶσι - - εἰθισμένοι ἅπ' ὁ πόλεμον βιωτεῖν apud

Xenophontem K. Παιδ. III. p. 74. E. — Conf. Nostrum IV. 22, δ. S.

CAP. CIV. 1. ἀβρότατοι ἀνδρῶν) Tales in Scythia fuisse vix fidem invenit: de Agathyrsis dixerat, credo, ἀβρότατοι ἄνδρες εἰσὶ, sicut in suis legere Codd. L. Valla, et Io. Stobaeus Tit. XLII, p. 294. Habet tamen hinc ἀνδρῶν ἀβροτάτους Eustathius in Dionys. vs. 310. De Agathyrsis Salmasio notata in Solin. p. 188. partim corrigit ad Melam Is. Vossius. VALCK. — Praestat ἀβρότατοι ἄνδρες ex scriptis. WESS.

5. Θρήξι προσκεχωρήκασι) Geminum lib. I. c. 172. προσκεχωρήκασι δὲ γλῶτταν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος. WESS.

CAP. CV. 3. κατέλαβε ἐκλιπεῖν τὴν χώραν) Male in Vallae latinis, coacti fuerant solum vertere. Correxerit errorem clar. Lambertus Bos, Observ. Crit. c. 2. p. 9. WESS. — De usu verbi καταλαμβάνειν cf. Valck. ad IV. 11, 19. S. [5 seq. εἰς δὲ πιεζόμενοι εἵκησαν μετὰ Βουδίνων) Haec Gatterer l. c. suffragante eodem Heerenio p. 893. sic vertenda contendit, *quamdiu premebantur, cum Budinis habitabant*. At id quidem contra Herodoti usum; apud quem εἰς δὲ numquam *quamdiu*, sed constanter *donec* (hac notione, *donec tandem, usque dum*) significat; adeoque commode *denique, postremo*, reddi potest; qua cum notione frequenter coniuncta illa est, *quam ob rem, quam ob causam*. Hoc loco satis erat id quod a nobis in versione positum est. *ad extremum, malis pressi*, etc. quod quidem nil impedit. quominus (quod voluere docti, quos nominavi, Viri) credibile sit, postea Neuros, finito malo, priscas suas sedes repetiisse. S.]

7. κινδυνεύουσι - - - γόητες εἶναι) H. Stephani, Vallam corrigentis versio recipi debuerat: verbum hoc usu, quem Portus adnotare neglexit, semel tantum occurrit apud Herodotum. Κινδυνεύουσιν εἶναι notat *esse videntur, sive sunt*; et δοκοῦσιν εἶναι saepius adhibetur pro εἶναι. Frequenter illud inprimis Plato. Xenophon. Ἀπομν. IV. p. 463, 10. κινδυνεύει ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν, et vs. 35. Φροντίζω μὴ κράτιστον ἢ μοι σιγῇ κινδυνεύει γὰρ ἀπλῶς οὐδὲν εἰδέναι. [IV. 2, 34 et 39.] Sic ille saepius ubique loquitur, et in Epist. Socrat. xxii. Demosthenes l. contr. Aristog. p. 489. δυσκατάπαντόν τι κινδυνεύει πρᾶγμα εἶναι πειρημα. Plato-

nis etiam imitatores. *Sophistae* hunc flosculum scriptis saepe suis interserunt: vide *Clariss. Ruhnken. in Tim. Lex.* p. 116. quique, alienis tamen intermixtis, apta quaedam dedit *Clar. Wetsten. in S. Lucae Act. Ap. XIX, 27. Neuro-rum praestigias* hinc attigit *Eustath. in Dionys. vs. 310. Mela II. 2. fine: Neuris statum singulis tempus est, quo si velint in lupos, iterumque in eos qui fuere, mutantur. Anilem fabulam tangit Salmas. in Solin. p. 187. VALCK.*

11. αὐτίς ὀπίσω ἐς τὸ αὐτὸ κατίσταται) Demuto nihil; nam λυθείς *Arch. ex αὐθις* progenitum librarii negligentia. De *Neuris, Mela, Solinus* atque alii, consimilia. Durant, ut solent quae cum primo lacte inbibuntur, similes in inferiore Germania fabellae. Memini, rusticos et pastores primo aetatis flore videre, quibus haec metamorphosis insulse inputabatur. Confer *Keisleri Antiq. Septemtrional. p. 494. WESS.*

CAP. CVI. 4. γλῶσσαν δὲ ἰδίην) Non pendent ex praecedenti φορέουσι, sed alio, quod in Scriptoris mente haerebat. Similes ex *Sophocle* atque aliis dicendi formulas animadvertimus antea. Dabunt plures *Thucyd. I. 17.; Virgilius Aeneid. X. 26. ubi Servius; Columella de Re Rust. lib. VI. 32. et Graev. ad Florum III. 21.* His vero nexa olim et apta volui, ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μῦθοι τούτων, soli humana carne vescuntur, nunc isthic deposita, ubi seriem turbant. *Androphagi* sive *Anthrophagi* ex re ipsa, vorandisque hominibus, titulum habent; sicuti *Melanchlaeni* ex vestitu nigro. Illis notatio ista convenit excellenter, non his. Coniecturae doctorum hominum, ἄμυθοι τούτων, αὐτὸ μῦθος λυκοφαγέουσι sive αἰλουροφαγέουσι, aestus, quibus ex male locatis vocibus fluctuarunt, manifestant. Agnovit *Ampl. Nic. Witzen, in Belgica horum versione, librario-rum peccatum, et detersit tacens, Tartariae Description. T. I. p. 199. edit. primae. Strabo Scytharum nonnullos adeo fuisse inmanes, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν lib. VII. p. 463. [p. 302. c. ed. Cas.] ex Ephoro scripsit. WESS. —* Vide quae ad h. l. in *Var. Lect.* disputavimus. Quod ad verbum ἔχουσι adtinet, ex coniectura a nobis adiectum, fuerint quidem fortasse qui nil eo opus fuisse contendant, si quidem (docente *H. Stephano Thes. T. IV. p. 89 seq.*) verbi φορεῖν tam late pateat usus, ut interdum idem atque

ἔχειν valeat. Verum tamen, γλῶσσαν φορεῖν pro γλῶσσαν ἔχειν aut γλῶσση χεῖσθαι dicturum fuisse Herodotum, etiam atque etiam dubitare licuerit. S.

5. ἀνδροφαγέουσι δὲ μούνοι τούτων) Ἐνιοι τούτων venerat in mentem Io. le Febvre: sed quae hac legit in sede Eustathius (vide in Dionys. vs. 399.) in suam restituet, de Anthropophagis olim scripta clariss. Wesseling. Vide Diss. Herod. p. 72. Recte Codices mssti vocant Ἀνθρωποφάγους, [nempe verbo utuntur ἀνθρωποφαγέουσι] et Plinio dicuntur Anthropophagi Scythae, humanis corporibus vescentes, Hist. Nat. VI. c. 17. similiter Melae II. c. 1, 120. atque his τὸ ἀνθρωποφαγεῖν tribuit Ephorus Strabonis VII. p. 465. v. VALCK. — Proprium huius populi nomen, ut et Melanchlaenarum, Bastarnas fuisse, probatum ivit Gatterer l. c. p. 148. consentiente Heerenio p. 895. Vere quidem a Graecis Androphagos et Anthropophagos fuisse nominatos haud immerito fortasse negavit eruditus auctor Commemorationis supra laudatae, F. W. Beer, in Additament. ad Hist. Univ. ex Anglico sermone in Germ. translata, T. III. p. 20 seq. Crudis quidem equorum carnibus vitam illos sustentasse credibile fuerit, non humana vesci carne solitos: quali cum feritate parum convenit sapiens illud et aequitatis plenum responsum, Scythis auxilia petentibus datum, in quod horum rex cum aliis regibus consensisse infra (cap. 119.) perhibetur. Caeterum de his finitimisque populis consulendus Bayerus in Actis Acad. Petropol. supra laudatus Wesselingio ad cap. 18, 10. S.

CAP. CVIII. 1 seq. γλαυκόν τε - - - καὶ πυρόν) „Ad oculorum colorem referunt. Ego ad totum corpus retule-
rim, glauco vel caeruleo pictum et rufo: unde Picti Geloni „Virgilio Georg. II. 115.“ belle Salmas. in Solin. p. 153. Πόλις πυρόλιςται recurret lib. V. 52. VII. 59. Homericomore. WESS. — Cum Salmas. et Wess. facit Larcher. Est etiam apud Claudian. in Ruf. l. 314. Heynio ad Virgil. l. c. laudatum, Membraque qui ferro gaudet pinxisse Gelonus. Ad oculorum tamen et naturalem vel comae vel cutis colorem referre etiam nunc docti viri malunt, ut Heeren l. c. p. 895. et Mannert. T. III. p. 7 seq. S.

2 seq. πόλις - - - ξυλὴν) Quae sequuntur de urbe lignea Gelono in Budinis, quam Persae narrantur incendisse

c. 123., hinc tangunt *Steph. Byz.* in Γελωνοί, *Mela* I. c. 19, 140. et *Eustathius*. VALCK.

CAP. CIX. 1. οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί) *Herodotea* si fuerint, dederat, τῇ καὶ Γελωνοί. Equidem ob *Arch.* dissensum ambigo: praeferunt certe ex eo excerpta, quae *Herodotum* non dedecent, et comoda congruaque videntur. Utrumcunque est, vulgatum ab illis premitur maxime. WESS. — Pro καὶ Γελωνοί scribi poterit Γελωνοῖς, aut, quod malim, vocula τῇ interiecta: Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται, τῇ καὶ Γελωνοί. Sic et alibi loquitur, et IV. 171. νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης. Qui praetulerit alterum, *Herodoteis* etiam niti poterit ex p. 96, 11. p. 257, 24. [II. 20. et IV. 112.] VALCK. — Scilicet II. 20, 11. et IV. 112, 7. constructio cum dat. obtinet. Sed nec improbanda utique illa structura erat, quam nos ex plerorumque librorum consensu repraesentavimus, quae sane nihil differt ab ea quam cod. *Arch.* mox offerebat, δίκαιτα ἡ αὐτὴ ἐστὶ Γελωνοῖσι καὶ Βουδῖνοισι, ubi, ex doctorum duumvirorum praecepto, ἡ καὶ Βουδῖνοισι oportuerat. Similiter V. 65, 14 seqq. ἐόντες καὶ οὗτοι — — ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον: non ἐξ ὧν aut ἐκ τῶν καὶ οἱ etc. S.

3. φθειροτραγέουσι) Dederat, opinor, φθειροτραγέουσιν; et φθειροτραγέοντας *Arrianus* in *Periplo Ponti Euxini* p. 18. ubi vulgatur: Ἡρόδοτος λέγει τούτους εἶναι τοὺς φθειροτραγέοντας: in πτ facile πγ transierint. φθειροφάγους vulgo dixere: vid. *Strabo* XI. p. 754. [p. 492. B.] et ibi *Casaub.* VALCK. — *Phthirophagi* occurrunt plures, etiam in *Libya*, cap. 168. huius libri. Praeclare, ut puto, de similibus, φθειροφάγοι εἰσὶν, ἀπὸ τοῦ ῥύπου καὶ τοῦ πίνου λαβόντες ὄνομα, *Strabo* lib. XI. p. 763. [p. 499. ed. Cas.] WESS. — Notum quidem quod de *Sinensium* mulierum deliciis hodieque memoratur. Scripturam nec apud *Nostrum* nec apud *Arrianum*, necesse erat sollicitare. Quod autem *Portus* hunc *Nostri* locum sub verbo φθειροφάγειν retulerit, id imprudenti exciderat: verbum illud nusquam apud *Herodotum* reperitur. S.

10. ἐνύδριες) *Porti* coniecturam, a *Genevensi* editore perperam pictam, *Pass.* codex stabilit, et scriptor ipse lib. II. 72. Περὶ τὰς σισύρνας [lin. 12.] iure Cl. *Gronov.* vindicavit, cui calculum *Valckenarius* noster ad *Ammon.* p. 205.

adposuit. Σίσυρα, αἴγειον στέγαστρον veteribus. Theophylacto lib. VII. Hist. Mauric. c. 6. σίσυρα ἐξ εἰρίου, ἐς τὰ μάλιστα εὐτελές, etiam Apsyrto Hippiatricor. lib. I. 38. p. 155. Sed hoc Ruhnkenius ad Timaeum p. 165. [p. 231 seq. ed. sec.] Ὅρχιες laudabunt, qui sermonis Ionici genium Hippocratemque et Aretaeum amant. WESS. — Licet differentiam quamdam inter σισύραν et σισύραν statuerint Grammatici nonnulli; parum tamen, verum si quaeris, ac nihil fortasse, interesse videtur. Cur σισύρας nos praetulerimus, in Var. Lect. declaratum est. Ἐνύδριαι, quae lutrae sunt, miratus sum canes marinos sive phocas intelligi a Mannerto, III. 7. Cur vero totam ῥῆσιν illam, ἔν τε ταύτῃ - - ὑστερίων ἄκισιν, l. 10-14. cum Heerenio p. 919 seq. pro emblemate habeamus, ab aliena manu adsuto, causam equidem nullam video. Amat sane Scriptor noster qualibet data occasione talia referre. Quatenam quidem alia animalia dicat quadrato vultu, definire non ausim. Praeter custorem et lutram tria alia quadrupedium genera Aristoteles Hist. Anim. VIII. 6. nominat, quae ex lacubus et fluviis victum quaerunt. S.

CAP. CX. 3. Οἰόρπατα) Hoccine, an Αἰόρπατα, Scythicum Amazonum sit nomen. non decerno. Si Αἰρ Scythis Armenisque vir sit, quae Wachteri in Praefat. Glossar. Sect. XII. professio, pristinum ex Aldo et Valla potius erit. Sed in talibus anceps haesitatio. Male Herodoti fidem Franc. Foris Otrokocksi Orig. Hungar. c. 14. p. 291. suggillat, aliena multa stipans, ut Hungaricum videatur vocabulum; quasi Amazones ex ultima Tartaria, vetere Turcarum et Hungarorum sede, processerint. Quod falsissimum. WESS.

13. εἰ δὲ Κρημνοὶ, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθίων etc.) Damnantur duae voces τῆς γῆς codicum quorundam iudicio; suntque ad rem non necessariae. [Uni Ask. desunt illae: commode alii γῆς τῆς.] Cremni, liberorum erant Scytharum, ad Maeotin c. 20. Cultum habent decus ista, [lin. 15.] ἰντυχεῦσαι - - ἵπποφορβίῳ - - καὶ ἐπὶ τούτων etc. Scribentis in animo erant, ἰντυχεῦσαι - - ἵπποις, quibus ἐπὶ τούτων aptissime adhaerent. Talia medicinam respuunt. WESS.

CAP. CXI. 5. τῶν νεκρῶν ἐκράτησαν) Docent sequentia, Amazonum aliquas fuisse praelio peremptas: illa quoque,

καὶ οὕτω ἔγνωσαν ἐούσας etc. limpide asserunt, non aliud ex Scriptoris venisse calamo, quam τῶν νεκρῶν aut τινὰς τῶν νεκρῶν, sicuti in *Codd.* plerisque. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

[9. εἰκάζαντας) Sic edd. omnes, nec aliud e msstis enotatum. Videbatur autem mihi εἰκάζαντες scriptum oportuisse: et in nostro cod. F. postrema syllaba eo scripturae compendio picta est, quo terminationem τις indicare scriba adsuevit. S.]

15. βουλόμενοι -- παῖδας ἐγγενήσεσθαι) Substituunt clar. Reiskius et Abreschius ἐκγενήσεσθαι, sicuti c. 155. ἐξεγένετό οἱ παῖς. Schedae, in quibus ἐγγίνεσθαι et ἐκγίνεσθαι confunduntur lib. V. 105. h. l. silent. Pugnat etiam hoc *Thomae Mag.* decreto in Βούλομαι, saepius fallenti. WESS. — Contendit scil. Magister ille, verbum βούλομαι nonnisi cum praesenti tempore aut praeterito construi, numquam cum futuro: cui praecepto parere *Herodotus* recusat. S.

CAP. CXIII. 4. ἐς εὐμαρίην) Ex αι et ει Iones eiecere nonnunquam τὸ ἰῶτα, *Θηλέην* scribentes et εὐμαρίην. Hoc vocab. quo posuerint usu docuerat *Eustath.* in *Hom. Iliad.* ξ'. p. 970, 13. [p. 980. ed. Rom.] "Ἴωνες, inquit, τὸ περί τινα τῶν ἀναγκαίων τῷ σώματι ἐκκρίσεων ἀσχοληθῆναι, οἷον οὐρῆσαι, Φασίν, ἢ ἀποπατῆται, εὐχέρειαν ἐκάλουν: scripserat, scribere certe debuit, εὐμάρειαν ἐκάλουν, vel εὐμαρίην: quod vicina monstrant. *Suidas*: Εὐμαρήν, ἀπόπατος, παρὰ *Ἡροδότῳ*. Formam Codices custodiverunt rariorem lib. II. c. 35. εὐμαρὲν χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοις: quod tanquam diversum a Graecorum usu de Aegyptiis dictum nemo mirabitur, qui *Casaubonum* legerit ad *Theophr.* Char. c. xiv. p. 115. Hebraeum morem loquendi, praeter *Casaubonum*, *Gatakerus* explicuit Adv. Misc. II. c. 3. Solitā sibi veracundia Persicum morem *Xenophon* expresserat Κυρ. Παιδ. p. 5, 4. [I. 2, 16.] αἰσχρὸν ἔτι [Πέρσαις] καὶ τὸ ἰόντα πρὸς φανερὸν γενέσθαι: ubi, qui pueris lectam *Cyropaediam* suis saepe contaminarunt adsummentis literatores, adiecisse suspicarer ista, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἔνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου: nisi *Zonaras* eadem in suo Codice legisse videretur *Annal.* III. p. 110. v. Scriptus Codex in loco huic *Herodoti* simillimo praebuit Κυρ. Παιδ. I. p. 21, 9. [I. 6, 36.] ἐπὶ τὰ ἀναγκία -- ἔσθαι. Per euphemismum *Thucyd.* dixit πάντα ποιῆν, διὰ στῆ-

νοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ, p. 504, 3. [VII. 87.] Multarum legum conditor S. Petitus, quam inter Atticas suas septimam posuit, illam quoque me iudice rectius omisisset. VALCK.

6. αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο) Vallae non intellecta nativā se simplicitate praeter cetera commendabunt elegantiarum spectatoribus Herodoti proxima; qui ubique, sicuti vere Hermogenes observat p. 509. ἤθη προσώπων, εἴπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται. Theocritum non dedecерent ista: καὶ τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπαθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χεῖρτασθαι. Iusto diutius Amazo viduata Scytham iuvenem οὐκ ἀπαθέετο, sive τὸ ἔργον οὐκ ἠναίνετο, sed παρεῖχε βουλομένῳ, καὶ ὧν εἶχε μετιδίδου: quae singula reperiuntur in talibus adhibita. — Ἐνεχρίμπτετο, hic idem ac συνεχερωτίζετο, atque Aristophaneum ἤρειδεν, de equo diceretur eximie ad equam admisso: apud Aelian. de Nat. An. IV. c. 7. a Rege Scythia generosus equus adduci non potuit, matrem ut saliret, εὐ μὴν ἐγχρίμπτισθαι legitur. Darii Oebares marem dicitur Herodoto ἐγχρίμπτων τῇ θηλήῃ, III. c. 85. — [Opportune Tittmannus ad Zonarae Lexicon p. 610. monuit, videri huc spectare interpretationem ἀπολαῦσαι, quae apud Lexicographum illum, sicut et apud Suidam, verbo ἐγχρίψαι adiicitur: Ἐγχρίψαι ἐμπειεῖν, παραπολαῦσαι, παρ' Ἡερδότη.] — Est et illud pervenustum: [lin. 15.] οἱ λοιποὶ νεκρίσχοι - - - καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων: torvas viragines mansuefactas sibi fecere morigeras, ἐτιθάσσειον, χειροῦθεις αὐτοῖς ποιήσαντες. Socratis Aspasia τιθασὸν ποιῆσαι puerum dixit apud Athen. V. p. 219. f. De uxore iuvencula, Xenophontis Ischomachus in Oecon. p. 487, 52. ἐπεὶ ἤδη μοι χειροῦθης ἦν καὶ ἐτιθασσεύετο ὥστε διαλύγισθαι. Conf. Eustath. ad Iliad. γ'. p. 305, 50. VALCK.

8. τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε) Idem ac εἰδείκνυε apud Hesychium. Geminum Diodori lib. III. 18. μιμητικῇ δαλώσει διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν: sed prorsus germanum Aeschyli Agamemnon. 1070. Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζεις κατὰ χεῖρ. Talia Latinorum, Crudelem infesta saepe vocare manu; Nudaque vocat dux agmina dextra, alibi conducta. WESS.

12. τῇ δὲ ὑστεραίῃ) Non sperno tritum iteratumque Scriptori: alibi δευτέρῃ ἡμέρῃ IX. 52. et 83. Optime Gronov. δευτέρην αὐτὴν [lin. 14.] restituit et explanavit. [ipsam cum socia] In Diodoro T. II. p. 577. ἀλύων ὅπου τύχει δύτι-

ρος καὶ τρίτος, uno aut altero comite. Vide sis ad eius lib. XIX. 17. et *Wetstenium* in Epist. II. S. Petri, c. 2, 5. WESS. — Conf. *Hoogeveen* ad *Viger*. III. 2, 17. qui hic quidem cum edd. vett. εὔρε δευτέραν, αὐτὸν ὑπομένουσιν, legit; sed plura e *Thucyd.* exempla adfert, ubi δεύτερος αὐτὸς iunguntur. αὐτὸν quidem sive αὐτοὺς subintelligi h. l. poterat, nec ut adiceretur erat necesse. S.

15. καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο) Ornat hoc et adauget iucundissimae narrationis lepores. *Pindarus* Cinyram, Veneris corculum et suaviū, ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας h. e. Criticis eleganter exponentibus, συνήθη καὶ εἰσισμένον τῇ χειρὶ, descripsit *Pyth. Od. II. 30.* Addunt κτιλώσασθαι et κτιλεύσασθαι non aliud videri ac τιθασσεῦσαι: quod in ferocientes, nec cicurari recusantes, aptissimum. Iunge *Schol. ad Nicandri Ther. vs. 452.* WESS. — Conf. paullo ante a *Valck.* notata. S.

CAP. CXIV. 17. μένουςαι ἐν τῇσι ἀμάξῃσι). Atque adeo velut οἰκουροῦσαι. Civitatum Graecarum morem in Scythiam transtulit; nam Graecae mulieris prima virtus habebatur τὸ ἔνδον μένειν καὶ οἰκουρεῖν. *Phintis* Philosopha apud *Stobaeum* p. 444, 3. uxoris ἴδια iudicabat esse τὸ οἰκουρεῖν καὶ ἔνδον μένειν: cur *Wolfius* in *Mul. Graec. Fragm.* p. 196. ad ἔνδον adscriberet οἶκοι causae nihil habebat. ἔνδον μένειν praeter ceteros huic sexui saepenumero commendavit *Euripides*; *Philo Iud.* p. 803. c. et *Plutarch.* II. p. 142. c. qui in *Quaest. Rom.* p. 271. d. suorum tangit popularium in Boeotia consuetudinem; qui, novὰ nuptὰ in aedes introductὰ, καίονσι πρὸ τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἀμάξης, ἐμφαίνοντες δὲ τὴν νύμφην ἐμβαίνειν: postremum levi molimine converti poterit in ἐμμένειν: mendὰ quoque liberari *Hyperidis* fragmentum in *Stobaei Γαμικοῖς* p. 441, 14. Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥστε τοὺς ἀπολιπόντας (corrigere, sodes, ἀπαντῶντας) πυνθάνεσθαι μὴ, τίνος ἐστὶ γυνή, ἀλλὰ τίνος μήτηρ. VALCK.

CAP. CXV. 4. Φόβος τε καὶ δέος) His usus *Ammonius* differre docet Δέος et Φόβον: quorum, ut ille noverat, plura possent similia proferri. Citat idem *Ammon.* in voc. Ἱερεῖον, velut *Herodotea*, κατὰπερ ἔτι καὶ νῦν ὅταν χρηστήρια θύωσιν ἐν τῷ ἱερῷ, quae, ne quis frustra quaerat, apud *Herod.* non invenientur. Praeter *Aeschylum* neminem etiam

novi qui dixerit χρηστήρια θύειν, qui χαριστήρια θύειν, plurimos. VALCK.

CAP. CXVI. 8. ἐπὶ ἵππων ἐκθοιτῶσαι) Nihil de vulgato demutassem, nisi Codices iniecissent manum, vix repellendam. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 290. de Sauro-matarum ad paludem Mocotin uxoribus, τουτέων αἱ γυναῖκες ἰππάζονται τε καὶ τοξοῦσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις. Unde, aut hoc sane ex fonte, Plato sua hausit lib. VII. Legg. p. 805. A. WESS.

CAP. CXVII. 1. Φωνῇ - - νομίζουσι explicitum ad lib. II. 43. illustratumque fuit. WESS.

4. πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα) Ob oculos Nicolai Damasc. apud Stob. Serm. XLII. p. 292. fuerunt, παρβένον οὐ πρότερον συνοκίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν πολεμίων ἄνδρα κτείνῃ. Numerosior Cous senex, οὐκ ἀποπαρβενεύονται δὲ μεχρὶς ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. Profecto dura, quantumvis bellatricibus, conditio. WESS.

CAP. CXVIII. 9. ἐκ τοῦ μέτου κατημένοι) Adi sis ad lib. III. 83. [ibique notata,] et VIII. 22. Τῷτὸ νοήσαντες [lin. 10.] obtrudunt membranae, videturque ad rem obportunum: frequentius τῷτὸ φρονήσαντες, I. 59. αὐτὰ κατὰ τῷτὸ lib. V. 2. Aldi ἀντιάζωμεν [ibid.] perperam neglectum fuit. WESS.

9. ἐκ τοῦ μέτου κατημένοι) Herodoto proprium illud satis fuit communitum in Diss. Herod. p. 125. Mox [lin. 10.] litterà productà scribi malium: ἀλλὰ τῷτὸ νομίσαντες ἀντιάζωμεν τὸν ἐπιόντα. In nonnullis, ubi Linguae Latinae ratio hunc modum poscit, alterum etiam adhibent Graeci; [poëtae praesertim:] verum in talibus, et in dubitationibus, utuntur subiunctivo, saepius a librariis oblitterato. VALCK.

[11. οὐκ ὧν ποιήσετε ταῦτα, ἡμεῖς μὲν etc.) Pro ei ὧν οὐ ποιήσετε ταῦτα. Commodè ἐρωτηματικῶς vulgo ἦστι; illa effertur, οὐκ - - ταῦτα; quod in talibus enunciationibus praestare censuit Schaefer ad Bosii Ellips. Graec. p. 58. Exemplis ibi ex Nov. Test. prolatis, poterit hoc adiacere Herodoteum. S.]

[16. ἢ οὐ καὶ ἐπὶ ὑμῶν;) Sic solet Noster cum Atticis particulam negativam pleonastice ponere. Vide Gregor. Herodot. T. V. P. II. T

Dial. Att. §. 44. ibique Schaeff. p. 102. Cf. infra, V. 94, 14. VII. 16, 31. S.]

23. διέβη τήνδε τὴν ἡπειρον) Consideravit *Laurentius*, quasi διέβη ἐς τήνδε, quod supra [lin. 5.] depositum, fortasse iniuriā: Thraciae vicinaeque regionis transitum Scythae designant. [Forsan vero idem valet διέβη τήνδε ac διέβη ἐς τήνδε. conf. *Var. Lect.* VII. 20, 12 seq.] Rectius ἡμεροῦται, pacat. Tale, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος -- ἡμερούμενος βασιλείῃ lib. V. 2. Alia in re eleganter τιθασσεύων καὶ ξημερῶν ἐπράυνεν *Philolud.* Vit. Mos. lib. I. p. 606. D. et *Aeschyl.* Eumen. vs. 14. χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην. WESS.

CAP. CXIX. 18. ἄρξῃ τε ἀδικέων) Verissime ex *Med.* vir *Celeb.*; locutio obvia, sive participium putes, seu casum secundum, longe tritissimum. *Aelianus* Hist. Animal. V. 34. ἀδίκων μὲν οὐκ ἄρχει: et XVII. 24. οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. Auctor eadem ap. *Demosth.* ex vetere lege ἂν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων contr. Aristocrat. p. 410. et saepiuscule. WESS. — 'Αδικέων non aliud esse videtur nisi participium verbi. Si nomen voluisset, ἀδίκων puto dicturus erat, aut ἀδικιέων, aut ἀδικίης, ut I. 130, 14. VI. 119, 5. S.

Ibid. καὶ ἡμεῖς οὐ πείσομεθα) Coniectori favet benignum *Wesselingi* praeiudicium in Diss. *Herod.* p. 126. cui non mirarer si quis alius obiecisset incogitantiam sincera tractanti. Talia videri poterunt prima facie veterum loca spectanti, qui quidem πείσομαι et πήσομαι in istum paene sensum adhibuerint, quo nostro loco cepit illud *Valla*; frequenter occurrunt, δεινὰ πείσομαι, vel ἀνόσια, τί πείσομαι; et similia: οὐδὲν πείσεται ἄχαρι, et ἄχαρι οὐδὲν παθόντες, sunt *Herodotea* II. 141. VI. 9. VII. 50. Verum, aut fallor, aut οὐ πείσομεθα significare nequit, haudquaquam tolerabimus, vel non sinemus. In suo forsitan *Cod. Laurentius* invenit, quod praebet *Arch.* οὐκ οἶσόμεθα. Si Graecum esset περιεισόμεθα, sicuti περιιδέειν *Herodoteum* est, ingeniosa videretur *Reiskii* coniectura: meae me nondum poenitet, qua corripiebam ἡμεῖς σφὲ τισόμεθα. Vos primi Persas iniuria provocastis; neque nos illis ullam fecimus, neque etiam inferemus: quod si tamen Persa nos armis infestis invadens prior affecerit iniuria, et nos de illo sumemus vindictam, iniuriam illatam propulsando, καὶ ἡμεῖς σφὲ τισόμεθα:

exemplorum in Τίσασθαι congeſſit affatim *Portus*. Crediderunt itaque barbari, contra Scythas iustum moviſſe bellum Dariuſ: a quibus diſſentiens *Plato* in *Gorgia* pag. 483. D. ποίῳ, inquit, δικαίῳ χρώμενος Ξίξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευſεν, ἢ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Σκύθας; *VALCK.* — Istud οὐ πεισόμεθα moleſtum eſt. *Vallae*, haudquaquam tolerabimus, congruit *Arch.* οὐκ εἰσόμεθα, adſenſionem eblanditurum, ubi verbo ſimilis notio conſtiterit. Laudavi [in *Dissert. Herod.*] *Valckenarii* hariolationem, [ad *Euripid. Phoen.* pag. 535. prolataſ,] doleoque ſchedis diſplicere. Relinquo quod reperi. *WESS.* — Et ego vulgatum praelaturus eram *Valckenarii* hariolationi. Caeterum vide *Var. Lect.* Fortaſſe vero et ego, ſi vulgatum (quantumvis ſuſpectum) interim dum certius quidpiam foret repertum, tenuiſſem, prudentius eram facturur. Etenim blandiri quidem πανσόμεθα utique debuerat, ſi certis exemplis oſtendi poſſet, ſignificare id verbum, otioſi ſedebimus, quieti manebimus. Vereor autem, ne in eiſdem exemplis, ad quae in *Var. Lect.* provocavi, perinde atque alibi, παύεſθαι non quietum manere ſignificet, ſed requieſcere, ceſſare ab opere, deſinere, incepto deſiſtere, quae notio parum opportuna fuerit huic loco. *S.*

CAP. CXX. 14. Ἰδάνθυſος optime mſti, uti c. 76. Mox [lin. 16.] προſγινόμενῃν μείρῃν *Arch.* [pro προſγινόμενων, ἡμέρης] ſpeciem oſtentat, praeterea nihil. *Diurni* enim itineris mentio exſulare non poſteſt ob c. 122. *WESS.*

24. ἣν δὲ βουλευομένοιſι δοκέῃ) Spectarunt librarii [qui βυλομένοιſι dederunt] ἃν ὑμῖν βυλομένοιſι ἢ apud *Demosth. Orat. Prolog.* p. 760., ſimileſque *Thucydidiſ* lib. VII. 55. VIII. 95. ac plurium dictioneſ. Tum non inſipide ex *Salluſtii Iugurth.* cap. 84. ſi volentibuſ putatur. In vulgato equidem acquieſco. *WESS.* — Βυλυομένοιſι inde ab *H. Stephani* edit. 1. receptum ex mſtiſ, et ſic *Medic. Ask. Paſſ. F.* et treſ *Paris.* *S.*

CAP. CXXI. 6. τοſαῦτα ὑπολιπόμενοι) Erunt quibuſ ἀπολιπόμενοι arridebunt. At *Noteſt* lib. VI. 7. τὸ δὲ νυκτικὸν πληροῦν, ὑπολειπομένουſ μηδεμῖν τῶν νεῶν. *Cl. Reſkiuſ* diſtinguit, τοſαῦτα (ὑπολιπόμενοι τὰ ἄλλα) ἅμα etc. veritueſ, ne ſententia emergat, libeſoſ et uxoreſ a Scythiſ deſertoeſ et hoſti permiſſoſ, quae adtendenti naſci vix poſteſt. *WESS.*

CAP. CXXII. 3. τούτους εὐρόντες, ἡμέρης ὁδῷ προέχοντες) Rectissime sic Pass. [et F. puto et alii.] Scythae sunt, quos ex nationis decreto unius diei itinere Persas praegredi oportebat: ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων c. 120. dixit. Neque fugit hoc Reiskii sollertiam. WESS.

4. τὰ - - - φυτόμενα λεαίνοντες) Ἐκτρίβοντες, explicante Hesychio. Ipsi Scythae decreverant τὴν ποίην ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν c. 120. Amplius autem λεαίνοντες, quam κόπτοντες. Philo Iud. lib. I. Alleg. p. 58. D. τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλειπται παραγγέλλουσι μὴ κόπτειν, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν λεαίνειν, sed cibum per otium masticare et minutatim conmolere. τὰ φυτόμενα ergo λεαίνειν deglabrare, uti in glabretis et glabrentibus locis apud Columellam. Graviter Menander Excerpt. Legat. p. 102. καὶ ταύτῃ λεῖναι τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν h. e. friare et obterere prorsus. WESS. — Apud Philonem vero l. c. haud dubie κάπτειν, non κόπτειν, fuerit legendum. S.

8. πρὸς ἡῶ τε καὶ τοῦ Ταναΐδος) Notabilis structura: Potuisset πρὸς ἡόος aut ἡούς τε καὶ τοῦ Ταν. ut Cl. Pauw. Verum πρὸς ἡῶ in Musis sexcenties. Variavit, ut in verbis et praepositionibus solent, casus. [Qua de variatione ad l. 202, 16. pag. 204. dictum. conf. II. 121, 6. IV. 17, 11. et 13. VII. 176, 14 seq.] Vide Aeschyl. VII. contr. Theb. 530. Raphelium ad Lucae Eu. cap. 1, 54. ex Polybio, Abreschium in Aeschyl. Animadv. lib. I. 21. p. 149. Ipse autem hic Persarum trans Tanain traiectus, tam brevi temporis spatio, nec verus nec vero similis Nob. Palmerio. Ab Istro ad Maeotidem xx. dierum iter est expedito, c. 101.; quanto longius difficilisque exercitui immenso, totque inpedimentis praepedito? Confer Exercit. ad Graec. Auctor. pag. 21. WESS. — Perspecte PALMERIUS l. c. „Ut Alexander Bessum persequens, postquam eum in potestate habuit, laxartem usque perrexit, et se Tanain vidisse vel credidit, vel ad gloriam suam publicavit: sic et Darius „Hypanin aut forte Borysthenem, Tanaim esse credidit, „vel credere se simulavit, ut suae gloriae audaci mendacio velificaretur.“ Consuluisse neminem poenitebit, quae ad hoc cap. CXXII-CXXIV. spectantia disputavit auctor Commentationis iam saepius nobis laudatae, in Additamentis ad Hist. Univ. T. III. p. 9 seq. cuni quo conf. Danville, Act. Acad. Inscr. T. XXXV. p. 582. S.

CAP. CXXIII. 10. ἐοῦσα πλῆθος ἑπτά ἡμερῶν ὁδοῦ) Vere atque ex finitione c. 22., ubi male in *Vallae* Latinis octo dierum. Πλῆθος locorum amplitudini quadrare, testabitur lib. I. 203. WESS. — Conf. Adn. ad I. 203, 6. Similiter χῶρος πολλός, *amplus, vastus locus*, IV. 39, 8. ἴδη πλείστη, *vastissima sylva*, IV. 109, 9. Verborum structura h. l. talis intelligenda, ἐοῦσα ὁδοῦ ἑπτά ἡμερῶν (κατὰ) πλῆθος. S.

15. Σύργις) Idem Ὑργίς cap. 57. Ita *Halmydessus, Salmydessus*: *Halmyris, Salmyris*, et conplura hoc de genere. Nunc *Tanain* minorem vocari et *Seviersky*, quod vestigium veteris vocabuli, testem fero *Bayerum* T. I. *Conm. Petropol.* pag. 414. WESS. — Alium esse *Syrgin* fluvium, alium *Hyrgin*, contendit *Larcher* in *Indice Geogr. voc. Hyrgis*; item *Beer* in *Addit. ad Hist. Univ. T. III.* ubi vide pag. 11. §. 12. et p. 12. §. 14. S.

CAP. CXXIV. 2. παυσάμενος) Perperam παυσάμενου τοῦ δρόμου ex *Medic.* Vetat sermonis habitus, quo εὔτω παυσάμενος τοῦ δρόμου c. 126. et II. 159., neque oblitus est Cl. *D'Orvillius* ad *Chariton.* lib. I. 7. p. 91. WESS.

6. πρὸς ταῦτα ἐτράπετο) Tentatur ἐστρεύετο ex *Hesychii* Στρεύεσθαι, διατρίβειν. Addi *Nicandri Alexiph.* vs. 290. potuerat, tum στρατεύσον et στραγγεύσον manifesto confundi in *Alexandr.* versione *Iudic.* XIX, 8. Quid porro? Incrustandum-ne propterea, quod toties totiesque in usu versatur? WESS.

CAP. CXXV. 5. ὑπεκφέροντας) *Vallam* non arbitror ὑπεκφεύγοντας invenisse; vertit, uti passim, liberius; neque ulla urget necessitas ὑπεκφέροντας, cui in formae, virtutis, aliarumque rerum praestantia, sedes lib. VIII. 144. IX. 95., eligendi. Ὑπεκφέροντας, *semet ex conspectu auferentes*, illustrat *Eustath.* in *Homer.* p. 1478, 7. [*Odyss.* p. 142, 11. ed. Bas.] iam, quod [lin. 4.] in membranis ἀνίει, dedit lib. II. 113. IV. 28. 152. etc. WESS. — Sed et percommodum et vere ionicum est id quod plures membr. cum edd. praeferunt ἀνίει, ex quo contractum ἀνίει. Et hoc ipsum ἀνίει nonnunquam quidem videri potest esse imperfecti temporis, ut II. 113, 5. IV. 152, 8. alibi vero haud dubie praesentis est temporis, ex ἀνίει per syncopen factum, de qua in *Var. Lect.* ad I. 180, 5. monuimus. S.

21. οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο) Latina laxius. Τρέπεσθαι πρὸς ἀλκὴν, *ad vim propulsandam se convertere* lib. III. 78. [et saepius aliàs, tum] *Arrian. Indic. c. 24. Appian. Mithrid. pag. 328.* Simili in re saepiuscule *Procopius* ἰδεῖν, βλέπειν, ὁρᾶν εἰς ἀλκὴν, quibus non utor. Examinandum est, οὐκ ἔτι ἀπείπαντας, [lin. 24.] quod *Laurentio* disiunctim οὐκ ἔτι, adprobante *Palmerio*. Malo *Stephani* vestigia legere, vertentis, *At Scythae, non iam ad Agathyrsoς, quippe qui ingressu regionis interdixissent, tendebant, sed ex Neuride regione in suam Persis praeibant.* Nusquam Scriptor dixit, *Agathyrsoς damnassee, quod ante ingressi erant, consilium.* *Scythae praeterea non ex Agathyrsoꝝ finibus, sed ex Neuride, ad quam devenerant cedentes, suam in regionem Persis praeiverunt.* Necti debent Ἀγαθ. ἀπείπ. οὐκ ἔτι ἀπικνέοντο. Consimili usu ἀπείπας lib. III. 153. WESS. — Locum hunc, ab *H. Stephano* recte expositum, prorsus a Scriptoris mente aberrans *Valla* sic converterat: *Scythae partim ad Agathyrsoς, iam non recusantes societatem, se conferebant, partim e Neuride regione in suam Persis praeibant.* De disiunctim scribendo οὐκ ἔτι, pro οὐκέτι, nec *Valla* cogitavit, nec *Palmerius*: nec ista disiunctio ullum momentum in alteram partem erat adlatura. *Vallae* versionem neutiquam probans *Palmerius*: „Credo, ait, τὸ οὐκέτι momentum esse loco, et sic legendum puto, ἐς μὲν τοὺς Ἀγαθύρσοꝝ ἀπείπαντας οὐκέτι ἀπικνέοντο: id est, versus *Agathyrsoς* „recusantes non amplius iter fecerunt.“ Atque hoc ipsum haud dubie *Herodotus* voluerat; sed eandem in sententiam necesse non erat vocem οὐκέτι loco movere: amare novimus *Nostrum* traiectionem verborum; et ad declarandam illius sententiam satis fuit verba ita distinguere, ut a nobis cum *Reiz.* et *Schaeff.* factum. ἀπειπεῖν idem valet ac paullo superius ἀπαγορεύειν. S.

CAP. CXXVI. 6. σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενός πλάνης μάχεσθαι) Verissime *Gronovius* ad *Arrian. Ἀναβ. lib. V. 11. pag. 210.*, antiquissimos mssos hoc velle et ex margine in contextum repetendum: hic, quod mirere, altum silentium. [Vide *Var. Lect.*] Omnia praeclara et rege digna. Formula Scriptori familiarissima: Σὺ δὲ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι lib. III. 134. Atossa ad *Darium*. Σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν *Graeci* ad *Gelonem* lib. VII. 159. Multa ibidem vir

Celeb. coacervavit, quae Herodoti amatorem fugere non possunt. WESS.

CAP. CXXVII. 1. et seq. Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε· Οὕτω τὸ ἐμὸν etc.) Quae dicentem facit Idanthyrsum, illa Scythae Regi mirabiliter congruunt, artisque sunt Herodoteae plena, qua semper τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττει λόγους. Hanc historici huius virtutem omnes agnoverunt artis bene dicendi magistri veteres, quam, inimitabilem plerisque, expresserunt accurate Lysias et Demosthenes. Hic locum quoque Theonis invenit observatum Progymn. p. 114. βαρβαρικῶς εἰπεῖν πολλάκις τὸν Ἡρόδοτον, καίπερ Ἑλληνιστὶ γράφοντα, ὅτι τοὺς ἐκείνων λόγους μεμίμηται. Quoniam haec etiam insignita sunt τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυνεῖ, in exemplum τῆς Σκυθικῆς ἀπλότητος designat Strabo VII. p. 461. c. [p. 301. ed. Cas.] ἃ λέγει Ἡρόδοτος περὶ τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ἐφ' ὃν ἐστρατοπέδευσε Δαρεῖος καὶ τὰ ἐπεσταλμένα παρ' αὐτοῦ. VALCK.

2. ὧ Πέρσαι) Male Πέρσαι Med. et sequaces. Ὁ Λυδὸς, ὁ Μῆδος, ὁ Πέρσης, ὁ Σαυρεμάτης, ὁ Βουδῖνος, et ceteri nationum earum reges, cap. 119. Attigit Cl. D'Orvillius ad Chaeriton. VII. 4. pag. 610. Elegantem autem huius epistolae sive Scythicae orationis simplicitatem commendat Strabo lib. VII. p. 461., ubi Casaubonus. [ad p. 301. suae edit.] WESS.

6. ἡμῖν οὔτε ἄσπεα, οὔτε γῆ) Hoc nihil audientem Darium iam ante frater monuerat Artabanus, καταλέγων τῶν Σκυθῶν τὴν ἀπορίην, IV. 83. Permanserant idcirco semper invicti, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύουσιν, secundum Ephorum apud Strabon. VII. p. 464. A. [pag. 303. ed. Cas.] et Aegyptii Regis legatis dixisse perhibentur Iustino II. c. 3., tam opulenti populi ducem stolidè adversum inopes occupasse bellum. Apud eundem, IX. c. 2., Atheas Philippi legatis vere nullas sibi opes esse dicebat, quibus tantum Regem expleat. Dromichaetes apud Strabon. pag. 463. A. ἐκίλυσε τοῖς τοιούτοις μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι. VALCK.

11. Φέρετε) Blanditur Arch. Φέρε, quod lib. I. 205., alibi Φέρε νυν δὴ. At vide cap. 115. Valerius Max. hinc culte lib. V. 4. Ext. 5. Responderunt Scythae: se nec urbes ullas, nec agros cultos, pro quibus dimicarent, habere. Ceterum cum ad parentum suorum monumenta venissent. scitumque quemadmo-

dum Scythae praeliari solerent. In quibus venissent sine gravi sollicitatur ratione. WESS.

20. Τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις) Nobilis paroemia, ab *Erasmio* in *Chiliad.* illustrata; qui quidem cum *Herodoti* mentionem neglexerit, *Schotto* [in *Notis ad Paroemiographos*, pag. 280.] praebita asseverandi ansa est, in *Melpomene* de eo dicto sileri. Tetigit errorem *Abreschius*. Qui in *Cyri* rebus proverbium adhibuit *Ctesias* ap. Auctorem περὶ Ἑρμην. cap. 223. aut a vero abiit, aut probavit prolepsin. WESS. — Nisi proverbialis forma loquendi *Herodoto* statuatur antiquior, videri poterit ista nota fuisse marginalis: nam per τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν, quod e *Paroemiographis* liquet, intellexerunt illud *Idanthyrsei* *Herodotei* saepius adhibitum κλαίειν λέγω, vel ἀγορεύω. Atticis per euphemismum frequentius dicebatur χαίρειν λέγω, vel κελεύω. *Bias* *Diogenis Laërt.* I. 83. ἐγὼ δὲ, φησὶν, Ἀλυάττη κελεύω κρόμμυα ἐσθίειν, id est κλαίειν: notat ibi *Menagius*. VALCK. — Locus ex libello περὶ Ἑρμηνείας a *Wesselingio* citatus exstat sect. 216. ed. *Schneid.* At, quae ibi leguntur, τοῦτο γὰρ ἡ λεγομένη ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις ἐστίν, non sunt *Ctesiae* verba, sed ipsius *Demetrii* monitum, qui auctor illius libelli fertur, *Ctesiae* verbis intersertum. Videtur autem proverbialis illa formula utique fuisse *Herodoto* vetustior: cuius proverbii origines auctores ii, quos *Diogenes Laërtius* I. 101. secutus est, ab *Anacharsidis* apud Graecos peregrinatione, et ab huius viri simplici et aperta in dicendo libertate repetierunt. *Herodotus* vero nunc ait, hoc esse vere *Scythicum* loquendi genus, si quis recta et sine ambagibus (ἀποτόμως, ut est apud *Suidam*, quasi dicas praecise, et abrupte) plorare aliquem iubet, sicut *Idanthyrsus* fecit in mandato ad *Darium* dato. Quem ipsum *Herodoti* locum et *Suidas* ob oculos habuit in his quae in Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις scripsit, et auctor *Appendicis Vaticanae Proverbior.* Cent. II. num. 7. ubi minus recte ἀτόπως legitur pro eo quod ἀποτόμως apud *Suidam* est. Eundemque *Nostri* locum et auctor libelli περὶ Ἑρμην. in animo habuisse videtur, et *Clearchus* in his quae apud *Athenaeum* lib. XII. p. 524. E. leguntur. Quo minus caussae esse mihi visum erat, cur eadem verba apud *Nostrum* cum viris doctis suspecta haberem. S.

CAP. CXXVIII. 6 seqq. ἔδοξε πλανᾶν μὲν μπιτί Πέρσας etc.) *Valla* male, *errare Persas* : male, *conneatu erepto* ; et *distributis illis*, qui *copiis frumenta auferrent*. *Correxerat Stephan.*, quem sequor. Σίτῃ αἰρέόμενοι et ἀναίριόμενοι, qui prandent cibumque sumunt, lib. III. 26. VII. 120. Docte, ut solet, *P. Leopardus* *Emend.* lib. VII. 14. Quia tamen αἰρέσθαι eo in negotio teritur praecipue, *maulit* ἀν αἰερούμενοισι, et iterum, *Abreschius*. *Platonicum* ex *Cratylo* p. 411. D. τὸ γὰρ νωμᾶν καὶ τὸ σκοπεῖν ταῦτόν, *Stephani* et *Porti* opinionem [νωμῶντες *observantes intelligentium*] *adfirmat*, nec minus *Aeschyli* *coecus Tiresias*, *aurebus* et *mente observans*, ἐν ᾧσι νωμῶν καὶ Φρεσίν, in VII. *contr. Theb.* vs. 25., tum *Agamemni.* vs. 791. πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾶ. *WESS.*

CAP. CXXIX. 7. τριπαράπαν οὔτε ὄνος) *Clemens Alex.* *Protrept.* pag. 25. *Scythias victimas asinorum sollemnes* ex *Callimacho* et *Apollodoro* dedit, *derivatas lutulentis Hyperboreorum e fontibus*, quod *Pindarus* docebit. Tu supra cap. 28. *vise.* Ὑβρίζοντα, *Glossator* σκιετώντας, et cum eo *Suidas* et *Corinthus*, [*Gregor. Dial. ion.* §. 149. ubi vide *Koen.*] non explodente [immo comprobante] in *Thes.* suo *Stephano*. Verius *Valla*. [*rudentes interpretatus.*] Quae deinceps et c. 135., ea unice animalis *rudium* sibi requirunt. Potest alioqui asellus ὕβριζεν lascivire variis modis. Signate *Xenophon Κυρ. Ἀναβ.* lib. V. [c. 8. 8.] pag. 455. *Ed. Hutch.* εἰ ἐν τούτῳ τῷ χειρῷ ὕβριζον, ὁμιλογῶ καὶ τῶν ἑνῶν ὕβρις τότερος εἶναι οἷς φασιν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κόπον οὐκ ἐγγίνεσθαι. In *Pindari Pyth. Od.* X. 55. *Apollo*, dum *Hyperborei asininis victimis operantur*, γελᾷ θ' ὄρων ὕβριν ὀρθίαν κνωδάλων : ad quae *Critici*, τὴν ἀναίρεσιν φησι, διὰ τὰ σκιετήματα, ἃ ἐν τῇ σφαγῇ ποιοῦνται οἱ ὄνοι : ubi tamen ingratus animalis clamor addi potuerat. *WESS.* — Utique de *ruditu* maxime h. l. cogitaverat *Scriptor* : nec vero idcirco ὕβριζοντι; in *Lat. vers.* *rudentes reddi debuit*, sed omnino *lascivientes. S.*

11. ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα) *Sumsit* forsā a *Sophocle*, cuius ista nobilis est imago *Elec.* vs. 25. Ὡς περ γὰρ ἱστᾷς εὐγενῆς, καὶν ἢ γέγων, Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀτάλῃσιν, Ἀλλ' ὀρθὸν οὐς ἱστᾷσιν : sed potius *aures arrigit* : integrum locum eleganter expressit *H. Stephan.* *App. de Dial. Att.* p. 144. Ubi eundem adhibet in *Observ.* in *Aeschylum* p. 590.,

haec in libro Leidensi manu sua Ios. Scaliger adscripserat: Nam sicut acer, sit licet senex, equus Non perdit iras in gravi discrimine. Hinc ad homines illud transfertur qui aures ad audiendum arrigebant. Philostr. p. 687, 2. ἐγὼ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἴστημι: et pag. 750, 2., ὦτα habet ἑστηκότα πρὸς τοὺς λόγους. Horat. II. Od. xix., aures capripedum Satyrorum acutas: ut Latinum acuo, sic Graecum ἀκούω peperit vetus *Ακω. VALCK.

13. ταῦτα μὲν νυν ἐπὶ σμικρὸν τι ἐφέροντο τοῦ πολέμου) Haud absone Laurentius: [Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.] Proderat Persis non nihil, in Scytharum equestri incursu atque impressione, asinorum is clamor, nec multum tamen ad belli successum. Si verba spectes, convenient ex lib. VII. 211. οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς: eritque adeo ἐπὶ σμικρὸν τι non diversum ac σμικρὸν, quomodo ἐπὶ σμικρὸν φράσαι paucis eloqui in Sophocle, quod admovit Abreschius. WESS. — Sententia quidem haud obscura: mira vero utique locutio, minimeque conferenda cum ea, quam ex lib. VII. c. 211, 6. vir doctissimus advocavit; quae, ad sententiam quod spectat, nihil cum hac commune habet. Commodius paullo conferri illud posset, ex III. 134, 9. ἐπ' ἀμφοτέρω δέ τοι φέρεi, ad utrumque tibi hoc prodest; si modo ἔφερον hoc loco, non ἐφέροντο, legeretur. S.

CAP. CXXX. 3. τῶν πάντων ἐπιθέεις ἰόντες) Non sperno ἐπιθεύεις, gemmulae instar ex Homericο βίης ἐπιθεύεις ἦσαν. Rhianus in Stob. Serm. III. pag. 54. βιότοιο μὲν ὥς κ' ἐπιθευῆς στρωφᾶται. Scytharum valde miror institutum. Persas conmeatu intercludere volunt, et pecora illis abigenda relinquunt; quae utique consilio non respondent. Expectasses ὅπως - - - μὴ καταλάβοιεν, μετὰ τῶν νομέων αὐτοὶ ἂν etc. ne pecora interciperent, cum pastoribus ipsi in alium locum etc. Id si olim scriptum non fuit, intellexit parvum animalium, quem sibi ἐς φορβὴν, ad victum, servaverant, numerum, reliquis longe in septemtrionem dimissis, ut cap. 121. Hinc rapere, sed non sine difficili opera et periculosa, concessum Persis. Quod statim ἐπῆροντο ἂν τῷ πεποιημένῳ, gestientes pecudum abactores et praeda laetos sistit. At Darii angustiae et consilii inopia aliud postulat, cui ἐπειρῶντο, exercebantur, fatigabanturque, ut in scriptis, utcun-

que satisfacit. WESS. — Immo vero optime habet verbum ἐπὴροντο. Scilicet (quod perspecte etiam *Larcherus* monuit) hoc fuit Scytharum consilium, ut spe Dario facta praedae idemtidem, unde exercitum aleret, faciendae, retineretur rex cis Istrum fluvium, donec ad extremum, ponte Istri ab Ionibus rescisso, (coll. c. 35.) reditu exclusus exercitus fame esset periturus. S.

CAP. CXXXI. 4. ὄρνιθ' ἀ τε καὶ μὺν etc.) Haec non satis accurate *Athen.* excerpserit VIII. p. 354. A. Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ ἔπεμψαν, ὥς Φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ οἷστ' ἐν, καὶ β' ἀτραχόν. Quid sibi vellent ista dona, primum dicit τὸν νόον τῶν οἰδομένων, tum [lin. 9.] τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν: id est, τί διανοηθέντες, aut πρὸς τί ἀφορῶντες, sive τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι ἐπεμψον. Verbum *Noster* in talibus adhibet ἐθέλει, *Homerum* sequutus. *Euripid.* *Hippol.* vs. 865., Ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει; *Herodotus* II. 15. et V. 80. συνιέναι, τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ χρηστήριον. VI. 57. τί θέλει τὸ ἵπος εἶναι; ut in *Homil. Clement.* XIV. 9., τί θέλει τοῦτο εἶναι; Magis usitata sunt τί τοῦτο βούλεται; et βούλεται λέγειν, vel εἶναι. Etiam apud *Herod.* δύναται in talibus adhibetur: δύναται τοῦτο τὸ ἵπος, II. 50. Hoc apud quosvis usitatissimum: neque tamen dici solet δύναται λέγειν, ut mirer cur adiectum sit apud *Eunapium* pag. 15, 25. Semel apud *Thucyd.* pro βούλεται εἶναι reperitur φρονεῖ, pag. 567, 5. In *Lysiacis* οἶετα pag. 266. de cuius sinceritate dubito, VALCK. — *Lysiae* locum habes p. 158. ed. Tayl. p. 505. ed. Reisk. ubi de scripturae sinceritate immerito dubitasse vir doctus videtur. S.

4. καὶ β' ἀτραχόν) *Eustathio* inter τὰ τοῦ γλυκίος Ἰωνος Ἡροδότου est β' ἀθρακός ad *Iliad.* pag. 468, 51. [p. 556 extr. ed. Bas. Iterumque ad *Odyss.* p. 271, 46. ed. Bas. p. 1570. ed. Rom.] Qui nunc in manibus sunt Codices, editum probant. In *ranae* nomine Graecos mire, florente lingua, variasse, docet Cl. *Alberti* *Peric. Critic.* cap. 18. Ceterum Scytharum dona, sed auctiora, ex *Pherecyde* Syrio, seu *Lerio* potius, adnumerat *Clemens Alex.* *Strom.* lib. V. p. 671. WESS.

CAP. CXXXII. 3. εἰκάζοντος τῆδε) Parum sibi constans vir Cl. hic vellem *Herodoto* *Mediceum* restituisset lectionem, εἰκάζων τῆδε, quam et *Valla* reperit et forte

plures dabunt Codices: Δαρείου μὲν νυν ἡ γνώμη ἦν, - - - εἰκάζων τῇδε. Ex usitatissima veteribus scribendi forma, qua non τὸ ῥητὸν respicitur, sed τὸ σημαίνόμενον, refertur εἰκάζων ad ἔγνω Δαρεῖος, ut pulcre monuit Cl. Abresch. Dil. Thuc. p. 71. VALCK. — εἰκάζων dubio vacat. WESS. — Conf. Var. Lect. S.

5. ὄρνις δὲ μάλιστα ἔοικε ἵππῳ) :Quid hoc ad rem? In Clemente Orthopagas coniectat aviculâ aërem indicari, τὸν αἶρα ἀπὸ τῆς ὀρνίθος, quod in eo vagetur. Darii explicationi Cl. de Pauw opitulatur, reponens, τῷ ἵππῳ, τὸν τοὺς τε ὀϊστοὺς, avis equo maxime similis est, quem et sagittas, ut potentiam suam, tradunt. Argute. WESS. — Poterit librorum scriptura in eandem sententiam locum tueri, ut cogitemus, in equis et in telis positum esse robur Scytharum. S.

7. συνεστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω) Bene schedae veteres. Viri docti aut ἐνεστήκει, aut οὐ συνεστήκει corrigentes, fruuntur arbitrio. Equidem a Codicibus nihil deflecto. Caussam dixi ad lib. I. 208. Congruit autem examussim Gobryae, donorum Scythicorum et aenigmatis explatori, Xiphodrae ap. Clementem declaratio. WESS. — Adicit idem WESS. notulam huiusmodi: „Mox τῶν ἀνδρ. „τ. ἐπτ. τῶν τὸν - - - Arch. et Vind. voluisse videntur, quo, „modo lib. III. 153.“ — In Var. Lect. ad h. l. notaverat, duo verba ἐνός et τῶν non legi in Arch. et Vind. Nunc puto monitum voluit Lectorem, satis commodam fore horum codicum scripturam, si una solummodo vox ἐνός abesset. S.

9. Ἦν μὴ ὀρνίθες γενόμενοι) Huc transtulit aetatis suae Graecis usitatam proverbialem locutionem, Euripid. Phoen. vs. 1222., Ἦν μὴ γε Φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα, nempe λεκτίον σοι, vel λέξεις. Prostant ibi [in Valckenarii Notis] similia quaedam; quale est et hoc Plauti, Amph. I. 1, 294. Quadrigas si nunc inscendas Iovis, Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium. VALCK.

CAP. CXXXIV. 4. διῆξε) Sic pingunt omnes, etiam Aldus. Maluit Cl. Abresch ad Aeschyl. Animadv. lib. I. 4. διῆξε ex διήκω. Vulgatum in leporis celeri cursu aptius; estque, uti eius simplex, in Euripidis et Sophoclis saepiuscule fabulis. Adcommodatissimum Polyaei lib. VII. cap. 10, 1. locum corrupisse Maasvicum adscripsit Berglerus. Melius ibi Casaubonus. WESS.

Ibid. λαγός - - - διῆξε) Hinc recte *Casaubon.* διῆξε *Polyaeno* restituit VII. 10, 1. Δαρείος παρετάσσειτο Σκυθαῖς· λαγῶς διῆξε παρὰ τὴν Σκυθικὴν Φάλαγγα: pro διήλαξε: nam sua *Polyaenum* ex *Herod.* sumsisse sequentia demonstrant: attigit haec *D'Orvill.* in *Charit.* pag. 257. Ionico more scripserat *Herod.* διήϊξε. Atticis veteribus αἰσσειν semper scribitur ut dissyllabum, ἄττειν, et ἄξαι, ῆξε: in his saepe fuit erratum. VALCK.

17. νύξ ἐπέλθῃ) Res levis, in Codicum discordia non praetereunda: sive ἔλθῃ, seu ἐπέλθῃ amplexere, eadem sententia; ingruenti tamen nocti, posterius propius. Sic τοὺς δὲ - - - ἀγωνιζομένους νύξ ἐπελθεῖσα διέλυσε, lib. VIII. 11. In talibus iudicio et gustui, ut sic dicam, locus est. WESS.

CAP. CXXXV. 5. αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρατοπέδῳ) Herodoteum est αὐτοῦ ταύτῃ, et idoneis exemplis adfirmatum Gronovio et *Abresch.* Dil. *Thuc.* p. 405. Ab aliis scriberetur αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ. αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ, est *Thucyd.* III. 81. ἐν τῇ Τεγείᾳ αὐτοῦ, *Xenoph.* Ἑλλ. VII. pag. 574, 25. αὐτοῦ Ἀθήνῃσι, *Theopompi Athen.* XII. p. 552. c. αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ, *Luciani Prom.* §. 8. Ut indidem *Thebis*, indidem *Megaridis*, indidem ex *Aventino*, sic ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν exstat ap. *Thucyd.* V. 85. Quia legitur in *Schol. Αὐτόθεν*) ἐκ τοῦ Ἄργους: Dukero haec ex interpretamento videbantur adiecta; a cuius hic iudicio non dissentio, quia semper sic αὐτόθεν simpliciter ponit *Thucyd.* cuius etiam *Scholias* p. 402., ad Αὐτόθεν· ἐκ τῆς Σικελίας adscripsit; quantumvis Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο Αὐτόθεν legatur in *Theocriteorum Carm.* XXV. 170. VALCK.

8 seq. προφάσις δὲ τῆσδε δηλαδὴ, αὐτὸς μὲν - - - ἐπιβέβησθαι μέλλοι) Adstruitur a doctis ὡς εἰ αὐτὸς μὲν, vel ἵνα αὐτὸς, aut ἢ αὐτὸς μὲν etc. quibus scripti auxilium libri negant. WESS. — Ad προφάσις e superioribus repetenda vox ἔνεκα, ut προφάσις ἔνεκα idem valeat ac διὰ πρόφασιν. VII. 230, 2. hanc, quae praetendebatur, ob causam. Tum ad αὐτὸς μὲν μέλλοι per ellipsin intelligenda fuerit ὅτι particula. Denique videndum, ne paullo commodius sic distincta foret oratio: προφάσις μὲν τῆσδε· δηλαδὴ αὐτὸς μὲν etc. Post δηλαδὴ quidem interpungunt nostrae membr. F. cum edd. neque alia distinctio aliis ex scriptis libris adfertur. S.

9. σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ) *De flore exercitus, Vallar. de integris et expeditis, Portus. In Thucydidē lib. V. 8.* τῶν γὰρ Ἀθηναίων, ὅπερ ἐστράτευε, τὸ καθαρὸν ἐξῆλθε: *explicant Scholiastae, οὐχὶ συγκλυδῶν, οὐδὲ ἐπικούρων, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν.* Hoc si hic valeat, *Persae praeter ceteros erunt. Atque haec commentanti offerunt se ista Plutarchi in Nicia pag. 535. c. οὐδὲ Φυλακὴν ἐποίησατο καθαρὰν, quae manifesto prava in ἐποίησατο ἰσχυρὰν convertit Moses Solanus: praeferrem καρτερὰν, quod saepe prioris sedem nullo iure occupavit. Huc trahitur Appiani Punic. p. 37. [cap. 44. nostrae ed.] καὶ γενομένης τῆς μάχης καθαρᾶς τῶν Θηρίων, quoniam in Mithridat. p. 361. [c. 65.] καὶ εὐθὺς ἀμφὶ τῷ ποταμῷ μάχη γίνεται καρτερὰ: et Iberic. p. 457. [cap. 31.] μάχη γίνεται καρτερὰ.* At haec bene quidem, nec prava priora, in quibus καρτερᾶς si elegeris, deturbabitur rei nexus. Μάχη καθαρὰ Θηρίων, a qua elephantī absunt; ut sane convulserati et perterrefacti abierant: unde continuo apud Appian. ὁ ἀγὼν ἐγίνετο μόνων ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Verum alienis his non inmoror. WESS. — Apud Nostrum I. 211, 3. ὁ καθαρὸς στρατὸς opponitur τῷ ἀχρηίῳ, inutili copiarum parti, quae ibid. cap. 207, 35. τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότατον. Est igitur, vi oppositionis, ὁ καθαρὸς στρατὸς, *melior saniorque pars exercitus. S.*

14. οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον πολλῷ ἴεσαν τῆς Φωνῆς) *Capitur voculae μὲν usu Scriptor, neque adeo auferendae. In Aldo ἴεσαν, quomodo II. 2., etsi, quod [ibi, in Adnot. ad II. 2, 11.] adscriptum, contra sermonis indolem. Ibidem Φωνὴν ἰέναι, atque alibi. Cur ab eo hic more discesserit, fortasse caussam vicens dialectus praebuit. WESS. — τὴν Φωνὴν malebat Reiskius. Quod si vero quarto casu uti voluisset Scriptor, non τὴν Φωνὴν, puto, sed nude Φωνὴν absque articulo erat dicturus. Nunc adiectus articulus significare videtur, a voce μᾶλλον pendere hunc genitivum, et ita accipiendam ῥῆσιν istam ac si dixisset μᾶλλον ἴεσαν (Φωνὴν) τῆς (εἰθισμένης) Φωνῆς, multo maiorem et frequentiorē, quam pro solito, ruditum ediderunt. S.*

15. ἀκούσαντες δὲ οἱ Σκ. τῶν ὄνων) *Addit ad ista Polyaeus lib. VII. c. 10, 4. καὶ τὰς σκηναὶς ἀκεραίους ὀρῶντες, ὥντο παρεῖναι τοὺς Πέρσας. Darius enim secundum illum, ὅπως λάθοι τοὺς Σκύθας, τὸ στρατόπεδον ὡς εἶχεν ἔα κατὰ χώρην μένειν.*

Fortasse legit in proximis Herodoti: [lin. 16.] πᾶν κατὰ
 χώραν ἡλπιζόν τοὺς Πέρτας μένειν vel μεῖναι, ubi vulgatur εἶναι.
 Εἶναι quidem et Μένειν permutantur in nonnullis loquendi
 formis; sed suo loco manere Herodoti aevo dicebatur κατὰ
 χώραν μένειν, non item κ. χ. εἶναι. Aristoph. Eq. vs. 1351.,
 οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; Thucyd. IV. 75. οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ
 πράγματα. Plura dedit L. Küster. ad Hesychii Ἐν πίσει, et
 ad Arist. Plut. vs. 367. Herod. IV. c. 201. μένειν τὸ ὄρεον
 κατὰ χώραν. Adde I. 17. VALCK. — Mirari saepenumero
 subit longe doctissimum Emendationum venatorem, sed
 in novandi studio utique nimium. Quod Herodotus κατὰ
 χώραν εἶναι dixit, id ipsum verbo παρῆναι Polyaeus ex-
 pressit. Nec vero μένειν huic loco opportunum foret; ne
 μεῖναι quidem: quo verbo si nunc uti voluisset Auctor,
 μεμενηκέναι in perfecto praeterito dixisset. Atqui κατὰ
 χώραν εἶναι idem valet ac κατὰ χωρ. μεμενηκέναι. S.

CAP. CXXXVI. 6. καὶ ἡ μὴ, Σαυρομάται καὶ
 Βουδ. etc.) Arridebat primo intuitu καὶ ἡ μὴ Σαυροματίων
 καὶ ex Arch. Sed Scythiarum, Sauromatis iunctorum, abesse
 mentio non potest. Clare c. 120. καὶ πρὸς μὲν τὴν μὴν τῶν
 μοιρέων - - - προσχωρεῖν Σαυρομάτας. Apertius c. 133. ἡ δὲ Σκυ-
 θίων μὴ μοῖρη, ἡ ταχθεῖσα πρότερον etc. Denique c. 128. τὴν
 μὴν δὴ μετὰ Σαυροματίων μοῖρην ταχθεῖσαν - - - πέμπουσι. An
 excidit ex Arch. praepositio, olimque ἡ μὴ μετὰ Σαυρομα-
 τίων fuit? an Σαυρομάται τε καὶ Βουδ., leniore Cl. de Pison
 medicina? Non displicet WESS. — Post Σαυρομάται quam
 pronus fuerit librariorum lapsus, τι praetermittentium,
 in oculos incurrit. S.

10. οὐ τετρακμήνων τῶν ὁδῶν) Ex Laurentianis, ea praeser-
 tim, quae divortia habebant, Nob. Palmerius, non legisse ne-
 gantem eum voculam, confecit. Ipse Exercit. p. 22. inci-
 sas, id est, signatas orbitis, elegit. Cur non sectas? Qua-
 les solum Scythicum, ut olim Macedonicum, vix habuit.
 De Archelao, Macedonum rege, Thucydides lib. II. 100.
 καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε. Qua quidem in viarum munitione
 τέμνειν et ἀνατέμνειν ap. Philon. Ind. saepe. De Mundi Opif.
 p. 14. B. πολυσχιδεῖς ἀνατέμνων ὁδοὺς, λεωφόρους ἀπάσας: et
 Creat. Princip. pag. 723. B. ἐν ἀνοδίαις ἀπλανεῖς καὶ λεωφόρους
 ὁδοὺς ἀνατεμεῖν, etc. WESS.

CAP. CXXXVII. 4. Ἰστιαίου δὲ τοῦ Μηλῆσιου) Hi-

stiaeus Milesius, ne res conficeretur, obstitit; dicens, non idem ipsis qui summas imperii tenerent, expedire, et multitudini; quod Darii regno ipsorum niteretur dominatio, quo extincto ipsos potestate expulsos civibus suis poenas datu- ros: Corn. Nepos in Milt. cap. 3. quem D. Lambinus iam monuit Herodoti locum fere expressisse. Quam paucis tradit Noster, Miltiadis sententiam, argumentis adfirmatam, enarrat explicatius Nepos, qui hortatus dicitur pontis custodes, ne a fortuna datam occasionem liberandae Graeciae dimitterent. Miltiades iste fuit in ista nobili familia Attica huius nominis secundus. VALCK.

8. οὔτε ἄλλον οὐδένα εὐδαμῶν) Notabilis structurae ἀλλοίωσις. Debuisset οὔτε ἄλλος οὐδείς οὐδαμῶν: verum, tanquam praecessisset, οὔτε αὐτόν οἶόν τε εἶναι, instruxit orationem. Cuiusmodi variatae dictionis argumenta apud Homerum, Thucydidem, atque alios obvia saepe. Adi I. Fr. Gronovium ad Senecae de Benef. lib. IV. 32. WESS.

CAP. CXXXVIII. 7. Στράτις) Ita lib. VIII. 132. ἐπεβούλευον θάνατον Στράτι τῷ Χίου τυράνῳ. De Samio Tyranno lib. VI. 13. ὁ δὲ Αἰάκης --- παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντες τοῦ Αἰάκους. Recte ergo scriptae schedae. Φωκαεύς coniecturâ L. Holstenius ad Stephani Φώκαια extuderat. WESS.

7. Αἰακίδης) Saepius idem ille Nostro dicitur et aliis Αἰάκης: hoc nisi Codices adfirment, forsân illud inveniet defensores, qui quidem eorum meminerint, quae summus docuit T. Hemsterh. ad Luciani Timon. p. 157. et ad Schol. in Aristoph. Plut. pag. 325. Paulo post [lin. 9.] articulum malim interiectum: τοῦ ἥν γνώμη ἡ προκειμένη. WESS.

CAP. CXXXIX. 12. χρηστῶς ὁδοῦται) Valla culte satis: ut vos nobis probe viam ostenditis. Prometheus in sui nominis fabula Aeschyli vs. 497. δυστέκμαρτον εἰς τέχνην ᾧδωσα θνητούς, viam monstravi: et consimiliter Agam. vs. 184. τὸν Φρονεῖν βροτῶν ὁδῶσαντα. Sed vide lib. VI. 73. WESS.

CAP. CXL. 11. ταύτη διεξιόντες) Passionei διεξιόντες plus vice simplici legitur in c. 123. Itaque alterutrum ex glossa. Ἀντιπολέμους dabit lib. VIII. 68. 2. [et VII. 236, 18.] habetque Hesychius, Herodotea frequenter excerptens. Mox [lin. 13.] τὸν πρότερον ἐω ὕτῳ γενομ. στίβον belle

Arch. et Suidas. Viderat Pavii et Reiskii opinatio. WESS. — In ἀντιπολεμίῳ c. 134, 6. consentiunt (quod sciam) libri omnes. Kursus vero iidem omnes VII. 236. et VIII. 68. ἀντιπολεμίῳ praeferunt, quemadmodum h. l. ἀντιπολεμούς habent mss. *Arch. et Vind.* Facileque equidem *Schneidero* adsentior, unice veram videri breviorē hanc vocabuli formam. S.

15. Οἷα δὲ νυκτός etc.) Nihil verius limpidiūque. [istamque scripturam, ni fallor, *Parisienses* nonnulli mssti cum *Arch.* praeferunt.] Iustum quoque ἀπίκατο, [lin. 17.] ex formula linguae saepe spreta a librariis: vide lib. VI. 118. et 153. VIII. 6. [conf. *Adn. ad I. 2, 11.*] *Abydenus* in *Praep. Euang. Eusebii* lib. X. 12. ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ κατὰ πλεῖστον τὰς ταρσύς, a quo *Vigeri* manus abstinere debuerat. Neque causa aderat [pro λελυμένης τῆς γεφύρας lin. 16.] λελυμένη τῇ γεφύρῃ reformandi; siquidem composita servare nonnunquam simplicium adsolent structuram. *Aeschyl. Suppl. vs. 70.* ἐν δυσμάτορσι κέτεν τυχάν. *Sophocles Philoct. 325.* οἶδα συντυχάν κακῶν ἀνδρῶν. Monuit *Abreschius. WESS.* — Idem grammaticum praeceptum adstruxit *Brunck* ad *Sophocl. Philoct. 320.* et ad *Orest. Euripidis vs. 1291.* Videtur tamen huiusmodi enallage poëtis magis licita esse quam prosaico scriptori: ac lubens equidem hic intelligam ἐντυχόντες τῷ πόρῳ, ut λελυμένης τῆς γεφύρας sint genitivi absoluti: ad traiectionem pervenerunt, ponte iam rescisso. S.

15. Οἷα δὲ, νυκτός τε ἀπικ.) Cum praecedentibus ista non satis apte cohaerent: οἷα δὲ δὴ Πέρσαι τὸν πρότερον ἰωῦτῶν γινόμενον στίβον τοῦτον φυλάσσοντες ἤσαν, καὶ οὕτω μόγις εὔρον τὸν πόρον. Haec sequentur accommoda, οἷα δὲ νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ λελυμένης τῆς γεφύρας. Ex *Arch.* οἷαδὲ enotatum *Galileo*; alterum usus est *Herodotei*: vide ad II. 28. VALCK.

CAP. CXLI. 6. τῷ πρώτῳ κελεύσματι) κελεύματα *Pass.* non insuetum. Redibit ex *Pass.* et *Ask.* lib. VII. 16. In *Dionis Cassii* libro I. pag. 51. E. πολλά παρκελεύματα et πολλά κελεύματα. Christianis scriptoribus celeuma frequentari *Rosweidus* docet ad *Paullini Nolani Carm. XVII. 109. p. 94.* et *Munker.* ad *Hygini Fab. XIV. fin.* WESS.

CAP. CXLII. 5. ὡς ἰδόντας Ἴωνας ἐλευθέρους) Vehementer aversor ἀνελευθέρους *Arch. et Vind.*; *Scythae de Ioni- bus*, et qua liberis et qua servis, sententiam ferunt. Liberos, *Herodot. T. V. P. II.* V

habent censentque κακίστους τε καὶ ἀνανδρεστάτους: *mancipia* vero, φιλοδέσποτα καὶ ἄδρηστα. Haec, meo quidem iudicio, verborum ordo modo legitime dirigatur, anxiam disputationem recusant. Gemina germana de iisdem Callicratidae opinio, quaerenti ὅποιοι ἄνδρες οἱ Ἴωνες, regerentis ἐλευθεροὶ μὲν κακοὶ, δοῦλοι δὲ ἀγαθοί, in *Plutarchi Lacon. Apophthegm.* p. 222. D. WESS.

3 seqq. ὡς ἑόντας Ἴωνας ἐλευθέρους etc.) Codicis lectionem ἀνελευθέρους, inventam quoque *Vallae*, *Galeus* adprobat. Est qui participium in his, νομίζοντες, vel quidpiam simile, putet deesse: mihi non videtur a vulgatis secedendum: nomen Ἴωνας, e situ suo naturali studio distractum, fraudi fuit. Nihil his inerit obscuri hoc modo collocatis: τοῦτο μὲν Ἴωνας, ὡς ἑόντας ἐλευθέρους, κακίστους -- κρίνουν εἶναι ἀπάντων ἀνθρ. τοῦτο δὲ, ὡς ἑόντας δούλους (sive prout variata scribit structura, ὡς δούλων Ἴώνων τὸν λόγον ποιούμενοι,) ἀνδράποδα φιλοδέσποτά φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. *Servi fugitivi*, δοῦλοι sunt δρηπέται *Phocaeënsi Dionysio*, de *Ionibus* loquenti *Herod.* VI. 11. *Heris fideles* et minime δραπέται, sunt ἄδραστοι. Ex *Herod.* sua hausit *Plutarchus* T. II. p. 174. E. ubi *Ioniae Tyrannos Ἰδάθυρσος* (*Ἰνδαθ. Herod.*) rex *Scytharum* διὰ τὴν πρὸς Δαρεῖον πίστιν ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα ἐκάλει. Vocem rariorem adhibuit *Dion Chrys.* in *Corinth.* p. 457. B. ab aevo usque *Daedali* neminem fuisse scribens *statuarium*, qui valuerit δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ: paulo post τό γε ἐπ' αὐτοῖς, αἶτ, εἴη χαλκὸς ἄδραστος. VALCK.

6. καὶ ἄδρηστα) *Plutarchi* rex *Idathyrsus*, seu, ut alibi scribit, *Idanthysus*, ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα T. II. p. 174. E. ubi similis error *Latina* maculat, qui haec olim. *Dionis Chrysost.* χαλκὸς ἄδραστος *Or. Corinth.* p. 457. B, a *Casaub.* expeditur optime. WESS.

CAP. CXLIII. 4. Μεγάβαζον) Qui hic [et lib. V.] Μεγάβαζος, is in superioribus [III. 70. et 81 seq.] Μεγάβυζος, etiam *Eustathio Vallaeque*. Culpam, tametsi in vocis scriptura varietur, acceptam librariis fero. *Valla* lib. V. cap. 12. etc. moris sui tenax manet. WESS.

5 et seqq. ὠρμημένου Δαρείου ῥοιᾶς τρώγειν, etc.) De *Megabazo* (vel *Megabyzo*) dictum *Darii* per errorem transtulit in *Zopyrum* *Plutarchus* in *Apophthegm.* p. 173. A. vide ad finem libri III. notata. *Herodotea* paulo aliter expressit

Eustath. Iliad. β'. p. 182, 27. ubi Darius, Μεγαβύζους, εἶπεν, ἐθέλειν αὐτῷ τραπεζεύτους εἶναι. De duplici Persici nominis apud Graecos scripture Ti. egit *Hemsterh.* in *Luciani Timon.* pag. 134. VALCK.

CAP. CXLIV. 3 seqq. γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ etc.) Multo concinnius γενόμενος: [quam, quod Gron. e Med. adscivit, ἐρεμνος.] Adsolet quoque in talibus, ἱστορέων - - ἐπύθετο. In tempore conditae Chalcedonis discrepat *Hesychius Miles.* *Rer. Constantinopol.* pag. 48. δέκα καὶ ἐννέα ἔτισιν ἔμ-προσθεν, XIX annis ante Byzantium. Nostri numeros *Eustathius* tuetur. Si *Straboni*, *Tacito*, et aliis creditur, coecos Apollinis oraculum Chalcedonios vixit, ob neglectam aptiorem in urbe fundanda regionem. Docte ad *Strabon.* lib. VII. p. 494. vir summus. [Casaub. ad pag. 320. suae ed.] Cives Καλχηδονίους lib. V. 26. et τὴν Καλχηδονίην supra c. 85. vidimus, quo et hic modo mallem. Certum ex numis est veterumque testimoniis, valuisse hanc olim scriptiōnem. Lege adnotat. L. Holstenii ad Καρχηδῶν Steph. et Sirmondi in *Sidonii Carm.* II. p. 666. ed. Ven. WESS. — Adde quae ad *Polyb.* V. 39, 5. et ad *Athen.* III. 92. e. et VII. 320. a. notavimus. S.

CAP. CXLV. 4 seqq. ἐξελασθέντες ὑπὸ Πελασγῶν, τῶν ἐκ Βραυρωνος etc.) A Pelasgis, qui Brauroniae Dianae sacra celebrantes Atticas rapuerant mulieres, eieci Lemno quorundam Argonautarum posteri, (legerim in *Herod.* ἐκ τῶν τῆς Ἀργεῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες.) Minyae adeoque, narrantur hic in Laconicam venisse, certisque sub conditionibus in Spartanam recepti civitatem; atque horum uxoribus Lacaeis laudabilem tribuit *Herod.* in maritis servandis fraudem. Minyas Lemno exactos Spartam venisse narrat *Apollonius Rh.* IV. vs. 1759. Οἱ πρὶν μὲν περὶ δὴ Σιντιίδα Ἀἴμονον ἔναιον· Ἀἴμονος τ' ἐξελασθέντες ὑπ' ἀνδράσι Τυρρηνοῖσι Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέττιοι. Illud etiam clarum muliebri facinus enarrans *Plutarch.* T. II. p. 247., nihil de Minyis tradens aut Argonautarum posteris, uxoribus illud imputat Pelasgorum sive Tyrrhenorum, quos Athenienses exegissent Iumbro Lemnoque. Sequutus eundem auctorem *Polyaenus* VII. c. 49., Tyrrhenos horumque commemorat uxores, quae Lacaeae certe verius dicerentur, quam Tyrrhenides, ut sane dicuntur ipsi quoque *Polyaeno* VIII.

cap. 71., quo sequutus *Herodotum*, Λακεδαιμονίων, αἱ θυγατέρες ἐγήμαντο Μινύαις τοῖς ὑπὸ (lege ἀπὸ) τῶν Ἀργοναυτῶν γεγονόσιν: docte notat ibi *Maasvic*. Quos *Herodotus* hic *Pelasgos*, eosdem *Tyrrhenos* vocant *Apollon. Rhod.* et *Plutarch.* l. c. et ubi tangit eandem historiam in *Quaest. Gr.* p. 296. v. Sed priori loco, quum primum *Τυρρηνῶν* meminisset τῶν *Λήμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων, ἀρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν* τοῖς Ἀθηναίων γυναῖκας, tandem subiungit, ταῦτα ἔπραττον οἱ Πελασγοί. *Zenobius Cent. III. Prov. 85.*, Πελασγοί τινες τὴν Λήμνον οἰκοῦντες ἦλθον ναυσὶν ἐς Βαίβρωνα (imo leg. *Βραυρῶνα*, pagum mari vicinum, ἀγχίαλον *Βραυρῶνα* dixit *Euphorion* in *Schol. ad Aristoph. Lys. vs. 646.*) τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἤρπασαν. Saepe *Pelasgos Atticā* leguntur insulisque exegisse *Athenienses*; quod multis narrat *Herod. VI. c. 137.* Idem illi nonnunquam dicuntur *Τυρρῆνοί*, *Sophocli*, *Thucydidi*, aliisque: vide *I. Meursii Cecrop. cap. 5. P. Wess. ad Herod. p. 26. [ad lib. I. c. 57.] VALCK.*

7. ἰζόμενοι) In *Musis* ἐζόμενος raro se tutari potuit. Ἐζόμενος ἐπὶ τῷ ἰρῶ exhibent *Edd. cap. 85.* Mssti frequenter, lib. II. 113. III. 64. IV. 165. Ita ludunt librarii. *WESS.* — Vide *Var. Lect. II. 113, 14. III. 64, 4. 65, 8. IV. 165, 10.* Ἐξεσθαι videtur de singulis magis dici; ἔξεσθαι de multitudine hominum sedes alicubi capientium. In ἰζοντο c. 146, 16. consentiunt omnes. *S.*

8. πῦρ ἀνέκαιον) Tutum hoc est et munitum ob καὶ πῦρ αἶθοιεν, quod deinceps, et *Homeri Odys. η. 13.* Confer *D'Orvillium* ad *Charit. p. 633.* et haec *Heliodori Aeth. II. p. 96.* ἐτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πυρὸν ἔκαie: ubi *Codex Falkenb.* ex vero πῦρ ἀνέκαie. [Cf. *Nostrum*, I. 202, 9.] At in similibus delinquitur saepe. *Strabonis* de his *Minyis* narratio, mirifice turbata, lib. VIII. p. 534. A. [p. 347. A.] auxilio (quod viri docti praeterviderunt) *Eustathii* ad *Homer. p. 880, 51. [p. 832, 1. ed. Bas.]* instaurari potest. *WESS.*

8. πῦρ ἢ ἔκαion ex *Med.* dedit *Gronov.* pro πῦρ ἀνέκαιον. Hoc mea potius opinione hic servandum, et recte restitutum arbitror πῦρ ἀνακαίειν lib. VIII. cap. 19., pro πυρήν. In his saepe variatum docebit *Clariss. D'Orvill.* in *Charit.* pag. 633. Ignem accendere, πῦρ ἀνακαίειν, infra dicitur hoc cap. πῦρ αἶθειν. πῦρ αἶθειν et πῦρ ἀναίθειν leguntur aliquoties apud *Poëtas Atticos*; nuspiam, quantum recordor, πυρὸν

αἶθιν. Ut corripī posset syllaba, πυραῖθιν scribitur in *Eupir.* Rheso vs. 78. Τίς γὰρ πυραῖθι προφασίς Ἀργείων στρατόν; sed in anapaestico versu 41. poni debuerat Πῦρ αἶθι στρατός Ἀργόλας, Ἐκτωρ: quorum loco dicitur vs. 95. Αἶθουτι παῖσαι νύκτα λαμπάδας πυρός. Pro αἶθεσθαι, fulgere, more suo *Sophocles* scribit Αἶθιν Αἰ. vs. 285., ἡνίχ' ἔσπεροι λαμπτήρες οὐκ ἔτ' ἦθον: sed, si vera mea est divinatio, verbum iam ante sic adhibuerat *Aeschyl.* Choëph. vs. 534. Πολλοὶ δ' ἀνῆλθον ἰκτυφλωθέντες σκότῳ λαμπτήρες ἐν δόμοισι: ubi vulgatur ἀνῆλθον: alterum, ut puto, spectat in Schol. ἀνέλαμψαν. VALCK.

22. τῶν Τυνδαριδῶν ἢ ναυτιλῆ) Similiter factum illud *Minyis* adscribens *Valerius Maximus* lib. IV. c. 6. ext. 4. Quos, ait, Spartana civitas respectu *Tyndaridarum* --- deductos inde (e Taygeto) legibus commodisque suis immiscuit: sed hoc tantum beneficium in iniuriam bene meritae urbis, regnum affectantes, verterunt: quae de his expressa sunt *Herodoti*, οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιλικῆς μετचितόντες καὶ ἄλλα ποιεῦντες οὐκ ὅσια. *Tyrrenos* advenas, sive *Pelasgos*, cur iure donaverint civitatis, probabilem magis reddunt rationem *Plutarch.* T. II. p. 247. v. et *Polyaen.* VII. 49. De Spartiatis *Herodotus*, δεξάμενοι, inquit, τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδωκαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάταντο. Postremum illud de receptis in civitatem [lin. 24.] dignum est observatu. *Plataeenses*, in Atticam receptos, κατανεῖμαι εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλὰς, in demos et in certas tribus referre, psephisma iubet apud *Demosth.* pag. 741. Attigit istam non sane protritā antiquitatis Graecae partem *T. Hemsterhuis* (is enim latet sub literis I. E.) in *Miscell. Obs.* VII. p. 325. et ad *Aristoph.* *Plut.* p. 368. *Cicero* pro C. Balbo c. XII. Vidi egomet nonnullos --- nostros cives *Athenis* in numero iudicum atque *Areopagitarum*, certa tribu, certo numero. Suspicio a librario vocem numero male repetitam e proximis, et *Ciceronem* scripsisse: certa tribu, certo demo. Hinc finis *Epist.* 46. *Philostrati* explicandus est. VALCK.

CAP. CXLVI. 4. κατέβαλεν ἐς ἱρκτὴν) In proximam nempe noctem custodiendos, qua de illis supplicium sumeretur; hunc enim in finem subdit ista *Herod.* κτείνουσι δὲ τοὺς ἀν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτός, μετ' ἡμέραν δὲ οὐδὲνα: conf. huius insistens vestigiis *Valer. Max.* p. 387. Morem tangunt *N. Cragius* de Rep. Lac. pag. 457. et *I. Meurs.* *Misc.*

Lac. p. 139. Diutius Tyrrenos in vinculis custodivisse dicuntur *Plutarcho* T. II. pag. 247. ζητοῦντες ἐλεῖν σαφῆσι καὶ βεβαίοις ἐλέγχαις, atque interea temporis uxores ipsorum Spartanae carceris exorasse custodes, ut sibi liceret ingressis morituros alloqui: πολλαῖς ἱκεσίαις καὶ δεήσεσι παρείησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων ὅσον ἀσπᾶσθαι καὶ προσειπεῖν τοὺς ἄνδρας: hinc *Polyaenum* recte corrigit *Casaub.* p. 689. Apud *Herod.* mulieres in carcerem dicuntur intromisisse custodes, οὐδένα δόλον δοκούντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. [lin. 11.] Sic *Valla* legit in suo Cod. et e *Med.* optime reposuit *Gronov.* In enarrando dolo cum *Herodoto* conspirant *Plutarch.* *Polyaen.* et *Valerius Max.* qui non absurde addidit ista: per simulationem doloris velatis capitibus eos abire passi sunt, nempe custodes carceris viros velatis capitibus, vestibus indutos muliebribus, quos et ἀπιέναι περικαλυψαμένους scribunt *Plutarch.* et *Polyaen.* Perperam itaque vulgatur apud *Valer.* eos abire passae sunt. VALCK.

9. ἐς ὃ ἐλθεῖν τε) *Gronovii* explicatio aliis fortasse placebit. Equidem ἐσελθεῖν τε praeferrem, nisi si ἐς ὧν ἐλθεῖν, Ionum more, quo de supra c. 60.; ἔσω in marg. *Stephani* huc tendit. WESS. — *Stephani* ἔσω videtur ex ipsius coniectura margini adscriptum, quum ἐσὸ in aliquo codice reperisset. ἐς δ', cum *Gronovii* interpretatione, eo usque ut intrarent, alienum est ab hoc loco, quoniam deinde demum ait Scriptor, οἱ δὲ σφεας παρήκαν. S.

11. οὐδένα δόλον *Med.* et sequaces pulcre, coniectaratique *Galeus*. Tot tamen schedarum λόγον, tantaque consensione propagatum, ducere ad λόχον insidias videtur. Elegans ea Cl. de Pauw suspicio. WESS. — At vocabulum λόχος, quod homines significat in insidiis locatos, non videtur huius esse loci. S.

16. ἐς τὸ Τηύγετον) Nihil in his contra usum. Admonuit *Steph.* [Byz.] montem Laconicae triplici genere poni. τὸ Τηύγετον iterum cap. 148., *Strabo* lib. VIII. pag. 557. c. [p. 362. extr. ed. Cas.] et *Pausan.* III. 20. In *Plutarchi* T. II. p. 247. c. τὰ Ταύγετα, et, qui eadem memorat, *Polyaeno* *Strateg.* lib. VII. 49. Hinc *Taygeta*, *Laconices*, ap. *Vibium Sequestr.*, frustra sollicitante *Barthio*. Iunge N. *Heinsium* in *Claudiani* sec. Consulat. *Stilicon.* vs. 259. Atque haec, ne qui in posterum offendantur. WESS.

CAP. CXLVII. 1. Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος) Quando saepe Nostro concinit in *Therae* genere tradendo *Pausanias*, in huius lib. III. [cap. 1.] p. 205., pro Θήρα τῷ ἀπὸ Ἴωνος restitui debuerat Θήρα τῷ Αὐτεσίωνος. *Palmerii* correctio *Kuhnio* venit in mentem ad p. 245. Ad *Herodoti* sententiam eidem *Pausaniae*, IV. [cap. 5.] p. 285. *Theras* fuisse dicitur τὸ ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε, καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πολυτίκους: atque adeo *Callimacho* ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο, *Hymn. in Apoll.* vs. 74. VALCK.

[3. ἔστειλλε ἐς ἀποικίην) „ἔστειλλε, subauditur ἑαυτόνι, „sic etiam cap. 148. Alius dixisset ἰστέλλετο.“ REISK E. — Sic haud raro etiam apud *Tragicos* στέλλειν, pro στέλλεσθαι, iter parare, proficisci. Possis vero etiam, ut c. 148, 2. sic et hoc loco, intelligere ἔστειλλε λαὸν ἐς ἀποικίην: sed tragicorum exemplis, quae offert *Brunckii* Index *Sophocleus*, et *Schneideri* Lexicon criticum, satis firmata prior interpretatio. Aliàs dux coloniae dicitur ἀποικίην στέλλειν, ἀποικίαν ἄγειν: coloni vero ἐς ἀποικίην στέλλεσθαι vel σταλῆναι, ut c. 159, 5. S.]

13. Μεμβλιάρεω) Secundus casus est, qualis Βάττιω IV. 160. Κρείσσειω VIII. 122. Κλεομβρότειω V. 52. Δημοκρίτειω saepius in *Hippocratis* epistola. Critici ad *Pindari* *Pyth. Od.* IV. [vs. 88.] μετὰ Μεμβριάρεω (quomodo post pauca [c. 148, 10.] *Arch.*) τοῦ Κάδμου συνέξορμήσαντος: cui descriptioni primas dat *S. Bochartus*, ut *Phoenicum* e lingua commodior esset origination, de *Phoen. Colon.* lib. I. 15. ubi conpluscita de *Therae* coloniis. Quae proxime posita sunt, clarissime expressit, *Nostri* saepe aemulus, *Callimachus* apud *Strabon.* lib. VIII. p. 534. A. et XVII. p. 1194. B. [p. 374. B. et 837. B. ed. Cas.] nec non *Apollon. Rhod.* IV. 1765. WESS.

19. τῶν ἰωντοῦ συγγενέων Μεμβλιάρεον) Quem alii sic vocant, *Μεμβλιάρεα* dixisse videtur *Herodotus*. Non illum *Cadmi* συγγενέα *Pausanias* III. [c. 1.] p. 206. sed *Phoenicem* de plebe fuisse scribit. ἄνδρα τοῦ δήμου, atque isthac de causa sibi persuasisse *Theram*, quod et evenit, futurum, ut *Membliari* posterī *Callistes* insulae sibi facile cederent imperium. VALCK.

CAP. CXLVIII. 1-3. Ἐπὶ τούτους δὴ ὦν ὁ Θήρας. λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλίων, ἔστειλλε, συνοικήσων τούτοις) Dedi schedis mutandi arbitrium: alioquin prius ἐπὶ τούτοις non damnabile. Iisdem συνοικήσων, sine quo oratio hia-

bat, debetur. Geminum c. 159. χρήσασα ἡ Πυθίη πλέειν, συνοικήσοντας Κυρηναίους Λιβύην ex Msstis. WESS. — Ubi *Theras profectus* dicitur συνοικήσων τούτοις, et λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων, tribuum numerus, olim verisimiliter adiectus, determinari non poterit: sed scribendum puto συνοικήσων: nam ante octo generationes cum Membliare a Cadmo relictis, hi tum insulam iam συνώκισαν. VALCK. — Commodius utique est Ἐπὶ τούτους, *Ad hos*, quam Ἐπὶ τούτοις, quod sonat *Adversus*, *Contra hos*: non enim contra illos profectum esse, mox diserte declarat Scriptor. ἀπὸ φυλέων idem valet ac si dixisset ἀπὸ ἀστῶν vel πολιητέων, e civium Spartanorum numero; quemadmodum ipse Valck. ad c. 145, 24. adnotavit, ἐς φυλὰς διεδάσαντο intelligendum de receptis in civitatem: quare nil opus est, ut numerum tribuum h. l. olim adiectum fuisse statuamus. Ferri utique συνοικήσων potuit, quod nos etiam, a Wess. primum receptum, tenuimus. Sed verbum συνοικεῖν non nisi de coniugibus fere usurpat Noster: et VII. 73, 4. ubi de populis unā habitantibus alii libri συνώκουν dabant, alii συνέίκησαν, ibidem ipse WESS. cum aliis σύνοικοι ἦσαν vel ἔσαν probavit. Nec vero video, cur h. l. hiatus statuatur oratio, si συνοικήσων teneretur, quum e proximo intelligi possit τὸν λαὸν συνοικήσων. cf. ad c. 147, 3. notata. Denique nulla urget necessitas, ut (quod Valck. statuere videtur) συνοικίζειν non nisi de primis coloniae conditoribus dici posse arbitremur: quin potius percommode, ac fortasse etiam commodius, poterit id verbum de his etiam usurpari qui novis colonis urbem aut regionem quampiam frequentant. S.

10. οὗ τι [perperam ὅ τι ms. F.] πάντας ἄγων τοὺς Μινύας) *Minyas* istos, τοὺς ἐκβληθέντας ὑπὸ Πελασγῶν (sic leg. pro Πελασγοῦ) ἐκ Λήμνου, cum Lacedaemoniis colonos in insulam *Callisten* duxisse *Theram* narrat *Pausan.* VII. [c. 2.] p. 524: De iisdem *Apollon. Rhod.* IV. 1761. ἐκ δὲ λιπόντας Σπάρτην Αὐτεσίωνος εἰς παῖς ἤγαγε Θήρας Καλλίστην ἐπὶ νῆσον. Qui *Minyis Pelasgos* sive *Tyrrhenos* substituit *Plutarch.* T. II. p. 247. D. p. 296. B. hos veluti coloniam Lacedaemoniorum e Laconica deducit in insulas *Melum* et *Cretam*; dicuntur ibi Πέλλιν ἡγεμόνα καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταῖδα Λακεδαιμονίους λαβόντες: quae, certo mendosa, fortasse non male sic legerentur, καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν. Secundum

Herodotum, Minyae plerique, manentes in Peloponneso, ἐτραπόντο [lin. 12.] ἑς τοὺς Παρεωράτας καὶ Καύκωνας: quibus antiquis incolis τῆς Τριφυλίας eiectis sex in ista parte Peloponnesi dicuntur urbes condidisse. [lin. 15.] Λέπρεον, Μάκιστον, Φρίξας, Πύργον, Ἕπειον, Νούδιον: sic cetera videntur nomina integranda, partim iam emendata Clar. *Wesseling.* ad *Diodor.* [lib. XIV. c. 17.] T. I. p. 653. qui, mihi nuppiam inventum, postremum etiam illuminabit. Περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ Καυκόνων egit *Strabo* VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] cui p. 532. c. [p. 346. b.] Παρεωράται tenuisse traduntur olim montanam Triphyliae regionem περὶ τὸ Λέπρεον καὶ τὸ Μάκιστον. Hi Ionice *Herodoto* sunt Παρεωρήται VIII. c. 73. Cur ibi fuisse dicantur origine Lemnii, hic narrata manifestant. VALCK. — Cur Παρεωράτας non absurde dare *Arch.* dixerit *Wess.* in *Var. Lect.*, non magis equidem exputare possum, quam quid sit quod etiam *Valck.* in proxima adnotatione constanter Παρεωράτας scripserit: quandoquidem et origo nominis, et constans aliorum auctorum usus, et apud *Herodotum* editionum omnium et mssorum (uno *Arch.* excepto) consensus, Παρεωράτας aut ionico idiomate Παρεωρήτας requirit. Operarum puto incuria turbas istas peperit. S.

15. Μάκιστον, Φρίξας) Sic oportuit. Prius habet *Val-*
la, quorsum codicis *Arch.* Κάκιστον aurigatur: nam Μάκιστον, quod *Galeus* excitavit, non ita scriptum. Μάκιστον τῆς Τριφυλίας *Strabo* lib. X. p. 687. A. [p. 447. b.] et *Steph. Byz.* ubi bene *Holstenius*. Φρίξας *Pass.* cum *Stephani* margine constabilit, Φρίξα constanter *Polybio* lib. IV. 77. et 80. *Xenophonti* atque alijs. Ἕπειον, [lin. 16.] sive *Arch.* Ἑπείον, itidem *Polybius*: quo tamen in oppidi nomine turpis apud plures discordia. Verum in his occupabar olim ad *Diodor.* lib. XIV. 17. Νούδιον prorsus ignorans. Sunt Triphyliae quidem oppida, quae scripturam non longe deslectunt; electio anceps et difficilis. WESS. — Quum Φρίξας (acuto tono) casu in ed. *Wess.* irrepsisset, inde eadem scriptura in posteriores editiones atque in nostram propagata est. Rectius Φρίξας penacutè scribetur, quod et ipse *Wess.* voluisse videtur. De alterius oppidi nomine, quod Ἑπείον h. l. aut Ἑπείον scribitur, conf. *Var. Lect.* apud *Polyb.* IV. 77, 9. et 80, 13. et quae ad priorem *Polybii* locum olim

notavimus; ubi quidem tunc praeterierat me *Wesselingii* ad *Diodorum* Adnotatio. Verum oppidi nomen "Ηπειον esse censuit Vir doctissimus cum *Holstenio*. S.

CAP. CXLIX. 3. ὅιν ἐν λύκοις) Memorabile illud Christi Nostri ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων cum *Herodoteis* prudenter contendunt praeclari viri, S. *Bochartus Hieroz.* lib. II. c. 43. p. 438. *Raphélius*, et *Wetstenius* ad *Matth.* *Evang.* c. x, 16. *Oiolyci*, *Therae* F. patris *Aegei*, conmeminit *Pausanias* lib. III. 15. p. 245. WESS.

4. καί κως τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπεκράτησε) Non male *Valla* Scriptoris sui mentem expresserat: et id nomen alteri praevaluit. *Machon* apud *Athen.* XIII. p. 578. E. Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοῦνομα, de muliere, quae vulgo Μάνια nuncupabatur, infans olim nomine proprio dicta Μέλιτα. Idem in centenis obtinuit, ut nomini cognomen praevaluerit. *Plato* proprio nomine dictus fuerat *Aristocles*; *Tyrtamo* *Theophrasti* nomen tribuit *Aristoteles*, quod et, altero propemodum oblitterato, evaluit, ἐπεκράτησε: *Diog. Laërt.* III. 4. V. 38. ibique *Aeg. Menag.* Quem pater velut ὅιν ἐν λύκοις reliquerat, *Therae* filium, Οἰόλυκον bis terve adpellat *Pausan.* III. p. 245. IV. [c. 7.] p. 296. ubi *Lacedaemonius* *Euryleon* antiqua dicitur origine *Thebanus* a *Cadmo*, Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος. VALCK.

8. ἰδρύσαντο) *Vallae* Latina, Ex hac tribu viri - - extruxerunt, coniecturae Cl. de *Pauw* materiem dederunt, οἱ δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἄνδρες - - ἰδρύσαντο, admodum labanti et omni tibicine defectae. Itaque in ἰδρυτο vel ἰδρύνθη inclinavit; cui accedere possem, si per *Codices* liceret. Ut nunc sese verba dant, ἰδρύσαντο de *Lacedaemoniis*, qui fanum tribui *Aegidae*, (cuius illustris in *Pindari* Od. IV. *Pythion.* memoria,) excitarint, accipiendum cum *Reiskio*. Excitarunt autem, quod *Aegidarum* stirps *Furiis Laii* et *Oedipedis* imminui et succidi putaretur. Τῶν δὲ Ἑρινύων τῶν Λαῖου καὶ Οἰδίποδος μῆνιμα alia in re apud *Pausaniam* lib. IX. 5. p. 723. WESS.

8 seqq. ἰδρύσαντο ἐκ Θεοπροπίου etc.) Ἰδρυτο vel ἰδρύνθη si *Codex* exhiberet scriptus, mihi aptius in hac sede videretur; et σφι ἔμειναν, quam ὑπέμειναν. Τοῖσι δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἀνδράσι (οὐ γὰρ σφι ἔμειναν τὰ τέκνα*) ἰδρύνθη ἐκ Θεοπροπίου Ἑρινύων.

νύων τῶν Λαίου τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτό σφι ἔμεινε.
A viris ex hac tribu, quum liberi ipsorum in vita non manerent, oraculo monitis delubrum fuit dedicatum Dirarum Laii atque Oedipi; hoc postquam fecissent, ipsorum liberi manebant in vivis, neque adeo pueri πρὸ ὤρας rapiebantur. Ἰδύσθαι hac adhibetur structura quum alibi, tum his lib. II. c. 44. ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἴδρυται. In his dirae, quibus Aegidarum progenitor Oedipus, Furiis agitated, filios suos devovit, a Thera quodammodo renovatae, filium se dicente καταλείπειν ὅτι ἐν λύκοις, dicuntur Oedipodis Ἐρινύες. Laium quoque dirae dederant praecipitem, quibus illum Pelops devoverat ob raptum Chrysippum. Ἐρινῶς Oedipi diras vocant Tragici, Aeschylus Theb. vs. 70. Sophocles Oed. in Col. 1294. [vs. 1434. ed. Br.] Euripides Phoen. 627. VALCK.

[Nec sollicitari verbum ἰδρύσαντο, recte habens, debuit: nec vero Lacedaemonii (ut *Wess.* interpretatur) communi civitatis nomine fanum illud tribui Aegidae excitarunt: sed ipsi tribules huius tribus, quoniam liberi eorum in vita non manebant, sui causa (haec vis est verbi medii) fanum illud Diris Laii et Oedipodis dicatum extruxerunt, quo illas placarent, quibus calamitatem eam acceptam ferebant. Hoc ipsum suo loquendi more Scriptor noster diserte et perspicue declarat. Est enim hic usitata illa Nostro ἀνακλονθία et hyperbaton, et familiaris particulae γάρ usus. de quo ad I. 24, 17. dictum est, et quem iam saepius deinde observavimus. Quae loquendi forma paullo minus fortasse offensionis habuerit, si post ἀνδράσι comma deleatur. Valet autem τοῖσι δὲ - - - ἀνδράσι οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἰδρύσαντο - - - ἱρόν, idem ac si dixisset, ὅτι δὲ (vel ἰπειδὴ δὲ) τοῖσι - - - ἀνδράσι οὐκ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἰδρύσαντο - - - ἱρόν. Recte idem Reiskius, cui alteram istam interpretationem *Wesselingius* tribuit, in editis Animadverss. monuit, similem huic loco esse illum, qui eodem hoc libro cap. 200, 4 seq. τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλήθος μεταίτιον, οὐκ ἰοῖκοντο τοὺς λόγους. Adde I. 114, 9 seqq. ubi εἰς δὴ (sive ibi εἰς δὲ malueris) τεύτων τῶν παιδίων - - - οὐ γὰρ δὴ ἱπρίησι τὸ πρεστυχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβῆναι. Immo vero haud admodum dissimile est quod in eiusdem huius capitis, in quo versamur, initio legitur: Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμπλεύσεσθαι, τεργχεῶν ἔφη αὐτὸν καταλείπειν etc. S.]

[9 seq. Si sana atque integra esse statuas ista, quae vulgo et in editis et in scriptis omnibus hic leguntur: καὶ μετὰ τοῦτο ὑπέμεινε τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν Θήρῃ etc. sententia haec erit: et postea mansit idem hoc (nescio utrum templum, an malum) etiam in Thera etc. Sed persuasum equidem habui, et adfectum esse locum, et tali quodam modo curari debuisse, quo a nobis (praeunte Reiskio in Animadverss. editis) factum. Eandem Reiskii emendationem ex Miscellan. Lips. nov. T. VIII. p. 111. laudavit Larcher, et in gallica Herodoti versione expressit. S.]

CAP. CL. 6. εἶποντο δὲ οἱ καὶ οἱ ἄλλοι) Delendum est secundum illud οἱ. Scripserat suo more: εἶποντο δὲ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιτῶν, καὶ δὴ καὶ Βάττος ὁ Πολυμνήστου, ἐὼν γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων. In his mirum est quantum a vero *Valla* aberrarit; sed illud magis etiam mirandum, a *Palmerio* repertam veritatem a *Gronovio* tamen fuisse repudiatam. Nobilis fertur in primis inter *Iasonis* socios *Minyas*, *Euphemus*, de quo praeter ill. *Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in *Apoll.* vs. 75. cel. *Burmamnus* egit in *Argonaut.* Catal. Huius compressu gravis puella *Lemnia* *Batti* pepererat progenitorem: erat itaque *Battus* γένος Εὐφημίδης [lin. 7.] τῶν Μινυέων, e posteris vel genere *Euphemi*, unius e *Minyis*. *Εὐθυμίδης* hic olim vulgabatur; *Εὐθυμίδης* prodiit e *Med.* *Εὐφημίδης* ex *Arch.* dederat *Galeus*: haec verae proxima scriptio; veram coniectura *Palmer.* fuerat adsequutus in *Exercit.* p. 23. Sicuti saepe patronymica facta sunt propria, in vera historia Graeca veteri et recentiori memorantur *Euthymidas*, et *Euphemidas* vel *Euphamidas*. Restituendum hoc nomen in *Schol.* ad *Aristoph.* *Eq.* vs. 791. *Εὐφαιμίδας* Ἀριστωνύμου, pro *Σισυφαιμίδας* Ἀριστοδήμου, ex *Thucyd.* IV. c. 119. ubi nomen Ἐρυξιδάδα convertendum est in Ἐρυξιδάδα: idem vitium *Spartiatæ* nomen corripit in *Aeliano* de *Nat. An.* XI. 19. Παντελίδας verum nomen fuit, non Παντεδίδας: noti sunt *Lacones* *Pasitelidas*, *Epitelidas*, *Eutelidas*. Sed *Corinthium* *Euphamidam* in *Thucyd.* V. 55. praebent septem minimum *Mss.*: cur itaque forma non Graeca Ἐφαιμίδας in *Thucydide* fuit relicta? VALCK.

7. Εὐθυμίδης) Elegantem veramque *Palmerii* correctionem Εὐφημίδης, *Ed. Simsonius* *Chron. An.* 3389. antevertit, laudavitque meritissime *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 12.

Pindarus Battiadas, *Euphemi* posteros, laudibus ferens, locuples suasor auctorque. Τόθι γάρ, *Cyrenis*, γένος Εὐρυάμου Φυτευθέν, λοιπὸν αἰεὶ τέλλεται, *Od.* IV. *Pyth.* prope finem. [vs. 455. seq. ed. Heyn.] Quamquam autem nihil in hoc genere liquidius, relinquere pravum debeo, sine haesitatione instauraturus, modo Εὐφρημίδης, sicuti *Galeus* ostentavit, in schedis *Arch.* foret: at secus habet. WESS. — At ea quidem cautio nimia profecto: scripturam, quam liquido veram agnoscas, non audere in locum haud dubie pravae substituere; praesertim ubi, quam pronus fuerit librariorum lapsus, satis constabat. Taceo vocalium η, ι, υ, confusionem. Literas Φ et Θ et alibi temere a librariis inter se permutatas observavimus, et haud multo ante, cap. 148, 15. ubi ex Φρίξας, Θρίξας fecerant. Sic apud *Polyb.* XV. 34, 6. εὐφύεστατον ab ingentiscribarum numero in εὐθύεστατον vidimus detortum. Mitto reliqua: conf. quae ad *Herod.* II. 44, 6. notavimus, et quae ab eodem ipso doctissimo *Wesselingio* ad II. 48, 7. adscripta sunt. S.

9. χρεωμένω - - - περὶ ἄλλων, χρεῶν ἢ Πυθίν) Hoc illi saepe in more. Exemplum *Valckenarius* conduxit ad Tragici *Phoeniss.* p. 678. Illud *Grini* καὶ βαρὺς αἰρεσθαι [lin. 11.] senii inconmoda, quibus difficulter erigebatur, explicat. Ἀίρεσθαι, ἄνω αἰρεσθαι *Hesychio* ex *Sophoclis Trachin.* vs. 220. cui senex χρεόνω βαρὺς in scriptis *Codd.* *Oed. Colon.* vs. 926. et νόσω βαρὺς *Trach.* vs. 259. WESS. — Possis αἰρεσθαι interpretari loco me movere, quemadmodum ἀεθέρε; IX. 52, 5. idem valet ac κινηθέντες, coll. vs. 7. S.

CAP. CLI. 1. οὐκ ὤει τὴν Θήρην) Hoc sanequam insolens. Aliis etiam usitato more scribi potuit οὐκ εἶ, non pluebat; in insula nempe *Thera*: hanc enim designatam fuisse vicina satis manifestassent. ὁ Ζεὺς vel ὁ θεὸς εἶ, vulgo dicebatur etiam *Herodoto*; εἶ simpliciter etiam ponitur, pluit: εἶ ὤει, c. 185. huius libri. Fortassis ut alibi ὁ θεός, hic quoque lectori relinquitur supplendum. Saepius ὁ θεός vel ὁ Ζεὺς dicitur ὕδα χρεόν, τίθειν, ut αἶμα, βατράχοις. Utrumque etiam Latinis: lapidibus pluit, et pluit carnem vel sanguinem. Priori ratione hic οὐκ ὤει ὁ θεὸς τὴν Θήρην significaret. *Theram* pluvia non irrigavit: atque ita semel *Pausaniam* loquutum memini lib. II. [c. 29.] p. 179. αὐχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρεόν ἐπίειξε, καὶ αὐτὴ τὴν ἑσπέρην Ἰ. δ. μὲν

χώραν, οὔτε Πελοποννησίους ὕσεν ὁ θεός. Idem ille Herodotei forte loci recordabatur p. 186. novem annorum siccitatem memorans, quae Troezenios afflixerit. VALCK. — De subintelligendo nomine ὁ θεός vide ad c. 28, 13. notata: et locis ibi citatis adde Herod. II. 13, 19. Tum, quod ad verbi ὕειν constructionem cum accusativo casu adtinet: quae ratione dicitur ἡ χώρα ὕεται, II. 13, 15. IV. 50, 9. eadem etiam ratione dici poterat ὁ θεός ὕειν τὴν χώραν. S.

4. κακοῦ οὐδὲν ἦν σφι μῆχος) H. Stephano μῆκος debetur, id sero in recensione Voc. Herodoti corrigenti. Euripid. Androm. vs. 535. τί δ' ἐγὼ κακῶν μῆχος ἐξανύταιμ' ἄν. Tale et Aeschyli Suppl. 743. μῆχος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνῳ. Nam μῆκος, quod Stanleio explicare et tueri visum, non respondet satis puellarum timori. WESS. — Perperam etiam μῆκος vulgatur in Aeschyli Agam. vs. 2. ubi vox Homerea μῆχος, vel Aeschyli μῆχος, quod et Stanleius suspicabatur, sine controversia restitui debet. Theocritea Eid. II. 95. χαλεπαῖς νόσῳ εὐρέ τι μάχος, haud sane felicissimus Poëtarum interpres Iac. Palmerius sollicitabat legendo, εὐρέ τι μ' ἄκος. Herod. II. c. 181. τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος. Conf. Eurip. Androm. 536. VALCK.

9. ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι ἐς) Arch. ἀπαγέσθαι speciem habet allicientem, solidi nihil. Insulam sive tu Πλατίαν scripseris, seu Πλάταιαν, minimi referet. Stephanus Byz. utrumque edit. Scylaci Πλάτεια. Infra c. 156. et 169. idem, qui hic, in msstis dissensus. WESS.

15. σιτία καταλιπ. ὅσον δύο μηνῶν) ὅσων δὴ μηνῶν, quod praebent cod. Med. et Vallae, reponerem. VALCK. — Vitiosam veterem scripturam h. l. in contextu reliquerat Gronovius, sero demum in Notis professus se, ut alibi, sic et hic codicis sui auctoritatem colere debuisset. S.

CAP. CLII. 10. τὸ δ' ἐμπόριον τοῦτο ἦν ἀκήρατον) Ἀπείρατον offert Galeus ex Arch. intentatum. Ἀπείρητον est apud Herod. p. 384, 11. [VII. 9, 42.] Hoc si plerique darent Codd. alteri non postponerem. Emporium Graecis usque in hoc tempus intactum, solis ante Phoenicibus notum mercatoribus, Graecis intentatum dixerit noster, ut puto, potius ἀπείρητον, quam ἀκήρατον. Ἀκήρατον tamen etiam purum vocat, et intaminatum; quo usu vox Platoni praesertim et philosophis frequentatur aequae ac ἀκέραιον: quae

duo permutat et in eadem locutione *Eurip. Or. vs. 574. et Helen. vs. 48.* De urbibus etiam et regionibus adhibetur integris sive nondum hostili ferro violatis: *Herod. ἀκίρανον τὴν πόλιν*, III. 146. *Thucyd. II. 18. Xenoph. Κυρ. Παιδ. VI. p. 96, 4. VALCK.*

17. *περίξ δὲ αὐτοῦ*) Postulat hoc schedarum concursus editum, patiturque usus. Adi sis *Portum*, et cap. 15. [ubi vide quae a *Valck.* et a nobis ad lin. 18 et seq. adnotata sunt.] Accessit crateris picturae ex schedis pronomēn, [lin. 18. κεφαλαί εἰ πρόκρυστοι εἰσι.] quo gryphum capita prominentia clarius signantur. Confer *Eustath.* in *Hom.* p. 903, 5. *WESS.* — Pronomine εἰ, (i. e. αὐτῷ) quod ex *Arch.* et *Vind.* receperat *Wess.*, carere utique potueramus: satis enim erat *περὶ αὐτοῦ*. Sed, quoniam passim et alibi per abundantiam adiectum illum dativum vidimus, (*Adn. ad I. 86, 28 seq.*) facile patiar si quis loco suo repositum voluerit. Apud *Eustath.* loco ab eodem *Wess.* citato (qui est p. 862. ed. Bas. ad *Iliad. μ'. 258.*) nihil aliud, quod huc utcumque faciat, reperio, nisi quod ait, κρέσσαι - - οἶον κέρσαι καὶ κεφαλαί. Insequente quidem pag. 863. med. adfert idem illa ex *Athenaeo* verba. (I. 50. a.) πρόκρυστοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: quae, pro significato paullo ante prolato vocabuli κρέσσαι, intelligere potueras *praecepites in periculum*; (vel, *in pugnam ruebant*;) sed aliter ille, et quidem variis modis interpretari conatur, βαθυπόν, κλισμακῆδον, κατὰ στίχας, κατὰ ἐπαλληλίαν, εὐτάκτως. Alibi idem *Eustathius* (ad *Iliad. ξ'. 55. p. 949, 24. ed. Bas. p. 965. ed. Rom.*) adfert ex *Herodot.* VII. 183, 6. naues quae πρόκρυσσαι ὀρμέοντο ἐς πόντον, quas praecunte fere ipso *Herodoto* ἄλλας ἐπ' ἄλλαις, ἀντιπρώρους, interpretatur; hunc vero, in quo versamur, *Scriptoris nostri* locum nusquam, quod sciam, attingit. Mihi, fateor, quidnam potissimum hoc vocabulo significatum voluerit *Herodotus*, haud satis liquet. Altero loco, VII. 183. hariolando interpretatus sum *naues rostris in mare spectantes, et octo deinceps ordinibus in quincuncem locatas*: et sic ibi fortasse non male. Sed, quod hoc item loco gryphum capita in quincuncem disposita scripsi, id vereor ut eruditissimè adprobaturus. Fortasse satis fuerat gryphum capita prominentia cum *Wess.* interpretari. *Vallae* versionem, quam tenuerant fere *Herodoti*

editores, *gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis*, his gallicis reddidit *Larcher*, *des têtes de gryphons, l'une vis-à-vis de l'autre*. S.

22. συνεκρίθησαν) *Miror cur dubio vacuum συνεκρήθησαν a Gronovio non fuerit in contextum receptum*. VALCK.

Ibid. φιλίας μεγάλαι συνεκρήθησαν) *Belle Gronovius, [scilicet qui in Notis scripturam hanc commendavit.] Putes hoc Epicharmi apud Plutarch. T. II. p. 110. A. pugnare; συνεκρίθη, καὶ διεκρίθη καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, πάλιν: at hoc aliud est, ex Philosophiae adytis sumtum. In coalitis et consociatis artissime animis illud valet. Scriptor incertus Stobaei Serm. XXVIII. p. 197. δοκούντός γε δὴ, ὡς τὰ πρὸς ἐωϋτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ συγκεκρήσθαι. Philostratus Vit. Soph. II. 2. p. 566. ταῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον οὕτω συνεκέκρατο, ὡς etc. Talium apud alios magna merx. WESS. — Nonnulla huc spectantia collegit Porson ad Eurip. Med. vs. 136. S.*

CAP. CLIV. 4. ἔστι τῆς Κρήτης Ἀξὸς πόλις) *Stephanus Byz. Ἀξὸς πόλις Κρήτης, ὡς Ἡρόδοτος ἐν τετάρτῃ. Docti interpretes Ethnographo errorem, quo ὁ Ἀξὸς fecerit ex Ὀαξὸς, imputant, ipsimet aberrantes. Humanus Meursius Cretae suae lib. I. 8. verbo hominem defendit, Ἀξὸς hic fuisse olim decernens; cuius quidem suspicionem mssti egregie tuentur. Cretenses ἄξους suo vocabant sermone κρημνώδεις τόπους, loca praerupta, qui Graecorum aliis ἀγμοί, Stephano in Ὀαξὸς teste. Urbi ergo nomen ab indole situs et positurae. Sit-ne vero Ἀξὸς, Ὀαξὸς et Σαξὸς, quorum ΣΑΞΙΩΝ superant numi, eadem urbs, ab Edm. Chishull docte anquiritur, Antiq. Asiatic. p. 125. WESS.*

6. ἐπὶ ταύτῃ ἔγνημε ἄλλην) *Multum distat hoc Andocidis de Myst. p. 16, 44. ἐπέγνημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα, ab Euripideis in Alc. vs. 305. καὶ μὴ πηγῆμης τοῖσδε μητρειᾶν τέκνοις. Andocidis ista rem continent Graecis propemodum inauditam, filiam et matrem simul uxores habere; Euripidea concinunt Herodoteis: ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι — ἔγνημε ἄλλην γυναῖκα, quae τῷ ἔργῳ Phronimae fuerit μητρειή. Dici quoque potuerat Etearchus ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ὑποληφθεῖς. VALCK. — ὑποληφθεῖς scripserat aut scribere voluerat Vir doctissimus. Vide Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mort. VII. 1. et quem is laudat Berglerum ad Alciph. I. Ep. 3. S.*

9. μαχλοσύνην ἐπενείκασα) Mutatum indignor, siquidem Ἰακόν, atque idem ac κατηγορήσασα, monente *Eustathio*. Sic hoc libro c. 167. αἰτίνην εἰ ἄλλην ἐπενείκας, cui persimile lib. I. 68. Quod deinceps [lin. 14.] παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια, in controversia haeret, de qua olim ad *Diodori* lib. XIII. 80.; dubium enim in Codd. differitate, quid ipsi maluerint Scriptores. Ἐπὶ ξείνια lib. II. 107. VI. 34. IX. 88. at ἐπὶ ξενίᾳ V. 18. quod tamen Ionismo non facit satis. WESS. — Conf. *Var. Lect. S.*

20. ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν) Sinceram scripturam hic et infra IV. 205. dudum iam detexerat ante *Portus*, quam hic in *Med.* illic in aliis inveniretur Codicibus. Usitatam verbi formam praebet in voc. Βάττος *Herodotea* transscribens *Suidas*, ἀφοσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν: id est, ut exsolveret se iurisiurandi religione. Poterit et eodem hic modo verbum accipi, quo apud *Isaeum* illud interpretatur *Harpocrat.* τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆται, ἀλλ' ὥσπερ ὅσις ἵναιεν, Ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἑρμῶνα: leviter et dicis causam re defungi. Ista periit oratio; sed et in sexta superstitionum *Isaei* adhibetur illud eodem modo; nam dicitur patriae civis utilissimus *Apollodori* pater solus ornasse triremem, οὐκ ἀφοσιούμενος, ἀλλ' ὡς εἰὼν τε ἄριστα παρασκευαζόμενος, p. 67, 19. vide ad *Harpocr. Mauss.* et *H. Vales.* p. 259. Exstat insignis *Isocratis* locus p. 289. B. [Panathen. sub finem. T. II. p. 612. ed. Auger.] *Plato* de Legib. VI. p. 752. D. μὴ μόνον ἀφοσιώσασθαι περὶ τῆς χώρας, — — συντόμως δ' ἐπιμεληθῆναι τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰς δύναμιν, ὅπως ἂν στῶσιν ὡς ἀσφαλιστάτα καὶ ἄριστα. VALCK.

CAP. CLV. 5. χρένου δὲ περιτόντος) *Is. Vossius* προτόντος adscripserat, quod lib. VI. 56. VII. 197. ut χρένου προβαίνοντος V. 58. Addi conplura aliunde possunt: sed cui bono? Utrumque usus patitur. χρένου δὲ περιτόντος vidimus lib. II. c. 121. et 153. Memorabilis Scholion San-Germ. [ad lin. 4. spectans:] Ἰσχύφωνες τὸν μεγαλᾶν οὐκ ἰῶσι λίγην, ἀλλ' ἀπελαύνουσι Ἡρόδοτος ἰσχύφωνεν. et hoc amplius, quod *Budaeus* in antiquo *Herodoti* exemplari idem invenerit, *Comment. Ling. Gr.* p. 345. adprobaveritque *Paul. Leopardus* *Emend.* lib. III. 11. *Scaliger* quoque ad *Eusebium.* *Battus* sane non erat λεπτόφωνος, exili linguae et gracili sono. quales ἰσχύφωνοι: sed vitio naturae innato lingua in proferendis
Herodot. T. V. P. II. X

animi sensis offendebat ac haesitabat; et tales ἰσχύφωνοι: si-
quidem eorum praepeditur lingua, ὅτι ἴσχονται τοῦ φωνεῖν, ut
loquitur *Aristoteles* Problem. Sect. XI. 35. ubi docte *Sylbur-*
gius ἰσχοφώνους Philosopho, ex adiuncta originationis caus-
sa, instaurat. Mihi eruditorum consilium placet, docto
Battum obligatione linguae laborasse primum et deinde lin-
guae nodis solutis loqui coepisse ex *Iustini* lib. XIII. 7.; sequi
non licet, quoniam omnibus in msstis variatur nihil, et
de Battō *Heraclides Pontic.* ἦν γὰρ ἰσχνόφωνος in Cyrenensium
Politia. WESS. — Paulum *Leopardum* fefellerat me-
moriam, Emend. III. 11. haec scribentem: „Admonuit Bu-
„daeus, se in antiquo *Herodoti* exemplari legisse ἰσχύ-
„φωνος, i. e. haesitans.“ Nam, ubi de hoc vocab. egit Bu-
daeus, (eodem loco qui est a *Wess.* indicatus, in Com-
ment. Ling. Graec. p. 345.) ne nominat quidem *Herodotum*,
nec antiqui meminit exemplaris in quo ἰσχύφωνος legatur:
sed locum *Aristotelis* ex Probl. XI. 35. tractans, ait: „Hu-
„iusmodi homines ἐνίσχονται τῇ φωνῇ ἐν τῷ διαλέγεσθαι. Quare
„ἰσχύφωνοι fortasse legi posset, et, ut ἴσχυροὶ et ἰσχύρία ab
„urinae suppressione dicuntur, sic ἰσχύφωνοι, quibus vox
„supprimitur et sistitur inter loquendum apud *Aristote-*
„lem.“ Quae verbo tenus huc transscribere visum est, ne
quis *Wesselingii*, praestantissimi viri, auctoritate commo-
tus, (qui se a *Leopardo* in errorem passus est abduci) exi-
stimet, in prisco aliquo *Herodoti* codice scripturam istam
fuisse repertam. Denique, librorum consensu nisus, ita
statuendum arbitror, probum esse vocabulum ἰσχνόφω-
νος, eademque notione, qua ἰσχύφωνος docti viri maluerunt,
olim illud in usu fuisse, scilicet per syncopen ex ἰσχανό-
φωνος natum: ἰσχνάνω autem idem atque ἴσχω valuisse con-
stat. Est etiam apud *Hesych.* in Βάττος, τραυλόφωνος, ἰσχνό-
φωνος: et apud eundem, ubi Ἰσχνόφωνος exponitur ἀπεχόμε-
νος τὴν φωνήν, haud dubie ἐπεχόμενος legendum: sic quidem
Schol. Pind. ad titulum *Pyth.* IV. τὸ ἐπέχεσθαι τὴν γλῶτ-
ταν βατταρίζειν φάμεν: ibidemque plus semel ἰσχνόφωνος scri-
bitur. S.

9. ἀπὸ τῆς τιμῆς τὴν ἴσχε) Nihil verius. *Batti* pristinum
nomen *Aristoteles*, apud *Euseb. Chron.*, ubi p. 73. doctissi-
me, ut solet, ill. *Sealiger*, ex *Callimacho*, *Pindarique* Cri-
ticis ad *Pyth. Od.* V. 117. Multa quoque *Spanhemius* ad

Callimachi Hymn. in Apoll. vs. 75. Ex oraculo autem, [lin. 15.] Βάττ' ἐπὶ Φωνὴν ἦλθες, liquidissima verbis Plutarchi T. II. p. 205. medela, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν Φωνὴν παραγινόμενον Battum, nam ἐπὶ τὴν Ῥώμην, quod nunc est, longe ineptissimum. Idem Cl. Reiskium Animadverss. ad Plutarch. p. 261. conperio observasse. WESS.

15. Βάττ' ἐπὶ Φωνὴν etc.) Eadem habet Tzetzes Chil. VI. vs. 349. [et Scholiast. ad Pind. Pyth. IV. 10. ubi etiam ex aliis auctoribus alia caussa, cur oraculum Battus consuluerit, aliudque responsum refertur.] Paulum diversa prostant in Schol. ad Callim. Hymn. in Apoll. vs. 76. ἀναξ δὲ σὺ Φοῖβες ἀνώγει εἰς Λιβύην εἰσεῖν μηλοτρέφον οἰκιστῆρα. His proxima, nisi fallor, Herodotus ista subiecerat: [lin. 19.] Ὁ δ' αἰμείβετο τοῖσδε, ὦ Νᾶξ etc. Intermedia quae leguntur, mea quidem opinione, literatoris notam sapiunt marginalem: ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσση χρεωμένη, ὧ βασιλεῦ ἐπὶ Φωνὴν ἦλθες. [Me vero non poenitet, Scriptori nostro, verborum neutiquam ita parco, eadem adseruisse.] Herodotum utique sola decent ista: Λίβυες τὸν βασιλέα Βάττον καλίουσι, καὶ τοῦτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσιν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. Ad interrogata non respondere mos Deo fuit Delphico, quem attigi in Schol. ad Phoen. p. 678. Quod suspicabatur Herodotus, aliud olim Batto proprium inditum fuisse nomen, aliorum firmatur testimoniis, collectis ill. Ez. Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. vs. 75. VALCK. — Hesychius: Βάττος βασιλεὺς, τύραννος, Λίβυες. Videtur alium etiam, praeter Herodotum, secutus auctorem. S.

24. οἷχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν - - εἰς τὴν Θήρην) Sedandae sunt turbellae, quas innocens illud μεταξὺ fecit. Sive enim ex Hesychio, Μεταξὺ, ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον interpreteris; sive cum Porto, μεταξὺ ἀπολιπὼν (τὸν πρότερον τόπον) interea relicto priore loco abiit; quid tandem in sermone salebroso? Recurret c. 160. εἰς ὃ μιν οὕτω ἀπολιπόντες οἷχετο εἰς ἄλλον χώρον. In Platonis Lysid. p. 207. Α. ἵππετα ὁ Μουζικόνος - - - μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται. Geminum dabit Isocrates Evagor. p. 200. Ε. Ex Plutarcho μετ' ὀλίγον Hesychii lucem mutuatur, referente Philippum, a Graecis terra marique imperatorem salutatum, καὶ μεταξὺ δὲ Ἀλξάνδρον - - μετὰ τὴν Θηβαίων καταστροφὴν, tum de insecutis deinde regibus,

τοῖς μεταξύ Μακεδονικοῖς βασιλεῦσι, T. II. p. 240. At horum satis. WESS. — Pro μεταξύ ἀπολιπών, Reiskius μετα-ἔμπολιτων aut ionice μεταξύ ἔμπολιπύων legendum coniecit: quae violenta utique foret mutatio. Μεταξύ quidni, ut alibi, *interim* intelligeremus? scilicet, interim dum occasionem nactus esset oraculo obtemperandi; dum ei δύναμις et manus hominum adfutura esset, qua ad coloniam in Libya condendam proficisceretur. Sic ἀπολιπών intelligi debet αὐτήν, scil. τὴν Πυθίαν, aut ἀπολιπών Δελφούς, *interim relictis Delphis Theram abiit*. Possit verò etiam ἀπολιπών significare *desiit, destitit*: scil. desiit urgere Pythiam, et aliud responsum petere; atque *interim* (scil. dum accidit id, quod continuo deinde narratur) *Theram rediit*. S.

CAP. CLVI. 1 - 3. αὐτῷ δὲ τούτῳ - - - συνεφέρετο παλίγκότως) Παλίγκοτα et παλιγκότως illuminat Galenus ad Hippocrat. de Fractur. p. 547. WESS. — Vide Foësi Oecon. Hippocr. voc. Παλίγκοτος. Sunt παλίγκοτα παθήματα, *recrudescentes, denuo excandescentes dolores*. Et homo παλίγκοτος Aristophani Pac. 389. dicitur, qui ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ὀργισθεῖς. Itaque non satis est quod in Gronovii latinis positum, *male cessit*; aut quod in nostris, *ira dei incubuit*: oportebat, *denuo incubuit*; *denuo male cessit*: respicitur enim ad ea quae cap. 151. dicta sunt. Ad verbum συνεφέρετο videri τὸ θεῖον deesse monuit Reisk. similique ratione Portus nominativum ἡ Πυθίη subintelligebat. At verbum προσφέρεσθαι τινι isto modo construitur, non συμφέρεσθαι. Legimus c. 157, 1. οὐδὲν γὰρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, *nihil illis prosperum accidit*: et VIII. 86, 6. ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοῖσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Tum vero impersonaliter, I. 19, 2. συνηείχθη τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα. Sic II. 111, 3. συνενειχθῆναι δὲ οἱ τυφλὸν γενέσθαι. Quoniam tamen, quando impersonaliter ponitur hoc verbum, constanter aliud adiicitur in infinitivo; si qui h. l. codices συνεφέρετο παλίγκοτα dedissent, id praelaturus eram: quemadmodum IV. 15, 15. ait, πειθομένοισι δὲ ἄμεινον συνοῖσθαι, nisi ibi ἄμεινον non nominativum adiectivi esse statuas, sed adverbium, sicut hic παλιγκότως. S.

3. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφοράς) *Causas calamitatum*; ut tritissima Novi Foed. ζωὴ, ἀνάστασις, [Iohann. xi, 25.] atque hoc de genere plura. WESS.

[5 seq. συγκρίξουσιν Βάττω - - - ἄμεινον πρήξειν) „Aut

„συνκρίζονται legendum, (adnotavit Reisk.) aut α συνκρί-
 ζουσι.“ Copiose de hoc loco, in *Var. Lect.* disputavi: sed,
 ut tunc, sic etiam nunc, quidnam potissimum probem,
 incertus haereo. Erunt quibus expeditissima Schaeferi ra-
 tio videatur, παρέξειν corrigentis: meliora se (nempe Dei
 nomine Pythia loquitur) illis daturum, Cyrenen cum Balto
 condentibus. Sicut πόνον aut πρήγματα, sic et ἀγαθόν et ἄμει-
 νον παρέχειν τινὶ dici potuerit. Mirum vero, in vulgatam
 scripturam libros coniurasse omnes. S.]

12. ἀπέπλων) In Ionum πλώειν, derivataque, amanuen-
 sium grassatur licentia. Ἀπέπλων ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην mssti
 lib. VI. 116. ἀπέπλων ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον concorditer
 plerique omnes lib. VIII. 14. Hic manum iniicit et mora-
 tur [lin. 13.] εἰρέθη Codd. ex Poëtae ἐρέθη, quod lib. VI. 15.
 sicuti prius supra in Edd. c. 77. et VII. 184. in scriptis.
 Utrumque genio Ionismi minime pugnare ex *Eustath.* ad
Homer. p. 1540, 12. [Odyss. p. 250, 52. ed. Bas.] certum
 est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi etiam significavi, non
 Πλάτεια, (lin. 14.) sed Πλατέα editum me voluisse, sicut
 Πλατέαν c. 151. et 152. *Stephanus Byz.* Πλατεῖα. ἡ τοῦ Λιβύης. S.

CAP. CLVII. 7. Αἴ τὸ ἐμεῦ) Principis poëtae πολ-
 λῶν ἀνθρώπων ἶδεν ἄστυ, et μεγάλα ἄστυ ἀνθρώπων Nostri
 lib. I. 5. vereor, ut efficiant, Libyam ἄστυ, quod hic antea,
 optime dici. [„Ἄστυ bene habet. (ait Reiske, in *Animadv.*
 editis) Non urbem modo, sed provinciam quoque signi-
 ficat; proprie populum coetumque. Vid. I. 5. Hinc emen-
 dandus *Plutarch.* in *Opusc.* T. I. p. 726. 2.“] Mihi αἴ τὸ
 blanditur mirifice, solo ingenii remigio a Cl. de Pauw
 productum, atque a Gronov. ex manu exaratis assertum
 quidem, sed haud feliciter explicitum. Sententia gravis
 est et εἰρωνική: Si tu Libyam, ovibus foecundam, neque a te
 aditam melius, quam ipsemet ego, nosti, sapientiam huc acce-
 dentis nimis miror. Αἱ Dorum, vice αἰ, et μμπτικὴν, non
 nesciunt Grammatici. WESS.

Ibid. Ἄστυ ἐμεῦ Λιβύην etc.) Edixit nonnemo, Ἄστυ omni-
 no rectum esse, neque debere sollicitari. Perversa vir Cl. [Gronov.]
 interpretatione corripuit inventam a se lectionem in
Med. Codice, αἴ τὸ, vel αἰ τὸ, reddens Eia tu: non recor-
 dabatur αἰ, si, Dorice pronunciatum αἰ. Huius oraculi leni
 medela persanati laudem *Adrianus* noster *Heringa* reporta-

bit, qui mihi aliquando domi suae facile persuasit scribendum: Αἱ τὸ ἐμεῦ Λιβ. - - Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ. Sua Dialecto Cyrenaei vel acceperant vel certe memoriae tradiderant oraculum, quod aestimare licet ex *Plutarchi* T. II. p. 408. A. Βάττος ἤκε δεύτερον ποτνιώμενος· ὑπείπων οὖν ὁ θεὸς - - - με Λιβύαν μαλοτρόφον· οἶσθας ἄρειον, Μὴ ἐλθὼν· ἐλθόντος ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ· οὕτω πάλιν αὐτὸν ἐξέπεμψε. Sententiam prorsus obscurat inter voces ἐλθὼν et ἐλθόντος perperam posita distinctio, recte praetermissa in antiquis Edd. Hic naturalis esset ordo verborum, Αἱ τὸ, μὴ ἐλθὼν, Λιβύαν οἶσθας ἄρειον ἐμεῦ ἐλθόντος, etc. *Tuam ego valde miror sapientiam, si tu, qui Libyen nondum adiisti, melius illam nosti quam ego, qui illuc venerim.* Proclive nunc erit suam oraculo formam indere, *Plutarcho* repertam:

Αἱ τὸ ἐμεῦ Λιβύαν μαλοτρόφον οἶσθας ἄρειον
μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

Ore loquens Ionico Noster, quandoquidem Dorica quoque dedit in oraculo sequenti c. 159. fortasse ne hic quidem Doricum in Λιβύαν μαλοτρόφον evitaverat πλατειασμόν, sicut αἱ pro εἰ. In Doricis reliquiis, *Sophonis* inprimis et *Epicharmi*, pro εἴ κε, vel εἰάν, frequentatur αἶκα, subiunctivis modis iunctum. Commodum hic locum inveniet ingeniosa *Medici* nostratis *Heringae* coniectura, in *Hesychio* pro Βαῖκαν, Κρηῖτες· corrigentis, Βαίκα, εἰάν, Κρηῖτες. VALCK.

14. τῷ οὐνομα ἦν Ἀζιρις, τὸν νάπαι) Conspirant in voce Ἀζιριστὸν divellenda doctissimi homines *Is. Vossius*, *Pavius*, *Berglerus*, *Melotus*, *Bouherius*, *Bondam*, [*Petr. Bondam*, I. C. *Variar. Lect. lib. I. c. 3. Zutphan. 1759.*] a quibus non dissentio. *Herodotus* praeivit omnibus c. 169. Locus ipse promiscue Ἀζιλις ac Ἀζιρις, ut saepiuscule in talibus, ap. *Steph. Byz.* Mox συγκληίουσι ex dialecti formula, qua συγκληϊσμένῃ lib. VII. 129. etc. WESS.

CAP. CLXIII. [3. et seqq. ἦγον δὲ σφραγίσαντες πρὸς ἐσπέριν· καὶ τὸν κάλλιστον τῶν χώρων, ἵνα - - - μὴ ἴδοιεν - - - νυκτὸς παρεῖγον.) In ed. *Wess.* et superioribus edd. post χώρων interpungebatur oratio, ut verba καὶ τὸν καλλ. τῶν χώρων ad praecedentia referrentur: et *Vallae* interpretationem (*vesperam versus et ad locorum speciosissimum duxerunt, et quidem noctu, ne Graeci - - - diurnum spatium metiendo animadvertent:*) ipse etiam *Wesselingius*, nihil ad hunc locum monens,

tenuerat. Veram verborum distinctionem et auctoris sententiam primus Reizius, quum in contextu, tum in *Praefat.* p. x-xii. aperuit. Cuius in distinguendis verbis rationem quum Borheck esset secutus, Larcherus, eamdem rationem merito probans, in msto codice fuisse eam a Borheckio repertam putavit. Ita constanter ille, etiam tunc quam alteram Versionis suae editionem procuraret, Reizii de Herodoto merita ignoravit, et, quidquid hic ad expoliendum Scriptorem nostrum contulerat, id Borheckio suo acceptum retulit. Eamdem vero verborum distinctionem in uno ex *Parisiensibus* codicibus a se repertam esse idem Larcherus significat. At noster quidem ms. F. et post ἐσπέρην, et post χώρων interpungit. Pro πρὸς ἐσπέρην, πρὸς ἐσπέρης se maluisse Reizius l. c. professus est: idque opportunum utique foret, sed et perinde ferendum vulgatum, in quod consentiunt libri. S.]

10. ἐνθαῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτρηται) Virulentum est Comici, Iovem pluvium διὰ κοσκίνου εὐρεῖν, per cribrum meiere Nub. vs. 372.; Afrorum, ὁ οὐρανὸς τέτρηται, de copiosa isthio coelesti aqua, suavius multo; Hebraeorum Genes. c. vii. 11. וַתִּתְּחַלּוּ שְׁמַיִם תַּרְבִּי, et coeli fenestrae reseratae sunt, excellentissimum. Audiatur Eustath., ὁ δὲ περὶ τινὰ Λιβυκὴν γῆν, Nostrum spectans, τετρήσθαι τὸν οὐρανὸν, Φάμιος - - - ἐτεραπεύσατο. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν, τὸν οὐρανὸν, ὡς εἰς τινὰ ἀεζαμένην, ἢ μὲν ταῖς ἄλλαις γαίαις ἐστεγανῶσθαι· περὶ δὲ τὸν τόπον ἱκίον, εἶναι συντετρήσθαι, ὡς ὑετὸν συχνὸν ἐξεφεύγεσθαι, καὶ ἄρδιν τὰ ἱκί πρὸς τροφιμότητα: quibus ad loci explanationem nihil nitidius clariusve. Rem perspectam habuit citra Eustathii auxilium Ampl. Bouherius Diss. Herodot. c. 12. p. 138. WESS.

10. ὁ οὐρανὸς τέτρηται) Galeo significant ista loci fertilitatem et ubertatem: vellem docuisset, quo modo tandem fertilitas per coelum possit foratum designari. Dum quis ista nobis probabilius interpretetur, interea quae mihi venit olim in mentem coniecturam proponam. Οὐρανὸς in antiquis scribi solet Codd. οὐρανός: unicam his litteram praefigamus, recuperabimus vocem βουνός, quam ego hic valde commodam iudico, ut Battum et comites quum ad fontem indigenae duxissent Libyes, dixisse perhibeantur: ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἱκίησιον οἰκίειν, ἐνθαῦτα γὰρ ὁ βουνός τέτρηται: hoc in loco commoda vobis erit sedes, haec enim col-

lis vel *ager perforatus est*; *fontibus* nimirum: id est γῆ ἔστι ἐπὶ ὕδατος πίδαξι, quod legitur c. 198. Primum Βουνός vox fuit Cyrenaeis usitata: *Herod.* IV. 199., χώρων τὰ μέγα -- Βουνούς καλέουσι: attigit *Casaub.* in *Athen.* III. c. 22. [ad III. pag. 100. f.] *Eustathius* in *Hom. Od.* τ'. p. 680, 37., Κεῖται καὶ ἐν Ἡρόδοτῳ βάρβαρος λέξις ὁ Βουνός, Λιβυκὴ γὰρ. Idem in *Iliad.* λ'. p. 831, 32. ἡ δὲ κολώνη καὶ λόφος ἂν λέγοιτο καὶ Βουνός, ὅπερ Ἡρόδοτος μὲν Λιβύων λέξιν εἶναι φησιν, Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει, ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι. [Eustath. p. 1854. et p. 880. ed. Rom.] Quos respicit *Aelius Dionysius* comici *Philemonis* duo senarios *Io. Clericus* e *Phrynichi* repetere potuerat *Ecl.* p. 156., cui Βουνός etiam ὀθνεῖα dicitur φωνὴ τῆς Ἀττικῆς. A *Doriensibus* in *Sicilia* vocem transsumsisse videtur *Aeschylus*; a *Cyrenaeis* accipere potuerunt *Alexandrini*: recentiores *Graeci* quivis colles et tumulos βουνούς dixerunt et μαστούς, *Aetoli* veteres βωμούς. *Cyrenaicae* regionis βουνοὶ similes fuere βουνοειδέσιν ἀναστήμασι τόπων γεωργησίμοις, *Diodoro* memoratis V. 40. Praeterea tumulum hic a *Batto* occupatum fontibus fuisse constat irriguum: vide *P. Leopard.* Em. III. cap. xi. *S. Bochart.* Geogr. Sacr. II. 1. c. 25. et *Ez. Spanhem.* in *Callim. Hymn.* Apoll. vs. 88. *Iustinus* XIII. 7. Montem *Cyram* et propter amoenitatem loci et propter fontium ubertatem occupavere. Fons *Apollinis* *Herodoto* dictus et *Pindaro*, *Callimaëho* est Κύρη, unde nomen acceperit Κυρήνη. κρήνην Θεστίν memorat *Herodot.* c. 159. VALCK.

CAP. CLIX. 1. 2. Ἐπὶ --- τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης) *Inprudens Valla*, vertendo qui condidit *Zoam*, urbem extruxit, nequaquam a viro *Celeb.*, quod demiror, destruetam, quandoquidem interpretis lapsum eruditissimus *P. Leopardus* dudum detexerat *Emend.* lib. III. 11. Potuerat *Scriptor* ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω, [absque τῆς ζόης] sicuti mox; elegit aliud, aequè adconmodatum et iucundum. *Battus*, *Cyrenarum* conditor, οἰκιστῆς *Pindaro* *Callimacho*que, natus apud populares honores, quales οἰκιστῇ mos deferēbat lib. VI. 38. Facessat ergo in *Morboniam*, quorsum a *Pavio* et *Bouherio* amandatur, urbs *Zoa*, addita in *Abr. Ortelii* *Thesaurum Geographicum* et pietas tabulas inprudenter: facessant irrita aliorum molimina. WESS. — Non modo *Vallae* latina intacta h. l. reliquerat *Grono-*

vius, verum etiam primus, pro excellenti suo nimirum iudicio, Ζόης maiuscula litera initiali curaverat edendum: neque in Notis retractavit errorem. S.

Ibid. Ἐπὶ μὲν νυν Βάττω τοῦ οἰκιστῆς τῆς Ζόης) Hic etiam Thesaurum Ortellii locupletavit urbium populorumque conditoris Vallae versio: illa *Battum* nobis dedit qui condidit Zoam. Error absurdus propagari per Edd. non debuerat, quem ante annos ducentos iam indicatum sustulit Leopardus Em. III. c. xi. *Vita*, ἡ ζωὴ, Herodoto scribitur Ζόη. ἐπὶ μὲν νυν τῆς Ζόης Βατ. τοῦ οἰκιστῆς. Errorem peperit e situ suo, Herodoteo more, distracta vocula. Nihil est in his aut vicinis nodosi. Dum viveret Cyrenes conditor Battus, qui per annos regnavit quadraginta, huiusque filio Arcesila per annos xvi. regnante, res Cyrenaeorum in eodem ferme statu permanserunt: sub tertio demum rege, qui fuit Battus istius nominis II. Εὐδαίμων dictus. Graecis divinitus in Africam evocatis, amplificatae. Sed, si licet, suspicor equidem, ante haec verba, Ἐπὶ μὲν νυν Β. τοῦ οἰκιστῆς τῆς Ζόης, olim alia quaedam lecta, quae nobis perierint, de condita Cyrene, quo referretur appellatio τοῦ οἰκιστῆς, atque in his forte traditum, quando Battus expeditum acceperit usum linguae: Monte Cyra occupato, secundum Iustin. XIII. 7., Battus linguae nodis solutis loqui primum coepit; quae res animos eorum, ex promissis Dei iam parte percepta, in reliquam spem condendae urbis accendit. Auctore Pausania X. [cap. 15 extr.] p. 854., vidit Battus leonem, καὶ αὐτὸν τὸ δέϊμα τὸ ἐκ τῆς θίας βῆσαι σαφὲς καὶ μίγα ἠνάγκασεν. Instar Batti forte τραυλὸς Croesi filius in subito terrore vitium nodumque linguae rupit, planeque et articulate eloquutus est, Gell. Noct. Att. V. 9. Ἐβήκει φωνὴν ὑπὸ δυνεὶ τι καὶ κακοῦ, Herod. I. 85. VALCK.

5. 6. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττω τοῦ Εὐδ.) Optime ad hunc modum interpunxit Nob. Palmerius Exercit. in Gr. Auctor. p. 24. Nam Battus, eius nominis secundus. Felix appellatus est, non tertius. Ἐπὶ τρίτου successionis ordinem requirit. Bene Plutarchus in Coriol. p. 218. 1. ὑπερχίαι δὲ (Graeci ἐπώνυμον ἔθεντο) τὸν Εὐδαίμονα. τῷ ὀνόματι τῶν Βάττων. Attigi ad Diodorum T. II. p. 551. WESS.

24. ἀντὶ τούτων Αἰγ. κατὰ ταῦτα ἱππομυδόνει Ἀτρί, ἀτίσταναι ἀπ' αὐτοῦ) Adi sodes lib. II. 161. ubi ἡ τῆς Αἰγυπτίου

λόγοις, de hac *Melpomenes* parte. WESS. — Κατὰ ταῦτα, ut apud alios, sic constanter aliàs apud Nostrum, quoad quidem aut meminì aut adnotavi, eodem modo, significat. Sic II. 48, 5. 104, 18. 105, 3. III. 48, 14. etc. Sic item II. 30, 13. ubi quidem etiam eisdem in locis intelligi possit. Quarum notionum quum neutra huic loco opportuna esset, de eodem tempore accepi, et protinus interpretatus sum; idem significare posse κατὰ ταῦτα ratus atque αὐτίκα, quod adverbium eodem de fonte derivatum est: in eandemque sententiam Scriptor noster, de eadem re agens II. 161, 17. ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθείης dixerat. Eandem formulam κατὰ ταῦτα de tempore etiam Wess. accepit: qui eam, quum in *Vallae* latinis nihil ei responderet, adverbio temporis *tum* expressit, qua de re *Aegyptii tum succensentes Apriae, ab eo defecerunt*: et sic ille quidem κατὰ ταῦτα cum ἐπιμεμφόμενοι iunxit, ego vero ad ἀπέστησαν referens, comma post ταῦτα interserui. Quodsi κατὰ ταῦτα cum ἐπιμεμφ. iungi debeat, tum vero κατὰ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ significabit hoc ipsum exprobrantes *Apriae, propter hoc ipsum succensentes Apriae.* cf. ad V. 33, 12. notanda. Atque haec verissima explicandae huius ῥήσεως ratio esse videtur; quare deletum comma post ταῦτα, et ante κατὰ repositum velim: sic vero etiam, pro κατὰ ταῦτα, commode cum ms. *Arch.* κατὰ ταῦτα (aut potius κατὰ ταῦτα ταῦτα, coll. cap. 160, 8.) legetur. In eandem sententiam II. 161, 12. absque κατὰ praepositione ait, Αἰγύπτιοι ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι. S.

CAP. CLX. 1. Ἀρκεσίλειω) Sic [loco olim vulgati Ἀρκεσίλειος et Ἀρκεσίλαος] ob secundum quartumque casum Ἀρκεσίλειω, Ἀρκεσίλειων: et quoniam toties totiesque in sequentibus Ἀρκεσίλειω. Similis sunt flexionis Μενέλειω, Χαρίλειω, etc. WESS. — Pari ratione atticā formā λείω, pro λαός, utitur Noster I. 22, 9. II. 129, 3. VIII. 136, 12. S.

[11. ἐν Λεύκωνι) Apud *Ptolemaeum* lib. IV. c. 5. p. m. 104. memoratur Μαρμαρικῆς κόμη μεσόγειος Λευκόη, nescio an eadem quae *Herodoto* Λεύκων. S.]

[16. Φάρμακον nescio an δηλητήριον (venenatum) intelligatur, quod ei a fratre paratum fuisset, nec vero lethalem exercuisset vim, quare dein strangulatus ab eodem fuisset. S.]

16 seq. ὁ ἀδελφεὸς Λέαρχος) Habeat suum sibi nomen homo infelix et ingratus. *Plutarcho* Virtut. Mulier. pag.

260. E. Λάαρχος, quod idem nomen, non tamen Arcesilai frater, sed φίλος πονηρός, per amici nomen regis mortem architectatus et tyrannidem; ubi de perditu hominis interitu et Eryxo, animosa matrona, plura. Quod ibidem de Amasidis, Aegyptiorum regis, militibus, id suspicionem firmat, qua de lib. II. 181. *Polyaeno* consimiliter Λάαρχος lib. VIII. 41. sed ex *Plutarcho*. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

17. Ἀλίαςρχος) Cyrenaica, ni fallor, nominis forma Λάαρχος in Ἀλαρχος vel Ἀλίαςρχος facile transiit. Amicus infidus, qui secundum Arcesilam suffocavit, quique tyrannus evasit patriae, frequenter Λάαρχος dicitur *Plutarcho* T. II. pag. 260. et 261. etiam in Λάαρχος concinit *Plutarcho Polyaeus* VIII. c. 41. Arcesilai viduae Eryxus uterque virtutes praedicat. VALCK.

CAP. CLXI. 2. χωλός τε ἰὼν καὶ οὐκ ἀρτίπους) Cl. de Pauω καὶ οὐκ ἀγχίνους, et minime sollers. Quo non indigemus. Est inter exempla Herodoteae περισσεολογίας. Claudum praeterea hunc Battum *Plutarchus* praedicat, non insulsum neque stupidum, nedum *Herodotus*. WESS.

6. ἐκ τῆς Μαντινέης) Secum in Africam ducere iubentur, qui ipsorum componeret dissidia. καταρτιστῆρα, sive reconciliatorem pacis; qualis petentibus concessus fuit a Mantinensibus Demonax. In Excerptis etiam e *Diod. Sic.* p. 550., τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητής fuisse dicitur Δημόναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνη δακῶν διαφέρειν. Arcasii his non vulgaris honos iste fuit a Deo Delphico tributus tanquam εὐνομητάτοις. *Aelian.* Var. Hist. II. 22.. εὐνομητάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω, οὐδὲν ἦπτεν Λακεδῶν. οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ' Ἀθηναίων. Ex hac gente magistram Socrates, discipulam habuit Plato. Dissidentes inter se Milesii Parios ex omnibus Graecis sibi delegerunt καταρτιστῆρας, *Herod.* V. 29. VALCK.

7. καταρτιστῆρα) Demonax, τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητής in *Diodori* T. II. p. 550.; Nostri ex nationis dialecto prius lib. V. 29. Pervenit in hanc usque aetatem aureus Cyrenaeorum numus, ab *Harduino* indicatus, in quo partim ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ, partim ΚΥΡΑΝΙΩΝ. Dubium non est, quin Mantinensem Demonactem, eiusque egregiam operam, haud ingratis Cyrenacis impensam, posteris ille tra-

diderit: an vero sub hoc tempus proculus, mihi quidem valde ambiguum. At vide Ampl. Bouhierii Diss. Herod. c. 12. p. 142. super illa quaestione. WESS.

14. τεμένεια ἐξελών) Laurentius *fana*. Melius *certas agri portiones*, quales et illae, in quibus Silphii proventus ap. Hesychium Βάττου σίλφιον. Vetus consuetudo, a Poëta Iliad. ζ. 194. signata, et Aristide T. I. p. 12. ὥσπερ τοῖς βασιλεῦσι τεμένη καὶ χώρους ἐξαιροῦσι. Addidit Demonax ἱρωσύνας, quoniam τὰ γέρεα regum olim *sacerdotia*, uti Spartae lib. VI. 56., complectebantur. Vallae lapsum tetigit consultissim. Barbeyracius Histor. Foeder. T. I. p. 58. WESS. — De vocab. τέμενος vide Homeri Interpretes ad Iliad. ζ. 194. Equidem *sacros agros* τεμένεια hīc interpretatus sum, ratus *agros* intelligi e quibus *sacerdotes* reditum percipere soliti erant. Facile autem *certas agri portiones* cum Wess. reponi patiar. S.

Ibid. τεμένεια ἐξελών καὶ ἱρωσύνας) Itaque adeo, si sana est lectio vulgata, populi Demonax adsuetus imperio Regem fecerit *sacrificulum*; cui sane mirarer si nullam ille voluerit relictam praeterea honoris praerogativam, quam legitimam habuerant maiores. Diis solebant fatoque functis heroibus regibusve τεμένη ἐξελεῖν: vivo Batto cur τεμένεια voluerit ἐξελεῖν non exputo. Ne rigida quidem Arcadis severitas alia maiorum ῥητὰ saltem γέρεα denegare Regi potuit, praeter ἱρωσύνας, sive curam sacrorum administrandorum. Legisse videtur a vulgatis diversa Valla, qui proxima, τὰ ἄλλα - - ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε; cetera, in medium posita populo restituit, minus commode expressit. Legitur lib. III. c. 80. ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρῆγματ'α: qui a patre acceptum imperium sponte sua populo restituit, dicitur ἐς μέσον Κώοις καταθεῖς τὴν ἀρχήν, lib. VII. 164. Graecorum more, in medium ponere, dicere non recusant Latini. VALCK.

CAP. CLXII. 10. ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ) Non Corinthiorum populus dedicarat, sed Cypselus, Herod. I. 14. Quam Olympiae dedicarat Sicyoniorum tyrannus Myron, aedícula tamen dicebatur Σικωνίων θησαυρὸς, teste Pausan. lib. VI. c. 19., quo capite in Alti Olympiaca superstites sua aetate recenset aedículas sive θησαυροὺς καλουμένους Sicyoniorum, Carthaginiensium, (de horum spoliis a Gelone fuit

is thesaurus consecratus:) Epidamniorum, Sybaritarum, Cyrenaeorum, Metapontinorum, Megarensium, Gelorum: initio capitis, καὶ ἐν Δελφοῖς, inquit, Ἑλλήνων τοῖς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυρούς: in quibus sua quaeque civitas donaria, aurum etiam et argentum Apollini sacrandum, deponeret, sive τὰ ἀναθήματα et τὰ ἱερὰ χεῖματα. Civitatum thesauros hic Apollinis veluti fidei commissos, quibus ubi posceret usus illinc repetitis uterentur, mihi quidem non liquet. Τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν memorat Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. lib. V. p. 206, 55. Clazomeniorum, Herod. I. 51. Siphniorum, idem III. 37. Sicyoniorum, Thebanorum, Cnidiorum, Syracusanorum, Potidaearum, Pausanias lib. X. c. 11., cuius aevo nihil in his erat pecuniae sacrae. Haec addantur H. Valesio notatis in Exc. Peiresc. p. 77. VALCK.

11. ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον) Operarum Aldi socordia τοῦτο pepetit et secuturis reliquit. Critici ad Pindari Od. Pyth. IV. pr. de Pheretima filioque, πέμπτος δὲ ἴστιν Ἀρκεσίλαος, Φερετίμης υἱὸς, ὡς Ἡσίοδος μνημονεύει. Falso de Hesiodo, qui de eo nec scripsit, neque potuit. Voluerunt ὡς Ἡρόδοτος. Falso insuper πέμπτος. Arcesilaus hic regum fuit sextus. Salaminius Euelthon locum occupat in Polyaei lib. VIII. c. 47. WESS.

14. λαμβάνουσα τὸ διδόμενον) Syllabam effecisse suspicor postremam, ut vocula nobis αἰὲ perierit, reponendumque ἢ δὲ λαμβάνουσα τὸ αἰεὶ διδόμενον. De sibi invicem continua serie succedentibus sic solet αἰὲ venuste poni pro συνεχῶς. Homerus μελιστάων meminit, Πίτρε ἐν γλαφυρῇ αἰὲ νῖον ἱχθυομένων. Iliad. β'. 88. Vide Hesych. in Αἰνίον. Thucyd. p. 277, 78., Ἀθηναίων ὁ αἰεὶ ἐντὸς γινόμενος. Herod. II. 100. ταῦτα ταῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδετο: et saepius alibi. Vocem autem istam, quod fatendum est, valde accommodam, hoc in loco legisse videtur Eustathius, ex Herodoto sic historiam enarrans in Ἰλ. ζ. p. 525. [p. 657. ed. Rom.] ἀλλὰ γὰρ ἔκρινεν τὸ μὲν ὀδύμνον, Φησὶν, ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλαγε, καλλίον δὲ ἔκρινεν (lege ἔκρινεν,) τὸ στρατιάν λαβεῖν. ἐπιπυκνῶν ἱστῶν αὐτῇ ὄψιν ἄτρεκτον χρύσειον καὶ ἡλεκάτην, ἣ καὶ ἤρην πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν πεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις ὀφειλόμεναι χρεῖ, ἀλλὰ οὐ στρατιὰ θύομεν ἐκ τῶν τρωμάτων. Miror ultima, et in his vocem Ionicam Herodoti. Paene ultima lectiones adfirmant a Gronovio

reiectas. Homerica, Ἰστόν τ' ἡλακάτην τε etc. *Aristophanis* etiam expressit *Lysistrata* vs. 519., Ὁ δέ μ' εὐθύς ἔφασκειν ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω, Ὅτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλὴν πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει: sic *modulus* versui reddendus est, vitiatum in vulgatis, Ὁ δέ μ' εὐθύς ὑποβλέψας ἔφασκε, καὶ μὴ etc. VALCK.

20. ἀλλ' οὐ στρατιῇ) Unde *Eustath.*, qui excerpserit, στρατιῇ adstruxerit *Θηησκούση* ἐκ τῶν τραυμάτων, cum illis scio, qui penitissime ignorant. Sibi habeat servetque: ad *Herodotum* nihil. WESS.

CAP. CLXIII. 6. Ἐπὶ μὲν τέσσερας Βάττους etc.) Quae de quatuor *Battis* totidemque *Arcesilais* hic leguntur, illuminarunt *Palmerius* in *Exercit.* pag. 24. *H. Valesius* et *P. Wesseling.* in *Exc. Diodori* T. II. p. 550. 551. VALCK. — Oraculum de quatuor *Battis* totidemque *Arcesilais*, ex tripode dictum. Valuit in illa regum stirpe et serie, quod celebri olim in usu, ut nepos avi nomine insigniretur. Multa ad *Diodor.* T. II. p. 550. *H. Valesius*, et *Bouherius* in *Diss. Herodotea*. WESS.

11. ἀπόπεμπε κατ' οὐρον) Trade secundo vento, praestiterat; ex formula *Sophocli.* *Trach.* vs. 474. ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ρεῖτω κατ' οὐρον, et *Aeschyli* VII. *Theb.* vs. 696. ἴτω κατ' οὐρον. Adde *Schol.* ad *Trachin.* vs. 828. WESS.

14. ταῦρος ὁ καλλιστεύων) Maxima taurus victima, ὁ καλλιστεύων τῶν ταύρων, *Diodoro* lib. IV. 23. *Pythia* obscure *Alazirem*, *Arcesilai* socerum, indigetasse videtur, una cum genere interiturum, prorsus ut ταύρου titulo *Philippum*, *Alexandri Magni* patrem, apud *Diodor.* lib. XVI. 91. WESS.

CAP. CLXIV. 12. ἐπ' ἐξεργασμένοις) Sic vere ex *Aldi* ἐπεξεργασμένοις. Pravum idem in *Plutarchi* *Malignitate* pag. 870. B. e *Nostri* lib. VIII. 94. Elegans *Euripidis* *Bacch.* vs. 1037. πλὴν ἐπ' ἐξεργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, αἱ γυναῖκες, οὐ καλόν. Utitur plus simplici vice *Aeschylus*, in *Pers.* vs. 526., *Agamem.* vs. 1388. etc. WESS.

15. ἔργετο ἐκ τῆς) Hic quoque vetus et *Vallae* reperta lectio revocabitur, ἔργετο ἐκ τῆς Κυρηναίων πόλιος, urbe *Cyrene* ultro abstinēbat; sive, semet ipse volens arcebat urbe. Male vir *Cl.* verbum ἔργετο reddidit arcebatur: apud *Herod.* ἔργεσθαι, formae mediae verbum, significat semet arcere,

adeoque *abstinere*. Lib. II. c. 18. *Θηλέων βούων μὴ ἔργισθαι*, idem est ac *Θηλέων βούων γεύεσθαι*, IV. 186. Similiter πολλῶν ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι, lib. V. c. 57. VALCK.

CAP. CLXV. 7. *Εὐεργεσίαι εἰς Καμβύσιον*) Non neglexit in *Polyaeni* lib. VIII. 47. apud *Aryanden* τὰς εἰς Καμβύσιον εὐεργεσίας *Pheretima*. In pingendo *Satrapae* nomine libri *Strategematum* et *Pollucis* [vide mox ad cap. 166, 9 seq.] discordes quoque sunt, in vulgatum tamen proniores. WESS. — *Arcesilai* non meminit *Herodotus* III. 15. ubi donorum mentionem facit, ad *Cambysen* a *Cyrenaeis* missorum: quae quidem dona neutiquam benigne a *Cambyse* accepta esse ait, sed per contemptum militibus ab illo proiecta. Videtur deinde *Arcesilaus* traditā *Cambysi* *Cyrenaicā* melius de illo voluisse mereri. In Graecis nostris lin. 8. vitiosum ἔδοκε, pro ἔδωκε, facile vel tyro quilibet corriget. S.

CAP. CLXVI. 3. *παρισεύμενος*) Ionum ex more, saepe spreto. Dederunt schedae ἀποσειούμενος c. 154. praebunt illud ipsum c. 205. tum ἀνταγωνιευόμενος lib. V. 109. atque his similia. Ex *Darii* studio, quod *Aryandes* stolidè aemulabatur, aurum multo purissimum ψῆγμα Δαρίου χρυσοῦ apud *Plutarchum* in *Pactolo*, et numi aurei Δαρικαὶ, *Darici*. Negant Critici ad *Comici* Ἑκκληζ. vs. 589. appellatos ἀπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς, sed ab alio rege *Dario*: sequitur *Suidas*, et omnibus *Harpocratio* prior. Equidem his dicam inpegi *Observ.* lib. II. 24., nec poenitet: nihil ad arguendos manifestius *Herodoteis*. Succurrit tamen labanti *Grammaticorum* fidei amicissimus *H. Venema*, *Herodotea* probans, *Dariumque* *Hystaspiden* *Persis* *Daricos* cudisse, *Medis* vero antiquiorem *Darium*, nomine *Medum*, cuius exemplum rex *Persa* fuerit imitatus, *Dissert.* ad *Vaticin.* *Daniel.* p. 160. WESS.

9. 10. καὶ νῦν ἐστὶ ἀργύριον) Ita ex schedis oportuit. *Pollux* argentum Ἀρυανδικόν lib. III. 87. VII. 98. hinc derivavit: quae de *Daricis* ibidem, ἀπὸ Δαρείου, ὡς ἐπ' ἰκτίου ἀκριβοθέντος εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσοῦ, ostendunt originem. Statim ἐπανιστήατο [lin. 12.] dubio caret. WESS.

CAP. CLXVII. [5. ἄνδρα Μαράφιον) Vide I. 125, 13. S.]

Ibid. Βάδρη) *Haesito*, quid verius certiusque. In pro-

priis nominibus frequentissima msstorum discordia. Idem classis praefectus c. 203. Βάρης, ubi *Badres* Laurentius, quod retineo: Μάδρης codicis *Vind.* huc ducit, ex confusione litterarum β et μ in codicibus tritissima. Mox [lin. 9.] αὐτοὶ ὑπεδεκέατο ex c. 200. liquidissimum. WESS. — Infra c. 203., ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς dicitur Βάρης: ob tantillam scriptionis, librario procul dubio imputandam, differentiam non debuerant tanquam diversi considerari *Badres* et *Bares*: genuinum forte nomen Βάρην onerat littera male repetita. Alexandri Macedonis sororem habuisse dicitur Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης, VIII. 136. et V. 21. qui idem videtur, cuius nomen scribitur Βούβαρις VII. 21. Persam Καντίβαριν ex *Clearcho* memorat *Athen.* X. p. 416. v. hinc *Aelian.* Var. Hist. I. 27. Ab Aegypti satrapa *Aryande* classem et exercitum accepisse *Pheretimam*, *Herodoto* consentit *Polyaenus* VIII. 47. VALCK.

12. πρόσχημα τοῦ λόγου) Ex Latinis titulus inferendi belli, putes πρόσχημα τοῦ πολέμου *Vallam* vidisse, quale *Polybii* ὄνομα καὶ πρόσχημα τοῦ πολέμου lib. XI. 5. [XI. 6, 4. nostrae ed.] sed eius nec vola nec vestigium in manu descriptis. *Reiskii* elegans coniectura πρόσχημα τοῦ στόλου, obtentus expeditionis, in eadem haeret difficultate. Potius erit novationi vale dicere. Λόγου πρόσχημα velamentum et color sermonis est, quo veritatem dissimulabant Persae. Geminum germanum lib. VI. cap. 133. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου (sic mssti) ἦν: hoc colore inter fandum *Miltiades* utebatur. Post nonnulla, ἐφρόντιζε Δαρείου [lin. 16.] ex *Aldi* et aliorum praescripto; ingrata erat βασιλέως iteratio. Confer cap. 197. WESS.

13. ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ) Ista *Herodotum* adiecisse ceteris opinor, ut commodam hoc in loco sibi pararet occasionem gentes recensendi *Libycas*: nam libenter ille narrationibus interiectis sic passim ab instituto sermone digreditur, ut lectorem semper iucunda varietate teneat et oblectet, ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος, ut scribit *Dionysius Halic.* in Ep. ad Pomp. p. 208., hac etiam in parte *Thucydidi* *Herodotum* praeferens, et fatetur ipsemet *Herodotus*, quaesivisse se digressiones, lectoribus velut ἀναπαύσεις: IV. 30. προσθήκας δὴ μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίδετο. Istiusmodi *Thucydidis* imi-

tatori *Philisto* prorsus evitatas digressiones supra modum ineptas et fabulosas ubique captaverat *Theopompus*: hoc ubi tradidit *Dionys.* in eiusdem Epistolae fine pag. 213., Critici mentem vox obscuravit perperam scripta: nam ubi peccasse dicitur *Theopompus* κατὰ τὰς παραβολάς, in *comparationibus*, corrigi debet παρεκβολάς, quod p. 126, 3. dicitur κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπείσχωγας, ubi eadem designantur exempla: e quibus in transcurso redintegrari poterit *Theon. Soph.* pag. 15. *Theopompi Philipp.* viii. narratio ἡ τοῦ σελίνου, de *apio*, nulla fuit; emendandum, ἡ τοῦ Σειληνοῦ, vel περὶ τοῦ Σειληνοῦ, de *Sileno*, qui in Macedonia ferebatur adparuisse. VALCK.

CAP. CLXVIII. 13. Πλεῦνος) *Tzetzes* ad *Lycophron.* vs. 149. Πλυνὸν, πόλιν Λιβύης habet; quae huic lacui si accubuerit, Πλυνὸς, ut veteres schedae, optabilior. WESS. — *Scylaci*, plurali numero, Πλύνει λικὴν, pag. 106. ed. Gron. S.

CAP. CLXIX. 1. Γιλγάμμαι) *Stephani Byz.* Γιλγάμμαι, ἔθνος Λιβύης, Ἡρόδοτος δ. robur accipit ex *Med.* et sequacibus, vicissimque addit. Recepi *Γιλγάμμαι* et *Γιλγαμμέων* ex ductibus Codicum et *Stephani*, obsecutus *Gronovio*, cuius laudatio libri *Florentini* modum excedit. Recepi tanto autem promptius, quod *Brit. A.*, quo sicuti et altero deinceps utar, clare *Γιλγάμμαι*, *Γιλγάμμαι*, *Γιλγαμμέων*. WESS.

5. Ἀζιμς) *Callimachi* πυκινὴν δὲ νάπαις Ἀζίλιν ἔναϊον *Hymni* in *Apoll.* vs. 89. stabilit haec et superiora cap. 157., nec nocet diversior, quae in *Aldina* eius et *Basileensi* constat editione, scriptura, uti monitum antea [ad c. 157. 14.] Quod de *laserpitio*, [lin. 6.] καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ του, sive ἐκ τούτου: in *Scylace* p. 108. ed. Gronov. post insulam *Plateam*, ἐνταῦθεν ἄρχεται τὸ Σίλφιον εὐίσσαι γῆς: ubi *Gronov.* quid velit postrema vox, nec exprimit l'ossius, nec ipse assequor, pro qua repono γνῆσιον. Nonne εὐίσσαι γῆς, aut γῶλαις, in arvis, lenius et propius? Multa de *Silphio* *Salmas.* in *Solin.* p. 262. et ex *Scylace* εὐίσσαι γῆς. WESS.

CAP. CLXX. 2. Ἀσβύσται) Irrita opera *Viri Celeb.* [Ἀσύντας, qui nulli sunt, defendentis.] Ἀσβύστας in *Libya* norunt conplures, ab *Holstenio* ad *Steph. Byz.* signati, tum *Lycophron* quoque vs. 805. Quis Ἀσύντας tandem?

Liquidus *Medicei* lapsus ex schedis est *Pass.* Neque officit hilum, quod *Asbystarum* sedes latius in Africae mediterranea porrigatur ab aliis; siquidem in talibus multiplex variatio, et *Asbystae* minime maritimi. WESS.

CAP. CLXXI. 2. *Αὐσχίσαι*) *Stephani* *Αὐσχίται*, ἔθνος *Λιβύης* ὑπὲρ *Βάρκης*, optime hinc *Holstenius* emendat et *Cuperus* in *Sylog. Epistol. Burmanni* T. II. p. 690. Certe *Αὐσχίσαι* in Codicibus *Diodori* et *Ptolemaei*, sicuti ad prioris lib. III. 49. adnotatum. WESS.

3. κατ' *Εὐεσπερίδας*) Promiscue, *Ἑσπερίδες* et *Εὐεσπερίδες*, cives *Ἑσπερίται* et *Εὐεσπερίται*: quod in promptu magno viro non fuit, *Strabonis* lib. XIV. p. 957. D. [pag. 647. B. ed. Cas.] καὶ ἔτι ἐν τοῖς *Ἑσπερίταις* *Λίβυσι*, reformanti ἐν τοῖς *Ἑσπερίταις* *Ἰβησι*. Amnis enim *Lethaeus*, quo de *Geographus*, correctionem non postulat, siquidem similis tituli fluvius apud *Libyae* *Hesperitas*. Iterum *Strabo* lib. XVII. p. 1193. C. [p. 836. D. ed. Cas.] ἔστι δὲ καὶ λιμὴν *Ἑσπερίδων*, καὶ ποταμὸς ἐμβαλλει *Λάθων*, seu, uti aliis, *Λήθων*. Qui sequuntur [lin. 4.] *Cabales*, verius-ne *Bacales* scribantur, non finio. WESS.

CAP. CLXXII. [2. *Νασαμῶνες*) Horum iam facta mentio lib. II. c. 32. Confer vero paullo post, cap. 182. huius libri, ubi et de loco cui *Augila* nomen. S.]

6. τοὺς δὲ *Ἀττελέβους* etc.) Credo ob oculos haec *Arriano* fuisse de piscium apud *Indos* captura, *Indic.* c. 29. p. 344. ὑπὸ ἡλίῳ αὐαίνοντες, εὐτ' ἂν ἀφανισθῶσιν, καταλοῦντες: ubi mira *Celeb.* viri in participio isto fluctuatio. *Ἀττελέβους* *Arch.* et *Vind.* habet *Eustath.* in *Dionys.* vs. 209. [ubi quidem mendose vulgo *Ἀττεσλάβους*, et εἶδος δὲ ἀκρίδος ὁ Ἀττεσλάβος.] novitque Graecus *Nahumi* interpretes c. III, 17. Editum *Iones* maluerunt. *Vallam* autem, graviter in *palmulis* hic lapsum, primus adiuvit *P. Leopardus* *Emend.* lib. VII. c. 16., tum *Portus*, *Heraldus*, et *L. Bos* *Obs. Critic.* cap. 7., cui optimo viro temeritatem acerbius exprobratam nollem. Haeret adhuc animo iusta eius de malignitate *Gronoviana* querela, sancte testati, se, cum *Observationes* digereret, *Leopardum*, et quos nominavi, nondum lectitasse. Et quid si eorum aliquem versavisset, quis continuo omnium recordatur? Obsoleta haec quidem, sed memoriae praeclari Praeceptoris debita. Mox [lin. 8.] ἐπὶ γάλα

ἐπιπάσσοντες ex schedis non sine consilio Th. Galeus laudavit; nam locustis, in pulverem conminutis, bene congruit ἐπιπάσσειν, non lacti. Erunt tamen, qui ἐπὶ γάλα πάσσοντες explicabunt. WESS.

9. ἐπίκοινον αὐτίων τὴν μίξιν ποιῶνται) Quae posui verba sunt quidem Herodoti; sed nunquam mihi persuadere potui, hoc illa loco fuisse ab auctore collocata; quoque adeo visum fuit probabilius, aliis etiam reddere nitar verisimile. Duae sunt res sanequam diversissimae, tametsi de iisdem dici possint, ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιέσθαι, et ἐμφανέως, vel κτηνηδόν, μίσγεισθαι. Utrumque facere sueverant secundum Herodotum Ausenses in Libya, cap. 180., μίξιν ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιέονταί, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι: quod ibi addit de liberis, habet et Mela I. cap. 8, 50. Alterum in Scythia molles probarunt Agathyrsi, IV. 104., ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιῶνται, hac addita ratione, ἵνα κασιγνήτοι τε ἀλλήλων ἴωσι. καὶ, εἰκήσει εἶοντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτε ἔχθει χρέωνται ἐς ἀλλήλους: quae a Platonica haeresi non abludunt; ut non iniuria Strabo dixerit τὰς γυναῖκας Πλατωνικῶς ἔχοντας κεινὰς καὶ τὰ τίμια, lib. VII. p. 461. A. [p. 500. D. ed. Cas.] Gindanes Africanos promiscuos etiam probasse concubitus liquet ex Herod. IV. 176. Iam vero verba, ἐπίκοινον αὐτίων τὴν μίξιν ποιῶνται, bis apud Nostrum de aliis posita, hinc arbitror aliena, atque a sciolo priorum memore primum in margine scripta, postea, ut fit, in contextum recepta. Primo ne Valla quidem ista legisse videtur in suo Codice; deinde quaero quem habeant inter se nexum μίξιν ποιῶνται - - - μίσγονται? Praeterea, si dederat ista, cur tandem tanquam rem miram prodidit memoriae, novam nuptam prima nocte διὰ πάντων διεξιθεῖν τῶν δαιτυμένων μιτρομένην? quale Diodorus etiam Sic. institutum in insulis obtinuisse narrat Balearibus, lib. V. c. 18. Neque Mela legit, quae reiicienda censeo; dum sic vertit Herodotea lib. I. cap. 8, 55. *Feminis eorum solemne est nocte qua nubunt omnium stupro patere; - - - et tum cum plurimis concubuisse, maximum decus; in reliquum pudicitia insignis est.* Evincit illud tandem, meo saltem arbitrato, comparatio moris Massagetarum. Istis autem reiectis, apte sibi respondent Herodotea: Γυναικες δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστοι, τρίτῃ τετραπλησίῳ τῷ καὶ.

Μασσαγέται ἐπεὶ σκίπωνα προστήσονται μίσγονται. Liqueat, opinor, non quod cum multis habuerint commune Massagetae, sed horum peculiarem quandam respici consuetudinem: quatenam autem illa? Herod. I. 216. ait: Μασσαγέτης ἀνὴρ, τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς αἰμαξίης, μίσγεται ἀδελῶς: similiter Nasamones. Supra dixerat lib. I. cap. 203. [Sic haud dubie distincta verba in sua Adnotatione voluerat Valck. non (uti hīc editum erat) „similiter Nasamones supra dixerat I. c. 203.“ quasi id quod I. 203. scribit Herodotus, ad Nasamones pertineret.] μίξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατὰπερ τοῖσι προβάταισι. vide Zenobii Prov. p. 122, 17. VALCK.

[Zenobius l. c. (nempe Proverb. Cent. V. 25.) nil aliud, quod huc utcunque spectet habet, nisi quod de Massagetis ait, ἐν ταῖς ὁδοῖς πλησίαζουσι. Verba ista, ἐπίκοινον -- μίσγονται, quae cum Valckenario aliena ab hoc loco iudicaverat Reizius, prorsusque Borheck abiecit, eadem eodem hoc loco minutissima differentia libri omnes agnoscunt: pariterque Eustath. ad Dionys. vs. 209. de Nasamonibus loquens, ἄλλοι δὲ καὶ πολυγυναικῆς τούτους ἰστοροῦσι, καὶ τὴν μίξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους ἐπίκοινον: quae ex Herodoto desumpta esse, liquido adparet ex eis quae continuo deinde de divinatione ex somniis adiecta sunt. Et, cur ea verba ne Vallam quidem videri suo in codice legisse dixerit Vir doctus, nihil caussae erat. Legerat eadem Valla, hisque latinis interpretatus erat, et cum eis in propatulo coeunt; quam in sententiam Coray apud Larcherum, ῥῆσιν istam servans, pro ἐπίκοινον censet ἐπὶ κοινοῦ legendum, quod idem valeat ac ἐμφανῶς, I. 203, 14. et III. 101, 2. Sed ne hac quidem ut novatione utamur ulla necessitas urget: nec enim video quid prohibeat quo minus constantem librorum scripturam teneamus, et ἐπίκοινον μίξιν, ut IV. 104, 2. et 180, 23. de promiscuo coitu intelligamus: qua item notione I. 216, 2. de Massagetis ait, ταύτησι (ταῖς γυναιξί) ἐπικοίνα χρέωνται: nempe ἐπικοίνα adverbialiter, pro ἐπικοίνως: mulieribus in commune utuntur, promiscue coeunt. Et sicut hic mos apud Massagetas non impedit, quo minus (ut ibidem refert Noster) uxorem quisque ducat: sic non secum pugnant quae hīc de Nasamonibus traduntur. Quaerit Valckenarius, quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται -- μίσγονται? At perapte ista ne-

χα sunt, ἐπίκεινον -- μίξιν ποιεῦνται τρώπῳ παραπλησίῳ, τῷ καὶ Μασσαγέται μίσγονται, ἐπεὰν etc. Videtur Virum doctissimum turbasse *distinctio paullo fortior* post verbum ποιεῦνται interposita: quae si cui incommoda videtur, tolli prorsus nullo incommodo poterit, aut simplici *commate* mutari. Illud quidem negare nolim, si abesset h. l. μίσγονται, neminem id verbum magnopere desideraturum fuisse. S.]

11. ἐπεὰν σκίπωνα προστήτωνται) Strabo in Arabum consimili ritu ὁ δὲ Θάλασς εἰσιὼν μίγνυται, πρὸς τῆς θύρας ἰάβδον, plura absurditatis pro nostro more plenissima adiungens lib. XVI. p. 1129. D. [p. 785. A. ed. Cas.] De Massagetis ad lib. I. 216. WESS. — Gronovius e Med. σκίπωνα recepit: nihil interest, hoc probetur, an ante receptum σκίμωνα. Venit in mentem aliquando diversum ab utroque, ἐπεὰν σκίμποδα προστήτωνται, in propatulo posito grabatulo. De Mosynoecis legatur Apollon. Rhod. II. 1025. et Scholiasta. VALCK. — At apud Apollon. l. c. nihil, quod pro ista coniectura faciat, reperies: quin potius inde intelliges quam sit ridiculum de grabato h. l. cogitare. Mox lin. 14. vitiosum διατυμόνων, pro δαιτυμόνων, e Reiziano exemplo in nostrum irrepsit. S.

20. ἐπικατὰκοιμέωνται) Servat verbum Ionismi indicia, servandumque fuerat. In illa incubandi superstitione ἱκοιμᾶσθαι, κατακοιμᾶσθαι, et eiusdem originis alia teri, dixi ad Diodori lib. I. 53. Constat quoque, Tertullianum de Anima c. 57. ad haec alluisse. Quae statim e msstis mutata fuerunt, rata hac lege habeo, si τούτῳ etiam χεῖραι locum recipiat. Non obliviscor moris, in vocabulorum numeris saepiuscule variantis, qui suum tamen modum habet. [Quoniam ἔδη, ut par erat, in contextu cum Gron. posuit Wess.; mireris cur non perinde χεῖραι, quod ei mssti offerebant, haud continuo receperit.] Illa vero dandae accipiendaeque fidei, quae subsequitur, consuetudo, necdum in Africa prorsus eviluit, teste sollertissimo Shaw Itiner. T. I. p. 309. WESS.

CAP. CLXXIII. 5. ἰσχυατιύοντο ἐπὶ τὸν Νόρον) Fabulam enarrans ex Herodoto Gellius Noct. Att. XVI. 11., Psyllos, ait, re aquaria defectos, eam iniuriam graviter Austro succensuisse; decretumque fecisse, uti armis sumtis ad Austrum (proinde quasi ad hostem, iure belli res repetitum,) pro-

ficiscerentur, etc. Ista forsā in vulgus vicini sparsere Nasamones, a quibus gens Psyllorum *prope internecione sublata* dicitur Plinio Nat. Hist. VII. c. 2. Herodotus fabulam se tradere formula significat adiecta: λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες: qualibus utitur in fabulosis aut certe rebus dubiae fidei. Qui lenem non sentiunt historici nostri suavitatem, Herodotum ob ista talia, si lubet, exagitent huius seculi sōphi! Quas innumerabiles esse scribit apud Herodotum fabulas, [de Legib. I. 1.] ne Cicero quidem vitio vertit historiae patri, neque severissimus ipsius Thucydis et Platonis censor Halicarnassensis Dionysius; qui et antiquioribus et Herodoto necesse fuisse docet, quas a singulis sibi gentibus traditas accepissent, fabulosas etiam narrationes tradere memoriae, atque ita ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τοῖς τοπικὰς ἀναγραφάς, T. II. pag. 226, 32. [de Thucyd. c. 7. T. VI. ed. Reisk. p. 823.] VALCK.

8. ἔχουσι τὴν χώραν οἱ Νασαμῶνες) Superiora culte, sed liberius, Latine expressit A. Gellius Noct. Att. XVI. 11. Etsi autem Psyllorum natio internecione sublata fuerit, durarunt nonnulli in seriora aevi tempora. Plinius, qui Nasamonibus excidii causam adsignat: Genus hominum, ait, ex iis qui profugerant, aut, cum pugnatum esset, abfuerant, hodieque remanet in paucis: Hist. Nat. lib. VII. cap. 1., ubi Harduinus. WESS.

CAP. CLXXIV. 3. οὔτε ὁ πλὼν ἐκτέαται ἀρήϊον οὔδεν) Rectum est ὁ πλὼν ἐκτ. ἀρήϊον. Argippaei IV. 23. ἰσθὶ λέγονται εἶναι, οὔδὲ τι ἀρήϊον ὄπλον ἐκτέαται. Apollonius Rhod. inter se permutat τεύχεα δῆϊα, et τεύχε' ἀρήϊα. Philostratus Aeëten pingit ὄπλα μὲν ἐνδεδυνότα ἀρήϊα γίγαντός τινος, Icon. pag. 882. Eustath. in Dionys. vs. 217., οἱ Γαράμαντες -- οὔτε ὄπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνεσθαι οἶδασιν. Gentis illud nomen servandum statuit Salmas. in Solin. p. 384. mihi Pintiani non displicet sententia ad Melam p. 52. VALCK. — Scil. Pintianus ad Melae I. 8. sub fin. statuit, Γαράμαντες hoc cap. ex Melae codicibus in Γαμφάσαντες esse mutandos, quo distinguatur hic populus ab illis Garamantibus, de quibus infra cap. 183. agitur. Ac sane ita diversa sunt quae de utroque populo memorat Noster, ut vix credibile sit, utrobique de eodem populo agi. Quod si etiam cum Larchero (in Not. ad h. l. et in Indice

Geogr.) aliisque viris doctis. duas eiusdem populi tribus statuas, quarum altera, de qua hic agitur, fixas tranquillisque sedes in oasi quadam habuerit, altera nomas fuerit atque errans; mireris a Scriptore nostro cap. 183. nullo verbo significari, *Garamantes* illos, de quibus ibi agitur, esse eundem populum, aut aliam eiusdem populi tribum, aut certe cognominem illius, de quo htc. Quare quum de *Garamantibus* cap. 185. ita loquatur, tamquam de populo cuius nullam antea mentionem fecisset; quumque et ex eodem *Mela* et ex compluribus aliis auctoribus noti sint iidem illi *Garamantes*, de quibus ibi agitur; sane quam probabile fit, huius populi, qui htc memoratur, diversum fuisse ab altero illo nomen. At *Herodotei* quidem libri, qui hodie supersunt, nihil hic variant, nisi quod *Γαράβαντες* nostrae membr. F. praeferunt: *Γαράμαντες* vero suis in *Herodoti* exemplaribus h. l. non solum *Eustathius* legerat, sed iam olim multo vetustior *Stephanus Byz.* Verum cum *Mela* consentit *Plinius*, eundem hunc *Herodoti* locum ob oculos habens, quum lib. V. cap. 8, 8. scriberet: *G amphasantes*, nudi (scil. sine armis; *γυμνοί*, ut Graeci dicunt;) praeliorumque expertes, nulli externo congregantur. Quod ad scripturam *ἔπλων* adtinet, recte eam restituit *Wess.* et recte sic ms. F. cum aliis, non *ἔπλων*, ut per operarum socordiam in nostra *Var. Lect.* positum. S.

CAP. CLXXV. 3. ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης) Cum *Abreschio* τοῦ πρὸς ἑσπ. malo ob scriptoris aduetudinem. Quid propter λόφους κείρονται [lin. 4.] *Portus* et *Salmasius* de *Coma* p. 541. fuerint machinati, *Gronovius*, a cuius iudicio non discrepo, docebit. Κροτάφους κείρονται, quod in coniecturam docti viri venit, nimium est, adversosque experitur Codices cunctos. *WESS.* — Bene habet τὸ πρὸς ἑσπέρης, nec sollicitari debuit: est abundans ille τὸ articulus, (sive per ellipsin pro κατὰ τὸ positus) centies *Nostro* frequentatus in huiusmodi formulis, sicut proximis in verbis τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλατταν. conf. c. 191, 1. Genitivus casus ad verbum ἔχισθαι pertinens, in proximo est, nempe *Νασαμώνων*: unde hic facile αὐτῶν subintelligitur. λόφους κείρονται, ad verbum, *cristas sibi tondent*: id est, *capillos tondendo* (eo modo qui mox exponitur) *cristas sibi efficiunt*. S.

β. στρουθῶν καταγαίων δοραῖς φορέουσι) De Aethiopum armatura, προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοραῖς, lib. VII. 70., ut absonum adeo non sit quod proditur, eoque minus, quoniam Arabes struthophagi ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες avium earum venatui indulgebant, si Straboni, quem Pollux I. 138. spectasse videtur, fides, lib. XVI. p. 1117. c. [pag. 772. B. ed. Cas.] Iam cur Valla hic et cap. 192. subterraneos struthiones elegerit, causam habuit ex Graeco nimis presse sumto: Latine qui ita appellarit, novi neminem. Στρουθοὶ χειρταῖοι, passerres terrestres, quomodo praestat, Aeliano de Animal. XIV. 13. Alios bestiae magis quam avis, licet pennatae, ut Tertullianus Veland. Virgin. c. 16., titulos cumulatim doctissimi viri N. Heinsius ad Carm. de Phoenice vs. 145. et S. Bochartus Hieroz. Part. II. p. 221. conghesserunt. WESS.

7. 8. ἐκ λόφου καλυμένου Χαρίτων) Λόφου Χαρίτων mentionem Critici deposuerunt ad Pindari Pythion. Od. V. vs. 32. ex Callimachi fragmento: Ἡ ὑπὲρ αὐσταλέων, sive, ex Ruhnkennii emendatione ἀσταλέων, Χαρίτων λόφον: de quo et Niccaeneti Epigrammate in Dissert. Herodotea cap. 2. plura. WESS. — Vide Callimach. ed. Ernest. p. 534. S.

CAP. CLXXVI. 3. περισφύρια δερμάτων) Aut falsus aut mendosus est Sextus Empiric. Hypotypos. lib. III. 24. p. 177. cum de Aegyptiis, ὅτι αἱ πλείστοις συνοῦσαι, καὶ κόσμον ἔχουσι περισφύριον, σύνθημα τοῦ παρ' αὐταῖς σεμνολογήματος. Nihil tale de eius nationis feminis. Scribi potest in Philosopho παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν Λιβύων, loco Αἰγυπτίων, cum Berglero. At sunt in illa Sexti disputatione alia, negliger posita, ut alias observabitur. WESS.

CAP. CLXXVII. 3. ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπός etc.) Loti Cyrenaeae habitum attigit lib. II. 96., nihil dissentiente Polybio, sicuti animadvertit Athenaeus lib. XIV. 18. pag. 651. Utrum autem eadem ex loto cibum et vinum Lotophagi confecerint, Is. Vossius ad Scylao. p. 114. ed. Gron. et Bod. a Stapel in Theophrastum Hist. Plant. lib. IV. 4. p. 327. operose disputant. WESS. — Lib. II. 96. Loti arboris vel arbusti mentionem obiter fecerat Herodotus: hic de fructu agitur. De utroque Polybius disseruit, referente Athenaeo lib. XIV. cap. 65. nostrae ed. Vide Polybium nostrum lib. XII. cap. 2. et quae ad eum locum

Hermannus olim noster, Tom. VIII. Polybii nostri pag. 121. disputavit. Conf. *Munko Park, Voyage dans l'Intérieur de l'Afrique* p. 157 seq. ubi et icon arhusti et fructus. Iconem etiam exhibet *Desfontaines*, in *Comment. de Loto Lotophagorum*, inter *Acta Acad. Scient. Paris.* 1788. pag. 443. S.

4. γλυκύτητα δὲ) *Eustathii γλυκύτατος* aberrat, nec laudatorem *Th. Galeum* merebatur. *Herodoti amatorem* talia non morabuntur. WESS.

CAP. CLXXVIII. 1. Μάχλυες) *Is. Vossius* Nostri *Μάχλυας* et *Nicol. Damasceni* Ἰαλλχλιεῖς; apud *Stobaeum* eodem incertissimā censuit coniecturā: probabiliore *Holstenius* et *Berkelius* Μάχμιες in *Stephani* Μάξμιες; hinc instaurant. *Mächlyas* non neglexit *Plinius* *Hist. Nat.* VII. 1. WESS. — *Literarum venatores* huius nominis invenient vestigia in Ἰαλλχλιεῖς, quorum *Λιβύων* morem enarrat *Nicolaus Damasc.* *Stobaei* pag. 292, 50. atque ibi restituent necum Μάχλυες. Qui *Herodoto* c. 191. Μάξμιες; similiter dicti fuerant in *Hecataei* *Periegesi*: Μάξμιες invenit in suo *Cod. Stephanus Byz.* et probabiliter scripserat in ista voce, εἰσὶ δὲ ἕτεροι Μάξμιες, καὶ ἕτεροι Μάχλυες, uti corrigit *Berkel.* pro Μάχμιες: facilem errorem fuisse monstrant saepius a librariis confusa συνέκαμψεν et συνεκάλυψε. VALCK.

[3. ἐπὶ ποταμὸν μέγαν) Locum hunc tractans *Heeren* in *Ideen etc.* T. II. p. 42 seq. suspicatur ex *Argonautico* quodam poëta exaggeratam esse fluminis magnitudinem. Augēt eam etiam *Steph. Byz.* (voc. Φίλα) in citando hoc *Herodoti* loco ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν scribens. S.]

6. τῇ οὐνομα Φλά.) Quae in palude *Tritonide* fuisse dicitur insula Φλά, Φίλα dicta videtur in *Cod. Steph.* ut illa nobilior inter *Aegyptum* et *Aethiopiam* sita: prostant hinc descripta verba quaedem apud *Steph.* ubi pro ἰαλόντος scribi debuerat ἐκδοῖ οὐτος. VALCK. — Dubium est, an Φίλα *Stephan. Byz.* hic invenerit olim. Excitat *Nostri* verba illa in voce, nomen Φίλα non adiungens. [Postrema ab *Epitomatore* forsitan omitta.] Utcunque fuit, extremae *Aegypti* Φίλα, sive Φίλαι potius apud *Diodorum* lib. I. 25. longissime a *Tritonide* absunt palude. *Sequentia*, Ἀπιδουασι φασὶ λόγιον εἶναι, a *Laurentio* male reddita. *P. Leopardus* *Emend.* lib. VII. 16. explanavit. WESS. — Bene *H. Ste-*

phan. in ora: *Aiunt editum esse Lacedaemoniis oraculum de deducenda in hanc insulam colonia. S.*

15. ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι) Consideranda docti homines viderunt, tanquam θεσπίσαντα ἐπὶ τῷ τρ. super sive ex eo tripode vaticinantem. Non discrepat ex Oraculo in Eusebii Praep. Euangel. lib. V. 12. καὶ ἀγάλματι πολλὸν Κείνω ἐπευχόμενος. De tripode isto multa ex his Herodoti in Alex. Lycophron vs. 887., tum Pindarus, [Od. Pyth. IV.] Apollonius Rh. [IV. 1548 seqq.] non usque quaque concordēs, et Diodorus lib. IV. 56. WESS.

CAP. CLXXX. 1. Αὔσεις) Is. Vossius adscripserat Αὐσχίσαι: quos amplo hinc intervallo c. 171. Herodotus removet, et Stephanus damnat, Αὔσεις optime legens. Attica Αὐσῆς, βασιλῆς, ἱππῆς, Herodotus inprobat: sicubi occurrunt, librariis debentur. Adi sodes lib. VI. 57. WESS.

Ibid. Αὐσῆς) In Apollodori Periegesi [apud Steph. Byz.] Αὐσεῖς, dicti videntur Ionico Herodoti flexu Αὐσῆες. Attica veteri dialecto nomen scriberetur Αὐσῆς. VALCK.

8. τὰ πάτρια ἀποτελέειν) Laudo Arch. ἐπιτελέειν, quale c. 186. καὶ ὅτ' αὖ ἐπιτελέουσι, et conplura ap. Portum. [Nec vero improbandum ἀποτελέειν, hac praesertim notione, officium praestare, debitum honorem habere.] Laudo quoque καλέομεν, a Gronovio praeclare illustratum. Τρωῦμάτων vocabulum [lin. 9.] dialectus tuetur, et Lucianus Dea Syr. c. 20. WESS. — Sed vide Var. Lect. S.

17. τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κρᾶνος) In Platonis Tim. p. 24. v. Aegyptius sacerdos genti suae prae omnibus Asiaticis ἀσπίδων καὶ δοράτων usum et originem vindicat; mirifica de illis Porphyrio et Iamblichō nugantibus apud Proclum in Comment. pag. 48. Fabulam de Minervae natalibus spectavit Pausanias lib. I. 14. Kühnio monitore. Adde Aeschyl. Eumen. vs. 292. WESS.

19. Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα) Libycam attigit fabulam Pausan. in Att. p. 36., qua perhibebant illi Minervam Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκούς εἶναι ὥσπερ τῷ Ποσειδῶνι ὀφθαλμούς. Habet ista, partim et quae sequuntur, ex Herodoto Eustath. in Dionys. vs. 267., λέγει δὲ καὶ, --- ὅτι μεμφθεῖσά (τι) ἡ Ἀθηναῖα τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα (τουτέστι θετὴν θυγατέρα ἐγένετο,) τῷ Διὶ. Adoptare sibi filium, υἱὸν τινὰ ποιήσασθαι, frequens

apud Oratores; θυγατέρα ποιήσασθαι qui praeter Herodotum dixerit, neminem novi, nisi *Isaeum* p. 84, 12. et pag. 88, 15. Iunonem permovit adulter υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλῆα: ridiculum commemorat *Diodor.* Siculus ritum, quo hoc in coelo fingeretur peractum, lib. IV. c. 59. VALCK.

[22. Μίξιν δὲ ἐπίκαινον) Vide ad c. 172, 9. not. Mox lin. 25. τρίτου μηνὸς cum superioribus interpretibus pro διὰ τρίτου μηνὸς accepi: de reliqua orationis structura conf. mox c. 181, 16. et III. 108, 20. IV. 53, 23 seq. S.]

CAP. CLXXXI. 1. Οὗτοι μὲν αἱ - - εἰρήται) Corrigitur Οὕτω μὲν ex c. 186. οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος, ἡμεῖς - - νομάδες εἰσὶ. Verum recurrit c. 196. οὗτοι μὲν ἵσσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ἐνομάσαι: positaque in superioribus similia saepe sunt. WESS. — Locum istum *Herodoti* (a **CAP. CLXXXI.** usque **CAP. CLXXXV.**) quo *Via publica* describitur, qua mercatorum et omnino itineratorum societates iam olim media *Africae* deserta peragrarare consueverant, post *Rennellum* et *Larcherum*, exquisita diligentia solertiaque *Heeren* T. II. operis iam saepius a nobis laudati p. 226 et seqq. tractavit, et, quae ab *Herodoto* traduntur, cum praecipuorum *Itineratorum*, in his recentiorum, *Brownii* et *Hornemanni*, contulit observatis. Nostrum quum non ferat institutum, ut singula perscquamur, ad illorum virorum scripta remittimus Lectorem. S.

3. ὀφρύν ψάμμος) Ὀφρύν ψάμμος, si ψάμμος foret, uti lib. II. 99. aut ψάμμον, sicuti deinceps, neminem offenderet: nunc suspecta merito manet. ψάμμος ex codicibus sententiam rotundat, alibi vix obvium. WESS. — Apud *Aristoph.* *Lysistr.* 1260. dorico idiomate senex ait. ἦ γὰρ τῶνδ' οὐκ ἐλάσσους τᾶς ψάμμας. S.

8. ἀνακοντίζει ἐκ μέτου τοῦ ἁλὸς ὕδαρ) Convenit *Callistrati* *Ecphras.* Stat. c. 14. ὡς καὶ ἀνακοντίζειν θαλάσσιους αὔρας, et quae *Eustath.* in *Hom.* p. 995. 50. [p. 990. 45. ed. Bas.] Hinc vero, et post deinde iteratis, *H. Stephani* *Thes.* T. I. p. 365. et *Palmerii* *Exercit.* p. 793. arguitur lapsus, confidentius asseverantium, vocem ἁλός, ἁλός, [in sing.] de *sale* non usurpari, sed semper de *mari*. Alia omnia docte *Cl. Alberti* *Observat.* in *Matth.* c. v, 15. De *salis* autem *ubere per Libyae* hos tractus copia, et *caussa fertilitatis*, prudenter accuratissimus *Shaw* *Itiner.* T. I. p. 296. WESS.

13. ὡς καὶ προτ. εἴρηται μοι) Dixit lib. II. 54. et de Iove κριοπροσώπω, qui Athanasio κριοκέφαλος Ἀμμων Orat. ad Gent. T. I. p. 9. cap. 42. eiusdem libri. WESS.

15 seqq. ὕδωρ κρηναῖον ἐὼν etc.) Ex illis qui de mirabili hoc Solis apud Ammonios fonte egerunt, Herodotea mihi videntur vestigia sequuti Arrianus Ἀναβ. Ἀλ. III. c. 4. Curtius IV. 7. et Mela, I. 8. Unius Curtii ponam verba: *Fontem aquam Solis vocant: sub lucis ortum tepida manat; medio die, quum vehementissimus est calor, frigida eadem fluit; (contra τὸ ὕδωρ μεσημβρίας γίνεσθαι θερμὸν, tradiderat Aristoteles, testibus Sotione π. Ὑδ. Παράδ. p. 125. et Antigono Carsyt. c. 159.) inclinato in vesperam calescit, media nocte fervide exaestuat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrescit; donec sub ipsum diei ortum adsueto tepore languescat.* Singula cum Herodoteis comparari poterunt. VALCK. — Conf. quae ad Antigonum a Beekmanno adnotata sunt. S.

18. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρας) Mutari non debet. Lib. III. c. 104. ἀποκλινομένης δὲ τῆς μεσημβρίας: sole a meridie devexo. Vulgo Sol in vesperam inclinatus κλίνειν dicebatur: vide Lucae Ev. ix, 12. et Wetsten. VALCK. — Nempe duobus vocabulis ἀπὸ κλινομένης scriptum voluerat Reisk. S.

20 seqq. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὼν etc.) Haec mutanti docto viro in Miscell. Lips. Vol. VIII. p. 112. non accedo: deest causa, et vetant Codd. Posset ἐπὶ δὲ porro, deinde, uti in Indic. Arriani p. 316. sumi, si necessitas, quae nulla, urgeret. Vide lib. III. 104. [ἐπὶ μᾶλλον ἰὼν, magis magisque progrediens.] Πελάζει iustum et satis protectum est. [conf. II. 19, 10.] De miraculo huius fontis Diodorus etiam lib. XVII. 50. et isthic advocati. WESS. — Similem quodammodo fontem eisdem in locis Brownium et Hornemannum vidisse refert Heeren l. c. p. 239. S.

Ibid. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὼν — — — πελάζει) Illud ipsum ἐπὶ μᾶλλον Codex praebet Arch. in loco simillimo III. c. 104. ἀποκλινομένης τῆς μεσημβρίας γίνεταί σφι (Indis) ὁ ἥλιος κατὰ περ τοῖσι ἄλλοις ὁ ἰωθινός· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον ψύχει, ἐς ὃ ἐπὶ δυσμῆσι ἐὼν καὶ τὸ κάρτα ψύχει: cui lectioni nisi faveret Cl. viri praeiudicium, alteram ego neque hic postposuisssem. Arrianus de re eadem, ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἔτι θερμότερον ἔσται ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας. In proximis nunc tan-

dem mihi quoque sincera scriptio videtur Med. Cod. *πελάζει*, *adpropinquat*; quod verbum apud *Hesychium* etiam in *Πελαγίζειν* male fuit transformatum. Credo equidem *Gronovium*, quum huc pervenisset, veterem voluisse lectionem suo loco relictam p. 95, 58. [II. 19, 10.] Statuit *Is. Vossius* *πελαγίζει* a *Mela* conversum *perfervet*; sed nusquam illud in talibus legerat adhibitum. Erat, nam illuc abiit ante diem raptus, cui *παφλάζει* venerit in mentem, aptissimum quidem in talibus verbum; sed hic tantum locum invenit *πελάζει*: illud autem alterum sequente colo sic expressit *Herod.* *τηνικαῦτα δὲ ζεῖει ἀμβολάδην*. *Curtius*: *media nocte fervide exaestuat*. Idem dicitur *παφλάζει*: de fonte bulliente ad *Tyana Philostr.* *Vit. Apoll.* I. c. 6. *παφλάζει ὥσπερ ὁ θιρμαίνόμενος λέβης*: de crateribus fratrum *Palicorum Polemonis* nobis locum e lib. de admirandis *Siciliae* fluv. servavit *Macrobius Saturn.* V. 19. qui, τὸ ὕδωρ, αἶτ, φέρεται κελποῦμενόν τε καὶ παφλάζον, οἷά εἰσιν αἱ δύναι τῶν ζιόντων ἀναβλαάδην ὑδάτων. VALCK.

CAP. CLXXXII. 5. [Αὐγίλα) Conf. cap. 172. Locus hodieque eodem nomine celebratus ab Itineratoribus. S.]

CAP. CLXXXIII. [4 seq. καὶ ἄνθρωποι οἰκίστην ἐν αὐτῷ, τοῖσι εὐνομα Γαράμαντες ἐστὶ) Sic plane de hoc populo verba facere instituit, ut parum credibile videatur eundem hic populum significari, de quo haud multo ante iam ex professo disseruerat Scriptor. Vide quae ad c. 174, 5. notavimus. Quod mox adiicit auctor de *triginta dierum itinere a Garamantibus ad Lotophagos*: de illo itineris spatio consuli *Heeren* potest l. c. p. 255 seqq. S.]

8. οἱ ὀπισθονόμοι βόες) *Boves ὀπισθονόμους* hinc *Aristoteles*, *Mela*, *Plinius*, *Aelianus*, mutuati sunt: quos magnus *Animadversor* [*Is. Casaubonus*] contra *Athenaeum* lib. V. c. 20. antestatur. [Vide *Animadv.* in *Athen.* V. p. 221. E.] Id addo, *Plinium* lib. V. c. 4. *Hist. Nat.* *Garamantas ab Augilis dierum XII. itinere separare*; qui διὰ δίκην εὐαρίων ἐόντων [ut ait *Noster* *lin.* 1.] distabant tantum. Adjuvandus ergo optimus scriptor. WESS.

15. ἐς παχύτητα τε καὶ τρίψιν) *Τρίψιν* duritiem *Laurentius*; qua notione *τρίψιν* ignoro: *attritum frictionemque* indicare certum est: *παρά τὴν τρίψιν*, *inter fricandum*, in *Polyaeni* lib. VI. 1, 7. WESS. — Sed haud immerito

cum Larchero quaeras, quid sit quod dicat *corium horum boum frictione praestare*? Nec vero cum eodem Larchero intelligenda *mollities* videtur. *Duritiem* cum Schneidero tenendum putavi, *firmitatem* intelligens, attritui frictionique diutissime resistentem. S.

20. σαύρας) Hoc sibi postulant schedae et Auctor ipse met c. 192. nec minus τετρίγασι, quo de ad lib. III. 110. WESS. — Σαύρας an σαύρους legas perinde est: atque hoc, quod e superioribus editis revocavi, probatorum etiam codicum auctoritate nititur. Quoniam vero cap. 192. foemininum genus communi consensu praeferunt libri, facile patiar σαύρας hinc reponi. Caeterum conf. ad cap. 201, 6. notanda. S.

CAP. CLXXXIV. 3. Qui succedunt Ἀτλαντες, ex probabili Cl. Salmasii iudicio ad Solin. p. 292. Rhiani Ἀτάραντες sunt in Steph. Byz. voc. Ἀτλαντες, et Nic. Damasceni Ἀφάραντες. Nam qui deinceps memorantur *Atlantes*, utique ab his diversi situ et omni vitae instituto apud Diodorum lib. III. 54. et 56. Plerique tamen veterum unis iisdemque *Atlantibus* cuncta tribuunt, quae Herodotus. WESS.

Ibid. Ἀτλαντες, οἱ ἀνώνυμοι etc.) Parum videtur credibile, hos nominibus propriis carentes Africanos eodem universos designatos fuisse nomine quo decem ab his dierum itinere remoti, de monte nobilissimo Ἀτλαντες dicti; quantumvis, quae diversa veluti de diversis gentibus tradidit Herodotus, ad unos *Atlantes* retulerit Mela I. c. 8, 39. *Atlantes* solem exsecrantur et dum oritur et dum occidit, ut ipsis agrisque pestiferum; nomina singuli non habent; non vescuntur animalibus; neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus visere datur. Melam sequuntur alii. Mihi quidem verisimillima Salmasii videtur sententia, in Solin. p. 410. *vetustissimum mendum in Herodoto haesisse iudicantis*; corrigendumque Ἀτράντες, atque hos esse, qui Ἀτάραντες Rhiano dicuntur, et perperam Ἀφάραντες apud Stobaeum. In eadem opinione videtur Is. fuisse Vossius; nam *Atlantes* hos ad Melam vocat *Atarantes*. Vide iam mihi quaeso quam parum ab Ἀτλαντες distent Ἀτάλαντες et Ἀτάραντες: postremum, opinor, mecum genuinum iudicabis munitum auctoritate Rhiani. Eustathius in Dionys. vs. 66. Ὁ τὰ Ἑθνικά γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἀτλαντας. Ῥιανὸς δὲ, ὡς

Φησιν, Ἀτάραντας ἰστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κείσθαι τοὺς Ἀτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους: hinc *Stephanum Byz.* emendandum vidit *L. Holsten.* Ad mentem *Herodoti* *Rhianus* Ἀτάραντας ἰστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κείσθαι τοὺς Ἀτλαντας, οἳ καὶ etc. Nam *Atlantes* *Herodoti* λέγονται εὐτε ἱμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, οὔτε ἐνύπνια ὀρεῖν. *Atarantes*, ut opinor, ἀνάνυμῃ εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων, et τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι κατχεῶνται. De his *Nicolaus Damasc. Stobaei* p. 295. Ἀτάραντες (lege Ἀτάραντες) [sive Ἀθάραντες] Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσι, ἡλίῳ δὲ ἀνίσχοντι λειδορεῦνται, ὥς πολλὰ κακὰ φήναισι. Horum prius attigit et *Eustath.* in *Od.* θ'. p. 327, 41. [p. 1609 extr. ed. Rom.] acquutus nobis etiam vulgatam in *Herodoto* scriptionem. [nempe Ἀτλαντας nominans.] οὐδεὶς, αἰτ. τῶν ἐκεῖ κυρίῳ ἐκκλησιάζει ἐνόματος. Alterum de malis precibus verbisque impiis in solem iactis. gente non nominata, prodiderunt praeterea *Strabo* XVII. p. 1178. A. [p. 822. ed. Cas.] et *Diodor.* III. p. 1-9. f. Utriusque verba quaedam cum *Herodoteis* operose compararunt *Salmas.* et *Is. Vossius.* VALCK.

4. ἀλέσι μὲν) *Sales*, quos *Valla* ineptius verterat, Graece doctissimus et pariter humanissimus *P. Leopardus* Emend. VII. 16. removit. *Homero*, ob *Odyss.* Θ'. 552. εὐ γὰρ τις πάμπαν ἀνάνυμος ἐστ' ἀνθρώπων, *Atlantes*, sive *Atrantes*, ignorati fuerunt, ubi *Eustathius* non male, iudice *Steph. Perglero.* Mox ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι, soli superantissimo vertit *Vossius* ad *Melae* lib. I. 8. 28. quem vide. WESS.

15. οὐδέκετε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπειν νύμφα) Vero fortasse respondet, quod hic de nimbo *Atlante*. Cum tamen ex aliorum sermone fluxerit, placuit scriptura cōlicum: qui τὴν κίονα si dedissent, in ampliore fuissent honore. Namque *Herodoti* lib. I. 92. et Ionum ἡ κίων [fœminino genere] apud Criticos ad *Sophoclis* *Aiac.* vs. 108. et *Eustathium* et *H. Stephanum* de *Dialect.* p. 155. Κίονα εὐχόμεν καὶ χέμεν: alia in re *Aeschylus* *Prometh.* vs. 549., *Homerum* acinulatus. Κίων οὐρανία συνέχει, νύφός τ' Αἴτλα, *Pindarus* *Pyth. Od.* I. 55. audaci translatione. *Stanleium* ad *Aeschyl.*, *Abreschium* *Animadv.* in eum *Tragicum* lib. I. c. 5. p. 50. et *Alberti* *Peric. Crit.* cap. 1. adi. WESS. — Quamvis præcipient Grammatici (in quibus et *Etymologus.* p. 514. extr.) ἐκαστὸν dicere Atticos, ἡ κίων Ionas: licitum tamen, puto, fuit *Herodoto* promiscue et masculino et fœmineo genere usur-

pare hoc vocabulum: quare, quum τὸν articulum longe plurimi probatissimique agnoscant libri, ferendum illum putavi; quem qui rursus eliminatum cupient, eos suo frui iudicio lubens patiar. Conf. ad c. 201, 6. not. S.

17. ἐπὶ τούτου τοῦ οὗρεος) Huius montis accolae si de monte suam traxerunt adpellationem, oportet ante memorati, atque ab his itinere decem dierum discreti, alio fuerint *Herodoto* nomine designati, cuius ut plerorumque Libycorum rationem ignoraverit. Ab his *Atlantibus*, qui neque animalibus vescebantur, neque *insomnia* visebant, qualia reliqui mortales, diversi fuerunt, si fuerunt uspiam, quos Ἀτλαντείους nobis humanissimos memorat et fortunatissimos *Diodorus Sic.* lib. III. c. 54. VALCK.

CAP. CLXXXV. 4. ἔστι δὲ ἄλλος τε μέταλλον) Codicum ἐν δὲ videtur ex lib. II. 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι adfirmari; discrepat tamen, ut attendenti patebit. WESS.

6. τὰ δὲ οἰκία τούτοις etc.) Domos ex sale structas (ἀλίνας οἰκίας) *Gerrhaeorum Strabo* memorat lib. XVI. p. 1110. c. [p. 766. b. ed. Cas.] WESS.

CAP. CLXXXVI. 5. δικαιοῦσι πατέεσθαι) Displieuit πατέεσθαι *Is. Vossio*, *Cornelioque de Pauw*, πάσασθαι vel δατέεσθαι amplexis; quorum utrumque posterius *Medicei* et aliorum ἄπτεισθαι. Tale *Apost. Pauli* μὴ ἄψῃ, μὴ γένῃ, in *Epist. ad Coloss.* 2, 21. *Plutarchi* de Sanit. Tuenda p. 123. b. ἄπτεισθαι γὰρ αὐτῶν διὰ χρόνου παρήνει καὶ γεύεσθαι: et *Philonis Iud.* Exsecrat. p. 931. d. ἄψεται γὰρ καὶ πατήρ υἱοῦ σαρκῶν. Quae usum quidem eius stabiliunt, minime vero; hoc legitimum esse loco. Πατέεσθαι Ionum librarii scholiis explicant, quale ἄπτεισθαι. Dedit sese instituti exemplum lib. II. 66. ibidem profligatum. Cl. *Bos* *Observ. Critic.* c. 7. πατέεσθαι defendens, asperam iterum in reprehensionem [*Gronovii*] incurrit, ad *S. Bochartum* permeantem, quippe paria *Phal.* IV. 33. professum. Ὁρτὰς ἐπιτηδεύουσι [lin. 7. pro ἐπιτελέουσι] etiam *Valla* vidit, blanditurque primo obtutu, ob καὶ εὐπαθείας --- ἐπιτηδεύουσι lib. I. 135.; ex grammatici tamen, nisi omnia me fallunt, interpretamento. WESS.

5. ἄπτεισθαι) Ionium et rarius πατέεσθαι, *Lamberto Bos* probatum *Obs. Crit.* p. 40. Si plerique tamen codices *Mediceo* concinunt et *Vallae*, ἄπτεισθαι non temere reiice-

rem: de re eadem ponitur lib. II. c. 18. μὴ ἔχῃται, id vero est ἄπτεσθαι, sive γεύσασθαι, πᾶσθαι, πατίεσθαι. Adhibetur apud alios interdum ἄπτεσθαι gustandi significatu, et apud Herod. II. 32. ἄπτεσθαι τοῦ ἐπεόντος ἐπὶ τῶν οὐδ' ἴων καρπῶν: VALCK.

CAP. CLXXXVII. [3. ποιεῦντες, οἷόν τι) Commodius tolletur post ποιεῦντες incisum. S.]

7. Ἐπεὰν τετραέτεα γένηται etc.) τετραέτεα ex Aldo et scriptis: nam τετραετὲς postremae editionis operarum est delictum. Οἷσπη legatur, an οἷσύπη, minimi refert. Prius ob eos, quos adpellavi, Galenumque in Exegesi Hippocrat. et Hesychium retinui. Quid sit, disquiritur. Hier. Mercurialis Var. Lect. II. 2. stercus ovillum, διχῶρημα, ex Erotiano interpretatur: Steph. Monachus ad Barnabae Epist. p. 727. sordes ovium crassas et pingues, fortasse praeter rem. Οἷσπη, lana succida, (sive ἔριον τὸ ἀπὸ τῆς οἷς ξύν τοῖς λύματι, in Aretaeo Cappadoc. lib. II. 5. de Morb. Diuturn.) ignis ob sordes concretas satis est patiens. Melius Monachus, et prior eo ill. Scaliger Emend. Temp. lib. VII. p. 682. durare apud Aethiopas Christianos, Muhamedanos, paganosque similem ad destillationes vitandas ustionis consuetudinem, ab aliis in superstitionem versam, docuerunt. WESS.

13. πάντων ὑγιεινέστατοι) Aliam dat et magis probabilem rationem lib. II. c. 78. cur sint Aegyptii μετὰ Λίβυας ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων. Istam vocis formam ne hic quidem spernerem a Codd. oblatam. Proverbium erat Graecis in usu, Κρότωνος ὑγιεινέστερος, cuius originem pandunt Strabo VI. p. 414. A. [p. 269. ed. Cas.] et Schol. in Aristoph. Eq. vs. 1089. VALCK.

CAP. CLXXXVIII. 2. ἡπτιέουσι ὑπὲρ τὸν δέμον) Postremum sincerum non puto. VALCK. — Suspicio Reiskii, ὑπὲρ τὸν ὤμον super humerum, uti in Virgilio Pharmaceutria, Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti, Transque caput iace, ne respexeris: aut ὑπὲρ τὸν βραχίονα super aram. Alia Pavii, ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτῶν, avertunt cervicem suam, quale quidpiam in sacris olim piacularibus. Neutra ad palatum, quippe meri arbitrii, et Afris morem obtrudens, cuius an calluerint notitiam. ostendendum in primis fuerat. WESS.

7. καὶ τῷ Τρίτωνι) Ecce aliam tibi Cl. de Pauw correctionem, καὶ τῇ Τριτωνίδι, cui adsensum, modo quid praesidii ex schedis adesset, non recusarem. Minervam Libyes Tritonide et Neptuno satam fabulabantur c. 180. unde parem matri patrique cultum potuerunt tribuere. Potuerunt profecto: Quidni et Tritoni, ad quem fluvium nata ferebatur? In talibus frequens hiatus, ex locuplete divinantium penu vix explendus. WESS. — Quod καὶ τῷ Τρίτωνι in Adnot. scripsit Wess. casu adiecta est καὶ particula, quam ibi et editi omnes et mssti ignorant. Pavius, puto, post τῷ Τρίτωνι excidisse καὶ τῇ Τριτωνίδι coniectaverat. S.

CAP. CLXXXIX. 5. οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι, οὐκ ὀφίεις εἰσι) Haud paulo melius, et genuinum procul dubio, quod insipidum videbatur viro Clarissimo, οἱ θύσαστοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇσι (nempe Libyssis) οὐκ ὀφίεις εἰσι. VALCK. — Examen merentur οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι, sumpta ex Med. et laudata: quae boni si coloris, Palladis aegidem, non loris serpentinis, sed coriaceis ornabunt. Atqui Cyclopes Aegidaque horrifera, turbatae Palladis arma Certatim squamis serpentum auroque polibant, Connexosque anguis, Aeneid. VIII. 435. Hoc amplius, Libyssarum vestis pellicea describitur, quaque illa re a Minervae aegide discrepant: hanc serpentium in modum fimbrias ostentasse, illam coriaceas. Quare congruentior scriptura αὐτῇσι videlicet Λιβύσσησι: forsan etiam ἐκ τῶν αἰγέων, quales erant. WESS.

[6. τὰ δὲ ἄλλα - - - ἔσταλται) Minus curate haec a nobis sic conversa: reliqua omnia eodem modo instructa sunt. Oportebat: in reliquis vero omnibus (s. quod ad reliqua omnia adtinet) eodem modo instructa est, nempe vestis Libyssarum. S.]

8. αἰγίδας γὰρ περιβάλλονται) Ob sequentia placebit plerisque αἰγέας, Maussaco probatum ad Harp. in Αἰγίς, et repertum in Codd. etiam Eustathio in Iliad. ε'. p. 459. [p. 603. ed. Rom.] Eadem tamen Libyssarum amicuula pellicea dixit et αἰγίδας in proximis. [sc. l. 5. ubi quidem αἰγέων, pro αἰγίδων, scribendum coniectavit Wess.] Glossar. Herod. Αἰγίς, ἣν Λίβυες. (Λίβυσσαι, Hesych.) φοροῦσι δοράν. Vid. Meurs. Lect. Att. VI. 10. et Wess. ad Diodor. T. I. p. 217. [lib. III. c. 49.] VALCK.

Ibid. αἰγέας γὰρ περιβάλλονται) Sequentia, ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τουτέων, desiderant talem scripturam, nec veteres Gram-

matici et Codd. aliam. Docte Maussacus ad Harpocratonis Αἰγίς. [e quo sua hausere Suidas et Zonar. in Lexic. h. v.] Illud autem vestimenti genus Afris omnibus unicum olim et familiare: ἐν αἰγείοισι δέρμασι κατακείμεναι, καὶ κρέασι αἰγείοισι χρεῶνται· ἐπεὶ οὐκ ἔχουσι οὔτε στρώμα, οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὃ τι μὴ αἰγείον ἐστίν· οὐ γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες, notabiliter Hippocrates de Afris, mediterraneam regionem habentibus, de Morb. Sacr. p. 302. WESS.

12. καὶ ἡ ὀλολυγὴ) *Sacrum mulierum iubilum*, ὀλολυγμένον ἱερὸν Aeschylī, doctissimi homines, ad Diad. lib. XVI. 11. laudati, praeclare exposuerunt. Nostri ob oculos fuit Poëtae ex Iliad. Z'. 302. Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνη χιῖρας ἀνίσχον. Hinc illa observatio. Prorsus autem Herodoti genium habet, χρεῶνται αἱ Λίβυσσαι καὶ χρεῶνται καλῶς, quod Galeo obsecutus scriptori ex Codd. redonavi. WESS.

Ibid. καὶ ἡ ὀλολυγὴ ἐν ἱεροῖσι) Sic legit interiectum ἡ articulum, ut sane requiritur, Eustath. in Hom. Iliad. ζ. p. 503, 48. rectius etiam proxima, quam vulgantur, et prout exhibent Codd. Arch. et Vallae: κάρτα γὰρ ταύτη χρεῶνται αἱ Λίβυσσαι, καὶ χρεῶνται καλῶς. Sacer ululatus mulierum ὀλολυγὴ dicebatur: et, frequentatum veteribus in re ferme tantum laeta verbum ὀλολύζειν, planissime constat. VALCK. — Pro eo, quod apud Herodotum est, ἐν ἱεροῖσι, suo arbitrato aut memoriae lapsu Eustathius l. c. ἐπὶ ἱερῶν scripsit, quod idem valet. S.

14. τέσσερας ἴππους συζευγνύναι) ζευγνύναι (cum Aldo) legit et Eustath. in Dionys. vs. 175. et simplici verbo facile poterimus esse contenti. A sua fortasse Minerva Neptunine hoc didicerant Libyes, Λίβυες ζευγνύνων ἀρμάτων ἱπιστάται, Sophocli Elect. vs. 704. Vid. Steph. Byz. in Βίβλη, Harpocr. in Ἰππία Ἀθηναῖ, ibique Valesius, et in Sophocleis Βαρκαίους ὄχοις Hesychius. VALCK.

CAP. CXC. [4. ἐπεὶ ἂν ἀπὴν (scil. ὁ ἀποδιδέκων) τὴν ψυχὴν. Transitus a plurali numero ad singularem, familiaris Nostro. Conf. l. 195, 1 et 3. S.]

5 - 7. οἰκήματα δὲ σύμπληκτα - - - περιφορικά.) Idem tradidit Hellanicus, quem scribit Athen. XI. p. 462. ἐν Ἑθῶν ἐνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν Νεμαδῶν τινὲς - - - οἰκίας ἔχοντες ἐξ ἀνθρίσκου πεποιημένους μικρὰς ὅσας ἴκκα, αἷς καὶ περιζέοντες

ὅπου ἂν πορεύωνται. Multa περὶ ἀνθρώπων, omissis tamen Herodoteis, notavit ill. Ez. Spanhem. in *Callim. hymn. Del. vs. 193.* aptiora quaedam L. Bos. Obs. Crit. p. 40. Sumsit et ista forsā Milesius Hellanicus ex Herodoto; nam et τὰ Βαρβαρικά Νόμιμα Ἑλλανίκου ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμάστου (lege Δαμάστου) *Damastes* enim intelligitur, Sige natus:) συνῆκται, teste Pophyr. in Eusebii Praep. X. p. 466. VALCK.

6. ἐξ ἀνθρώπων) Laurentii *lentiscos* explosit Nob. *Palmerius* Exerc. p. 25. et copiosius Cl. Bos Observ. Crit. c. 7. WESS. — Suidas: Ἀνθρώποις - - - Ἡρόδοτος τοὺς καυλοὺς φησι τῶν ἀσφοδέλων. S.

CAP. CXCI. 2. 3. οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι - - - Μάξυες) *Afri Maxyes* abs Steph. Byz. in Μάξυες agnoscuntur: [conf. Adn. ad c. 178, 1.] et horum quidem οἰκίαι veri nominis domus fuerunt; superiorum duntaxat οἰκήματα, tuguria; eaque περιφορητὰ, sicubi usus requireret. WESS. — Quae de eorumdem tonsura subiiciuntur, conferenda cum cap. 180, 4. S.

14. καὶ ἄρκτοι) In *Africa* ursum non gigni confidenter *Plinius* Hist. Nat. VIII. 36. Sequitur *Lipsius* Elect. II. 4. *pellem Libystidos ursae* [Aeneid. V. 37. ubi vide Interpp.] leoninam interpretatus, similemque in modum alia. Contra *Plinium* olim venerat *Bodinus* ad *Oppiani* Cyneget. lib. II. p. 76. contra vero utrumque, *Lipsium* et *Plinium*, operosa ac erudita disputatione Cl. *Salmasius* ad *Solin.* p. 220. abducto in partes, alia prius arbitrato, G. Io. *Vossio* lib. III. Idol. c. 52. *Harduinus* tamen *Plinio* suo adstipulatur, errorem de ursis *Afris* ex commutatione vocis Λιγυκοὶ in Λιβυστικοὶ late sparsum coniiciens, quae utique in *Herodotum*, ἄρκτους sine eo titulo recensentem, non quadrat. Mihi *Salmasiana* non displicent, stabilita testimonio doctissimi *Shaw* Itiner. T. I. p. 323. Statim Gronov. belle, καὶ οἱ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι, οἱ etc. [lin. 16.] quomodo *Corn. de Pauw* ex ingenio. *Blemmyis*, verba *Plinii* Hist. Nat. V. 8. traduntur capita abesse, ore et oculis pectori affixis, ad haec alludentis. WESS. — De his vide quae ad *Plin.* ab *Harduino* notata. Ut *cynocephalos* (simiorum quoddam genus, de quo *Diodor. Sic.* III. 35.) sic et *acephalos*, non ut populum aliquem memorat *Herodotus*, sed in bestiarum numero refert, et quidem in fabulosarum (ut ipsi

videbatur) bestiarum numero, quod his verbis satis significat, ὡς δὴ λέγονται γε ὑπὸ Λιβύων. S.

19. ἀκατάψευστα) Scinduntur eximii viri *Montfauconius* et *Gronov.* in contraria studia hanc ob vocem: illi *θηρία ἀκατάψευστα*, ferae intractabiles; huic *ἀκατάψευστα*, haud ementitae, ut olim *Valla*, veriores. Litis arbitrium ad priscos et manu exaratos *Herodoti* codices venit, quorum in locupletibus Italiae Galliaeque bibliothecis decem *Montfauconio*, totidem *Gronovio* favent, sicuti *Histor. Acad. Inscript. T. VI. p. 264.* testificatur. Ita in aequilibrio negotium, quod ubi nostrorum pondus accesserit, praegravabitur. Verum in talibus numerari suffragia, non ponderari, iniqua lex. Ut *ἀκατάψευστα* valeant, series urgetur narrationis, fabulosa animalia ex Afrorum fide repentis. Neque enim tam anilis Scriptorem fuisse credulitatis, ut huiusmodi monstra, *Cynocephalos* et *sine capite homines*, reapse exstitisse sibi persuaserit: cavisse ipsum praestruendo, ὡς δὴ λέγονται γε ὑπὸ Λιβύων. ut quidem illi ab *Afris* memorantur. Nusquam quidem, quod *Gronovius* obiecit, *ἀκατάψευστα* [apud Graecos scriptores] nunc haberi; succurrere tamen analogiam, in haud paucis solidam et sufficientem, praesertim cum *ἀκατάψευστα* non exemplis et scriptorum auctoritate, sed parili ratione nitantur. Id non iniuria *D'Orvillius* arripit ad *Chariton. lib. III. p. 241.* ἀκατάψευστα, nisi si εὐκατάψευστα, de quibus facile quis mentiat, praefendum, eligens. Atque haec viri doctissimi. Equidem pronior in *ἀκατάψευστα* olim fui; quam muto sententiam, arbitratus καὶ ἄλλα - - - ἀκατάψευστα, et alias feras - - - nullo mendacio fictas, clare a praecedentibus segregari. Libyum e fabulis *cynocephalos* et *acephalos*, quorum in pectore oculi, dederat. Qui copulantur viri *feminaeque ferae*, non item inde: sunt enim et fuerunt olim in *Africa*, sicuti multae aliae non fictae. *θηρία ἀκατάψευστα*, bestiae, sive, ut alia in re *Iamblichus*, ἀδαίψευστα, *Protrept. p. 137. WESS.* — Merito mireris *Reizium* *Schaeferumque*, prudentissimos viros, hisce rationibus non persuasos, reiectâ certissimâ plerorumque et probatissimorum codicum scripturâ, praeter necessitatem locum dedisse coniecturae, ne unius quidem veteris libri auctoritate comprobatae. S.

CAP. CXCII. 5. καὶ ὅρις) Passim ὅρις corriguntur, invito *Corn. de Pauw.* ad *Horapollin. c. 49.* ubi

peregrinum animal, atque ex Aegypto, ὄρυς, ὄρυς, ὄρυξ: ex illo ὄρυς, ex altero ὄρυγες venisse, coniectatur dubie. "Ορυς in nostris Codd. constanter. WESS. — Videntur ὄρυς Nostro dici qui aliis ὄρυγες: quo de genere dixi ad *Athen.* V. p. 200. f. T. III. *Animadv.* p. 113 seq. S.

5 seq. τῶν τὰ κέρα τοῖσι Φοῖνιξι οἱ πήχες ποιεῦνται) Plus difficultatis [quam scriptura ὄρυς] verba trahunt τῶν τὰ κέρα etc. quomodo *Med.* et alii. [In nostra *Var. Lect.* per operarum socordiam „τὰ κέρα *Med.*“ pro τὰ κέρα *Med.* editum.] *Gronovii* sententiam, utcunque evolvunt Latina, in quibus *normae fidium* obscuriores. Saepe πήχες cithararum cubita, sive ἀγκῶνας, dant, nec raro ulnas, quibus metimur: has *Reiskius*, damnatis, quae in *Miscellan.* *Lipsiensibus* deposuerat, sibi sumit, ut *H. Steph.* ante, τοῖσι οἱ πήχες ποιεῦνται Φοῖνιξι ordinans vertensque, e quibus fiunt ulnae *Phoenicibus*. Sunt *Salmasio* in *Solin.* p. 157. et *Bocharto Hieroz.* p. 946. Φοῖνιγες citharae, punicae dictae, quod Graeci orygon cornua haberent ex Africa, Poenis deferentibus. Memorantur sane Φοῖνιγες inter Musica instrumenta, ab *Athenaeo* lib. XIV. p. 636. v. parcius, quam certi ut quid statui queat, descripti. Citharae si fuerint, πήχες recte aptabuntur. Ex vetere scriptura τῶν κατὰ τὰ κέρα etc. [At non κατὰ τὰ κέρα dabat vetus scriptura: sed κατὰ κέρα: sub quo fortasse καὶ τὰ κέρα latebat.] ad modulum cornuum orygon Poenis cithararum ἀγκῶνας, cubita fieri, tradetur, sententia satis adcomodata. Mihi res anceps. WESS. — Non erat cur haesitaret *Vir praestantissimus*. Iam ante *Salmasium* et *Bochartum* perspecte *Conr. Gesnerus*, *De Quadruped.* p. 770. ὄρυγες pro ὄρυς legens, et τῶν καὶ τὰ pro olim vulgato τῶν κατὰ legendum suspicans, sic interpretatus erat hunc locum: ex quorum cornibus cubiti fiunt instrumentis musicis quae phoenices vocant. De instrumento musico, cui Φοῖνιξ nomen, paullo copiosius, quam p. 636. v., idem *Athenaeus*, a *Wesselingio* citatus, disseruit p. 637. v. quem ad locum et nos in *Animadverss.* T. VII. p. 475. quid sit quod πήχες in instrumentis musicis Graeci dixerunt, declaravimus. Verborum structura, τῶν τὰ κέρα — οἱ πήχες ποιεῦνται, similis est illi VIII. 27, 20. ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων — — οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες etc. S.

[7. Βασσάρια) *Hesychius*: Βασσάρης· ἀλώπηξ. Et Βασσάρεια· τὰ ἀλωπέκεια (Βασσάρια debuit, et ἀλωπέκεια) οἱ Αἰβυες λήγουσι.

Suidas: Βάσσαρος, ἀλώπηξ κατὰ Ἡρόδοτον. *Etymologus* p. 190 extr. Λέγεται Βάσσαρος ἡ ἀλώπηξ ὑπὸ Κυρηναίων. S.]

[8. δίκτυες, καὶ θῶες) *Thoëm* consentiunt fere docti bestiam esse illam, aut ei similem, de canino aut vulpino genere, quae *chakal* vulgo nominatur. Qua de bestia *Aristot.* *Hist. Anim.* IX. 44. *Plin.* VIII. 34. *Arrian.* *Indic.* p. 329. et *Belin* ad *Oppian.* *Cyneg.* III. 338. laudati *Schneidero* in *Lexic. crit.* quibus adiici potest *Camus* in *Notis* ad *Aristot.* *Hist. Anim.* *Dictys* nulli alii scriptori nominatus: nec enim huc facit quod *milvum* apud *Lacedaemonios* δίκτυον nominatum fuisse *Hesychius* tradit: quandoquidem non de ave, sed de quadrupede hic agi, consentaneum est. S.]

[10. τῇσι σαύρησι) *Conf.* ad IV. 185, 20. not. S.]

13. ἔλαφες δὲ etc.) Nihil ab hac assertionione abeunt *Aristoteles*, *Antigonus Caryst.*, *Plinius*, *Aelianus*, alii. Falsam aiunt *Virgilius*, *Oppianus*, *Philostratus*, quorum testimoniis *Brodaeus* *Miscell.* VIII. 15. et *Bodinus* ad *Oppiani* lib. II. *Cyneget.* p. 76. utuntur. *Herodoti* aevo cervi et apri *Libyae* si defuerint, dicendum erit, aliunde in regionem devenisse: nam conspici isthic et venatu intercipi, docuit *Th. Gatakerus* *Miscellan.* II. 8. et *Shaw* *Itin.* T. I. p. 525. WESS.

15. δίποδες καλέονται) Satis erit, si *Bochartum* *Hieroz.* p. 1010. et *Scultensium* ad *Salomonis* *Proverb.* c. xxx, 26. δίποδας hos *mures* uberrime magnae eruditione ex *Graecorum* et *Arabum* copiis illustrasse dixero. *Mures* ζῆγριες, [lin. 15. et 17.] *Hesychio* ζῆγρίαι, explicantur *βουνίαι*, colles: an quod in collibus cubilia posuerint? Quae quidem inpeditor foret vocabuli expositio. *Bochartus* *Colon. Phoenic.* lib. II. c. 5. *βουνῖνοι* refingit, formatum ex *βουνίον*: eam enim herbam esse, quae *Punice* *zigar*: inde ζῆγριες, sive *βουνίνους*, hos *mures*, quod plantae eius esu aut umbra delectentur, dictos; eleganter, modo vere. WESS. — *Conf.* *Beckmann* ad *Aristot.* *Mirab. Auscult.* cap. 27. De *mure dipode*, indigenis *Ierbóa* dicto, *conf.* *Schaw*, *Voyage* T. I. p. 321 seq. et *Bruce*, *Voyage aux Sources du Nil*, T. V. p. 146 seqq. laudatos *Larchero* in *Adnot.* ad h. l. S.

16. ἔστι μὲν Λιβύκον) *Arch.* *Λιβύστινον*. quam formam adfirmat exemplis *Vetsten.* ad *Lucae* *Act.* Ap. vi, 9. Si *Libystina* Ζεγρίες est adpellatio, quomodo tandem in barbarae vocis vi reddenda illa *βουνῶν* uteretur? quod noster vocabulum veluti proprium tribuit *Cyrenacis* IV.

c. 199. De his diversis murium generibus agentes *Aristot.* *Theophrast.* *Aelian.* nihil iuvant ad haec illuminanda. *Bovvivoi* venit in mentem *Bocharto* Geogr. S. II. II, cap. 3. et *Hieroz.* I. III. c. 33. *Bovviάδες* etiam dici potuerunt ob quamdam cum *napis* similitudinem. VALCK.

[17. ἐχινέες) ἐχῖνες probat *Schneid.* in *Lex. crit.* Conf. *Sylburg.* et *Beckmann* ad *Aristot.* *Mirab.* *Auscult.* c. 27. Commodius vero ἐχινέες videtur, a sing. num. ἐχινεύς. S.]

18. τῇσι Ταρτησίησι) Docte de his *mustelis*, *Iac. Perizonius* ad *Aelian.* Var. XIV. 4. *Animalculum*, quod cum his contenditur, numi *Cyrenaeorum* sub *silphio* ostentant in *Haymii* *Thes. Britan.* T. II. p. 124. ubi eiusdem accuratior ex *Africa* pictura. Id nollem, idem a doctissimo viro censi, ac μῦν δίποδα, quippe, ut superiora postulant, alium. Vidit descripsitque, in paucis discrepans, animal, quod hic adcomodatius, sollertissimus *Shaw* *Itin.* T. I. p. 321. WESS. — *Dipodi* nomen est a brevissimis pedibus anterioribus. S.

CAP. CXCV. 2. Γύζαντες) Sic oportebat. Erroris *Steph. Byz.* reus est in Βύζαντες, quando παρ' Ἡεροδότῳ δὲ κακῶς διὰ τοῦ γ Γύζαντες. Longe hinc distabant *Afri Byzantes* et *Byzacium*, infra *Carthaginem* *Syrtribus* adfines. Γύζαντες sunt et in *Apollonio* [*Dyscolo*] *Hist. Mirab.* c. 38. ubi his de mellificio artificioso ex *Eudoxo Cnidio* consimilia. Bonum itaque factum *Bocharti*, *Holstenii*, *Gronovii*, iudicium et *crisin Stephani* inprobantium. WESS. — Errorum suum ipse *Stephanus* tacite retractavit in voc. Γύζαντες et Κύραυις. *Apollonii* locum, ubi de melle arte facto agitur, exhibet *Holstenius* in *Notis* ad *Steph. Byz.* voc. Γύζαντες. Et hos quidem e collectis floribus mel parare *Eudoxus* ait, alibi vero (in *Cariae* oppido quodam) ex *myrica* et *tritico* confici *Herodotus* tradit VII. 31, 6. Qui conficiendi mellis (cuius in bellariis apud veteres maximus usus) artem exercebant, hi, ut h. l. δημιουργοὶ ἄνδρες, sic et VII. 31. ἄνδρες δημιουργοὶ vocantur: unde colligi par est, non ita male, ut *Casaubono* visum erat, apud *Athenaeum* IV. 172. A. legi, τοὺς τὰ πέμματα, προσέτι δὲ τοὺς ποιοῦντας τοὺς πλακοῦντας (eos qui bellaria conficiebant) οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν: ubi τὰς - - - ποιοῦσας scriptum oportuisse doctissimus *Animadversor* censuit. S.

CAP. CXCV. 2. Κύραυνιν) Eiusdem *Ethnicographi* [*Stephani Byz.*] scripturam amplector, Κύραυνιν redu-

cendo. [*Κυραυνίς* quidem acute scribitur apud *Steph.*] Prae-eunt *Arch.* et *Ask.* Non obliviscor schedarum *Stephani* *Petrusinarum*, quarum auctoritatem potiore non arbitror. Ad lacum, unde *Afrae* virgines aurum egerebant. [*lin. 5-7.*] *Achilles Tat.* *Amor.* lib. I. p. 97. in paucis dissentiens, digitum intendit. *WESS.* — Nescio qui factum, ut pro *Cyraunis* temere *Ceraunis* in Latinis nostris sit positum. *S.*

8. εἴη δ' ἂν πᾶν) *Claudicare* hoc *Reiskio* videbatur ratio-cinium; nec miror. Tota periodus ista, εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅθεν - - - usque ad αὐτὸς ἐγὼ ὤρεον, in sua mihi sede legi videretur ad finem capitis, post vocem λίμνης collocata; atque his ista proxime subiecta mea sententiā responderent aptissime: οὕτω ὦν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ ἀληθινή. Formulae, εἴη δ' ἂν πᾶν, habet alibi similem in re diversa, γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ *μηκίῳ χρέον*: qualibus utebantur fabularum et ἀπίστων narratores. Prudenter *Pausan.* in *Arcad.* et vere p. 601. ἐν τῷ παντί, inquit, αἰῶνι πολλὰ μὲν πάλαι συμβάντα, μηκέτι δὲ γινόμενα, ἄπιστα εἶναι πεποιθήκασιν ἐς τοὺς πολλοὺς εἰ τοῖς ἀληθέσιν ἐποικδομαζύντες ἐψευσμένα. Ab hac culpa vereor ut noster ille censeri queat immunis. *VALCK.* — Sunt sane res non admodum similes, quae hic inter se conferuntur: et poterat utique, quae de *Zacynthio* fonte subiicitur *παρενθήκη*, loco non commodissimo interserta videri. Sed veniam concedamus *Scriptori*, huiusmodi *παρενθήκας* amanti, et occasione illius in *Libyae* insula fontis, de alio memorabili fonte, quem alibi ipse viderat, verba facienti; neque obtrudamus ei transpositionem verborum, quam ipse deprecaturus erat. Ex ratione a *Valckenario* proposita, fons ille, qui mox describitur, e quo *pix asphalti* odorem habens hauritur, in *Libyca* insula *Cyrauni* fuerit. Atqui *Cyraunius* fons non-nisi ex incerta *Carthaginensium* fama innotuerat *Scriptori* nostro: de illo autem, e quo *pix* hauritur, ita enucleate et particulatim loquitur, ut qui cuncta ipse viderit: et fontem, de quo hic agitur, in *Zacyntho* fuisse, ex diserto *Eudori Cnidii* testimonio apud *Antigonum Caryst.* c. 169. constat. *S.*

13. ἐπ' ἄκρῳ *μυρσίην* προσδήσαντες) *Zacynthii* lacus miraculum attigerunt *Antigonus Caryst.* c. 169. et *Plutarchus* lib. VIII. c. 3. *Βυρσίην* et *Βυρσίην* qui instaurant. [ut *Reiskius.*] praeter descriptionis vicinitatem, quo nitantur, haud perspi-

cio: dubium mihi quoque, an unquam *βυρσίνη* sola *amphora* sit coriacea. WESS. — Percommode sanè *μυρσίνη* *myrti ramus* potuerit intelligi. Ex Agragantino in Sicilia fonte liquidum bitumen incolae arundinum paniculis, citissime sic adhaerescens, colligunt, Plinio teste, XXXV. xv. 51. quo loco etiam *Zacynthium liquidum bitumen* laudatur. S.

15. τῆς Πιερίκῃς πίσεως ἀμείνω) τῆς πευκίνης πίσεως codicis Arch. [quam scripturam Galeus probavit] illaudatum transmitti debuerat. Asia olim, Plinio auctore Hist. Nat. XIV. 21. *picem Idaeam* maxime probabat, *Graecia Piericam*. WESS.

[19. Ubi in *Var. Lect.* nostra *Antigon.* c. 159. citatur, ibi c. 169. scriptum oportuit. S.]

CAP. CXCVI. 3 seqq. ἐπεὶ -- ἐξέλωνται τὰ φορτία etc.) *Merces navibus exemptas deponere dicuntur παρὰ τὴν κυματογῆν*, in litoris crepidine, prout in *Luciani Timone* §. 56. dedit *Hemsterhusius*. *Sophoclis Oed.* in Col. vs. 1237. ἀκτὰ κυματοπλῆξ, aliis κύματος ἀγὴ et *Apollon. Rhodio* I. 554. aliquoties etiam *Herodoto* dicitur *κυματογῆ*, vide *Celeberr. Wess. Diss. Herod.* p. 207. Rarius illud *Archilochi* apud *Etymol.* p. 47, 22. Ἀκὴ, ἡ ὀξύτης οὕτως ὦρος (praebet ista Cod. mstus.) Ἀρχίλοχος, Ἰστη κατ' ἡκὴν κύματος κυανέου: vitiatu senarius attento mendae moveret suspicionem; corrigatur Ἰστη κατ' ἡκὴν κύματος τε κἀνέμου, ex p. 424, 18. Enarrans *Herodotea Eustath.* in *Dionys.* vs. 752. αἰγιαλὸν habet, et, τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν: ubi rectius ex *Herod.* posuisset ἐξελόμενοι: in talibus enim apud veteres ἐξελέσθαι vel ἐξαιρεῖσθαι adhibetur; nunquam, opinor, ἐξελεῖν. Qualia de his Africanis absque linguae usu propositarum rerum pretia aestimantibus *Herodotus*, de *Seribus* saepius in eam rem citati tradiderunt, *Plinius*, *Solinus*, et *Ammianus Marcell.* ex *Uranii* forsan Arabicis petita; ex quibus *Stephano* Σῆρες esse dicuntur ἔθνος Ἰνδικὸν ἀπροσμιγὲς ἀνθρώποις. Cum *Herodoteis* componi poterunt *Eustathio* l. c. narrata de *Seribus*: τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν, εἴτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ δέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν· ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ, εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μή γε, τὰ ἴδια. VALCK. — Nondum exolevisse permutandarum hanc mercium in interiore Africa Nigritas inter et Mauros consuetudinem, luculentus testis *Shaw Itin.* T. I. p. 393. Va-

luit eadem, valetque in pluribus utriusque Indiae nationibus apud amplissimum *Orig. Legum, Art. et Scientiar.* scriptorem T. I. lib. IV. c. 1. p. 265. WESS.

CAP. CXCVII. [2 seq. καὶ τευτίων οἱ πολλοὶ - - ἐφρόντιζον οὐδέν. Sic filum narrationis cum superioribus, unde digressus erat, paullatim rursusnectere instituit. conf. cap. 167 extr. S.]

4. τέσσαρα ἔθνη νέμεται αὐτὴν) Quod invexit vir Cl. [ταύτην] si lectum fuisset in Editis, alterum ego quidem censuissem restituendum. Quatuor gentes, in quas Africa fuerit Agathoclis aetate divisa, commemorat *Diodor. Sic. XX. 55.* Eidem lib. III. c. 49. quatuor αὐτοχθόνων genera tantum recensentur, Νασαμῶνις, Λυχίσαι, Μαγμαρίδαι, Μάκαι: ceteros iisdem, *Marmaridas* diversis adpellationibus *Herodotus* designavit. VALCK.

CAP. CXCVIII. 2. εἶναι τις Λιβύη σπυδαῖν) Putares ob cap. 23. οὐ γὰρ τι σπυδαῖσι νεμαὶ αὐτῇσι εἶσι, hoc etiam loco εἶναι τις ἡ Λιβ. σπυδ. oportere cum viro erudito. At hoc vide *Philostrati Epist. 53.* Οὐτά τις ξενὴν, ῥόδα Ζητεῖς: inque primis *Sophocleum Aiac. vs. 1285.* τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτεῖς χάρις διαρρίῃ, ubi docte Critici veteres. Non adicio ex *Act. Ap. cap. VIII, 9.* λίγων εἶναι τοιαύτην μέγαν, tametsi adsimile. *Homeri γαῖων*, de quo *Eustath. p. 1598, 46.* [Od. p. 311, 41. ed. Bas.] non me, quominus γεῶν post pauca [lin. 5.] revocetur, impedit. Posterioris usum ex *Democrito* et *Crinagora* aliàs adfirmavi. WESS.

5 seqq. ἀρίστη γαῖων Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν etc.) *Cinypis* comparat fertilitatem cum illa agri *Babylonii*; *Cinypis* enim ager ἐκφέρει - - ἐπὶ τριηκόσια: *Babylonius* minimum ἐπὶ διηκόσια, ἐπεὶ δὲ ἀρίστη αὐτὴ (ἡ γὰρ) ἐκφέρει: ἴσως, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει, lib. I. cap. 193. ubi praeterea dicitur ἐκχωρίων αὐτὴ ἀπασίων μακρῶ ἀρίστη Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν. Pro χωρίων ἀρίστη hic legitur ἀρίστη γαῖων: multum me iudice praestat γεῶν, munitum auctoritate *Democriti* in *Diag. Herod. p. 183.* Plurativum γᾶς vel γαῖας qui adhibuerit veterum novi neminem, qui quidem scripserint accuratius; restituendum forsitan *Aristoteli* ap. *Demetrium* π. Έμ. §. 253., εἰ δὲ πρὸς ἀπάσας οἴχεται γᾶς Φυγὰς οὐρα, ubi vulgatur τὰς Φυγ. Τὰς ἀρίστας τῶν γαῖων, *Schol. Thucyd. p. 3.*, similesque dixere. Γαῖων habet aliquoties interpretes Gr. semibarbarus libri *Esdrae*: superest, quod ab aliis non anim-

adversum miror, eiusdem libri Graeca multo elegantior interpretatio, quam Hellenistae Iudaei cuiusdam additamenti auctam inter libros perperam retulerunt, quos vocant Apocryphos: ubi γαιῶν dederat alter ille, hic formam semper adhibuit usitatam γῆς: quod ille, ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν, ix, 14. id hic dixit (viii, 84.) ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. Quae de hac regione subiungit Herod. pervenusta sunt: et in seq. cap. quò de Cyrenaicae regionis agit fertilitate, est elegantissimum illud, [cap. cxcix. 4.] ὄργα ἁμαρῶν τε καὶ τρυγᾶσθαι, perdocte tractatum Ruhnkenio nostro ad Tim. p. 104. In talibus adhibitum [aliàs verbum] ἐθέλει nativum tamen istum e succi plenitudine tumorem non demonstrat. VALCK.

8. ὄμβρον πλέω πιόσσε) Veram praestant hanc Raphaelii coniecturam schedae. Iovis erat in Graecia, cum plueret, ποιεῖν ὕδωρ, in Theophrasti Charact. cap. 3. cum Casauboni observatis: terrae vero, πίνειν sive πιεῖν τὸ ὕδωρ, unde γῆ - - πίνουσα τὸ ὕδωρ lib. III. 117. et frequentissime alibi. Librariorum aberratio in ποιεῖν et πιεῖν exposita satis est Diss. Herod. c. 11. pag. 182. Mox [lin. 9.] τῶν δὲ ἐκφόριων bene habet. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, terrae proventus, [sc. ἢ γῆ ἐκφέρει] illustrantur ad Hesychii Ἐκφόρια. Minime autem displicet [lin. 10.] τῇ Βαβυλωνίῃ γῇ ex lib. I. 193., ubi de ubertate et multa eius fruge. WESS.

CAP. CXCIX. 3. τρεῖς ὥρας ἐν ἐωῦτῇ) Hoc, apud H. Stephanum laudatum, multo potius. Ingratum certe ἔχει - - ἡ Κυρηναίη χώρα - - τρεῖς ὥρας. Diversa et sibi succedentia autumnitatis tempora elegantissime pinguntur. Ὅργα [lin. 4.] ornat hinc Timaei Lexicon pag. 104., ubi Ruhnkenius erudite. [pag. 193 seq. ed. sec. Conf. Valck. supra, ad c. 198, 5 seqq.] Illa autem, [lin. 6.] τὰ βούναυς καλέουσι, ad fructus non refero, verum ad τὰ μέσα, quae collibus videntur excelluisse. Profecto sanequam inconcinne βουνοὶ fruges dicentur, quod ἐν τοῖς βουνοῖς adolescent. Simile, controversum tamen, de muribus Afris cap. 192. Eustath. ad Hom. p. 1854, 21. [Od. p. 682, 37. ed. Bas.] vocabulum habuit in oculis. WESS. — Conf. Valck. ad c. 158, 10. S.

CAP. CC. 1. Οἱ δὲ etc.) Interruptum longa digressionem redordiens sermonem suam forsitan et hic voculam posuerat, Οἱ δὲ δὴ Φερετίμης τιμωροί. VALCK.

[4 seq. τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν etc. Idem sonat, ac si dixisset ὅτι (vel διότι) δὲ τούτων πᾶν τὸ πλῆθος etc. Vide Adn. ad I. 24, 17. et ad IV. 149, 7 seqq. supra p. 305. S.]

8 seqq. τὰ μὲν νυν ὀρύγματα etc.) *Barcaeī χαλκίως* laudabile factum hinc enarrans *Eustath.* in *Iliad.* N'. pag. 883, 40. firmat lectionem [προσίσχε] a *Gron.* mutatam: et ὀρύγματα ὑπόγαια dicta *Herodoto* vocat ὑπόμενον, cuniculos. Alio modo *Demetrii* cunicularios *Rhodii*, [simili vero quadam ratione] *Romanos* fefellerunt *Ambraciotae*, apud *Diodor.* XX. 94. *Livium* lib. XXXVIII 7. et *Polyaen.* VI. 17. VALCK. — Confer *Polyb.* XXII. cap. xi. nostrae editionis; fragmentum *Polybii* ab *Herone* in libello de repellenda Obsidione conservatum. S.

11. προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον) Reduxi, quod errans *Med.* et alii mutaverant: aberrarunt pariliter in secuturis *Pass.* et *Ask.* Optime, etsi nunc luxatus, *Aeneas Poliorcet.* c. 37. ex *Herodoteis*, ἔπειτα ἀνὴρ χαλκίως ἀνιῦρεν, ἐνθυμήσας ἀσπίδος χάλκωμα ἐπιφέρειν, καὶ ἐντὸς τοῦ τείχους προσίσχειν πρὸς τὸ δάπεδον τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ, κωφὰ ἦν πρὸς ἃ προσίσχε τὸ χάλκωμα· ἢ δ' ὑπὸ φύσσειτο, ἀντήχει. Sic, puto, hiatus consarcitis, dederat primitus. WESS. — Non verbo tenus *Aeneas* transscripsit *Herodoti* locum in quo versamur: nec est in illius verbis, uti edita leguntur, tantus hiatus, quantum doctissimus *Wess.* aestimavit. Non nisi unum verbum ἐντὸς deest, latens in vitioso ὅτις, quod illius loco exhibent duo Codices mssti *Parisienses*, quorum penes me sunt Lectiones a *Godofredo Schweighaensero*, filio, nunc collega meo, olim excerptae. Ista adiecta voce, et verbo ἐπιφέρειν in περιφέρειν mutato, (quae mihi necessaria emendatio videtur,) sana atque integra fuerit oratio, in hunc modum distincta: ἔπειτα ἀνὴρ χαλκίως ἀνιῦρεν, ἐνθυμήσας, ἀσπίδος χάλκωμα περιφέρειν ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐπάνω προσίσχειν. πρὸς τὰδε, τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ etc. Ad προσίσχειν facile τῷ τείχει intelligitur: ἐπάνω, superne, super toto tractu sub quo cuniculi agi posse videbantur: πρὸς τὰδε, ad haec, quo facto: ἀνιῦρεν, invenit, reperit locum, quo cuniculos agebant hostes. S.

CAP. CCI. 6. τάφρον) Maluit τάφρον c. 3. 20. 28., aliisque in locis. *Suidas*, haec excerptens, τάφρον pro notabili deposuit in voc. Τάφρος. Cognitissimae quoque ex *Stephan.* Byz. Τάφραι et Τάφρη, et plures eiusmodi voces, ut

maculae suspicio cessare queat. WESS. — Τάφρος; etiam pro vulgato τάφρου dant codd. Arch. et Vind. IV. 28, 7. quae ibi fortasse perinde atque hîc, utpote rarior, vocis forma recipi debuerat. Quum vero apud eundem Nostrum, mox lin. 12. tum IV. 3, 5. alibique constanter ἡ τάφρος mascula terminatione, ut apud alios scriptores, frequentetur; intelligi par est id de quo iam saepius monuimus, nulla necessitate se adstrictum putasse Herodotum religiosissimam talibus in rebus constantiam servandi. Igitur similiter et ἡ ψάμμος et ἡ ψάμμη promiscue dixit, IV. 181, 3. 182, 2. itemque σαῦρος et σάυρη, IV. 183, 20. 192, 10. et ὁ κίων et ἡ κίων, IV. 184, 16. I. 92, 5. et similia. S.

12 seq. ἔς τ' ἂν ἡ γῆ αὕτη etc.) In foederis formula Latinos inter et Romanos, citra fraudem omnem, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στοάσιν ἔχωσι, apud Dionys. Halic. lib. VI. p. 415. Mox [lin. 14.] ὑποτελέειν Aldi et aliorum longe verius. Namque ὑποτελέειν, de tributo, novum atque invisitatum; et ἀξίη Nostro omne, quod ex aequo iure debetur. Habe hoc ex VII. 39. τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. WESS. — Ἡ ἀξίη, scil. τιμή. S.

13. μένειν τὸ ὄρκιον) Parum refert, hoc probetur, an futurum tempus μενέειν. Nostrum sequutus in hac fraude Persica narranda Polyaeen. VII. 34. tempus habet in talibus usitatus: στάς μετὰ τῶν τὰ ὄρκια ταμνόντων ὤμοσεν, ἐφ' ὅσον οὕτως ἡ γῆ μένει, φυλάξειν τὰ συγκείμενα: Herodotæo enim verbo respondet τὸ φυλάξειν, neque in istis μένει mutandum, nisi scripserit: ἐφ' ὅσον ἂν οὕτως ἡ γῆ μένη: sicut in simillima fraude eidem narrata VI. 22., nihil se novaturos iurant Locri Italici ἐφ' ὅσον ἂν τὴν γῆν αὐτῶν πατῶσιν, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρωσιν: *alliorum capita sub tunicis occultata humeris imposuerant*. Κεφαλὰς in oraculo Dodonaco Pelasgis edito *capita non viventium, sed fietilia*, laudabili fraude Hercules interpretabatur ap. Macrob. I. Saturn. c. vii. VALCK.

CAP. CCII. 3. τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα) Ammonius: μαστὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος κυρίως, διὰ τὸ εἶναι μεστός γάλακτος, in codice Bibliothecae Traiectinae. Paria Grammaticorum conplures. Herodotus passim μαστὸν feminis tribuit lib. III. 133. V. 18.; μαζὸν tamen lib. II. 85. et IX. 3., ubi, uti hic, mssti μαστὸν malunt. Labare

vero criticorum illorum observationem docent ad Thom. Magistrum a doctis viris conducta. Significantissimum autem περιέστιξι, *tanquam punctis moenia distincta mulierum fuisse mammis ab inmani regina, testatur. WESS.* — Conf. IV. 2, 9. ibique notata. S.

CAP. CCIII. 5. ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγός) Hinc tamen distant quae similia videntur HomERICA: et debetur forsitan errori describentis vox στρατοῦ. ὁ τοῦ πιζεῦ et ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγός saepius occurrunt apud Herod. Qui Persis paulo post [lin. 11 seq.] οὐδινὸς μαχομένου φόβος ἐνέπεσε, *terror fuit Graecis Panicus dictus, cuius utpote divinitus immissi non adpareret ratio. Thucydid. lib. VII. cap. 80. φιλεῖ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δέιματα ἐγγίνεσθαι: et IV. 125. Euripid. Rhes. vs. 56. Κρνίου Πανὸς τρομερᾷ Μάστιγι Φοβῇ, Φύλακας τε λιπῶν Κινῆς στρατιάν. Πανικὰς ταραχὰς vocat Cornutus de Nat. Deor. cap. 27. Πανικὰ δέιματα, Eustath. in Iliad. O. p. 1021. 52. De appellationis egerunt origine Eratosth. Catast. c. 27. Plutarch. de Is. et Osir. §. 14. et Polyaen. I. 2. VALCK.*

CAP. CCIV. 4. ἀνασπάστους ἐποίησαν) Praestantius hoc, atque in aliorum ex patrio solo abductione in Musis tritissimum lib. V. 12. VI. 52. et pluries: in quibus ἀνασπάστους ποιῆσαι amplius complectitur, ipsamque patriae eversionem. Solent ea in dictione varios se scribae dare, et ἀνάρπαστον, ἀνάσπαστον, ἀνάσπαστον conmutare, in Demosthen. Philipp. IV. pag. 81., Ioseph. Ant. Iud. lib. XIV. 8, 4. etc. WESS. — Ἀνασπάστους [pro ἀνασπάστους, quod Gron. tenuerat] recipietur ex Codd. in contextum: vide Diss. Herod. p. 114. Docta sunt quae dedere Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 212., et D'Orvillius in Charit. p. 518. necdum tamen liquido constat, quid distent in talibus ἀνασπάστων, ἀνάσπαστον, et ἀνάρπαστον. Multa dici possent quae huius non sunt loci: vid. interim A. Dounaeus in Demosth. p. 8. VALCK.

CAP. CCV. 1. Οὐ μὲν εὖδ' ἡ Φερετιμή) Crudelissimae mulieris fatum non illibenter commemorat, et ut ingenio suo malorum osor Herodotus satisfaceret, et ut formidine poenae lectores a talibus absterret, adparet ubique historici διάδοχοις, qualis Dionysio dicitur Hecuba. II. p. 209. [Epist. ad Cn. Pomp. T. VI. ed. Reisk. p. 111.] Herodoti Pheretima [lin. 5 seq.] ζῶσα ὡλίσθη ἐξ ἑστίης. Qui hoc

genere morbi perierint plures enumerantur Menagio ad Laërt. IV. 4. et Kühnio ad Aeliani Var. Hist. IV. 28. In Aethiopiae gente Ἀκριδοφάγοις, qui secundum Diodor. III. 29., teterrimo hoc morbo passim adfecti moriebantur, non potuit illud ut poena divinitus inflictā considerari: mihi de morbis similibusque non absurdum videtur Hieroclis iudicium in Stobaei Ecl. Phys. p. 10. Secundum Herodotum, pessima mulier viva a vermibus erosa mortalibus fuit documento, ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λήν ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. Ob Dircen crudeliter raptatam Antiopae furorem divinitus immissum ubi scribit Pausanias IX. [c. 17.] p. 744., expressit haec etiam Herodoti, ista interserens: ἐπίφθονοι αἰεὶ πῶς παρὰ θεῶν αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσι. Superbos et crudeles si lento pede Deus sequitur ultor, tamen

Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.

VALCK. — Conf. ad I. 32, 6. et ad III. 40, 8. notata. S.

3. ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε) Posses ex Tertulliano ad Scapul. cap. 3. cum viva vermibus ebullisset. Alexander Pseudomantis Luciani c. 59. καὶ σκολήκων ζέσας, quomodo et schedae quaedam heic loci et in versione Alexandrina Exodi xvi, 20. Id nollem, turpem Vallae errorem, quo Φερετίμης τῆς Βάττω, [lin. 6.] Pheretimae Batti filiae, per omnes editiones sine animadversione propagari. Uxor Batti fuit, non filia; quod evidentissime c. 162. signatum. [Etiam mihi, quum nec capitis 162. meminissem, nec latinam versionem a Wesselingio h. l. emendatam, nec Eiusdem Adnotationem inspexissem, imprudenti accidit, ut Pheretimen, quae uxor Batti fuerat, filiam interpretarer.] Vertenti Laurentio non obversabatur Ἐκτορος Ἀνδρομάχη: ceteri praeterviderunt, non item doctissimi viri Bouhierius et Pavius, quos sequi iustissimum. Literae, quibus Melpomenes calcem Codex Passion. instruxit, numerales sunt, ereberrime in Oxoniensi et Sandvicensi marmore obviae; indicantque, nisi fallor, hanc Musam στιχηρῶς olim exaratam, versus sive στίχους MMLCLIII. habuisse. Similes fini aliorum librorum adposuisse, adparebit deinceps. WESS.